

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
ILLINOIS
89.4
w3c

By Emanuel Swedenborg
The Rare First Edition

UNIVERSITY OF MICHIGAN

Coat

C. D. L. O.

Washington

U. S. A.

Am. T. P. S.

U. S. A.

Am. T. P. S.

D E
C O E L O

Et ejus

Mirabilibus,

ET D E

I N F E R N O,

E X

Auditis & Visis.

Emanuel Swedenborg

L O N D I N I:
MDCCLVIII.

G. O. F. O.

IN

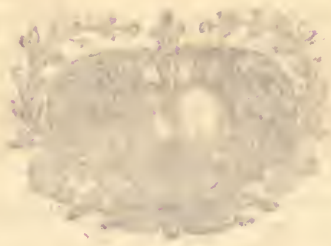
Mundilubus

ET

INTERNO

EX

Audius & Vitis

L O W D I R I

WIDCCLAH

D E

C O E L O & I N F E R N O.

1. **U**BI Dominus de Consummatione Sæculi, quæ est ultimum tempus Ecclesiæ (a), coram Discipulis loquitur, ad finem Prædictionum de successivis Statibus ejus quoad amorem & fidem (b), ita dicit, "*Statim post afflictionem dierum istorum Sol obscurabitur, & Luna non dabit lumen suum, & Stellæ cadent de Cælo, & potentia cælorum commovebuntur. Et tunc apparebit signum Filii hominis in Cælo; & tunc plangent omnes Tribus terræ: & videbunt Filium hominis venientem in nubibus Cæli cum potentia & gloria multa. Et emittet Angelos suos cum tuba & voce magna, & congregabunt electos Ipsius a quatuor ventis, ab extremo cælorum usque ad extremum illorum,*" Matth: xxiv: 29. 30. 31. Qui secundum sensum literæ illa verba intelligunt, non aliter credunt, quam quod omnia illa secundum descriptionem in illo sensu postremo tempore, quod vocatur Ultimum Judicium, eventura sint; ita non solum quod Sol & Luna obscurabuntur, & quod Stellæ cadent de Cœlo, quodque appariturum signum Domini in cœlo, & quod visuri Ipsum in nubibus, & simul angelos cum tubis, sed etiam secundum prædictiones alibi, quod totus Mundus aspectabilis periturus sit, ac postea Novum Cœlum cum Nova Terra exstiturum: in hac opinione sunt plerique hodie intra Ecclesiam: sed qui ita credunt, non sciunt arcana quæ latent in singulis Verbi; in singulis enim Verbi est Sensus internus; in quo non naturalia & mundana, qualia sunt quæ in sensu literæ, sed spiritualia &

A 2

cœlestia,

EX ARCANIS COELESTIBUS.

(a) Consummatio sæculi quod sit ultimum tempus Ecclesiæ, n: 4535. 10672.

(b) Explicantur quæ Dominus de Consummatione sæculi, deque Adventu Ipsius, ita de successiva vastatione Ecclesiæ & de Ultimo judicio prædixerat apud Matthæum Cap: xxiv & xxv, in initiis ad Capita v ad xxiv Genes: & ibi n: 3353 ad 3356. 3486 ad 3489. 3650 ad 3655. 3751 ad 3759. 3897 ad 3901. 4056 ad 4060. 4129 ad 4231. 4332 ad 4335. 4422 ad 4424. 4635 ad 4638. 4661 ad 4664. 4807 ad 4810. 4954 ad 4959. 5063 ad 5071.

coelestia, intelliguntur, & hoc non modo quoad sensum plurium vocum, sed etiam quoad unamquamvis vocem (*c*); Verbum enim conscriptum est per meras Correspondentias (*d*), ob finem ut in singulis Sensus internus sit. Qualis ille sensus est, constare potest ex omnibus illis quæ de eo sensu in ARCANIS COELESTIBUS dicta & ostensa sunt; quæ etiam inde collata videantur in Explicatione de *Equo Albo*, de quo in Apocalypsi. Secundum eundem Sensem intelligenda sunt quæ Dominus in supra allato loco de Adventu suo in Nubibus cœli loquutus est; per Solem ibi qui obscurabitur, significatur Dominus quoad amorem (*e*); per Lunam Dominus quoad fidem (*f*); per Stellæ cognitiones boni & veri, seu amoris & fidei (*g*); per signum Filii hominis in Cœlo, apparitio Divini Veri; per Tribus terræ quæ plangent, omnia veri & boni, seu fidei & amoris (*h*); per adventum Domini in nubibus cœli cum potentia & gloria, præsentia Ipsi in Verbo, & revelatio (*i*); per nubes significatur Verbi sensus literæ (*k*), & per gloriam Verbi sensus internus (*l*); per Angelos cum tuba & voce magna significatur Cœlum unde Divinum Verum (*m*). Inde constare potest, quod per illa verba Domini intelligatur, quod in fine Ecclesiæ, quando amplius non amor & inde non fides, Dominus aperiturus sit Verbum quoad sensum ejus internum, & quod revelaturus arcana cœli: arcana, quæ in nunc sequentibus revelantur, sunt de Cœlo & de Inferno, & simul de vita hominis post mortem. Homo Ecclesiæ hodie vix aliquid novit de Cœlo & de Inferno, nec de Vita sua post mortem, tametsi omnia descripta exstant in Verbo; imo etiam multi, qui intra Ecclesiam nati sunt, negant illa, dicentes corde suo, quis inde venit & narravit; ne itaque tale negativum, quod imprimis regnat apud illos qui multa e mundo sapiunt, etiam inficiat & corrumpat simplices corde & simplices fide, datum est mihi una esse cum Angelis, & loqui cum illis sicut

(*c*) Quod in omnibus & singulis Verbi sit sensus internus seu spiritualis, n: 1143. 1984. 2135. 2333. 2395. 2495. 4442. 9049. 9063. 9086.

(*d*) Quod Verbum per meras Correspondentias conscriptum sit, & quod inde omnia & singula ibi significant spiritualia, n: 1404. 1408. 1409. 1540. 1619. 1659. 1709. 1783. 2900. 9086.

(*e*) Quod Sol in Verbo significet Dominum quoad amorem, & inde amorem in Dominum, n: 1529. 1837. 2441. 2495. 4060. 4696. 4996. 7083. 10809.

(*f*) Quod Luna in Verbo significet Dominum quoad fidem, & inde fidem in Dominum, n: 1529. 1530. 2495. 4060. 4996. 7083.

(*g*) Quod Stellæ in Verbo significant cognitiones boni & veri, n: 2495. 2849. 4697.

(*h*) Quod Tribus significant omnia vera & bona in complexu, ita omnia fidei & amoris, n: 3858. 3926. 4060. 6335.

(*i*) Quod adventus Domini sit præsentia Ipsi in Verbo, ac revelatio, n: 3900. 4060.

(*k*) Quod Nubes in Verbo significet Verbum in litera, seu sensum literæ ejus, n: 4060. 4391. 5922. 6343. 6752. 8106. 8781. 9430. 10551. 10574.

(*l*) Quod Gloria in Verbo significet Divinum Verum quale est in Cœlo, & quale est in sensu interno Verbi, n: 4809. 5292. 5922. 8267. 8427. 9429. 10574.

(*m*) Quod tuba seu buccina significet Divinum Verum in cœlo, & e cœlo revelatum, n: 8815. 8823. 8915; similiter per vocem, n: 6971. 9926.

sicut homo cum homine, & quoque videre quæ in Cœlis, tum quæ in Infernis, & hoc per tredecim annos; ita nunc illa ex Visis & Auditis describere; sperans sic ignorantiam illustrari, & incredulitatem dissipari. Quod hodie immediata talis Revelatio existat, est quia illa est quæ per Adventum Domini intelligitur.

Quod Dominus sit Deus Cœli.

2. **P**rimum erit scire quis Deus Cœli est, quoniam reliqua inde pendent: in Univerſo Cœlo non alius agnoscitur pro Deo Cœli quam Solus Dominus; dicunt ibi sicut Ipse docuit, *quod Unus sit cum Patre; quod Pater in Ipſo, & Ipse in Patre: & quod qui videt Ipſum, videat Patrem: & quod omne Sanctum ab Ipſo procedat*, Joh: x: 30. 38. Cap: xiv: 10. 11. Cap: xvi: 13. 14. 15. Loquutus ſum cum Angelis ſæpius de hac re, & conſtanter dixerunt, quod non poſſint in Cœlo diſtinguere Divinum in tria, quoniam ſciunt & percipiunt quod Divinum unum ſit, & quod unum ſit in Domino: dixerunt etiam, quod qui ab Eccleſia ex mundo veniunt, apud quos idea trium Divinorum eſt, non poſſint admitti in Cœlum, quoniam errat eorum cogitatio ab uno ad alterum, & non ibi licet cogitare tres & dicere unum (*n*), quia quiſque in cœlo ex cogitatione loquitur, eſt enim ibi loquela cogitativa ſeu cogitatio loquens; quare qui in mundo diſtinxerunt Divinum in tria, ac ſeparatam ideam de unoquoque acceperunt, & non illam in Domino unam fecerunt & concentraverunt, non recipi poſſunt; datur enim in cœlo omnium cogitationum communicatio, quare ſi illuc veniret, qui cogitat tres & dicit unum, ſtatim internſceretur & rejiceretur. Sed ſciendum eſt, quod omnes illi qui non ſeparaverunt verum a bono ſeu fidem ab amore, in altera vita, cum inſtructi, recipiant ideam cœleſtem de Domino, quod ſit Deus univerſi; aliter vero qui fidem ſeparaverunt a vita, hoc eſt, qui non vixerunt ſecundum præcepta veræ fidei.

3. Qui intra Eccleſiam negaverunt Dominum, & agnoverunt ſolum Patrem, & in tali fide ſe confirmaverunt, illi extra cœlum ſunt; & quia non datur apud illos aliquis influxus e Cœlo, ubi Dominus ſolus adoratur, privantur per gradus facultate cogitandi verum de quacunque re, & tandem fiunt vel ſicut muti, vel loquuntur ſtolide, & in eundo errant, ac brachia eorum pendent & vibrantur ſicut expertia virium in internodiis. Qui autem negaverunt Divinum Domini, & agnoverunt ſolum Humanum. Ipſius, ut Sociniani, illi ſimiliter extra Cœlum ſunt, ac feruntur antrorſum paulo verſus.

(*n*) Quod Chriſtiani in altera vita explorati, qualem ideam de Deo uno habent, & quod compertum ſit quod habent ideam trium deorum, n: 2329. 5256. 10736. 10738. 10821. Quod Divinum Trinum in Domino agnoſcatur in Cœlo, n: 14. 15. 1729. 2005. 5256. 9303.

fus dextrum, ac in profundum demittuntur, & sic prorsus separantur a reliquis e Christiano Orbe. Qui autem dicunt se credere in Divinum invisibile, quod nominant Ens universi a quo omnia exstiterant, ac rejiciunt fidem de Domino, illi experti sunt quod in nullum Deum credant, quia Divinum invisibile est illis quale est naturæ in suis primis, in quod non cadit fides & amor, quia non cogitatio (o); illi relegantur inter illos, qui vocantur Naturalistæ. Aliter fit cum illis qui extra Ecclesiam nati sunt, qui Gentes vocantur; de quibus in sequentibus.

4. Omnes Infantes, ex quibus tertia pars Cœli, initiantur in agnitionem & fidem, quod Dominus sit eorum Pater, & postea quod sit omnium Dominus, ita Deus cœli & terræ. Quod Infantes adolescant in cœlis, & perficiantur per cognitiones, usque in Angelicam intelligentiam & sapientiam, videbitur in sequentibus.

5. Quod Dominus sit Deus Cœli, non ambigere possunt illi qui ab Ecclesia sunt, docuit enim Ipse, *Quod omnia Patris, Ipsus sunt*, Matth: xi: 27. Joh: xvi: 15. Cap: xvii: 2; & *quod Ipsi omnis potestas sit in cœlo & in terra*, Matth: xxviii: 16: in Cœlo & in Terra dicit, quoniam qui Cœlum regit etiam Terram regit, unum enim pendet ab altero (p). Regere Cœlum & Terram, est recipere ab Ipso omne bonum quod amoris, & omne verum quod fidei, ita omnem intelligentiam & sapientiam, & sic omnem felicitatem; in summa, vitam æternam; hoc etiam Dominus docuit, dicendo, "*Qui credit in Filium, habet vitam æternam; qui vero non credit Filio, non videbit vitam*," Joh: iii: 36. Alibi, "*Ego sum resurrectio & vita, qui credit in Me, etsi moritur, vivet; omnis qui vivit & credit in Me, non morietur in æternum*," Joh: xi: 24. 25. Et alibi, "*Ego sum via, veritas, & vita*," Joh: xiv: 6.

6. Fuerunt quidam Spiritus, qui dum in mundo vixerunt, professi sunt Patrem, & de Domino non aliam ideam, quam sicut de alio homine habuerunt, & inde non crediderunt Ipsum esse Deum Cœli; quapropter illis permittebatur circumvagari, & inquirere ubicunque vellent, num aliud Cœlum sit quam Domini; inquisiverunt etiam per aliquot dies, & nullibi invenerunt. Erant illi inter tales, qui felicitatem cœli ponebant in gloria ac in dominatu, & quia non potiri potuerunt quæ cupiverunt, & dictum illis quod cœlum non consistat in talibus, indignati sunt, & voluerunt Cœlum habere, in quo possent dominari supra alios, & eminere gloria quali in mundo.

Quod

(o) Quod Divinum non perceptibile aliqua idea, non receptibile sit fide, n: 4733. 5110. 5633. 6982. 6996. 7004. 7211. 9267. 9359. 9972. 10067.

(p) Quod universum Cœlum Domini sit, n: 2751. 7086. Quod Ipsi potestas in cœlis & in terris, n: 1607. 10089. 10827. Quod quia Dominus regit Cœlum etiam regat omnia quæ inde pendent, ita omnia in mundo, n: 2026. 2027. 4523. 4524. Quod Domino Soli sit potestas removendi inferna, detinendi a malis, ac tenendi in bono, ita salvandi, n: 10019.

Quod Divinum Domini faciat Cœlum.

7. **A**ngeli simul sumti dicuntur Cœlum, quia constituunt illud; sed usque est Divinum procedens a Domino, quod influit apud angelos, & quod recipitur ab illis, quod facit cœlum in communi & in parte. Divinum procedens a Domino est bonum amoris & verum fidei; quantum itaque boni & veri recipiunt a Domino, tantum Angeli sunt, & tantum Cœlum sunt.

8. Unusquisque in Cœlis scit & credit, imo percipit, quod nihil boni ex se velit & faciat, & nihil veri ex se cogitet & credat, sed ex Divino, ita ex Domino, & quod bonum & verum quæ a semet non sint bonum & verum, quia eis non vita a Divino inest: Angeli intimi cœli etiam clare percipiunt & sentiunt influxum, & quantum recipiunt, tantum videntur sibi in cœlo esse, quia tantum in amore & fide; & tantum in luce intelligentiæ & sapientiæ, & in gaudio cœlesti inde: quoniam omnia illa procedunt a Divino Domini, & in illis est cœlum angelis, patet quod Divinum Domini faciat cœlum, & non angeli ex aliquo proprio suo (q). Inde est quod Cœlum in Verbo dicatur Habitaculum Domini, ac Thronus Ipsius; & quod illi qui ibi dicantur in Domino esse (r). Quomodo autem Divinum procedit a Domino, ac implet cœlum in sequentibus dicitur.

9. Angeli ex sapientia sua adhuc ulterius progrediuntur, dicunt non modo quod omne bonum & verum sint a Domino, sed etiam omne vitæ; confirmant id per hoc, quod nihil existere possit a se, sed a priori se, ita quod omnia existant a Primo, quod vocant Ipsum Esse vitæ omnium, & quod similiter subsistant, quoniam subsistere est perpetuo existere, & quod non in nexu continue tenetur per intermedia cum Primo, hoc illico dilabitur & prorsus dissipatur: aiunt insuper, quod modo unicus vitæ fons fit, & quod vita hominis sit rivus inde, qui si non a fonte suo continue subsistit, quod illico diffluat. Porro quod ab Unico illo Fonte vitæ, qui est Dominus, non procedat nisi quam Divinum Bonum ac Divinum Verum, & quod hæc afficiant unumquemvis secundum receptionem; qui recipiunt illa fide & vita, quod in illis cœlum sit; sed qui rejiciunt illa, vel suffocant illa, quod verant illa in infernum, bonum enim vertunt in malum, & verum in falsum, ita vitam in mortem. Quod omne vitæ a Domino sit, etiam confirmant per id,

(q) Quod Angeli cœli agnoscant omne Bonum esse a Domino, & nihil a semet; & quod Dominus in Suo habitet apud illos, & non in proprio illorum, n: 9338. 10125. 10151. 10157. Quod ideo in Verbo per Angelos intelligatur aliquid Domini, n: 1925. 2821. 3039. 4085. 8192. 10528. Et quod ideo angeli dicantur dii a receptione Divini a Domino, n: 4295. 4402. 7268. 7873. 8301. 8192. Quod etiam a Domino sit omne bonum quod bonum, ac omne verum quod verum, proinde omnis Pax, Amor, Charitas & Fides, n: 1614. 2016. 2751. 2882. 2883. 2891. 2892. 2904. Et quod omnis sapientia & intelligentia, n: 109. 112. 121. 124.

(r) Quod qui in Cœlo sunt dicantur esse in Domino, n: 3637. 3638.

id, quod omnia in universo se referant ad bonum & verum, vita voluntatis hominis quæ est vita amoris ejus ad bonum, & vita intellectus hominis quæ est vita fidei ejus ad verum, quare cum omne bonum & verum desuper venit, sequitur quod etiam omne vitæ. Quia Angeli ita credunt, ideo renuunt omnem gratiarum actionem propter bonum quod faciunt, ac indignantur & recedunt, si quis bonum illis tribuit: mirantur quod aliquis credat, quod sapiat ex se, & quod bonum faciat ex se; bonum facere propter se, hoc non vocant bonum, quia fit ex se; at bonum facere propter bonum, hoc vocant bonum ex Divino, & quod hoc bonum sit quod facit Cælum, quia id Bonum est Dominus (s).

10. Spiritus, qui dum in mundo vixerunt, in illa fide se confirmaverunt, quod bonum quod faciunt & verum quod credunt, sint a semet, aut appropriata sibi ut sua, in qua fide sunt omnes illi qui meritum ponunt in beneactis, ac justitiam sibi vindicant, illi non recipiuntur in cælum; angeli illos fugiunt, spectant illos ut stupidos ac ut fures, ut stupidos quia jugiter spectant ad se & non ad Divinum, ut fures quia auferunt Domino quod Ipse est. Hi contra fidem cœli sunt, quod Divinum Domini apud Angelos faciat cælum.

11. Quod illi in Domino sint, & Dominus in illis qui in Cœlo & in Ecclesia, docet quoque Dominus dicendo, "*Manete in Me, & Ego in vobis, sicut palme non possunt ferre fructum a semetipso, nisi manserint in vite, ita nec vos nisi in Me manseritis: Ego sum Vitis, vos palmites; qui manet in Me, & Ego in illo, hic fert fructum multum; quia sine Me non potestis facere quicquam*, Joh: xv: 4 ad 7.

12. Ex his nunc constare potest, quod Dominus in Suo habitat apud Angelos cœli, & sic quod Dominus sit omne in omnibus cœli; & hoc ex causa, quia Bonum a Domino est Dominus apud illos, quod enim ab Ipso est Ipse est; proinde quod Bonum a Domino sit Angelis Cælum, & non aliquod proprium illorum.

Quod Divinum Domini in Cœlo, sit Amor in Ipsum & Charitas erga proximum.

13. **D**ivinum a Domino procedens vocatur in Cœlo Divinum Verum, ex causa de qua in sequentibus. Divinum hoc Verum influit in Cœum a Domino ex Divino Amore Ipsius. Divinus Amor & inde Divinum Verum, se habent comparative sicut ignis Solis & lux inde in mundo, Amor sicut ignis Solis, & Verum inde sicut lux e Sole: ex correspondentia etiam
Ignis

(s) Quod Bonum a Domino intus in se habeat Dominum, non autem bonum a proprio, n: 1802. 3951. 8478.

Ignis significat amorem, & Lux verum inde procedens (1). Inde constare potest, quale est Divinum Verum ex Divino amore Domini procedens, quod sit in sua essentia Divinum bonum conjunctum Divino Vero, & quia conjunctum est, vivificat omnia coeli, sicut calor solis conjunctus luci in mundo fructificat omnia telluris, ut sit tempore veris & æstatis; aliter quando calor non conjunctus est luci, ita quando lux frigida est, tunc torpent omnia & jacent extincta. Divinum illud bonum, quod comparatum est calori, est bonum amoris apud angelos, ac Divinum verum, quod comparatum est luci, est per quod & ex quo bonum amoris.

14. Quod Divinum in Cœlo, quod facit illud, sit Amor, est quia Amor est conjunctio spiritualis, conjungit ille Angelos Domino, & conjungit illos inter se mutuo; ac ita conjungit, ut omnes sint sicut unum in conspectu Domini. Præterea amor est ipsum Esse vitæ cuique; quare ex illo est vita angelo, & quoque est vita homini: quod ex amore sit intimum vitale hominis, quisque scire potest qui expendit; ex præsentia enim ejus calefit, ex absentia ejus frigescit, & ex privatione ejus emoritur (u). Sed sciendum est, quod talis vita cuique sit, qualis ei amor.

15. Sunt bini amores distincti in cœlo, Amor in Dominum & Amor erga proximum, in intimo seu tertio Cœlo est Amor in Dominum, & in secundo seu medio cœlo est amor erga proximum; uterque procedit a Domino, ac uterque facit cœlum. Quomodo bini amores se distinguunt, & quomodo se conjungunt, patet in manifesta luce, in Cœlo, at non nisi quam obscure in mundo: in Cœlo per amare Dominum non intelligitur amare Ipsum quoad personam, sed amare bonum quod ab Ipso, & amare bonum est velle & facere bonum ex amore; & per amare proximum non intelligitur amare socium quoad personam, sed amare verum quod ex Verbo, & amare verum est velle & facere verum: inde patet, quod bini illi amores se distinguant sicut bonum & verum, & quod se conjungant sicut bonum cum vero (x). Sed hæc ægre cadunt in ideam hominis, qui non scit quid amor, quid bonum, & quid proximus (y).

B

16. Lo-

(1) Quod Ignis in Verbo significet amorem in utroque sensu, n: 934. 4906. 5215. Quod Ignis facit & celestis significet Divinum amorem, & omnem affectionem quæ illius amoris, n: 934. 6314. 6832. Quod Lux inde significet verum procedens ex bono amoris, & Lux in Cœlo Divinum Verum, n: 3395. 3485. 3636. 3643. 3993. 4302. 4413. 4415. 9548. 9684.

(u) Quod amor sit ignis vitæ, & quod ipsa vita actualiter inde sit, n: 4906. 5071. 6032. 6314.

(x) Quod amare Dominum & proximum sit vivere secundum præcepta Domini, n: 10143. 10153. 10310. 10578. 10648.

(y) Quod amare proximum non sit amare personam, sed id quod est apud illum ex quo ille, ita verum & bonum, n: 5025. 10336. Qui amant personam, & non quod est apud illum ex quo ille, quod ament æque malum ac bonum, n: 3820. Quod charitas sit velle vera & affici veris propter vera, n: 3876. 3877. Quod charitas erga proximum sit facere bonum, justum & rectum in omni opere & in omni functione, n: 8120. 8121. 8122.

16. Loquutus sum aliquoties cum Angelis de hac re, qui dixerunt, quod mirentur quod homines Ecclesiæ non sciant, quod amare Dominum & amare proximum, sit amare bonum & verum, & ex velle facere illa; cum tamen scire possint, quod quisque testetur amorem per velle & facere quæ alter vult, & quod sic ametur vicissim & conjugatur ipsi, & non per quod amet illum, & usque non voluntatem illius facit, quod in se est non amare: & quoque quod possint scire, quod bonum procedens a Domino sit similitudo Ipsi, quoniam Ipse est in illo, & quod illi fiant similitudines Ipsi, & conjugantur Ipsi, qui bonum & verum vitæ suæ faciunt, per velle & facere; velle etiam est amare facere. Quod ita sit, etiam Dominus in Verbo docet, dicendo, "*Qui habet præcepta mea, & facit illa, ille est qui amat Me, & Ego amabo illum, & mansionem apud illum faciam,*" Joh: xiv: 21. 23. Et alibi, "*Si mandata mea feceritis, manebitis in amore meo,*" Joh: xv: 10. 12.

17. Quod Divinum a Domino procedens, quod afficit angelos, & facit cœlum, sit amor, testatur omnis experientia in Cœlo; omnes enim, qui ibi, sunt formæ amoris & charitatis, apparent in pulchritudine ineffabili, ac amor elucet ex facie illorum, ex loquela, & ex singulis vitæ illorum (z). Præterea sunt sphæræ vitæ spirituales, quæ procedunt ex unoquoque angelo & ex unoquoque spiritu, & circumfundunt illos, per quas noscuntur quandoque ad multam distantiam, quales sunt quoad affectiones quæ amoris; nam sphæræ illæ effluunt ex vita affectionis & inde cogitationis, seu ex vita amoris & inde fidei cujusvis; sphæræ ab Angelis prodeuntes tam plenæ sunt amore, ut afficiant intima vitæ illorum apud quos sunt: perceptæ aliquoties a me sunt, ac ita affecerunt (aa). Quod amor sit a quo angeli suam vitam habent, inde etiam patuit, quod unusquisque in altera vita se vertat secundum amorem suum; qui in amore in Dominum sunt & in amore erga proximum, se vertunt constanter ad Dominum; qui autem in amore sui sunt, se vertunt constanter retro a Domino; hoc fit in omni versura corporis eorum, nam in altera vita spatia se habent secundum status interiorum eorum, similiter plagæ, quæ ibi non determinatæ sunt sicut in mundo, sed determinantur secundum aspectum faciei illorum: verum non sunt angeli qui se vertunt ad Dominum, sed Dominus qui vertit illos ad se, qui amant facere illa quæ ab Ipso (bb). Sed de his plura in sequentibus, ubi de Plagis in altera vita.

18. Quod

(z) Quod Angeli sint formæ amoris charitatis, n: 3804. 4735. 4797. 4985. 5199. 5530. 9879. 10177.

(aa) Quod sphæra spiritualis, quæ est sphæra vitæ, effluat & exundet ex unoquoque homine, spiritu & angelo, & circumstipet illos, n: 4464. 5179. 7454. 8630. Quod effluat ex vita affectionis & inde cogitationis illorum, n: 2489. 4464. 6206:

(bb) Quod spiritus & angeli se convertant constanter ad suos amores, & qui in cœlis constanter ad Dominum, n: 10130. 10189. 10420. 10702. Quod plagæ in altera vita cuique sint secundum aspectum faciei, & inde determinentur, aliter ac in mundo, n: 10130. 10189. 10420. 10702.

18. Quod Divinum Domini in Cœlo sit amor, est quia amor est receptaculum omnium cœli, quæ sunt Pax, Intelligentia, Sapientia, ac Felicitas; amor enim recipit omnia & singula quæ sibi conveniunt, desiderat illa, inquit illa, imbuit illa sicut sua sponte, nam vult continue locupletari & perfici ab illis (cc): quod etiam notum est homini, nam amor apud illum quasi inspicit & haurit ex rebus memoriæ ejus omnia quæ concordant, ac illa colligit, & disponit in se & sub se, in se ut sint sua, ac sub se ut sibi inserviant; cætera autem, quæ non concordant, rejicit & exterminat. Quod amori insit omnis facultas recipiendi vera sibi convenientia, ac desiderium illa sibi jungendi, patuit etiam manifeste ab illis qui in Cœlum evecti sint, illi tametsi simplices in mundo fuerunt, usque in sapientiam angelicam & in felicia Cœli venerunt, cum inter Angelos; causa fuit, quia amaverunt bonum & verum propter bonum & verum, & implantaverunt illa vitæ suæ, & per id facultates facti sunt recipiendi cœlum cum omni ineffabili ibi. Qui autem in amore sui & mundi sunt, illi in nulla facultate recipiendi illa sunt, aversantur illa, rejiciunt illa, & ad primum tactum & influxum eorum aufugiunt, & se associant illis in inferno, qui in similibus secum amoribus sunt. Fuerunt Spiritus qui dubitabant quod talia inessent amori cœlesti, & desiderabant scire num ita esset, quapropter missi sunt in statum amoris cœlestis, remotis interea obstantibus, & perlati antrorsum ad distantiam ubi Cœlum Angelicum, & inde loquuti sunt mecum, dicentes quod interiorem felicitatem percipiant, quam vocibus exprimere queunt, dolentes valde quod in pristinum statum redirent. Alii etiam elevati sunt in cœlum, & sicut interius seu altius sublati sunt, ita intraverunt in intelligentiam & sapientiam, ut percipere possent, quæ prius illis incomprehensibilia fuerunt. Inde patet, quod amor procedens a Domino sit receptaculum cœli & omnium ibi.

19. Quod Amor in Dominum & Amor erga proximum comprehendant in se omnia vera Divina, constare potest ex illis quæ Ipse Dominus de binis illis amoribus loquutus est, dicendo, "*Amabis Deum tuum ex toto corde tuo & ex tota anima tua; hoc est præceptum maximum & primum; secundum quod simile est illi, est, ut ames proximum tuum sicut teipsum: ex his duobus præceptis pendent Lex & Propheta*," Matth: xxii: 37. 38. 39. 40. Lex & Propheta sunt totum Verbum, ita omne Verum Divinum.

Quod Cœlum distinctum sit in duo Regna.

20. **Q**uoniam in Cœlo sunt infinitæ varietates, & una Societas non prorsus similis alteri, ne quidem unus angelus alteri (dd), ideo distinguitur Cœlum

(cc) Quod amori insint innumerabilia, & quod amor recipiat ad se omnia quæ concordant, n. 2500. 2572. 3078. 3189. 6323. 7490. 7750.

(dd) Quod infinita varietas sit, & nusquam aliquid idem cum altero, n. 7236. 9002.

Cœlum in communi, in specie & in parte; in communi in duo Regna, in specie in tres cœlos, ac in parte in innumeras societates: de singulis in nunc sequentibus dicitur. Regna dicuntur, quia Cœlum vocatur Regnum Dei.

21. Sunt Angeli qui interius magis & minus recipiunt Divinum a Domino procedens; qui magis interius recipiunt, vocantur Angeli cœlestes, at qui minus interius vocantur Angeli spirituales; inde cœlum distinguitur in duo Regna, quorum unum vocatur REGNUM COELESTE: alterum REGNUM SPIRITUALE (ee).

22. Angeli qui Regnum cœleste constituunt, quia interius magis recipiunt Divinum Domini, vocantur Angeli interiores & quoque superiores; ac inde etiam Cœli, quos constituunt, vocantur Cœli interiores ac superiores (ff). Quod superiores & inferiores dicantur, est quia interiora & exteriora ita vocantur (gg).

23. Amor in quo sunt qui in Regno cœlesti, vocatur Amor cœlestis; & amor in quo sunt qui in Regno spirituali, vocatur amor spiritualis: Amor cœlestis est Amor in Dominum, & Amor spiritualis est Charitas erga proximum. Et quia omne bonum est amoris, nam quod aliquis amat, hoc ei bonum est, ideo etiam bonum unius Regni vocatur cœleste, & alterius bonum spirituale. Inde patet, in quo se distinguunt bina illa Regna, quod nempe sicut bonum amoris in Dominum, & bonum charitatis erga proximum (hh): & quia illud bonum est interius bonum, & ille amor est interior amor, ideo Angeli cœlestes sunt Angeli interiores, & vocantur superiores.

24. Regnum Cœleste etiam vocatur Regnum sacerdotale Domini, & in Verbo Habitatulum Ipsi, & Regnum Spirituale vocatur Regnum Regium Ipsi, & in Verbo Thronus Ipsi: ex Divino cœlesti etiam Dominus in mundo appellatus est Jesus, & ex Divino Spiritualis Christus.

25. Angeli in Regno cœlesti Domini valde excellent sapientia & gloria præ Angelis qui in Regno spirituali, ex causa quia interius recipiunt Divinum Domini,

Quod etiam in Cœlis infinita varietas sit, n: 684. 690. 3744. 5598. 7236. Quod varietates in cœlis sint varietates boni, n: 3744. 4005. 7236. 7833. 7836. 9002. Quod per id omnes societates in cœlis, & unusquisque angelus in societate, a se invicem distincti sint, n: 690. 3241. 3519. 3804. 3986. 4067. 4149. 4263. 7236. 7833. 7836. Sed quod usque omnes unum faciant per amorem a Domino, n: 457. 3986.

(ee) Quod Cœlum in toto in duo Regna distinctum sit, in Regnum cœleste & in Regnum spirituale, n: 3887. 4138. Quod angeli Regni cœlestis recipiant Divinum Domini in parte voluntaria, ita interius, quam angeli spirituales, qui recipiunt illud in parte intellectu, n: 5113. 6367. 8521. 9935. 9995. 10124.

(ff) Quod Cœli, qui constituunt Regnum cœleste, dicantur superiores, qui autem Regnum spirituale, inferiores, n: 10068.

(gg) Quod interiora exprimantur per superiora, & quod superiora significant interiora, n: 2148. 3084. 4599. 5146. 8325.

(hh) Quod bonum Regni cœlestis sit bonum amoris in Dominum, & bonum Regni spiritualis sit bonum charitatis erga proximum, n: 3691. 6435. 9468. 9680. 9683. 9780.

Domini, sunt enim in amore in Ipsum, & inde Ipsi propiores & conjunctiores (ii). Quod illi Angeli tales sint, est quia receperunt & recipiunt Divina vera statim in vita, & non ut spirituales prævia memoria & cogitatione; quapropter habent illa inscripta cordibus suis, ac percipiunt illa & quasi vident illa in se, nec usquam ratiocinantur de illis num ita sit vel non ita (kk): sunt quales describuntur apud Jeremiam, “*Indam legem meam menti eorum, & cordi eorum inscribam eam: non docebunt amplius quisquam amicum suum & quisquam fratrem suum, dicendo, cognoscite Jehovam; cognoscent Me a minimo eorum ad maximum eorum,*” xxxi: 33. 34. Et vocantur apud Esaïam, “*Docti a Jehovah,*” liv: 13: quod qui docti a Jehovah sint qui docti a Domino, docet Ipse Dominus apud Johannem, Cap: vi: 45. 46.

26. Dictum est, quod illis sapientia & gloria sit præ reliquis, quia receperunt & recipiunt Divina vera statim in vita, ut primum enim audiunt illa, etiam volunt & faciunt illa, nec reponunt in memoria, & dein cogitant num ita sit: qui tales sunt, sciunt illico per influxum a Domino, num verum sit verum quod audiunt, influit enim Dominus immediate in velle hominis, & mediate per velle in ejus cogitare; seu quod idem, influit Dominus immediate in bonum, ac mediate per bonum in verum (ll), nam id bonum dicitur quod est voluntatis & inde operis, at verum quod est memoriæ & inde cogitationis: etiam omne verum vertitur in bonum ac implantatur amoris, ut primum intrat voluntatem; quamdiu autem verum est in memoria & inde cogitatione, non fit bonum, nec vivit, nec appropriatur homini, quoniam homo est homo ex voluntate & inde intellectu, & non ex intellectu separato a voluntate (mm).

27. Quod

(ii) Quod angeli cœlestes immensum sapiant præ angelis spiritualibus, n: 2718. 9995. Quale discrimen inter angelos cœlestes & inter angelos spirituales, n: 2088. 2669. 2708. 2715. 3235. 3240. 4788. 7068. 8121. 9277. 10295.

(kk) Quod Angeli cœlestes non ratiocinentur de veris fidei, quia percipiunt illa in se, sed quod angeli spirituales ratiocinentur de illis num ita sit vel non ita, n: 202. 337. 597. 607. 784. 1121. 1387. 1398. 1919. 3246. 4448. 7680. 7877. 8780. 9277. 10786.

(ll) Quod influxus Domini sit in bonum & per bonum in verum & non vicissim, ita in voluntatem & per eam in intellectum, & non vicissim, n: 5482. 5649. 6027. 8685. 8701. 10153.

(mm) Quod voluntas hominis sit ipsum Esse vitæ Illius, & quod sit receptaculum boni amoris, & quod intellectus sit Existere vitæ inde, & quod sit receptaculum veri & boni fidei, n: 3619. 5002. 9282. Ita quod vita voluntatis sit vita principalis hominis, & quod vita intellectus procedat inde, n: 585. 590. 3619. 7342. 8885. 9285. 10076. 10109. 10110. Quod illa fiant vitæ, & approprientur homini, quæ recipiuntur voluntate, n: 3161. 9386. 9393. Quod homo sit homo ex voluntate & inde intellectu, n: 8911. 9069. 9071. 10076. 10109. 10110. Unusquisque etiam ab aliis amatur & æstimatur qui vult bene & intelligit bene, ac rejicitur & vilipenditur, qui intelligit bene & non vult bene, n: 8911. 10076. Quod homo etiam post mortem maneat sicut ejus voluntas & inde ejus intellectus, & quod quæ intellectus sunt & non simul voluntatis tunc evanescant, quia non sunt in homine, n: 9069. 9071. 9282. 9386. 10153.

27. Quia tale discrimen est inter Angelos Regni cœlestis & inter Angelos Regni spiritualis, ideo non simul sunt, nec consortium inter se habent; datur modo communicatio per societates angelicas intermedias, quæ vocantur cœlestes spirituales; per has influit Regnum cœleste in Spirituale (*nn*): inde fit, quod tametsi cœlum in duo Regna divisum est, usque unum faciat. Dominus semper providet angelos tales intermedios, per quos communicatio & conjunctio.

28. Quia multis agitur in sequentibus de Angelis unius & alterius Regni, ideo specifica hic præteruntur.

Quod Tres Cœli sint.

29. **T**RES Cœli sunt, & illi inter se distinctissimi, Intimum seu Tertium, Medium seu Secundum, & Ultimum seu Primum; consequuntur illi ac subsistunt inter se, sicut supremum hominis quod Caput vocatur, Medium ejus quod Corpus, & ultimum quod pedes; & sicut suprema pars domus, media ejus, & infima ejus: in tali ordine etiam est Divinum quod a Domino procedit & descendit; inde ex necessitate ordinis Cœlum tripartitum est.

30. Interiora hominis quæ ejus Mentis & Animi sunt, etiam in simili ordine sunt; est ei intimum, medium, ac ultimum; nam in hominem, dum creatus, omnia Ordinis Divini collata sunt, adeo ut factus sit Divinus ordo in forma, & inde cœlum in minima effigie (*oo*): ideo etiam homo communicat cum cœlis quoad interiora sua; & quoque inter Angelos venit post mortem, inter Angelos intimi cœli, aut medii, aut ultimi, secundum receptionem Divini boni & veri a Domino, cum vivit in mundo.

31. Divinum quod influit a Domino & recipitur in Tertio seu intimo cœlo, vocatur Cœleste, & inde Angeli qui ibi vocantur Angeli cœlestes; Divinum quod influit a Domino & recipitur in Secundo seu medio Cœlo, vocatur Spirituale, & inde Angeli qui ibi Angeli spirituales; Divinum autem quod influit a Domino & recipitur in Ultimo seu primo Cœlo, vocatur Naturale;

(*nn*) Quod inter duo Regna sit communicatio & conjunctio per societates Angelicas, quæ vocantur cœlestes spirituales, n: 4047. 6435. 8787. 8881. De influxu Domini per Regnum cœleste in spirituale, n: 3969. 6366.

(*oo*) Quod in hominem omnia Divini Ordinis collata sint, & quod homo a creatione sit Divinus Ordo in forma, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod apud hominem Internus ejus homo formatus sit ad imaginem Cœli, & Externus ad imaginem mundi, & quod ideo homo ab antiquis dictus sit microcosmus, n: 4523. 5368. 6013. 6057. 9279. 9706. 10156. 10472. Quod sic homo ex creatione quoad interiora sua sit cœlum in minima effigie ad imaginem Maximi, & quod etiam talis sit homo qui e novo creatus est seu regeneratus a Domino, n: 911. 1900. 1982. 3624 ad 3631. 3634. 3884. 4041. 4279. 4523. 4524. 4625. 6013. 6057. 9279. 9632.

rale; ast quia naturale illius Cœli non est sicut naturale mundi, sed in se habet spirituale & cœleste, ideo illud Cœlum vocatur Spirituale & Cœleste Naturale, & inde Angeli qui ibi Spirituales & Cœlestes naturales (pp); spirituales naturales vocantur, qui influxum recipiunt ex Cœlo medio seu secundo, quod est cœlum spirituale; ac Cœlestes naturales vocantur, qui influxum recipiunt ex Cœlo tertio seu intimo, quod est Cœlum cœleste: Angeli spirituales naturales & cœlestes naturales distincti sunt inter se, sed usque unum Cœlum constituunt, quia in uno gradu sunt.

32. Est in unoquoque Cœlo Internum & Externum, qui in Interno sunt, vocantur ibi Angeli interni, qui autem in Externo sunt, vocantur ibi Angeli externi. Externum & Internum in Cœlis, seu in unoquoque Cœlo, se habent sicut Voluntarium & ejus Intellectuale apud hominem, Internum sicut Voluntarium & Externum sicut ejus Intellectuale; omne voluntarium habet suum intellectuale; unum absque altero non datur: se habet voluntarium sicut comparative flamma, & intellectuale ejus sicut lux inde.

33. Probe sciendum est, quod interiora apud Angelos faciant, ut sint in uno aut in altero Cœlo; quo enim interiora apertiora ad Dominum sunt, eo in interiori Cœlo sunt. Tres gradus interiorum sunt apud unumquemvis tam Angelum quam Spiritum, & quoque apud Hominem; illi apud quos tertius gradus apertus est, in intimo Cœlo sunt; apud quos secundus, aut modo primus, illi in medio aut ultimo Cœlo sunt: interiora aperiuntur per receptionem Divini Boni ac Divini Veri: qui afficiuntur Divinis Veris, & admittunt illa statim in vitam, ita in voluntatem & inde actum, in intimo seu tertio cœlo sunt, & ibi secundum receptionem boni ex affectione veri; qui autem non admittunt illa statim in voluntatem, sed in memoriam & inde intellectum, & ex eo volunt & faciunt ea, illi in medio seu secundo cœlo sunt: at qui moraliter vivunt, & credunt Divinum, nec tantopere curant instrui, illi in ultimo seu primo cœlo sunt (qq). Inde constare potest, quod status interiorum faciant Cœlum, & quod Cœlum sit intra unumquemvis, & non extra illum; quod etiam Dominus docet, dicendo, "*Non venit Regnum Dei cum observatione, neque dicent ecce hic aut ecce illic, ecce enim Regnum Dei in vobis habetis*," Luc: xvii: 20. 21.

34. Omnis etiam perfectio crescit versus interiora, & decrescit versus exteriora, quoniam interiora sunt propiora Divino & in se puriora, exteriora autem

(pp) Quod tres Cœli sint, intimum, medium, & ultimum, seu tertium, secundum, & primum, n: 684. 8594. 10270. Quod etiam in triplici ordine sequantur bona ibi, n: 4938. 4939. 9992. 10005. 10017. Quod bonum intimi seu tertii cœli dicatur cœleste, bonum medii seu secundi spirituale, & bonum ultimi seu primi spirituale naturale, n: 4279. 4286. 4938. 4939. 9992. 10005. 10017. 10068.

(qq) Quod totidem gradus vitæ in homine sint, quod cœli, & quot aperiuntur post mortem secundum ejus vitam, n: 3747. 9594. Quod cœlum sit in homine, n: 3884. Inde quod qui Cœlum in se recepit in mundo, in cœlum veniat post mortem, n: 10717.

autem remotiora a Divino & in se crassiora (*rr*). Perfectio angelica consistit in Intelligentia, in Sapientia, in Amore, inque omni bono, & inde felicitate; non autem in felicitate absque illis, nam felicitas absque illis est externa & non interna. Quia interiora apud Angelos intimi Cœli aperta sunt in tertio gradu, ideo perfectio illorum immensum superat perfectionem angelorum in medio cœlo, quorum interiora aperta sunt in secundo gradu; similiter excedit perfectio angelorum medii cœli perfectionem Angelorum ultimi cœli.

35. Quia tale discrimen est, non potest Angelus unius cœli intrare ad Angelos alterius Cœli, seu non potest aliquis ex inferiori Cœlo ascendere, nec aliquis ex superiori Cœlo descendere: qui ex inferiori Cœlo ascendit, corripitur anxietate usque ad dolorem, nec potest videre illos qui ibi, minus loqui cum illis; & qui ex superiori cœlo descendit, privatur sua sapientia, titubatur voce, & desperat. Fuerunt quidam ex ultimo cœlo, qui nondum instructi erant, quod Cœlum consisteret in interioribus Angeli, credentes quod in superiorem felicitatem cœlestem venirent, modo in cœlum ubi illi Angeli; permittebatur etiam ut ad illos intrarent, at cum ibi erant, neminem videbant utcumque inquirerent, tametsi magna multitudo erat; advenarum enim interiora non aperta erant in tali gradu, in quo interiora angelorum qui ibi; inde nec visus; & paulo post corripiebantur angore cordis, usque adeo ut vix scirent num in vita essent vel non; quapropter subito inde se contulerunt ad Cœlum unde erant, gavisi quod inter suos venirent; spondentes quod non amplius cuperent altiora, quam quæ vitæ eorum concordant. Vidi etiam demissos e cœlo superiori, & privatos sua sapientia, usque ut nescirent quale esset suum cœlum. Secus fit, cum Dominus elevat aliquos ex inferiori Cœlo in superius, ut videant gloriam ibi, quod fit sæpius, tunc præparantur primum, & stipantur angelis intermediis per quos communicatio. Ex his patet quod tres illi Cœli inter se distinctissimi sint.

36. Qui autem in eodem Cœlo sunt, illi consociari possunt cum quibuscunque ibi, at jucunda consociationis se habent secundum affinitates boni, in quibus sunt: sed de his in sequentibus articulis.

37. Verum tametsi Cœli ita distincti sunt, ut Angeli unius Cœli non sociare possint commercium cum Angelis alterius, usque tamen Dominus conjungit omnes cœlos per influxum immediatum & mediatum, per influxum immediatum ex Se in omnes cœlos, & per mediatum ab uno cœlo in alterum (*ss*); & sic efficit, ut tres cœli unum sint, & omnes in nexu sint a

Primo

(*rr*) Quod interiora sint perfectiora quia propiora Divino, n: 3405. 5146. 5147. Quod in interno millia & millia sint, quæ in externo apparent ut commune unum, n: 5707. Quod quantum homo ab externis elevatur versus interiora, tantum in lucem & ita in intelligentiam veniat, & quod elevatio sit sicut e nimbo in clarum, n: 4598. 6183. 6333.

(*ss*) Quod influxus a Domino sit immediatus a se, & quoque mediatum per unum cœlum in alterum, & apud hominem similiter in interiora ejus, n: 6063. 6307. 6472. 9682

Primo ad ultimum, usque adeo ut inconnexum non detur; quod non connexum est per intermedia cum Primo, hoc nec subsistit, sed dissipatur & fit nullum (*tt*).

38. Qui non scit quomodo se habet cum Ordine Divino quoad gradus, non capere potest quomodo Cœli distincti sunt, ne quidem quid Internus & Externus homo. Plerique in mundo non aliam notionem de interioribus & exterioribus seu de superioribus & inferioribus habent, quam sicut de continuo aut de cohærente per continuum a puriori ad crassius; at interiora & exteriora se non habent continue, sed discrete. Sunt duplicis generis Gradus, sunt gradus continui & sunt gradus non continui; gradus continui se habent sicut gradus decreſcentiæ lucis a flamma usque ad suum obscurum; aut sicut gradus decreſcentiæ visus ab illis quæ in luce sunt ad illa quæ in umbra; aut sicut gradus puritatis athmosphæræ ab imo ad ejus summum; distantiae determinant hos gradus. At gradus non continui sed discreti, discriminati sunt sicut prius & posterius, sicut causa & effectus, & sicut produciens & productum; qui explorat videbit, quod in omnibus & singulis in universo mundo, quæcunque sunt, tales gradus productionis & compositionis sint, quod nempe ab uno alterum & ab altero tertium, & sic porro. Qui non perceptionem horum graduum sibi comparat, nequaquam potest scire discrimina cœlorum, & discrimina facultatum interiorum & exteriorum hominis, nec discrimen inter mundum spiritualem & mundum naturalem, nec discrimen inter spiritum hominis & corpus ejus; & inde nec intelligere potest quid & unde correspondentiæ & repræsentationes, neque qualis est influxus; sensuales homines hæc discrimina non capiunt, faciunt enim crescentias & decreſcentias etiam secundum hos gradus continuas; inde non concipere possunt spirituale aliter quam sicut purius naturale: quapropter etiam foris stant, & e longinquo ab intelligentia (*uu*).

39. Ultimo licet arcanum quoddam de Angelis trium Cœlorum memorare, quod prius non alicui in mentem venit, quia non intellexit gradus; quod nempe apud unumquemvis Angelum, & quoque apud unumquemvis hominem sit gradus intimus seu supremus, seu intimum & supremum quoddam, in quod Divinum Domini primum aut proxime influit, & ex quo disponit reliqua interiora quæ secundum gradus ordinis apud illos succedunt: hoc

C

in-

9682. 9683. De immediato influxu Divini a Domino, n: 6058. 6474 ad 6478. 8717. 8728. De mediato influxu per mundum spiritualem in mundum naturalem, n: 4067. 6982. 6985. 6996.

(*tt*) Quod omnia existant a prioribus se, ita a Primo, & quod similiter subsistant, quia subsistentia est perpetua existentia; & quod ideo inconnexum non detur, n: 3626. 3627. 3628. 3648. 4523. 4524. 6040. 6056.

(*uu*) Quod interiora & exteriora non continua sint, sed secundum gradus distincta & discreta, & quilibet gradus terminatus, n: 3691. 4145. 5114. 8603. 10099. Quod unum formatum sit ab altero, & quod quæ sic formata sunt, non continue puriora & crassiora sint, n: 6326. 6465. Qui non percipit distinctionem interiorum & exteriorum secundum tales gradus, quod non capere possit Internum & Externum hominem, nec Cœlos interiores & exteriores, n: 5146. 6465. 10099. 10181.

intimum seu supremum vocari potest introitus Domini ad Angelum & ad hominem, ac ipsissimum Ipsius domicilium apud illos: per hoc intimum aut supremum homo est homo, & distinguitur a brutis animalibus, nam hæc illud non habent; inde est, quod homo, secus ac animalia, possit quoad omnia interiora, quæ sunt mentis & animi ejus, elevari a Domino ad Se, possit credere in Ipsum, affici amore in Ipsum, & sic videre Ipsum, & quod possit recipere intelligentiam & sapientiam, & loqui ex ratione; inde quoque est quod vivat in æternum. Quid autem disponitur & providetur a Domino in eo intimo, non influit manifeste in perceptionem alicujus Angeli, quia est supra ejus cogitationem, & excedit ejus sapientiam.

40. Hæc nunc sunt communia de Tribus Cœlis; in sequentibus autem de unoquoque Cœlo in specie dicendum est.

Quod Cœli consistant ex innumeris Societatibus.

41. **A**ngeli cujusvis Cœli non sunt in uno loco simul, sed distincti in Societates majores & minores, secundum differentias boni amoris & fidei in quo sunt; qui in simili bono sunt, unam Societatem formant: bona in Cœlis in infinita varietate sunt; & unusquisque Angelus est sicut suum bonum (xx).

42. Societates Angelicæ in Cœlis etiam distant inter se, sicut differunt bona in genere & in specie; nam distantia in mundo spirituali non ex alia origine sunt, quam ex differentia status interiorum, inde in cœlis ex differentia statuum amoris; distant multum qui differunt multum, & distant parum, qui differunt parum; similitudo facit ut una sint (yy).

43. Omnes in una Societate similiter inter se distincti sunt; qui perfectiores sunt, hoc est, qui præstant bono, ita amore, sapientia & intelligentia, in medio sunt; qui minus præstant, circumcirca sunt, ad distantiam secundum gradus prout diminuitur perfectio: se habet hoc, sicut lux e medio decrescens ad peripherias: qui in medio sunt, etiam in maxima luce sunt, qui ad peripherias in minore & minore.

44. Similes

(xx) Quod infinita varietas sit, & nusquam aliquid idem cum altero, n: 7236. 9002. Quod in cœlis etiam infinita varietas sit, n: 684. 690. 3744. 5598. 7236. Quod varietates in cœlis, quæ infinitæ, sint varietates boni, n: 3744. 4005. 7236. 7833. 7836. 9002. Quod illæ varietates existant per vera quæ multiplicia, ex quibus bonum cuivis, n: 3470. 3804. 4149. 6917. 7236. Quod inde omnes societates in cœlis, & unusquisque angelus in societate, a se invicem distincti sint, n: 690. 3241. 3519. 3804. 3986. 4067. 4149. 4263. 7236. 7833. 7836. Sed quod usque omnes unum agant per amorem a Domino, n: 457. 3986.

(yy) Quod omnes societates cœli constantem situm habeant secundum differentias status vitæ, ita secundum differentias amoris & fidei, n: 1274. 3638. 3639. Mirabilia in altera vita seu in mundo spirituali de Distantia, Situ, Loco, Spatio & Tempore, n: 1273 ad 1277.

44. Similes quasi ex se feruntur ad similes, nam sunt cum similibus sicut cum suis, & sicut domi, cum aliis autem sicut cum peregrinis, & sicut foris: quando apud similes sunt, etiam in suo libero sunt, & inde in omni jucundo vitæ.

45. Inde patet, quod bonum confociet omnes in coelis, & quod distinguantur secundum ejus quale: at usque non angeli sunt, qui se ita confociant, sed Dominus a Quo bonum; Ipse ducit illos, conjungit illos, distinguit illos, & tenet illos in libero quantum in bono; ita unumquemvis in vita sui amoris, suæ fidei, suæ intelligentiæ & sapientiæ, & inde in felicitate (zz).

46. Cognoscunt etiam se omnes qui in simili bono sunt, prorsus sicut homines in mundo suos propinquos, suos affines, & suos amicos, tamen illos nusquam prius viderunt; ex causa, quia in altera vita non sunt propinquitates, affinitates, & amicitiae aliæ quam spirituales, ita quæ sunt amoris & fidei (aaa). Hoc mihi aliquoties datum est videre, quando in spiritu fui, ita abductus a corpore, & sic in consortio cum Angelis; tunc quosdam ex illis vidi sicut notos ab infantia, alios vero sicut prorsus non notos; qui visi sicut noti ab infantia, fuerunt qui in simili statu cum statu spiritus mei erant, qui autem non noti, in dissimili.

47. Omnes qui unam Societatem angelicam formant, simili facie sunt in communi, sed non simili in particulari: quomodo similitudines in communi & variationes in particulari se habent, aliquantum comprehendi potest ex talibus in mundo; notum est, quod unaquævis Gens aliquod commune simile ferat in faciebus & oculis, per quod noscitur, & internoscitur ab alia Gente; & adhuc magis una familia ab altera; sed hoc multo perfectius in Coelis, quia ibi omnes affectiones interiores apparent & elucent ex facie, nam facies ibi est illarum forma externa & repræsentativa, aliam faciem habere quam suarum affectionum, non datur in Cœlo. Ostensum etiam est, quomodo communis similitudo variatur particulariter in singulis qui in una societate sunt; erat facies sicut Angelica, quæ mihi apparebat, & hæc variabatur secundum affectiones boni & veri, quales sunt apud illos qui in una societate; variationes illæ persistebant diu; & observabam, quod usque eadem facies in communi sicut planum permaneret, & quod reliquæ essent modo derivationes & propagationes inde: sic etiam per hanc faciem ostensæ sunt affectiones totius societatis, per quas variantur facies illorum qui ibi; nam, ut

C 2

supra

(zz) Quod omne liberum sit amoris & affectionis, quoniam quod homo amat, hoc libere facit, n: 2870. 3158. 8907. 8990. 9585. 9591. Quia liberum est quod est amoris, quod inde sit vita cujusvis & ejus jucundum, n: 2873. Quod nihil appareat ut proprium, nisi quod ex libero, n: 2880. Quod ipsissimum liberum sit duci a Domino, quia sic ducitur ab amore boni & veri, n: 892. 905. 2872. 2886. 2890. 2891. 2892. 9096. 9586 ad 9591.

(aaa) Quod omnes proximitates, cognationes, affinitates & quasi consanguinitates in Cœlo sint ex bono, & secundum ejus convenientias & differentias, n: 605. 917. 1394. 2739. 3612. 3815. 4121.

supra dictum est, facies Angelicæ sunt formæ interiorum suorum, ita affectionum quæ amoris & fidei.

48. Inde etiam fit, quod Angelus qui præstans sapientia est, videat illico ex facie qualis alter est; non potest quisquam ibi vultu recondere interiora, & simulare, & prorsus non mentiri & fallere astu & hypocrisi. Contingit aliquoties, quod in societates se insinuent hypocritæ, qui edocti sunt recondere interiora sua, & componere exteriora ut appareant in forma boni, in quo sunt qui in societate, & sic mentiri lucis angelos; sed hi non diu ibi morari possunt, incipiunt enim angere interius, cruciari, livescere facie, & quasi exanimari, alterantur ita ex contrarietate vitæ quæ influit & operatur; quare se dejiciunt repente in infernum ubi similes, nec hinc amplius ascendere: sunt illi qui intelliguntur per eum, qui inventus est inter discumbentes & invitatos, non indutus veste nuptiali, & ejectus in tenebras exteriores, Matth: xxii: 11 seq:

49. Communicant omnes societates Cœli inter se, non per apertum commercium, pauci enim exeunt e societate sua in aliam, nam exire e societate est sicut exire a se seu a sua vita, & transire in aliam quæ non ita convenit: sed communicant omnes per extensionem sphæræ, quæ procedit ex vita cujusvis; sphæra vitæ est sphæra affectionum quæ amoris & fidei; hæc se extendit in societates circumcirca in longum & in latum, & eo longius & latius, quo affectiones sunt interiores & perfectiores (bbb); secundum extensionem illam est Angelis intelligentia & sapientia: qui in intimo Cœlo sunt, & ibi in medio, habent extensionem in universum cœlum; inde communicatio omnium cœli est cum unoquoque & uniuscujusvis cum omnibus (ccc). Sed de hac extensione infra plenius agendum est, ubi de Forma cœlesti, secundum quam Angelicæ societates dispositæ sunt, & quoque ubi de Sapientia & Intelligentia angelorum, nam omnis extensio affectionum & cogitationum vadit secundum illam Formam.

50. Dictum supra est, quod in Cœlis sint Societates majores & minores; majores consistunt ex myriadibus, minores ex aliquot millibus, & minimæ ex aliquot centenis Angelis: sunt etiam qui solitarii habitant, quasi domus & domus, familia & familia; hi tamen ita dispersi vivunt, usque similiter ordinati sunt, sicut illi qui in societatibus, quod nempe sapientiores illorum in medio sint, & simpliciores in terminis: hi propius sub auspicio Divino Domini sunt, & sunt Angelorum optimi.

Quod

(bbb) Quod sphæra spiritualis, quæ est sphæra vitæ, effluat ex unoquoque homine, spiritu & angelo, & circumstipet illos, n: 4464. 5179. 7454. 8630. Quod effluat ex vita affectionis & cogitationis eorum, n: 2489. 4464. 6206. Quod sphæræ illæ se longe extendant in societates angelicas secundum quale & quantum boni, n: 6598 ad 6613. 8063. 8794. 8797.

(ccc) Quod in Cœlis detur communicatio omnium bonorum; quoniam amor cœlestis communicat omnia sua cum altero, n: 549. 550. 1390. 1391. 1399. 10130. 10723.

Quod unaquævis Societas sit Cœlum in minore forma, & unusquisque Angelus in minima.

51. **Q**UOD unaquævis Societas sit Cœlum in minore forma, & unusquisque Angelus in minima, est quia bonum amoris & fidei est quod facit Cœlum, & id bonum est in omni Societate Cœli, & in omni Angelo societatis: nihil refert, quod bonum illud ubivis differat, & varium sit, est usque bonum cœli; differentia modo est, quod cœlum tale sit hic & tale ibi. Ideò dicitur, cum quis elevatur in aliquam Societatem Cœli, quod veniat in Cœlum; & de illis qui ibi, quod sint in Cœlo, & quisque in suo: hoc norunt omnes qui in altera vita; ideo qui extra aut infra Cœlum stant, & spectant e longinquo ubi Cætus angelorum sunt, dicant quod Cœlum sit ibi, & quoque ibi. Se habet hoc comparative sicut cum præfectis, officiariis & ministris in uno Palatio Regio aut in una Aula, tametsi habitant seorsim in suis mansionibus aut in suo conclavi, unus supra alter infra, usque sunt in uno Palatio aut in una Aula, quisque ibi in sua functione ad serviendum Regi. Inde patet quid intelligitur per Domini verba, quod *in domo Patris sui sint Mansiones multe*, Joh: xiv: 2; & quid per *Habitacula Cœli*, & per *Cælos cælorum* apud Prophetas.

52. Quod unaquævis Societas sit Cœlum in minore forma, etiam constare potuit ex eo; quod similis forma cœlestis sit in quavis Societate, qualis est in toto cœlo; in toto cœlo sunt in medio qui præstant reliquis, & circumcirca usque ad terminos sunt in ordine decrescente qui minus præstant, ut dictum videatur in Articulo præcedente n: 43; & quoque ex eo, quod Dominus ducat omnes qui in toto cœlo tanquam essent unus Angelus; similiter illos qui in unaquavis societate; inde apparet quandoque integra Societas Angelica sicut unum in forma Angeli, quod etiam mihi datum est a Domino videre. Cum etiam Dominus apparet in medio Angelorum, tunc non apparet circumstipatus a pluribus, sed ut unus in Forma angelica; inde est, quod Dominus in Verbo dicatur Angelus; & quoque quod integra Societas; Michael, Gabriel & Raphael non sunt nisi quam Societates angelicæ, quæ a functionibus suis ita nominantur (ddd).

53. Sicut integra Societas est Cœlum in minore forma, ita quoque est Angelus Cœlum in minima; nam Cœlum non est extra Angelum, sed intra illum; interiora enim ejus, quæ sunt mentis ejus, disposita sunt in formam cœli, ita ad receptionem omnium Cœli quæ extra illum sunt; recipit etiam illa,

(ddd) Quod Dominus in Verbo dicatur Angelus, n: 6280. 6831. 8192. 9303. Quod integra Societas Angelica dicatur Angelus; & quod Michael & Raphael sint societates angelicæ ex functionibus ita dictæ, n: 8192. Quod Societates Cœli, & Angeli non aliquod nomen habeant, sed quod dignoscantur ex quali boni, & ex idea de illo, n: 1705. 1754.

illa secundum quale boni, quod est in illo ex Domino; inde est Angelus quoque Cœlum.

54. Nusquam dici potest, quod Cœlum sit extra aliquem, sed intra, nam omnis Angelus secundum cœlum quod intra illum est, recipit cœlum quod extra illum est. Inde patet, quantum fallitur qui credit quod venire in cœlum, sit solum elevari inter Angelos, qualiscunque sit quoad vitam interiorē suam; ita quod Cœlum datur cuicunque ex immediata Misericordia (*eee*); cum tamen nisi Cœlum sit intra aliquem, nihil cœli quod extra est, influit & recipitur. Sunt multi Spiritus, qui in tali opinione sunt, ac ideo quoque propter fidem suam, in Cœlum evecti sunt; sed cum ibi erant, quia interior vita eorum contraria erat vitæ in qua angeli, cæperunt quoad intellectualia sua occæcari, usque ut facti sint sicut fatui, & quoad voluntaria sua cruciari usque ut gererent se sicut dementes: verbo, qui male vivunt, & in cœlum veniunt, trahunt ibi animam & torquentur comparative sicut pisces extra aquas in atmosphæra; & sicut animalia in antliis pneumaticis in æthere extracto aere. Inde constare potest, quod Cœlum sit intra & non extra aliquem (*fff*).

55. Quia omnes recipiunt cœlum quod extra illos est secundum quale cœli quod intra illos, ideo similiter recipiunt Dominum, quoniam Divinum Domini facit cœlum: inde est, quod cum Dominus se præsentem sistit in aliqua Societate, quod ibi appareat secundum quale boni in quo est societas, ita non similiter in una societate ut in altera: non quod dissimilitudo illa sit in Domino, sed in illis qui vident Ipsum ex suo bono, ita secundum illud; afficiuntur etiam Ipso Viso secundum quale sui amoris; qui intime amant Ipsum, intime afficiuntur, qui minus amant minus afficiuntur; mali qui extra cœlum sunt, ad præsentiam Ipsius cruciantur. Cum Dominus apparet in aliqua societate, apparet ibi ut Angelus; sed dignoscitur ab aliis per Divinum quod transluceat.

56. Cœlum etiam est, ubi Dominus agnoscitur, creditur, & amatur; varietas cultus Ipsius ex varietate boni in Societate una & altera, non fert damnum, sed fert emolumentum; nam perfectio cœli inde est. Quod perfectio cœli inde sit, ægre ad captum explicari potest, nisi in opem adhibeantur voces in literato orbe solennes & usitatæ, & per illas exponatur quomodo unum quod perfectum ex variis formatur: omne unum ex variis existit, nam unum, quod non ex variis, non est aliquid, non habet formam, & ideo non habet quale: cum autem unum existit ex variis, & varia sunt in forma perfecta, in qua quodlibet adjungit se alteri ut amicum consentiens in serie, tunc habet quale perfectum: Cœlum etiam est unum ex variis in perfectissimam

(*eee*) Quod Cœlum non donetur ex immediata Misericordia, sed secundum vitam, & quod omne vitæ per quod homo a Domino ducitur ad cœlum, sit ex Misericordia, & quod id intelligatur, n: 5057. 10659. Si cœlum donaretur ex immediata Misericordia, quod omnibus donaretur, n: 2401. De quibusdam malis e cœlo dejectis qui crediderunt cœlum dari cuivis ex immediata Misericordia, n: 4726.

(*fff*) Quod Cœlum sit in homine, n: 3884.

finam formam ordinatis; nam forma cœlestis est omnium formarum perfectissima. Quod omnis perfectio inde sit, patet ab omni pulchritudine, amœnitate, & jucunditate, quæ afficiunt tam sensus quam animos; illæ enim non aliunde existunt & fluunt quam ex concentu & harmonia plurium concordantium & consentientium, siue ea in ordine coexistent, siue in ordine consequantur, & non ex uno absque pluribus: inde dicitur quod varietas delectet, & scitur quod delectatio sit secundum quale ejus: ex his sicut in speculo videri potest, unde perfectio ex variis sit, etiam in Cœlo, nam ex illis quæ in mundo naturali existunt, sicut in speculo videri possunt quæ in mundo spirituali (ggg).

57. De Ecclesia simile dici potest quod de Cœlo, nam Ecclesia est Cœlum Domini in terris: sunt illæ quoque plures, & tamen unaquævis vocatur Ecclesia, & quoque est Ecclesia, quantum bonum amoris & fidei ibi regnat: Dominus etiam ibi ex variis unum facit, ita ex pluribus Ecclesiis unam (bbb). Simile quoque dici potest de homine Ecclesiæ in particulari, quod de Ecclesia in communi, quod nempe Ecclesia sit intra hominem, & non extra illum, & quod quilibet homo sit Ecclesia, in quo Dominus est præsens in bono amoris & fidei (iii). Simile etiam dici potest de homine in quo Ecclesia, quod de Angelo in quo Cœlum, quod sit Ecclesia in minima forma, sicut Angelus est cœlum in minima forma: & adhuc magis, quod homo in quo Ecclesia, æquæ ac Angelus, sit cœlum; nam homo creatus est ut in cœlum veniat, & fiat Angelus; quapropter ille, cui bonum est a Domino, est Angelus homo (kkk). Memorare licet, quid Homo commune habet cum Angelo, & quid præ Angelis: *Homo commune habet cum Angelo*, quod interiora ejus æquæ formata sint ad imaginem cœli, & quoque quod fiat imago Cœli, quantum in bono amoris & fidei est: *Homo præ angelis habet*, quod exteriora ejus formata sint ad imaginem mundi; & quod quantum in bono est, mundus apud illum subordinatur cœlo, & serviat cœlo (lll); & quod tunc:

(ggg) Quod omne unum sit ex harmonia & consensu plurium, & quod alioquin non sit ei quale, n: 457. Quod inde universum Cœlum sit unum, n: 457. Et hoc ex eo quod omnes ibi spectent unum finem, qui est Dominus, n: 9828.

(bbb) Si bonum foret character & essentiale Ecclesiæ, & non verum absque bono, quod Ecclesia foret una, n: 1285. 1316. 2982. 3267. 3445. 3451. 3452. Quod etiam omnes Ecclesiæ faciant unam Ecclesiam coram Domino ex bono, n: 7395. 9276.

(iii) Quod Ecclesia sit in homine, & non extra illum, & quod Ecclesia in communi sit ab hominibus, in quibus Ecclesia, n: 3884.

(kkk) Quod homo qui Ecclesia sit cœlum in minima forma ad imaginem maximi, quia interiora ejus quæ mentis disposita sunt ad formam cœli, & inde ad receptionem omnium cœli, n: 911. 1900. 1982. 3624 ad 3631. 3634. 3884. 4041. 4279. 4523. 4524. 4625. 6013. 6057. 9279. 9632.

(lll) Quod homini sit internum & externum, & quod internum ejus a creatione formatum sit ad imaginem cœli, & quod externum ejus ad imaginem mundi, & quod ideo homo ab antiquis dictus sit microcosmus, n: 4523. 4524. 5368. 6013. 6057. 9279. 9706. 10156. 10472. Quod ideo homo ita creatus sit, ut mundus apud illum serviat cœlo, quod etiam sit apud bonos, at quod inversum sit apud malos, ubi cœlum servit mundo, n: 9283. 9278.

tunc Dominus præsens sit apud illum in utroque sicut in suo Cœlo; est enim in suo ordine Divino utrobivis, nam Deus est ordo (*mmm*).

58. Ultimo memorandum est, quod qui cœlum in se habet, non modo habeat cœlum in suis maximis seu communibus, sed etiam in suis minimis seu singularibus; & quod minima ibi in imagine referant maxima: hoc venit ex eo, quod unusquisque sit suus amor, & talis qualis ejus amor regnans; quod regnat hoc influit in singula, & disponit illa, & ubivis inducit similitudinem sui (*nnn*): in Cœlis est amor in Dominum regnans, quia Dominus ibi supra omnia amatur; inde Dominus est ibi omne in omnibus, influit in omnes & singulos, disponit illos, & induit similitudinem sui, & facit ut cœlum sit ubi Ille: inde Angelus est Cœlum in minima forma, Societas in majore, & omnes Societates simul sumtæ in maxima. Quod Divinum Domini faciat Cœlum, & quod sit omne in omnibus, videatur supra n: 7 ad 12.

Quod universum Cœlum in uno complexu referat unum Hominem.

59. **Q**UOD Cœlum in toto complexu referat unum Hominem, est arcanum nondum in mundo notum; in Cœlis autem est notissimum; id scire, ac specifica & singularia de eo, est præcipuum intelligentiæ Angelorum ibi, inde etiam pendent plura, quæ absque illo ut suo communi principio non distincte & clare intrarent in ideas mentis eorum. Quia sciunt, quod omnes Cœli una cum Societatibus eorum referant unum hominem, ideo etiam Cœlum vocant MAXIMUM & DIVINUM HOMINEM (*ooo*), Divinum ex eo, quod Divinum Domini faciat Cœlum; vide supra n: 7 ad 12.

60. Quod Cœlestia & Spiritualia in illam formam & in illam imaginem ordinata & conjuncta sint, non percipere possunt qui de spiritualibus, & cœlestibus

(*mmm*) Quod Dominus sit ordo, quoniam Divinum Bonum & Verum, quæ procedunt a Domino, faciunt ordinem, n: 1728. 1919. 2201. 2258. 5110. 5703. 8988. 10336. 10619. Quod vera Divina sint leges ordinis n: 2247. 7995. Quod quantum homo secundum ordinem vivit, ita quantum in bono secundum vera Divina, tantum sit homo, & in illo Ecclesia & Cœlum, n: 4839. 6605. 8067.

(*nnn*) Quod amor regnans seu dominans apud unumquemvis sit in omnibus & singulis ejus vitæ, ita in omnibus & singulis ejus cogitationis & voluntatis, n: 6159. 7648. 8067. 8853. Quod homo talis sit, quale ejus vitæ regnans, n: 918. 1040. 1568. 1571. 3570. 6571. 6934. 6938. 8854. 8856. 8857. 10076. 10109. 10110. 10284. Quod amor & fides cum regnant, sint in singulis vitæ hominis tametsi id nescit, n: 8854. 8864. 8865.

(*ooo*) Quod Cœlum in toto complexu appareat in forma sicut Homo, & quod Cœlum inde dicatur Maximus Homo, n: 2996. 2998. 3624 ad 3649. 3636 ad 3643. 3741 ad 3745. 4625.

coelestibus non justam ideam habent, cogitant illi, quod terrestria & materialia, quæ componunt ultimum hominis, faciant illum, & quod absque illis homo non sit homo: sed sciant, quod homo non sit homo ex illis, sed ex eo quod intelligere possit verum & velle bonum; hæc sunt spiritualia & coelestia, quæ faciunt hominem. Novit etiam homo, quod quisque talis homo sit, qualis est quoad intellectum & voluntatem; & quoque nosse potest, quod terrestre ejus corpus sit formatum ad serviendum illis in mundo, & ad conformiter præstandum illis usus in ultima naturæ sphaera; ideo etiam corpus nihil agit ex se, sed agitur prorsus obsequiose ad nutus intellectus & voluntatis, usque adeo ut quicquid homo cogitat, loquatur lingua & ore, & quicquid vult, faciat corpore & membris, sic ut intellectus & voluntas sit faciens, & nihil corpus a se: inde patet, quod intellectualia & voluntaria faciant hominem, & quod illa sint in simili forma, quia illa agunt in singularissima corporis sicut internum in externum; homo itaque ex illis vocatur Internus & Spiritualis homo. Talis Homo in maxima & perfectissima forma est Cælum.

61. Talis idea est Angelorum de homine, quapropter nusquam attendunt ad illa quæ homo corpore facit, sed ad voluntatem ex qua corpus facit; hanc vocant ipsum hominem, & intellectum quantum ille cum voluntate unum agit (*ppp*).

62. Angeli quidem non vident Cælum in toto complexu in tali forma, nam totum Cælum non cadit in conspectum alicujus Angeli, sed vident quandoque diffitas Societates, quæ ex multis millibus Angelorum consistunt, ut unum in tali forma; & ex societate ut ex parte concludunt ad commune quod est Cælum; nam in perfectissima forma communia se habent sicut partes, & partes sicut communia, discrimen modo est sicut inter simile majus & minus. Inde dicunt, quod totum Cælum tale sit in conspectu Domini, quia Divinum ex intimo & supremo omnia videt.

63. Quia Cælum tale est, ideo quoque regitur illud a Domino sicut unus homo, & inde sicut unum: notum enim est, quod tametsi homo consistit ex innumerabilibus variis, tam in toto quam in parte, *in toto* ex membris, organis, & visceribus, *in parte* ex seriebus fibrarum, nervorum, & vasorum sanguineorum; ita ex membris intra membra, & ex partibus intra partes, usque tamen homo, cum agit, sicut unus agit: tale etiam est Cælum sub auspicio & ductu Domini.

64. Quod tot varia in homine unum agant, est quia nihil quicquam ibi est, quod non aliquid facit ad rem communem, & præstat usum; commune præstat usum partibus suis & partes præstant usum communi, nam commune est ex partibus & partes constituunt commune, quare prospiciunt sibi in-

D

vicem,

(*ppp*) Quod voluntas hominis sit ipsum Esse vitæ illius, & quod Intellectus sit Existere vitæ inde, n: 3619. 5002. 9282. Quod vita voluntatis sit principalis vita hominis, & quod vita intellectus procedat inde, n: 585. 590. 3619. 7342. 8885. 9282. 10076. 10109. 10110. Quod homo sit homo ex voluntate & inde intellectu, n: 8911. 9069. 9071. 10076. 10109. 10110.

vicem, spectant se mutuo, & conjunguntur in tali forma, ut omnia & singula se referant ad commune & ejus bonum; inde est, quod unum agant. Similes sunt confociationes in Coelis, conjunguntur ibi secundum usum in simili forma; quare qui non usum præstant communi, ejiciuntur e coelo, quia sunt heterogenea: usum præstare est aliis velle bene propter commune bonum, & usum non præstare est aliis velle bene non propter commune bonum sed propter se; hi sunt qui amant se supra omnia, illi autem sunt qui amant Dominum supra omnia; inde est, quod illi qui in Cœlo sunt, unum agant, sed hoc non ex se sed ex Domino, spectant enim Ipsum ut Unicum a Quo, ac Regnum Ipsius, ut commune, cui consulendum: hoc intelligitur per Domini verba, "*Quærite primo Regnum Dei, & justitiam ejus, & omnia adjicientur vobis,*" Matth: vi: 33; quærere justitiam ejus est bonum ejus (qqq). Qui in mundo amant patriæ bonum plus quam suum, & proximi bonum sicut suum, illi sunt qui in altera vita amant & quærunt Regnum Domini, nam ibi Regnum Domini est loco patriæ; & qui amant facere aliis bonum, non propter se sed propter bonum, illi amant proximum, nam ibi bonum est proximus (rrr): omnes illi qui tales sunt, in Maximo Homine, hoc est, Cœlo, sunt.

65. Quia totum Cœlum refert unum hominem, & quoque est Divinus Spiritualis Homo in maxima forma, etiam in effigie, ideo distinguitur Cœlum in Membra & Partes, sicut homo, & quoque nominantur similiter: sciunt etiam Angeli, in quo Membro una Societas est, & in quo altera; & dicunt, quod illa societas sit in Membro seu Provincia aliqua Capitis, illa in Membro seu Provincia aliqua Pectoris, illa in Membro aut Provincia aliqua Lumborum, & sic porro. In genere, Cœlum supremum seu tertium format Caput usque ad collum; Cœlum medium seu secundum format Pectus usque ad lumbos & genua: Cœlum ultimum seu primum format Pedes usque ad plantas, & quoque Brachia usque ad digitos, nam brachia & manus sunt ultima hominis, tamen a latere. Inde iterum patet, cur tres cœli sunt.

66. Spiritus qui infra Cœlum sunt mirantur valde, cum audiunt & vident, quod Cœlum sit tam infra quam supra; sunt enim in simili fide & opinione, in quali sunt homines in mundo, quod cœlum non alibi sit quam supra; non enim sciunt, quod situs cœlorum sit sicut situs membrorum, organorum, & viscerum in homine, quorum quædam sunt supra & quædam infra, & quod sit sicut situs partium in unoquoque Membro, Organo, & Viscere, quarum quædam sunt intra, quædam extra; inde confundunt se de Cœlo.

67. Hæc

(qqq) Quod justitia in Verbo dicatur de bono, judicium de vero, inde facere justitiam & judicium est facere bonum & verum, n: 2235. 9857.

(rrr) Quod Dominus in supremo sensu sit Proximus, & inde quod amare Dominum sit amare id quod ab Ipso, quia in omni quod ab Ipso est Ipse, ita bonum & verum, n: 2425. 3419. 6706. 6711. 6819. 6823. 8123. Inde quod omne bonum quod a Domino sit proximus, & quod velle & facere id bonum sit amare proximum, n: 5026. 10336.

67. Hæc de Cœlo ut Maximo Homine allata sunt, quia absque illa cognitione prævia nullatenus capi possunt quæ sequuntur de Cœlo; nec potest aliqua distincta idea haberi de Forma Cœli, de Conjunctione Domini cum Cœlo, de Conjunctione Cœli cum homine, nec de Influxu mundi spiritualis in naturalem, & prorsus non aliqua de Correspondentia, de quibus tamen ordine in nunc sequentibus agendum est: quapropter ad dandum lucem in illis, hoc præmissum est.

Quod unaquævis Societas in coelis referat unum hominem.

68. **Q**UOD unaquævis Societas cœli etiam referat unum hominem, & quoque in similitudine hominis sit, aliquoties mihi videre datum est: erat Societas, in quam se insinuaverunt plures, qui noverunt mentiri lucis Angelos, erant hypocritæ: cum hi separarentur ab Angelis, vidi quod integra Societas primum appareret sicut unum obscurum, dein per gradus in forma humana etiam obscure, & tandem in luce sicut homo: illi qui in homine erant, & componebant illum, fuerunt qui in bono illius Societatis erant; cæteri qui non in eo homine erant, & non componebant illum, erant hypocritæ; hi rejecti sunt, illi detenti: ita fiebat separatio. Hypocritæ sunt, qui loquuntur bene, & quoque faciunt bene, sed spectant se in singulis; loquuntur sicut Angeli de Domino, de cœlo, de amore, de vita cœlesti, & quoque faciunt bene, ut appareant quod tales sint sicut loquuntur; sed cogitant aliter, nihil credunt, nec volunt alicui bonum quam sibi; quod beneficiant, est propter se, si propter alios, est ut videantur, & sic quoque propter se.

69. Quod integra Societas angelica, cum Dominus Se præsentem sistit, appareat ut unum in forma humana, etiam datum est videre: apparebat in alto versus ortum sicut nubes a candido rubescens cum stellulis circumcirca, quæ descendeat, illa per gradus sicut descendit, lucidior facta est, & tandem visa in forma perfecte humana; stellulæ circumcirca nubem erant Angeli, qui ita apparuerunt a luce ex Domino.

70. Sciendum est, quod tametsi omnes qui in una Societate Cœli sunt, quando simul ut unum apparent in similitudine hominis, usque non una Societas sit similis homo sicut altera; distinguuntur inter se sicut facies humanæ ex una stirpe; ex simili causa, de qua prius n: 47, quod nempe variantur secundum varietates boni, in quo sunt, & quod format illos: in perfectissima & pulcherrima forma humana apparent Societates, quæ in intimo seu supremo Cœlo sunt, & ibi in medio.

71. Memoratu dignum est, quod quo plures in una Societate cœli sunt, & illi unum agunt, eo ejus forma humana perfectior sit; nam varietas in formam cœlestem disposita facit perfectionem, ut prius n: 56, ostensum est;

& varietas datur ubi plures. Omnis etiam Societas cœli crescit numero in dies, & sicut crescit, perfectior fit; sic non modo Societas perficitur, sed etiam cœlum in communi, quia Societates constituunt Cœlum. Quoniam Cœlum ex crescente multitudine perficitur, patet quantum falluntur illi qui eredunt, quod cœlum claudatur ex plenitudine; cum tamen contrarium est, quod nusquam claudatur, & quod plenitudo major & major perficiat illud: quapropter Angeli nihil potius desiderant, quam ut ad illos novi hospites Angeli veniant.

72. Quod unaquævis Societas sit in effigie hominis cum simul ut unum apparet, est quia totum Cœlum illam effigiem habet, ut in præcedente Articulo ostensum videatur; & in perfectissima forma, qualis est forma cœli, similitudo est partium cum toto, & minorum cum maximo; minora & partes cœli sunt Societates ex quibus consistit, quæ quod etiam sint Cœli in minore forma, videatur supra n: 51 ad 58. Quod perpetua talis similitudo sit, est quia in cœlis omnium bona ex uno amore sunt, ita ex una origine; unus amor ex quo origo omnium bonorum ibi, est amor in Dominum a Domino; inde est, quod totum Cœlum sit similitudo Ipsius in communi, unaquævis Societas in minus communi, & unusquisque Angelus in particulari; videantur etiam quæ supra n: 58 de hac re dicta sunt.

Quod inde unusquisque Angelus sit in perfecta forma humana.

73. **I**N binis præcedentibus Articulis ostensum est, quod Cœlum in toto complexu referat unum hominem, & quod similiter unaquævis Societas in Cœlo; ex nexu causarum, quæ ibi adductæ sunt, sequitur, quod unusquisque Angelus pariter referat: sicut Cœlum est Homo in maxima forma, & Societas Cœli in minore, ita Angelus est in minima; nam in perfectissima forma, qualis est forma Cœli, similitudo totius est in parte, & partis in toto: causa quod ita sit, est, quia Cœlum est communio, communicat enim omnia sua cum unoquoque, & unusquisque recipit ex communi illa omnia sua, Angelus est receptaculum, & inde Cœlum in minima forma, ut quoque in suo Articulo supra ostensum est. Homo etiam, quantum recipit Cœlum, tantum quoque est receptaculum, est cœlum, & est angelus, videatur supra n: 57. Hoc describitur ita in Apocalypsi, "*Mensus est murum sanctæ Hierosolymæ centum quadraginta quatuor cubitorum, mensura hominis quæ est Angeli,*" XXI: 17; Hierosolyma ibi est Ecclesia Domini, & in eminentiori sensu Cœlum (sss); Murus est verum quod ab insultu falforum & malorum tutatur (ttt); centum quadraginta quatuor sunt omnia vera & bona

(sss) Hierosolyma quod sit Ecclesia, n: 402. 3654. 9166.

(ttt) Murus quod sit verum tutans ab insultu falforum & malorum, n: 6419.

bona in complexu (xxx); mensura est quale ejus (yyy); homo est in quo omnia illa in communi & in parte, ita in quo cœlum; & quia angelus etiam est homo ex illis, ideo dicitur mensura hominis quæ est angeli: hic sensus spiritualis est illorum verborum: quis absque illo sensu intellecturus esset, quod murus sanctæ Hierosolymæ esset mensura hominis quæ Angeli (zzz).

74. Sed nunc ad experientiam: quod Angeli sint formæ humanæ seu homines, hoc millies mihi visum est; loquutus enim sum cum illis sicut homo cum homine, quandoque cum uno, quandoque cum pluribus in consortio, nec quicquam differens ab homine quoad formam apud illos vidi; & miratus sum aliquoties quod tales essent: & ne diceretur quod esset fallacia aut visio phantasie, datum est illos videre in plena vigilia, seu cum eram in omni sensu corporis, & in statu claræ perceptionis. Sæpius etiam narraui illis, quod homines in Christiano orbe in cæca tali ignorantia sint de Angelis & Spiritibus, ut credant illos esse Mentis absque forma, ac puras cogitationes, de quibus non aliam ideam habent, quam sicut de æthereo in quo vitale; & quia sic addicant illis nihil hominis præter cogitativum, credunt quod non videant quia non eis oculi, non audiant quia non eis aures, & non loquantur quia non eis os & lingua. Ad hæc Angeli dixerunt, quod sciant quod talis fides sit multis in mundo, & quod regnet apud Eruditos, & quoque, quod mirati sunt, apud Sacerdotes: causam etiam dixerunt, quod Eruditi, qui antesignani fuerunt, & primum exclusērunt talem ideam de Angelis & Spiritibus, ex sensualibus externi hominis de illis cogitaverint; & qui ex illis cogitant, & non ex luce interiore, & ex idea communi quæ insita cuivis, non possint aliter quam fingere talia, quoniam sensualia externi hominis non capiunt alia quam quæ intra naturam sunt, non autem quæ supra, ita nihil quicquam de spirituali mundo (a): ex his Antesignanis ut ducibus derivata est falsitas cogitationis de Angelis ad alios, qui ex se non cogitaverunt sed ex illis, & qui ex aliis primum cogitant, & faciunt suæ fidei, & postea illa suo intellectu intuentur, ægre possunt ab illis recedere, quare plerique acquiescunt in confirmando illa. Porro dixerunt, quod simplices fide & corde non in illa idea de Angelis sint, sed in idea de illis sicut de hominibus cœli, ex causa quia non

(xxx) Quod duodecim sint omnia vera & bona in complexu, n: 577. 2089. 2129. 2130. 3272. 3858. 3913. Similiter septuaginta duo, & centum quadraginta quatuor, quoniam 144 exsurgunt ex duodecim in se multiplicatis, n: 7973. Quod omnes numeri in Verbo significant res, n: 482. 487. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4495. 5265. Quod numeri multiplicati simile significant cum simplicibus, a quibus per multiplicationem exsurgunt, n: 5291. 5335. 5708. 7973.

(yyy) Quod mensura in Verbo significet quale rei quoad verum & bonum, n: 3104. 9603.

(zzz) De sensu spirituali seu interno Verbi, vide explicationem de Equo albo in Apocalypsi, & Appendicem ad Doctrinam cœlestem.

(a) Quod homo nisi a sensualibus externi hominis elevetur, parum sapiat, n: 5089. Quod sapiens homo supra sensualia illa cogitet, n: 5089. 5094. Cum elevatur homo supra sensualia illa, quod in lumen clarius veniat, & tandem in lucem cœlestem, n: 6183. 6313. 6315. 9407. 9730. 9922. Quod elevatio & abductio a sensualibus illis antiquis nota fuerit, n: 6313.

non exstinxerunt insitum suum quod e coelo per eruditionem, nec capiunt aliquid absque forma: inde est, quod Angeli in Templis, sive sculpti sive picti, non aliter sistantur quam ut homines. De insito quod e Coelo dicebant, quod sit Divinum influens apud illos qui in bono fidei & vitæ sunt.

75. Ab omni experientia, quæ nunc est plurimum annorum, dicere & asseverare possum, quod Angeli quoad formam suam sint prorsus homines, quod illis sint facies, sint oculi, aures, pectus, brachia, manus, pedes; quod se mutuo videant, audiant, loquantur inter se; verbo, quod illis prorsus nihil desit, quod est hominis, præter quod non superinduti sint materiali corpore: vidi illos in sua luce, quæ lucem meridianam mundi multis gradibus excedit, & in illa omnia faciei illorum distinctius & clarius, quam visæ sunt facies hominum telluris. Datum etiam est videre Angelum intimi coeli, is nitentiori & splendentiore facie erat, quam Angeli inferiorum coelorum, lustravi eum, & erat ei forma humana in omni perfectione.

76. At sciendum est, quod Angeli non possint videri homini per oculos corporis ejus, sed per oculos spiritus qui est in homine (b), quia is est in spiritali mundo, & omnia corporis in naturali; simile videt simile, quia ex simili: præterea organum visus corporis, quod est oculus, tam crassum est, ut ne quidem videat minora naturæ nisi per vitra optica, ut cuivis notum est, inde minus adhuc illa quæ supra naturæ sphaeram sunt, qualia sunt omnia quæ in spiritali mundo: sed hæc usque videntur ab homine, cum is abducitur a visu corporis, & aperitur visus spiritus ejus, quod etiam momento fit, cum placet Domino ut videantur; & tunc homo non aliud scit, quam quod videat illa oculis corporis: ita Angeli visi sunt Abrahamo, Lotho, Manocho, & Prophetis; ita quoque visus est Dominus post resurrectionem Discipulis: simili modo etiam mihi visi sunt Angeli. Quia Prophetæ ita viderunt, ideo dicti sunt Videntes & Aperti oculis, 1 Sam: ix: 9. Num: xxiii: 3; ac facere ut ita videant, dictum est aperire oculos, ut factum est puero Elisæi, de quo ita legitur, "*Orans Elisæus dixit, Jehovah, aperi quæso oculos ejus ut videat, & aperiente Jehovah oculos pueri ejus, vidit quod ecce mons ille plenus equis & curribus igneis circa Elisæum,*" 2 Reg: vi: 17.

77. Spiritus probi, cum quibus de hac re etiam loquutus sum, doluerunt corde, quod talis ignorantia de statu coeli, & de spiritibus & angelis intra Ecclesiam esset, & indignati dicebant, quod omnino referrem, quod non sint Mentis absque forma, nec Pneumata æthereæ, sed quod sint homines in effigie, & quod videant, audiant, & sentiant æque ac illi qui in mundo (c).

(b) Quod homo quoad interiora sua sit spiritus, n: 1594. Et quod spiritus ille sit ipse homo, & quod ex illo corpus vivat, n: 447. 4622. 6054.

(c) Quod unusquisque Angelus, quia est recipiens Divini ordinis a Domino, sit in humana forma perfecta & pulchra secundum receptionem, n: 322. 1880. 1881. 3633. 3804. 4622. 4735. 4797. 4985. 5199. 5530. 6054. 9879. 10177. 10594. Quod Divinum verum sit per quod ordo, & Divinum bonum sit essentiale ordinis, n: 2451. 3166. 4390. 4409. 5232. 7256. 10122. 10555.

Quod Cœlum in toto & in parte referat hominem, quod sit ex Divino Humano Domini.

78. **Q**UOD Cœlum in toto & in parte referat hominem, quod sit ex Divino Humano Domini, sequitur ut conclusum ex omnibus illis, quæ in præcedentibus Articulis dicta & ostensa sunt, in Articulis præcedentibus ostensum est, I. *Quod Dominus sit Deus cœli.* II. *Quod Divinum Domini faciat cœlum.* III. *Quod Cœlum consistat ex innumeris Societatibus; & quod unaquævis Societas sit cœlum in minore forma; & unusquisque Angelus in minima.* IV. *Quod universum Cœlum in uno complexu referat unum hominem.* V. *Quod unaquævis Societas in cœlis etiam referat unum hominem.* VI. *Quod inde unusquisque Angelus sit in perfecta forma humana;* Hæc omnia concludunt, quod Divinum, quia facit cœlum, sit Humanum in forma. Quod hoc sit Divinum Humanum Domini, ex illis quæ loco corolarii ex Arcanis cœlestibus assumpta & collata sunt, adhuc clarius videri potest, quia in compendio. Quod Humanum Domini sit Divinum, & non sicut intra Ecclesiam creditur, quod Humanum Ipsius non sit Divinum, etiam a Collectis illis videri potest, & quoque ex Doctrina Sanctæ Hierosolymæ ad finem, ubi agitur de Domino.

79. Quod ita sit, ex pluri experientia mihi testatum factum est, de qualiquid in nunc sequentibus. Omnes Angeli qui in cœlis sunt, nusquam Divinum sub alia forma quam Humana percipiunt: & quod mirum, qui in Cœlis superioribus sunt, non possunt aliter de Divino cogitare; feruntur in illam cogitandi necessitatem ex Ipso Divino quod influit, & quoque ex forma cœli, secundum quam cogitationes illorum se circum extendunt; omnis enim cogitatio, quæ est Angelis, extensionem habet in cœlum, & secundum illam extensionem est illis intelligentia & sapientia: inde est, quod omnes ibi agnoscant Dominum, quia Divinum Humanum non datur quam in Ipso. Hæc mihi non solum ab Angelis dicta sunt, sed etiam datum est percipere, dum elevatus in sphæram interiorem cœli. Inde patet, quod quo sapientiores Angeli sunt, eo clarius percipiant hoc; & inde est, quod Dominus illis appareat; Dominus enim apparet in forma Divina Angelica, quæ est Humana, illis qui Divinum visibile agnoscunt & credunt, non autem qui Divinum invisibile; illi enim videre suum Divinum possunt, hi autem non possunt.

80. Quia Angeli non Divinum invisibile, quod vocant Divinum absque forma, sed Divinum visibile in forma Humana percipiunt, ideo illis commune est dicere, quod Solus Dominus sit Homo, & quod illi sint homines ab Ipso; & quod unusquisque tantum sit homo, quantum recipit Ipsum; per recipere Dominum intelligunt recipere bonum & verum, quæ ab Ipso, quoniam Dominus est in suo bono & in suo vero; hoc etiam vocant sapientiam & intel-

ligentiam

ligentiam: dicunt, quod quisque sciat, quod intelligentia & sapientia faciant hominem, & non facies absque illis. Quod ita sit, etiam apparet ex Angelis interiorum cœlorum, illi, quia a Domino in bono & vero sunt, & inde in sapientia & intelligentia, in pulcherrima & perfectissima forma humana sunt; & Angeli inferiorum cœlorum in minus perfecta & pulchra: at vice versa in inferno; illi, qui ibi, in luce cœli, vix apparent ut homines, sed ut monstra; sunt enim in malo & falso, & non in bono & vero, & inde in oppositis sapientiae & intelligentiae; quare etiam vita eorum non vocatur vita, sed mors spiritualis.

81. Quia Cœlum in toto & in parte refert hominem ex Divino Humano Domini, ideo Angeli dicunt quod sint in Domino, & quidam quod sint in Corpore Ipsius, per quod intelligunt esse in bono amoris Ipsius: sicut etiam Ipse Dominus docet, dicendo, "*Manete in Me, & Ego in vobis: sicut palmes non potest ferre fructum a seipso, nisi manserit in Vite; ita nec vos nisi in Me manseritis; nam sine Me nihil potestis facere: manete in meo amore: si præcepta mea servaveritis, manebitis in meo amore.*" Joh: xv: 4 ad 10.

82. Quia talis perceptio de Divino est in Cœlis, ideo insitum est cuivis homini, qui aliquem influxum e cœlo recipit, de Deo sub Humana specie cogitare; hoc fecerunt antiqui; hoc etiam faciunt hodierni, tam extra quam intra Ecclesiam; simplices Ipsum cogitatione vident sicut Antiquum in candore. Sed insitum hoc exstinxerunt omnes illi, qui removerunt influxum e Cœlo per propriam intelligentiam, & per vitam mali; qui per propriam intelligentiam exstinxerunt, illi Deum invisibilem volunt, qui autem per vitam mali, nullum Deum; illi & hi non sciunt quod tale insitum detur, quia non apud illos, cum tamen hoc ipsum Divinum cœleste est, quod primario influit e Cœlo apud hominem, quia homo natus est ad Cœlum, & in Cœlum nemo venit absque idea Divini.

83. Inde est, quod qui non in idea Cœli est, hoc est, in idea Divini ex quo Cœlum, non possit ad primum limen cœli elevari; ut primum illuc venit, percipitur resistentia & fortis renisus: causa est, quia interiora apud illum, quæ receptura essent cœlum, clausa sunt, quoniam non in forma cœli; imo illa, quo propius venit ad cœlum, eo arctius clauduntur. Talis fors est illis intra Ecclesiam, qui Dominum negant, & qui ut Sociniani Divinum Ipsius: qualis autem fors est illis, qui extra Ecclesiam nati sunt, quibus Dominus non est notus quia Verbum non habent, videbitur in frequentibus.

84. Quod Antiqui habuerint ideam Humani de Divino, constat ex apparitionibus Divini coram Abrahamo, Lotho, Josua, Guideone, Manoacho, uxore ejus, & aliis, qui tametsi viderunt Deum ut Hominem, usque adoraverunt Ipsum pro Deo universi, vocando Ipsum Deum cœli & terræ, ac Jehovam; quod Dominus fuerit qui visus Abrahamo, docet Ipse apud Johannem Cap: viii: 56, quod etiam cæteris, patet ex Domini verbis, "Quod nemo Patrem & speciem Ipsius viderit, & vocem Ipsius audiverit, Joh: I: 18. Cap: v: 37.

85. Sed quod Deus Homo sit, ægre potest comprehendi ab illis qui ex sensualibus externi hominis omnia judicant; sensualis enim homo non potest aliter de Divino quam ex mundo & ex illis quæ ibi cogitare, ita de Divino & Spirituali homine aliter quam sicut de corporeo & naturali: concludit inde, quod si Deus esset homo, foret magnitudine sicut universum, & si regeret cælum & terram, fieret per multos ad modum quo reges in mundo: si ei diceretur, si in Cœlo non sit extensio spatii qualis in mundo, prorsus non caperet; qui enim ex natura & solo ejus lumine cogitat, nusquam aliter cogitat quam ab extensio quale est coram oculis; sed falluntur quam maxime, cum similiter cogitant de Cœlo; extensum quod ibi, non est sicut extensum in mundo; in mundo est extensum determinatum & inde mensurabile, in Cœlo autem est extensum non determinatum, & inde non mensurabile; sed de extenso in cœlo videbitur in sequentibus, ubi de Spatio & Tempore in Mundo spirituali. Præterea quisque novit, quantum se visus oculi extendit, quod nempe ad Solem & ad stellas, quæ tantum distant; novit etiam qui altius cogitat, quod visus internus qui est cogitationis se adhuc latius extendat, & inde quod visus adhuc interior adhuc latius; quid non Visus Divinus qui omnium intimus & supremus est. Quia cogitationes talis extensionis sunt, ideo communicantur omnia cœli cum unoquoque ibi, ita omnia Divini quod facit cælum, & implet illud, ut ostensum est in Articulis qui præcedunt.

86. Mirati sunt illi qui in cœlo sunt, quod homines se intelligentes credant, qui de invisibili, hoc est, incomprehensibili sub aliqua forma, cum de Deo, cogitant; & quod qui aliter, non intelligentes & quoque simplices dicant; cum tamen contrarium sit: ajunt, si explorent seipsos, qui inde se intelligentes credunt, annon pro Deo videant naturam, quidam illam quæ coram oculis est, quidam illam quæ non coram oculis; & annon cæcutiant in tantum, ut non sciant quid Deus, quid angelus, quid spiritus, quid anima sua quæ victura post mortem, quid vita cœli apud hominem, & plura quæ intelligentiæ sunt; cum tamen hæc omnia simplices, quos vocant, suo modo sciunt, ideam Dei sui habent quod sit Divinum in forma humana; ideam Angeli quod sit cœlestis homo, ideam animæ suæ quæ victura post mortem quod sit sicut angelus, & ideam vitæ cœli apud hominem quod sit vivere secundum præcepta Divina; hos itaque Angeli vocant intelligentes & accomodatos cœlo, illos autem vicissim non intelligentes.

*Collecta ex ARCANIS COELESTIBUS de Domino & de
Divino Humano Ipsius.*

QUOD Domino Divinum fuerit ex ipsa conceptione, n: 4641. 4963. 5041. 5157. 6716. 10125. Quod Domino soli fuerit semen Divinum, n: 1438. Quod Anima Ipsius fuerit Jehovah, n: 1999. 2004. 2005. 2018. 2025. Quod sic intimum Domini fuerit Ipsum Divinum, & quod induitio a matre, n: 5041. Quod Ipsum
E Divinum

Divinum fuerit Esse vitæ Domini, ex quo Humanum dein exivit, & factum est Existere ex illo Esse, n: 3194. 3210. 10270. 10372.

Quod intra Ecclesiam, ubi est Verbum, & per id Dominus notus, non negandum sit Divinum Domini, nec Sanctum procedens ab Ipso, n: 2359. Qui non agnoscunt Dominum intra Ecclesiam, quod eis non sit conjunctio cum Divino; aliter qui extra Ecclesiam sunt, n: 10205. Quod essentiale Ecclesiæ sit agnoscere Divinum Domini & unionem Ipsi cum Patre, n: 10083. 10112. 10370. 10728. 10730. 10816. 10817. 10818. 10820.

Quod in Verbo multis agatur de Glorificatione Domini, n: 10828. Et quod ubivis in sensu Verbi interno, n: 2249. 2523. 3245. Quod Dominus Humanum suum glorificaverit & non Divinum, quia hoc in Se glorificatum erat, n: 10057. Quod Dominus in mundum venerit ut glorificaret Humanum suum, n: 3637. 4286. 9315. Quod Dominus glorificaverit Humanum suum per Divinum amore qui in Ipso ex conceptione, n: 4727. Quod amor Domini erga universum genus humanum fuerit vita Domini in mundo, n: 2253. Quod amor Domini transcendat omnem intellectum humanum, n: 2077. Quod Dominus salvaverit genus humanum per id quod glorificaverit Humanum suum, n: 4180. 10019. 10152. 10655. 10659. 10828. Quod alioquin totum genus humanum periisset morte æterna, n: 1676. De statu glorificationis & humiliationis Domini, n: 1785. 1999. 2159. 6866. Glorificatio, ubi de Domino, quod sit unio Ipsi Humani cum Divino, & glorificare quod sit Divinum facere, n: 1603. 10053. 10828. Quod Dominus, cum glorificavit Humanum suum, exuerit omne humanum a matre, usque tandem ut non filius ejus esset, n: 2159. 2574. 2649. 3036. 10829.

Quod Filius Dei ab æterno, fuerit Divinum Verum in cœlo, n: 2628. 2798. 2803. 3195. 3704. Quod Dominus etiam Humanum suum fecerit Divinum Verum ex Divino Bono quod in Ipso, cum fuit in mundo, n: 2803. 3194. 3195. 3210. 6716. 6864. 7014. 7499. 8127. 8724. 9199. Quod Dominus tunc omnia apud Se disposuerit in formam cœlestem, quæ est secundum Divinum Verum, n: 1928. 3633. Quod ideo Dominus dictus sit Verbum, quod est Divinum Verum, n: 2533. 2818. 2859. 2894. 3393. 3712. Quod perceptio & cogitatio Domino soli fuerit ex Se Ipso, & supra omnem perceptionem & cogitationem angelicam, n: 1904. 1914. 1915.

Quod Dominus univerit Divinum Verum quod Ipse, cum Divino Bono quod in Ipso, n: 10047. 10052. 10076. Quod unio reciproca fuerit, n: 2004. 10067. Quod Dominus cum e mundo abivit, Humanum suum etiam fecerit Divinum Bonum, n: 3194. 3210. 6864. 7499. 8724. 9199. 10076. Quod hoc intelligatur per quod exiverit a Patre & redierit ad Patrem, n: 3194. 3210. Quod sic unum factus sit cum Patre, n: 2751. 3704. 4766. Quod post unionem Divinum Verum procedat a Domino, n: 3704. 3712. 3969. 4577. 5704. 7499. 8127. 8241. 9199. 9398. Quomodo Divinum Verum procedit, illustratum, n: 7270. 9407. Quod Dominus ex propria potentia univerit Humanum Divino, n: 1616. 1749. 1753. 1813. 1921. 2025. 2026. 2523. 3141. 5005. 5045. 6716. Quod inde constare possit, quod Humanum Domini non fuerit sicut humanum alius hominis, quia conceptus erat ab Ipso Divino, n: 10125. 10826. Quod unio Ipsi cum Patre, ex Quo anima Ipsi, non fuerit sicut inter duos, sed sicut inter animam & corpus, n: 3737. 10824.

Quod Antiquissimi non adorare potuerint Divinum Esse, sed Divinum Existere, quod est Divinum Humanum, & quod Dominus ideo in mundum venerit, ut fieret Divinum Existere ex Divino Esse, n: 4687. 5321. Quod Antiqui agnoverint Divinum, quia apparuit illis in Humana forma, & quod Hoc fuerit Divinum Humanum, n: 5110. 5663. 6846. 10737. Quod Infinitum Esse non influere potuerit in cœlum apud Angelos, nec apud homines, nisi per Divinum Humanum, n: 1646. 1990. 2016. 2035. Quod

Quod in cœlo non aliud Divinum percipiatur quam Divinum Humanum, n: 6475. 9303. 9267. 10067. Quod Divinum Humanum ab æterno fuerit Divinum Verum in cœlo, & Divinum transiens per cœlum, ita Divinum Existere, quod postea in Domino factum est Divinum Esse per se, ex quo Divinum Existere in cœlo, n: 3061. 6280. 6880. 10579. Qualis status cœli ante adventum Domini, n: 6371. 6372. 6373. Quod Divinum non perceptibile fuerit, nisi cum transivit cœlum, n: 6982. 6996. 7004.

Quod incolæ omnium tellurum adorent Divinum sub Humana forma, ita Dominum, n: 6700. 8541 ad 8547. 10736. 10737. 10738. Quod gaudeant cum audiunt quod Deus actualiter Homo factus sit, n: 9361. Quod Dominus recipiat omnes qui in bono sunt, & adorant Divinum sub Humana forma n: 9359. Quod de Deo nisi in Humana forma non cogitari possit, & quod incomprehensibile est, in nullam ideam cedat, ita nec in fidem, n: 9359. 9972. Quod homo colere possit de qua aliquam ideam habet, & non de quo nullam, n: 4733. 5110. 5633. 7211. 9267. 10067. Quod ideo a plerisque in universo terrarum orbe Divinum colatur sub Humana forma, & quod id sit per influxum e cœlo, n: 10159. Quod omnes qui in bono sunt quoad vitam, cum cogitant de Domino, de Divino Humano cogitent, & non de Humano separato a Divino; aliter qui non in bono quoad vitam sunt, n: 2326. 4724. 4731. 4766. 8878. 9193. 9198. Quod cogitent de Humano Domini absque Divino hodie in Ecclesia qui in malo quoad vitam sunt, tum qui in fide separata a charitate, & quoque quod non capiant quid Divinum Humanum, causæ, n: 3212. 3241. 4689. 4692. 4724. 4731. 5321. 6372. 8878. 9193. 9198. Quod Humanum Domini sit Divinum, quia ex Esse Patris quod Ipsi anima, illustratum per similitudinem patris in liberis, n: 10270. 10372. 10823. Et quia ex Divino amore, qui fuit ipsum Esse vitæ Ipsi a conceptione, n: 6872. Quod unusquisque homo sit talis qualis ejus amor, & quod sit suus amor, n: 6872. 10177. 10284. Quod Dominus omne Humanum tam internum quam externum fecerit Divinum, n: 1603. 1815. 1902. 1926. 2093. 2803. Quod ideo quoad totum corpus resurrexerit, secus ac ullus homo, n: 1729. 2083. 5078. 10825.

Quod Humanum Domini sit Divinum agnoscitur ex omnipræsentia Ipsi in Sacra Cœna, n: 2343. 2359. Et ex transformatione Ipsi coram tribus discipulis, n: 3212: & quoque ex Verbo Veteris Testamenti quod dicatur Deus, n: 10154; & quod Jehovah n: 1603. 1736. 1815. 1902. 2921. 3035. 5110. 6281. 6303. 8864. 9194. 9315. Quod in sensu literæ distinguatur inter Patrem & Filium, seu Jehovah & Dominum, sed non in sensu Verbi interno in quo sunt Angeli cœli n: 3035. Quod in Christiano orbe Humanum Domini non Divinum agnoverint, quod factum sit in Concilio propter Papam, ut pro Vicario Ipsi agnosceretur, n: 3035.

Quod Christiani in altera vita explorati sint qualem ideam de Deo uno haberent, & quod compertum sit quod haberent ideam trium deorum, n: 2329. 5256. 10736. 10737. 10738. 10821. Quod Trinitas seu Trinum Divinum in una persona concipi possit, & sic unus Deus, non autem in tribus Personis, n: 10738. 10821. 10824. Quod Divinum Trinum in Domino agnoscatur in cœlo, n: 14. 15. 1729. 2005. 5256. 9303. Quod Trinum in Domino sit Ipsum Divinum quod Pater vocatur, Divinum Humanum quod Filius, & Divinum procedens quod Spiritus Sanctus, & quod hoc Trinum Divinum sit unum, n: 2149. 2156. 2288. 2321. 2329. 2447. 3704. 6993. 7182. 10738. 10822. 10823. Quod Ipse Dominus doceat, quod Pater & Ipse unum sint, n: 1729. 2004. 2005. 2018. 2025. 2751. 3704. 3736. 4766: & quod Sanctum Divinum procedat ab Ipso, & quod sit Ipsi, n: 3969. 4673. 6788. 6993. 7499. 8127. 8302. 9199. 9228. 9229. 9270. 9407. 9818. 9820. 10330.

Quod Divinum Humanum influat in Cœlum, & faciat Cœlum, n: 3038. Quod Dominus sit omne in Cœlo, & quod sit Vita Cœli, n: 7211. 9128. Quod Dominus

in suo habitet apud Angelos, n: 9338. 10125. 10151. 10157. Inde quod qui in coelo sunt in Domino sint, n: 3637. 3638. Quod conjunctio Domini cum Angelis se habeat secundum receptionem boni amoris & charitatis ab Ipso, n: 904. 4198. 4206. 4211. 4320. 6280. 6832. 7042. 8819. 9680. 9682. 9683. 10106. 10811. Quod universum Cœlum se referat ad Dominum, n: 551. 552. Quod Dominus sit centrum commune cœli, n: 3633. Quod omnes ibi se vertant ad Dominum, qui supra cœlos, n: 9828. 10130. 10189. Quod tamen Angeli se non vertant ad Dominum, sed quod Dominus illos vertat ad se, n: 10189. Quod præsentia Angelorum apud Dominum non sit, sed præsentia Domini apud Angelos, n: 9415. Quod nulla conjunctio cum Ipso Divino sit in cœlo, sed cum Divino Humano, n: 4211. 4724. 5633.

Quod Cœlum correspondeat Divino Humano Domini, & quod inde Cœlum in communi sit sicut unus homo, & quod ideo cœlum Maximus Homo appelletur, n: 2996. 2998. 3624 ad 3649. 3636 ad 3643. 3741 ad 3745. 4625. Quod Dominus sit Solus Homo, & quod illi modo homines sint qui recipiunt Divinum ab Ipso, n: 1894. Quantum recipiunt, quod tantum sint homines & imagines Ipsius, n: 8547. Quod ideo Angeli sint formæ amoris & charitatis in forma humana, & quod hoc a Domino, n: 3804. 4735. 4797. 4985. 5199. 5530. 9879. 10177.

Quod universum Cœlum Domini sit, n: 2751. 7086. Quod Ipsi omnis potestas in Cœlis sit & in terris, n: 1607. 10089. 10827. Quia Dominus regit universum Cœlum, quod etiam regat omnia quæ inde pendent, ita omnia in mundo, n: 2026. 2027. 4523. 4524. Quod Domino Soli sit potentia removendi inferna, detinendi a malis, ac tenendi in bono, ita salvandi, n: 10019.

Quod correspondentia sit omnium Cœli cum omnibus hominis.

87. **Q**UID correspondentia, hodie nescitur; quod nesciatur est ex pluribus causis; primaria est, quod homo se removerit e cœlo per amorem sui & mundi; qui enim se & mundum super omnia amat, is non spectat ad alia quam ad mundana, quia illa adblandiunt sensibus externis, & oblectant genium, & non ad spiritualia, quia ea adblandiunt sensibus internis, & oblectant mentem; quapropter ea a se rejiciunt, dicentes, quod superiora sint, quam ut sint cogitationis. Aliter fecerunt Antiqui, illis scientia correspondentiarum præcipua omnium scientiarum fuit; per illam etiam intelligentiam & sapientiam hauserunt: & illi qui ab Ecclesia fuerunt, per illam communicationem habuerunt cum cœlo; est enim scientia correspondentiarum scientia angelica. Antiquissimi, qui cœlestes homines fuerunt, ex ipsa correspondentia, sicut angeli, cogitaverunt; ideo etiam cum angelis loquuti sunt; & ideo Dominus illis sæpius visus est, & instruxit illos. Sed hodie scientia illa tam prorsus deperdita est, ut non sciatur quid correspondentia (e).

88. Nunc

(e) Quantum scientia correspondentiarum præstat aliis scientiis, n: 4280. Quod præcipua scientia Antiquis fuerit scientia correspondentiarum, sed quod hodie oblitterata sit,

88. Nunc quia absque perceptione quid correspondentia, non aliquid in luce sciri potest de Spirituali mundo; nec de Influxu ejus in naturalem; ne quidem quid Spirituale respective ad Naturale; nec aliquid in luce de Spiritu hominis, qui vocatur Anima, & de ejus operatione in corpus; neque de statu hominis post mortem; ideo dicendum est quid correspondentia, & qualis illa: sic etiam paratur via ad sequentia.

89. Primum quid Correspondentia, dicitur: totus Mundus naturalis correspondet Mundo spirituali; nec solum Mundus naturalis in communi, sed etiam in singulis; quapropter quicquid in Mundo naturali existit ex spirituali, id dicitur Correspondens. Sciendum est, quod Mundus naturalis existat & subsistat ex Mundo spirituali, prorsus sicut effectus ex sua causa efficiente. Mundus naturalis dicitur omne id extensum, quod sub Sole est, & ex illo calorem & lucem recipit, & illius Mundi sunt omnia quæ inde subsistunt; Mundus spiritualis autem est Cælum, & illius mundi sunt omnia quæ in Cælis.

90. Quia homo est Cælum & quoque Mundus in minima forma ad imaginem Maximi, videatur supra n: 57, ideo apud illum est mundus spiritualis & mundus naturalis: interiora, quæ Mentis ejus sunt, & se referunt ad intellectum & voluntatem, faciunt ejus mundum spirituales; exteriora autem quæ ejus corporis sunt, & se referunt ad hujus sensus & actiones, faciunt ejus mundum naturalem: quicquid itaque in mundo ejus naturali, hoc est, in ejus corpore & hujus sensibus & actionibus ex mundo ejus spirituali, hoc est, ex ejus mente & hujus intellectu & voluntate, existit, vocatur Correspondens.

91. Qualis Correspondentia est, videri potest in homine ex facie ejus; in facie, quæ non docta est simulare, omnes affectiones mentis se sistunt videntas in forma naturali ut in suo typo, inde facies dicitur index animi, ita mundus ejus spiritualis, in mundo ejus naturali; similiter illa quæ intellectus sunt, in loquela; & illa quæ voluntatis, in gestibus corporis. Illa itaque quæ in corpore fiunt, sive sit in facie, sive in loquela, sive in gestibus, vocantur correspondentia.

92. Ex his quoque videri potest, quid Internus homo, & quid Externus; quod nempe Internus sit qui vocatur spiritualis homo, & Externus qui naturalis: tum etiam quod unus distinctus sit ab altero, sicut cælum a mundo: ut & quod omnia quæ fiunt & existunt in Externo seu naturali homine, fiant & existant ab Interno seu spirituali.

93. Hæc dicta sunt de Correspondentia Interni seu spiritualis hominis cum Externo seu naturali ejus; sed in sequentibus nunc agendum est de Correspondentia totius Cæli cum singulis hominis.

94. Ostensum est, quod universum Cælum referat unum hominem, & quod sit homo in imagine, & quod ideo dicatur Maximus Homo; ostensum etiam

fit, n: 3021. 3419. 4280. 6749. 4844. 4964. 4965. 6004. 7729. 10252. Quod apud Orientales, & in Agypto, vigerit scientia correspondentiarum, n: 5702. 6692. 7097. 7779. 9391. 10407.

etiam est, quod inde Societates angelicæ, ex quibus Cælum consistit, sint ordinatæ, sicut membra, organa, & viscera in homine, ita quod sint quæ in Capite, quæ in Pectore, quæ in Brachiis, & quæ in singulis partibus eorum, videatur supra n: 59 ad 72. Societates itaque, quæ in aliquo Membro ibi sunt, correspondent simili membro in homine; ut quæ in Capite ibi, correspondent capiti in homine; quæ in Pectore ibi, correspondent pectori in homine; & quæ in Brachiis ibi, correspondent brachiis in homine; & sic in reliquis: ex correspondentia illa subsistit homo; nam homo non aliunde subsistit quam e coelo.

95. Quod Cælum in dua Regna distinctum sit, quorum unum vocatur Regnum cœleste, alterum Regnum spirituale, videatur supra in suo Articulo: Regnum cœleste in genere correspondet Cœdi, & omnibus cordis in toto corpore; & Regnum spirituale Pulmoni & omnibus ejus in toto corpore: faciunt etiam Cor & Pulmo duo regna in homine, cor regnat ibi per arterias & venas, & Pulmo per fibras nerveas & motrices, ambo in unaquavis vi & actione. In unoquoque homine, in spirituali ejus mundo, qui spiritualis ejus homo vocatur, sunt etiam duo regna, unum est voluntatis & alterum est intellectus, voluntas regnat per affectiones boni, & intellectus per affectiones veri; hæc regna etiam correspondent regnis cordis & pulmonis in corpore: similiter in Cœlis; Regnum cœleste est Voluntarium cœli, & ibi regnat bonum amoris, & Regnum spirituale est Intellectuale cœli, & ibi regnat verum: hæc sunt, quæ correspondent functionibus Cordis & Pulmonis in homine. Ex correspondentia illa est, quod Cor in Verbo significet voluntatem, & quoque bonum amoris, ac pulmonaris spiritus intellectum & verum fidei: inde quoque est, quod Cœdi adscribantur affectiones, tametsi non ibi nec inde sunt (f).

96. Correspondentia duorum Regnorum Cœli cum Corde & Pulmone, est communis Correspondentia Cœli cum homine; minus communis autem est cum singulis membris, organis, & visceribus ejus; quæ qualis sit, etiam memorabitur: Qui in Maximo Homine, qui est Cælum, in Capite sunt, in omni bono præ reliquis sunt, sunt enim in amore, pace, innocentia, sapientia, intelligentia, & inde gaudio & felicitate; hi influunt in caput, & in illa quæ capitis sunt apud hominem, & illis correspondent. Qui in Maximo Homine, qui est Cælum, in Pectore sunt, in bono charitatis & fidei sunt, & quoque influunt in pectus hominis, & correspondent illi. Qui autem in Maximo

(f) De Correspondentia Cordis & Pulmonum cum Maximo Homine, qui est Cælum, ab experientia, n: 3883 ad 3896. Quod Cor respondeat illis qui in Regno Cœlesti sunt, Pulmo autem illis qui in Regno spirituali, n: 3685. 3886. 3887. Quod in Cœlo sit pulsus qualis Cordis, & respiratio qualis pulmonum, sed interiores, n: 3884. 3885. 3887. Quod pulsus cordis ibi sit varius secundum status amoris, & respiratio secundum status charitatis & fidei, n: 3886. 3887. 3889. Cor quod in Verbo sit voluntas, ita ex corde quod sit ex voluntate, n: 2930. 7542. 8910. 9113. 10336. Quod etiam Cor in Verbo significet amorem, ita ex corde quod sit ex amore, n: 7542. 9050. 10336.

Maximo Homine seu Cœlo in Lumbis, & in Organis generationi dicatis ibi, sunt, in amore conjugiali sunt. Qui in Pedibus, in bono ultimo Cœli, quod bonum naturale spirituale vocatur, sunt. Qui in Brachiis & Manibus, in potentia veri ex bono sunt. Qui in Oculis, in intellectu sunt. Qui in Auribus, in Auscultatione & Obedientia sunt. Qui in Naribus, in perceptione sunt. Qui in Ore & Lingua, in fermocinatione ex intellectu & perceptione sunt. Qui in Renibus, in Vero lustrante, secernente & castigante sunt. Qui in Hepate, Pancreate & Liene sunt, in purificatione boni & veri varia sunt: aliter in reliquis. Influxum in similia hominis, & correspondent illis. Influxus Cœli est in functiones & usus membrorum, ac usus, quia ex spirituali mundo sunt, se formant per talia quæ in naturali mundo sunt, & sic se sistunt in effectu; inde est correspondentia.

97. Inde est, quod per eadem illa membra, organa, & viscera, in Verbo significantur similia, significant enim omnia ibi secundum correspondentias; per Caput inde significatur intelligentia & sapientia; per Pectus charitas; per Lumbos amor conjugialis; per Brachia & Manus potentia veri; per Pedes naturale; per Oculos intellectus; per Nares perceptio; per Aures obedientia; per Renes lustratio veri; & sic porro (g). Inde quoque est, quod familiare sit homini dicere, cum de intelligente & sapiente, quod caput ei sit; cum de illo qui in charitate quod amicus pectoris sit; de illo qui in perceptione quod acutæ naris sit; de illo qui in intelligentia quod acutæ aciei sit; de illo qui in potentia quod extensas manus habeat; de illo qui ex amore vult, quod ex corde; hæc & plura alia quæ in loquela hominis, sunt ex correspondentia; talia enim ex mundo spirituali sunt, tametsi homo id nescit.

98. Quod talis correspondentia sit omnium Cœli cum omnibus hominis, per multam experientiam mihi ostensum est, & per tam multam, ut confirmatus sim de illis ut de re evidente & nullius dubii; sed illam omnem hic adducere, non opus est, nec ob copiam licet; adductam videas in Arcanis Cœlestibus, ubi de Correspondentiis, de Repræsentationibus, de Influxu mundi spiritualis in Naturalem, & de Commercio Animæ & Corporis, agitur (h).

99. Ad

(g) Quod Pectus in Verbo significet charitatem, n: 3934. 10081. 10087. Quod Lumbi & organa generationis significant amorem conjugialem, n: 3021. 4280. 4462. 5050. 5051. 5052. Quod Brachia & Manus potentiam veri, n: 878. 3091. 4931 ad 4937. 6947. 7205. 10017. Quod Pedes naturale, n: 2162. 3147. 3761. 3986. 4280. 4938 ad 4952. Quod Oculus intellectum, n: 2701. 4403 ad 4421. 4523 ad 4534. 6923. 9051. 10569. Quod Nares perceptionem, n: 3577. 4624. 4625. 4748. 5621. 8286. 10054. 10292. Quod Aures obedientiam, n: 2542. 3869. 4523. 4653. 5017. 7216. 8361. 8990. 9311. 9396. 10061. Quod Renes lustrationem & castigationem veri, n: 5380 ad 5386. 10032.

(h) De correspondentia omnium Membrorum Corporis cum Maximo Homine seu Cœlo, in genere & in specie, ab experientia, n: 3021. 3624 ad 3649. 3741 ad 3751.

99. Sed tamen si omnia hominis quoad corpus correspondent omnibus cœli, usque tamen homo non est imago Cœli quoad externam formam, sed quoad internam; interiora enim hominis recipiunt cœlum, & exteriora ejus recipiunt mundum; quantum itaque interiora ejus recipiunt cœlum, tantum homo quoad illa est Cœlum in minima forma ad imaginem Maximi; quantum autem interiora ejus non recipiunt, tantum non est Cœlum & imago Maximi; exteriora tamen usque, quæ recipiunt mundum, possunt esse in forma secundum ordinem mundi, & inde in varia pulchritudine; pulchritudo enim externa, quæ corporis, ducit causam ex parentibus, & ex formatione in utero, & dein conservatur per influxum communem e mundo: inde est, quod forma naturalis hominis valde differat a formâ spiritualis ejus hominis. Aliquoties ostensum est, qualis in forma esset spiritus hominis, & visum, quod in aliquibus pulchris & venustis facie, ille esset deformis, niger, & monstruosus, ut imaginem inferni non cœli dicas; in quibusdam autem non pulchris, quod is esset formosus, candidus, & angelicus: talis etiam apparet spiritus hominis post mortem, qualis fuerat in corpore, cum in illo vixit in mundo.

100. Sed Correspondentia se adhuc latius extendit, quam ad hominem; est enim correspondentia cœlorum inter se; Tertio seu intimo Cœlo correspondet secundum seu medium Cœlum; & Secundo seu medio Cœlo correspondet primum seu ultimum Cœlum; & Hoc correspondet formis corporeis in homine, quæ membra, organa & viscera ejus vocantur: ita est Corporeum hominis, in quod ultimo definit Cœlum, super quo sicut super sua basi subsistit. Sed hoc Arcanum alibi plenius evolvetur.

101. Verum omnino sciendum est, quod omnis Correspondentia, quæcum Cœlo, sit cum Divino Humano Domini, quoniam ab Ipso est Cœlum, & Ipse est Cœlum; ut in Articulis præcedentibus ostensum est; nam nisi Divinum Humanum influeret in omnia Cœli, & secundum correspondentias in omnia mundi, non daretur Angelus, nec daretur homo. Inde iterum patet, cur Dominus factus est Homo, ac induit Divinum suum Humanum a primo ad ultimum, quod fuerit, quoniam Divinum Humanum, ex Quo Cœlum ante adventum Domini, non amplius suffecit ad sustentandum omnia, quia homo, qui basis cœlorum, labefactavit & destruxit ordinem. Quid & quale Divinum Humanum, quod ante adventum Domini fuit, & qualis status Cœli tunc, vide in Collectis ad Caput præcedens.

102. Obstupescunt Angeli, cum audiunt, quod dentur homines, qui omnia naturæ tribuunt & nihil Divino; & quoque qui credunt, quod corpus suum, in

3883 ad 3896. 4039 ad 4051. 4218 ad 4228. 4318 ad 4331. 4403 ad 4421. 4527 ad 4533. 4622 ad 4633. 4652 ad 4660. 4791 ad 4805. 4931 ad 4953. 5050 ad 5061. 5171 ad 5189. 5377 ad 5396. 5552 ad 5573. 5711 ad 5727. 10030. De influxu Mundi spiritualis in mundum naturalem, seu Cœli in mundum, & de influxu animæ in omnia corporis, ab experientia, n: 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598 ad 6626. De commercio animæ & corporis, ab experientia, n: 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466. ad 6495. 6598 ad 6626.

in quod tot admiranda Cœli collata sunt, conflatum sit ex natura; & magis, quod Rationale hominis etiam inde sit; cum tamen, si modo aliquantum elevent mentem, videre possunt, quod talia sint ex Divino, & non ex natura; & quod natura modo creata sit, ut investiat spirituale, & id sistat. correspondens in ultimo ordinis: sed tales assimilant noctuis, quæ vident in tenebris, & nihil in luce.

Quod Correspondentia Cœli sit cum omnibus Telluris.

103. **Q**UID Correspondentia, in præcedente Articulo dictum est; & quoque ibi ostensum, quod omnia & singula Corporis animalis Correspondentiæ sint; nunc ordine sequitur ostendendum, quod omnia Telluris, & in genere omnia Mundi Correspondentiæ sint.

104. Omnia quæ Telluris sunt, distinguuntur in tria genera, quæ vocantur Regna, nempe Regnum animale, Regnum vegetabile, & Regnum minerale; quæ in Regno animali sunt, Correspondentiæ in primo gradu sunt, quia vivunt; quæ in Regno vegetabili, Correspondentiæ in secundo gradu sunt, quia modo crescunt; quæ in Regno minerali sunt, Correspondentiæ in tertio gradu sunt, quia non vivunt nec crescunt. Correspondentiæ in Regno animali sunt animantia varii generis, tam quæ gradiuntur & repunt super terra, quam quæ volant in aere, quæ in specie non nominantur, quia nota sunt. Correspondentiæ in Regno vegetabili sunt omnia quæ in hortis, sylvis, agris, & campis crescunt & florent, quæ nec nominantur quia etiam nota sunt. Correspondentiæ in Regno minerali sunt metalla nobiliora & ignobiliora, lapides pretiosi & non pretiosi, ac terræ varii generis, tum etiam aquæ. Præter illa etiam Correspondentiæ sunt, quæ ab industria humana ex illis ad usum parantur, sicut omnis generis cibi, vestes, domus, ædes, & plura.

105. Quæ supra Tellurem sunt, ut Sol, Luna, Stellæ, & quoque quæ in Athmosphæris, ut nubes, nimbi, pluvix, fulgura, tonitrua, etiam Correspondentiæ sunt. Quæ procedunt a Sole, ejus præsentia & absentia, ut Lux & Umbra, Calor & Frigus, etiam Correspondentiæ sunt: pariter quæ inde succedunt, ut tempora Anni, quæ vocantur Ver, Æstas, Autumnus, & Hyems; ac tempora Diei, ut Mane, Meridies, Vespera, & Nox.

106. Verbo, omnia quæ existunt in Natura, a minimo ad maximum ejus, Correspondentiæ sunt (i). Quod correspondentiæ sint, est quia Mundus natu-

(i) Quod omnia quæ in mundo & tribus ejus Regnis correspondeant cœlestibus quæ in cœlo, seu quod quæ in naturali mundo illis quæ in spirituali, n: 1632. 1881. 2758. 2890 ad 2893. 2897 ad 3003. 3213 ad 3227. 3483. 3624 ad 3649. 4044. 4053. 4116. 4366. 4939. 5116. 5377. 5428. 5477. 9280. Quod per correspondentias conjungatur

naturalis cum omnibus suis existit & subsistit a Mundo spirituali, & uterque a Divino: dicitur quod etiam subsistat, quia omne subsistit a quo existit, subsistentia enim est perpetua existentia, & quia non aliquid subsistere potest a se, sed a priori se, ita a Primo, a Quo itaque si separatur, prorsus perit & evanescit.

107. Omne id Correspondens est, quod in Natura ex Ordine Divino existit & subsistit. Ordinem Divinum facit Divinum Bonum quod procedit a Domino; inchoat ab Ipso, procedit ab Ipso per Caelos successive in Mundum, ac in ultimis ibi terminatur: quæ secundum Ordinem ibi sunt, Correspondentiæ sunt: secundum ordinem ibi sunt omnia quæ bona & perfecta sunt ad usum, nam omne bonum est bonum secundum usum; forma se refert ad verum, quia verum est forma boni: inde est, quod omnia quæ in universo Mundo ac in Mundi natura in Ordine Divino sunt, se ad bonum & verum referant (k).

108. Quod omnia quæ in mundo sunt ex Divino existant, ac induantur talibus in natura, per quæ ibi esse possunt, & facere usum, & sic correspondere, constat manifeste ex singulis quæ in Regno tam animali quam vegetabili apparent; in utroque sunt talia, quæ quisque videre potest, si ex interiori cogitat, quod e Caelo sint; ad illustrationem ex innumerabilibus pauca licet memorare; hic primum aliqua in *Regno animali*, ibi qualis scientia quasi insita sit cuilibet animali, pluribus notum est; sciunt Apes legere mella ex floribus, condere cellulas ex cera, in quibus mella sua recondant, & sic sibi & suis prospicere cibo etiam pro futura hyeme; sæmella eorum ponit ova, cæteri ministrant, & circuminducunt illa, ut inde nova propago nascatur; vivunt in quadam regiminis forma, quam ex insito norunt omnes ibi, utiles conservant, ac inutiles ejiciunt ac deprivant alis; præter alia mirabilia, quæ illis ex cœlo propter usum; cera enim inservit humano generi pro lucernis in toto orbe, & mel pro condiendis cibis. Quid non fit cum vermiculis, qui in Regno animali vilissima sunt; sciunt illi se nutrire succo ex suis foliis, & postea exacto tempore se circum inducere tegmine, & quasi ponere in utero, & sic excludere prolem sui generis: quidam vertuntur primum in nymphas & chrysalides, ac fila producunt, & post exantlatum laborem exornantur alio corpore, & insigniuntur alis, & volant in aere ut in suo cœlo, ac conjugia celebrant, ponunt ova, & sibi prospiciunt posteritatem. Præter hos in specie, sciunt in genere omnia volatilia cœli suos cibos, quibus nutriantur, non solum quinam sunt, sed etiam ubinam; sciunt condere sibi nidos, unum genus aliter quam alterum, ponere ibi ova, incubare illis, excludere suos pullos, & alere, ac ejicere domo cum sui juris esse possunt; sciunt etiam suos

mundus naturalis cum mundo spirituali, n: 8615. Quod inde universa natura sit theatrum repræsentativum Regni Domini, n: 2758. 2999. 3000. 3483. 4938. 4939. 8848. 9280.

(k) Quod omnia in universo tam Cœlo quam mundo, quæ secundum ordinem sunt, se referant ad bonum & verum, n: 2451. 3166. 4390. 4409. 5232. 7256. 10122. Et ad conjunctionem utriusque, ut sint aliquid, n: 10555.

suos hostes quos fugiant, & suos amicos quibus consociantur, & hæc a prima infantia: ut taceam mirabilia in ipsis ovis, ubi omnia pro formatione & nutritione inchoantis pulli parata jacent in suo ordine; præter innumerabilia alia. Quis usquam dicturus est, qui ex aliqua rationis sapientia cogitat, quod hæc aliunde sint, quam ex spiritali mundo, cui inservit naturalis pro amicum id, quod inde est, corpore, seu sistendo in effectu id quod spiritali est in causa. Quod animalia telluris, & volatilia cœli, nascentur in omnem illam scientiam, & non homo, qui tamen illis præstantior est, causa est, quia animalia in ordine vitæ suæ sunt, nec potuerunt id quod in illis ex spiritali mundo est, destruere, quoniam illis non rationale; aliter homo, qui ex spiritali mundo cogitat, is quia id a quod se pervertit per vitam contra ordinem, cui favit rationale, ideo is non potest aliter quam in meram ignorantiam nasci, & dein per media Divina in ordinem Cœli reduci.

109. Quomodo illa quæ in *Vegetabili Regno* correspondent, constare potest a multis, ut quod seminula in arbores crescant, folia excludant, flores producant, & dein fructus, in quibus iterum semina ponunt, & quod hæc fiant successive & existant simul in tam admirando ordine, ut non possit paucis describi, volumina erunt, & tamen usque interiora arcana, quæ usibus, illorum propiora sunt, non exauriri scientia possunt. Quoniam illa quoque ex spiritali mundo sunt seu Cœlo, quod in forma hominis est, ut supra in suo Articulo ostensum est, inde etiam singula in illo Regno, quandam relationem habent ad talia quæ apud hominem; quod etiam quibusdam in Orbe erudito notum est. Quod omnia quæ in illo Regno etiam correspondentia sint, patuit mihi ex multa experientia; sæpius enim cum in Hortis fui, & ibi inspexi arbores, fructus, flores & legumina, correspondentias animadverti in Cœlo, & loquutus sum cum illis apud quos erant, & instructus undenam erant, & quales erant.

110. Sed scire spiritalia quæ in Cœlo, quibus naturalia quæ in mundo correspondent, nullus hodie potest nisi e Cœlo, quoniam Scientia correspondentiarum hodie plane deperdita est: qualis autem correspondentia spiritalium cum naturalibus est, velim per aliqua exempla illustrare. Animantia terræ in genere correspondent affectionibus, mitia & utilia affectionibus bonis, immitia & inutilia affectionibus malis: in specie boves & juvenci correspondent affectionibus mentis naturalis; oves & agni affectionibus mentis spiritalis; volatilia autem secundum species suas correspondent intellectualibus utriusque mentis (1); inde est, quod varia animalia, ut boves, juvenci, arietes, oves, capræ,

(1) Quod animalia ex correspondentia significant affectiones, animalia mitia & utilia affectiones bonas, immitia & inutilia affectiones malas, n: 45. 46. 142. 143. 246. 714. 716. 719. 2179. 2180. 3519. 9280: illustratum per experientiam e mundo spiritali, n: 3218. 5198. 9090. De influxu mundi spiritalis in vitas bestiarum, n: 1633. 3646. Quod boves & juvenci ex correspondentia significant affectiones mentis naturalis, n: 2180. 2566. 9391. 10132. 10407. Quid oves n: 4169. 4809: quid agni, n: 3994.

capræ, hirci, agni & agnæ, tum quoque columbi & turtures, in Ecclesia Israelitica, quæ erat Ecclesia Repræsentativa, in usum sanctum recepta sint; & ex illis facta sacrificia & holocausta; correspondebant enim in illo usu spiritualibus, quæ intellecta sunt in Cœlo secundum correspondentias. Quod etiam animalia secundum sua genera & suas species, affectiones sint, est quia vivunt, & vita cuivis non aliunde est quam ex affectione & secundum illam; inde est cuilibet animali innata scientia secundum vitæ suæ affectionem: homo etiam illis similis est quoad naturalem suum hominem, quare etiam comparatur illis in communi usu loquendi, ut si mitis vocatur ovis aut agnus, si ferus vocatur ursus seu lupo, si astutus vulpes aut serpens, & sic porro.

III. Similis correspondentia est cum illis quæ in Regno vegetabili sunt: Hortus in genere correspondet Cœlo quoad intelligentiam & sapientiam, quare Cœlum vocatur Hortus Dei & Paradisus (m), & quoque ab homine Paradisus cœlestis. Arborea secundum suas species correspondent perceptionibus & cognitionibus boni & veri, ex quibus intelligentia & sapientia; ideo Antiqui, qui in scientia correspondentiarum erant, cultum suum sanctum in Lucis habuerunt (n); & inde est, quod in Verbo toties nominentur arbores, & illis Cœlum, Ecclesia, & Homo comparatur, ut Viti, Oleæ, Cedro, & aliis; ac bona quæ faciunt fructibus. Cibi etiam qui ex illis, imprimis qui ex seminibus messis agri, correspondent affectionibus boni & veri, ex causa quia nutriunt vitam spiritualement, sicut cibi terrestres naturalem (o). Panis inde in genere correspondet affectioni omnis boni, quia ille præ cæteris sustentat vitam, & quia per illum intelligitur omnis Cibus: propter illam correspondentiam etiam Dominus se vocat Panem vitæ: & quoque propter illam Panes in usu sancto fuerunt in Ecclesia Israelitica, ponebantur enim super Mensam in Tabernaculo, & vocabantur Panes facierum: & quoque omnis Cultus Divinus, qui per Sacrificia & holocausta fiebat, dicebatur Panis: propter illam Correspondentiam etiam sanctissimum Cultus in Ecclesia Christiana est Sacra Coena, in qua datur Panis &

Vi-

10132. Quod volatilia significant intellectualia, n: 40. 745. 776. 778. 866. 988. 993. 5149. 7441; cum varietate secundum eorum genera & species, ab experientia e mundo spirituali, n: 3219.

(m) Quod Hortus & Paradisus ex correspondentia significant intelligentiam & sapientiam, n: 100. 108. ab experientia n: 3220. Quod omnia quæ correspondent, etiam eadem significant in Verbo, n: 2890. 2987. 2989. 2990. 2971. 3002. 3225.

(n) Quod arbores significant perceptiones & cognitiones, n: 103. 2163. 2682. 2722. 2972. 7692. Quod ideo Antiqui Divinum cultum in Lucis sub arboribus secundum earum correspondentias habuerint, n: 2722. 4552. De influxu Cœli in subjecta Regni vegetabilis, ut in arbores & plantas, n: 3648.

(o) Quod Cibi ex correspondentia significant talia quæ nutriunt vitam spiritualement, n: 3114. 4459. 4792. 4976. 5147. 5293. 5340. 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5656. 5915. 6277. 8562. 9003.

Vinum (*p*). Ex his paucis constare potest, qualis est Correspondentia.

112. Quomodo conjunctio cœli cum mundo per correspondentias fit, etiam paucis dicitur: Regnum Domini est Regnum finium qui sunt usus, seu quod idem, est Regnum usuum qui sunt fines: ideo a Divino Universum ita creatum & formatum est, ut usus ubivis possint indui talibus, per quæ sistantur in actu seu in effectū, in Cœlo primum & dein in mundo, ita per gradus & successive usque ad ultima naturæ: inde patet, quod correspondentia naturalium cum spiritualibus, seu mundi cum cœlo, sit per usus, & quod usus conjungant; & quod formæ, quibus induti sunt usus, tantum correspondentiæ sint, & tantum conjunctiones, quantum sunt formæ usuum. In natura Mundi, in triplici ejus Regno, omnia quæ ibi secundum ordinem existunt, sunt formæ usuum, seu effectus formati ab usu ad usum; quapropter illa quæ ibi sunt, correspondentiæ sunt. Apud hominem autem, quantum ille secundum Divinum ordinem vivit, ita quantum in amore in Dominum & in charitate erga proximum, tantum actus ejus sunt usus in forma, & sunt correspondentiæ, per quas conjungitur Cœlo; amare Dominum & proximum in genere est usus præstare (*q*). Porro, sciendum est, quod homo sit, per quem conjungitur mundus naturalis cum spirituali, seu quod sit medium conjunctionis; nam in illo est mundus naturalis & quoque est mundus spiritualis, videatur supra n: 57, quare quantum homo est spiritualis, tantum est medium conjunctionis, quantum autem naturalis & non spiritualis, tantum non est medium conjunctionis: persistit usque absque medio homine influxus Divinus in mundum, & quoque in illa quæ ex mundo sunt apud hominem, sed non in rationale ejus.

113. Sicut omnia quæ sunt secundum ordinem Divinum, correspondent Cœlo, ita omnia quæ sunt contra ordinem Divinum correspondent Inferno: quæ

(*p*) Quod Panis significet omne bonum quod nutrit vitam spiritualem hominis, n: 2165. 2177. 3478. 3735. 3813. 4211. 4217. 4735. 4976. 9323. 9545. 10686. Quod simile significaverint Panes, qui super mensa in Tabernaculo, n: 3478. 9545. Quod sacrificia in genere dicta fuerint Panis, n: 2165. Quod Panis involvat omnem cibum, n: 2165. Ita quod significet omnem cibum cœlestem & spiritualem, n: 276. 680. 2165. 2177. 3478. 6118. 8410.

(*q*) Quod omne bonum suum jucundum habeat ex usibus, & secundum usus, & quoque suum quale, inde qualis usus tale bonum, n: 3049. 4984. 7038. Quod vita Angelica consistat in bonis amoris & charitatis, ita in usibus præstandis, n: 453. Quod a Domino, & inde ab Angelis non spectentur nisi fines, qui sunt usus, apud hominem, n: 1317. 1645. 5844. Quod Regnum Domini sit Regnum usuum, ita finium, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod servire Domino sit usus præstare, n: 7038. Quod omnia & singula in homine ad usum formata sint, n: 3565. 4104. 5189. 9297. & quod ex usu, ita quod usus sit prior quam formæ organicæ apud hominem, per quas usus fit, quia usus est ex influxu Domini per Cœlum, n: 4223. 4926. Quod etiam interiora hominis, quæ sunt mentis ejus, cum adolescit, ex usu & ad usum formentur, n: 1964. 6815. 9297. Quod inde homo talis sit, quales sunt usus apud illum, n: 1568. 3570. 4054. 6571. 6934. 6938. 10284. Quod usus sint fines propter quos, n: 3565. 4054. 4104. 6815. Quod usus sit primum & ultimum, ita omne hominis, n: 1964.

quæ correspondent Cœlo, omnia se referunt ad bonum & verum, quæ correspondent Inferno, ad malum & falsum.

114. Nunc aliquid de Scientia correspondentiarum, & de ejus usu dicitur: dictum supra est, quod Mundus spiritualis, qui est Cœlum, conjunctus sit Mundo naturali per correspondentias, inde per correspondentias datur homini communicatio cum cœlo; Angeli enim cœli, non ex naturalibus, sicut homo, cogitat; quare cum homo in scientia correspondentiarum est, potest ille una cum Angelis esse quoad mentis suæ cogitationes, & sic illis conjungi quoad spirituales seu internum suum hominem. Ut conjunctio Cœli cum homine sit, ideo Verbum per meras correspondentias conscriptum est; omnia enim & singula, quæ ibi, correspondent (r): quare si homo in scientia correspondentiarum esset, intelligeret Verbum quoad sensum ejus spirituales, & inde scire darentur ei arcana, de quibus nihil videt in sensu literæ: in Verbo enim est sensus literalis & est sensus spiritualis; sensus literalis consistit ex talibus quæ in mundo sunt, sensus autem spiritualis ex talibus quæ in Cœlo, & quia conjunctio cœli cum mundo est per correspondentias, ideo tale Verbum datum est, in quo singula usque ad jotham correspondent.

115. Instructus sum e Cœlo, quod Antiquissimi in nostra Tellure, qui cœlestes homines fuerunt, ex ipsis correspondentiis cogitaverint, & quod naturalia mundi, quæ coram oculis erant, inserviverint illis pro mediis ita cogitandi; & quia tales erant, quod confociati sint Angelis, & loquuti cum illis; & quod sic per illos Cœlum conjunctum fuerit Mundo; ex eo Tempus illud vocatum est Sæculum aureum; de quo etiam apud Scriptores Antiquos dicitur, quod cœlicolæ habitaverint cum hominibus, & consortia cum illis habuerint sicut amici cum amicis. Sed post illorum tempora, quod successerint, qui non ex ipsis correspondentiis, sed ex scientia correspondentiarum cogitaverunt, & quod conjunctio cœli cum homine etiam tunc fuerit, sed non tam intima; Tempus eorum est quod vocatur Sæculum argenteum. Postea quod successerint, qui quidem correspondentias noverunt, sed non cogitaverunt ex scientia illarum, ex causa quia in naturali bono fuerunt, & non sicut priores in spirituali; horum Tempus vocabatur Sæculum cupreum. Post horum tempora, quod homo factus sit successive Externus, & tandem Corporeus, & quod tunc scientia correspondentiarum prorsus deperdita sit, & cum illa cognitio cœli, & plurium quæ Cœli sunt. Quod vocaverint Sæcula illa ex auro, argento & cupro, fuit quoque ex correspondentia (t), quoniam Aurum ex correspondentia significat bonum cœleste, in quo

(r) Quod Verbum conscriptum sit per meras correspondentias, n: 8615. Quod per Verbum sit conjunctio homini cum Cœlo, n: 2899, 6943, 9396, 9400, 9401, 10375, 10452.

(s) De Verbi sensu spirituali videatur in Opusculo de Equo Albo, de quo in Apocalypsi.

(t) Quod Aurum ex correspondentia significet bonum cœleste, n: 113, 1551, 1552, 5658.

quo Antiquissimi fuerunt; Argentum autem bonum spirituale, in quo Antiqui post illos; & Cuprum bonum naturale, in quo proxima posteritas; Ferrum autem, ex quo ultimum sæculum est dictum, significat verum durum absque bono.

De Sole in Coelo.

116. **I**N Coelo non apparet Sol mundi, nec quicquam quod ab illo sole, quia id omne naturale est; inchoat enim natura ab illo sole, & quicquid per illum producitur, naturale vocatur: Spirituale autem, in quo est cœlum, est supra naturam, & prorsus distinctum a naturali; nec communicant inter se quam per correspondentias. Qualis distinctio est, comprehendi potest ex illis quæ prius n: 38 de Gradibus, & qualis communicatio ex illis quæ in binis præcedentibus Articulis de-Correspondentiis, dicta sunt.

117. Sed tametsi in Coelo non apparet sol mundi, nec quicquam quod ex illo sole, usque ibi est Sol, est Lux & est Calor, æ sunt omnia quæ in mundo, ac innumerabilia plura, verum non ex simili origine, nam quæ in Coelo sunt, spiritualia sunt, & quæ in Mundo naturalia. Sol Cœli est Dominus, Lux ibi est Divinum Verum, & Calor ibi est Divinum Bonum, quæ procedunt a Domino ut Sole; ex illa origine sunt omnia quæ in Cœlis existunt & apparent: sed de Luce & Calore, & de illis quæ inde existunt in Coelo, dicetur in Articulis sequentibus; hic solum de Sole ibi. Quod Dominus in Coelo appareat ut Sol, est quia est Divinus Amor, ex Quo omnia Spiritualia existunt, ac medio sole mundi omnia naturalia: ille Amor est qui lucet ut Sol.

118. Quod Dominus actualiter appareat in Coelo ut Sol, non modo mihi dictum est ab Angelis, sed etiam datum est aliquoties videre; quare quæ audiui & vidi de Domino ut Sole, velim hic paucis describere. Dominus apparet ut Sol non in Coelo, sed alte supra Cœlos: nec supra caput seu in vertice, sed ante Angelorum facies, in media altitudine: apparet binis in locis, in uno ante oculum dextrum, in altero ante oculum sinistrum, insigni distantia: ante oculum dextrum apparet prorsus ut Sol, simili quasi igne, & simili magnitudine, quibus sol mundi; ante oculum autem sinistrum non apparet ut Sol sed ut Luna, simili candore sed coruscante magis, & simili magnitudine cum nostræ telluris luna, sed Illa circumcincta apparet pluribus quasi lunulis minoribus, quarum unaquævis similiter candet & coruscat. Quod Dominus binis in locis cum tali differentia appareat, est quia apparet

cuius

5658. 6914. 6917. 9510. 9874. 9881. Quod argentum significet bonum spirituale seu verum ex origine cœlesti, n: 1551. 1552. 2954. 5648. Quod Cuprum significet bonum naturale, n: 425. 1551. Quod Ferrum significet verum in ultimo ordinis, n: 425. 426.

cuius secundum qualem receptionis Ipsius, & ideo aliter illis, qui recipiunt Ipsum bono amoris, & aliter illis qui recipiunt Ipsum bono fidei; illis, qui recipiunt Ipsum bono amoris, apparet ut Sol, igneus & flammeus secundum receptionem, hi sunt in Regno Ipsius coelesti; at illis, qui recipiunt Ipsum bono fidei, apparet ut Luna, candidus & coruscans secundum receptionem, hi sunt in Regno Ipsius Spirituali (u); causa est, quia bonum amoris correspondet igni, inde ignis in spirituali sensu est amor, & bonum fidei correspondet luci, & quoque lux in spirituali sensu est fides (x). Quod appareat ante oculos, est quia interiora, quæ sunt mentis, per oculos vident, ex bono amoris per oculum dextrum, & ex bono fidei per oculum sinistrum (y); nam omnia quæ sunt a dextra parte apud Angelum, & quoque apud hominem, correspondent bono ex quo verum, & quæ a sinistra vero quod ex bono (z); bonum fidei est in sua essentia verum ex bono.

119. Inde est, quod in Verbo Dominus quoad amorem comparetur Soli, & quoad fidem Lunæ; & quoque quod amor a Domino in Dominum significetur per Solem, & fides a Domino in Dominum significetur per Lunam; ut in sequentibus his locis, "*Erit lux Lunæ sicut lux Solis; lux autem Solis erit septupla, ut lux septem dierum,*" Esai: xxx: 26. "*Obtegam, cum exstinxero te, cælos, & atrabo stellas; Solem nube obtegam, & Luna non lucere faciet lucem suam; omnia luminaria lucis in cælis atrabo super te, & dabo tenebras super terra tua,*" Ezech: xxxii: 7. 8. "*Obtenebrabo Solem in exortu suo, & Luna non splendere faciet lucem suam,*" Esai: xlii: 10. "*Sol & Luna atrabuntur, & stellæ retrahent splendorem suum; Sol vertetur in tenebras, & Luna in sanguinem,*" Joel: ii: 2. 10. 31. Cap: iv: 15. "*Sol factus est niger sicut succus pilosus, & Luna facta est sicut sanguis, & stellæ ceciderunt in terram,*" Apoc: vi: 12. "*Statim post afflictionem dierum istorum Sol obscurabitur, & Luna non dabit lucem suam, & stellæ cadent de Cælo,*" Matth: xxiv: 29, & alibi; in illis.

(u) Quod Dominus appareat in Cælo ut Sol, & quod sit Sol cæli, n: 1053. 3636. 3643. 4060. Quod Dominus appareat illis qui in Regno coelesti, ubi regnat amor in Ipsum, ut Sol, & illis qui in Regno spirituali, ubi regnat charitas erga proximum & fides, ut Luna, n: 1521. 1529. 1530. 1531. 1837. 4696. Quod Dominus ut Sol appareat ad mediam altitudinem ante oculum dextrum, ac ut Luna ante oculum sinistrum, n: 1053. 1521. 1529. 1530. 1531. 3636. 3643. 4321. 5097. 7078. 7083. 7173. 7270. 8812. 10809. Quod Dominus visus sit ut Sol ac ut Luna, n: 1531. 7173. Quod ipsum Divinum Domini sit longe supra Divinum Ipsius in Cælo, n: 7270. 8760.

(x) Quod Ignis in Verbo significet amorem in utroque sensu, n: 934. 4906. 5215. Quod ignis facer seu coelestis significet Divinum Amorem, n: 934. 6314. 6832. Quod ignis infernalis amorem sui & mundi, & omnem concupiscentiam quæ est illorum amorum, n: 1861. 5071. 6314. 6832. 7575. 10747. Quod amor sit ignis vitæ, & quod ipsa vita actualiter inde sit, n: 4096. 5071. 6032. 6314. Quod Lux significet verum fidei, n: 3395. 3485. 3636. 3643. 3993. 4302. 4413. 4415. 9548. 9684.

(y) Quod visus oculi sinistri correspondeat veris fidei, & quod visus oculi dextri bonis eorum, n: 4410. 6923.

(z) Quod quæ a dextro latere hominis sunt, se referant ad bonum ex quo verum, & quæ a sinistro ad verum ex bono, n: 9495. 9604.

illis locis per Solem significatur amor, & per Lunam fides, & per stellas cognitiones boni & veri (*aa*); quæ dicuntur atrari, amittere lucem, & cadere de Cœlo, cum non amplius sunt. Quod Dominus ut Sol in Cœlo appareat, constat quoque ab Ipso transformato coram Petro, Jacobo, & Johanne, *quod facies Ipsiſus fulſerit ſicut Sol*," Matth: xvii: 2; ſic Dominus viſus eſt diſcipulis illis, cum ſubducti a corpore erant, & in luce cœli. Inde erat, quod Antiqui, apud quos Eccleſia repræſentativa fuit, verterint faciem, cum in Divino cultu erant, ad Solē in oriente: ex illis eſt, quod Templis dederint aſpectum verſus orientem.

120. Quantus & qualis Divinus Amor eſt, conſtare poteſt ex comparatione cum ſole mundi, quod ardentiffimus, & ſi credere velitis, multo ardentior: quapropter Dominus ut Sol non influit immediate in Cœlos, ſed ardor amoris Ipsiſus temperatur in via per gradus; temperaturæ apparent ut cingula radioſa circum ſolem: & inſuper Angeli obvelantur tenui conveniente nube, ne lædantur ab influxu (*bb*): diſtant ideo Cœli ſecundum receptionem; Cœli ſuperiores, quia in bono amoris ſunt, Domino ut Soli proximi ſunt; Cœli autem inferiores, quia in bono fidei, ab Illo remotiores ſunt: qui autem in nullo bono ſunt, ut qui inferno, remotiſſimi ſunt, & ibi tantum remoti, quantum in oppoſito contra bonum ſunt (*cc*).

121. Cum autem Dominus apparet in Cœlo, quod ſæpius fit, non apparet cinctus Sole, ſed in forma Angelica, diſtinctus ab Angelis per Divinum tranſlucens e facie; non enim ibi eſt in perſona, nam Dominus in perſona conſtanter eſt circumdatus Sole, ſed eſt in præſentia per aſpectum: in Cœlo enim commune eſt, quod appareant ſicut præſentes in loco ubi ſigitur ſeu terminatur aſpectus, tametiſi id ſit longiſſime a loco ubi actualiter ſunt; præſentia illa vocatur præſentia viſus interni, de qua in ſequentibus. Viſus etiam eſt Dominus mihi extra Solem in forma Angelica paulo infra Solem in alto; & quoque prope in ſimili forma, facie lucente; ſemel etiam in medio Angelorum ut jubar flammæum.

122. Sol mundi apparet Angelis ut Caliginofum quid ex oppoſito ad
G Solē

(*aa*) Quod ſtellæ & ſidera in Verbo ſignificent cognitiones boni & veri, n: 2495. 2849. 4697.

(*bb*) Qualis & quantus Divinus Amor Domini, illuſtratum per comparationem cum igne Solis mundi, n: 6834. 6844. 6849. Quod Divinus Amor Domini ſit amor erga omne genus humanum ad ſalvandum illud, n: 1820. 1865. 2253. 6872. Quod amor proxime procedens ab igne amoris Domini non intret cœlum, ſed quod appareat circum ſolem ſicut cingula radioſa, n: 7270. Quod etiam Angeli obvelentur tenui corſpondente nube, ne lædantur ab influxu ardentis amoris, n: 6849.

(*cc*) Quod præſentia Domini apud Angelos ſe habeat ſecundum receptionem boni amoris & fidei ab Ipſo, n: 904. 4198. 4320. 6280. 6832. 7042. 8819. 9680. 9682. 9683. 10106. 10811. Quod Dominus appareat cuivis ſecundum quale ejus, n: 1861. 2235. 4198. 4206. Quod inferna removeantur a cœlis, per quod non ſuſtinere poſſint præſentiam Divini Amoris a Domino, n: 4299. 7519. 7738. 7989. 8157. 8266. 9327. Quod inde Inferna ſint. remotiſſima a Cœlis, & quod id ſit hiatus ingens, n: 9346. 10187.

Solem cœli, & Luna ut tenebrosum quid ex opposito ad Lunam cœli, & hoc constanter: causa est, quia igneum mundi correspondet amorī sui, & luminoso inde correspondet falso ex illo amore; & amor sui est prorsus oppositus Divino Amori, & falsum ex illo amore est prorsus oppositum Divino Vero; & quod oppositum est Divino Amori ac Divino Vero, hoc caligo est Angelis. Inde est, quod adorare solem mundi & lunam, ac incurvare se illis, in Verbo significet amare se & falsa quæ ex sui amore, & quod illi exciderentur, Deut: IV: 19. Cap: XVIII: 3. 4. 5. Jerem: VIII: 1. 2. Ezech: VIII: 15. 16. 18. Apoc: XVI: 8. Matth: XIII: 6 (dd).

123. Quoniam Dominus apparet in Cœlo: ut Sol ex Divino Amore qui est in Ipso & ab Ipso, ideo etiam omnes qui in Cœlis sunt, vertunt se constanter ad Ipsum; qui in Regno cœlesti ad Ipsum ut Solem, qui in Regno Spirituali ad Ipsum ut Lunam: illi autem, qui in Inferno sunt, se vertunt ad caliginosum & tenebrosum, quæ ex opposito sunt, ita retro a Domino; ex causa, quia omnes qui in infernis, in amore sui & mundi sunt, ita oppositi Domino: qui se vertunt ad caliginosum, quod loco solis mundi est, sunt in Infernis a tergo, & vocantur Genii; qui autem se vertunt ad tenebrosum, quod loco lunæ est, sunt in Infernis antè, & vocantur Spiritus: inde est, quod qui in Infernis sunt, dicantur esse in tenebris, & qui in Cœlis in luce; tenebræ significant falsum ex malo, & lux verum ex bono. Quod ita se vertant, est causa, quia omnes in altera vita spectant ad illa quæ regnant in interioribus eorum, ita ad suos amores, ac interiora faciunt faciem Angeli & Spiritus; & in Mundo spirituali non sunt plagæ determinatæ sicut in Mundo naturali, sed facies est quæ determinat. Homo etiam quoad Spiritum suum similiter se vertit, retro a Domino qui in amore sui & mundi est, & ad Ipsum qui in amore in Ipsum & erga proximum est; sed homo id nescit, quia in mundo naturali est, ubi plagæ determinantur secundum solis ortum & occasum: ast hoc, quia ægre ab homine capi potest, illustrabitur in sequentibus, ubi de Plagis, Spatio & Tempore in Cœlo, agetur.

124. Quia Dominus est Sol cœli, & omnia spectant Ipsum quæ ab Ipso, ideo etiam Dominus est Centrum commune, a Quo omnis directio & determinatio (ee). Et ideo quoque in Præsentia & sub Auspicio Ipsi sunt omnia quæ infra sunt, tam quæ in cœlis sunt, quam quæ in terris.

125. Ex his nunc in clariore lucē videri possunt illa quæ in præmissis Articulis de Domino dicta & ostensa sunt, quod nempe *Ipse sit Deus Cœli*, n: 2 ad 6. *Quod Divinum Ipsi faciat Cælum*, n: 7 ad 12. *Quod Divinum Domini in Cælo sit Amor in Ipsum & Charitas erga proximum*, n: 13 ad 19.

Quod

(dd) Quod Sol mundi non appareat Angelis, sed loco ejus tenebricosum quid a tergo ex opposito ad Solem cœli seu Dominum, n: 7078. 9755. Quod sol in opposito sensu significet amorem sui, n: 2441: in quo sensu per adorare solem significatur adorare illa quæ contraria sunt amorī cœlesti seu Domino, n: 2441. 10584. Quod sol Cœli illis qui in infernis, sit caligo, n: 2441.

(ee) Quod Dominus sit Centrum commune, ad quod se vertunt omnia cœli, n: 3633.

Quod Correspondentia sit omnium Mundi cum Cælo, ac per Cælum cum Domino, n: 87 ad 115. Tum quod Sol mundi, & Luna correspondeant, n: 105.

De Luce & Calore in Cœlo.

126. **Q**UOD Lux in Cœlis sit, non capere possunt illi, qui solum ex natura cogitant; cum tamen in Cœlis tanta Lux est, ut multis gradibus excedat lucem meridianam in mundo, visa est illa mihi sæpius, etiam temporibus vespere & noctis: in principio miratus sum, cum audiui Angelos dicentes, quod Lux mundi vix nisi quam umbra sit respective ad lucem cœli, sed cum visa est, id testari possum; candor ejus & nitor ejus tales sunt, ut describi non possint. Quæ in Cœlis mihi visa sunt, in illa Luce mihi visa sunt, ita clarius & distinctius quam quæ mundo.

127. Lux Cœli non est naturalis sicut lux mundi, sed est spiritualis, est enim a Domino ut Sole, & Sol est Divinus Amor, ut in præcedente Articulo ostensum est. Quod procedit a Domino ut Sole, in Cœlis vocatur Divinum Verum, est tamen in essentia sua Divinum Bonum unitum Divino Vero; inde Angelis Lux & Calor, ex Divino Vero est Angelis Lux, & ex Divino Bono est illis Calor. Inde constare potest, quod Lux Cœli, quia ex tali origine, sit spiritualis & non naturalis, similiter Calor (ff).

128. Quod Divinum Verum sit Angelis Lux, est quia Angeli spirituales sunt; & non naturales, Spirituales vident ex suo Sole, & naturales ex suo; & Divinum Verum est, ex quo Angelis intellectus, & intellectus est visus eorum internus, qui influit in visum eorum externum, & producit illum; inde quæ apparent in Cœlo a Domino ut Sole, in Luce apparent (gg). Quia inde origo Lucis est in Cœlo, ideo variatur illa ibi secundum receptionem Divini Veri a Domino, seu quod idem, secundum intelligentiam & sapientiam; in qua sunt Angeli: alia itaque est in Regno cœlesti quam in Regno spirituali, & alia in unaquavis Societate; Lux in Regno cœlesti apparet flammea, quia Angeli, qui ibi, recipiunt Lucem a Domino ut Sole; Lux autem in Regno spirituali est candida, quia Angeli, qui ibi, recipiunt lucem a Domino ut Luna, videatur supra n: 118; Lux etiam non similis est uni Societati quæ alteri; in quavis Societate etiam differt, in majore luce ibi sunt qui in medio, & in minore quæ circum, videatur n: 43. Verbo, in eodem gradu, quo Angeli sunt receptiones Divini Veri, hoc est, in intelligentia &

G 2

sapientia

(ff) Quod omnis Lux in Cœlis sit a Domino ut Sole, n: 1053. 1521. 3195. 3341. 3636. 3643. 4415. 9548. 9684. 10809. Quod Divinum Verum procedens a Domino, appareat in Cœlo ut Lux, & sistat omnem lucem cœli, n: 3195. 3222. 5400. 8644. 9399. 9548. 9684.

(gg) Quod Lux cœli illuminet Angelorum & Spirituum & visum & intellectum, n: 2776. 3138.

sapientia a Domino, est illis lux (*bb*): Angeli cœli inde vocantur Angeli lucis.

129. Quia Dominus in Cœlis est Divinum Verum, & Divinum Verum ipse est Lux, ideo Dominus in Verbo vocatur Lux, pariter omne Verum quod ab Ipso; ut in sequentibus his locis, "*Jesus dixit, Ego sum Lux mundi, qui sequitur Me non ambulabit in tenebris, sed habebit lucem vitæ*," Joh: VIII: 12. *Quamdiu in mundo sum, Lux mundi sum*, Joh: IX: 15. *Jesus dixit, parum adhuc Lux vobiscum est, ambulate dum Lucem habetis, ne vos tenebræ comprehendant: cum est vobis Lux, credite in Lucem, ut filii Lucis sitis. Ego Lux in mundum veni, ut quisquis credit in Me, in tenebris non maneat*, Joh: XII: 35. 36. 40. *Lux venit in mundum, sed amaverunt homines tenebras potius quam lucem*, Joh: III: 19. Johannes de Domino, *Hic est Lux vera, quæ illuminat omnem hominem*, Joh: I: 4. 9. *Populus qui sedet in tenebris, Lucem magnam videbit; & illis, qui sedebant in umbra mortis, Lux exorta est*, Matth: IV: 16. *Dabo Te in sædus populi, in Lucem gentium*," Esai: XLII: 6. *Constitui Te in Lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremitatem terræ*, Esai: XLIX: 6. *Gentes quæ servatæ ambulabunt ad Lucem Ipsius*, Apoc: XXI: 24. *Mitte lucem tuam & veritatem tuam, illæ ducent me*, Psalm: XLIII: 3: in his locis & in aliis Dominus vocatur Lux ex Divino Vero, quod ex Ipso, pariter ipsum verum dicitur lux. Quoniam a Domino ut Sole Lux est in cœlis, ideo cum transformatus coram Petro, Jacobo & Johanne, *Facies Ipsius apparuit sicut Sol, & vestimenta Ipsius sicut Lux, coruscantia & candida ut nix, qualia non potest fullo in terra dealbare*, Marc: IX: 3. Matth: XVII: 2; quod Vestimenta Domini ita apparuerint, erat, quia repræsentabant Divinum Verum quod ab Ipso in Cœlis; Vestes in Verbo etiam significant vera (*ii*); unde dicitur apud Davidem, "*Jehovah amicis Te luce sicut veste*," Psalm: CIV: 2.

130. Quod Lux in Cœlis spiritualis sit, & quod illa Lux sit Divinum Verum, concludi etiam potest ex eo, quod homini quoque sit Lux spiritualis, & quod ex illa luce ei illustratio sit quantum in intelligentia & sapientia est ex Divino Vero: Lux spiritualis hominis est lux intellectus ejus, cujus objecta sunt vera, quæ in ordines analytice disponit, in rationes format, & ex illis res in serie concludit (*kk*). Quod realis lux sit, ex qua Intellectus talia videt,

(*bb*) Quod Lux in Cœlo se habeat secundum Angelorum intelligentiam & sapientiam, n: 1524. 1529. 1530. 3339. Quod Lucis differentia in Cœlis totidem sint, quot societates Angelicæ, quoniam perpetuæ varietates quoad bonum & verum, ita quoad sapientiam & intelligentiam, sunt in cœlis, n: 684. 690. 3241. 3744. 3745. 4414. 5598. 7236. 7833. 7836.

(*ii*) Quod Vestes in Verbo significant vera, quia investiant bonum, n: 1073. 2576. 5248. 5319. 5954. 9216. 9952. 10536. Quod Vestes Domini cum transformatus significaverint Divinum Verum procedens ex Divino amore Ipsius, n: 9212. 9216.

(*kk*) Quod Lux cœli illuminet intellectum hominis, quod ideo homo rationalis sit, n: 1524. 3138. 3167. 4408. 6608. 8707. 9126. 9399. 10569. Quod intellectus illustratur, quia est recipiens veri, n: 6222. 6608. 10659. Quod intellectus illustretur, quantum homo recipit verum in bono a Domino, n: 3619. Quod intellectus talis sit, qualia

videt, naturalis homo nescit, quia non videt illam oculis, nec appercepit illam cogitatione; sed multi usque norunt, & quoque illam distinguunt a luce naturali, in qua sunt qui naturaliter & non spiritualiter cogitant: naturaliter cogitant, qui modo spectant in mundum, & naturæ omnia tribuunt; spiritualiter autem cogitant, qui spectant ad cœlum, ac Divino omnia tribuunt. Quod Lux vera sit, quæ illustrat mentem, plane distincta a luce, quæ lumen naturale vocatur, multoties mihi percipere, & quoque videre datum est; elevatus sum in lucem illam interius per gradus, & sicut elevatus sum, illustrabatur Intellectus, usque tandem ut perciperem quæ non prius percepi, & tandem talia quæ ne quidem comprehendere possem cogitatione ex lumine naturali; indignatus sum quandoque, quod non comprehenderentur, cum tamen clare & perspicue percepta sunt in luce cœlesti (II). Quia Intellectui est lux, ideo dicitur de illo simile quod de Oculo, ut quod videat & in luce sit, cum percipit, & quod ei obscurum & umbra sit, cum non percipit, & similia plura.

131. Quoniam Lux cœli est Divinum Verum, ideo quoque Lux illa est Divina sapientia & intelligentia; unde idem intelligitur per elevari in Lucem cœli, quod per elevari in intelligentiam & sapientiam ac illustrari; quapropter Lux apud Angelos est prorsus in eodem gradu secundum intelligentiam & sapientiam eorum. Quia Lux cœli est Divina sapientia, ideo omnes cognoscuntur quales sunt in luce cœli, interiora cujusvis patent ibi in facie, prorsus qualia sunt, nec minimum latet: Angeli interiores etiam amant ut omnia apud illos pateant, quoniam non nisi quam bonum volunt; aliter qui infra cœlum, & non bonum volunt, illi ideo valde timent ut spectentur in luce cœli: & quod mirum, qui in inferno sunt, illi inter se apparent ut homines, sed in luce cœli ut monstra, horrenda facie & horrendo corpore, prorsus in forma sui mali (mm). Similiter apparet homo quoad spiritum suum, cum spectatur ab Angelis, si bonus apparet ut homo pulcher secundum ejus bonum, si malus ut monstrum, deforme secundum ejus malum. Inde patet, quod omnia manifestentur in Luce cœli; manifestantur quia Lux cœli est Divinum Verum.

132. Quia Divinum Verum est Lux in Cœlis, ideo omnia vera, ubicunque sunt, sive intra Angelum, sive extra illum, tum sive intra cœlos, sive extra illos,

qualia sunt vera ex bono, a quibus formati, n: 10064. Quod Intellectui sit lux e cœlo, sicut visui lux e mundo, n: 1524. 5114. 6608. 9128. Quod Lux cœli a Domino semper apud hominem adfit, sed quod tantum influat, quantum homo in vero ex bono est, n: 4060. 4213.

(II) Quod homo cum elevatur a sensuali, in lumen mitius veniat, & tandem in lucem cœlestem, n: 6313. 6315. 9407. Quod actualis elevatio in lucem cœli sit, cum homo in intelligentiam, n: 3190. Lux quanta percepta, cum abductus sum ab ideis mundanis, n: 1526. 6608.

(mm) Quod illi, qui in infernis sunt, in suo lumine, quod est lumen sicut ex ignitis carbonibus, appareant sibi sicut homines, sed in luce cœli sicut monstra, n: 4532. 4533. 4674. 5057. 5058. 6605. 6626.

illos, lucent: Vera tamen extra cœlos non lucent sicut Vera intra cœlos; vera extra cœlos lucent frigide, sicut niveum absque calore, quoniam non essentiam trahunt a bono quemadmodum vera intra cœlos; quare etiam lux illa frigida ad illapsum lucis cœli, disparatur, & si malum subest, vertitur in tenebras: hoc aliquoties vidi, & plura alia memorabilia de lucentibus Veris, quæ hic prætereuntur.

133. Nunc aliquid de Calore cœli dicetur, Calor cœli in sua essentia est amor; procedit ille a Domino ut Sole, qui quod sit Divinus Amor in Domino & a Domino in præcedente Articulo ostensum videatur; inde patet quod Calor cœli, æque spiritualis sit ac Lux cœli; quia ex eadem origine est (*nn*). Sunt duo quæ procedunt a Domino ut Sole, Divinum Verum & Divinum Bonum, Divinum Verum sistitur in Cœlis ut Lux, & Divinum Bonum ut Calor; sed Divinum Verum & Divinum Bonum ita unita sunt, ut non sint duo, sed unum; at usque apud Angelos separata sunt, sunt enim Angeli qui Divinum Bonum recipiunt plus quam Divinum Verum, & sunt qui Divinum Verum plus quam Divinum Bonum; qui plus Divinum Bonum recipiunt, sunt in Regno cœlesti Domini, qui plus Divinum Verum, sunt in Regno spirituali Domini; perfectissimi Angeli sunt, qui utrumque simili gradu recipiunt.

134. Calor cœli, sicut Lux cœli, ubivis varius est, alius in Regno cœlesti, & alius in Regno spirituali, & quoque alius in unaquavis societate ibi, differt non modo gradu sed etiam qualitate; intensior & purior est in Regno cœlesti Domini, quia angeli ibi recipiunt plus Divinum Bonum; minus intensus & purus est in Regno spirituali Domini, quia angeli ibi recipiunt plus Divinum Verum; in quavis etiam Societate differt secundum receptionem. Est quoque calor in Infernis, sed immundus (*oo*). Calor in Cœlo est, qui intelligitur per Ignem Sacrum & Cœlestem, & Calor inferni qui per Ignem prophanum & infernalem, & per utrumque intelligitur Amor, per Ignem cœlestem amor in Dominum & amor erga proximum, & omnis affectio quæ illorum amorum; ac per Ignem infernalem amor sui & amor mundi, & omnis concupiscentia quæ illorum amorum (*x*). Quod Amor sit Calor ex spirituali origine, patet ab incalescentia secundum amorem, incenditur enim & incalescit homo secundum quantum & quale ejus, & æstus ejus manifestatur cum impugnatur: inde quoque est, quod receptum sit dicere, Incendi, Incalescere, Flagrare, Effervescere, Ignescere, cum de Affectionibus quæ sunt amoris boni, & quoque de concupiscentiis quæ sunt amoris mali.

135. Quod

(*nn*) Quod binæ origines caloris sint, & quoque binæ origines lucis, ex sole mundi & ex sole cœli, n: 3338. 5215. 7324. Quod Calor a Domino ut Sole sit affectio quæ amoris, n: 3636. 3643. Inde quod calor spiritualis sit in essentia sua amor, n: 2146. 3338. 3339. 6314.

(*oo*) Quod in infernis sit calor, sed immundus, n: 1773. 2757. 3340: & odor inde fit sicut in mundo odor stercoreus & excrementitius, ac in pessimis infernis sicut cadaverosus, n: 814. 815. 817. 943. 944. 5394.

135. Quod amor procedens a Domino ut Sole sentiatur in cœlo ut Calor, est quia interiora Angelorum ex Divino Bono quod a Domino in amore sunt, unde exteriora, quæ incallescunt inde, in calore sunt: ex eo est, quod in cœlo Calor & Amor sibi mutuo ita correfpondeant, ut quisque ibi in tali calore fit, in quali amore, secundum illa quæ mox supra dicta sunt. Calor mundi prorsus non intrat cœlos, quia crassior est, ac naturalis & non spiritalis: aliter vero apud homines, quia homines tam in mundo spiritali quam in mundo naturali sunt; illi quoad spiritum suum incallescunt prorsus secundum amores suos, at quoad corpus ex utroque, tam ex calore spiritus sui, quam ex calore mundi; influit ille in hunc, quia correfpondent. Qualis correfpondentia est utriusque caloris, constare potest ex Animalibus, quod amores illorum, quorum præcipuus est procreandi sobolem sui generis, erumpant & operentur secundum præsentiam & affluxum caloris ex sole mundi, qui calor solum est tempore veris & æstatis. Maxime falluntur, qui credunt quod calor mundi influens excitet amores, non enim datur influxus naturalis in spirituale, sed spiritalis in naturale, hic influxus ex ordine Divino est, ille autem contra ordinem Divinum (*pp*).

136. Est Angelis sicut hominibus Intellectus & Voluntas, vitam Intellectus illorum facit Lux cœli, quia Lux cœli est Divinum Verum & inde Divina sapientia, & vitam voluntatis illorum facit Calor cœli, quia Calor cœli est Divinum Bonum & inde Divinus amor: ipsissima vita Angelorum est ex Calore, non autem ex Luce, nisi quantum ei Calor inest; quod vita sit ex Calore patet, nam remoto illo perit vita: simile est cum fide absque amore, seu cum vero absque bono, nam verum quod fidei vocatur, est Lux, & bonum quod amoris, est Calor (*qq*). Hæc evidentius patent ex calore & luce mundi, quibus Calor & Lux Cœli correfpondent; ex calore mundi conjuncto luci vivificantur & florent omnia quæ super Tellure, conjuncta sunt temporibus veris & æstatis; at ex luce separata a calore nihil vivificatur & floret, sed torpent & emoriuntur omnia, non conjuncta sunt tempore hyemis, tunc calor abest, & lux perstat: ex correfpondentia illa Cœlum vocatur Paradisus, quoniam ibi verum conjunctum est bono, seu fides amori, sicut lux calori tempore verno in terris. Ex his nunc clarius constat veritas, de qua supra in suo Articulo n: 13 ad 19, quod Divinum Domini in Cœlo sit Amor in Ipsum & Charitas erga proximum.

137. Di-

(*pp*) Quod influxus spiritalis sit, & non phycus, ita quod influxus sit e spiritali mundo in naturalem, & non e naturali in spiritualem, n: 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5477. 6322. 9110. 9111.

(*qq*) Quod vera absque bono, non in se sint vera, quia non habent vitam, omnis enim vita veris est ex bono, n: 9603. Ita quod sint quasi corpus absque anima, n: 3180. 9454. Quod vera absque bono non acceptentur a Domino, n: 4368. Quale verum absque bono, ita qualis fides absque amore, & quale verum ex bono, seu qualis fides ex amore, n: 1949. 1950. 1951. 1964. 5830. 5951. Quod res eodem recidat, sive dicas verum aut fidem, ac bonum aut amorem, quoniam verum est fidei, & bonum est amoris, n: 2839. 4353. 4997. 7178. 7623. 7624. 10367.

137. Dicitur apud Johannem, "*Principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: omnia per Ipsum facta sunt, & sine Ipso factum est nihil quod factum. In Ipso vita erat, & vita erat Lux hominum. In mundo erat, & mundus per Ipsum factus est. Et Verbum Caro factum est, & habitavit inter nos, & vidimus gloriam Ipsius,*" I: 1. 3. 4. 10. 14. Quod Dominus sit qui intelligitur per Verbum, patet, nam dicitur quod Verbum Caro factum sit: quid autem in specie intelligitur per Verbum, nondum notum est, dicetur itaque; Verbum ibi est Divinum Verum, quod in Domino & a Domino (rr), quare etiam ibi vocatur Lux, quæ quod sit Divinum Verum, in præcedentibus hujus Articuli ostensum est: quod per Divinum Verum omnia facta & creata sint, nunc explicabitur. In cœlo est omnis potentia Divino Vero, & absque illo est prorsus nulla (ss); omnes Angeli ex Divino Vero vocantur Potentiæ, & quoque quantum ejus receptiones seu receptacula sunt, tantum Potentiæ sunt; valent per id super Inferna, & super omnes qui se opponunt; mille hostes non sustinent ibi unum radium Lucis cœli, quæ est Divinum Verum; quia Angeli sunt Angeli ex receptione Divini Veri, sequitur quod totum Cœlum non aliunde sit, nam Cœlum est ex Angelis. Quod tanta potentia insit Divino Vero, non credere possunt illi, qui de Vero non aliam ideam habent, quam sicut de cogitatione aut de sermone, quibus non inest potentia in se, nisi quantum alii ex obedientia faciunt; sed Divino Vero inest potentia in se, & talis potentia, ut per id creatum sit Cœlum & creatus sit Mundus, cum omnibus quæ in illis. Quod talis potentia insit Divino Vero, per binas comparationes illustrari potest, nempe per potentiam veri & boni in homine, & per potentiam lucis & caloris e sole in mundo. *Per potentiam veri & boni in homine*, omnia quæcunque homo agit, ex intellectu & voluntate agit, ex voluntate agit per bonum, & ex intellectu per verum; omnia enim quæ in voluntate sunt, se referunt ad bonum, & omnia quæ in intellectu se referunt ad verum (tt); ex illis itaque agit homo totum corpus, ac millia ibi simul ad nutum & lubitum eorum sponte ruunt; inde patet, quod totum corpus formatum

(rr) Quod Verbum in Scriptura sacra varia significet, nempe sermonem, cogitationem mentis, omne rem quæ realiter existit, tum aliquid, ac in supremo sensu Divinum Verum, ac Dominum, n: 9987. Quod Verbum significet Divinum Verum, n: 2803. 2884. 4692. 5075. 5272. 7830. 9987. Quod Verbum significet Dominum, n: 2533. 2859.

(ss) Quod Divinum Verum procedens a Domino sit cui omnis potentia, n: 6948. 8200. Quod omnis potentia in Cœlo sit veri ex bono, n: 3091. 3563. 6344. 6413. 8304. 9643. 10019. 10182. Quod Angeli dicantur potentiæ, & quoque quod sint potentiæ, ex receptione Divini Veri a Domino, n: 9639. Quod Angeli sint recipientes Divini Veri a Domino, & quod ideo in Verbo passim dicantur dii, n: 4295. 4402. 8301. 8192. 9398.

(tt) Quod Intellectus sit recipiens veri, & voluntas recipiens boni, n: 3623. 6125. 7503. 9300. 9930. Quod ideo omnia quæ in intellectu sunt se referant ad vera, sive sint vera sive homo credat esse vera, & quod omnia quæ in voluntate se referant ad bona similiter, n: 803. 10122.

matum sit ad obsequia boni & veri, consequenter ex bono & vero. *Per potentiam caloris & lucis e sole in mundo*; omnia quæ in mundo crescunt, sicut arbores, segetes, flores, gramina, fructus & semina, non aliunde existunt, quam per calorem & lucem solis; inde qualis potentia producendi inest illis, patet; quid non Divinæ Luci quæ est Divinum Verum, & Divino Calori qui est Divinum Bonum, ex quibus quia Cœlum existit, etiam Mundus existit, nam per cœlum existit mundus, ut in præcedentibus ostensum est. Ex his constare potest, quomodo intelligendum est, quod per Verbum omnia facta sint, & quod absque illo factum sit nihil quod factum est, & quod etiam mundus per Ipsum factus sit, quod nempe per Divinum Verum a Domino (*uu*). Inde quoque est, quod in Libro creationis primum dicatur de Luce, & in sequentibus de illis quæ a Luce, Genes: I: 3. 4. Et quoque inde est, quod omnia in universo tam cœlo quam mundo se referant ad Bonum & Verum, & ad conjunctionem illorum, ut sint aliquid (*k*).

139. Sciendum est, quod Divinum Bonum & Divinum Verum, quæ a Domino ut Sole in cœlis sunt, non sint in Domino, sed a Domino; in Domino est solum Divinus Amor, qui est Esse ex quo Existunt illa; Existere ex Esse intelligitur per Procedere. Hoc quoque illustrari potest per comparisonem cum Sole mundi; calor & lux, quæ in mundo, non sunt in sole sed a sole, in sole est solum ignis, & ex eo existunt & procedunt illa.

140. Quia Dominus ut Sol est Divinus Amor, & Divinus Amor est Ipsum Divinum Bonum, ideo Divinum quod procedit ab Ipso, quod est Divinum Ipsius in Cœlo, distinctionis causa vocatur Divinum Verum, tametsi est Divinum Bonum unitum Divino Vero. Divinum hoc Verum est quod vocatur Sanctum procedens ab Ipso.

De Quatuor Plagis in Cœlo.

141. **I**N Cœlo sicut in Mundo sunt quatuor Plagæ, Oriens, Meridies, Occidens, & Septentrio, utrinque determinatæ a suo Sole, in Cœlo a Sole cœli qui est Dominus, in Mundo a sole mundi; sed usque intercedit multa differentia; PRIMA est, quod in mundo dicatur Meridies ubi sol in maxima sua altitudine supra terram est, Septentrio ubi in opposito infra terram est, Oriens ubi in æquinoctiis oritur, & Occidens ubi tunc occidit; ita in mundo a Meridie determinantur omnes plagæ: in Cœlo autem Oriens dicitur ubi Dominus ut Sol apparet, ex opposito est Occidens, ad dextrum in Cœlo est Meridies, & ad Sinistrum ibi est Septentrio, & hoc in omni conversione faciei & corporis eorum; ita in Cœlo ab Oriente determinantur

H

omnes

(*uu*) Quod Divinum Verum procedens a Domino sit unicum reale, n: 6880. 7004. 8200. Quod per Divinum Verum omnia facta & creatâ sint, n: 2803. 2884. 5272. 7835.

omnes plagæ. Quod Oriens dicatur ubi Dominus ut Sol apparet, est causa; quia omnis *Origo* vitæ est ab Ipso ut Sole; & quoque quantum apud Angelos recipitur Calor & Lux, seu Amor & Intelligentia ab Ipso, tantum dicitur Dominus *Exoriri* apud illos: inde quoque est, quod Dominus in Verbo dicatur Oriens (xx).

142. ALTERA differentia est, quod Angelis semper a facie sit Oriens, a tergo Occidens, ad dextrum Meridies, & ad sinistrum Septentrio; sed hoc quia ægre potest comprehendi in mundo, ex causa quia homo vertit faciem suam ad omnem plagam, ideo explicabitur. Totum Cœlum se vertit ad Dominum ut ad Centrum suum commune, inde omnes Angeli se illuc vertunt; quod ad Centrum commune sit omnis directio etiam in Tellure, notum est: at directio in Cœlo differt a directione in mundo, quod in Cœlo anteriora vertantur ad Centrum suum commune, sed in mundo inferiora; directio in mundo est quæ vocatur Centripetentia, & quoque Gravitatio: interiora Angelorum actualiter etiam versa sunt antrorsum; & quia interiora se fiunt in facie, ideo facies est quæ determinat plagas (yy).

143. Sed quod Angelis a facie sit Oriens *in omni conversione faciei & corporis eorum*, adhuc ægrius comprehendi potest in mundo, ex causa quia homini a facie est omnis plaga secundum conversionem, ideo hoc etiam explicabitur. Angeli similiter ac homines vertunt & flectunt suas facies & sua corpora quaquaversum, at usque semper illis est ante oculos Oriens; sed conversiones Angelorum non sunt sicut conversiones hominum, sunt enim ex alia origine; similes quidem apparent, sed usque non sunt similes: amor regnans est origo, ex illo sunt omnes determinationes apud Angelos & apud Spiritus; nam, ut mox supra dictum est, interiora eorum actualiter versa sunt ad centrum suum commune, ita in Cœlo ad Dominum ut Solem, quapropter quia amor jugiter est coram interioribus illorum, & facies ex interioribus existit, est enim forma eorum externa, ideo ante faciem est semper ille amor qui regnat, in Cœlis itaque est Dominus ut Sol, quia Ipse est a Quo illis Amor (zz); & quia Ipse Dominus est in suo amore apud Angelos, ideo Dominus est qui facit ut spectent Ipsum quocunque se vertunt: hæc non amplius adhuc elucidari possunt, sed in sequentibus Articulis, in specie ubi

(xx) Quod Dominus in supremo sensu sit Oriens, quia est Sol Cœli, qui semper in ortu & nusquam in occasu est, n: 101. 5097. 9668.

(yy) Quod omnes in Cœlo se vertant ad Dominum, n: 9828. 10130. 10189. 10219. Quod tamen Angeli se non vertant ad Dominum, sed Dominus illos vertat ad Semet, n: 10189. Quod præsentia Angelorum apud Dominum non sit, sed præsentia Domini apud Angelos, n: 9415.

(zz) Quod omnes in mundo spirituali se constanter vertant ad suos amores, & quod plagæ ibi a facie inchoent & determinentur, n: 10130. 10189. 10420. 10702. Quod facies ad correspondentiam interiorum formata sit, n: 4791 ad 4805. 5695. Quod inde interiora ex facie eluceant, n: 3527. 4066. 4796. Quod facies unum faciat cum interioribus apud Angelos, n: 4796. 4797. 4799. 5695. 8250. De influxu interiorum in faciem & ejus musculos, n: 3631. 4800.

ubi de Repræsentationibus & Apparentiis, ac de Tempore & Spatio in Cœlo agendum est, ad intellectum evidentius sistuntur. Quod Angeli ante faciem constanter habeant Dominum, hoc ex multa experientia mihi datum est scire, & quoque percipere; quoties enim cum Angelis in consortio fui, præsentia Domini ante faciem meam animadversa est, qui tametsi non visus, usque perceptus est in luce; quod ita sit, etiam sæpius testati sunt Angeli. Quia Dominus constanter est ante faciem Angelorum, ideo etiam dicitur in mundo, ut Deum ante oculos & faciem habeant, & Ipsum spectent, & quod videant Ipsum, qui credunt in Ipsum & amant Ipsum; quod homo ita loquatur, est ex spiritali mundo, nam inde plura in loquela humana sunt, tametsi homo nescit quod inde sint.

144. Quod talis conversio ad Dominum sit, inter mirabilia cœli est, nam possunt plures ibi in uno loco esse, & unus alio convertere faciem & corpus quam alter, & usque omnes vident Dominum ante se, & unusquisque ad dextrum suum habet meridiem, ad sinistrum septentrionem, & a tergo occidentem. Inter mirabilia etiam est, quod tametsi omnis aspectus Angelorum est ad Orientem, usque tamen illis aspectus etiam sit ad tres reliquas plagas; sed ad has est aspectus ex visu eorum interiori, qui est cogitationis. Etiam inter mirabilia est, quod nusquam liceat alicui in Cœlo stare a tergo alterius, & spectare ad occipitium ejus, & quod tunc turbetur influxus boni & veri qui a Domino.

145. Angeli aliter vident Dominum, & Dominus aliter videt Angelos; Angeli vident Dominum per oculos, Dominus autem videt Angelos in fronte; causa quod in fronte, est quia frons correspondet amori, & Dominus per amorem influit in voluntatem illorum, & facit se videri per intellectum, cui correspondent oculi (aaa).

146. Sed differunt Plagæ in Cœlis qui constituunt Regnum cœleste Domini, a Plagis in Cœlis qui constituunt Regnum spirituale Ipsius, ex causa quia Dominus apparet Angelis qui in Regno Ipsius cœlesti sunt ut Sol, Angelis autem qui in Regno Ipsius spiritali ut Luna; & Oriens est ubi Dominus apparet: distantia inter Solem & Lunam ibi est triginta graduum, inde similis est Plagarum. Quod Cœlum distinctum sit in duo Regna, quæ vocantur Regnum Cœleste & Regnum Spirituale, videatur in suo Articulo n: 20 ad 28: & quod Dominus appareat in Regno cœlesti ut Sol, & in Regno spiritali ut Luna n: 118: sed usque Plagæ Cœli per id non indistinctæ fiunt, quoniam Angeli spirituales non possunt ascendere ad Angelos cœlestes, nec hi descendere ad illos, videatur n: 35 supra.

H 2

147. Inde

(aaa) Quod Frons correspondeat amori cœlesti, & quod ideo per frontem in Verbo ille amor significetur, n: 9936. Quod oculus correspondeat intellectui, quia intellectus est visus internus, n: 2701. 4410. 4526. 9051. 10569. Quare tollere oculos & videre, significat intelligere, percipere, & animadvertere, n: 2789. 2829. 3198. 3202. 4083. 4086. 4339. 5684.

147. Inde patet, qualis præsentia Domini est in Cœlis, quod sit ubivis, & apud unumquemvis in Bono & Vero, quæ ab Ipso procedunt; consequenter quod sit in Suo apud Angelos, ut supra n: 12 dictum est; perceptio præsentiæ Domini est in interioribus eorum, ex illis vident Oculi, ita Ipsam extra se, quia est continuum: inde constare potest, quomodo intelligendum est, quod Dominus sit in illis, & illi in Domino, secundum Domini verba, "*Manete in Me, & Ego in vobis,*" Joh: xv: 4: *Qui edit meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, in Me manet & Ego in illo,*" Joh: vi: 56; Caro Domini significat Divinum Bonum, & Sanguis Divinum Verum (bbb).

148. Omnes in Cœlis habitant distincti secundum Plagas, ad Orientem & Occidentem habitant qui in bono amoris sunt, ad Orientem qui in perceptione clara ejus, ad Occidentem qui in perceptione obscura ejus; ad Meridiem & Septentrionem habitant qui in sapientia inde, ad meridiem qui in sapientiæ luce clara, ad septentrionem qui in sapientiæ luce obscura. Similiter habitant Angeli, qui in Regno spiritali Domini sunt, sicut qui in Regno cœlesti Ipsius, cum differentia tamen secundum bonum amoris & lucem veri ex bono; nam Amor in Regno Cœlesti est Amor in Dominum, & Lux veri inde est sapientia; in Regno autem spiritali est amor erga proximum qui Charitas vocatur, & Lux veri inde est intelligentia, quæ quoque vocatur Fides, videatur supra n: 23: differunt etiam quoad plagas, nam plagæ in uno & altero Regno distant inter se triginta gradibus, ut mox supra n: 146, dictum est.

149. Similiter habitant Angeli inter se in unaquavis Societate cœli, ad Orientem ibi qui in majori gradu amoris & charitatis sunt, ad Occidentem qui in minori; ad Meridiem qui in majore luce sapientiæ & intelligentiæ, ad Septentrionem qui in minore. Quod ita distincti habitent, est quia unaquævis Societas refert cœlum, & quoque est cœlum in minore forma, videatur supra n: 51 ad 58: simile fit in Conventibus. Feruntur in hunc ordinem ex forma Cœli, ex qua unusquisque scit suum locum. Providetur etiam a Domino, ut in unaquavis Societate sit ex omni genere, ex causa ut Cœlum sit quoad formam sibi simile ubivis: sed usque differt ordinatio totius Cœli ab ordinatione Societatis, ut commune a particulari; nam Societates quæ ad Orientem sunt, præstant illis societatibus quæ ad occidentem, & quæ ad meridiem præstant illis quæ ad septentrionem.

150. Exinde est, quod Plagæ in Cœlis significant talia, quæ apud illos qui ibi habitant, nempe Oriens amorem & ejus bonum in perceptione clara, Occidens illa in perceptione obscura, Meridies sapientiam & intelligentiam in luce clara, & Septentrio illas in luce obscura. Et quia talia significantur per illas plagas, ideo similia per illas significantur in Verbi sensu interno seu spiri-

(bbb) Quod Caro Domini in Verbo significet Divinum Humanum Ipsius, ac Divinum Bonum Amoris Ipsius, n: 3813. 7850. 9127. 10283. Et quod Sanguis Domini significet Divinum Verum & sanctum fidei, n: 4735. 4978. 7317. 7326. 7846. 7850. 7877. 9127. 9393. 10026. 10033. 10152. 10204.

spirituali (*ccc*); nam sensus Verbi internus seu spiritualis est prorsus secundum illa quæ in Cœlo.

151. Contrarium est illis qui in Infernis sunt, illi, qui ibi, non spectant ad Dominum ut Solem aut ut Lunam, sed retro a Domino ad Caliginosum illud quod loco solis mundi est, & ad Tenebrosum quod loco lunæ telluris est; illi, qui Genii vocantur, ad caliginosum quod loco solis mundi est, & illi, qui Spiritus vocantur, ad tenebrosum quod loco lunæ telluris est (*ddd*): quod sol mundi & luna telluris non appareant in Mundo spirituali, sed loco solis istius caliginosum quid ex opposito ad Solem cœli, & loco lunæ istius ad tenebrosum quod ex opposito ad Lunam cœli, videatur supra n: 122: inde sunt illis plagæ oppositæ plagis cœli; oriens illis est ubi caliginosum & tenebrosum illud; occidens illis ubi Sol cœli; meridies illis ad dextrum, & septentrio ad sinistrum: & hoc quoque in omni conversione corporis eorum; nec possunt aliter, ex causa quia omnis directio interiorum illorum, & inde omnis determinatio illuc vergit & nititur: quod directio interiorum & inde determinatio actualis omnium in altera vita sit secundum amorem, videatur n: 143: amor illorum qui in infernis sunt est amor sui & mundi, & illi amores sunt qui significantur per solem mundi & lunam telluris, videatur n: 122; & quoque illi amores sunt oppositi amoris in Dominum & amoris erga proximum (*eee*); inde est, quod se vertant ad Caligines illas retro a Domino. Habitant etiam illi, qui in Infernis sunt, secundum suas plagas, illi qui in malis ex amore sui, ab oriente eorum ad occidentem eorum; qui in falsis malis, a meridie eorum ad septentrionem eorum: sed de his infra plura ubi de Infernis.

152. Quando aliquis malus spiritus inter bonos venit, solent ita plagæ confundi, ut boni vix sciant ubi Oriens eorum est; quod etiam aliquoties factum percepi, & quoque a spiritibus, qui de eo conquesti, audivi.

153. Mali Spiritus quandoque apparent conversi ad plagas cœli, & tunc illis intelligentia & perceptio veri, sed nulla affectio boni, quare ut primum se ad suas plagas retro convertunt, in nulla intelligentia & perceptione veri sunt, dicentes tunc, quod vera quæ audiverunt & perceperunt, non vera sint sed falsa, etiam volunt quod falsa sint vera: informatum sum de hac conversione, quod nempe apud malos intellectualem possit ita converti, non autem volun-

(*ccc*) Quod Oriens in Verbo significet amorem in perceptione clara, n: 1250° 3708. Occidens amorem in perceptione obscura, n: 3708. 9653. Meridies statum lucis seu sapientiæ & intelligentiæ, n: 1458. 3708. 5672; & Septentrio illum statum in obscuro, n: 3708.

(*ddd*) Quinam & quales sunt qui vocantur Genii, & quinam & quales qui vocantur Spiritus, n: 947. 5035. 5977. 8593. 8622. 8625.

(*eee*) Quod qui in amoribus sui & mundi sunt, se vertant retro a Domino, n: 10130. 10189. 10420. 10702. Quod amor in Dominum & Caritas erga proximum faciant cœlum, ac amor sui & amor mundi faciant infernum, quia sunt oppositi, n: 2041. 3610. 4225. 4776. 6210. 7366. 7369. 7490. 8232. 8678. 10455. 10741 ad 10745.

voluntarium; & quod hoc provisum sit a Domino, ob finem ut quisque possit videre & agnoscere vera, sed quod nemo recipiat illa nisi in bono sit, quia bonum est quod recipit vera, & nusquam malum: tum quod simile sit apud hominem, ob causam ut emendari queat per vera, sed quod usque non plus emendetur, quam quantum in bono est; & quod inde sit, quod homo similiter possit verti ad Dominum; sed si in malo est quoad vitam, quod illico convertat se retro, & confirmet apud se falsa sui mali contra vera quæ intellexit & vidit, & quod hoc fiat cum apud se ex interiori suo cogitat.

De Mutationibus status Angelorum in Cœlo.

154. **P**ER mutationes status Angelorum intelliguntur mutationes eorum quoad amorem & fidem, & inde sapientiam & intelligentiam, ita quoad status vitæ eorum: Status dicuntur de vita, & de illis quæ vitæ sunt; & quia vita angelica est vita amoris & fidei, & inde sapientiæ & intelligentiæ, ideo status de illis dicuntur, & vocantur status amoris & fidei, ac status sapientiæ & intelligentiæ: quomodo hi status apud Angelos mutantur, hic nunc dicitur.

155. Angeli non constanter in simili statu sunt quoad amorem, & inde nec in simili quoad sapientiam, nam omnis sapientia illis est ex amore & secundum amorem; quandoque in statu intensi amoris sunt, quandoque in statu amoris non intensi; decrescit ille per gradus a suo maximo ad minimum; quando in gradu amoris maximo sunt, tunc in suæ vitæ luce & calore sunt, seu in suo claro & jucundo; quando autem in minimo sunt, tunc in umbra & frigore sunt, seu in suo obscuro & injucundo: a statu ultimo redeunt iterum ad primum, & sic porro: vices illæ succedunt una post alteram, cum varietate. Hi status succedunt, sicut variationes status lucis & umbræ, caloris & frigoris, aut sicut mane, meridies, vespera, & nox, singulis diebus in mundo, cum varietate perpetua intra annum: correspondent etiam, mane statui amoris illorum in claro, meridies statui sapientiæ illorum in claro, vespera statui sapientiæ illorum in obscuro, & nox statui nullius amoris & sapientiæ: sed sciendum est, quod non sit correspondentia noctis cum statibus vitæ illorum qui in cœlo, sed est correspondentia diluculi quod est ante mane; correspondentia noctis est cum illis qui in Inferno (fff). Ex correspondentia illa est, quod Dies & Annus in Verbo significant status vitæ in genere; Calor & Lux amorem & sapientiam; Mane primum & summum amoris gradum; Meridies sapientiam in sua luce; Vespera sapientiam in

(fff) Quod in Cœlo non sit status correspondens nocti, sed diluculo quod ante mane, n: 6110. Quod Diluculum significet statum medium inter ultimum & primum, n: 10134.

in sua umbra; Diluculum obscurum quod præcedit mane; Nox autem de-
privationem amoris & sapientiæ (ggg).

156. Cum statu interiorum quæ sunt amoris & sapientiæ Angelorum, mutantur etiam status variarum rerum quæ extra illos sunt, & coram oculis eorum apparent, nam illa quæ extra illos sunt, fortiuntur apparentiam secundum illa quæ intra illos sunt: sed quænam illa sunt, & qualia, in sequentibus Articulis, ubi de Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo, dicitur.

157. Unusquisque Angelus tales Mutationes status subit & percurrit, & quoque unaquævis Societas in communi, sed usque unus ibi aliter quam alter, ex causa quia differunt amore & sapientia; sunt enim qui in medio sunt, in perfectiori statu quam qui circum usque ad terminos, videatur supra n: 23 & 128; sed differentias tradere prolixum foret; nam quisque mutationes subit secundum quale sui amoris & suæ fidei; inde fit, quod unus sit in suo claro & jucundo cum alter est in suo obscuro & injucundo; & hoc simul intra eandem societatem; & quoque in una societate aliter quam in altera; ac in Societatibus Regni cœlestis aliter quam in Societatibus Regni spiritualis. Differentiæ mutationum status illorum in genere sunt sicut variationes status dierum in uno Climate & in altero in Tellure; ibi enim sunt qui mane habent cum alii vesperam, & quoque qui calorem cum alii frigus, & vice versa.

158. Informatus sum e Cœlo cur tales mutationes status ibi sunt; dixerunt Angeli, quod plures causæ sint; *Prima*, quod jucundum vitæ & cœli, quod illis est ex amore & sapientia, quæ a Domino, per gradus vilesceret, si continue in illo forent; sicut fit illis qui in delitiis & amœnitatibus sunt absque varietate. *Altera* causa est, quod proprium sit æque illis ac hominibus, & quod id sit se amare, & quod omnes a proprio suo detineantur qui in Cœlo, & quantum ab illo detinentur a Domino, tantum sint in amore & sapientia; at quantum non detinentur, sint in amore sui; & quia quisque amat suum proprium, & id trahit (bbh), quod illis mutationes status seu successivæ vices sint. *Tertia* causa est, quod sic perficiantur, quoniam ita assuescunt teneri in amore Domini, & detineri ab amore sui; & quoque quod per vices jucundi & injucundi perceptio & sensatio boni exquisitior fiat (iii). Addiderunt, quod

(ggg) Quod vices statuum quoad illustrationem & perceptionem se habeant in Cœlo sicut tempora diei in mundo, n: 5672. 5962. 6310. 8426. 9213. 10605. Quod dies & annus in Verbo significant omnes status in genere, n: 23. 487. 488. 493. 893. 2788. 3462. 4850. 10656. Quod Mane significet principium status novi, & statum amoris, n: 7216. 8426. 8427. 10114. 10134. Quod Vespera significet statum desinentis lucis & amoris, n: 10134. 10135. Quod Nox significet statum nullius amoris & fidei, n: 221. 709. 2353. 6000. 6110. 7870. 7947.

(bbh) Quod Proprium hominis sit amare se, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod Proprium separandum sit ut Dominus adesse queat, n: 1023. 1044. Quod etiam actualiter separetur, cum quis tenetur in bono a Domino, n: 9334. 9335. 9336. 9445. 9452. 9453. 9454. 9938.

(iii) Quod Angeli in æternum perficiantur, n: 4803. 6648. Quod in cœlis nusquam unus status sit prorsus similis alteri, & quod inde perfectio perpetua, n: 10200.

quod Dominus mutationes status illorum non producat, quia Dominus ut Sol semper influit cum calore & luce, hoc est, cum amore & sapientia, sed quod ipsi sint in causa, quia proprium suum amant, quod jugiter abducit: illustrabatur hoc per comparisonem cum sole mundi, quod in illo non sit causa mutationum status caloris & frigoris, ac lucis & umbræ, singulis annis & singulis diebus, quia immotus stat, sed causa quod sit in tellure.

159. Ostensum mihi est, qualis Dominus ut Sol apparet Angelis in Regno cœlesti in primo illorum statu, qualis in secundo, & qualis in tertio: visus est Dominus ut Sol, primum rutilus & coruscans in tali splendore ut non describi possit; dicebatur quod Dominus ut Sol talis apparet Angelis in primo eorum statu: postea visum est magnum Cingulum obscurum circum Solem, per quod primum rutilum & coruscum, ex quo tantum splenduit, incepit hebescere; dicebatur quod Sol illis talis apparet in altero statu: dein visum est Cingulum obscurefcere magis, & Sol inde minus rutilus videri, & hoc per gradus, usque tandem ut factus sit sicut candidus; dicebatur, quod talis apparet illis Sol in tertio statu: post hæc visum est candidum illud progredi ad sinistrum versus Lunam Cœli, & ejus lumini se addere, ex quo tunc Luna ultra modum exsplenduit; dicebatur quod id esset quartus status illis qui in Regno Cœlesti, & primus illis qui in Regno spirituali; & quod mutationes status in utroque Regno ita vices alternent; at non in toto, sed in una societate post alteram; tum quod vices illæ non statæ sint, sed superveniant serius aut citius illis nescientibus. Porro dicebant, quod Sol in se non ita mutetur, nec ita progrediatur, sed quod usque ita apparet secundum statuum successivas progressiones apud illos, quoniam Dominus unicuique secundum quale ejus status apparet, ita rutilus illis cum in intenso amore sunt, minus rutilus, & tandem candidus cum amor decedit: & quod quale eorum status repræsentatum sit per Cingulum obscurum, quod Soli apparentes illas variationes quoad flammam & lucem inducebat.

160. Quando Angeli in statu ultimo sunt, qui est quando in suo proprio, incipiunt mæsti fieri; loquutus sum cum illis quando in illo statu erant, & mæstitiam vidi; sed dicebant, quod in spe sint quod brevi redituri in pristinum statum, & sic quasi iterum in Cœlum, nam Cœlum illis est detineri a proprio.

161. Sunt etiam in Infernis status mutationes, sed de illis infra, ubi de Inferno, dicetur.

De Tempore in Cœlo.

162. **Q**uamvis omnia succedunt & progrediuntur in Cœlo sicut in mundo, usque tamen Angelis nulla notio & idea temporis & spatii est, & tam nulla, ut prorsus non sciant quid Tempus & Spatium: de Tempore in Cœlo hic nunc dicetur, & de Spatio infra in suo Articulo.

163. Quod

163. Quod Angeli non sciant quid Tempus, quamvis omnia apud illos successive progrediuntur sicut in mundo, & tam prorsus ut nulla differentia sit, causa est, quia in Cœlo non sunt Anni & Dies, sed sunt Mutationes status, & ubi anni & dies, ibi tempora, & ubi mutationes status, ibi status.

164. Quod Tempora in mundo sint, est quia sol ibi ad apparentiam successive progreditur ab uno gradu ad alterum, & facit tempora quæ vocantur tempora Anni; & insuper fertur circum tellurem, & facit tempora quæ vocantur tempora Diei, & hæc & illa per stas vices. Aliter Sol cœli, ille non per successivas progressiones & circumgyrationes facit annos & dies, sed ad apparentiam mutationes status, & has non per stas vices, ut in præcedente Articulo ostensum est: inde est, quod Angelis non possit esse aliqua idea de Tempore, sed loco ejus de Statu: quid status, videatur supra n: 154.

165. Quoniam Angeli nullam ideam ex tempore, sicut homines in mundo, habent, ideo nec ullam ideam de tempore, & de illis quæ sunt temporis; illa quæ propria temporis sunt, ne quidem sciunt quid sunt, sicut quid Annus, Mensis, Septimana, Dies, Hora, Hodie, Cras, Heri; cum Angeli audiunt illa ab homine, (Angeli enim semper homini a Domino adjuncti sunt) tunc loco illorum percipiunt status, & talia quæ status sunt: ita vertitur idea naturalis hominis in ideam spiritualem apud Angelos. Inde est, quod Tempora in Verbo significant Status, & quod illa quæ propria temporis sunt, ut supranominata, significant spiritualia illis correspondentia (kkk).

166. Simile fit cum omnibus quæ existunt a Tempore, sicut cum quatuor temporibus Anni, quæ vocantur Ver, Ætas, Autumnus, & Hyems; cum quatuor Temporibus Diei, quæ vocantur Mane, Meridies, Vespera, & Nox; & cum quatuor ætatibus hominis, quæ vocantur Infantia, Adolescentia, Virilitas, & Senectus; & cum reliquis, quæ vel existunt a tempore, vel succedunt secundum tempus; homo ex tempore, cum de illis, cogitat, Angelus autem ex statu, quapropter quod ex tempore illis inest apud hominem, vertitur in ideam status apud Angelum; Ver & Manè vertuntur in ideam status amoris & sapientiæ, quales sunt in primo statu apud Angelos; Ætas & Meridies vertuntur in ideam amoris & sapientiæ quales sunt in secundo; Autumnus & Vespera, quales sunt in tertio; Nox & Hyems in ideam status, qualis est in Inferno; inde est, quod similia per illa Tempora significantur in Verbo, videatur supra n: 155; inde patet, quomodo naturalia,

I

lia,

(kkk) Quod Tempora in Verbo significant status, n: 2788. 2837. 3254. 3356. 4816. 4901. 4916. 7218. 8070. 10133. 10605. Quod Angeli cogitent absque idea temporis & spatii, n: 3404. causæ, n: 1274. 1382. 3356. 4882. 4901. 6110. 7218. 7381. Quid Annus in Verbo significat, n: 487. 488. 493. 893. 2906. 7828. 10209. Quid Mensis, n: 3814. Quid Septimana, n: 2044. 3845. Quid Dies, n: 23. 487. 488. 6110. 7430. 8426. 9213. 10062. 10605. Quid Hodie, n: 2838. 3998. 4304. 6165. 6984. 9939. Quid Cras, n: 3998. 10497. Quid Heri, n: 6983. 7124. 7140.

lia, quæ in cogitatione hominis sunt, sunt spiritualia apud Angelos qui apud hominem.

167. Quia Angeli non aliquam notionem temporis habent, ideo aliam ideam habent de Æterno, quam homines telluris; Angeli per Æternum percipiunt Statum infinitum, non autem Tempus infinitum (III) Cogitabam quondam de Æterno, & per ideam temporis percipere potui quid esset *in æternum*, quod nempe absque fine, sed non quid *ab æterno*, ita nec quid Deus ante Creationem ab Æterno fecerat; cum anxietas mihi inde orta est, elevatus sum in sphaeram Coeli, & sic in perceptionem in qua Angeli sunt de Æterno, & tunc illustratus quod de Æterno non cogitandum sit ex tempore, sed a statu, & quod tunc percipiatur quid sit ab Æterno; quod etiam mecum factum est.

168. Angeli qui cum hominibus loquuntur, nusquam loquuntur per ideas naturales homini proprias, quarum omnes sunt ex tempore, ex spatio, ex materiali; & ex illorum analogis, sed per ideas spirituales, quarum omnes sunt ex statibus & eorum mutationibus variis intra & extra Angelos; sed usque Angelicæ ideæ, quæ spirituales, cum influunt apud homines, vertuntur momento & ex se in ideas naturales homini proprias spiritualibus prorsus correspondentes; quod ita fiat, Angeli non sciunt, nec homines: talis etiam est omnis influxus Coeli apud hominem. Fuerunt Angeli qui propius admissi sunt in cogitationes meas, & usque in naturales, in quibus erant plura ex tempore & spatio, sed quia tunc nihil intellexerunt, subito recesserunt, & postquam recesserunt audiavi illos loquentes, dicendo quod in tenebris fuerint. Qualis ignorantia Angelis sit de tempore, datum est mihi scire per experientiam; erat quidam e Coelo, qui talis erat, ut quoque posset in ideas naturales, quales homini sunt, admitti, cum quo ideo loquutus sum postea sicut homo cum homine, ille primum non scivit quid esset quod appellarem tempus, quare prorsus informare debui, quomodo sol apparet circumferri circum nostram tellurem, ac annos & dies facere, & quod inde Anni distinguantur in quatuor tempora, & quoque in menses & septimanas, ac Dies in viginti quatuor horas, & quod illa tempora statis vicibus recurrant; & quod inde tempora; quibus auditis miratus est, dicendo quod talia non noverit, sed quid essent status. Inter loquendum cum illo, etiam dixi, quod sciatur in mundo, quod in Coelo non sit tempus, loquuntur enim homines sicut sciunt, nam dicunt de illis qui moriuntur, quod relinquunt temporaria, & quod transfeant e tempore, per quod intelligunt, e mundo. Dixi etiam quod a quibusdam sciatur quod tempora in sua origine sint status, ex eo quod sint prorsus secundum status affectionum in quibus sunt, brevia illis qui in amænis & lætis sunt, longa illis qui in inamænis & tristibus, ac varia in statu spei & expectationis: & quod ideo Eruditi inquirant quid tempus & spatium; & quod etiam quidam sciatur quod tempus sit naturali homini.

169. Homo

(III) Quod hominibus sit idea Æterni cum tempore, Angelis autem absque tempore, n: 1382. 3404. 8325.

169. Homo naturalis credere potest, quod nulla ei cogitatio esset, si ideæ temporis, spatii, & materialium auferrentur, super illis enim fundatur omnis cogitatio quæ homini (*mmm*): sed sciat, quod cogitationes tantum finitæ sint & coarctentur, quantum ex tempore, spatio, & materiali trahunt, & tantum non finitæ sint & extendantur, quantum ex illis non trahunt, quoniam tantum mens elevatur supra corporea & mundana: Angelis sapientia inde est, & talis ut dicatur incomprehensibilis, quia non cadit in ideas quæ mere ex talibus consistunt.

De Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo.

170. **H**OMO qui ex solo naturali lumine cogitat, non comprehendere potest, quod aliquid in Cœlo simile sit quod in mundo, & hoc ex causa, quia ex illo lumine cogitaverat & se confirmaverat, quod Angeli modo Mentis sint, & quod Mentis sint quasi Pneumata ætherea, & inde quod illis non sint sensus qui homini, ita nec oculi, & si non oculi quod nec objecta; cum tamen Angelis sunt omnes sensus qui homini, imo multo exquisitiores; etiam lux, ex qua vident, est multo illustrior luce ex qua homo videt. Quod Angeli sint homines in perfectissima forma, & omni sensu gaudeant, videatur supra n: 73 ad 77; & quod Lux in Cœlo sit multo illustrior luce in mundo, n: 126 ad 132.

171. Qualia illa quæ apparent Angelis in Cœlis, non paucis describi potest, sunt quoad multam partem similia illis quæ in Tellure, sed quoad formam perfectiora, & quoad copiam plura. Quod in Cœlis talia sint, constare potest ex illis quæ visa sunt Prophetis, ut quæ Ezechieli de Novo Templo & de Nova Terra, quæ describuntur a Cap: XL ad XLVIII; quæ Danieli a Cap: VII ad XII; quæ Johanni a Capite Primo ad Ultimum in Apocalypsi; & quæ aliis, de quibus tam in Historicis quam in Prophetis Verbi: talia illis visa sunt, cum apertum illis erat Cœlum, & Cœlum aperiri dicitur, cum interior visus, qui est visus spiritus hominis, aperitur: nam quæ in Cœlis sunt, non videri possunt oculis corporis hominis, sed oculis spiritus ejus; & cum beneplacet Domino aperiuntur illi, cum homo abducitur a lumine naturali, in quo est ex sensibus corporis, & elevatur in lucem spiritualem, in qua est ex spiritu suo. In illa luce mihi visa sunt, quæ in Cœlis.

172. Sed illa quæ in Cœlis apparent, tametsi quoad multam partem similia sunt illis quæ in terris, usque non similia sunt quoad essentiam, existunt enim illa quæ in Cœlis ex Sole cœli, & quæ in terris ex Sole mundi; quæ ex Sole cœli existunt, dicuntur Spiritualia, quæ autem ex Sole mundi, dicuntur Naturalia.

173. Illa quæ in Cœlis existunt, non existunt similiter sicut illa quæ in
I 2 terris;

(*mmm*) Quod homo absque idea temporis non cogitet, secus quam Angeli, n: 3404.

terris; in Cœlis omnia existunt a Domino secundum correspondentias cum interioribus Angelorum: sunt enim Angelis interiora & exteriora, quæ in interioribus illorum sunt, se referunt omnia ad amorem & fidem, ita ad voluntatem & intellectum, nam voluntas & intellectus sunt receptacula illorum; exteriora autem correspondent interioribus; quod exteriora respondeant interioribus, videatur supra n: 87 ad 115. Illustrari hoc potest ex illis quæ supra de Calore & Luce Cœli dicta sunt, quod Angelis Calor sit secundum quale amoris illorum, & Lux secundum quale sapientiæ illorum, videatur n: 128 ad 134. Similiter reliqua quæ coram sensibus Angelorum apparent.

174. Cum mihi datum est cum Angelis esse in consortio, visa mihi sunt illa, quæ ibi, prorsus sicut illa quæ in mundo, & tam perceptibiliter, ut non sciverim aliter quam quod in mundo essem, & ibi in aula Regis: loquutus etiam cum illis, sicut homo cum homine.

175. Quoniam omnia quæ interioribus correspondent, etiam repræsentant illa, ideo vocantur *REPRÆSENTATIVA*; & quia variantur secundum statum interiorum apud illos, ideo vocantur *APPARENTIÆ*, tametsi illa quæ apparent coram oculis Angelorum in Cœlis, & percipiuntur sensibus illorum, ita ad vivum apparent & percipiuntur, sicut illa quæ in Tellure ab homine, imo multo clarius, distinctus & perceptibilis: *Apparentiæ*, quæ in cœlis inde sunt, dicuntur *Apparentiæ reales*, quia realiter existunt: dantur etiam *Apparentiæ non reales*, quæ sunt illa quæ quidem apparent, sed non correspondent interioribus (*nnn*); sed de his in sequentibus.

176. Qualia sunt quæ apparent Angelis secundum Correspondentias, velim illustrationis causa hic unicum asserere: qui in Intelligentia sunt, illis apparent Horti & Paradisi pleni arboribus & floribus omnis generis: Arbores ibi consistunt in pulcherrimo ordine, combinatæ in transtra, per quæ introitus lacunati, & circum quæ ambulacra; omnia tali pulchritudine, ut describi nequeant: ambulant etiam ibi qui in Intelligentia sunt, & legunt flores, & ferta nectunt, quibus ornant infantes: sunt etiam species Arborum & florum ibi, nusquam visæ nec dabiles in mundo; in arboribus etiam sunt fructus secundum

(*nnn*) Quod omnia quæ apud Angelos apparent, sint Repræsentativa, n: 1971. 3213 ad 3226. 3457. 3475. 3485. 9481. 9574. 9576. 9577. Quod Cœli sint pleni Repræsentativis, n: 1521. 1532. 1619. Quod Repræsentativa eo pulchriora sint, quo interius in cœlis, u: 3475. Quod Repræsentativa ibi sint Apparentiæ reales, quia a Luce cœli, n: 3485. Quod influxus Divinus vertatur in Repræsentativa in Cœlis superioribus, & inde quoque in Cœlis inferioribus, n: 2179. 3213. 9457. 9481. 9576. 9577. Repræsentativa dicuntur quæ apparent coram oculis Angelorum in talibus formis, quales sunt in natura, ita quales sunt in mundo, n: 9574. Quod interna sic vertantur in externa, n: 1632. 2987 ad 3002. Repræsentativa in Cœlis qualia, illustratum per varia exempla, n: 1521. 1532. 1619. 1628. 1807. 1973. 1974. 1977. 1980. 1981. 2299. 2601. 2761. 2762. 3217. 3219. 3220. 3348. 3350. 5198. 9090. 10278. Quod omnia, quæ in cœlis apparent, sint secundum correspondentias, & dicantur repræsentativa, n: 3213 ad 3226. 3457. 3475. 3485. 9481. 9574. 9576. 9577. Quod omnia quæ correspondent, etiam repræsentent, & quoque talia significant, n: 2890. 2987. 2971. 2989. 2990. 3002. 3225.

secundum bonum amoris, in quo sunt Intelligentes: talia vident illi, quia Hortus & Paradisus, & quoque arbores fructiferæ ac flores, Intelligentiæ & Sapientiæ correspondent (ooo). Quod talia in Cœlis sint, notum etiam est in terris, sed modo illis qui in bono sunt, & non exstinxerunt lucem Cœli apud se per naturale lumen & ejus fallacias; cogitant enim & dicunt, cum de Cœlo, quod ibi talia sint, *quæ nusquam auris audivit, & oculus vidit.*

De Vestibus, quibus induti apparent Angeli.

177. **Q**UIA Angeli homines sunt, & inter se vivunt sicut homines telluris inter se, ideo illis vestes sunt, domicilia sunt, & similia plura, cum differentia tamen, quod illis perfectiora omnia sint, quia in perfectiori statu: nam sicut sapientia angelica excedit sapientiam humanam in tali gradu, ut dicatur ineffabilis, ita quoque omnia quæ ab illis percipiuntur & illis apparent; nam omnia quæ ab Angelis percipiuntur & illis apparent, sapientiæ illorum correspondent, videatur supra n: 173.

178. Vestes, quibus Angeli induti sunt, similiter ac reliqua, correspondent, & quia correspondent etiam realiter existunt, videatur supra n: 175: Vestes illorum correspondent Intelligentiæ illorum; quapropter omnes in Cœlis apparent vestiti secundum intelligentiam; & quia unus intelligentia præstat alteri, n: 43 & 128, ideo uni præstantiores vestes sunt quam alteri: intelligentissimis sunt vestes coruscantes sicut ex flamma, quibusdam splendentes sicut ex luce; minus intelligentibus sunt vestes candidæ & albæ absque splendore; & adhuc minus intelligentibus sunt vestes diversicolores: Angeli autem intimi Cœli sunt nudi.

179. Quia Vestes Angelorum correspondent intelligentiæ illorum, ideo etiam correspondent vero, quoniam omnis intelligentia est ex Divino Vero, quapropter sive dicas quod Angeli induti sint secundum intelligentiam, sive secundum Divinum Verum, idem est: quod vestes quorundam coruscent sicut ex flamma, & quorundam splendeant sicut ex luce, est quia flamma correspondet bono, & lux vero ex bono (ppp): quod quorundam vestes sint candidæ & albæ absque splendore, & quorundam diversicolores, est quia

Divinum

(ooo) Quod Hortus & Paradisus significant intelligentiam & sapientiam, n: 100. 108. 3220. Quid Hortus ab Edene, & Hortus Jehovæ, n: 99. 100. 1588. De Paradisiaciis in altera vita quam magnifica, n: 1122. 1622. 2296. 4528. 4529. Quod Arbores significant perceptiones & cognitiones, ex quibus sapientia & intelligentia, n: 103. 2163. 2682. 2722. 2972. 7692. Quod fructus significant bona amoris & charitatis, n: 3146. 7690. 9337.

(ppp) Quod Vestes in Verbo significant vera ex correspondentia, n: 1073. 2576. 5319. 5954. 9212. 9216. 9952. 10536. Quia vera investiunt bonum, n: 5248. Quod velamen significet intellectuale, quia intellectus est recipiens veri, n: 6378. Quod Vestes candidæ ex bysso significant vera ex Divino, n: 5319. 9469. Quod flamma significet bonum spirituale, & lux inde verum ex illo bono, n: 3222. 6832.

Divinum Bonum & Verum minus fulgent, & quoque varie recipiuntur apud minus intelligentes (*qqq*); candidum etiam & album correspondent vero (*rrr*); & colores varietatibus ejus (*sss*). Quod in intimo Cœlo sint nudi, est quia in Innocentia sunt, & innocentia correspondet nuditati (*ttt*).

180. Quia Angeli induti sunt vestibus in Cœlo, ideo etiam vestibus induti apparuerunt cum visi in mundo, sicut qui Prophetis, & quoque qui visi ad sepulchrum Domini, quibus species erat fulguris, & vestimenta coruscantia & alba, Matth: xxviii: 3. Marc: xvi: 5. Luc: xxii: 4. Joh: xx: 11. 13: & qui visi in Cœlo Johanni, quibus vestimenta erant byssina & alba, Apoc: iv: 4. Cap: xix: 11. 13. Et quia Intelligentia est ex Divino Vero, ideo Vestimenta Domini, cum transformatus, erant coruscantia, & candida ut Lux, Matth: xvii: 2. Marc: ix: 3. Luc: ix: 29; quod Lux sit Divinum Verum procedens a Domino, videatur supra n: 129: inde est, quod Vestes in Verbo significant Vera, & ex his intelligentiam, ut apud Johannem, "Qui non polluerunt vestimenta sua, ambulabunt Mecum in albis, quia digni sunt: qui vicerit, is induetur vestimentis albis," Apoc: iii: 4. 5. Beatus qui vigilat, & servat vestimenta sua, Apoc: xvi: 15. Et de Hierosolyma, per quam intelligitur Ecclesia quæ in vero (*uuu*), apud Esaiam, "Excitare, indue robur Zion, indue vestes decoris tui Hierosolyma, lxi: 1. Et apud Ezechielem, "Hierosolyma accinxi te bysso, & velavi te serico, Vestes tue byssus & sericum," xvi: 10. 13, præter alibi pluries. Qui autem non in veris est, dicitur non indutus veste nuptiarum, ut apud Matthæum, "Ingressus Rex vidit hominem non indutum veste nuptiarum; & dixit illi, amice, quomodo huc intraisti, non habens vestem nuptiarum; quare ejectionis est in tenebras exteriores," xxii: 12. 13; per domum nuptiarum intelligitur Cœlum & Ecclesia ex conjunctione Domini per Divinum suum Verum cum illis; quare Dominus in Verbo vocatur Sponsus & Maritus, ac Cœlum cum Ecclesia sponsa & uxor.

181. Quod

(*qqq*) Quod Angeli & Spiritus appareant induti vestibus secundum vera, ita secundum intelligentiam, n: 165. 5248. 5954. 9212. 9216. 9814. 9952. 10536. Quod Vestes Angelorum sint cum splendore, & absque splendore, n: 5248.

(*rrr*) Quod candidum & album in Verbo significet verum, quia ex luce in cœlo, n: 3301. 3993. 4001.

(*sss*) Quod Colores in Cœlo sint variegationes lucis ibi, n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. 4742. 4922. Quod Colores significant varia quæ intelligentiæ & sapientiæ sunt, n: 4530. 4922. 4677. 9466. Quod Lapidis pretiosi in Urim & Thumim secundum colores significaverint omnia veri ex bono in Cœlis, n: 9865. 9868. 9905. Quod colores quantum trahunt ex rubro, significant bonum, quantum ex albo verum, n: 9476.

(*ttt*) Quod omnes in intimo Cœlo sint Innocentiæ, & quod ideo appareant nudi, n: 154. 165. 297. 2736. 3887. 8375. 9960. Quod innocentia sistatur in cœlo per nuditatem, n: 165. 8375. 9960. Quod innocentibus & castis nuditas non sit pudori, quia absque scandalo, n: 165. 213. 8375.

(*uuu*) Quod Hierosolyma significet Ecclesiam, ubi genuina doctrina, n: 402. 3654. 9166.

181. Quod Vestes Angelorum non appareant sicut vestes, sed quod realiter sint vestes, constat ex eo, quod illas non modo videant, sed etiam tactu sentiant; tum quod vestes eis plures sint, & quod exuant & induant illas, & quæ non in usu conservent, & dum in usu reassumant; quod variis induti sint vestibus, millies mihi visum est. Inquisivi unde illis vestes, & dixerunt quod a Domino, & quod donentur illis, & quod quandoque vestiantur illis nescientibus. Dixerunt etiam, quod mutantur vestes illorum secundum mutationes status illorum, & quod illis vestes in primo & secundo statu sint splendidæ & candidæ, in tertio & quarto paulo obscuriores, & hoc quoque ex correspondentia, quia illis mutationes status sunt quoad intelligentiam & sapientiam, de quibus videatur supra n: 154 ad 161.

182. Quia Vestes cuique in Mundo spirituali sunt secundum intelligentiam, ita secundum vera ex quibus intelligentia, ideo illi qui in infernis, quia absque veris sunt, quidem apparent induti vestibus, sed laceris, squallidis & tetrīs, quisque secundum suam insaniam, nec possunt aliis indui: datur illis a Domino vestiri, ne appareant nudi.

De Habitationibus & Mansionibus Angelorum.

183. **Q**Uoniam in Cœlo societates sunt, & vivunt sicut homines, ideo etiam illis sunt Habitationes, & illæ quoque variæ secundum statum vitæ cuiusvis; magnificæ illis qui in digniori statu sunt, & minus magnificæ illis qui in inferiori. De Habitationibus in Cœlo aliquoties cum Angelis loquutus sum, & dixi, quod hodie vix aliquis crediturus sit, quod Habitacula & Mansiones illis sint, quidam ex causa quia non vident illa, quidam quia non sciunt quod Angeli homines sint, quidam quia credunt quod Cœlum Anglicum sit Cœlum quod spectatur oculis circum illos, quod quia inane apparet, & putant quod Angeli sint formæ æthereæ, concludunt quod in æthere vivant; præterea, quod in Mundo spirituali sint talia quæ in Mundo naturali, non capiunt, quia nihil sciunt de spirituali. Angeli dixerunt, quod sciant quod talis ignorantia regnet hodie in mundo, & quod mirati, maxime intra Ecclesiam, ac ibi plus apud intelligentes, quam apud illos quos vocant simplices; dixerunt porro, quod scire possint ex Verbo, quod Angeli homines sint, quoniam, qui visi sunt, ut homines visi sunt; similiter Dominus, qui omne Humanum suum secum assumpsit; & quia homines sunt, quod Mansiones & Habitacula illis sint, & non, secundum quorundam inscitiam, quam vocabant insaniam, volitent in aere, seu quod venti sint tametsi vocantur spiritus: & quod hoc capere possint, modo extra sua principia de Angelis & Spiritibus capta cogitent, quod fit cum non in quæstionem & sub cogitationem directam mittunt, *num ita sit*; est enim cuiusvis idea communis, quod Angeli sint in humana forma, & quod illis sint domicilia, quæ vocant Habitacula cœli, quæ magnifica præ habitaculis terræ;

terræ; sed quod idea hæc communis, quæ est ex influxu Cœli, illico in nihilum cadat, cum mittitur sub intuitionem in medio & cogitationem, *num ita sit*, quod sit imprimis apud Eruditos qui per propriam intelligentiam præcluserunt sibi cœlum & viam lucis inde. Similiter fit cum fide de vita hominis post mortem, qui loquitur de illa, & non cogitat simul ex eruditione de Anima, aut ex doctrina de reunitioe corporis, credit quod post mortem victurus sit homo, & inter Angelos si bene vixit, & quod tunc visurus sit magnifica, & percepturus gaudia; sed ut primum spectat ad doctrinale de reunitioe corporis, aut ad hypotheticum de anima, & obvenit cogitatio, num anima talis sit, & sic num ita sit, dissipatur ejus prior idea.

184. Sed præstat documenta experientiæ in medium afferre: quoties loquutus sum cum Angelis ore ad os, toties fui cum illis in eorum habitaculis; habitacula eorum sunt prorsus sicut habitacula in tellure, quæ domus vocantur, sed pulchriora; sunt in illis cameræ, conclavia, & cubicula, magno numero, & sunt atria, & circumcirca horti, floreta, & campi: ubi consociati sunt, ibi Habitacula contigua sunt, unum juxta alterum, disposita in formam civitatis, cum plateis, viis & foris, prorsus ad similitudinem urbium in nostra tellure: datum etiam est pervagari illas, & me circumspicere undequaque, & per vices intrare domos: hoc factum est in plena vigilia, cum interior visus mihi apertus est (xxx).

185. Visa sunt Palatia Cœli, quæ tam magnifica erant, ut non describi possint; supra fulgebant sicut forent ex puro auro, ac infra sicut ex lapidibus pretiosis; unum Palatium splendidius quam alterum; intus similiter, conclavia erant ornata decoramentis talibus, ut illis describendis non voces nec scientiæ sufficiant: ad latus, quod spectabat meridiem, paradisi erant, ubi omnia similiter coruscabant, & quibusdam in locis folia sicut ex argento, & fructus sicut ex auro; & flores in suis arcibus per colores sistebant quasi irides; ad fines iterum palatia visa sunt, in quæ terminabantur aspectus: talia sunt Architectonica Cœli, ut dicas ibi Artem in sua arte esse, nec mirum, quia ipsa illa ars e Cœlo est. Dicebant Angeli, quod talia, & innumerabilia plura, quæ adhuc perfectiora sunt, sistantur a Domino coram oculis eorum; sed usque quod illa plus mentes eorum quam oculos oblectent, & hoc quia in singulis vident correspondentias, & per correspondentias Divina.

186. De Correspondentiis etiam informatus sum, quod non solum Palatia & Domus, sed etiam omnia & singula quæ intra & extra illa sunt, respondeant interioribus quæ a Domino apud illos; quod ipsa Domus in genere correspondeat bono illorum, & quod singula quæ intra domos variis ex quibus bonum (yyy); & quæ extra domos, veris quæ ex bono, & quoque per-

(xxx) Quod Angelis sint Civitates, Palatia, & Domus, de quibus, n: 940. 941. 942. 1116. 1626. 1628. 1630. 1631. 4622.

(yyy) Quod Domus cum illis quæ intus sunt, significant illa apud hominem quæ ejus mentis

perceptionibus & cognitionibus (ooo); & quia correspondent bonis & veris quæ apud illos ex Domino, quod cor respondeant amor illorum, & inde sapientiæ & intelligentiæ, quia amor est boni, sapientia est boni & simul veri, ac intelligentia est veri ex bono; & quod talia sint quæ percipiunt Angeli cum spectant illa, & quod illa ideo oblectent & afficiant plus eorum mentes quam oculos.

187. Inde patuit, cur Dominus se dixit Templum quod in Hierosolyma, Johan: 11: 19. 21. (zzz) Et cur Nova Hierosolyma visa est ex auro puro, portæ ejus ex margaritis, & fundamenta ex lapidibus pretiosis, Apoc: xxi; quod nempe quia Templum repræsentabat Divinum Humanum Domini; Nova Hierosolyma significat Ecclesiam, quæ posthac instauranda; duodecim portæ veræ quæ ducunt ad bonum; & fundamenta vera super quibus fundatio ejus (a).

188. Angeli, ex quibus Regnum Cœleste Domini, habitant ut plurimum in editoribus locis, quæ apparent sicut Montes ex humo; Angeli, ex quibus Regnum spirituale Domini, habitant in minus editis locis, quæ apparent sicut Colles; Angeli autem, qui in infimis cœli, habitant in locis quæ apparent sicut Petræ ex faxis: hæc quoque existunt ex correspondentia; nam interiora correspondent superioribus, & exteriora inferioribus (b): ex eo est, quod Montes in Verbo significant amorem Cœlestem, Colles amorem spiritualem, & Petræ fidem (c).

mentis sunt, ita ejus interiora, n: 710. 2233. 2234. 2719. 3128. 3538. 4973. 5023. 6619. 6690. 7353. 7848. 7910. 7929. 9150. Proinde quæ sunt boni & veri, n: 2233. 2234. 2559. 4982. 7848. 7929. Quod conclavia & cubicula significant quæ interiora ibi, n: 3900. 5994. 7353. Quod Tectum domus significet intimum, n: 3652. 10184. Quod Domus ex lignis significet illa quæ sunt boni, & domus ex lapidibus illa quæ sunt veri, n: 3720.

(zzz) Quod Domus Dei in supremo sensu significet Divinum Humanum Domini quoad Divinum Bonum, Templum autem quoad Divinum Verum; & in sensu respectivo Cœlum & Ecclesiam quoad bonum & verum, n: 3720.

(a) Quod Hierosolyma significet Ecclesiam ubi genuina doctrina, n: 402. 3654. 9166. Quod Portæ significant introductionem ad doctrinam Ecclesiæ, & per doctrinam in Ecclesiam, n: 2943. 4478. Fundamentum quod significet Verum super quo fundatur Cœlum, Ecclesia, & Doctrina, n: 9643.

(b) Quod in Verbo interiora exprimentur per superiora, & quod superiora significant interiora, n: 2148. 3084. 4599. 5146. 8325. Quod Altum significet internum, & quoque Cœlum, n: 1735. 2148. 4210. 4599. 8153.

(c) Quod in Cœlo appareant Montes, Colles, Petræ, valles, terræ, prorsus sicut in mundo, n: 10608. Quod super montibus habitent Angeli qui in bono amoris, super collibus qui in bono charitatis, super petris qui in bono fidei, n: 10438. Quod ideo per Montes in Verbo significetur bonum amoris, n: 795. 4210. 6435. 8327. 8758. 10438. 10608. Per Colles bonum charitatis, n: 6435. 10438. Per Petras bonum & verum fidei, n: 8581. 10580. Quod Lapis ex quo Petra similiter significet verum fidei, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8608. 10376. Inde est quod per Montes significetur Cœlum, n: 8327. 8805. 9420. Et per cacumen montis supremum Cœli, n: 9422. 9434. 10608. Quod ideo antiqui cultum sanctum habuerint super montibus, n: 796. 2722.

189. Sunt etiam Angeli qui non vivunt consociati, sed separati, domus & domus; hi habitant in medio Cœli, quia sunt Angelorum optimi.

190. Domus, in quibus Angeli habitant, non construuntur sicut domus in mundo, sed donantur illis gratis a Domino, cuique secundum receptionem boni & veri: paulo etiam variantur secundum mutationes status interiorum illorum, de quibus supra n: 154 ad 160. Omnia quæcunque Angeli possident, accepta ferunt Domino, & quibuscunque opus habent, illis donantur.

De Spatio in Cœlo.

191. **T**amet si omnia in Cœlo prorsus sicut in mundo apparent in loco & in spatio, usque tamen Angeli nullam notionem & ideam loci & spatii habent: hoc quia non potest non apparere sicut paradoxon, velim hanc rem, quia magni momenti est, in lucem sistere.

192. Omnes progressiones in mundo spirituali sunt per mutationes status interiorum, sic ut progressiones non aliud sint quam mutationes status (d): ita quoque a Domino perductus sum in Cœlos, & quoque ad Tellures in universo, & hoc quoad spiritum, corpore manente in eodem loco (e): ita progrediuntur omnes Angeli, inde illis non sunt distantiae, & si non sunt distantiae nec sunt spatia, sed pro illis status & eorum mutationes.

193. Quia ita sunt progressiones, patet, quod appropinquationes sint similitudines quoad statum interiorum, ac remotiones dissimilitudines: inde est, quod in propinquo sint, qui in simili statu, & e longinquo qui in dissimili, & quod spatia in Cœlo non sint nisi quam status externi, correspondentes internis. Non aliunde est, quod Cœli inter se distincti sint; tum Societates cujuscvis Cœli, & unusquisque in societate: inde quoque est, quod Inferna a Cœlis prorsus separata sint, sunt enim in contrario statu.

194. Ex hac causa etiam est, quod in mundo spirituali unus sistatur alteri præsens, modo intense desiderat præsentiā ejus, nam sic videt illum cogitatione, & sistit se in ejus statu: vice versa, quod unus ab altero removeatur, quantum

(d) Quod in Verbo loca & spatia significant status, n: 2625. 2837. 3356. 3387. 7381. 10578: ab experientia, n: 1274. 1277. 1376 ad 1381. 4321. 4882. 10146. 10578. Quod distantia significet differentiam status vitæ, n: 9104. 9967. Quod motus & mutationes loci in mundo spirituali sint mutationes status vitæ, quia inde oriuntur, n: 1273. 1274. 1275. 1377. 3356. 9440. Similiter progressiones, n: 9440. 10734: illustratum ab experientia, n: 1273 ad 1277. 5606. Quod inde in Verbo proficisci significet vivere, & quoque progressivum vitæ, similiter peregrinari, n: 3335. 4554. 4585. 4882. 5493. 5606. 5996. 8345. 8397. 8417. 8420. 8557. Ire cum Domino, quod sit vivere cum Ipso, n: 10567.

(e) Quod homo quoad spiritum deduci possit in longinquum per mutationes status, manente corpore in suo loco, etiam ab experientia, n: 9440. 9967. 10734. Quid sit abduci a spiritu in alium locum, n: 1884.

quantum averfatur illum: & quia omnis averfatio est ex contrarietate affectionum, & ex diffensu cogitationum; inde fit, quod plures, qui ibi in uno loco sunt, quamdiu consentiunt, appareant, sed ut primum dissentiunt, disparentur.

195. Cum etiam aliquis progreditur ab uno loco in alterum, sive fit in sua civitate, sive in atriis, sive in hortis, sive ad alios extra suam societatem, tunc citius venit cum desiderat, & ferius cum non desiderat, ipsa via protrahitur & decurtatur secundum desiderium; tametsi eadem est: hoc sæpius vidi, & miratus sum. Ex his iterum patet, quod distantia, proinde spatia sint prorsus secundum status interiorum apud Angelos; & quia ita est, quod notio & idea spatii non in cogitationem illorum intrare possit, tametsi apud illos æque spatia sunt ut in mundo.

196. Hoc illustrari potest per cogitationes hominis, quod nec illis spatia sint; nam sistuntur ei sicut præsentia quæ cogitatione intense intuetur: novit etiam qui reflectit, quod nec visui ejus sint spatia nisi quam ex intermediis in tellure quæ simul videt, aut ex cognitione quod sciat quod tantum distent: hoc fit quia est continuum, & in continuo non apparet distans nisi ex illis quæ non continua sunt; hoc magis fit apud Angelos, quia visus illorum unum agit cum cogitatione illorum, & cogitatio unum cum affectione, & quia propinqua & remota apparent & quoque variantur secundum status interiorum illorum, ut supra dictum est.

197. Inde est, quod in Verbo per Loca & Spatia, & per omnia quæ a spatio aliquid trahunt, significantur talia quæ status sunt, sicut per Distantias, Propinquum, Longinquum, Vias, Itinera, Peregrinationes, per Millia, Stadia, per Campos, Agros, Hortos, Urbes, Plateas, per Motus, per Mensuras varii generis, per Longum, Latum, Altum, & Profundum, & per innumerabilia alia, nam pleraque, quæ apud hominem in cogitatione ejus e mundo sunt, aliquid a spatio & tempore trahunt. Velim solum in medium afferre, quid in Verbo significant Longitudo, Latitudo, & Altitudo; in Mundo id longum & latum dicitur quod longum & latum spatio est, similiter altum, sed in Cœlo, ubi non cogitatur ex spatio, per Longitudinem intelligitur status boni, per Latitudinem status veri, & per Altitudinem discrimen illorum secundum gradus, de quibus n: 38: causa quod talia per tres illas dimensiones intelligantur, est quia Longum in Cœlo est ab Oriente ad Occasum, ac ibi sunt qui in bono amoris sunt; & Latum in Cœlo est a Meridie ad Septentrionem, ac ibi sunt qui in vero ex bono, videatur supra n: 148, ac Altum in Cœlo est utrumque secundum gradus; inde est, quod in Verbo per Longitudinem, Latitudinem & Altitudinem talia significantur; ut apud Ezechielem a Capite xl ad xlviii, ubi per mensuras quoad longum, latum & altum describitur Novum Templum & Nova Terra, cum atriis, conclavibus, portis, januis, fenestris, suburbiis, per quæ significatur Nova Ecclesia.

K 2

ac

(f) Quod Loca & Spatia sistantur videri secundum status interiorum Angelorum & Spirituum, n: 5604. 9440. 10146.

ac bona & vera quæ ibi; ad quid alioquin omnes illæ mensuræ: similiter describitur Nova Hierosolyma in Apocalypsi, his verbis, "*Civitas illa quadrangularis sita est, cujus Longitudo tanta est, quanta est Latitudo; mensusque est civitatem calamo ad stadiorum duodecim millia, suntque Longitudo, Latitudo, & Altitudo æquales,*" *xxi: 16*; ibi quia per Novam Hierosolimam significatur Nova Ecclesia, ideo per mensuras illas significantur illa quæ Ecclesiæ sunt, per Longitudinem bonum amoris ejus, per Latitudinem verum ex illo bono, per Altitudinem bonum & verum quoad gradus, per duodecim millia stadiorum omne bonum & verum in complexu; quid alioquin foret, quod Altitudo esset duodecim millia stadiorum sicut Longitudo & Latitudo. Quod in Verbo per Latitudinem significetur Verum, patet apud Davidem, "*Jeboab, non conclusisti me in manum inimici, stare fecisti in Latitudine pedes meos,*" Psalm: *xxxix: 9*. *Ex angustia invocavi Jah, respondet mihi in Latitudine,*" Psalm: *cxviii: 5*: præter alibi, ut apud Esaiam Cap: *viii: 8*: & apud Habakuk Cap: *i: 6*: ita quoque in reliquis.

198. Ex his videri potest, quod in Cælo, tamen ibi spatia sunt sicut in mundo, usque nihil ibi æstimetur secundum spatia, sed secundum status; proinde quod spatia ibi non mensurari possint sicut in mundo, sed solum videri a statu & secundum statum interiorum illorum (g).

199. Ipsissima prima causa est, quod Dominus præsens sit unicuique secundum amorem & fidem (b), & quod omnia appareant in propinquo & e longinquo secundum Ipsius præsentiam, nam inde determinata sunt omnia quæ in Cælis: per id etiam Angelis est sapientia, nam per id illis est extensio cogitationum, & per id est communicatio omnium quæ in Cælis; verbo, per id illis est, quod spiritualiter cogitent, & non naturaliter sicut homines.

De Forma Cæli secundum quam Consociationes & Communicationes ibi.

200. **Q**ualis forma Cæli est, aliquantum constare potest ex illis quæ in præcedentibus Articulis ostensa sunt; ut quod Cælum sit sibi simile in maximis & minimis, n: 72; inde quod unaquævis Societas sit cælum in minore forma, & unusquisque Angelus in minima, n: 51 ad 58: quod sicut totum Cælum refert unum hominem, ita omnis societas cæli referat hominem in minore forma, & unusquisque Angelus in minima,

(g) Quod in Verbo Longitudo significet bonum, n: 1613. 9487. Quod Latitudo verum, n: 1613. 3433. 3434. 4482. 9487. 10179. Quod Altitudo significet bonum & verum quoad gradus, n: 9489. 9773. 10181.

(b) Quod conjunctio & præsentia Domini apud Angelos se habeat secundum receptionem amoris & charitatis ab Ipso, n: 290. 681. 1954. 2658. 2886. 2888. 2889. 3001. 3741. 3742. 3743. 4318. 4319. 4524. 7217. 9128.

minima, n: 59 ad 77: quod in medio sint qui sapientissimi, & quod circum circa usque ad terminos minus sapientes; & quod similiter in unaquavis Societate, n: 43: & quod ab Oriente ad Occidentem in Cœlo habitent qui in bono amoris, & a Meridie ad Septentrionem qui in veris a bono, similiter in omni societate, n: 148. 149: omnia illa sunt secundum formam Cœli; unde qualis ejus forma est in communi, ex illis concludi potest (i).

201. Interest scire qualis forma Cœli est, quoniam non modo secundum illam omnes consociati sunt, sed etiam secundum illam fit omnis communicatio, & quia omnis communicatio etiam fit omnis extensio cogitationum & affectionum, proinde omnis intelligentia & sapientia Angelorum: inde est, quod quantum aliquis in forma cœli est, ita quantum est forma Cœli, tantum sapiens fit: sive dicas esse in forma cœli, sive in ordine Cœli, eodem recidit, quoniam forma cujusvis rei est ex ordine, & secundum illum (k).

202. Hic primum aliquid dicetur, quid sit esse in forma cœli: homo creatus est ad imaginem Cœli & ad imaginem mundi, Internum ejus ad imaginem Cœli, & Externum ejus ad imaginem Mundi, videatur supra n: 57; sive dicas ad imaginem, sive secundum formam, idem est: sed quia homo per mala voluntatis suæ, & inde per falsa cogitationis, destruxit apud se imaginem cœli, ita formam ejus, & loco ejus intulit imaginem & formam inferni, ideo Internum ejus a prima nativitate clausum est; quæ causa est, quod homo, secus ac animalia omnis generis, in meram ignorantiam nascatur: ut verò ei restauretur imago seu forma cœli, instruendus est in talibus quæ sunt ordinis, nam, ut supra dictum est, secundum ordinem est forma: Verbum continet omnes leges ordinis Divini, nam leges ordinis Divini sunt præcepta quæ ibi; quantum itaque homo scit illa, & vivit secundum illa, tantum aperitur ei internum; ac ibi e novo formatur ordo seu imago Cœli; inde patet, quid sit esse in forma cœli, quod nempe sit vivere secundum illa quæ in Verbo (l).

203. Quan-

(i) Quod universum Cœlum quoad omnes societates Angelicas a Domino dispositum sit secundum Divinum suum ordinem, quoniam Divinum Domini apud Angelos facit Cœlum, n: 3038. 7211. 9128. 9338. 10125. 10151. 10157. De forma cœlesti, n: 4040. 4041. 4042. 4043. 6607. 9877.

(k) Quod forma Cœli sit forma secundum ordinem Divinum, n: 4040 ad 4043. 6607. 9877.

(l) Quod Divina vera sint leges ordinis, n: 2247. 7995. Quod homo quantum secundum ordinem vivit, ita quantum in bono secundum Divina vera, tantum fit homo, n: 4839. 6605. 6626. Quod homo fit in quem omnia Ordinis Divini collata sunt, & quod ex creatione fit Divinus Ordo in forma, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod homo non nascatur in bonum & verum, sed in malum & falsum, ita in contrarium ordini Divino, & quod inde fit quod in meram ignorantiam, & quod ideo necessario e novo debeat nasci, hoc est, regenerari, quod fit per Divina Vera a Domino, ut in ordinem inauguretur, n: 1047. 2307. 2308. 3518. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod Dominus, cum hominem e novo format, hoc est, regenerat, omnia apud illum disponat secundum ordinem, quod est in formam cœli, n: 5700. 6690. 9931. 10303.

203. Quantum aliquis in forma cœli est, tantum est in cœlo, imo tantum est Cœlum in minima forma, n: 57; proinde tantum est in intelligentia & sapientia; nam, ut supra dictum est, omnis cogitatio quæ intellectus ejus, & omnis affectio quæ voluntatis ejus, se extendunt undequaque in Cœlum secundum formam ejus, & mirabiliter communicant cum societatibus quæ ibi, & hæ vicissim cum illo (*m*). Sunt quidam qui credunt, quod cogitationes & affectiones non actualiter se extendant circum illos, sed quod sint intra illos, ex causa quia vident illa quæ cogitant intus in se, & non ut distans, sed multum falluntur; nam sicut visus oculi extensionem habet ad diffusa, & secundum ordinem illorum, quæ in extensione videt, afficitur, ita quoque visus ejus interior, qui est intellectus, extensionem habet in spiritali mundo, tametsi id non percipit, ex causa, de qua supra n: 196; differentia modo est, quod visus oculi afficiatur naturaliter, quia ex illis quæ in naturali mundo, visus autem intellectus afficiatur spiritaliter, quia ex illis quæ in spiritali mundo sunt, quæ omnia se referunt ad bonum & verum: quod homo non sciat quod ita sit, est quia non scit quod aliqua lux sit quæ illuminat intellectum, cum tamen homo absque luce quæ illuminat intellectum, prorsus nihil cogitare potest; de Luce illa videatur supra n: 126 ad 132. Erat quidam spiritus, qui quoque credidit, quod cogitet ex se, ita absque aliqua extensione extra se, & inde communicatione cum societatibus quæ extra illum; ut sciret quod in falso esset, adimebatur ei communicatio cum societatibus proximis; inde ille non modo privatus est cogitatione, sed etiam decidit sicut exanimis, jactabat tamen ulnas quemadmodum infans recens natus; post aliquam moram restituebatur ei communicatio, & secundum gradus, sicut illa restituebatur, rediit in statum suæ cogitationis. Alii spiritus, qui hoc viderunt, confessi dein sunt, quod omnis cogitatio & affectio influat secundum communicationem, & quia omnis cogitatio & affectio, etiam omne vitæ, quoniam omne vitæ hominis consistit in eo, quod possit cogitare & affici, seu quod idem est, quod possit intelligere & velle (*n*).

204. Sed

(*m*) Quod communicatio vitæ, quæ vocari potest extensio, cuivis in cœlo sit in societates angelicas circumcirca secundum quantum & quale boni, n: 8794. 8797. Quod cogitationes & affectiones talem extensionem habeant, n: 2475. 6598 ad 6613. Quod conjungantur & disjungantur secundum affectiones regnantes, n: 4111.

(*n*) Quod non nisi quam unica Vita sit, e qua omnes tam in Cœlo quam in mundo vivunt, n: 1954. 2021. 2536. 2658. 2886 ad 2889. 3001. 3484. 3742. 5847. 6467. Quod illa vita sit a solo Domino, n: 2886 ad 2889. 3344. 3484. 4319. 4320. 4524. 4882. 5986. 6325. 6468. 6469. 6470. 9276. 10196. Quod influat apud Angelos, spiritus, & homines mirabili modo, n: 2886 ad 2889. 3337. 3338. 3484. 3742. Quod Dominus influat ex Divino suo amore, qui talis est, ut quod suum est, velit esse alterius, n: 3472. 4320. Quod ideo appareat vita sicut in homine, & non influens, n: 3742. 4320. De gaudio Angelorum percepto, & confirmato per loquelam ad me, ex eo quod non vivant ex se sed ex Domino, n: 6469. Quod mali non velint convinci quod vita influat, n: 3743. Quod vita a Domino etiam influat apud malos, n: 2706. 3743. 4417. 10196. Sed quod illi bonum vertant in malum & verum in falsum, nam qualis homo talis receptio vitæ, illustratum, n: 4319. 4320. 4417.

204. Sed sciendum est, quod intelligentia & sapientia apud unumquemvis variantur secundum communicationem; illis, quorum intelligentia & sapientia formata est ex genuinis veris & bonis, est communicatio cum societatibus secundum formam Coeli; illis autem, quorum intelligentia & sapientia non formata est ex genuinis veris & bonis, sed usque ex talibus quæ concordant, communicatio rupta est & diversimode cohærens, nam non est cum societatibus in serie in qua est forma coeli: illis autem, qui non in intelligentia & sapientia sunt, quia in falsis ex malo, communicatio est cum societatibus in inferno: Extensio est secundum quantum confirmationis. Porro sciendum, quod communicatio illa cum Societatibus, non sit communicatio cum illis ad manifestam perceptionem illorum qui ibi, sed communicatio cum illorum quali, in quo sunt & quod ex illis (o).

205. Consociati sunt omnes in Coelo secundum affinitates spirituales, quæ sunt boni & veri in suo ordine, ita in toto coelo, ita in unaquavis societate, ac ita in unaquavis domo; inde est, quod Angeli qui in simili bono & vero sunt, se cognoscant ut consanguinei & affines in terris, plane sicut noti ab infantia. Similiter consociata sunt bona & vera, quæ faciunt sapientiam & intelligentiam, apud unumquemvis Angelum; cognoscunt se similiter, & sicut se cognoscunt, ita quoque se conjungunt (p). Quapropter illi, apud quos vera & bona secundum formam coeli conjuncta sunt, vident consequentia in serie, & late circum circa quomodo cohærent; aliter illi, apud quos bona & vera non secundum formam Coeli conjuncta sunt.

206. Talis est forma in unoquoque Coelo, secundum quam communicatio & extensio cogitationum & affectionum Angelis, ita secundum quam intelligentia & sapientia eorum; sed alia est communicatio unius coeli cum altero, nempe Tertii seu Intimi cum Secundo seu Medio, ac hujus & illius cum Primo seu Ultimo: ast communicatio inter Coelos non dicenda est communicatio, sed Influxus, de hoc nunc aliquid dicetur. Quod tres Coeli sint, & illi inter se distincti, videatur supra in suo Articulo n: 29 ad 40.

207. Quod non communicatio sit unius Coeli cum altero, sed Influxus, constare potest ex situ illorum inter se; Coelum Tertium seu Intimum supra est, Coelum Secundum seu Medium infra est, & Coelum Primum seu Ultimum adhuc inferius est: in simili sunt omnes Societates cujusvis Coeli, ut quæ sunt in editis locis, quæ apparent sicut montes, n: 188, in summitatibus illorum habitant qui ex Intimo Coelo, infra illas quæ ex Secundo, infra has iterum quæ ex Ultimo, & sic ubivis, sive sit in locis editis sive in non editis: Societas superioris Coeli non habet communicationem cum Societate infe-

(o) Quod cogitatio se diffundat in societates spirituum & angelorum circumcirca, n: 6600 ad 6605. Quod usque non moveat & turbet societatum cogitationes, n: 6601. 6603.

(p) Quod bonum agnoscat suum verum, ac verum suum bonum, n: 2429. 3101. 3102. 3161. 3179. 3180. 4358. 5407. 5835. 9637. Quod inde conjunctio boni & veri, n: 3834. 4096. 4097. 4301. 4345. 4353. 4364. 4368. 5365. 7623 ad 7627. 7752 ad 7762. 8530. 9258. 10555. Et quod hoc sit ex influxu coeli, n: 9079.

inferioris quam per correspondentias, videatur supra n: 100, & Communicatio per correspondentias est quæ vocatur Influxus.

208. Conjungitur unum Cælum cum altero, seu Societas unius Cœli cum Societate alterius a Solo Domino per Influxum immediate & mediate, immediate a Se Ipso, & mediate per Cœlos superiores ordine in inferiores (q). Quia conjunctio cœlorum per Influxum est a Solo Domino, ideo præcavetur quam maxime, ne aliquis Angelus superioris Cœli despiciat in Societatem inferioris, & loquatur cum aliquo ibi; ut primum hoc fit, deprivatur Angelus intelligentia & sapientia sua: dicitur etiam causa; unicuique Angelo sunt tres gradus vitæ, sicut sunt tres gradus cœli; illis, qui in intimo cœlo sunt, est tertius seu intimus gradus apertus, ac secundus & primus clausi; illis, qui in medio cœlo, est secundus gradus apertus, ac primus & tertius clausi; & illis, qui in ultimo cœlo sunt, est primus gradus apertus, ac secundus & tertius clausi: ut primum itaque Angelus tertii Cœli despicit in Societatem secundi, & loquitur cum aliquo ibi, clauditur tertius ejus gradus, quo clauso orbatur sua sapientia, nam in tertio gradu residet ejus sapientia, & nulla ei est in secundo & primo. Hæc sunt quæ intelliguntur per Domini verba apud Matthæum, "*Qui in testamento est, ne descendat ad accipiendum quod est in domo sua: & is qui in agro est, ne revertatur retro ad accipiendum vestem suam,*" xxiv: 17. 18. Et apud Lucam, "*In illo die qui in testamento fuerit, & vasa ejus in domo, ne descendat ad tollendum ea: & qui in agro, non revertatur ad post se: mementote uxoris Lotbi,*" xvii: 31. 32.

209. Non datur influxus e Cœlis inferioribus in superiores, quia hoc contra ordinem est, sed e cœlis superioribus in inferiores: excedit etiam sapientia angelorum superioris Cœli sapientiam angelorum inferioris, sicut myrias unum: quæ etiam est causa, quod angeli inferioris cœli non possint loqui cum angelis superioris, imo cum spectant illuc, non vident illos, apparet Cælum illorum sicut nimbosum quid supra caput; at angeli superioris cœli possunt videre illos qui in inferiori cœlo sunt, sed non licet sociare sermonem cum illis, nisi cum jactura sapientiæ suæ, ut supra dictum est.

210. Cogitationes & affectiones, tum sermones Angelorum intimi Cœli nusquam percipiuntur in medio Cœlo, quia tantum transcendunt, sed, cum Domino beneplacet, apparet inde sicut flammæum quid in inferioribus Cœlis, & quæ in medio Cœlo ut lucidum quid in ultimo Cœlo, & quandoque ut nubes candida & diversicolor; ex nube illa, ejus ascensu, descensu, & forma noscitur quoque aliquantisper quid ibi loquuntur.

211. Ex his constare potest, qualis forma cœli est, quod nempe in intimo Cœlo omnium perfectissima sit, in medio Cœlo etiam perfecta sed in inferiori gradu, & in ultimo in adhuc inferiori; & quod unius cœli forma ab altera

(q) Quod influxus sit immediatus a Domino, & mediatu per Cælum, n: 6063. 6307. 6472. 9682. 9683. Quod influxus Domini immediatus sit in omnium singularissima, n: 6058. 6474 ad 6478. 8717. 8728. De mediato influxu Domini per cœlos, n: 4067. 6982. 6985. 6996.

altera per influxum a Domino subsistat. Sed qualis communicatio per influxum est, non comprehendere potest, nisi sciatur quales sunt gradus altitudinis, & quæ illorum graduum differentia est a gradibus longitudinis & latitudinis; quales illi & hi gradus sunt, videatur n: 38.

212. Quod formam Cœli in specie concernit, & quomodo vadit, & fluit, hoc incomprehensibile est etiam Angelis; aliquid ejus ad ideam fisci potest per formam omnium in corpore humano a sagaci & sapiente lustratam & rimatam, nam supra in suis Articulis ostensum est, quod totum Cœlum referat unum hominem, videatur n: 59 ad 72, & quod omnia quæ in homine respondeant Cœlis, n: 87 ad 102: quam incomprehensibilis & inextricabilis illa forma sit, patet solum in communi a fibris nerveis, per quas omnia & singula compaginantur; quales illæ sunt, & quomodo vadunt & fluunt in Cerebro, ne quidem ad oculum pervenit, nam innumerabiles ibi sunt ita complicatæ, ut simul sumptæ appareant sicut massa mollis continua, cum tamen omnia & singula, quæ voluntatis & intellectus sunt, secundum illas fluunt distinctissime in actus; quomodo illæ iterum se consertant in corpore, patet a Plexibus variis, ut a Cardiacis, Mesentericis & aliis, & quoque a nodis qui Gangliões vocantur, in quos fibræ plures ex omni provincia intrant, ac inibi se commiscunt, & aliter conjunctæ exeunt ad functiones, & hoc iterum & iterum; præter similia in unoquoque Vis cere, Membro, Organo, & Musculo: qui oculo sapiente lustrat illas, & plura mirabilia ibi, omnino obstupescet, & usque pauca sunt, quæ oculis videt, quæ non videt adhuc mirabilia sunt, quia in natura interiore. Quod illa forma respondeat formæ cœli, patet manifeste ex operatione omnium intellectus & voluntatis in illa & secundum illam, quicquid enim homo vult, labitur secundum illam sponte in actum, & quicquid cogitat, pervadit fibras a principiis earum usque ad fines, unde sensus; & quia est forma cogitationis & voluntatis, est forma intelligentiæ & sapientiæ. Hæc forma est, quæ correspondet formæ cœli; inde sciri potest, quod talis sit secundum quam se extendit omnis affectio & cogitatio Angelorum, & quod tantum in intelligentia & sapientia sint, quantum in illa forma sunt: quod illa forma cœli sit ex Divino Humano Domini, videatur supra n: 78 ad 86. Hæc allata sunt, ut quoque sciatur, quod forma cœlestis talis sit, ut non possit quoad communia sua usquam exauriri, & sic quod incomprehensibilis sit etiam Angelis, ut supra dictum est.

De Regiminibus in Cœlo.

213. **Q**UIA Cœlum distinctum est in Societates, & Societates majores consistunt ex aliquot centenis millibus Angelorum, n: 50; & omnes intra Societatem quidem in simili bono sunt, sed non in simili sapientia, n: 43, necessario sequitur, quod etiam Regimina sint; Ordo enim

enim est observandus, ac omnia Ordinis custodienda. Sed Regimina in Cœlis sunt varia; alia in Societatibus quæ constituunt Regnum cœleste Domini, & alia in Societatibus quæ constituunt Regnum spirituale Domini; differunt etiam secundum Ministeria quæ cuivis Societati. Sed in Cœlis non datur aliud Regimen quam Regimen amoris mutui, & Regimen amoris mutui est Regimen cœleste.

214. Regimen in Regno Cœlesti Domini vocatur JUSTITIA, quia omnes, qui ibi, in bono amoris in Dominum a Domino sunt, & quod ex illo bono fit, vocatur Justum. Regimen ibi est Solius Domini, Ipse illos ducit, ac in rebus vitæ docet: vera, quæ Judicii vocantur, sunt cordibus eorum inscripta; quisque illa scit, percipit, & videt (r); quapropter res Judicii nusquam ibi in litem veniunt, sed res Justitiæ quæ sunt vitæ: minus sapientes de his interrogant sapientiores, & hi Dominum, ac responsa ferunt. Cœlum eorum, seu intimum gaudium eorum, est vivere Juste a Domino.

215. Regimen in Regno Spirituali Domini vocatur JUDICIUM, quia in Bono spirituali sunt, quod est Bonum Charitatis erga proximum, & hoc Bonum in sua essentia est Verum (s); ac Verum est Judicii & Bonum est Justitiæ (t). Ducuntur etiam hi a Domino, sed mediate, n: 208, quapropter illis sunt Præfeti, pauciores & plures secundum Societatis, in qua sunt, indigentiam: sunt quoque illis Leges, secundum quas inter se vivant. Præfeti administrant omnia secundum leges, intelligunt illas quia sapientes sunt, & in rebus dubiis illustrantur a Domino.

216. Quoniam Regimen ex bono, quale est in Regno cœlesti Domini, vocatur Justitia, & Regimen ex vero, quale est in Regno spirituali Domini, vocatur Judicium, ideo in Verbo dicitur Justitia & Judicium, ubi agitur de Cœlo & de Ecclesia, & per Justitiam significatur Bonum cœleste, & per Judicium Bonum spirituale, quod bonum, ut supra dictum est, in sua essentia est verum; ut in sequentibus his locis, "*Paci non erit finis super throno Davidis, & super Regno Ipsius, ad stabiliendum illud, & ad fulciendum illud in JUDICIO & JUSTITIA, a nunc & usque in æternum*," Esai: ix: 6; per

(r) Quod Angeli cœlestes non cogitent & loquantur ex veris prout Angeli spirituales, quoniam in perceptione omnium quæ veri sunt a Domino, n: 202. 597. 607. 784. 1121. 1387. 1398. 1442. 1919. 7680. 7877. 8780. 9277. 10336. Quod Angeli cœlestes de veris dicant ita ita vel non non, at quod Angeli spirituales ratiocinentur de illis, num ita sit vel non ita sit, n: 2715. 3246. 4446. 9166. 10786; ubi explicantur Domini verba, *Esto sermo vester ita ita, non non, quod ultra hæc est, ex mala est*, Matth: v: 37.

(s) Quod qui in Regno spirituali sunt, in veris sint, & qui in Regno cœlesti in bono, n: 863. 875. 927. 1023. 1043. 1044. 1555. 2256. 4328. 4493. 5113. 9596. Quod Bonum Regni spiritualis sit Bonum charitatis erga proximum, & quod hoc bonum in sua essentia sit verum, n: 8042. 10296.

(t) Quod Justitia in Verbo dicatur de bono, & Judicium de vero, & quod inde facere justitiam & judicium sit bonum & verum, n: 2235. 9857. Judicia magna quod sint leges ordinis Divini, ita vera Divina, n: 7206.

per Davidem ibi intelligitur Dominus (u), & per Regnum Ipsius Cœlum, ut patet ex nunc sequenti loco, "*Suscitabo Davidi Germen Justum, & regnabit Rex, & intelligenter reget, & faciet JUDICIUM & JUSTITIAM in terra,*" Jerem: xxiii: 5. *Exaltetur Jehovah, quia inhabitat altum, implevit Zionem JUDICIO & JUSTITIA.*" Esai: xxxiii: 5; per Zionem etiam intelligitur Cœlum & Ecclesia (*). *Ego Jehovah faciens JUDICIUM & JUSTITIAM in terra, quia in illis beneplacet Mibi,*" Jerem: ix: 23. *Desponsabo te Mibi in æternum, & desponsabo te Mibi in JUSTITIA & JUDICIO,*" Hosch: ii: 19. *Jehovah, in cœlis est JUSTITIA tua sicut montes Dei, & JUDICIA tua sicut abyssus magna,*" Psalm: xxxvi: 6. 7. *Interrogant Me JUDICIA JUSTITIÆ, appropinquationem Dei desiderant,*" Esai: lviii: 2; & alibi.

217. In Regno spirituali Domini variæ Regiminis formæ sunt, in una Societate non similis ut in altera, varietas est secundum ministeria quæ Societates obeiunt; sunt ministeria illarum secundum ministeria omnium in homine, quibus correspondent, quæ quod varia sint, notum est; aliud enim ministerium est Cordi, aliud Pulmoni, aliud Hepati, aliud Pancreati & Lien, & aliud quoque cuivis Organo sensorio; sicut variæ horum administrationes sunt in Corpore, ita quoque variæ administrationes sunt Societatum in Maximo Homine, qui est Cœlum, nam Societates sunt quæ illis correspondent. Quod Correspondentia omnium Cœli sit cum omnibus hominis, videatur in suo Articulo supra n: 87. ad 102. Sed omnes formæ Regiminis in eo conveniunt, quod spectent bonum publicum ut finem, & in illo Bonum cujusvis (y); & hoc fit, quia omnes in universo Cœlo sub Auspicio Domini sunt, qui amat omnes, & ex Divino Amore ordinat ut Commune bonum sit ex quo singuli suum bonum accipiant, quisque etiam accipit bonum sicut amat commune; nam quantum quis amat Commune, tantum amat omnes & singulos; & quia is amor est Domini, ideo tantum amatur a Domino, & ei bonum fit.

218. Ex his constare potest, quales præfecti sunt, quod nempe sint qui in amore & in sapientia sunt præ reliquis, ita qui ex amore volunt omnibus bonum, & ex sapientia sciunt prospicere ut id fiat; qui tales sunt, non dominantur & imperant, sed ministrant & serviunt, nam bonum facere aliis ex amore

L 2

(u) Quod per Davidem in Prophetis Verbi intelligatur Dominus, n: 1888. 9954.

(*) Quod per Zionem in Verbo intelligatur Ecclesia, in specie Ecclesia cœlestis, n: 2362. 9055.

(y) Quod omnis homo & societas, tum Patria & Ecclesia, & in universali sensu Regnum Domini, sit Proximus, & quod illis benefacere ex amore boni secundum quale status eorum, sit amare proximum, ita quod bonum illorum, quod etiam est bonum commune, cui consulendum, sit proximum, n: 6818. ad 6824. 8123. Quod etiam bonum civile, quod est justum, sit Proximus, n: 2915. 4730. 8120. 8123. Inde quod Charitas erga proximum se extendat ad omnia & singula vitæ hominis, & quod amare bonum & facere bonum ex amore boni & veri, & quoque justum ex amore just, in quacunque functione & in omni opere, sit amare proximum, n: 2417. 8121. 8124.

amore boni est servire, & prospicere ut id fiat est ministrare; illi nec se majores reliquis faciunt, sed minores, nam priori loco bonum societatis & proximi habent, posteriori autem suum, quod priori loco est majus est, quod posteriori minus. Usque tamen est illis honor & gloria; habitant in medio Societatis, editius quam reliqui, & quoque in magnificis palatiis, acceptant etiam hanc gloriam & illum honorem, at non propter se sed propter obedientiam; sciunt enim omnes ibi quod ille honor & illa gloria illis sit a Domino, & quod ideo obediendi. Hæc sunt quæ intelliguntur per Domini verba ad Discipulos, "*Quicumque voluerit inter vos magnus fieri, esto vester minister; & quicumque voluerit inter vos primus esse, sit vester servus: sicut Filius hominis non venit ut sibi ministraretur, sed ut ministret,*" Matth: xx: 27. 28: "*Qui maximus est inter vos, esto sicut minimus, & qui ductor est, sicut qui ministrat,*" Luc: xxii: 26.

219. Regimen simile in minima forma est quoque in unaquavis domo; est ibi Herus & sunt famuli, Herus amat famulos & famuli amant Herum, unde ex amore serviunt sibi mutuo, Herus docet quomodo vivendum & dicit quid faciendum, famuli obediunt & officia præstant: usum præstare est jucundum vitæ omnium. Inde patet, quod Regnum Domini sit Regnum usuum.

220. Sunt quoque Regimina in Infernis, nam nisi forent regimina non tenerentur in vinculis, sed regimina ibi sunt opposita regiminibus in cœlis, sunt omnia amoris sui; quisque ibi vult imperare aliis & supereminere; qui sibi non favent, illos odio habent, in illos vindictas exercent, & in illos sæviunt; nam talis est amor sui: quapropter illis præficiuntur maligniores, quibus ex timore obediunt (2). Sed de his infra, ubi de Infernis.

De Cultu Divino in Cœlo.

221. **C**ultus Divinus in Cœlis non absimilis est cultui Divino in terris quoad externa, sed quoad interna differt; sunt illis æque Doctrinæ, sunt Prædicationes, & sunt Tempia: *Doctrinæ* quoad essentialia conveniunt, sed interioris sapientiæ sunt quæ in Cœlis superioribus, quam quæ in Cœlis inferioribus: *Prædicationes* sunt secundum doctrinas: & sicut illis sunt domus & palatia, n: 183 ad 190, ita quoque sunt *Tempia* in quibus prædicationes fiunt. Quod talia in Cœlis quoque sint, est quia Angeli continue

(2) Quod duo Imperii genera sint, unum ex amore erga proximum, alterum ex amore sui, n: 10814. Quod ex imperio, quod ex amore erga proximum, omnia bona & felicia, n: 10160. 10814. Quod in Cœlo nemo velit imperare ex amore sui, sed quod omnes velint ministrare, & quod hoc sit imperare ex amore erga proximum, & quod inde illis tanta potestas, n: 5732. Quod ex imperio quod ex amore sui omnia mala, n: 10038. Quod postquam amores sui & mundi ceperunt regnare, homines coacti sint se subicere imperiis, ut tuti essent, n: 7364. 10160. 10814. 2216

continue perficiuntur sapientia & amore; est enim illis æque ac hominibus intellectus & voluntas, ac intellectus talis est ut continue queat perfici, similiter voluntas, intellectus per vera quæ sunt intelligentiæ, & voluntas per bona quæ sunt amoris (aa).

222. Verum ipse Cultus Divinus in Cœlis non consistit in frequentandis Templis, & in auscultandis Prædicationibus, sed in vita amoris, charitatis & fidei secundum doctrinas; prædicationes in Templis inserviunt solum pro mediis ut instruantur in rebus vitæ. Loquutus sum cum Angelis de hac re, & dixi quod in mundo credatur, quod Cultus Divinus solum sit frequentare Tempia, prædicationes auscultare, ter quaterve quotannis obire sacramentum Cœnæ, & reliqua cultus secundum Ecclesiæ statuta, & quoque vacare precibus, & tunc se devote gerere; Angeli dixerunt, quod hæc sint externa quæ facienda, sed quod nihil efficiant si non internum sit ex quo procedant, & quod internum sit vita secundum præcepta quæ docet doctrina.

223. Ut scirem quales illorum conventus sunt in Templis, datum est aliquoties intrare & prædicationes audire: Prædicator in pulpito stat ab oriente; ante faciem ejus sedent qui in luce sapientiæ præ reliquis sunt, ad horum latus dextrum & sinistrum qui in minore; discumbunt in forma Circi, ita ut omnes in aspectu Prædicatoris sint; ad latera utrinque, quo ejus aspectus non vadit, nullus est: ad portam, quæ est ad Orientem Templi ad sinistrum pulpiti, stant qui initiantur: non licet alicui post pulpitem stare, si aliquis ibi, confunditur Prædicator; similiter fit, si aliquis in Cætu dissentit, quapropter eum oportet avertere faciem. Prædicationes fiunt tali sapientia, ut illis æquiparari nequeant quæ in mundo; sunt enim in Cœlis in luce interiore. Tempia apparent sicut a lapide in Regno spiritali, & sicut ex ligno in Regno cœlesti, ex causa, quia Lapis correspondet Vero, in quo sunt qui in Regno spiritali, & Lignum correspondet Bono, in quo sunt qui in Regno cœlesti (bb); Ædes in hoc Regno nec vocantur Tempia, sed Domus Dei. In Regno cœlesti sunt Ædes absque magnificentia, in Regno autem spiritali cum magnificentia majore & minore.

224. Loquutus etiam sum cum quodam Prædicatore de Sancto in quo sunt qui audiunt prædicationes in Templis, & dixit, quod pium, devotum, & sanctum, sint cuivis secundum interiora ejus quæ sunt amoris & fidei, quoniam in his ipsum sanctum est quia Divinum Domini; & quod non sciat quid sanctum externum absque illis: & cum cogitavit de sancto externo absque illis, dixit, quod forte sit aliquid quod mentitur sanctum in externa specie

(aa) Quod Intellectus sit recipiens veri, & voluntas boni, n: 3623. 6125. 7503. 9309. 9930. Quod sicut omnia se referunt ad verum & bonum, ita omne vitæ hominis ad intellectum & voluntatem, n: 803. 10122. Quod Angeli in æternum perficiantur, n: 4803. 6648.

(bb) Quod Lapis significet verum, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8609. 10376. Quod Lignum significet bonum, n: 643. 3720. 8354. Quod ideo Antiquissimis, qui in bono cœlesti fuerunt, Ædes fuerint ex ligno, n: 3720.

specie vel arte acquisitum vel hypocriticum; & quod aliquis ignis spurius ex amore sui & mundi exsuscitet & sistat tale.

225. Omnes Prædicatores sunt ex Regno spirituali Domini, & nullus ex Regno cœlesti; quod ex Regno spirituali sint, est quia ibi sunt in veris ex bono, & ex veris fit omnis prædicatio; quod nullus ex Regno cœlesti, est quia ibi in bono amoris sunt, & ex illo vident & percipiunt vera, sed non loquuntur de illis (*r*): tametsi Angeli, qui in Regno cœlesti sunt, percipiunt & vident vera, usque prædicationes ibi fiunt, quoniam per illas illustrantur in Veris quæ noverunt, & perficiuntur a pluribus quæ non prius noverunt, ut primum audiunt illa, etiam agnoscunt illa, & sic percipiunt; vera quæ percipiunt etiam amant, & per vivere secundum illa faciunt vitæ suæ; vivere secundum vera dicunt esse amare Dominum (*cc*).

226. Omnes Prædicatores sunt constituti a Domino, & inde in dono prædicandi sunt; non licet alicui præter illos docere in Templis. Vocantur Prædicatores; non autem Sacerdotes; quod non sacerdotes, causa est, quia Sacerdotium Cœli est Regnum Cœleste, Sacerdotium enim significat bonum amoris in Dominum, in quo sunt illi qui in eo Regno; Regium autem Cœli est Regnum spirituale, Regium enim significat verum ex bono, in quo sunt illi qui in eo Regno, videatur supra n: 24 (*dd*).

227. Doctrinæ, secundum quas prædicationes fiunt, omnes spectant vitam ut finem, & nulla fidem absque vita: Doctrina intimi cœli est plenior sapientia quam doctrina medii Cœli, & hæc plenior intelligentia quam doctrina ultimi Cœli; Doctrinæ enim sunt adæquatæ perceptioni Angelorum in unoquoque Cœlo. Essentiale omnium Doctrinarum est agnoscere Divinum Humanum Domini.

De Potentia Angelorum Cœli.

228. **Q**UOD Angelis sit potentia, non capere possunt illi, qui nihil de spirituali mundo, & de ejus influxu in naturalem sciunt; cogitant illi, quod Angelis non possit esse potentia, quia spirituales sunt, & tam puri & tenues, ut ne quidem videri possint oculis; sed qui interius in causas rerum inspiciunt, aliter sentiunt; norunt illi, quod omnis potentia, quæ est homini, sit ex ejus intellectu & voluntate, nam absque illis non parti-

(*cc*) Quod Amare Dominum & proximum sit vivere secundum præcepta Domini, n: 10143. 10153. 10310. 10578. 10645. 10648.

(*dd*) Quod Sacerdotes repræsentaverint Dominum quoad Divinum Bonum, Reges quoad Divinum Verum, n: 2015. 6148. Quod inde sacerdos in Verbo significet illos qui in bono amoris in Dominum sunt, ita sacerdotium illud bonum, n: 9806. 9809. Quod Rex in Verbo significet illos qui in Divino Vero, ita Regium verum ex bono, n: 1672. 2015. 2069. 4575. 4581. 4966. 5044.

particulam corporis movere potest, intellectus & voluntas est ejus spiritualis homo; is agit corpus & hujus membra ad omnem nutum, nam quod is cogitat, id loquitur os & lingua, & quod is vult hoc agit corpus, etiam dat vires ad lubitum: hominis voluntas & intellectus reguntur a Domino per Angelos & Spiritus, & quia voluntas & intellectus, etiam omnia corporis, quoniam hæc inde sunt: & si credere velitis, homo ne quidem passum movere potest absque influxu Cœli. Quod ita sit, per multam experientiam mihi ostensum est; datum est Angelis movere meos gressus, meas actiones, meam linguam & loquelam, sicut vellent, & hoc per influxum in meam voluntatem & cogitationem; & expertus quod nihil ex me possem: dixerunt postea, quod unusquisque homo ita regatur, & quod hoc scire possit ex Doctrina Ecclesiæ & ex Verbo, orat enim ut Deus mittat suos Angelos, qui ducant illum, regant gressus ejus, doceant illum & inspirent quid cogitet & quid loquatur, & plura; tametsi, dum extra doctrinam secum cogitat, aliter dicit & credit. Hæc dicta sunt, ut sciatur qualis potentia est Angelis apud hominem.

229. Angelorum autem potentia in Mundo spirituali tanta est, ut si omnia in medium afferrem, quæ de illa a me visa sunt, fidem excederent: si aliquid ibi resistit, quod removendum est, quia contra ordinem Divinum, dejiciunt & evertunt solum per nsum voluntatis & aspectum, ita montes, qui occupati fuerunt a malis, vidi dejectos & everfos, quandoque conquassatos ab uno fine ad alterum, ut sit in terræ motibus; petras quoque in medio apertas usque in profundum, & malos qui super illis absorptos: vidi etiam ab illis aliquot centena millia malorum spirituum dissipatos & coniectos in infernum; multitudo nihil valet contra illos, nihil artes, astutiæ, & ligæ, omnia vident & momento discutiunt: sed de his plura videantur in Relatione de Babylonia destructa. Talis potentia illis est in Mundo spirituali. Quod etiam Angelis similis potentia sit in mundo naturali, quando conceditur, constat ex Verbo; ut quod integros Exercitus interuicini dederint; quod pestem induxerint, ex qua septuaginta millia homines mortui sunt; de quo Angelo ita legitur, "*Angelus extendit manum suam contra Hierosolymam ad perdendum illam; sed pœnitens Jehovab ipsius mali, dixit Angelo qui perdidit de populo; satis est, jam remitte manum tuam: & David videbat Angelum qui percutiebat populum;*" 2 Sam: xxiv: 15. 16. 17; præter alia. Angeli, quia tali potentia sunt, ideo dicuntur Potentiæ; & apud Davidem, "*Benedicite Jehovæ Angeli potentissimi robore;*" Psalm: ciii: 20.

230. Sed sciendum est, quod Angelis prorsus nulla potentia sit ex se, sed quod illis omnis potentia sit a Domino; & quod tantum Potentiæ sint, quantum id agnoscunt: qui illorum credit, quod potentia ei sit ex se, sit illico tam invalidus, ut ne quidem resistere possit uni spiritui malo; quæ causa est, quod Angeli prorsus nihil meriti sibi tribuant, & quod averfentur omnem laudem & gloriam propter aliquod factum, & quod addicent illam Domino.

231. Est Divinum Verum procedens a Domino, cui omnis potentia in Cœlis

Cœlis est, nam Dominus in Cœlo est Divinum Verum unitum Divino Bono, videatur n : 126 ad 140; quantum Angeli sunt Receptiones ejus, tantum sunt Potentiæ (ee). Unusquisque etiam est suum Verum & suum bonum, quia unusquisque talis est qualis ejus intellectus & voluntas, & intellectus est veri, quia omne ejus est ex veris, & voluntas est boni, quia omne ejus est ex bonis; nam quicquid aliquis intelligit, hoc vocat verum, & quicquid vult, hoc vocat bonum; inde est quod unusquisque sit suum verum & suum bonum (ff); quantum itaque Angelus est Verum ex Divino ac bonum ex Divino, tantum est Potentia, quia tantum est Dominus apud illam: & quia nullus est in prorsus simili seu eodem bono & vero cum altero, nam in cœlo sicut in mundo perpetua varietas est, n : 20, ideo unus Angelus non in simili potentia est, in qua alter. In maxima potentia sunt, qui Brachia in Maximo Homine seu Cœlo constituunt, ex causa quia illi qui ibi in Veris sunt præ reliquis, & in vera illorum influit bonum ex universo Cœlo; etiam potentia totius hominis se transfert in brachia, & totum corpus per illa exercet suas vires: inde est, quod per Brachia & per Manus in Verbo significetur potentia (gg). In Cœlo apparet quandoque Brachium nudum inde, quod tanta potentia est, ut posset confringere omne obvium, etiam si foret saxum in terra; id quondam etiam mihi admotum erat, & percepi quod posset ossa mea minutim contundere.

232. Quod Divino Vero quod procedit a Domino sit omnis potentia, & quod tantum Angelis potentia sit, quantum Receptiones Divini Veri a Domino sunt, videatur supra n : 137: sed Angeli tantum Receptiones Divini Veri sunt, quantum sunt Receptiones Divini Boni, est enim omnis potentia veris ex bono, & nulla veris absque bono; & quoque est omnis potentia bono per vera, & nulla bono absque veris; ex conjunctione utriusque existit potentia: simile est cum fide & amore, nam sive dicas verum aut fidem, idem est, quoniam omne fidei est verum; tum sive dicas bonum aut amorem, idem est, quoniam omne amoris est bonum (hh). Quanta potentia angelis

(ee) Quod Angeli dicantur Potentiæ, & quod sint potentiæ ex receptione Divini Veri a Domino n : 9639. Quod Angeli sint recipientes Divini Veri a Domino, & quod ideo in Verbo passim dicantur dii, n : 4295. 4402. 8301. 8192. 9398.

(ff) Quod homo & angelus sit suum bonum & suum verum, ita suus amor & sua fides, n : 10298. 10367. Quod sit suus intellectus & sua voluntas, nam omne vitæ inde est, vita boni est voluntatis & vita veri est intellectus, n : 10076. 10177. 10264. 10284.

(gg) De correspondentia manuum, brachiorum & humerorum cum Maximo Homine seu Cœlo, n : 4931. ad 4937. Quod per brachia & manus in Verbo significetur potentia, n : 878. 3091. 4931. 4932. 6947. 10017.

(hh) Quod omnis potentia in cœlis sit veri ex bono, ita fidei ex amore, n : 3091. 3563. 6413. 8304. 9643. 10019. 10182. Quod omnis potentia sit a Domino, quia ab Ipso omne verum quod fidei & bonum quod amoris, n : 9327. 9410. Quod hæc potentia intelligatur per claves Petro datos, n : 6344. Quod Divinum Verum procedens a Domino sit cui omnis potentia, n : 6948. 8200. Quod hæc Potentia Domini sit quæ intel-

angelis est per vera ex bono, patuit etiam ex eo, quod malus spiritus solum inspectus ab Angelis cadat in deliquium, & non appareat ut homo, & hoc usque dum Angelus avertit oculos: causa quod tale per aspectum oculorum Angelorum existat, est quia visus Angelorum est ex luce cœli, & lux cœli est Divinum Verum, videatur supra n: 126 ad 132: oculi etiam correspondent veris ex bono (ii).

233. Quoniam omnis potentia est veris ex bono, inde nulla prorsus potentia est falsis ex malo (kk). Omnes in Inferno sunt in falsis ex malo, quare illis nulla potentia est contra verum & bonum: sed qualis illorum potentia est inter se, & qualis potentia malorum spirituum est antequam coniecti sunt in infernum, in sequentibus dicitur.

De Loquela Angelorum.

234. **A**ngeli inter se loquuntur prorsus sicut homines in mundo, & quoque de rebus variis, ut de rebus domesticis, de rebus status civilis, de rebus vitæ moralis, & de rebus vitæ spiritualis; nec intercedit alia differentia, quam quod intelligentius, quia interius a cogitatione, inter se loquantur quam homines. Datum est mihi sæpe cum illis in consortio esse, & loqui cum illis sicut amicus cum amico, & quandoque sicut ignotus cum ignoto, & tunc quia in statu simili cum illis fui, non scivi aliter quam quod cum hominibus in tellure loquerer.

235. Loquela Angelica æque distincta est in voces, sicut loquela humana; etiam æque sonore enuntiatur & sonore auditur; sunt enim illis æque os, lingua, & aures; & quoque illis est athmosphæra, in qua articulatur sonus loquelæ illorum, sed est athmosphæra spiritualis, quæ accommodata est Angelis qui spirituales; respirant etiam Angeli in sua athmosphæra, & media respiratione edunt voces, sicut homines in sua (ll).

236. Est omnibus una Lingua in universo Cœlo, se omnes intelligunt e quacunque societate sunt, sive e vicina sive e distita: Lingua ibi non discitur, sed est cuivis insita; fluit enim ex ipsa eorum affectione & cogitatione; sonus

intelligitur per sedere ad dextram Jehovæ, n: 3387. 4592. 4933. 7518. 7673. 8281. 9133. Quod dextra sit potentia, n: 10019.

(ii) Quod oculi respondeant veris ex bono, n: 4403 ad 4421. 4523 ad 4534. 6923.

(kk) Quod falso ex malo sit nulla potentia, quia vero ex bono est omnis, n: 6784. 10481.

(ll) Quod in cœlis sit respiratio sed interior, n: 3884. 3885: ab experientia, n: 3884. 3885. 3891. 3893. Quod respirationes ibi sint dissimiles & variæ secundum status eorum, n: 1119. 3886. 3887. 3889. 3892. 3893. Quod mali prorsus non respirare possint in cœlo, & quod si illuc veniunt, suffocentur, n: 3893.

sonus loquelæ correspondet eorum affectioni, & articulationes soni, quæ sunt voces, correspondent ideis cogitationis quæ ex affectione; & quia Lingua illis correspondet, est quoque illa spiritualis, nam est affectio sonans & cogitatio loquens. Qui attendit, scire potest, quod omnis cogitatio sit ex affectione quæ amoris, & quod ideæ cogitationis sint variæ formæ, in quas affectio communis distributa est, nam cogitatio & idea prorsus nulla datur absque affectione, anima & vita illarum inde est: ex hoc est, quod Angeli ex sola loquela sciant qualis alter est, ex sono qualis affectio ejus est, & ex articulationibus soni seu vocibus qualis mens ejus; Angeli sapientiores sciunt ex una serie loquelæ, qualis affectio dominans est, nam illi ad eam præcipue attendunt. Quod affectiones variæ cuivis sint, notum est, alia cum in lætitia est, alia cum in dolore, alia cum in clementia & misericordia, alia cum in sinceritate & veritate, alia cum in amore & charitate, alia cum in zelo aut in iracundia, alia cum in simulatione & dolo, alia cum in ambitu honoris & gloriæ, & sic porro, sed affectio seu amor dominans est in omnibus illis; quapropter Angeli sapientiores, quia hunc percipiunt, sciunt ex loquela omnem statum alterius. Quod ita sit, ex multa experientia mihi scire datum est: audiivi angelos detegentes alterius vitam solum ex illo audito; dixerunt etiam, quod sciant omnia vitæ alterius ex aliquibus ideis cogitationis ejus, quia sciunt inde amorem ejus regnantem, cui omnia insunt in ordine; & quod liber vitæ hominis non aliud sit.

237. Lingua Angelica non aliquid commune habet cum Linguis humanis, nisi cum aliquibus vocibus, quæ ex affectione quadam sonant, verum non cum ipsis vocibus, sed cum sono earum, de qua re aliquid in sequentibus. Quod Lingua angelica non aliquid commune habeat cum Linguis humanis, patet ex eo, quod Angelis impossibile sit enuntiare unam vocem Linguae humanæ; hoc tentatum est, sed non potuerunt; non enim aliud enuntiare possunt, quam quod prorsus concordat affectioni; quod non concordat hoc repugnat ipsi eorum vitæ, nam vita est affectionis, & ex illa est loquela eorum. Dictum est mihi, quod prima Lingua hominum in nostra Tellure congruerit, quia illa fuit eis e cœlo; & quod Lingua Hebræa in aliquibus congruat.

238. Quia Loquela Angelorum correspondet eorum affectioni quæ amoris, & amor cœli est amor in Dominum & amor erga proximum, videatur supra n: 13 ad 19, patet quam elegans & jucunda est loquela illorum, afficit enim non modo aures, sed etiam interiora mentis illorum qui audiunt: erat quidam spiritus durus corde, cum quo Angelus loquebatur, ille ex loquela ejus tandem ita affectus est, ut lachrymas funderet, dicens, quod non resistere posset, quia erat amor loquens, & quod prius nusquam lachrymaverit.

239. Est quoque Loquela Angelorum plena sapientia, quoniam ex interiore eorum cogitatione procedit, & cogitatio eorum interior est sapientia, sicut affectio eorum interior est amor, conjungit se amor & sapientia eorum in loquela: inde illa est tam plena sapientia, ut exprimere possint una voce, quæ

quæ homo non potest mille vocibus, & quoque ideæ cogitationis eorum comprehendunt talia, quæ homo non capit, minus eloqui potest: inde est, quod illa quæ in Cœlo audita & visa sunt, dicantur ineffabilia, & talia quæ nusquam auris audivit & oculus vidit. Quod ita sit, etiam per experientiam scire datum est; quandoque missus sum in statum in quo Angeli sunt, & in eo statu loquutus sum cum illis, & tunc intellexi omnia, sed cum remissus sum in statum meum pristinum, & sic in cogitationem naturalem homini propriam, & recolligere volui quæ audivi, non potui; erant enim millia quæ non adæquata erant ideis cogitationis naturalis, ita non expressibilia, nisi solum per variegationes lucis cœlestis, & sic nullatenus per voces humanas. Ideæ cogitationis angelorum, ex quibus voces eorum, sunt quoque modificationes lucis cœli, & affectiones ex quibus sonus vocum, sunt variationes caloris cœli, quoniam Lux Cœli est Divinum Verum seu Sapientia, & Calor Cœli est Divinum Bonum seu Amor, videatur supra n: 126 ad 140, & ex Divino Amore est Angelis affectio, & ex Divina Sapientia est illis cogitatio (*mm*).

240. Quia Loquela Angelorum immediate procedit ex affectione illorum, nam ut supra n: 236 dictum est, ideæ cogitationis sunt variæ formæ, in quas affectio communis distributa est, ideo possunt Angeli intra minutum exprimere illa quæ homo non potest intra semihorium, & quoque possunt per aliquot voces sistere quæ scripta sunt pluribus paginis: hoc quoque testatum est mihi per plurem experientiam (*nn*). Ideæ cogitationis Angelorum, & voces loquelæ illorum, ita unum faciunt, sicut causa efficiens & effectus, nam sistitur in vocibus in effectu quod in ideis cogitationis est in causa; inde est quod unaquævis vox in se comprehendat tam multa. Apparent etiam singula cogitationis, & inde singula loquelæ Angelorum, cum sistuntur videri, sicut tenuis unda seu atmosphæra circumfluens, in qua sunt innumera in suo ordine, quæ ex sapientia illorum, & quæ intrant alterius cogitationem & afficiunt. Ideæ cogitationis cujusvis tam Angeli quam hominis sistuntur videndæ in luce Cœli, quando Domino placet (*oo*).

241. Angeli qui e Regno cœlesti Domini sunt, loquuntur similiter ut Angeli qui e Regno spiritali Domini; sed Angeli cœlestes ex interiore
cogi-

(*mm*) Quod ideæ angelorum, ex quibus loquuntur, fiant per lucis cœli mirabiles variegationes, n: 1646. 3343. 3693.

(*nn*) Quod Angeli exprimere possint per suam loquelam momento plura quam homo per semihorium per suam, & quod etiam talia quæ in voces linguæ humanæ non cadunt, n: 1641. 1642. 1643. 1645. 4609. 7089.

(*oo*) Quod in una idea cogitationis innumerabilia insint, n: 1008. 1869. 4946. 6613. 6614. 6615. 6617. 6618. Quod ideæ cogitationis hominis aperiantur in altera vita, & ad vivum sistantur videndæ, quales sunt, n: 1869. 3310. 5510. Quales apparent, n: 6201. 8885. Quod ideæ Angelorum intimi Cœli appareant instar lucis flammæ, n: 6615. Quod ideæ Angelorum ultimi Cœli appareant instar nubium tenuium candidarum, n: 6614. Idea visa Angeli, e qua radiatio ad Dominum, n: 6620. Quod ideæ cogitationis se extendant ample in societates angelorum circumcirca, n: 6598 ad 6613.

cogitatione quam Angeli spirituales; & quia Angeli cœlestes in bono amoris in Dominum sunt, loquuntur ex sapientia, & Angeli spirituales quia in bono charitatis erga proximum sunt, quod in sua essentia est verum n: 215, loquuntur ex intelligentia, nam ex bono est sapientia, & ex vero intelligentia: inde Loquela Angelorum cœlestium est instar lenis fluvii, mollis & quasi continua, sed Loquela Angelorum spiritualium est paulum vibratoria & discreta: etiam Loquela Angelorum cœlestium sonat multum ex Vocalibus U & O, at Loquela Angelorum spiritualium ex Vocalibus E & I; vocales enim sunt pro sono, & in sono est affectio, nam ut supra n: 236 dictum est, sonus loquelæ angelorum correspondet affectioni, & articulationes soni, quæ sunt voces, correspondent ideis cogitationis quæ ex affectione: quoniam vocales non pertinent ad Linguam, sed ad elevationem vocum ejus per sonum ad varias affectiones secundum cujusvis statum, ideo in Lingua Hebræa vocales non expressæ sunt, & quoque varie enuntiantur; inde Angeli cognoscunt quale hominis quoad affectionem & amorem: Loquela Angelorum cœlestium est etiam absque Consonantibus duris, & raro labitur a consonante in consonantem, nisi per interpositionem vocis quæ incipit a vocali; inde est, quod in Verbo toties interponatur vocula Et, ut constare potest illis qui legunt Verbum in Lingua Hebræa, in qua illa vocula est mollis & utrinque sonat ex vocali: ex vocibus etiam in Verbo in illa Lingua aliquantum sciri potest, num pertineant ad classem cœlestem vel ad classem spirituales, ita num involvant bonum vel num verum, quæ involvunt bonum trahunt multum ex U & O, & quoque aliquantum ex A, at quæ involvunt verum, trahunt ex E & I. Quia affectiones imprimis se exserunt per sonos, ideo quoque amantur voces in sermone hominis, cum agitur de magnis, ut de Cœlo & de Deo, quibus insunt U & O: etiam soni musici illuc se extollunt, cum exprimuntur similia; aliter cum agitur de non magnis; inde est quod Ars musica calleat exprimere affectionum varia genera.

242. In Loquela angelica est quidam Concentus, qui non describi potest (pp): ille concentus est ex eo, quod cogitationes & affectiones, ex quibus loquela, se effundant & diffundant secundum formam Cœli, & forma Cœli est secundum quam omnes consociati sunt, & secundum quam omnis communicatio: quod Angeli consociati sint secundum formam cœli, & quod cogitationes & affectiones illorum fluant secundum illam, videatur supra n: 200 ad 212.

243. Similis loquela, qualis est in Mundo spirituali, insita est cuivis homini, sed in parte ejus intellectuali interiore; ast quia illa apud hominem non labitur in voces analogas affectioni sicut apud Angelos, homo nescit quod sit in illa; inde tamen est, quod homo dum venit in alteram vitam, in eadem loquela sit cum Spiritibus & Angelis ibi, & quod ita sciat loqui nullo docente (qq). Sed de hac re infra plura.

244. Lo-

(pp) Quod in loquela angelica sit concentus harmonice labens, n: 1648. 1649. 7191.

(qq) Quod loquela spiritualis seu Angelica sit apud hominem, tametsi id nescit, n: 4014.

244. Loquela est una omnibus in Cœlo, ut supra dictum est, sed illa variatur in eo, quod loquela sapientium interior sit, ac plenior affectionum variationibus & cogitationum ideis; loquela minus sapientium exterior, & non cum impletionem tali; ac loquela simplicium adhuc exterior, & inde consistens ex vocibus, ex quibus sensus hauriendus modo quo fit cum homines inter se loquuntur. Est quoque loquela per faciem desinente in sonorum modificatum per ideas: est quoque loquela, in qua repræsentativa cœli mixta sunt ideis, & quoque ex ideis ad visum: est etiam loquela per gestus correspondentes affectionibus, & repræsentantes similia, quæ illorum voces: est loquela per communia affectionum, & per communia cogitationum: est loquela tonans: præter alias.

245. Loquela spirituum malorum & infernorum, est similiter naturalis quia ex affectionibus, sed ex affectionibus malis, & inde ideis spurcis, quas prorsus averfantur Angeli; sunt loquelæ inferni sic oppositæ loquelis cœli; quapropter mali non sustinent loquelam angelicam, & Angeli non loquelam infernalem; loquela infernalis est angelis sicut odor malus qui ferit nares. Loquela hypocritarum, qui sunt qui mentiri possunt lucis angelos, quoad voces similis est loquelæ angelorum, sed quoad affectiones & inde ideas cogitationis prorsus opposita, quapropter loquela eorum, cum percipitur qualis intus est, quod fit ab Angelis sapientibus, auditur sicut stridor dentium, & incutit horrorem.

De Loquela Angelorum cum homine.

246. **A**ngeli, qui loquuntur cum homine, non loquuntur in sua lingua, sed in lingua hominis, & quoque in aliis linguis quas homo callet, non autem in linguis homini ignotis: causa quod ita sit, est quia Angeli, cum loquuntur cum homine, vertunt se ad illum, & conjungunt se illi, & conjunctio angeli cum homine facit, ut uterque simili cogitatione sit; & quia hominis cogitatio cohæret cum ejus memoria, & inde fluit loquela, ideo uterque est in eadem lingua: præterea Angelis aut Spiritus, cum venit ad hominem, & per conversionem ad illum conjungitur ei, venit in omnem ejus memoriam, in tantum ut vix aliter sciat, quam quod ex se sciat quæ homo scit, ita quoque linguas. Cum Angelis de hac re loquutus sum, & dixi, quod forte aurent, quod illi loquantur mecum vernacula mea, quia ita apperipitur, cum tamen illi non sint qui loquuntur, sed ego; & quod hoc constare possit ex eo, quod Angeli non possint eloqui unam vocem linguæ

n: 4014. Quod ideæ interni hominis sint spirituales, sed quod homo, cum in mundo vivit, percipiat illas naturaliter, quia tunc in naturali cogitat, n: 10236. 10240. 10550. Quod homo post mortem in ideas suas interiores veniat, n: 3226. 3342. 3343. 10568. 10604. Quod illæ tunc sistant loquelam ejus, n: 2470. 2478. 2479.

linguæ humanæ, n: 237; & præterea lingua humana est naturalis, & illi sunt spirituales, & spirituales non aliquid naturaliter proferre possunt: ad hæc dixerunt, quod sciant quod conjunctio eorum cum homine, cum quo loquuntur, sit cum cogitatione ejus spirituali, sed quia illa influit in cogitationem ejus naturalem, & hæc cohæret cum memoria ejus, quod ideo appareat illis lingua hominis sicut sua, similiter omnis scientia ejus, & quod hoc fiat ex causa, quia placuit Domino, ut talis conjunctio & quasi insertio cœli sit apud hominem; sed quod status hominis hodie sit alius, ut talis conjunctio non amplius sit cum Angelis, sed cum spiritibus qui non in Cœlo sunt. Cum spiritibus de eadem hac re etiam loquutus sum, sed illi non credere voluerunt, quod homo loquatur sed illi in homine, tum quod homo non sciat quæ scit, sed illi, & sic quod omnia quæ homo novit sint ab illis; volui pluribus evincere quod non ita sit, sed incassum. Quinam intelliguntur per Spiritus & quinam per Angelos, in sequentibus ubi de Mundo spirituum agendum est, dicetur.

247. Quod Angeli & Spiritus se tam arctæ jungant cum homine, usque ut non aliter sciant, quam quæ hominis sunt sua sint, est quoque causa, quia conjunctio talis est inter spiritualem & naturalem mundum apud hominem, ut quasi unum sint: at quia homo se separaverat a cœlo, provisum est a Domino, ut apud unumquemvis hominem essent angeli & spiritus, & quod homo per illos a Domino regeretur, propter eam causam est tam arctæ conjunctio. Aliter fuisset, si homo non se separavisset, tunc enim potuisset ille regi per influxum communem a cœlo a Domino absque spiritibus & angelis ei adjunctis. Sed de hac re in specie in sequentibus, ubi de conjunctione Cœli cum homine.

248. Loquela Angeli aut Spiritus cum homine auditur tam sonore sicut loquela hominis cum homine, verum non auditur ab aliis qui adsunt, sed a solo ipso: causa est, quia loquela angeli seu spiritus influit primum in cogitationem hominis, & per viam internam in organum auditus ejus, & sic movet illud ab interiore; at loquela hominis cum homine influit primum in aerem, & per viam externam in organum auditus ejus, & movet illud ab exteriori; inde patet, quod loquela Angeli ac Spiritus cum homine audiatur in homine, & quia movet æque organa auditus, quod etiam æque sonore. Quod loquela Angeli & Spiritus defluat usque in aurem ab interiore, patuit mihi ex eo, quod etiam influat in linguam, & illam leviter vibret, sed non cum aliqua motione, sicut cum per illam articulatur sonus loquelæ in voces ab ipso homine.

249. Sed loqui cum spiritibus hodie raro datur, quoniam periculosum est (rr), tunc enim sciunt Spiritus, quod apud hominem sint, quod alioquin non

(rr) Quod homo loqui possit cum spiritibus & angelis, & quod antiqui frequenter cum illis loquuti sint, n: 67. 68. 69. 784. 1634. 1636. 7802. Quod in aliquibus telluribus appareant angeli & spiritus in forma humana, & loquantur cum illis, n: 10751. 10752. Sed quod in hac Tellure hodie periculosum sit loqui cum spiritibus, nisi homo in vera fide sit, & ducatur a Domino, n: 784. 9438. 10751.

non sciunt; ac mali Spiritus tales sunt, ut odio internecino habeant hominem, & nihil plus cupiant quam perdere illum quoad animam & quoad corpus, quod etiam fit apud illos qui multum indulserunt phantasiis, usque ut removerint a se jucunda naturali homini convenientia. Aliqui etiam, qui solitariam vitam agunt, quandoque audiunt spiritus secum loquentes, & absque periculo; sed spiritus apud illos per intervalla removentur a Domino, ne sciant quod apud hominem sint; nam plerique spiritus non norunt, quod alius mundus detur quam in quo illi, ita quoque quod non alibi homines; quapropter non licet homini cum illis vicissim loqui, nam si loqueretur, scirent. Qui multum de religiosis cogitant, & inhærent illis, usque ut quasi videant illa intus in se, etiam spiritus secum loquentes audire incipiunt; nam religiosa, quæcunque sunt, quando homo illis ex se inhæret, nec interpolat variis quæ usus sunt in mundo, interius vadunt, ac ibi subsistunt, & totum hominis spiritum occupant, ac intrant spirituales mundum, & movent spiritus qui ibi; sed tales sunt visionarii & enthusiastæ, & quemcunque spiritum audiunt, credunt esse spiritum sanctum, cum tamen sunt spiritus enthusiastici; qui tales sunt, vident falsa sicut vera, & quia vident illa persuadent sibi, & quoque persuadent illis apud quos influunt; & quia illi spiritus etiam cæperunt persuadere mala, quibus etiam obeditum est, ideo per gradus remoti sunt: spiritus enthusiastici ab aliis spiritibus distinguuntur per id, quod credant se esse spiritum sanctum, & quæ dicunt esse Divina: illi spiritus non nocent homini, quia homo illos Divino cultu honorat. Cum illis etiam aliquoties loquutus sum, & tunc quoque detecta sunt nefaria, quæ cultoribus suis infuderunt: habitant simul ad sinistram in loco deserto.

250. At loqui cum Angelis cœli non conceditur aliis, quam qui in veris ex bono sunt, primario qui in agnitione Domini ac Divini in Humano Ipsius; quia hoc Verum est in quo Cœli sunt; nam, ut supra ostensum est, Dominus est Deus Cœli, n: 2 ad 6. Divinum Domini facit cœlum; n: 7 ad 12. Divinum Domini in Cœlo est amor in Ipsum, & charitas erga proximum ab Ipso, n: 13 ad 19. Universum Cœlum in uno complexu refert unum hominem, similiter unaquævis societas Cœli, ac unusquisque Angelus est in perfecta forma humana, & hoc ex Divino Humano Domini, n: 59 ad 86; ex quibus patet, quod loqui cum angelis cœli non detur aliis quam apud quos interiora aperta sunt per Divinam veram usque ad Dominum, nam in illa influit Dominus apud hominem, & cum Dominus etiam Cœlum influit. Quod Divina Vera aperiant interiora hominis, est quia homo ita creatus est, ut quoad internum hominem sit imago cœli, & quoad externum sit imago mundi, n: 57, & internus homo non aperitur quam per Divinum Verum procedens a Domino, quia id est lux cœli & vita cœli n: 126 ad 140.

251. Influxus Ipsius Domini apud hominem est in frontem illius, & inde in totam faciem, quoniam frons hominis correspondet amor; & facies correspondet omnibus interioribus ejus(ss). Influxus angelorum spiritualium apud

(ss) Quod frons correspondeat amor; & inde in Verbo significet illum amorem,

apud hominem est in caput ejus undequaque a frontispicio & temporibus ad omnem partem sub qua est cerebrum, quia illa regio capitis correspondet intelligentiæ. Influxus autem Angelorum Cœlestium est in illam partem Capitis sub qua est cerebellum, & vocatur occipitium, ab auribus undequaque circum usque a cervice, nam illa regio correspondet sapientiæ. Omnis loquela angelorum cum homine intrat per illas vias in cogitationes ejus: inde apperceptum est, quinam Angeli fuerunt, qui mecum loquuti sunt.

252. Qui loquuntur cum Angelis cœli, illi etiam vident ea quæ in cœlo sunt, quia vident ex luce cœli, in qua interiora eorum sunt; etiam angeli per illos vident ea quæ in tellure sunt (*tt*); est enim apud illos cœlum conjunctum mundo, & mundus conjunctus cœlo, nam ut supra n: 246 dictum est, cum Angeli se convertunt ad hominem, se conjungunt ei ita, ut non aliter sciant, quam quod quæ hominis sunt, sua sint, non modo illa quæ loquelæ ejus sunt, sed etiam illa quæ visus & auditus est; homo etiam vicissim non aliter scit, quem quæ per Angelos influunt, sua sint. In tali conjunctione cum Angelis cœli fuerunt Antiquissimi in hac tellure, quorum tempora ideo vocata sunt Sæculum aureum; illi quia agnoverunt Divinum sub Humana forma, ita Dominum, loquuti sunt cum Angelis Cœli ut cum suis, & Angeli Cœli cum illis vicissim ut cum suis, & in illis cœlum & mundus unum fecerunt. At homo post illa tempora se successive removet e cœlo, per id quod amaret se præ Domino, & mundum præ cœlo, inde sentire cæpit jucunda amoris sui & mundi separata a jucundis cœli, & tandem usque adeo ut nesciret quid aliud jucundum: tunc clausa sunt interiora, quæ patuerunt in cœlum, & aperta exteriora ad mundum; quod cum fit, homo in luce est quoad omnia quæ mundi sunt, & in caligine quoad omnia quæ cœli sunt.

253. Post illa tempora raro aliquis loquutus est cum Angelis cœli, sed aliqui cum spiritibus, qui non in Cœlo sunt: interiora enim & exteriora hominis talia sunt, ut vel conversa sint ad Dominum ut ad Centrum suum commune, n: 124, vel ad seipsum, ita retro a Domino; quæ ad Dominum conversa sunt, etiam ad cœlum conversa sunt, quæ autem ad seipsum, etiam ad mundum; & quæ huc versa sunt, ægre elevari possunt; elevantur tamen a Domino, quantum fieri potest, per conversionem amoris, & hoc fit per vera ex Verbo.

254. Informatum sum quomodo Dominus loquutus est cum Prophetis, per quos Verbum; non loquutus est cum illis sicut cum Antiquis per influxum in interiora eorum, sed per spiritus qui missi sunt ad illos, quos Dominus implevit suo aspectu, ac ita inspiravit verba quæ Prophetis dictabant, sic ut
non

rem, n: 9936. Quod facies correspondeat interioribus hominis, quæ sunt cogitationis & affectionis, n: 1568. 2988. 2989. 3631. 4796. 4797. 4800. 5165. 5168. 5695. 9306. Quod etiam facies ad correspondentiam interiorum formata sit, n: 4791 ad 4805. 5695. Quod inde facies in Verbo significet interiora, n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796.

(*tt*) Quod spiritus nihil possint videre per hominem quod est in mundo hoc solari, sed quod per meos oculos viderint, causa n: 1880.

non esset influxus, sed dictamen: & quia verba ex Domino immediate prove-
niebant, ideo singula impleta sunt Divino, & in se continent sensum inter-
num; qui talis est, ut angeli Cœli percipiant illa in cœlesti & spiritali sensu,
cum homines in naturali; sic conjunxit Dominus Cœlum & Mundum per
Verbum. Quomodo Spiritus implentur Divino a Domino per aspectum,
etiam ostensum est; Spiritus impletus Divino a Domino non aliter scit, quam
quod ille Dominus sit, & quod Divinum sit quod loquitur, & hoc eo usque
dum loquutus est; postea apperipit & agnoscit, quod Spiritus sit, & quod
ille non loquutus sit a se, sed a Domino. Quia talis status fuit spirituum,
qui loquuti sunt cum Prophetis; ideo etiam ab illis dicitur, quod Jehovah
loquutus sit, etiam ipsi Spiritus se appellaverunt Jehovah, ut constare potest
non solum a Prophetis, sed etiam ex Historicis Verbi.

58255. Ut sciatur qualis conjunctio Angelorum & Spirituum est cum Ho-
mine; licet referre aliqua memoratu digna, ex quibus id illustrari & concludi
potest: quando angeli & Spiritus se convertunt ad hominem, tunc non sciunt
aliter quam quod hominis lingua sua sit, & quod illis non alia; causa est,
quia tunc in hominis lingua sunt, & non in sua, ejus nec recordantur; ut
primum autem se convertunt ab homine, tunc in sua angelica & spiritali
lingua sunt, nec sciunt quicquam de lingua hominis: simile factum est me-
cum, cum in consortio fui cum Angelis, & in simili statu cum illis, tunc
quoque loquutus sum cum illis sua lingua, nec scivi quicquam de mea, ejus
nec recordatus sum; ut primum autem non cum illis in consortio fui, in
mea lingua eram. Memoratu etiam dignum est, quod cum angeli & spi-
ritus se convertunt ad hominem, loqui possint cum illo ad omnem distan-
tiam; loquuti etiam sunt mecum longe iniquo æque sonore, sicut in propin-
quo; cum autem se convertunt ab homine, ac inter se loquuntur, quod
prorsus nihil audiat ab homine quid loquuntur, si vel id foret juxta ipsam
aurem; inde patuit, quod omnis conjunctio in spiritali mundo sit secundum
conversionem. Dignum etiam memoratu est, quod plures simul possint
loqui cum homine, & homo cum illis; mittunt enim aliquem spiritum a se
ad hominem, cum quo loqui volunt, & spiritus emissus se convertit ad il-
lum, & plures illi ad suum spiritum, & sic concentrant suas cogitationes,
quas spiritus profert; spiritus tunc non aliter scit, quam quod ipse loquatur
ex se, & illi non aliter quam quod ipsi; ita fit conjunctio plurium cum uno
etiam per conversionem (uu). Sed de Spiritibus his emissariis, qui etiam
vocantur Subjecta, & de communicatione per illos, in sequentibus plura
dicentur.

58256. Non licet alicui Angelo & Spiritui loqui cum homine ex sua
memoria,

(uu) Quod Spiritus a societatibus spirituum emissi ad alias societates dicantur sub-
jecta, n: 4403. 5856. Quod communicationes in mundo spiritali fiant per tales
emissarios spiritus, n: 4403. 5856. 5983. Quod spiritus, cum emissus est, & inservit
pro subjecto, non cogitet ex se, sed ex illis, ex quibus emissus est, n: 5985. 5986.
5987.

5988. 5989. 5990. 5991. 5992. 5993. 5994. 5995. 5996. 5997. 5998. 5999. 6000.

memoria, sed ex hominis; angelis enim & spiritibus æque est memoria ac hominibus; si spiritus cum homine loqueretur ex sua memoria, tunc homo non aliter sciret, quam quod res quas tunc cogitat suæ essent, cum tamen sunt spiritus, est velut reminiscencia rei, quam tamen homo nusquam audivit aut vidit: quod ita sit, ab experientia mihi scire datum est. Inde fuit quibusdam antiquis opinio, quod post aliquot millia annorum redituri essent in vitam suam priorem, & in omnia ejus acta, & quoque quod redierint, concluderunt id ex eo, quod quandoque obvenerit eis quasi recordatio rerum, quas tamen nusquam viderunt aut audiverunt; hoc factum est, quia spiritus ex sua memoria in ideas cogitationis eorum influxerunt.

257. Sunt etiam Spiritus, qui vocantur Spiritus naturales & corporei, illi cum ad hominem veniunt, non jungunt se cum cogitatione ejus sicut alii spiritus, sed intrant in corpus ejus, & occupant omnes ejus sensus, ac loquuntur per os ejus, & agunt per membra ejus, tunc non aliter scientes, quam quod omnia hominis sua sint: illi sunt spiritus qui obsident hominem; sed hi a Domino coniecti sunt in infernum, & sic prorsus remoti; unde tales obsessiones non hodie dantur (xx).

De Scripturis in Cœlo.

258. **Q**UIA Angelis est loquela, & loquela eorum est loquela vocum; ideo illis quoque Scripturæ sunt, & per Scripturas exprimuntur animi sui sensus æque ac per loquelam aliquoties mihi missæ sunt chartæ exaratae scripturis, prorsus sicut chartæ manu scriptæ & quoque sicut typis vulgatae in mundo, etiam illas legere potui similiter; sed non licuit plura inde haurire quam unum alterumve sensum; causa erat, quia non ex Divino Ordine est per scripta erudiri e cœlo, sed per Verbum, quoniam per hoc solum est communicatio & conjunctio cœli cum mundo, ita Dominus cum homine. Quod Chartæ in Cœlo scriptæ etiam apparuerint Prophetis, constat apud Ezechielem, “Cum aspicerem, ecce manus a spiritu emissa ad me, & in ea volumen libri, quod explicavit in conspectu meo; erat scriptum a fronte & a tergo,” II: 9. 10. Et apud Johannem, “Vidi ad dextram Ejus, qui insidebat throno, librum scriptum intus & a tergo, obsignatum sigillis septem,” Apoc: v: 1.

259. Quod in Cœlis scripturæ sint, provisum est a Domino propter aut ex similibus modis supol iurinq; & cetera iurils scilicet Verbum;

(xx) Quod non hodie dentur obsessiones externæ seu corporis, ut olim, n: 1983. Sed quod hodie dentur obsessiones internæ, quæ mentis, plusquam olim, n: 1983. 4793. Quod homo obsessus sit interius, cum spurcas cogitationes habet, & scandalosas de Deo, & de proximo, & cum ab illis propalandis solum detinetur per vincula externa, quæ sunt timor jacturæ famæ, honoris, lucris, legis, vitæ, n: 5990. De spiritibus diabolicis qui præcipue obsident interiora hominis, n: 4793. De spiritibus diabolicis qui cupiunt obsidere exteriora hominis, quod clausi sint in infernis, n: 2752. 5990.

Verbum; nam id in sua essentia est Divinum Verum; ex quo omnis sapientia coelestis est tam hominibus quam angelis, est enim id dictatum a Domino, & quod dictatur a Domino transit omnes Coelos ordine, ac terminatur apud hominem; inde est illud accommodatum tam sapientiae in qua sunt angeli, quam intelligentiae in qua sunt homines: ex eo est, quod etiam Verbum sit Angelis, & quod illi aequè id legant ut homines in terra; ex illo etiam doctrinalia eorum sunt; & ex illo predicationes ibi fiunt n: 221: idem est Verbum, verum sensus ejus naturalis, qui est sensus literae nobis, non est in Coelo, sed est sensus spiritualis, qui est sensus ejus internus: qualis hic sensus est, videatur in Opusculo de Equo Albo, de quo in Apocalypsi.

260. Quondam etiam ad me e Coelo missa est chartula, in qua solum aliquae voces literis Hebraicis scriptae erant, & dicebatur quod unaquævis litera involvat arcana sapientiae, & quod illa insint inflexionibus & curvaturis literarum, & inde quoque sonis: inde patuit mihi, quid significatur per hæc Domini verba, "*Amen dico vobis, usque dum præterierit Cælum & Terra, jotha unum aut corniculum unum non præteribit de Lege,*" Matth: v: 18; quod Verbum Divinum sit quoad omnem ejus apicem, etiam notum est in Ecclesia; sed ubinam Divinum latet in omni apice, nondum notum est, quapropter dicetur; scriptura in Coelo intimo consistit ex variis formis inflexis & circumflexis, & inflexiones & circumflexiones sunt secundum formam coeli; Angeli per illas exprimunt arcana sapientiae suae, & quoque plura quæ non possunt vocibus enuntiare; & quod mirabile, illam scripturam sciunt Angeli absque arte & magistro, est illis indita sicut ipsa loquela, de qua n: 236; quapropter scriptura hæc est scriptura coelestis: quod indita sit, est quia omnis extensio cogitationum & affectionum, & inde omnis communicatio intelligentiae & sapientiae angelorum vadit secundum formam coeli, n: 201; inde est, quod in illam fluat scriptura illorum. Dictum est mihi, quod Antiquissimis in hac Tellure, antequam literae inventae sunt, etiam talis scriptura fuerit; & quod illa translata sit in literas linguae Hebraicae, quæ literae antiquis temporibus omnes inflexae fuerunt, & non aliqua, sicut hodie, terminatae ut lineae: inde est, quod in Verbo sint Divina & arcana coeli etiam in jothis, apicibus, & corniculis ejus.

261. Hæc scriptura, quæ sit per typos formæ coelestis, in usu est in intimo Coelo, ubi in sapientia prae reliquis sunt, exprimuntur per illos affectiones, a quibus cogitationes fluunt & consequuntur ordine secundum rei subiectum de quo agitur; inde est, quod scripturae illae involvant arcana, quæ exhauriri cogitatione nequeunt; has scripturas datum etiam est videre. At in Coelis inferioribus non tales scripturae sunt; scripturae in his Coelis sunt similes scripturis in mundo, similibus literis, sed usque non intelligibiles homini, quia sunt in Lingua angelica, & Lingua angelica talis est, ut non commune habeat cum Linguis humanis n: 237; per vocales enim exprimunt affectiones, per consonantes ideas cogitationis ex affectionibus, & per voces ex illis sensum rei, videatur supra n: 236. 241. Hæc scriptura etiam involvit paucis vocibus plura quam homo potest per aliquot paginas describere:

bere: visæ etiam mihi illæ scripturæ sunt. Ita conscriptum habent Verbum in Cœlis inferioribus, & per formas cœlestes in Cœlo intimo.

262. Memorabile est, quod scripturæ in Cœlis fluant naturaliter ex ipsis eorum cogitationibus, tam facili opera, ut sit quasi cogitatio se ejiciat, nec hæret manus in electione alicujus vocis, quia voces tam quas eloquuntur quam quas scribunt, correspondent ideis cogitationis eorum; & omnis correspondentia est naturalis & spontanea. Dantur etiam in Cœlis scripturæ absque ope manus, ex sola correspondentia cogitationum; sed hæ non permanent.

263. Vidi etiam Scripturas e Cœlo ex meris numeris exaratis in ordine & in serie, plane sicut in scripturis ex literis & vocibus, & instructus sum quod hæc scriptura sit ex intimo Cœlo, & quod cœlestis eorum scriptura, de qua supra n: 260. 261, actum est, sistatur in numeris apud angelos inferioris Cœli, cum cogitatio ex illa defluit; & quod numeralis illa scriptura similiter involvat arcana, quorum aliqua non comprehendi cogitatione, nec exprimi vocibus possunt; omnes enim numeri correspondent, & secundum correspondentiam significant, æque ac voces (yy); cum differentia tamen, quod numeri involvant communia, & voces singularia; & quia unum commune involvit innumera singularia, inde est, quod numeralis scriptura involvat arcana plura quam literalis. Ex his patuit mihi, quod numeri in Verbo æque significant res ac voces ibi: quid numeri simplices, ut 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12, & quid compositi 20. 30. 50. 70. 100. 144. 1000. 10000. 12000, & plures significant, videri potest in Arcanis cœlestibus, ubi de illis actum est. In scriptura illa in Cœlo præponitur semper numerus, ex quo sequentes in serie pendent ut a suo subjecto, nam ille numerus est quasi index rei de qua agitur, & ex quo sequentium numerorum determinatio est ad rem in specie.

264. Qui non sciunt aliquid de Cœlo, & non volunt aliam de eo ideam habere, quam sicut de puro atmosphaerico, in quo volitant Angeli sicut Mentis intellectuales absque sensu auditus & visus, illi non possunt cogitare, quod illis loquela & scriptura sint; in materiali enim ponunt omnis rei existentiam; cum tamen illa, quæ in Cœlo sunt, tam realiter existunt, quam quæ in mundo, & Angelis, qui ibi, omnia sunt quæ usui ad vitam, & quæ usui ad sapientiam sunt.

(yy) Quod omnes numeri in Verbo significant res, n: 482. 487. 647. 648. 755. 813. 1963. 1988. 2075. 2252. 3252. 4264. 4674. 6175. 9488. 9659. 10217. 10253. Offensum e cœlo, n: 4495. 5265. Quod numeri multiplicati similia significant cum numeris simplicibus a quibus per multiplicationem exsurgunt, n: 5291. 5335. 5708. 7973. Quod antiquissimi habuerint arcana cœlestia in numeris, quasi Computum Ecclesiasticum, n: 575.

De Sapientia Angelorum Cœli.

265. **Q**UALIS Sapiencia Angelorum Cœli est, ægre comprehendi potest, quia transcendit sapientiam humanam in tantum ut æquiparari nequeant, & quod transcendit hoc apparet sicut non aliquid sit: sunt etiam aliqua ignota, per quæ describetur, quæ antequam nota sunt, sunt in intellectu sicut umbræ, & sic quoque rem, qualis in se est, occultant; sed usque talia sunt, quæ possunt sciri, & dum sciuntur comprehendendi, modo mens delectetur illis, nam delectatio secum lucem habet, quia est ex amore, & illis, qui amant talia quæ Divinæ & cœlestis sapientiæ sunt, lux affulget e cœlo, & illustratio est.

266. Qualis sapientia Angelorum est, concludi potest ex eo quod in Luce Cœli sint, & Lux Cœli in sua essentia est Divinum Verum seu Divina Sapientia, & hæc Lux simul illustrat visum eorum internum qui est mentis, & visum eorum externum qui est oculorum; quod Lux Cœli sit Divinum Verum seu Divina Sapientia, videatur supra n: 126 ad 133. Sunt etiam Angeli in cœlesti Calore, qui in sua essentia est Divinum Bonum seu Divinus Amor, ex quo illis affectio & desiderium sapiendi est; quod Calor cœli sit Divinum Bonum seu Divinus Amor, videatur supra n: 133 ad 140. Quod Angeli in sapientia sint, adeo ut dici queant Sapientiæ, concludi potest ex eo, quod omnes eorum cogitationes & affectiones fluant secundum formam cœlestem, quæ forma est forma Divinæ Sapientiæ, & quod interiora illorum, quæ sapientiam recipiunt, ad illam formam composita sint; quod Angelorum cogitationes & affectiones fluant secundum formam cœli, proinde etiam intelligentia & sapientia eorum, videatur supra n: 201 ad 212. Quod supereminens sapientia sit Angelis, etiam constare potest ex eo, quod loquela eorum sit sapientiæ loquela, fuit enim illa immediate ex sponte ex cogitatione, & hæc ex affectione, sic ut loquela eorum sit cogitatio & affectione in forma externa, inde est quod nihil eos ab influxu Divino abstrahat, & non aliquid externum, quod apud hominem in loquelam ejus ex aliis cogitationibus infertur; quod Angelorum loquela sit loquela cogitationis & affectionis eorum, videatur n: 234 ad 245. Ad talem Angelorum sapientiam conspirat quoque id, quod omnia quæ oculis vident & sensibus percipiunt, concordent sapientiæ eorum, quoniam correspondentiæ sunt, & inde objecta formæ repræsentativæ talium quæ sunt sapientiæ; quod omnia quæ in Cœlis apparent sint correspondentiæ cum interioribus Angelorum, & quod sint repræsentationes sapientiæ illorum, videatur supra n: 170 ad 182. Præterea Angelorum cogitationes non finiuntur & coarctantur per ideas ex spatio & tempore, sicut cogitationes humanæ, nam spatia & tempora sunt propria naturæ, & propria naturæ abducunt mentem a spiritualibus, & auferunt visui intellectualem extensionem; quod angelorum ideæ sint absque tempore & spatio, & sic illimitatæ præ humanis, videatur supra n: 162 ad 169, & 191

ad 199. Angelorum cogitationes nec deducuntur ad terrestria & materialia, nec interpolantur ab aliquibus curis de necessitatibus vitæ, ita per illa nec abducuntur a sapientiæ jucundis, sicut cogitationes hominum in mundo; omnia enim illis veniunt gratis a Domino, vestiuntur gratis, nutriuntur gratis, habitant gratis, n: 181. 190; & insuper donantur jucundis & amænis secundum sapientiæ receptionem a Domino. Hæc dicta sunt, ut sciatur unde Angelis tanta sapientia est (zz).

267. Quod Angeli tantam sapientiam recipere possint, est quia aperta sunt interiora eorum, & sapientia sicut omnis perfectio crescit versus interiora, ita secundum aperitionem eorum (a): Sunt tres gradus vitæ, qui correspondent tribus cœlis, apud unumquemvis angelum, videatur n: 29 ad 40; illi, apud quos primus gradus apertus est, in Cœlo primo seu ultimo sunt; illi, apud quos secundus gradus apertus est, in Cœlo secundo seu medio sunt; illi autem apud quos tertius gradus apertus est, in Cœlo tertio seu intimo sunt; secundum hos gradus est sapientia Angelorum in Cœlis; inde sapientia Angelorum Intimi Cœli immensum transcendit sapientiam Angelorum Medii Cœli, & horum sapientia sapientiam Angelorum Ultimi Cœli, videatur supra n: 209. 210; & quales gradus sunt n: 38. Quod talia discrimina sint, est quia illa quæ in superiori gradu sunt, singularia sunt, & quæ in inferiori communia, & communia sunt continentia singularium; se habent singularia ad communia sicut millia aut myriades ad unum, ita sapientia Angelorum superioris Cœli ad sapientiam Angelorum inferioris Cœli respective. Sed horum sapientia usque similiter transcendit sapientiam hominis, nam homo in corporeo & ejus sensualibus est, & sensualia corporea hominis sunt in infimo gradu; inde patet, qualis sapientia est illis qui ex sensualibus cogitant, hoc est, illis qui sensuales homines vocantur, quod nempe non sint in aliqua sapientia, sed solum in scientia (b): aliter vero illi homines,

(zz) De sapientia Angelorum quod sit incomprehensibilis & ineffabilis, n: 2795. 2796. 2802. 3314. 3404. 3405. 9094. 9176.

(a) Quod quantum homo ab externis elevatur versus interiora, tantum in lucem, ita tantum intelligentiam veniat, n: 6183. 6313. Quod actualis sit elevatio, n: 7816. 10330. Quod elevatio ab externis ad interiora sit sicut a nimbo in lucem, n: 4598. Quod exteriora remotiora sint a Divino apud hominem, quare obscura respective sunt, n: 6451. Et quoque inordinata respective, n: 996. 3855. Quod interiora sint perfectiora quia propiora Divino, n: 5146. 5147. Quod in interno millia & millia sint, quæ in externo apparent ut commune unum, n: 5707. Quod inde cogitatio & perceptio quo interior eo clarior, n: 5920.

(b) Quod sensuale sit ultimum vitæ hominis adhærens & inhærens corporeo ejus, n: 5077. 5767. 9212. 9216. 9331. 9730. Quod is sensualis homo dicatur, qui omnia judicat & concludit ex sensibus corporis, & qui nihil credit nisi quod oculis videt & manibus tangit, n: 5094. 7693. Quod talis homo cogitet in externis & non interius in se, n: 5089. 5094. 6564. 7693. Quod interiora ejus clausa sint, ut ibi nihil veri spiritualis videat, n: 6564. 6844. 6845. Verbo, qui in crasso lumine naturali est, & sic nihil percipit quod e luce cœli, n: 6201. 6310. 6564. 6844. 6845. 6598. 6612. 6614.

mines, quorum cogitationes elevatæ sunt supra sensuality, & magis quorum interiora aperta sunt usque in lucem cœli.

268. Quanta sapientia Angelorum est, constare potest ex eo, quod in Cœlis omnium communicatio sit, unius intelligentia & sapientia communicatur alteri, est Cœlum Communio omnium bonorum; causa est, quia Amor cœlestis talis est, is vult ut sit alterius quod suum est, quare nemo in Cœlo percipit bonum suum in se ut bonum, nisi sit etiam in altero, inde quoque est felicitas Cœli; hoc ducunt Angeli a Domino, Cujus Divinus amor talis est. Quod talis communicatio in Cœlis sit, datum etiam est per experientiam scire; quidam simplices quandoque sublati sunt in Cœlum, & cum illuc, etiam in Angelicam sapientiam venerunt, & tunc intellexerunt talia quæ prius non comprehendere potuerunt, & loquuti sunt quæ in priori statu non effari potuerunt.

269. Qualis sapientia Angelorum est, non describi vocibus potest, sed modo illustrari per aliqua communia; Angeli possunt una voce exprimere, quæ homo non potest mille vocibus; & præterea uni voci Angelicæ insunt innumera, quæ vocibus linguæ humanæ exprimi nequeunt; in singulis enim quæ Angeli loquuntur sunt arcana sapientiæ in continuo nexu, ad quæ scientiæ humanæ nusquam pertingunt; Angeli etiam quæ non vocibus loquelæ suæ exhauriunt, suppleunt sono, cui inest affectio rerum in suo ordine, nam, ut supra n: 236. 241 dictum est, per sonos exprimunt affectiones, & per voces ideas cogitationis ex affectionibus; inde est, quod quæ audiuntur in Cœlo, dicantur ineffabilia. Angeli similiter possunt singula quæ in volumine alicujus Libri scripta sunt, paucis vocibus edicere, & cuivis voci indere talia quæ elevant ad sapientiam interiorem; loquela enim eorum talis est, ut consonet cum affectionibus, & unaquævis vox cum ideis; voces etiam variantur infinitis modis secundum series rerum quæ in complexu sunt in cogitatione. Angeli interiores etiam possunt ex sono & simul aliquibus vocibus loquentis scire integram ejus vitam, percipiunt enim ex sonoro variegato per ideas in vocibus amorem ejus regnantem, cui insunt quasi inscripta singulæ vitæ ejus (c). Ex his patet, qualis est sapientia Angelorum: sapientia illorum

6614. 6622. 6624. Quod interius sit contra illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, n: 6201. 6316. 6844. 6845. 6948. 6949. Quod tales fiant Eruditi qui se confirmaverunt contra vera Ecclesiæ, n: 6316. Quod sensuales homines astuti sint & malitiosi præ reliquis, n: 7693. 10236. Quod ratiocinentur acriter & solerter, sed ex memoria corporæ, in qua ponunt omnem intelligentiam, n: 195. 196. 5700. 10236. Sed quod ex fallaciis sensuum, n: 5984. 6948. 6949. 7693.

(c) Quod universaliter regnans seu dominans est apud hominem sit in singulis ejus vitæ, ita in omnibus & singulis ejus cogitationis & affectionis, n: 4459. 5949. 6159. 6571. 7648. 8067. 8853 ad 8858. Quod homo talis sit, qualis ejus amor dominans, n: 918. 1040. 8858; illustratum per exempla, n: 8854. 8857. Quod id quod universaliter regnat, faciat vitam spiritus hominis, n: 7648. Quod id sit ipsa voluntas ejus, ipse amor ejus, & finis vitæ ejus, quoniam quod homo vult hoc amat, & quod amat

illorum se habet ad sapientiam humanam sicut myrias ad unum, comparative sicut vires motrices totius corporis, quæ innumerabiles sunt, ad actionem ex illis, quæ coram sensu humano apparent ut unum; aut sicut millia objecti visa perfecto microscopio ad unum obscurum coram nudo oculo. Velim etiam rem illustrare exemplo; Angelus ex sapientia sua descripsit Regenerationem, & protulit arcana de illa in suo ordine usque ad centena, & unum quodvis arcanum implevit ideis in quibus arcana interiora erant, & hoc a principio ad finem, exposuit enim quomodo spiritualis homo e novo concipitur, in utero quasi gestatur, nascitur, adolescit, & successive perficitur; dixit quod potuisset numerum arcanorum usque ad aliquot millia augere; & quod illa quæ dicta sunt solum essent de Regeneratione Externi hominis, & quod innumerabilia plura forent de Regeneratione Interni. Ex his & similibus aliis quæ ab Angelis audita sunt, patuit mihi quanta illis sapientia, & respective quanta ignorantia homini, quæ vix scit quid Regeneratio, & non scit aliquod momentum progressionis cum regeneratur.

270. De Sapientia Angelorum Tertii seu intimi Cœli, & quantum illa excedit sapientiam angelorum Primi seu ultimi Cœli, nunc dicitur: Sapientia Angelorum Tertii seu intimi Cœli est incomprehensibilis, etiam illis qui in ultimo Cœlo sunt; causa est, quia interiora Angelorum Tertii Cœli ad tertium gradum aperta sunt, interiora autem Angelorum Primi Cœli modo ad primum gradum, & omnis sapientia crescit versus interiora, & perficitur secundum aperitionem eorum, n: 208. 267. Quia interiora Angelorum Tertii seu intimi Cœli ad tertium gradum aperta sunt, ideo sunt illis vera Divina quasi inscripta, nam interiora tertii gradus, præ interioribus secundi & primi gradus, in forma cœli sunt, & forma cœli est ex Divino Vero, ita secundum Divinam sapientiam; inde est, quod illis Angelis appareant Divina Vera sicut inscripta, aut sicut insita & innata: quapropter illi, ut primum audiunt genuina Vera Divina, illa statim agnoscunt & percipiunt, & postea quasi vident illa intus in se: quia tales sunt Angeli illius Cœli, ideo de Veris Divinis nusquam ratiocinantur, minus de aliquo Vero controvertunt, nam ita sit vel non ita, nec sciunt quid sit credere aut fidem habere, dicunt enim quid fides, nam percipio & video quod ita sit; illustrent hoc per comparativa; nempe quod id foret sicut quum aliquis cum socio videt domum, & varia in illa & circum illam, diceret socio quod oporteat credere quod sint, & quod talia sint sicut vidit; aut sicut quis videt hortum, & ibi arbores & fructus, & diceret socio, quod fidem habere debeat, quod sit hortus, & quod sint arbores & fructus, cum tamen illa oculis suis clare videt; exinde est quod Angeli illi nusquam nominent fidem, nec aliquam ejus ideam habeant, quapropter nec ratiocinantur de veris Divinis, minus controvertunt de aliquo Vero,

amat, hoc pro fine habet, n: 1317. 1568. 1571. 1909. 3796. 5949. 6936. Quod ideo homo talis sit qualis ejus voluntas, aut qualis ejus amor regnans, aut qualis ejus finis vitæ, n: 1568. 1571. 3570. 4054. 6571. 6934. 6938. 8856. 10076. 10109. 10110. 10284.

Vero, num ita sit vel non ita (*d*). Angeli autem Primi seu ultimi cœli non ita habent vera Divina interioribus suis inscripta, quia illis non nisi quam primus gradus vitæ apertus est, illi ideo ratiocinantur de illis, & qui ratiocinantur vix aliquid ultra objectum rei, de qua ratiocinantur, vident, aut ultra subiectum vadunt, nisi solum ad confirmandum id aliquibus, & cum confirmaverunt dicunt, quod fidei erunt, & quod credenda. De his cum Angelis loquutus sum, qui dixerunt, quod tale discrimen inter sapientiam Angelorum Tertii Cœli & inter sapientiam Angelorum Primi Cœli sit, quale inter lucidum & obscurum; etiam comparaverunt sapientiam Angelorum Tertii Cœli cum magnifico Palatio pleno omnibus ad usum, circum quod Paradisi in longum & in latum, & circum hos magnifica plurium generum; & quod Angeli illi, quia in veris sapientiæ sunt, possint intrare in Palatium ac videre omnia, & quoque exspatiari in Paradisos quaquaversum, & delectari omnibus: aliter vero illi qui ratiocinantur de veris, & magis qui controvertunt de illis, hi quia non vident vera ex luce veri, sed hauriunt illa vel ex aliis, vel ex sensu literæ Verbi, quem non interius intelligunt, dicunt quod credenda, seu quod fides habenda, in quæ dein non volunt ut visus interior intret; de his dicebant, quod non ad primum limen Palatii sapientiæ venire possint, minus intrare in illud, & exspatiari in Paradisos ejus, quoniam in primo passu subsistunt; aliter qui in ipsis veris sunt, hos nihil retardat quin ferantur & progrediantur absque limite, nam vera visa ducunt quocunque pergunt, ac in latos campos, quoniam unumquodvis verum infinitæ extensionis est, & in conjunctione cum multiplicibus aliis. Amplius dixerunt, quod sapientia Angelorum Intimi Cœli præcipue consistat in eo, quod videant Divina & Cœlestia in singulis objectis, & mirabilia in serie plurium; nam omnia quæ apparent coram oculis eorum, correspondent; ut cum vident palatia & hortos, non moratur intuitio eorum in talibus quæ ante oculos sunt, sed vident interiora ex quibus, ita quibus correspondent, & illa cum omni varietate secundum objectorum faciem, ita simul innumerabilia in ordine & nexu, quæ tunc ita jucundant mentes eorum, ut videantur auferri a se: quod omnia quæ in cœlis apparent, correspondeant Divinis quæ a Domino apud Angelos, videatur supra n: 170 ad 176.

271. Quod Angeli Tertii Cœli tales sint, est quia in amore in Dominum sunt, & ille Amor aperit interiora quæ mentis sunt ad tertium gradum, & est receptaculum omnium sapientiæ. Porro sciendum est, quod Angeli Intimi Cœli usque continue perficiantur sapientia, & hoc quoque aliter quam Angeli

(*d*) Quod cœlestes Angeli innumerabilia sciant, & immensum sapiant præ Angelis spiritualibus, n: 2718. Quod Angeli cœlestes non cogitent & loquantur ex fide prout Angeli spirituales, quoniam a Domino in perceptione omnium quæ fidei sunt. n: 202. 597. 607. 784. 1121. 1387. 1398. 1442. 1919. 7680. 7877. 8780. 9277. 10336. Quod de veris fidei modo dicant ita ita vel non non, at quod angeli spirituales ratiocinentur num ita sit, n: 2715. 3246. 4448. 9166. 10786; explicantur ibi Domini verba, quod *sermo erit ita ita, non non*, Matth: v: 36.

Angeli Ultimi Coeli: Angeli intimi Coeli Divina Vera non reponunt in memoria, ita nec faciunt ex illis aliquam scientiam, sed statim ut audiunt illa, percipiunt illa, & mittunt in vitam, inde est quod Divina Vera permanent apud illos sicut inscripta, quod enim vitæ mandatur, taliter inest: aliter vero res se habet cum Angelis Ultimi Coeli, illi Divina Vera primum reponunt in memoria, ac recondunt in scientia, & inde depromunt illa, & perficiunt intellectum suum per illa, & absque perceptione interiore numvera sint, volunt illa, & vitæ mandant; inde illis obscurum est respective. Memoratu dignum est, quod Angeli Tertii Coeli perficiantur sapientia per auditum, non autem per visum; illa quæ audiunt ex prædicatione, non intrant in memoriam eorum, sed immediate in perceptionem & voluntatem, & sunt vitæ; quæ autem Angeli illi vident oculis suis, ea intrant in memoriam eorum, & de illis ratiocinantur & loquuntur; inde patuit quod via auditus sit illis via sapientiæ; hoc quoque ex correspondentia, nam auris correspondet obedientiæ, & obedientia est vitæ; at oculus correspondet intelligentiæ, & intelligentia est doctrinæ (e). Status horum Angelorum describitur etiam passim in Verbo; ut apud Jeremiam, "*Indam legem meam menti eorum, & cordi eorum inscribam eam; non docebant amplius quisquam amicum suum, & quisquam fratrem suum, dicendo, cognoscite Jehovam, nam quotquot erunt cognoscent Me, a minimo eorum ad maximum eorum,*" xxxi: 33. 34. Et apud Matthæum, "*Sermo vester erit ita ita, non non, quod ultra hæc est, ex malo est,*" v: 36; quod ex malo sit quod ultra illa, est quia non ex Domino; nam vera quæ insunt Angelis Tertii Coeli, sunt ex Domino, quia in amore in Ipsum sunt: Amor in Dominum in illo Cœlo est velle & facere Divinum Verum, nam Divinum Verum est Dominus in Cœlo.

272. Quod Angeli tantam sapientiam recipere possint, ad causas supra allatas accedit hæc, quæ etiam in Cœlo primaria est, quod absque amore sui sint, nam quantum quis absque illo amore est, tantum in Divinis sapere potest; ille amor est qui claudit interiora ad Dominum & ad cœlum, & aperit exteriora & ea vertit ad se; quapropter omnes illi, apud quos ille amor dominatur, in caligine sunt quoad illa quæ Cœli sunt, utcunque in luce quoad illa quæ mundi sunt: Angeli autem vicissim, quia absque amore illo sunt, in luce sapientiæ sunt; amores enim cœlestes, in quibus sunt, qui sunt amor in Dominum, & amor erga proximum, aperiunt interiora, quia illi amores a Domino sunt, & in illis est Ipse Dominus: quod illi amores faciant Cœlum in communi, & forment cœlum apud unumquemvis in particulari, videatur supra n: 13 ad 19. Quia amores cœlestes aperiunt interiora ad Dominum,

(e) De correspondentia auris & auditus, n: 4652 ad 4660. Quod auris respondeat perceptioni & obedientiæ, & quod inde significet illas, n: 2542. 3869. 4653. 5017. 7216. 8361. 9311. 9397. 10065. Quod significet receptionem veritatum, n: 5471. 5475. 9926. De Correspondentia oculi & ejus visus, n: 4403 ad 4421. 4523 ad 4534; quod visus oculi inde significet intelligentiam quæ fidei & quoque fidem, n: 2701. 4410. 4526. 6923. 9051. 10569.

Dominum, ideo etiam omnes Angeli vertunt facies suas ad Dominum, n: 142, in mundo enim spirituali est amor qui vertit interiora cuiusvis ad se, & quo vertit interiora etiam vertit faciem, nam facies ibi unum agit cum interioribus, est enim forma externa eorum: quia amor vertit interiora & faciem ad se, ideo etiam conjungit se illis, nam amor est conjunctio spiritualis, ideo quoque communicat sua cum illis; ex illa Conversione, & inde Conjunctione & Communicatione est Angelis sapientia: quod omnis conjunctio in Mundo spirituali sit secundum conversionem, videatur supra n: 255.

273. Angeli continue perficiuntur sapientia (f); sed usque non possunt eo usque perfici in æternum, ut sit aliqua ratio inter sapientiam illorum & Sapientiam Divinam Domini, nam Sapientia Divina Domini est Infinita, & Angelorum finita, & non datur ratio Infiniti & finiti.

274. Quia sapientia perficit Angelos, & facit vitam illorum, ac quia Cœlum cum suis bonis influit apud unumquemvis secundum sapientiam ejus, ideo omnes ibi desiderant illam, & appetunt illam, vix aliter quam sicut homo, qui in fame est, cibum; est quoque scientia, intelligentia, & sapientia, nutritio spiritualis, sicut cibus est nutritio naturalis; correspondent etiam sibi mutuo.

275. Angeli in uno Cœlo, & quoque in una societate cœli, non in simili sapientia sunt, sed in dissimili; in maxima sapientia sunt qui in medio, in minore qui circumcirca usque ad terminos; decrescencia sapientiæ secundum distantias a medio est sicut decrescencia lucis vergentis ad umbram, videatur supra n: 43 & 128: Lux etiam apud illos in simili gradu est, quoniam Lux Cœli est Divina Sapientia, & quisque in luce est secundum receptionem ejus. De Luce Cœli & ejus varia receptione, videatur supra n: 126 ad 132.

De statu Innocentiæ Angelorum in Cœlo.

276. **Q**UID Innocentia, & qualis illa, a paucis scitur in mundo, & prorsus non ab illis qui in malo sunt; apparet quidem coram oculis, & hoc ex facie, loquela, & gestibus, imprimis infantum, sed usque non scitur quid illa, minus quod illa sit in qua Cœlum se recondit apud hominem: ut itaque sciatur, velim ordine progredi, & dicere primum de Innocentia infantiz, & dein de Innocentia sapientiæ, & tandem de statu Cœli quoad Innocentiam.

277. Innocentia infantiz seu infantum non est genuina Innocentia, nam solum est in forma externa, & non interna, usque tamen ex illa disci potest, qualis Innocentia est; elucet enim ex illorum facie, & ex aliquibus illorum gestibus, & ex prima illorum loquela, & afficit, quod nempe illis

non sit cogitatio interna, nondum enim sciunt quid bonum & malum, ac verum & falsum ex quibus cogitatio; inde illis non est prudentia ex proprio; non propositum & deliberatum, ita non finis mali; non illis proprium ex amore sui & mundi acquisitum; non sibi quicquam tribuunt, omnia accepta referunt suis parentibus; contenti paucis & pusillis quæ illis dono dantur, lætantur illis; non sollicitudo illis de victu & amictu, & nulla de futuris; non spectant ad mundum; & inde capiunt multa; amant suos parentes, suam nutricem, & infantes socios, cum quibus in innocentia ludunt; se patiuntur duci, auscultant & obediunt; & quia in eo statu sunt, omnia recipiunt vita; inde illis, præter quod sciunt unde, mores decentes, inde illis loquela, & inde illis initia mentium memoriæ & cogitationis, quibus recipiendis & imbuendis pro medio inservit status illorum innocentia; sed hæc Innocentia, ut supra dictum est, externa est, quia solum corporis non mentis (g); mens enim eorum nondum formata est, nam Mens est intellectus & voluntas, & inde cogitatio & affectio. Dictum mihi est e Coelo, quod Infantes præcipue sub auspicio Domini sint, & Influxus sit e Coelo intimo, ubi status innocentia est; & quod influxus pertranseat interiora eorum, & quod in pertranseundo non afficiat illa nisi quam per Innocentiam, & quod inde Innocentia sistatur in facie & in aliquibus gestibus, & appareat; & quod illa sit, qua intime afficiuntur parentes, & facit amorem qui vocatur Storge.

278. Innocentia sapientiæ est genuina Innocentia, quia est interna, nam est ipsius mentis, ita ipsius voluntatis & inde intellectus, & cum in illis est innocentia, est quoque sapientia, nam sapientia est illorum; inde dicitur in Coelo, quod Innocentia habitet in Sapientia, & quod tantum sapientiæ sit Angelo, quantum ei Innocentia: quod ita sit, confirmant per id, quod qui in Innocentiæ statu sunt, sibi nihil boni tribuant, sed accepta ferant & addicent omnia Domino; quod velint duci ab Ipso, & non a semet; quod ament omne quod bonum est, & delectentur omni quod verum est, quia sciunt & percipiunt, quod amare bonum, ita velle & facere id, sit amare Dominum, & amare verum sit amare proximum; quod vivant contenti suis, sive pauca sint sive multa, quia sciunt quod tantum recipiant quantum conducit, pauca quibus conducit paucum, & multa quibus conducit multum, & quod illi non sciant quid conducit illis, sed solum Dominus, Cui æterna sunt omnia quæ providet; inde nec sunt solliciti de futuris, sollicitudinem de futuris vocant curam pro crastino, quam dicunt esse dolorem ob jacturam aut non receptionem talium quæ non necessaria sunt ad usus vitæ; cum sociis nunquam agunt ex fine mali, sed ex bono, justo & sincero; agere ex fine.

(g) Quod Innocentia infantum non sit vera innocentia, sed quod vera Innocentia habitet in sapientia, n: 1616. 2305. 2306. 3495. 4563. 4797. 5608. 9301. 10021. Quod bonum infantia non sit bonum spirituale, sed quod fiat per implantationem veri, n: 3504. Quod tamen bonum infantia sit medium per quod implantatur intelligentia, n: 1616. 3183. 9301. 10110. Quod homo absque bono innocentia in infantia foret ferus, n: 3494. quod quicquid imbuatur in infantia, appareat naturale, n: 3494.

fine mali vocant astum, quem fugiunt sicut venenum serpentis, quoniam est prorsus contra innocentiam: quia nihil plus amant quam duci a Domino, & quia Ipsi accepta ferunt omnia, ideo remoti sunt a suo proprio, & quantum remoti a suo proprio sunt, tantum influit Dominus; inde est, quod quæ audiunt ab Ipso, sive sit medio Verbo, sive mediâ Prædicatione, non reponant in memoria, sed statim obediant, hoc est, velint & faciant, voluntas est ipsa illorum memoria: illi ut plurimum simplices in externa forma apparent, sed sapientes & prudentes in interna sunt; illi sunt qui intelliguntur a Domino, "*Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ*," Matth: x: 16, talis est Innocentia, quæ vocatur Innocentia sapientiæ. Quia Innocentia nihil boni sibi tribuit, sed omne bonum addicat Domino, & quia sic amat duci a Domino, & inde est receptio omnis boni & veri, ex quibus sapientia, ideo homo ita creatus est, ut, cum est infans, sit in Innocentia sed externa, at cum fit senex sit in innocentia interna, ut per illam in hanc & ex hac in illam veniat; quare etiam homo, cum fit senex, etiam decrescit corpore, & fit e. novo sicut infans, sed ut infans sapiens, ita angelus, nam infans sapiens in eminenti sensu est angelus: inde est, quod in Verbo Infans significet Innocentem, & Senex sapientem in quo Innocentia (b).

279. Similiter fit cum omni qui regeneratur, Regeneratio est renascentia quoad spirituales hominem; is primum introducit in Innocentiam infantiam, quæ est quod nihil veri sciat & boni possit ex se, sed solum ex Domino, & quod desideret & appetat illa ex causa solum quia est verum & quia est bonum; dantur etiam illa a Domino, sicut progreditur ætate; ducitur, ille primum in scientiam illorum, dein a scientia in intelligentiam, & demum ab intelligentia in sapientiam, semper comitante innocentia, quæ est, ut dictum est, quod nihil veri sciat & nihil boni possit ex se sed ex Domino; absque hac fide & ejus perceptione nemo aliquid Cœli recipere potest; in eo præcipue consistit Innocentia sapientiæ.

280. Quia Innocentia est duei a Domino, & non a semet, inde omnes qui in Cœlo sunt in innocentia sunt, nam omnes, qui ibi, amant duci a Domino, sciunt enim quod ducere seipsum sit duci a proprio, & proprium est amare semet, & qui amat semet non patitur duci ab alio: inde est, quod quantum Angelus in innocentia est, tantum in Cœlo sit, hoc est, tantum in Divino Bono ac Divino Vero, nam esse in his est in Cœlo: distinguuntur ideo Cœli secundum Innocentiam; illi qui in Cœlo ultimo seu primo sunt, in innocentia primi seu ultimi gradus sunt; illi qui in Cœlo medio seu secundo sunt, in innocentia secundi seu medii gradus sunt; qui autem in Cœlo intimo seu tertio sunt, in innocentia tertii seu intimi gradus sunt; hi ideo sunt:

(b) Quod per Infantes in Verbo significetur Innocentia, n: 5608: & quoque per lactentes, n: 3183. Quod per senem significetur sapiens, & in sensu abstracto sapientia, n: 3183. 6523. Quod homo ita creatus sit, ut quantum vergit ad senectam, fiat sicut infans, ac ut tunc innocentia sit in sapientia, ac ut homo in eo statu transeat in cœlum, & fiat Angelus, n: 3183. 5608.

sunt ipsæ Innocentiæ Cœli, nam præ cæteris amant duci a Domino, sicut infantes a suo Patre; quare etiam recipiunt Divinum Verum, quod vel immediate a Domino, vel mediate per Verbum ac per prædicationes, audiunt, statim voluntate & faciunt illud, & sic mandant vitæ; inde illis tanta sapientia præ Angelis inferiorum cœlorum, videatur n: 270. 271: quia illi Angeli tales sunt, ideo sunt proximi Domino, a Quo illis est Innocentia, & quoque sunt separati a proprio, adeo ut vivant quasi in Domino: illi apparent simplices in externa forma, ac coram oculis angelorum inferiorum Cœlorum sicut Infantes, ita parvuli; & quoque sicut qui non multum sapiunt, tametsi sapientissimi Angelorum Cœli sunt; norunt enim quod illis nihil sapientiæ sit ex se, & quod sapere sit id agnoscere, tum quod sciunt sit quasi nihil respective ad id quod non sciunt; id scire, agnoscere & percipere dicunt esse primum gradum ad sapientiam; sunt etiam illi Angeli nudi, quoniam nuditas correspondet Innocentiæ (i).

281. De Innocentia multum loquutus sum cum Angelis, & informatus, quod Innocentia sit Esse omnis boni, & inde quod bonum tantum sit bonum quantum in illo est innocentia, consequenter quod sapientia tantum sit sapientia quantum ducit ab innocentia, similiter amor, charitas, & fides (k); & quod inde sit, quod nemo intrare possit cœlum, nisi ei innocentia sit; & quod id sit, quod intelligitur a Domino, "*Sinite infantes venire ad Me, ne prohibete eos, talium enim est Regnum Cœlorum: amen dico vobis, quicumque non receperit Regnum Cœlorum ut Infans, non ingreditur in illud,*" Marc: x: 14. 15. Luc: xviii: 16. 17; per Infantes ibi, ut quoque alibi in Verbo, intelliguntur Innocentes (h); Innocentiæ status etiam describitur a Domino Matth: vi: 24 ad 25, sed per meras correspondentias: causa quod bonum sit bonum quantum in eo est innocentia, est quia omne bonum est a Domino, & innocentia est velle duci a Domino. Informatus etiam sum, quod verum non conjungi possit bono ac bonum vero, nisi media innocentia; inde quoque est, quod Angelus non sit Angelus Cœli, nisi in illo innocentia sit, nam cœlum non est in aliquo priusquam in illo conjunctum est verum bono, inde conjunctio veri & boni vocatur conjugium cœleste, & conjugium cœleste est Cœlum. Informatus etiam sum, quod amor vere conjugalitatis ducat suam existentiam ex innocentia, quia ex conjunctione boni & veri, in qua sunt binæ mentes, nempe mariti & uxoris, quæ conjunctio cum descendit, sistitur sub specie amoris conjugalitatis; nam conjuges, sicut mentes eorum, se mutuo

(i) Quod omnes in intimo Cœlo sint Innocentiæ, n: 154. 2736. 3887. Et quod ideo appareant aliis ut Infantes, n: 154. Quod etiam sint nudi, n: 165. 8375. 9960. Quod nuditas sit innocentia, n: 165. 8375. Quod mos sit spiritibus testandi innocentiam per extrahere vestes & se sistere nudos, n: 8375. 9960.

(k) Quod omne bonum amoris & verum fidei in se habere debeat innocentiam, ut sit bonum & verum, n: 2526. 2780. 3111. 3994. 6013. 7840. 9262. 10134. Quod Innocentia sit essentiale boni & veri, n: 2780. 7840. Quod nemo in Cœlum admittatur nisi ei sit aliquid innocentia, n: 4797.

mutuo amant: inde est lusus sicut infantiae & sicut innocentiae in amore conjugiali (l).

282. Quia Innocentia est ipsum Esse boni apud Angelos Caeli, patet quod Divinum Bonum procedens a Domino sit ipsa Innocentia, nam id Bonum est quod influit apud Angelos, & afficit illorum intima, ac disponit & adaptat ad recipiendum omne bonum caeli; similiter fit apud Infantes, quorum interiora per transfluxum Innocentiae a Domino non modo formantur, sed etiam continue adaptantur & disponuntur ad recipiendum bonum amoris coelestis, quoniam bonum innocentiae ab intimo agit, est enim, ut dictum est, Esse omnis boni: ex his constare potest, quod omnis Innocentia sit a Domino: inde est, quod Dominus in Verbo dicatur Agnus, nam Agnus significat Innocentiam (m). Quia Innocentia est intimum in omni bono caeli, ideo quoque illa ita afficit mentes, ut qui illam sentit, quod sit appropinquante Angelo intimi Caeli, videatur sibi non sui juris esse, & inde tali jucundo affici & quasi auferri, ut appareat omne jucundum mundi nihil esse respective: ex apperceptione ejus hoc loquor.

283. Omnes qui in bono Innocentiae sunt, afficiuntur innocentia, & quantum quis in illo bono est, tantum afficitur: at qui non in bono innocentiae sunt, non afficiuntur illa; quapropter omnes illi qui in Inferno sunt, prorsus contra Innocentiam sunt; nec sciunt quid Innocentia; imo tales sunt, ut quantum quis innocens, tantum flagrent ei damnum inferre; inde est, quod non sustineant videre Infantes, ut primum vident, incenduntur crudeli cupidine nocendi. Ex eo patuit, quod Proprium hominis, & inde Amor sui, sit contra Innocentiam, nam omnes qui in Inferno sunt, in proprio sunt & inde in amore sui (n).

(l) Quod amor vere conjugialis sit innocentia, n: 2736. Quod amor conjugialis sit velle quod alter, ita mutuo & vicissim, n: 2731. Quod qui in amore conjugiali sunt, in intimis vitae cohabitent, n: 2732. Quod sit unio duarum mentium, & sic ut ex amore unum sint, n: 10168. 10169. Quod amor vere conjugialis ducat originem & essentiam ex conjugio boni & veri, n: 2728. 2729. De spiritibus Angelicis qui perceptionem habent, num sit conjugiale, ex idea conjunctionis boni & veri, n: 10756. Quod amor conjugialis se prorsus similiter habeat, sicut conjunctio boni & veri, n: 1094. 2173. 2429. 2503. 3101. 3102. 3155. 3179. 3180. 4358. 5467. 5835. 9206. 9207. 9495. 9637. Quod ideo in Verbo per Conjugium intelligatur conjugium boni & veri, quale est in caelo, & quale erit in Ecclesia, n: 3132. 4434. 4834.

(m) Quod Agnus in Verbo significet innocentiam & ejus bonum, n: 3994. 10132.

(n) Quod Proprium hominis sit se amare prae Deo, & mundum pro Caelo, & nihili facere proximum respective ad se, ita quod sit amor sui & mundi, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod mali sint prorsus contra Innocentiam, usque ut non sufferant praesentiam ejus, n: 2126.

De statu Pacis in Cœlo.

284. **Q**UI non in Pace Cœli fuerat, non percipere potest quid Pax in qua sunt Angeli; homo etiam, quamdiu in corpore est, non potest recipere Pacem cœli, ita non percipere illam, quia hominis perceptio est in naturali: is, ut percipiat, debet talis esse, ut quoad cogitationem possit elevari & abduci a corpore, & sisti in spiritu, & tunc esse cum Angelis: quia ita mihi percepta est Pax cœli, possum describere illam, aut non vocibus qualis est in se, quia voces humanæ non adæquatæ sunt, sed modo vocibus qualis est comparative ad illam requiem animi, quæ est illis qui contenti sunt in Deo.

285. Sunt duo intima Cœli, nempe Innocentia & Pax; intima dicuntur quia immediate procedunt a Domino; Innocentia est ex qua omne bonum Cœli, & Pax est ex qua omne jucundum boni; omne bonum suum jucundum habet; utrumque tam bonum quam jucundum est amoris, nam quod amatur hoc bonum dicitur, & quoque ut jucundum percipitur; inde sequitur, quod duo illa Intima, quæ sunt Innocentia & Pax, ex Divino amore Domini procedant, & afficiant Angelos ab intimo. Quod Innocentia sit intimum boni, videatur in Articulo mox præcedente, ubi de statu Innocentiæ Angelorum Cœli actum est; quod autem Pax sit intimum jucundi ex bono innocentia, nunc explicabitur.

286. Unde Pax primum dicitur; Divina Pax est in Domino, existens ex unione Ipsius Divini ac Divini Humani in Ipso; Divinum Pacis in Cœlo est a Domino, existens ex conjunctione Ipsius cum Angelis Cœli, & in particulari ex conjunctione boni & veri apud unumquemvis Angelum; hæ sunt origines Pacis: ex quibus constare potest, quod Pax in Cœlis sit Divinum intime afficiens beatitudine omne bonum ibi, ita ex qua omne gaudium cœli; & quod sit in sua essentia Divinum gaudium Divini amoris Domini ex conjunctione Ipsius cum Cœlo, & cum unoquoque ibi; hoc gaudium perceptum a Domino in Angelis, & ab Angelis a Domino, est Pax: inde per derivationem est Angelis omne beatum, jucundum, & felix, seu id quod vocatur gaudium cœleste (o).

287. Quia inde sunt origines Pacis, ideo Dominus vocatur Princeps pacis, & dicit quod ab Ipso pax, & in Ipso pax; tum Angeli dicuntur Angeli pacis, & Cœlum habitaculum pacis, ut in his sequentibus locis, "*Puer natus est nobis, Filius datus est nobis, super Cujus humero Principatus, & vocabitur*

(o) Quod per Pacem in supremo sensu intelligatur Dominus, quia ab Ipso Pax, & in sensu interno Cœlum, quia ibi in status pacis, c: 3780. 4681. Quod Pax in cœlis sit Divinum intime afficiens beatitudine omne bonum & verum ibi, & quod sit incomprehensibilis homini, n: 92. 3780. 5662. 8455. 8665. Quod Divina Pax sit in bono, non autem in vero absque bono, n: 8722.

cabitur Nomen Ipsius Mirabilis, Consiliarius, Deus, Heros, Pater æternitatis, PRINCEPS PACIS; *multiplicanti principatum & PACEM non erit finis,* Esa: IX: 5. 6. *Iesus dixit, PACEM relinquo vobis, PACEM meam do vobis, non sicut mundus dat, Ego do vobis,* Joh: XIV: 27. *Hæc loquutus sum vobis, ut in Me PACEM habeatis,* Joh: XVI: 33. *Tollet Jehovah facies suas ad te, & dabit tibi PACEM,* Num: VI: 26. ANGELI PACIS *amare flent, vastatæ sunt semitæ,* Esa: XXXIII: 7. 8. *Erit opus justitiæ PAX; & habitabit populus meus in HABITACULO PACIS,* Esa: XXXII: 17. 18. Quod sit Pax Divina & cœlestis, quæ per Pacem in Verbo intelligitur, constare etiam potest ex aliis locis, ubi nominatur, ut Esa: LII: 7. Cap: LIV: 10. Cap: LIX: 8. Jerem: XVI: 5. Cap: XXV: 37. Cap: XXIX: 11. Hagg: II: 9. Sachar: VIII: 12. Psalm: XXXVII: 37, & alibi. Quia Pax significat Dominum & Cœlum, & quoque Cœleste gaudium, & jucundum boni, ideo salutationes antiquis temporibus fuerunt, & inde quoque hodie sunt, *Pax vobiscum*; quod etiam Dominus confirmavit dicendo ad discipulos quos emisit, "*Quam domum intraveritis, primum dicite PAX domui huic; & si fuerit ibi filius PACIS, requiescet super illo PAX vestra,*" Luc: X: 5. 6; & quoque Ipse Dominus, cum apparuit Apostolis dixit, *Pax vobiscum,* Joh: XX: 19. 21. 25. Status pacis etiam intelligitur in Verbo per quod *Jehovah* dicitur *odoratus odorem quietis*, ut Exod: XXIX: 18. 25. 41. Levit: I: 9. 13. 17. Cap: II: 2. 9. Cap: VI: 8. 14. Cap: XXIII: 12. 13. 18. Num: XV: 3. 7. 13. Cap: XXVIII: 6. 8. 13. Cap: XXIX: 2. 6. 8. 13. 36, per Odorem quietis in sensu cœlesti significatur perceptio pacis (*p*). Quoniam Pax significat unionem Ipsius Divini ac Divini Humani in Domino, ac conjunctionem Domini cum Cœlo & cum Ecclesia, ac cum omnibus in Cœlo, & quoque in Ecclesia qui recipiunt Ipsum, ideo in recordationem eorum Sabbathum institutum est, ac nominatum a Quietate seu Pace, ac sanctissimum Ecclesiæ Repræsentativum fuit, ac ideo Dominus se vocavit Dominum Sabbathi, Matth: XII: 8. Marc: II: 27. 28. Luc: VI: 5 (*q*).

288. Pax Cœli quia est Divinum beatitudine intime afficiens ipsum bonum quod apud Angelos, non venit ad manifestam eorum perceptionem, nisi quam per jucunditatem cordis cum in bono suæ vitæ sunt, & per amœnitatem

(*p*) Quod odor in Verbo significet perceptivum grati vel ingrati secundum quale amoris & fidei de quo dicitur, n: 3577. 4626. 4628. 4748. 5021. 10292. Quod odor quietis, ubi de Jehovah, sit perceptivum pacis, n: 925. 10054. Quod ideo thura, suffimenta, odores in oleis & unguentis, facta sint repræsentativa, n: 925. 4748. 5621. 10177.

(*q*) Quod sabbathum in supremo sensu significaverit Unionem Ipsius Divini ac Divini Humani in Domino, in sensu interno conjunctionem Divini Humani Domini cum Cœlo & cum Ecclesia, in genere conjunctionem boni & veri, ita conjugium cœleste, n: 8495. 10356. 10730. Inde quod Quies die sabbathi significaverit statum illius Unionis, quia tunc Domino Quies, & per id Pax & Salus in cœlis & in terris, & in sensu respectivo conjunctionem Domini cum homine, quia tunc ei Pax & salus, n: 8494. 8510. 10360. 10367. 10370. 10374. 10668. 10730.

tem cum audiunt verum concordans bono suo, ac per hilaritatem mentis cum percipiunt conjunctionem eorum, inde tamen influit in omnia vitæ illorum acta & cogitata, & ibi sistit se ut gaudium, etiam in externa specie. Sed Pax quoad suum quale & quantum differt in Cœlis secundum innocentiam eorum qui ibi, quoniam innocentia & pax pari passu ambulant, nam ut supra dictum est, Innocentia est ex qua omne bonum cœli, & pax ex qua omne jucundum illius boni: inde constare potest, quod similia quæ de statu Innocentiæ in Cœlis in superiori Articulo dicta sunt, etiam de statu Pacis hic dici queant, quoniam Innocentia & Pax conjunctæ sunt sicut bonum & ejus jucundum, bonum enim sentitur per suum jucundum, & jucundum cognoscitur ex suo bono: quia ita est, patet, quod Angeli intimi seu tertii cœli in tertio seu intimo gradu pacis sint, quia in tertio seu intimo gradu innocentiae sunt; & quod angeli inferiorum cœlorum in minore gradu pacis sint, quia in minore gradu innocentiae, videatur supra n: 280. Quod Innocentia & Pax simul sint, sicut bonum & ejus jucundum, videri potest apud infantes, qui quia in innocentia sunt etiam in pace sunt; & quia in pace, ideo omnia apud illos plena lusus sunt; sed pax apud infantes est pax externa, pax autem interna sicut innocentia interna non datur nisi in sapientia, & quia in sapientia, datur in conjunctione boni & veri, nam inde sapientia. Datur etiam Pax cœlestis seu angelica apud homines, qui in sapientia sunt ex conjunctione boni & veri, & qui inde se percipiunt contentos in Deo, ast illa, quamdiu in mundo vivunt, recondita latet in eorum interioribus, sed revelatur cum relinquunt corpus, & intrant cœlum, nam tunc interiora aperiuntur.

289. Quia Divina Pax existit ex conjunctione Domini cum Cœlo, & in specie apud unumquemvis Angelum ex conjunctione boni & veri, ideo Angeli, quando in statu amoris sunt, in statu pacis sunt, nam tunc apud illos conjungitur bonum vero; quod Angelorum status per vices mutantur, videatur supra n: 154 ad 160. Similiter fit cum homine qui regeneratur, quando apud illum conjunctio boni & veri existit, quod fit imprimis post tentationes, tunc in statum jucundi ex Pace cœlesti venit (*r*). Pax illa comparative se habet sicut mane seu aurora tempore veris, quo tempore, exacta nocte, ab exortu solis omnia telluris incipiunt e novo vivere, ac odor vegetativus circumspargi ex rore qui e cœlo descendit, & quoque media temperie verna dat fertilitatem humo, & quoque indit amoenitatem mentibus humanis; & hoc ideo, quia mane seu aurora tempore veris correspondet statui pacis angelorum in cœlo, videatur n: 155 (*s*).

290. Loquutus etiam sum cum Angelis de Pace, & dixi, quod in mundo dicatur Pax, cum cessant bella & hostilitates inter Regna, & cum cessant inimicitiae

(*r*) Quod conjunctio boni & veri apud hominem qui regeneratur fiat in statu pacis, n: 3696. 8517.

(*s*) Quod status pacis in Cœlis se habeat sicut status auroræ & veris in terris, n: 1726. 2780. 5662.

inimicitiae & discordiae inter homines, & quod credatur quod Pax interna sit requies animi ex remotis curis, & praecipue tranquillitas & jucunditas ex successu rerum; sed Angeli dixerunt, quod quies animi, & tranquillitas & jucunditas ex remotis curis & ex successu rerum appareant ut Pacis, sed quod non sint Pacis nisi quam apud illos qui in bono coelesti sunt, quoniam Pax non datur quam in illo bono, influit enim Pax a Domino in intimum eorum, & ab intimo eorum descendit & defluit in inferiora eorum, & sistit requiem mentis, tranquillitatem animi, & gaudium ex illis: apud illos autem qui in malo sunt non datur Pax (*t*); apparet quidem sicut quies, tranquillitas & jucunditas, quando illis succedit ex voto, sed est externa & nulla interna, interius enim flagrant inimicitiae, odia, vindictae, saevitiae, & plures cupiditates malae, in quas etiam animus eorum fertur, ut primum aliquem vident qui sibi non favet, ac erumpit quando non timor; & quod inde sit quod jucunditas eorum habitet in insania, sed illorum qui in bono sunt in sapientia; discrimen est sicut inter Infernum & inter Caelum.

De Conjunctione Coeli cum Humano Genere.

291. **N**otum est in Ecclesia, quod omne bonum sit a Deo, & nihil ab homine, & quod ideo nemo sibi aliquod bonum oporteat addicare ut suum; & quoque notum est, quod malum sit a diabolo; inde est, quod illi qui ex doctrina Ecclesiae loquuntur, dicant de illis qui bene agunt & quoque de illis qui pie loquuntur & praedicant, quod ducti sint a Deo, contrarium autem de illis qui male agunt ac impie loquuntur: haec ita non possunt esse, nisi homini conjunctio sit cum Coelo, & conjunctio cum Inferno; & nisi conjunctiones illae sint cum ejus voluntate & cum ejus intellectu, nam ex illis corpus agit & os loquitur: qualis illa conjunctio est, nunc dicetur.

292. Apud unumquemvis hominem sunt Spiritus boni & sunt Spiritus mali, per Spiritus bonos fit homini conjunctio cum Coelo, & per Spiritus malos cum Inferno: Spiritus illi sunt in Mundo spirituum, qui est medius inter Caelum & Infernum, de quo Mundo in specie agetur in sequentibus. Spiritus illi cum ad hominem veniunt, intrant in omnem ejus memoriam, & inde in omnem ejus cogitationem, Spiritus mali in illa memoriae & cogitationis quae mala sunt, Spiritus autem boni in illa memoriae & cogitationis quae bona sunt. Spiritus prorsus non sciunt quod apud hominem sint, sed cum ibi sunt, credunt quod omnia quae memoriae & cogitationis hominis sunt, sua sint; nec vident hominem, quia illa quae in Mundo nostro solari sunt, non

(*t*) Quod cupiditates, quae sunt amoris sui & mundi, prorsus tollant pacem, n: 3170. 5662. Quod quidam ponant pacem in irrequie, ac in talibus quae sunt contraria paci, n: 5662. Quod non detur Pax, nisi cupiditates mali sublatae sint, n: 5662.

non cadunt in visum eorum (*u*): Quam maxime cavetur a Domino, ne Spiritus sciant quod apud hominem sint; si enim scirent, loquerentur cum illo, & tunc Spiritus mali illum perderent, nam mali Spiritus, quia conjuncti sunt cum Inferno, nihil plus cupiunt, quam perdere hominem, non solum quoad animam, hoc est, quoad fidem & amorem, sed etiam quoad corpus; aliter fit cum non loquuntur cum homine, tunc nec sciunt quod ex illo sint quæ cogitant, & quoque quæ inter se loquuntur, nam inter se loquuntur etiam ex homine, sed credunt quod sua sint, & quisque sua æstimat & amat, ita spiritus tenentur ad amandum & æstimandum hominem, tamen id non sciunt. Quod talis conjunctio spirituum cum homine sit, ex plurium annorum continua experientia tam notum mihi factum est, ut nihil notius.

293. Quod Spiritus, qui communicant cum Inferno, etiam homini sint adjuncti, est quia homo nascitur in omnis generis mala, & inde prima ejus vita non est nisi quam ex illis, quapropter nisi homini adjuncti forent tales spiritus qualis ille est, non potest vivere, imo nec potest abduci a suis malis, & reformari; quare tenetur in sua vita per malos spiritus, & detinetur ab illa per bonos spiritus; per utrosque etiam est in æquilibrio; & quia est in æquilibrio, est in suo libero, & potest abduci a malis, & flecti ad bonum, & quoque ei implantari bonum, quod nequaquam fieri potest nisi in libero sit, nec liberum ei dari, nisi spiritus ab Inferno ab una parte agant, & spiritus e coelo ab altera, ac homo sit in medio. Oñsum etiam est, quod homini, quantum ex hæreditario & inde ex se, nulla vita foret, si non liceret ei in malo esse, & quoque nulla si non in libero, tum quod cogi non possit ad bonum, & quod coactum non inhæreat; ut & quod bonum quod homo recipit in libero, implantetur ejus voluntati, & fiat sicut ejus proprium (*x*); & quod inde sit, quod homini sit communicatio cum Inferno, & communicatio cum Coelo.

294. Qualis communicatio Coeli est cum Spiritibus bonis, & qualis communicatio Inferni cum spiritibus malis, & inde qualis est conjunctio Coeli & Inferni cum homine, etiam dicitur: omnes Spiritus, qui in Mundo spi-

3.

rituum

(*u*) Quod apud unumquemvis hominem sint Angeli & Spiritus, & quod per illos homini communicatio sit cum mundo spirituali, n: 697. 2796. 2886. 2887. 4047. 4048. 5846 ad 5866. 5976 ad 5993. Quod homo absque spiritibus apud se non vivere possit, n: 5993. Quod homo non appareat spiritibus, sicut nec spiritus homini, n: 5885. Quod spiritus nihil possint videre quod in mundo nostro solari apud hominem, solum apud illum cum quo loquuntur, n: 1880.

(*x*) Quod omne liberum sit amoris & affectionis, quoniam quod homo amat hoc libere facit, n: 2870. 3158. 8907. 8990. 9585. 9591. Quia liberum est amoris, quod sit vitæ ejus, n: 2873. Quod nihil appareat ut proprium nisi quod ex libero, n: 2880. Quod liberum homini esse debeat, ut possit reformari, n: 1937. 1947. 2876. 2881. 3145. 3146. 3158. 4031. 8700. Quod alioquin amor boni & veri non implantari possit homini, & appropriari apparenter sicut suus, n: 2877. 2879. 2880. 2888. 8700. Quod nihil jungatur homini quod sit ex coacto, n: 2875. 8700. si homo ex coacto reformari posset, quod omnes reformarentur, n: 2881. Quod coactum in reformatione sit damnosum, n: 4031. status coacti quinam, n: 8392.

rituum sunt, communicationem habent cum Cœlo aut cum Inferno, mali cum Inferno & boni cum Cœlo: Cœlum in Societates est distinctum, similiter Infernum; unusquisque Spiritus ad aliquam Societatem pertinet, & quoque subsistit ex influxu inde, ita cum illa unum agit: inde est, quod sicut homo est conjunctus cum spiritibus, ita sit conjunctus cum Cœlo aut cum Inferno, & quidem cum illa societate ibi, in qua est quoad suam affectionem seu quoad suum amorem; nam omnes societates cœli distinctæ sunt secundum affectiones boni & veri; & omnes societates Inferni secundum affectiones mali & falsi: de Societatibus Cœli videatur supra n: 41 ad 45, tum n: 148 ad 151.

295. Tales spiritus homini adjuncti sunt, qualis ipse est, quoad affectionem vel quoad amorem, sed boni Spiritus ei adjunguntur a Domino, at mali arcefiuntur ab ipso homine; verum mutantur Spiritus apud hominem secundum mutationes ejus affectionum, inde alii ei spiritus sunt in infantia, alii in pueritia, alii in adolescentia & juventute, & alii in senectute; in infantia adsunt spiritus qui in innocentia sunt, ita qui communicant cum Cœlo innocentia, quod est cœlum intimum seu tertium; in pueritia adsunt spiritus qui in affectione sciendi sunt, ita qui communicant cum Cœlo ultimo seu primo; in adolescentia & juventute adsunt qui in affectione veri & boni sunt, & inde in intelligentia, ita qui communicant cum Cœlo secundo seu medio; in senectute autem adsunt spiritus qui in sapientia & innocentia sunt, ita qui communicant cum Cœlo intimo seu tertio: sed hæc adjunctio fit a Domino apud illos qui reformari ac regenerari possunt: aliter autem apud illos qui non reformari seu regenerari possunt; his quoque spiritus boni adjuncti sunt, ut per illos detineantur a malo, quantum possibile est; sed immediata eorum conjunctio est cum malis spiritibus qui communicant cum Inferno, unde eis tales sunt, quales ipsi homines sunt; si amantes sui, vel amantes lucri, vel amantes vindictæ, vel amantes adulterii sunt, spiritus similes adsunt, & in eorum affectionibus malis quasi habitant; & illi, quantum homo non arceri potest a malo per bonos spiritus, tantum accendunt illum, & quantum affectio regnat tantum adhærent nec recedunt. Ita homo malus conjunctus est inferno, & homo bonus conjunctus est cœlo.

296. Quod homo regatur per spiritus a Domino, est quia non in ordine Cœli est, nascitur enim in mala quæ inferni sunt, ita prorsus contra Divinum ordinem, quapropter redigendus est in ordinem, & non redigi potest nisi mediate per spiritus; aliter foret si homo nasceretur in bonum quod est secundum ordinem Cœli, tunc non regeretur a Domino per spiritus, sed per ipsum ordinem, ita per influxum communem. Per hunc influxum regitur homo quoad illa quæ procedunt a cogitatione & voluntate in actum, ita quoad loquelas & quoad actiones, nam hæc & illæ fluunt secundum ordinem naturalem, cum quibus ideo spiritus qui adjuncti sunt homini nihil commune habent. Per influxum communem e mundo spirituali etiam reguntur animalia, quia hæc in ordine suæ vitæ sunt, nec illum potuerunt pervertere & destruere,

destruere, quia illis non rationale (y). Quale discrimen inter homines & inter bestias, videatur supra n: 39.

297. Quod porro conjunctionem Cœli cum Humano genere concernit, sciendum est quod Ipse Dominus influat apud unumquemvis hominem secundum ordinem cœli, tam in intima ejus quam in ultima ejus, & disponat illum ad recipiendum cœlum, & regat ultima ejus ab intimis ejus & simul intima ab ultimis ejus, & sic contineat omnia & singula apud illum in nexu; hic Influxus Domini vocatur Influxus immediatus, alter vero Influxus, qui fit per spiritus, vocatur Influxus mediatius, hic subsistit per illum: Influxus immediatus, qui est Ipsius Domini, est ex Divino Humano Ipsius, & est in voluntatem hominis & per voluntatem in intellectum ejus, ita in bonum hominis, & per bonum in verum ejus, seu quod idem, in amorem & per amorem in fidem ejus, non autem vicissim, minus in fidem absque amore, aut in verum absque bono, aut in intellectum qui non est ex voluntate. Divinus ille Influxus est perpetuus, & recipitur in bono apud bonos, non autem apud malos, apud hos vel rejicitur, vel suffocatur, vel pervertitur, inde his vita mala est quæ in spiritali sensu est mors (z).

298. Spiritus qui apud hominem tam qui conjuncti cœlo sunt quam qui conjuncti inferno, nusquam influunt ex sua memoria & inde cogitatione apud hominem, nam si influerent ex sua cogitatione, homo non aliter sciret quam quod quæ illorum sunt, sua forent, videatur supra n: 256; sed usque per illos influit apud hominem e Cœlo affectio quæ est amoris boni & veri, & ex inferno affectio quæ est amoris mali & falsi, quantum itaque hominis affectio concordat cum illa quæ influit, tantum recipitur ab illo in sua cogitatione, nam interior cogitatio hominis est prorsus secundum ejus affectionem seu

(y) Quod discrimen inter homines & bestias sit, quod homines possint elevari a Domino ad Se, & cogitare de Divino; amare Illud, sic conjungi Domino, inde eis vita æterna, secus autem bestię, n: 4525. 6323. 9231. Quod bestię sint in ordine suæ vitæ, & quod ideo nascantur in convenientia suæ naturæ, non autem homo, qui ideo per intellectualia in ordinem vitæ introducendus est, n: 637. 5850. 6323. Quod secundum communem influxum cadat cogitatio in loquelam & voluntas in gestus apud hominem, n: 5862. 5990. 6192. 6211. De communi influxu mundi spiritalis in vitas bestiarum, n: 1633. 3646.

(z) Quod Influxus sit immediatus a Domino, & quoque mediatius per mundum spirituales, n: 6063. 6307. 6472. 9682. 9683. Quod Influxus Domini immediatus sit in omnium singularissima, n: 6058. 6474 ad 6478. 8717. 8728. Quod Dominus influat in prima & simul ultima, quomodo, n: 5147. 5150. 6473. 7004. 7007. 7270. Quod influxus Domini sit in bonum apud hominem, & per bonum in verum, & non vicissim, n: 5482. 5649. 6027. 8685. 8701. 10153. Quod vitæ quæ influit a Domino varietur secundum statum hominis, & secundum receptionem, n: 2069. 5986. 6472. 7343. Quod apud malos, bonum, quod influit a Domino, vertatur in malum, & verum in falsum, ab experientia, n: 3643. 4632. Quod tantum recipiatur bonum & inde verum, quod continue influit a Domino, quantum non obstat malum & inde falsum, n: 2411. 3142. 3147. 5828.

seu amorem; quantum autem non concordat, tantum non recipitur: inde patet, quia non infertur cogitatio apud hominem per spiritus, sed solum affectio boni & affectio mali, quod homini sit electio, quia liberum, ita quod possit cogitatione recipere bonum & rejicere malum, nam scit quid bonum & quid malum ex Verbo; quod recipit cogitatione ex affectione, hoc etiam appropriatur ei, quod autem non recipit cogitatione ex affectione, hoc non appropriatur ei: ex his constare potest qualis est influxus boni e Cœlo, ac influxus mali ex inferno apud hominem.

299. Datum etiam est scire, unde homini anxietas, dolor animi ac tristitia interior quæ Melancholia vocatur: sunt Spiritus qui nondum in conjunctione cum Inferno sunt, quia adhuc in primo suo statu, de quibus in sequentibus, ubi de Mundo spirituum, dicitur, illi amant indigesta & maligna, qualia sunt sordescentium ciborum in Ventriculo, quapropter adsunt ubi talia apud hominem, quia illa iis sunt jucunda, ac inter se ex sua affectione mala ibi loquuntur; affectio loquelæ eorum influit inde apud hominem, quæ affectio si contraria est affectioni hominis, fit ei tristitia & anxietas melancholica, si autem convenit, fit ei lætitia & hilaritas: illi spiritus juxta ventriculum apparent, quidam ad sinistrum ejus, quidam ad dextrum ejus, quidam inferius quidam superius, etiam propius & remotius, ita varie secundum affectiones in quibus sunt: quod inde anxietas animi fit, ex pluri experientia scire & confirmari datum est, vidi illos, audiavi illos, sensi anxietates ab illis subortas, loquutus sum cum illis, abacti sunt & cessavit anxietas, redierunt & rediit anxietas, & appercepi incrementum & decrementum ejus secundum eorum appropinquationem & remotionem: inde patuit mihi, unde est, quod quidam, qui non sciunt quid conscientia ex eo quod non sit illis conscientia, adscribant ejus dolorem ventriculo (aa).

300. Conjunctio Cœli cum homine, non est sicut conjunctio hominis cum homine, sed est conjunctio cum interioribus quæ sunt mentis ejus, ita cum spiritali seu interno ejus homine, cum naturali autem seu externo ejus est conjunctio per correspondencias, de qua conjunctione in sequente Articulo, ubi de conjunctione Cœli cum homine per Verbum agendum est, dicitur.

301. Quod Conjunctio Cœli cum humano genere, & hujus cum cœlo, talis sit, ut unum subsistat ab altero, in sequente Articulo etiam dicitur.

302. Loquutus sum cum Angelis de conjunctione Cœli cum Humano genere

(aa) Quod qui conscientiam non habent, non sciunt quid conscientia, n: 7490. 9121. Quod sint quidam qui rident ad conscientiam cum audiunt quid sit, n: 7217. Quod quidam credant quod conscientia nihil sit, quidam quod sit aliquid triste dolorificum naturale, vel ex causis in corpore vel ex causis in mundo, quidam quod aliquid apud vulgus ex religioso, n: 950. Quod sit conscientia vera, conscientia spuria, & conscientia falsa, n: 1033. Quod dolor conscientia sit anxietas mentis propter injustum, insincrum, & quodcunque malum, quod homo credit esse contra Deum & contra bonum proximi, n: 7217. Quod conscientia illis sit qui in amore in Deum & in charitate erga proximum sunt, non autem illis qui non sunt, n: 831. 965. 2380. 7490.

genere, & dixi, quod homo Ecclesiæ quidem dicat, quod omne bonum sit a Deo, & quod Angeli sint apud hominem, sed quod usque pauci credant, quod sint conjuncti homini, minus quod sint in cogitatione & affectione ejus: ad hæc Angeli dixerunt, quod sciant quod talis fides & usque talis loquela sit in mundo, & maxime intra Ecclesiam, quod mirati sunt, ubi tamen est Verbum, quod illos docet de Cælo, & de ejus conjunctione cum homine; cum tamen talis conjunctio sit, ut homo ne minimum cogitare possit absque spiritibus ei adjunctis, & quod vita ejus spiritualis inde pendeat: causam ignorantiae hujus rei dixerunt esse, quod homo credat se vivere ex se absque nexu cum Primo Esse vitæ, & quod non sciat, quod nexus ille sit per Cælos, cum tamen homo, si solveretur ille nexus, actutum, caderet mortuus: si homo crederet sicut res in se est, quod omne bonum sit a Domino, & omne malum ab inferno, tunc non bonum apud se meritorium faceret, nec imputaretur ei malum, nam sic in omni bono quod cogitat & facit spectaret ad Dominum, & omne malum, quod influit, rejiceretur ad infernum unde est: sed quia homo non credit aliquem influxum e cælo & ex inferno, & inde putat quod in se & inde quod a se sint omnia quæ cogitat & quæ vult, ideo ille appropriat sibi malum, & bonum quod influit conspurcat merito.

De Conjunctione Cœli cum homine per Verbum.

303. **I**LLI qui ex ratione interiore cogitant, videre possunt quod omnium nexus sit per intermedia cum Primo, & quod quicquid non in nexu est, diffuat; sciunt enim, cum cogitant, quod nihil subsistere possit a se, sed a priori se, ita omnia a Primo; & quod nexus cum priori se sit sicut est effectus cum sua causa efficiente, cum enim aufertur causa efficiens a suo effectui, tunc effectus solvitur & dilabitur: quia ita cogitaverunt docti, ideo viderunt & dixerunt, quod subsistentia sit perpetua existentia, ita quod omnia a Primo, a Quo quia exstiterunt, etiam perpetuo existant, hoc est, subsistant. Sed qualis est nexus cujusvis rei cum priori se, ita cum Primo a Quo omnia, non paucis dici potest, quia est varius & diversus; in genere solum quod nexus sit Mundi naturalis cum Mundo spirituali, & quod inde sit quod Correspondentia sit omnium quæ in naturali mundo sunt cum omnibus quæ in spirituali, de qua Correspondentia videatur n: 103 ad 115; tum quod nexus sit & inde Correspondentia omnium hominis cum omnibus Cœli, de qua etiam supra n: 87 ad 102.

304. Homo ita creatus est, ut nexum & conjunctionem habeat cum Domino, at cum Angelis Cœli modo consociationem; quod cum Angelis non conjunctionem sed modo consociationem habeat, est quia homo ex creatione est similis Angelo quoad interiora quæ mentis sunt, similis enim homini est voluntas quæ Angelo, & similis ei intellectus; inde est, quod homo post obitum, si vixerat secundum ordinem Divinum, fiat Angelus, & quod tunc similis

similis ei cum Angelis sapientia sit; quapropter cum dicitur conjunctio hominis cum coelo, intelligitur conjunctio ejus cum Domino, & consociatio cum Angelis, nam Caelum non est Caelum ex proprio Angelorum, sed ex Divino Domini; quod Divinum Domini faciat Caelum, videatur supra n: 7 ad 22. Homo autem insuper habet quod non Angeli, quod non solum in spiritali mundo quoad sua interiora sit, sed etiam simul in naturali quoad exteriora; exteriora ejus quæ sunt in naturali mundo, sunt omnia quæ ejus memoriæ naturalis seu externæ sunt, & quæ inde cogitationis & imaginationis sunt, in genere cognitiones & scientiæ cum illarum jucundis & amænis, quantum sapiunt ex mundo, tum plures voluptates quæ sunt sensualium corporis; insuper etiam ipsi sensus, loquela, & actiones: illa omnia etiam sunt ultima, in quæ desinit influxus Divinus Domini, nam ille non subsistit in medio, sed pergit ad sua ultima. Ex his constare potest, quod in homine sit ultimum ordinis Divini, & quia est ultimum, quod sit basis & fundamentum. Quia influxus Divinus Domini non subsistit in medio, sed pergit ad sua ultima, ut dictum est, & quia medium, quod transit, est Caelum Angelicum, ac ultimum est apud hominem, & quia non datur inconnexum, sequitur quod talis sit nexus & conjunctio Cæli cum humano genere, ut unum subsistat ab altero, & quod foret cum humano genere absque coelo sicut cum catena ablato unco, & cum Cælo absque humano genere sicut cum domo absque fundamento (bb).

305. Sed quia homo hunc nexum cum Cælo rupit, per id quod averterit interiora sua a Cælo, & converterit illa ad mundum & semet, per amorem sui & mundi, & sic subtraxerit se, ut non amplius serviret Cælo pro basi & fundamento, ideo provisum est a Domino Medium quod loco baseos & fundamenti esset Cælo, & quoque pro conjunctioe Cæli cum homine; hoc Medium est Verbum. Quomodo autem Verbum inservit pro tali Medio, multis ostensum est in ARCANIS COELESTIBUS, quæ omnia in unum collata videantur in Opusculo de EQUO ALBO, de quo in Apocalypsi; & quoque in APPENDICE ad Doctrinam cœlestem; ex quibus aliqua hic in notis sub linea afferuntur (cc).

306. In-

(bb) Quod nihil existat a se, sed a priori se, ita omnia a Primo, & quod a Quo existunt etiam subsistant, & quod subsistere sit perpetuo existere, n: 2886. 2888. 3627. 3628. 3648. 4523. 4524. 6040. 6056. Quod Divinus ordo non subsistat in medio, sed terminetur in ultimo, ac ultimum est homo, ita quod Divinus Ordo terminetur apud hominem, n: 634. 2853. 3632. 5897. 6239. 6451. 6465. 9216. 9217. 9824. 9828. 9836. 9905. 10044. 10329. 10335. 10548. Quod interiora ordine successiva influant in externa usque in extremum seu ultimum, & quod etiam ibi existant & subsistant, n: 634. 6239. 6465. 9216. 9217. Quod interiora existant & subsistant in ultimo in ordine simultaneo, de quo n: 5897. 6451. 8603. 10099. Quod inde omnia interiora contineantur in nexu a Primo per Ultimum, n: 9828. Quod inde Primum & Ultimum significant omnia & singula, ita totum, n: 10044. 10329. 10335. Et quod inde in ultimis sit robur & potentia, n: 9836.

(cc) Quod Verbum in sensu literæ sit naturale, n: 8783. Ex causa quia naturale est

Q

306. Informatum sum e Cœlo, quod Antiquissimis fuerit immediata revelatio, quoniam interiora eorum erant versa ad cœlum, & quod inde conjunctio Domini cum humano genere tunc fuerit. Post illorum autem tempora, quod non talis immediata revelatio fuerit, sed mediata per correspondentias; omnis enim horum cultus Divinus constabat ex illis; unde Ecclesiæ illius temporis vocatæ sunt Ecclesiæ Repræsentativæ; sciebant enim tunc quid Correspondentia & quid Repræsentatio, & quod omnia quæ in terris sunt corresponderent spiritualibus quæ in Cœlo & in Ecclesia, seu, quod idem, repræsentarent illa; quare naturalia, quæ erant externa cultus eorum, inserviebant illis pro mediis cogitandi spiritualiter, ita cum Angelis. Postquam scientia Correspondentiarum & Repræsentationum oblitterata fuit, tunc Verbum conscriptum est, in quo omnes voces & sensus vocum correspondentiæ sunt, continent sic sensum spiritualem seu internum, in quo sunt Angeli; quare cum homo legit Verbum, & id percipit secundum sensum literæ seu externum, Angeli id percipiunt secundum sensum internum seu spiritualem; omnis enim cogitatio Angelorum est spiritualis, at cogitatio homini est naturalis, cogitationes illæ quidem diversæ apparent, sed usque unum sunt quia correspondent. Inde est, quod postquam homo se removet a Cœlo, & rupit vinculum, a Domino provisum sit medium conjunctionis Cœli cum homine per Verbum.

307. Quomodo conjungitur Cœlum cum homine per Verbum, velim ex aliquibus locis inde illustrare: describitur Nova Hierosolyma in Apocalypsi his verbis, "*Vidi Cælum novum & Terram novam, & prius cælum & prior terra abierat: & vidi Sanctam Civitatem Hierosolymam descendentem a Deo e Cœlo: Civitas quadrangularis erat, ejus longitudo quanta latitudo; & Angelus mensus est calamo Civitatem ad stadiorum duodecim millia; longitudo, latitudo & altitudo æquales. Et mensus est murum ejus 144 cubitorum; mensura homi-*

nis.

est ultimum in quod definunt spiritualia & cœlestia, quæ sunt interiora, & super quo hæc sicut domus super suo fundamento subsistunt, n: 9430. 9433. 9824. 10044. 10436. Ut Verbum tale sit, quod ideo per meras correspondentias conscriptum sit, n: 1404. 1408. 1409. 1540. 1615. 1659. 1709. 1783. 8615. 10687. Quod Verbum, quia tale in sensu literæ, sit continens sensus spiritualis & cœlestis, n: 9407. Et quod sit accommodatum tam hominibus quam angelis simul, n: 1769 ad 1772. 1887. 2143. 2157. 2275. 2333. 2396. 2540. 2541. 2545. 2553. 7381. 8862. 10322. Et quod sit uniens Cœli & terræ, n: 2310. 2495. 9212. 9216. 9357. 9396. 10375. Quod conjunctio Domini cum hominibus sit per Verbum medio sensu interno, n: 10375. Quod per omnia & singula Verbi sit conjunctio, & quod inde Verbum sit mirabile præ omni scripto, n: 10632. 10633. 10634. Quod Dominus, postquam Verbum conscriptum est, loquatur per id cum hominibus, n: 10290. Quod Ecclesia, ubi Verbum & per id Dominus notus, ad illos qui extra Ecclesiam ubi non Verbum & Dominus non notus, sit sicut cor & pulmo in homine, respective ad reliqua corporis, quæ ex illis ut ex suæ vitæ fontibus vivunt, n: 637. 931. 2054. 2853. Quod Ecclesia universalis in terris sit coram Domino sicut unus Homo, n: 7395. 9276. Inde est, nisi foret Ecclesia ubi Verbum & per id Dominus notus, in hac Tellure, periret hic genus humanum, n: 468. 637. 931. 4545. 10452.

nis quæ est Angeli: erat structura muri ex jaspide; ipsa vero Civitas aurum purum, & similis vitro puro: & fundamentum muri omni lapide pretioso ornata: duodecim portæ duodecim margaritæ erant; & platea civitatis aurum purum tanquam vitrum pellucidum," Cap: xxi: 1. 2. 16. 17. 18. Homo qui hæc legit, non aliter illa intelligit quam secundum sensum literæ, nempe quod perituum sit cœlum aspectabile cum terra, & novum cœlum exstiturum, & quod super novam Terram descensura sit sancta Civitas Hierosolyma, & quod illa futura sit quoad omnes suas mensuras secundum descriptionem: sed Angeli qui apud hominem sunt, prorsus aliter illa intelligunt, nempe singula spiritualiter quæ homo naturaliter; per novum cœlum & novam terram intelligunt novam Ecclesiam; per civitatem Hierosolymam descendentem a Deo e cœlo, intelligunt cœlestem ejus doctrinam revelatam a Domino; per longitudinem, latitudinem, & altitudinem ejus, quæ æquales, & 12000 stadiorum, intelligunt omnia bona & vera illius Doctrinæ in complexu; per Murum ejus intelligunt veram tutantiam illam; per mensuram muri 144 cubitorum, quæ mensura hominis, hoc est, Angeli, intelligunt omnia illa vera tutantia in complexu, & quale eorum; per duodecim portas ejus quæ ex margaritis, intelligunt veram introducentiam, margaritæ etiam significant talia vera; per fundamenta muri quæ ex lapidibus pretiosis, intelligunt cognitiones super quibus Doctrina illa fundatur; per aurum simile vitro puro ex quo civitas & ex quo platea ejus, intelligunt bonum amoris, ex quo pellucet doctrina cum suis veris: ita percipiunt Angeli omnia illa, proinde non sicut homo; ideæ hominis naturales ita transeunt in ideæ spirituales apud Angelos, præter quod sciant aliquid de sensu literæ Verbi, ut de novo Cœlo & de nova Terra, de nova civitate Hierosolyma, de muro ejus, de fundamentis muri, ac de mensuris; usque tamen Angelorum cogitationes, unum faciunt cum cogitationibus hominis, quia correspondent; unum faciunt pæne sicut voces loquentis & intellectus earum apud audientem qui non attendit ad voces sed solum ad intellectum. Inde patet, quomodo cœlum conjungitur cum homine per Verbum. Sit adhuc exemplum ex Verbo, "*In die illo erit semita ab Ægypto ad Aschurem, & veniet Aschur in Ægyptum, & Ægyptus in Aschurem, & servient Ægyptii Aschuri: in die illo erit Israel tertius Ægypto & Aschuri, benedictio in medio terræ, cui benedicet Jehovab Zabaoth, dicendo, benedictus populus meus Ægyptius, & opus manuum mearum Assyrius, & hæreditas mea Israel,*" Esai: Cap: xix: 23. 24. 25: quomodo homo cogitat, & quomodo Angeli, cum hæc leguntur, constare potest ex sensu literæ Verbi, & ex sensu ejus interno; homo cogitat ex sensu literæ, quod Ægyptii & Assyrii ad Deum convertendi sint, & acceptandi, & quod unum facturi cum Gente Israelitica: sed Angeli cogitant secundum sensum internum de Homine Ecclesiæ spiritualis, qui in eo sensu ibi describitur, cujus Spirituale est Israël, Naturale est Ægyptius, & Rationale, quod medium, est Aschur (dd): hic & ille sensus usque unum sunt, quia correspondent;

(dd) Quod Ægyptus & Ægyptius in Verbo significet naturale, & inde scientificum.

spondent; quare cum Angeli ita spiritualiter cogitant, & homo ita naturaliter, conjuncti sunt pæne sicut anima & corpus; sensus etiam internus Verbi est ejus anima, & sensus literæ est ejus corpus. Tale est Verbum ubivis: inde patet, quod sit medium conjunctionis cœli cum homine, & quod sensus literæ ejus inserviat pro basi & fundamento.

308. Est quoque conjunctio cœli per Verbum cum illis qui extra Ecclesiam sunt, ubi non Verbum, nam Ecclesia Domini est universalis, & apud omnes qui Divinum agnoscunt & in charitate vivunt, instruuntur etiam post obitum ab Angelis, & recipiunt Divina Vera^(ee); de qua re infra in suo Articulo, ubi de Gentibus videatur. Ecclesia universalis in terris est in conspectu Domini sicut unus Homo, prorsus sicut Cœlum, de quo supra n: 59 ad 72; at Ecclesia ubi Verbum & per id Dominus notus, est sicut Cor & sicut Pulmo in illo homine; quod omnia viscera & membra totius corporis ex corde & pulmone per varias derivationes vitam trahant, notum est, ita quoque illud humanum Genus, quod extra Ecclesiam ubi Verbum est, vivit, & constituit illius hominis membra: conjunctio Cœli per Verbum cum illis qui distant, etiam comparari potest Luci, quæ e medio propagatur circumcirca; Divina Lux est in Verbo, ac ibi Dominus cum Cœlo præsens, ex qua præsentia etiam distantes in luce sunt; aliter foret si non Verbum: hæc amplius elucidari possunt per illa quæ supra de forma Cœli secundum quam consociationes & communicationes ibi, ostensa sunt. Sed hoc Arcanum comprehensibile est illis qui in spiritali luce sunt, non autem illis qui solum in naturali; nam illi qui in luce spiritali sunt, innumerabilia clare vident, quæ illi qui solum in luce naturali sunt non vident; aut sicut unum obscurum vident.

309. Nisi tale Verbum in hac Tellure datum fuisset, homo hujus Telluris separatus fuisset a Cœlo, & si separatus a Cœlo non amplius rationalis esset; Rationale enim humanum existit ex influxu lucis Cœli. Homo etiam hujus Telluris talis est, ut non recipere possit Revelationem immediatam, & per illam instrui de veris Divinis, sicut incolæ aliarum Tellurum, de quibus in peculiari Opusculo actum est; est enim plus quam illi in mundanis, ita in externis, ac interna sunt quæ Revelationem recipiunt; si externa reciperent non intelligeretur verum. Quod homo hujus Telluris talis sit, manifeste patet

n: 4967. 5079. 5080. 5095. 5460. 5799. 6015. 6147. 6252. 7353. 7648. 9340. 9319. Quod Aschur significet rationale, n: 119. 1186. Quod Israel significet spirituale, n: 5414. 5801. 5803. 5806. 5812. 5817. 5819. 5826. 5833. 5879. 5951. 6426. 6637. 6862. 6868. 7035. 7062. 7198. 7201. 7215. 7223. 7956. 8234. 8805. 9340.

(ee) Quod Ecclesia in specie sit ubi Verbum est, & per id Dominus notus, ita ubi Divina Vera e Cœlo sunt revelata, n: 3857. 10761. Quod Ecclesia Domini sit apud omnes qui in universo terrarum orbe in bono vivunt secundum religiosum suum, n: 3253. 6637. 10765. Quod omnes ubicunque sunt, qui in bono vivunt secundum religiosum suum, & agnoscunt Divinum, acceptentur a Domino, n: 2589 ad 2604. 2861. 2863. 3263. 4190. 4197. 6700. 9256. Et præterea omnes infantes, ubicunque nati, n: 2289 ad 2309. 4792.

patet ex illis intra Ecclesiam, qui tametsi sciunt ex Verbo de Cœlo, de Inferno, de vita post mortem, usque illa corde negant, inter quos etiam sunt, qui eruditionis famam præ reliquis aucupaverunt, de quibus inde credendum esset, quod plus saperent quam alii.

310. Cum Angelis de Verbo aliquoties loquutus sum, & dixi, quod id a quibusdam contemnatur propter stylum ejus simplicem; & quod prorsus non sciatur aliquid de sensu ejus interno, & inde non credatur quod tanta sapientia inibi recondita lateat: Angeli dixerunt, quod stylus Verbi, tametsi in sensu literæ apparet simplex, usque talis sit, ut nusquam aliquid ei comparari queat quoad excellentiam, quoniam Divina sapientia non solum in omni sensu ibi, sed etiam in singula voce, latet, & quod illa sapientia eluceat in cœlo; voluerunt dicere quod sit Lux Cœli, quia est Divinum Verum, nam Divinum Verum in Cœlo lucet, videatur supra n: 132: dixerunt etiam, quod absque tali Verbo nulla foret Lux Cœli apud homines nostræ Telluris, ita nec conjunctio cœli cum illis, nam quantum Lux Cœli adest apud hominem, tantum est conjunctio, & quoque tantum est ei revelatio Divini Veri per Verbum: quod homo non sciat quod conjunctio illa sit per sensum spirituales Verbi correspondentem sensui ejus naturali, est causa, quia homo hujus Telluris non scit aliquid de spiritali Angelorum cogitatione & loquela, & quod sit diversa a naturali hominum cogitatione & loquela, & nisi id sciat quod prorsus non scire possit quid sensus internus, & inde quod per illum talis conjunctio dari possit. Dixerunt etiam, si homo sciret quod talis sensus sit, & ex aliqua ejus scientia cogitaret cum legit Verbum, quod veniret in sapientiam interiorem, & plus adhuc conjungeretur cœlo, quoniam per id in ideas similes Angelicis intraret.

Quod Cœlum & Infernum sint ex Humano Genere.

311. **I**N Christiano Orbe prorsus nescitur, quod Cœlum & Infernum sint ex Humano genere; creditur enim, quod Angeli fuerint a principio creati, & quod inde Cœlum, ac quod Diabolus seu Satanas fuerit lucis Angelus, sed quia rebellis factus, cum turba sua dejectus sit, & quod inde Infernum. Quod talis fides in Christiano Orbe sit, mirantur Angeli quam maxime, & adhuc magis quod prorsus nihil sciant de Cœlo, cum tamen id est primarium doctrinæ in Ecclesia; & quia talis ignorantia regnat, corde gavisi sunt, quod placuerit Domino nunc revelare illis plura de Cœlo & quoque de Inferno, & per id, quantum possibile est, discutere tenebras, quæ indies increscunt, quia Ecclesia ad suum finem pervenit; quare volunt, ut ex ore illorum asseverem, quod in universo Cœlo non sit unus Angelus qui a principio creatus est, nec in Inferno aliquis Diabolus qui creatus lucis Angelus & dejectus, sed quod omnes tam in Cœlo quam in Inferno sint ex

Humano genere, in Cœlo illi qui in mundo in cœlesti amore & fide vixerunt, in Inferno qui in infernali amore & fide, & quod Infernum in toto complexu sit quod vocatur Diabolus, & Satanas, illud Infernum quod a tergo est, ubi sunt qui vocantur mali genii, Diabolus, & illud Infernum quod antèrius est, ubi sunt qui vocantur mali spiritus, Satanas (*ff*): quale unum Infernum, & quale alterum, in sequentibus dicitur. Quod Christianus Orbis talem fidem de illis in Cœlo & de illis in Inferno ceperit, dicebant quod sit ex aliquibus locis in Verbo non intellectis aliter quam secundum sensum literæ, & non illustratis & explicatis per genuinam Doctrinam ex Verbo; cum tamen sensus literæ Verbi, nisi genuina Doctrina præluceat, distrahit mentes in varia, unde ignorantia, hæreses, & errores (*gg*).

312. Quod homo Ecclesiæ ita credat, etiam est causa quia credit quod nullus homo in Cœlum aut in Infernum prius veniat quam tempore ultimi Judicii, de quo illam opinionem cepit, quod interitura sint tunc omnia quæ coram oculis, & quod nova exstitura, & quod anima tunc reditura sit in suum corpus, ex qua conjunctione homo iterum vivet homo; hæc fides involvit alteram de Angelis quod sint a principio creati, nam non credi potest quod Cœlum & Infernum sint ex humano genere, quum creditur quod nullus homo illuc prius veniat quam in fine mundi. Sed ut evincatur homo quod non ita sit, datum est mihi consortium habere cum Angelis, & quoque loqui cum illis qui in Inferno sunt, & hoc nunc per plures annos, quandoque continue a mane usque ad vespèram, & sic informari de Cœlo & de Inferno, & hoc ob causam, ne homo Ecclesiæ ulterius permaneat in sua erronea fide de Resurrectione tempore Judicii, ac de Animæ statu interea, tum de Angelis & de Diabolo; quæ fides quia est fides falsi, involvit tenebras, & apud eos, qui ex propria intelligentia de illis cogitant, infert dubitationem & tandem negationem; dicunt enim corde, quomodo potest tantum cœlum cum tot sideribus, & cum Sole & Luna destrui & dissipari; & quomodo possunt stellæ e cœlo tunc cadere in terram, quæ tamen majores terra sunt; & quomodo possunt corpora a vermibus exesa, putredine consumta, & in omnes ventos dissipata recolligi ad animam suam; ubinam interea anima, & qualis illa cum absque sensu qui ei fuit in corpore; præter plura similia, quæ quia incomprehensibilia non cadunt in fidem, & apud plures destruunt fidem

(*ff*) Quod inferna simul sumta, seu infernales simul sumti, dicantur diabolus & fatanas, n: 694. Quod qui diaboli fuerunt in mundo, diaboli fiant post mortem, n: 968.

(*gg*) Quod Doctrina Ecclesiæ erit ex Verbo, n: 3464. 5402. 6832. 10763. 10765. Quod Verbum absque Doctrina non intelligatur, n: 9021. 9409. 9424. 9430. 10324. 10431. 10582. Quod Vera Doctrina sit lucerna illis qui legunt Verbum, n: 10401. Quod genuina Doctrina erit ab illis qui in illustratione sunt a Domino, n: 2510. 2516. 2519. 9424. 10105. Quod qui in sensu literæ absque doctrina sunt, in nullum intellectum veniant de Veris Divinis, n: 9409. 9410. 10582. Et quod in plures errores ferantur, n: 10431. Differentia inter illos qui docent & discunt ex Doctrina Ecclesiæ quæ ex Verbo, & inter illos qui ex solo sensu literæ Verbi, qualis, n: 9025.

fidem de animæ vita post mortem, deque cœlo & inferno, & cum illis reliqua quæ fidei Ecclesiæ sunt; quod destruxerint, patet ex illis qui dicunt, quis ex cœlo ad nos venit & narravit quod sit; quid infernum, num sit; quid hoc quod homo cruciabitur igne in æternum; quid dies iudicii, annon per sæcula frustra expectatus est; præter plura quæ negationis omnium sunt: ne itaque illi, qui talia cogitant, ut solent plures qui ex mundanis, quæ sapiunt, eruditi & docti audiunt, amplius perturbent & seducant simplices fide & corde, ac inducant infernales tenebras de Deo, de Cœlo, de vita æterna, ac de cæteris quæ ex illis pendent, aperta sunt interiora quæ spiritus mei sunt a Domino, & sic loqui datum est cum omnibus quos usquam notos habui in vita corporis, postquam defuncti sunt, cum quibusdam per dies, cum quibusdam per menses, & cum quibusdam per annum, & quoque cum aliis tam multis ut parum dicerem si centum millia, ex quibus plures fuerunt in cœlis, & plures in infernis; loquutus etiam sum cum quibusdam post biduum ab obitu, & narraui quod nunc funeralia & exequiæ eorum parentur ut sepeliantur, ad quæ dixerunt, quod bene faciant ut rejiciant id quod illis pro corpore & ejus functionibus inserviverat in mundo, ac voluerunt ut dicerem quod non mortui sint, sed quod vivant æque homines nunc sicut prius, & quod transmigraverint modo ab uno mundo in alterum, & quod non sciant quod aliquid perdiderint, quoniam in corpore & hujus sensualibus sunt ut prius, & quoque in intellectu & in voluntate ut prius, & quod similes illis cogitationes & affectiones, similes sensationes, & familia desideria, qualia in mundo. Plerique ex recens mortuis, cum se viderunt vivere homines sicut prius, ac in simili statu: (nam post mortem primum cuius status vitæ est, qualis ei fuerat in mundo, sed ille successive apud eum mutatur vel in cœlum vel in infernum) novo gaudio affecti sunt quod vivant, & dixerunt quod hoc non crediderint; sed valde mirati, quod in tali ignorantia & cæcitare de statu suæ vitæ post mortem fuerint; & magis, quod in tali sit homo Ecclesiæ, qui tamen præ omnibus in universo terrarum orbe in luce de illis potest esse (bb): causam illius cæcitatæ & ignorantiae tunc primum videbant, quæ est, quod externa, quæ sunt mundana & corporea,

(bb) Quod hodie in Christianismo pauci credant quod homo post mortem statim resurgat, Præf: ad Cap: xvi Genes: & n: 4622. 10758: sed quod tempore ultimi iudicii, cum orbis aspectabilis periturus est, n: 10594. Causa quod ita credatur, n: 10594. 10758. Quod usque homo statim post mortem resurgat, & quod tunc sit homo quoad omnia & singula, n: 4527. 5006. 5078. 8939. 8991. 10594. 10758. Quod anima quæ vivit post mortem, sit spiritus hominis, qui in homine est ipse homo, & quoque in altera vita in perfecta forma humana, n: 322. 1880. 1881. 3633. 4622. 4735. 5883. 6054. 6605. 6626. 7021. 10594. ab experientia, n: 4527. 5006. 8939: ex Verbo, n: 10597. explicatur quid intelligitur per quod mortui visi in sancta urbe, Matth: xxvii: 53, n: 9229: Quomodo homo resuscitatur a mortuis, ab experientia n: 168 ad 189. De statu ejus post resurrectionem, n: 317. 318. 319. 2119. 5079. 10556. falsæ opiniones de anima & ejus resurrectione, n: 444. 445. 4527. 4622. 4658.

porea, occupaverint & impleverint mentes eorum, in tantum ut non elevari possent in lucem cœli, ac intueri res Ecclesiæ ultra doctrinalia; ex corporeis enim & mundanis, cum tantum amantur quantum hodie, influunt meræ tenebræ, cum ulterius vadunt.

313. Permulti ex Eruditis e Christiano orbe, obstupescunt, cum se post obitum vident in corpore, in vestibus, inque domibus, sicut in mundo; & cum revocantur in memoriam quæ cogitaverunt de vita post mortem, de anima, de spiritibus, & de cœlo & inferno, pudore afficiuntur, & dicunt se fatue cogitavisse, ac simplices fide multo sapientius quam illi: explorati sunt Eruditi, qui confirmaverunt se in talibus, & qui omnia naturæ adscripserunt, & compertum est, quod interiora eorum prorsus clausa sint, & exteriora aperta, sic ut non spectaverint ad cœlum, sed ad mundum, proinde etiam ad infernum; nam quantum interiora aperta sunt, tantum spectat homo ad cœlum, quantum autem interiora clausa sunt & exteriora aperta, tantum spectat ad infernum: interiora enim hominis ad receptionem omnium Cœli formata sunt, & exteriora ad receptionem omnium mundi, & qui recipiunt mundum & non simul cœlum, recipiunt infernum (ii).

314. Quod Cœlum sit ex Humano genere, constare etiam potest ex eo, quod Mentēs angelicæ & Mentēs humanæ similes sint, utræque gaudent facultate intelligendi, percipiendi & volendi; utræque ad recipiendum Cœlum formatae sunt; nam mens humana æque sapit ac mens angelica, sed quod non tantum sapiat in mundo, est quia in corpore terrestri est, & in eo mens ejus spiritualis cogitat naturaliter; aliter vero cum soluta est a vinculo cum illo corpore, tunc non amplius naturaliter sed spiritualiter cogitat, & cum spiritualiter, tunc incomprehensibilia & ineffabilia naturali homini cogitat, ita sicut Angelus sapit; ex quibus constare potest, quod Internum hominis, quod vocatur ejus Spiritus, sit in essentia sua Angelus, videatur supra n: 57 (kk); qui cum solutus est a terrestri corpore æque est in forma humana ac Angelus; quod Angelus sit in perfecta forma humana, videatur supra n: 73 ad 77: cum autem Internum hominis non apertum est supra, sed modo infra, tunc usque illud post solutionem a corpore est in forma humana, sed dira & diabolica; nam non spectare potest sursum ad cœlum, sed modo deorsum ad infernum.

315. Qui de Ordine Divino instructus est, etiam intelligere potest, quod homo creatus sit ut fiat Angelus, quia in illo est ultimum ordinis n: 304, in quo

(ii) Quod in homine conjunctus sit mundus spiritualis & mundus naturalis, n: 6057. Quod Internum hominis sit ad imaginem Cœli formatum, Externum autem ad imaginem mundi, n: 3628. 4523. 4524. 6057. 6314. 9706. 10156. 10472.

(kk) Quod totidem gradus vitæ in homine sint, quot cœli, & quod aperiantur post mortem secundum ejus vitam, n: 3747. 9594. Quod Cœlum sit in homine, n: 3884. Quod homines qui amoris & charitatis vitam vivunt, in se habeant sapientiam Angelicam, sed tunc absconditam, & quod in illam veniant post mortem, n: 2494. Quod homo in Verbo dicatur Angelus, qui recipit bonum amoris & fidei a Domino, n: 10528.

quo formari potest id quod cœlestis & angelicæ sapientiæ est, & quod potest reintegrari & multiplicari: Divinus Ordo nusquam subsistit in medio, & ibi absque ultimo format aliquid, non enim est in suo pleno & perfecto, sed vadit ad ultimum (*bb*); at cum est in suo ultimo, tunc format, & quoque per media ibi collata se reintegrat & producit ulterius, quod fit per procreationes; quapropter ibi est seminarium cœli.

316. Quod Dominus non modo quoad Spiritum, sed etiam quoad Corpus surrexerit, est quia Dominus totum Humanum suum, cum fuit in mundo, glorificavit, hoc est, Divinum fecit; Anima enim, quæ Ipsi a Patre, ex se Ipsum Divinum fuit, & Corpus factum est similitudo Animæ, hoc est, Patris, ita quoque Divinum; inde est, quod Ipse secus ac ullus homo, quoad utrumque surrexerit (*ll*): quod etiam manifestavit Discipulis, qui credebant videre Spiritum cum Ipsum, dicendo, "*Videte manus meas & pedes meos, quod Ipse Ego sim: palpate Me & videte, nam spiritus carnem & ossa non habet, sicut Me videtis habere.*" Luc: xxiv: 36. 37. 38, per quæ indicavit, quod non modo sit homo quoad spiritum, sed etiam quoad corpus.

317. Ut sciatur quod homo post mortem vivat, & secundum vitam suam in mundo veniat vel in Cœlum, vel in Infernum, manifestata mihi sunt plura de statu hominis post mortem, de quibus in sequentibus, ubi de Mundo spirituum, ordine agetur.

De Gentibus seu Populis extra Ecclesiam in Cœlo.

318. **C**ommunis opinio est, quod illi qui extra Ecclesiam nati sunt, qui Gentes seu Gentiles vocantur, non possint salvari, ex causa quia non habent Verbum, ac ita ignorant Dominum, & absque Domino nulla salus; sed usque ex illo solo sciri potest, quod illi quoque salventur, quia Domini Misericordia est universalis, hoc est, erga singulos; quod illi æque nascantur homines sicut qui intra Ecclesiam, qui pauci sunt respective; quodque eorum culpa non sit quod ignorent Dominum; quisque, qui ex aliqua ratione illustrata cogitat, videre potest, quod nullus homo ad infernum natus sit, est enim Dominus Ipse Amor, & Amor Ipsius est velle salvare omnes; quare etiam providit, ut omnibus religio sit, ac per illam agnitio Divini, ac vita interior, nam vivere secundum religiosum est interius vivere, spectat enim tunc Divinum, & quantum Hoc spectat tantum non spectat niundum, sed removet se a mundo, ita a vita mundi, quæ est vita exterior (*mm*).

319. Quod

(*ll*) Quod homo resurgat tantum quoad spiritum, n: 10593. 10594. Quod solus Dominus etiam quoad corpus surrexerit, n: 1729. 2083. 5078. 10825.

(*mm*) Quod Gentes æque salventur ac Christiani, n: 932. 1032. 1059. 2284. 2589. 2599.

319. Quod Gentiles æque salventur ac Christiani, scire possunt qui sciunt quid facit cœlum apud hominem, nam cœlum est in homine, & qui cœlum in se habent in cœlum veniunt; Cœlum in homine est agnoscere Divinum, & duci a Divino; primum & primarium omnis religionis est agnoscere Divinum, religio, quæ non agnoscit Divinum non est religio; & præcepta omnis religionis spectant cultum, ita quomodo Divinum colendum est, ut Ipsi acceptus sit; & hoc cum animo ejus insidet, ita quantum hoc vult, aut quantum hoc amat, tantum ducitur a Domino. Notum est, quod Gentiles moralem vitam vivant æque ac Christiani, & plures illorum meliorem quam Christiani; moralis vita vivitur vel propter Divinum, vel propter homines in mundo; moralis vita quæ vivitur propter Divinum, est spiritualis vita; utraque in externa forma similis apparet, sed in interna est prorsus dissimilis; una salvat hominem, altera non salvat; nam qui vivit moralem vitam propter Divinum, is ducitur a Divino, at qui vivit moralem vitam propter homines in mundo, is ducitur a semet: sed illustretur hoc per exemplum; qui non malefacit proximo ex causa quia est contra religionem, ita contra Divinum, is ex spirituali origine abstinere a malefaciendo; at qui non malefacit alteri ex causa solum propter timorem legis, jacturæ famæ, honoris aut lucri, ita propter se & mundum, is ex origine naturali abstinere a malefaciendo, & is ducitur a semet; hujus vita est naturalis, illius autem spiritualis; homo, cujus vita moralis est spiritualis, cœlum in se habet, at cujus vita moralis est solum naturalis cœlum in se non habet; causa est, quia cœlum a superiore influit, & aperit interiora ejus, & per interiora influit in exteriora; mundus autem ab inferiori influit, & aperit exteriora, sed non interiora; nam Influxus non datur e mundo naturali in spiritualement, sed e mundo spirituali in naturalem; quapropter si non cœlum recipitur simul, clauduntur interiora; ex his videri potest, quinam Cœlum in se recipiunt, & quinam non recipiunt. Sed cœlum in uno non simile est quale in altero, differt in unoquoque secundum affectionem boni & inde veri; qui in affectione boni sunt propter Divinum, illi amant Divinum Verum, nam bonum & verum se mutuo amant, & volunt conjungi (*nn*); quapropter Gentes, quamvis non in-

2590. 3778. 4190. 4197. De sorte gentium & populorum extra Ecclesiam in altera vita, n: 2589 ad 2604. Quod Ecclesia in specie sit ubi Verbum & per id Dominus notus, n: 3857. 10761. At usque quod non ideo ab Ecclesia sint, qui nati ubi Verbum est & Dominus notus, sed qui vivunt vitam charitatis & fidei, n: 6637. 10143. 10153. 10578. 10645. 10829. Quod Ecclesia Domini sit apud omnes in universo orbe qui in bono vivunt secundum religiosum suum, & agnoscunt Divinum, & quod acceptentur a Domino, & in cœlum veniant, n: 2589 ad 2604. 2861. 2863. 3263. 4190. 4197. 6700. 9256.

(*nn*) Quod inter bonum & verum sit instar conjugii, n: 1094. 2173. 2503. Quod bonum & verum in perpetuo conatu conjunctionis sint, & quod bonum desideret verum & ejus conjunctionem, n: 9206. 9207. 9495. Quomodo sit conjunctio boni & veri, & apud quos, n: 3834. 3843. 4096. 4097. 4301. 4345. 4353. 4364. 4368. 5365. 7623 ad 7627. 9258.

genuinis veris in mundo sunt, usque tamen ex amore recipiunt illa in altera vita.

320. Erat quidam spiritus ex gentilibus, qui in bono charitatis secundum suum religiosum in mundo vixerat, is cum Christianos Spiritus audivit ratiocinantes de Credendis, (Spiritus inter se multo plenius & acutius ratiocinantur quam homines, imprimis de bonis & veris) ille miratus quod ita disceptarent, dixit se non illa velle audire, nam ratiocinabantur ex apparentiis & fallaciis, instruens eos ita, si sum bonus, quæ vera sunt ex ipso bono possum scire, & quæ non scio possum recipere.

321. Multis instructus sum, quod Gentiles, qui moratam egerunt vitam, ac in obedientia & subordinatione, inque charitate mutua secundum suum religiosum vixerunt, & inde aliquid conscientiae receperunt, in altera vita accepti sint, ac ibi cum sollicita cura ab Angelis instruantur in bonis & veris fidei, & quod illi, cum instruuntur, modeste, intelligenter, & sapienter se gerant, & facile vera recipiant & illis imbuantur; nulla etiam principia falsi contra vera fidei sibi formarunt, quæ discutienda, minus scandala contra Dominum, sicut plures Christiani, qui non aliam ideam de Ipso quam sicut de vulgari homine foveant; aliter Gentiles, qui cum audiunt, quod Deus Homo factus sit, ac ita se manifestaverit in mundo, illico agnoscunt, & Dominum adorant, dicentes quod Deus omnino se manifestaverit, quia Deus coeli & terræ est, & quia humanum genus est Ipsius^(oo). Divina veritas est, quod absque Domino nulla salus sit, sed hoc intelligendum est ita, quod nulla salus sit quam a Domino: sunt in universo plures Tellures, & omnes plenæ incolis; vix ibi ulli sciunt, quod Dominus assumerit Humanum in nostra Tellure; sed usque quia Divinum sub Humana forma adorant, a Domino acceptantur & ducuntur; de qua re videatur in Opusculo de Telluribus in Universo.

322. Sunt inter Gentiles, sicut inter Christianos, sapientes & simplices; ut instruerer quales sunt, cum illis & his datum est loqui, quandoque per horas & dies: sed qui sapientes sunt, hodie non dantur sicut antiquis temporibus, imprimis in Antiqua Ecclesia, quæ per multum orbis Asiatici diffusa fuit, e qua Religio emanavit ad plures Gentes: ut scirem quales fuerunt, cum quibusdam in familiari sermone esse datum est. Fuit apud me quidem, qui olim inter sapientiores fuit, & quoque inde notus in Orbe erudito; cum quo de

(oo) Discrimen inter bonum in quo sunt Gentes, & in quo sunt Christiani, n: 4189. 4197. De veris apud Gentes, n: 3263. 3778. 4190. Quod interiora non ita claudi possint apud gentes, ut apud Christianos, n: 9256. Quod nec tanta nubes dari queat apud gentes qui secundum religiosum suum in mutua charitate vivunt, quam apud Christianos qui in nulla charitate vivunt, causæ, n: 1059. 9256. Quod Gentes non possint prophanare sancta Ecclesiae prout Christiani, quia non sciunt illa, n: 1327. 1328. 2051. Quod timeant Christianos propter vitam, n: 2596. 2597. Quod illi qui bene secundum religiosum suum vixerunt, instruantur ab Angelis, & facile recipiant vera fidei, & agnoscant Dominum, n: 2049. 2595. 2598. 2600. 2601. 2603. 2661. 2863. 3263.

de variis loquutus sum; credere dabatur quod esset Cicero: & quia novi quod sapiens fuerit, sermo fuit cum illo de Sapientia, de Intelligentia, de Ordine, de Verbo, & demum de Domino: de Sapientia dixit, quod non alia sapientia detur, quam quæ est vitæ, & quod de alia re sapientia prædicari nequeat: de Intelligentia, quod illa sit inde: de Ordine, quod Ordo sit a Supremo Deo, & quod vivere in illo ordine sit sapiens & intelligens esse: quod Verbum attinet, cum prælegerem illi aliquid ex Prophetis, delectatus est quam maxime, præcipue ex eo quod singula Nomina, & singulæ voces, significarent interiora, miratus valde quod Eruditi hodie non delectentur tali studio; percepi manifeste, quod interiora ejus cogitationis seu mentis aperta essent; dixit, quod non adesse posset, quia sanctius perciperet, quam ut posset sustinere, ita enim interius afficiebatur. Tandem fuit sermo cum illo de Domino, quod natus sit Homo, sed conceptus a Deo, & quod exuerit humanum maternum ac induerit Humanum Divinum; & quod Ille sit Qui Universum regit; ad hæc respondit, quod plura sciat de Domino, & apercepit suo modo, quod non aliter fieri potuisset si salvaretur Genus humanum; interea quidam Christiani mali infundebant varia scandala, sed illa non curabat, dicens quod non mirum sit, quia imbuerunt in vita corporis de illis non talia, sicut decet, & quod antequam talia discussa fuerint, non admittere possent illa quæ confirmant, sicut ii qui ignorant.

323. Loqui etiam datum est cum aliis, qui antiquis temporibus vixerant, & qui tunc inter sapientiores fuerunt; visi primum antrorsum ad distantiam, ac ibi potuerunt appercipere interiora cogitationum mearum, ita multa, ex una idea cogitationis potuerunt scire integram seriem, & illam delectabilibus sapientiæ cum repræsentationibus amænis implere; inde perceptum est, quod inter sapientiores essent, & dictum est, quod essent ab Antiquis; ac ita propius accesserunt; cumque tunc prælegerem illis aliquid ex Verbo, summopere delectati sunt; ipsam delectationem & jucunditatem eorum percipiebam, quæ maxime inde erat, quod omnia & singula quæ audiebant ex Verbo, cœlestium ac spiritualium repræsentativa & significativa essent; dicebant, quod suo tempore, cum in mundo vixerunt, modus eorum cogitandi & loquendi, tum quoque scribendi, talis fuerit, & quod hoc sapientiæ eorum studium.

324. Quod autem gentiles, qui hodie sunt, concernit, illi non ita sapientes sunt, sed plerique simplices corde; at usque recipiunt sapientiam in altera vita ii ex illis, qui in charitate mutua vixerunt: de quibus unum alterumve exemplum licet afferre. Cum legi Cap: xvii & xviii Judicum de Michæ, quod Danis filii abstulerint ejus Sculptile, Theraphim, & Levitam, tunc erat Spiritus ex gentilibus, qui in vita corporis sui adoraverat sculptile; cum attente audiret quid factum Michæ, & in quo dolore fuit propter sculptile suum, quod abstulerunt Danitæ, etiam illum superveniebat & afficiebat dolor, usque adeo ut vix sciret præ interiore dolore quid cogitaret; qui dolor perceptus est, & simul percepta innocentia in singulis ejus affectionibus: Christiani etiam spiritus aderant, & observabant, & mirati sunt, quod sculptilis ado-

rator tanta misericordiæ & innocentiae affectione moveretur. Postea boni spiritus cum eo loquuti sunt, dicentes, quod sculptile non esset adorandum, & quod hoc intelligere posset quia homo, sed quod cogitare debeat extra sculptile de Deo Creatore & Governatore universi coeli & universæ terræ, & quod ille Deus esset Dominus: cum hæc dicebantur, percipere dabatur ejus adorationis affectum interiorum, qui mecum communicabatur, multo sanctiorem quam apud Christianos; ex quo constare potest, quod Gentiles facilius in Cœlum veniant, quam Christiani hodie, secundum Domini verba apud Lucam, "*Tunc venient ab Oriente & Occidente, & a Septentrione & Meridie, & discumbent in Regno Dei: & ecce sunt ultimi qui erunt primi, & sunt primi qui erunt ultimi,*" XIII: 29. 30; nam in statu in quo ille erat, potuit imbui omnibus fidei, & illa cum interiore affectione recipere; apud eum erat misericordia quæ amoris, & in ejus ignorantia erat innocentia; quæ cum adsunt, omnia fidei sicut sponte recipiuntur, & hoc cum gaudio: receptus dein est inter Angelos.

325. Unus Chorus ad distantiam auditus fuit quodam mane, ex Chori repræsentationibus cognoscere datum est, quod essent Chineses, sistebant enim speciem hircilani, tum placentam ex miliis, & cochleare eburnum, ut & ideam urbis natatilis; desiderabant propius ad me venire, & cum se applicarent, dicebant quod soli apud me esse vellent, ut sua cogitata aperirent; sed dicebatur eis, quod soli non essent, & quod alii qui indignantur quod soli esse vellent, cum tamen hospites; indignatione eorum percepta in cogitationem lapsi sunt, nam prævaricati sint contra proximum, & num quicquam sibi vindicaverint quod aliorum esset; (cogitationes in altera vita omnes communicantur) commotionem animi eorum percipere datum est, erat agnitionis quod forte illos læserint, tum pudoris inde, & una aliarum affectionum probarum, inde quod charitate essent præditi, cognoscebatur: mox loquutus sum cum illis, tandem etiam de Domino, cum ipsum nominarem Christum, repugnantia quædam apud eos percepta est; sed causa detegebatur, quod traxerint id e mundo, ex eo quod noverint Christianos pejus vivere quam illi, & in nulla charitate; at cum Dominum simpliciter nominarem, tunc interius commoti sunt: instruebantur dein ab Angelis, quod Christiana doctrina præ omni alia in universo Orbe amorem & charitatem præscribat, sed quod pauci sint qui secundum illam vivunt. Sunt Gentiles, qui, cum vixerunt in mundo, ex conversatione & fama cognoverunt, quod Christiani malam vitam agant, ut in adulteriis, in odiis, in rixis, in ebrietate, & similibus, quæ illi horruerunt, quia talia contra eorum religiosa; illi in altera vita aliis timidiores sunt recipiendi vera fidei; sed instruuntur ab Angelis, quod Doctrina Christiana, ac ipsa Fides, prorsus aliud doceat, at quod illi minus quam Gentiles secundum Doctrinalia vivant: quæ cum appercipiunt, vera fidei recipiunt, & Dominum adorant, sed serius.

326. Commune est, quod Gentiles, qui adorarunt aliquem deum sub imagine aut statua, vel aliquod sculptile, dum in alteram vitam veniunt, introducuntur ad quosdam, qui loco eorum deorum seu idolorum sunt, ex causa ut phantasias

phantasias suas exuant; apud quos cum per aliquot dies fuerunt, inde auferuntur. Qui adorarunt homines, etiam quandoque ad eos, vel ad alios qui loco eorum, introducuntur; sicut plures ex Judæis, ad Abrahamum, Jacobum, Moſen, Davidem, ſed cum appercipiunt, quod tale humanum iis ſit ſicut aliis, & quod nihil opis ſerre poſſint, pudeſcunt, & ad ſua loca ſecundum vitam feruntur. Inter Gentes in cœlo maxime diliguntur Africani; hi enim facilius reliquis recipiunt bona & vera cœli: volunt imprimis dici obediētes, non vero fideles; dicunt, quod Chriſtiani, quia fidei doctrinam habent, poſſint fideles nominari, ii vero niſi illam recipiant, aut, ut dicunt, recipere poſſint.

327. Loquutus ſum cum quibuſdam, qui in Eccleſia Antiqua fuerunt, (Eccleſia Antiqua dicitur, quæ fuit poſt diluvium, tunc per plura Regna extenſa, nempe per Aſſyriam, Meſopotamiam, Syriam, Æthiopiam, Arabiam, Lybiam, Ægyptum, Philiſthæam uſque ad Tyrum & Zidonem, per terram Canaanem cis & trans Jordanem (pp):) & qui tunc noverunt de Domino quod venturus, ac imbuti bonis fidei, at uſque deſciverunt, & facti idololatræ; erant antrorſum verſus ſiniſtrum, in loco tenebricoſo, & in ſtatu miſerabili: loquela eorum fuit ſicut tibialis, unius toni, pæne abſque cogitationis rationali: dicebant quod ibi fuerint per plura ſæcula, & quod inde quandoque eximantur, ut inſerviant aliis pro aliquibus uſibus, qui viles ſunt. Ex illis cogitare datum eſt de pluribus Chriſtianis, qui non exterius idololatræ ſunt, ſed interius, ſunt enim cultores ſui & mundi, ac corde negant Dominum, qualis fors illos in altera vita maneat.

328. Quod Eccleſia Domini ſit per univerſum terrarum orbem ſparſa, ita univerſalis, & quod in illa ſint omnes qui in bono charitatis ſecundum Religioſum ſuum vixerunt, & quod Eccleſia, ubi Verbum & per id Dominus notus, ſit ad illos qui extra Eccleſiam, ſicut Cor & Pulmo in homine, ex quibus omnia viſcera & membra corporis varie ſecundum formas, ſitus & conjunctiones, vivunt, ſupra n: 308 videatur.

(pp) Quod Prima & Antiquiſſima Eccleſia in hac Tellure fuerit, quæ deſcribitur in primis Capitibus Geneſeos, & quod illa Eccleſia fuerit cœleſtis, omnium præcipua, n: 607. 895. 920. 1121. 1122. 1123. 1124. 2896. 4493. 8891. 9942. 10545. Quales illi ſunt in cœlo, n: 1114 ad 1125. Quod variæ Eccleſiæ poſt diluvium fuerint, quæ Eccleſiæ Antiquæ vocantur, de quibus, n: 1125. 1126. 1127. 1327. 10355. Quales fuerunt homines Antiquæ Eccleſiæ, n: 609. 895. Quod Eccleſiæ Antiquæ fuerint Eccleſiæ repræſentativæ, n: 519. 521. 2896. Quod apud Antiquam Eccleſiam fuerit Verbum, ſed quod id deperditum ſit, n: 2897. Qualis Antiqua Eccleſia cum cæpit declinare, n: 1128. Diſcrimen inter Antiquiſſimam Eccleſiam & Antiquam, n: 597. 607. 640. 641. 765. 784. 895. 4493. Quod ſtatuta, judicia, leges, quæ mandata ſunt in Eccleſia Judaica, fuerint quoad partem ſimilia illis quæ fuerunt in Antiqua Eccleſia, n: 4288. 4449. 10149. Quod Dominus fuerit Deus Antiquiſſimæ Eccleſiæ, & quoque Antiquæ, & quod vocatus Jehovah, n: 1343. 6846.

De Infantibus in Coelo.

329. **Q**UORUNDAM fides est, quod modo Infantes, qui intra Ecclesiam nati sunt, in Coelum veniant, non autem qui extra Ecclesiam; causam dicunt, quod Infantes intra Ecclesiam baptizati sint, & per baptismum initiati in fidem Ecclesiae; sed illi non sciunt, quod nulli per baptismum sit coelum, nec fides; est enim Baptismus modo in signum & memoriale quod homo regenerandus sit, & quod regenerari possit qui intra Ecclesiam natus est, quoniam ibi est Verbum, ubi Divina vera, per quae Regeneratio, & ibi est Dominus notus, a Quo Regeneratio (qq). Sciant itaque, quod unusquisque Infans, ubicunque natus est, sive intra Ecclesiam sive extra illam, sive a parentibus piis sive ab impiis, cum moritur, recipiatur a Domino, & in Coelo educetur, ac secundum Divinum Ordinem doceatur & imbuatur affectionibus boni, & per illas cognitionibus veri; & dein, sicut perficitur intelligentia & sapientia, introducatur in Coelum, & fiat Angelus. Unusquisque potest scire, qui ex ratione cogitat, quod nullus natus sit ad infernum, sed omnes ad coelum; & quod ipse homo sit in culpa, quod in infernum veniat, at quod infantes in nulla adhuc culpa possint esse.

330. Infantes qui moriuntur, aequae infantes sunt in altera vita, similis illis infantilis animus, similis innocentia in ignorantia, & similis teneritudo omnium, solum in inchoamentis sunt ut possint fieri angeli, nam Infantes non sunt Angeli sed fiunt Angeli: unusquisque enim, qui e mundo excedit, in simili statu suae vitae est, infans in statu infantis, puer in statu pueri, adolescens, vir, senex in statu adolescentis, viri & senis, verum status cujusvis postea mutatur; infantum autem status excedit statum reliquorum in eo, quod in innocentia sint, & quod nondum eis irradicatum sit malum ex actuali vita; ac innocentia talis est, ut ei implantari possint omnia coeli, nam innocentia est receptaculum veri fidei & boni amoris.

331. Status infantum in altera vita multum praestat statu infantum in mundo, nam non induti sunt corpore terrestri, sed simili quo Angeli; corpus terrestre in se grave est, non recipit ab interiori seu spiritali mundo primas sensationes & primos motus, sed ab exteriori seu naturali mundo, quare infantes in mundo discent gradiri, gestus agere, & loqui, imo aperientur illis sensus, ut visus & auditus, per usum; aliter Infantes in altera vita, illi quia spiritus sunt, agunt statim secundum interiora sua, gradiuntur absque usu, loquuntur etiam, sed primum ex communibus affectionibus nondum ita di-

(qq) Quod Baptismus significet regenerationem a Domino per vera fidei ex Verbo, n: 4255. 5120. 9089. 10239. 10386. 10387. 10388. 10392. Quod Baptismus sit signum, quod homo sit ab Ecclesia ubi agnoscitur Dominus a Quo regeneratio, & ubi est Verbum ex quo vera fidei per quae regeneratio, n: 10386. 10387. 10388. Quod Baptismus non det fidem nec salutem, sed quod testetur quod recepturi, qui regenerantur, n: 10391.

distinctis in ideas cogitationum, at breviter in has quoque initiantur, & hoc quia exteriora eorum sunt homogenea interioribus: quod loquela angelorum fluat ex affectionibus variegatis per ideas cogitationis, sic ut loquela eorum fit prorsus conformis cogitationibus ex affectione, videatur supra n: 234 ad 245.

332. Infantes utprimum exsuscitati sunt, quod fit statim post obitum, auferuntur in cœlum, & traduntur Angelis qui ex sexu foeminino sunt, quæ in vita corporis sui tenere amaverunt infantes, & simul amaverunt Deum; hæc quia in mundo ex teneritudine quasi materna omnes infantes amaverunt, recipiunt illos sicut suos, & infantes quoque ex indole insita amant illas sicut suas matres: totidem Infantes sunt apud unumquamvis, quot ex spirituali stirge desiderat. Hoc Cœlum apparet antrosum e regione frontis, directe in linea seu radio, quo angeli spectant Dominum; situs illius cœli ibi est, quia omnes Infantes sub immediato auspicio Domini sunt; influit etiam apud illos cœlum innocentiae, quod est Cœlum Tertium.

333. Infantes sunt diversa indole, quidam sunt indole qua Angeli spirituales, quidam indole qua Angeli cœlestes; infantes qui indole cœlesti sunt, apparent in Cœlo illo ad dextrum, qui indole spirituali ad sinistrum. Omnes infantes in Maximo Homine qui est Cœlum, in Provincia Oculorum sunt, in provincia oculi sinistri qui indole spirituali sunt, & in provincia oculi dextri qui indole cœlesti; & hoc ex causa, quia Dominus apparet Angelis qui in Regno spirituali sunt ante oculum sinistrum, & qui in Regno cœlesti ante oculum dextrum, videatur supra n: 118. Ex eo, quod Infantes in Provincia oculorum sint in Maximo Homine seu Cœlo, etiam patet quod Infantes sub immediato Domini visu & auspicio sint.

334. Quomodo Infantes in Cœlo educantur, etiam paucis dicitur: a sua educatrice discunt loqui; loquela eorum prima est modo sonus affectionis, qui per gradus distinctior fit, sicut ideæ cogitationis intrant; nam ideæ cogitationis ex affectionibus sistunt omnem loquelam Angelicam, de qua re videatur in suo Articulo n: 234 ad 245. In illorum affectiones, quæ omnes procedunt ab innocentia, insinuantur primum talia quæ ante oculos apparent, & delectabilia sunt; quæ quia ex origine spirituali sunt, in illa influunt simul quæ cœli sunt, per quæ aperiuntur interiora eorum; & sic indies perficiuntur; post ætatem hanc primam exactam, transferuntur in aliud cœlum, ubi instruuntur a magistris; & sic porro.

335. Instruuntur Infantes imprimis per Repræsentativa geniis eorum adæquata, quæ quam pulchra, & simul sapientia ab interiori plena sunt, nusquam aliquis credere potest; ita illis insinuat per gradus intelligentia, quæ suam animam trahit a bono: bina repræsentativa, quæ videre datum est, licet hic referre, ex quibus concludi potest ad reliqua. Primum repræsentabant Dominum e sepulchro ascendentem, & simul Humani Ipsius unionem cum Divino, quod fiebat modo tam sapiente, ut excederet omnem sapientiam humanam, & simul modo innocente infantili: sistebant etiam ideam sepulchri, sed non simul ideam Domini nisi ita remote, ut vix perciperetur quod Dominus, nisi quasi e longinquo, ex causa quia ideæ sepulchri inest aliquid funeris,

funeris, quod sic removebant: postea admittebant prudenter in sepulchrum quoddam athmosphæricum apparens usque ut tenue aqueum, quo significabant, etiam per remotionem decentem, vitam spirituales in Baptismo. Postea vidi repræsentari ab iis Domini descensum ad vinctos, & ascensum cum vinctis in Cælum, & hoc incomparabili prudentia & pietate; &, quod infantile erat, funiculos fere inconspicuos, molliusculos & tenerrimos demittebant, quibus Dominum allevarent in ascensu; semper in sancto timore, ne quicquam in repræsentativo attingeret aliquid in quo non spirituale cœlestē. Præter alia repræsentativa, in quibus sunt, & per quæ in cognitiones veri & affectiones boni, sicut per ludos infantum animis conformes, perducuntur.

336. Qualis illorum tener intellectus est, etiam ostensum est; cum Orationem Domini orarem, & illi tunc in ideas cogitationis meæ influerent ex suo intellectuali, appercepiebatur quod influxus eorum esset tam tener & mollis, ut pæne esset solius affectionis; & simul tunc observabatur, quod intellectuale eorum esset apertum usque a Domino, nam erat sicut transfluens quod ab illis Dominus etiam in infantum ideas præprimis ab intimis infuit, nihil enim illas clausit, sicut apud adultos, nulla principia falsi ad intelligendum verum, nec vita mali ad recipiendum bonum, & sic ad sapiendum. Ex his constare potest, quod Infantes non illico post mortem in statum angelicum veniant, sed quod per cognitiones boni & veri successive introducuntur, & hoc secundum omnem Ordinem cœlestem; nam omnium minima eorum indolis Domino nota sunt, quare secundum omnia & singula momenta eorum inclinationis ducuntur ad recipiendum vera boni & bona veri.

337. Quomodo omnia illis insinuantur per jucunda & amœna, quæ genio eorum conveniunt, mihi etiam ostensum est; datum enim est videre infantes decoratissime amictos, circum pectus fertis florum ex amœnissimis & cœlestibus coloribus splendentium, & quoque circum tenera eorum brachia: quondam etiam videre datum est infantes cum Educatricibus una cum virginibus in Horto Paradisiaco, non ita ex arboribus, sed ex transtris quasi laureis, & sic porticibus, ornatissimo, cum viis aditulum versus interiora, & ipsos infantes similiter tunc amictos, & cum intrabant, floretum supra introitum latissime exsplendescibat: inde quales illis delitiæ, constare potest, tum quod per amœna & jucunda introducuntur in bona innocentiae & charitatis, quæ bona jucundis & amœnis illis jugiter a Domino insinuantur.

338. Ostensum mihi est per modum communicationis in altera vita familiarem, quales infantum ideæ sunt, cum vident aliqua objecta; erant sicut omnia & singula viverent; unde in singulis cogitationis eorum ideis inest vita: & perceptum est, quod similes fere ideæ sint infantibus in tellure, cum in suis luforiis sunt, nam nondum illis est reflexio, qualis adultis, quid inanimatum.

339. Dictum supra est, quod Infantes sint genio vel cœlesti vel spirituali; qui genio cœlesti sunt probe dignoscuntur ab illis qui genio spirituali; illi

molliuscule cogitant, loquuntur, & agunt, sic ut vix quicquam appareat nisi fluens quid ex amore boni in Dominum, & erga infantes alios; hi autem non ita molliter, sed quoddam quasi alatum vibratile se manifestat in singulis apud illos; tum quoque patet ab indignatione eorum, præter alia.

340. Multi autemare possunt, quod infantes maneant infantes in coelo, & quod sint sicut infantes inter angelos; qui in ignorantia sunt, quid Angelus, in opinione illa potuerunt confirmari a simulachris hic & ibi in Templis, ubi Angeli ut infantes exhibentur: sed res se prorsus aliter habet; Intelligentia & Sapientia facit Angelum, quam quamdiu infantes nondum habent, sunt quidem apud Angelos, sed non sunt Angeli; cum vero intelligentes & sapientes sunt, tunc primum fiunt Angeli: imo, quod miratus sum, tunc non apparent sicut infantes, sed sicut adulti; nam tunc non amplius infantili genio sunt, sed angelico adultiori; intelligentia & sapientia hoc secum fert. Quod Infantes, sicut perficiuntur intelligentia & sapientia, appareant adultiores, ita sicut adolescentes & juvenes, est causa quia intelligentia & sapientia est ipsa nutritio spiritualis (rr); ideo quæ nutriunt mentes eorum, ea quoque nutriunt corpora eorum, & hoc ex correspondentia, nam forma corporis, non est nisi quam forma externa interiorum. Sciendum est, quod Infantes in coelo non adolescant ultra quam ad primam juventutem, ac ibi subsistant in æternum. Ut pro certo scirem quod ita sit, datum est loqui cum aliquibus qui ut infantes educati sunt in coelo, & qui adoleverunt ibi; cum quibusdam etiam quando infantes erant, & dein cum iisdem quando juvenes facti; & ab illis audiui vitæ eorum cursum ab una ætate ad alteram.

341. Quod Innocentia sit receptaculum omnium coeli, & sic quod Innocentia infantum sit planum omnium affectionum boni & veri, constare potest ex illis quæ prius n: 276 ad 283 de Innocentia Angelorum in Coelo ostensa sunt, quod nempe Innocentia sit velle duci a Domino, & non a semet; proinde quod homo tantum in innocentia sit, quantum remotus est a suo proprio; & quantum aliquis a suo proprio remotus est, tantum in Proprio Domini est; Proprium Domini est quod vocatur Justitia & Meritum Domini. Sed innocentia infantum non est genuina innocentia, quia est absque sapientia adhuc; genuina Innocentia est sapientia, nam quantum aliquis sapiens est, tantum amat duci a Domino, seu quod idem, quantum aliquis ducitur a Domino, tantum sapiens est. Perducuntur itaque Infantes ab Innocentia externa, in qua primum sunt, quæ vocatur Innocentia infantia, ad Innocentiam internam, quæ est Innocentia sapientia; hæc Innocentia est

finis

(rr) Quod cibus spiritualis sit scientia, intelligentia & sapientia, ita bonum & verum, ex quibus illa: n: 3114. 4459. 4792. 5147. 5293. 5340. 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5656. 8562. 9003. Inde quod cibus in spirituali sensu sit omne quod exit ex ore Domini, n: 681. Quia Panis significat omnem Cibum in genere, ideo ille significat omne bonum coeleste & spirituale, n: 276. 680. 2165. 2177. 3478. 6118. 8410. Causa, quia illa nutriunt mentem, quæ Interni hominis, n: 4459. 5293. 5576. 6277. 8418.

finis omnis instructionis & progressionis illorum; quare cum ad Innocentiam sapientiæ veniunt, tunc conjungitur eis innocentia infantiae, quæ illis interea intervenerat pro plano. Repræsentatum est mihi, qualis est Innocentia infantum, per ligneum quoddam fere expers vitæ, quod vivificatur sicut per cognitiones veri & affectiones boni perficiuntur; & postea repræsentatum est qualis est genuina Innocentia, per pulcherrimum Infantem prorsus vivum & nudum: ipsi enim Innocentes, qui sunt in intimo Cœlo, & sic proximi Domino, coram oculis aliorum Angelorum non apparent aliter ac Infantes, & quidam nudi, nam Innocentia repræsentatur per nuditatem quam non erubescunt; ut legitur de Primo Homine & ejus Uxore in Paradiso Genes. Cap: 11: 25; quapropter etiam, cum status innocentiae eorum periiit, erubescerant nuditatem, & se abscondebant, Cap: 111: 7. 10. 11. Verbo, quo sapientiores Angeli sunt, eo innocentiores, & quo innocentiores eo plus apparent sibi sicut infantes; inde est, quod Infantia in Verbo significet Innocentiam, videatur supra n: 278.

342. Loquutus sum cum Angelis de Infantibus, num puri sint a malis, quia illis nullum actuale malum, sicut adultis; sed dictum est mihi, quod illi æque in malo sint, imò quod illi quoque nihil nisi malum sint (ss): sed quod ii, sicut omnes Angeli, detineantur a malo, & teneantur in bono a Domino, usque adeo ut appareat iis sicut in bono ex se sint: quare etiam infantes, postquam adulti facti sunt in Cœlo, ne in falsa opinione de se sint, quod bonum apud eos sit ex iis, & non ex Domino, remittuntur quandoque in mala sua, quæ hæreditario acceperunt, & in illis relinquuntur, usque dum sciunt, agnoscunt, & credunt, quod ita se res habeat. Quidam etiam qui infans mortuus, sed qui adolevit in Cœlo, in simili opinione fuit, erat Regis cujusdam filius, quare in vitam malorum sibi innatam remissus est, & tunc percepi ex sphaera vitæ ejus, quod haberet animum imperandi aliis, & quod adulteria pro nihilo æstimaret, quæ fuerunt ei mala hæreditario ex parentibus: at postquam agnovit quod talis esset, tunc iterum receptus est inter Angelos, inter quos prius fuit. Nusquam aliquis in altera vita luit pœnam propter malum hæreditarium, quia ejus non est, ita non in culpa quod talis sit;

(ss) Quod homines quotcunque sunt nascantur in mala omnis generis, usque adeo ut proprium eorum non sit nisi quam malum, n: 210. 215. 731. 874. 875. 876. 987. 1047. 2307. 2308. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod homo ideo renascendus sit, hoc est, regenerandus, n: 3701. Quod malum hæreditarium hominis sit amare se præ Deo, & mundum præ cœlo, & nihili facere proximum respective ad se, nisi modo propter se, ita semet, sic quod sit amor sui & mundi, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod ex amore sui & mundi, dum prædominantur, omnia mala sint, n: 1307. 1308. 1321. 1594. 1691. 3413. 7255. 7376. 7480. 7488. 8318. 9335. 9348. 10038. 10742. Quæ sunt contemptus aliorum, inimicitia, odium, vindicta, sævitia, dolus, n: 6667. 7372. 7373. 7374. 9348. 10038. 10742. Et quod ex his malis omne falsum, n: 1047. 10283. 10284. 10286. Quod illi amores ruant in quantum eis laxantur fræna, & quod amor sui usque ad thronum Dei, n: 7375. 8678.

sit; sed propter malum actuale quod ipse est, ita quantum ex malo hæreditario per actualem vitam sibi appropriavit. Quod infantes adulti facti remittantur in statum mali sui hæreditarii, non est ideo ut pœnam luant, sed ut sciant, quod ex se non nisi quam malum sint, & quod ab Inferno quod apud eos, ex Misericordia Domini, in cœlum auferantur, & quod in Cœlo non sint ex merito sui, sed ex Domino; & sic ne ex bono, quod apud eos, se coram aliis jactent, nam hoc est contra bonum amoris mutui, sicut est contra verum fidei.

343. Pluries cum aliquot infantes simul apud me fuerunt in choris, quum adhuc prorsus infantiles essent, auditi sunt sicut tenerum inordinatum, sic ut nondum sicut unum agerent, quemadmodum dein cum adultiores facti sunt; &, quod miratus, spiritus apud me non potuerunt se retinere, quia eos ducerent, ad loquendum; innata est spiritibus talis cupido; sed observatum toties, quod infantes repugnarent, non volentes ita loqui, renuentiam & repugnantiam, quæ erat cum quadam specie indignationis, sæpius appercepi; cumque illis datum est aliquid copię loquendi, dicebant modo *quod non ita sit*: instructus sum, quod talis sit infantum tentatio, ut adfuescant & inaugurentur non modo ad resistendum falso & malo, sed etiam ut non ab alio cogitent, loquantur, & agant, proinde ut non ab alio patiantur se duci quam a solo Domino.

344. Ex his quæ allata sunt constare potest, qualis est educatio Infantum in Cœlo, nempe quod per intelligentiam veri & sapientiam boni introducuntur in vitam angelicam, quæ est amor in Dominum & amor mutuus, in quibus est Innocentia. Sed quam contraria est educatio infantum in terra apud plures, constare potest ab hoc exemplo; eram in platea Urbis magnæ, & vidi puerulos inter se dimicantes, affluebat turba quæ hoc multa voluptate aspectabat, & instructus sum, quod ipsi parentes excitent puerulos liberos ad tales pugnas: Spiritus boni & angeli, qui illa per oculos meos videbant, illa ita averfabantur, ut horrorem perciperem, & maxime ex eo, quod parentes eos ad talia incitent; dicentes, quod sic in prima ætate extinguant omnem amorem mutuum, & omnem innocentiam, quæ infantibus a Domino, & illos in odia & vindictas initient: consequenter quod liberos suos suo studio ex cœlo excludant, ubi nihil nisi amor mutuus. Caveant itaque a talibus parentes, qui liberis suis bonum volunt.

345. Qualis differentia est inter illos qui moriuntur infantes, & qui moriuntur adulti, etiam dicitur: qui moriuntur adulti, illi planum ex terrestri & materiali mundo acquisitum habent, ac secum ferunt; hoc planum est memoria eorum & ejus affectio naturalis corporea; hoc fixum manet, & tunc quiescit; at usque inservit cogitationi eorum post mortem pro plano ultimo, nam in id cogitatio influit: inde est, quod quale id planum est, & qualiter rationale, cum illis quæ ibi sunt, correspondet, talis post mortem sit homo. Infantes autem qui infantes mortui sunt, & educati in cœlo, non tale planum habent, sed planum naturale spirituale, quoniam nihil trahunt a materiali mundo & terrestri corpore, quapropter non in tam crassis affectionibus

bus & inde cogitationibus possunt esse; trahunt enim omnia ex cœlo. Præterea Infantes ignorant quod nati sint in mundo, quare se credunt natos in cœlo; unde nec sciunt quid alia nativitas quam spiritualis, quæ sit per cognitiones boni & veri, & per intelligentiam & sapientiam, ex quibus homo est homo; hæc quia a Domino sunt, credunt & amant quod Ipsius Domini sint. Sed usque status hominum qui in tellure adoleſcunt, fieri potest æque perfectus, ut status infantum qui in cœlo, si illi corporeos & terrestres amores, qui sunt amores sui & mundi, remonent, & loco illorum amores spirituales recipiunt.

De Sapientibus & Simplicibus in Cœlo.

346. **C**REDITUR quod Sapientes gloriam & eminentiam præ Simplicibus in Cœlo habituri sint, quia dicitur apud Daniele, "*Intelligentes splendebunt sicut splendore expansi; & justificantes multos sicut stellæ in æternum,*" xii: 3; sed pauci sciunt, quinam intelliguntur per Intelligentes & per Justificantes: in vulgo creditur, quod sint qui vocantur Eruditi & Docti, imprimis qui docuerunt in Ecclesia, ac præcelluerunt aliis doctrina & prædicatione, & adhuc magis ii inter illos qui ad fidem converterunt multos: omnes tales in mundo creduntur Intelligentes, sed usque non sunt intelligentes in cœlo, de quibus illa verba dicuntur, si non Intelligentia eorum sit Intelligentia cœlestis; quæ qualis sit, in nunc sequentibus dicitur.

347. Intelligentia cœlestis est intelligentia interior, oriunda ex amore veri, non propter aliquam gloriam in mundo, nec propter aliquam gloriam in cœlo, sed propter ipsum verum, quo afficiuntur & delectantur intime; qui ipso vero afficiuntur & delectantur, illi afficiuntur & delectantur luce cœli, & qui luce cœli illi etiam Divino Vero; imo Ipso Domino, nam Lux Cœli est Divinum Verum, & Divinum Verum est Dominus in Cœlo, videatur supra n: 126 ad 140. Hæc Lux non intrat quam in interiora mentis, nam interiora mentis ad recipiendum illam lucem formata sunt, & sicut intrat etiam afficit & delectat, nam quicquid e cœlo influit & recipitur, jucundum & amænum in se habet; exinde est genuina affectio veri, quæ est affectio veri propter verum: qui in hac affectione sunt, seu quod idem, qui in hoc amore, illi in intelligentia cœlesti sunt, ac in Cœlo splendent sicut splendore expansi; quod splendeant, est quia Divinum Verum, ubicunque est in Cœlo, lucet, videatur supra n: 132; ac expansum cœli ex correspondentia significat interius illud intellectuale tam apud Angelos quam apud homines quod in luce cœli est. Qui autem in amore veri sunt vel propter gloriam in mundo, vel propter gloriam in cœlo, illi non lucere possunt in cœlo, quoniam non delectantur & afficiuntur ipsa Luce cœli, sed luce mundi, & hæc lux absque illa in Cœlo est mera caligo (tt); gloria enim

(tt) Quod lux mundi sit pro Externo homine, lux cœli pro Interno, n: 3222.

enim sui prædominatur, quia est finis propter quem, & cum illa gloria est finis, tunc ipse homo se spectat principaliter, & vera, quæ suæ gloriæ inserviunt, solum spectat ut media ad finem, ac ut servitia; nam qui amat Divina vera propter gloriam sui, ille spectat se in Divinis veris, & non Dominum, unde vertit suum visum, qui est intellectus & fidei, a Cœlo ad mundum; & a Domino ad semet; inde est, quod in luce mundi sint, & non in luce cœli. Hi in externa forma, ita coram hominibus, apparent æque intelligentes & docti, sicut illi qui in luce cœli sunt, ex causa quia loquuntur similiter, quandoque in externa specie sapientius, quia excitati ab amore sui, ac docti sunt mentiri affectiones cœlestes, sed usque in interna forma, in qua apparent coram angelis, prorsus alii sunt. Ex his aliquantum constare potest, quinam sunt qui intelliguntur per intelligentes, qui in cœlo splendent sicut splendore expansi: quinam autem sunt, qui intelliguntur per Justificantes multos, qui splendent sicut stellæ, nunc dicetur.

348. Per Justificantes multos intelliguntur illi qui sapientes sunt, & in Cœlo vocantur illi sapientes qui in bono sunt, & illi ibi in bono sunt qui Divina vera statim immittunt in vitam, nam Divinum verum cum fit vitæ fit bonum, fit enim voluntatis & amoris, & quicquid est voluntatis & amoris, hoc bonum dicitur; hi ideo sapientes vocantur, nam sapientia est vitæ: illi autem vocantur Intelligentes, qui Divina vera non statim immittunt vitæ, sed primum memoriæ, e qua dein depromitur & mandatur vitæ: quomodo & quantum illi & hi differunt in Cœlis, videri potest in Articulo ubi agitur de duobus Regnis Cœli, Cœlesti & Spirituali, n: 20 ad 28, & in Articulo ubi agitur de Tribus Cœlis n: 29 ad 40. Illi qui in Cœlesti Regno Domini sunt, proinde qui in Tertio seu intimo Cœlo, vocantur Justi, ex eo quod nihil justitiæ sibi tribuant, sed omnem Domino, Justitia Domini in Cœlo est Bonum quod a Domino (*uu*); quare illi hic intelliguntur per Justificantes; hi quoque sunt, de quibus Dominus dicit, "*Justi fulgebunt sicut Sol in Regno Patris mei*," Matth: xiii: 43: quod fulgeant sicut sol, est quia in amore in Dominum a Domino sunt, & ille amor intelligitur per solem, videatur supra n: 116 ad 125; etiam Lux apud illos est flammea, & ideæ cogitationis eorum ex flammeo trahunt, quia recipiunt bonum amoris immediate a Domino ut Sole in Cœlo.

349. Omnes qui intelligentiam & sapientiam sibi comparaverunt in mundo, accepti

3223. 3337. Quod lux cœli influat in lumen naturale, & quod naturalis homo tantum sapiat, quantum lucem cœli recipit, n: 4302. 4408. Quod e luce mundi, quæ lumen naturale vocatur, non videri possint illa quæ in luce cœli sunt, sed vicissim, n: 9754. Quare qui in sola luce mundi sunt, non percipiunt illa quæ in luce cœli sunt, n: 3108. Quod lux mundi angelis sit caligo, n: 1521. 1783. 1880.

(*uu*) Quod Meritum & Justitia Domini sit Bonum quod regnat in Cœlo, n: 9486. 9986. Quod Justus & Justificatus sit cui addicatur meritum & justitia Domini; ac injustus cui est justitia propria & meritum sui, n: 5069. 9263. Quales illi in altera vita qui justitiam sibi vindicant, n: 942. 2027. Quod justitia in Verbo dicatur de bono, & judicium de vero, inde facere justitiam & judicium est bonum & verum n: 2235. 9857.

accepti sunt in Cœlo, & fiunt Angeli, quisque secundum quale & quantum intelligentiæ & sapientiæ: quicquid enim homo sibi acquirit in mundo, hoc remanet, & secum fert post mortem, & quoque augetur & impletur, sed intra gradum affectionis & desiderii veri & boni ejus, non autem ultra illum; illi, quibus parum affectionis & desiderii fuit, parum recipiunt, sed usque tantum quantum intra illum gradum recipere possunt; illi autem quibus multum affectionis & desiderii fuit, multum recipiunt; ipse gradus affectionis & desiderii est sicut mensura, quæ augetur ad plenum, plus itaque cui magna mensura, & minus cui parva: quod ita sit, est causa, quia amor, cujus est affectio & desiderium, recipit omne quod sibi convenit, inde quantus est amor tantum recipit. Hoc intelligitur per Domini verba, "*Omni, qui habet, dabitur, ut abundantius habeat,*" Matth: XIII: 12. Cap: XXV: 29. *In sinum dabitur mensura bona, pressa, agitata & superfluens,*" Luc: VI: 38.

350. Omnes in Cœlum recipiuntur, qui amaverunt verum & bonum propter verum & bonum; qui itaque multum amaverunt, illi sunt qui vocantur sapientes; qui autem parum amaverunt, sunt qui vocantur simplices; sapientes in Cœlo, in multa luce sunt, simplices autem in Cœlo, in minore luce sunt; quisque secundum gradum amoris boni & veri. Amare verum & bonum propter verum & bonum, est velle illa & facere illa, nam qui volunt & faciunt illi amant, non autem qui non volunt & faciunt: illi etiam sunt qui amant Dominum, & amantur a Domino, quoniam bonum & verum sunt a Domino, & quia sunt a Domino, etiam in illis, nempe in bono & vero, est Dominus, proinde etiam apud illos, qui recipiunt bonum & verum in sua vita per velle & facere. Homo etiam in se spectatus non est nisi quam suum bonum & verum, quia bonum est ejus voluntatis & verum est ejus intellectus, & homo talis est qualis ejus voluntas & intellectus; inde patet, quod homo tantum a Domino ametur, quantum ejus voluntas formata est a bono, & intellectus formatus est a vero. Amari a Domino est quoque amare Dominum, nam amor est reciprocus, dat enim Dominus ei qui amatur ut amet.

351. In mundo creditur, quod qui multa sciunt, sive sit ex doctrinis Ecclesiæ ac Verbo, sive ex scientiis, interius & acutius reliquis videant vera, ita quod plus intelligant & sapiant; iidem de semet similiter credunt; sed quid vera Intelligentia & Sapientia, quid Spuria, & quid Falsa, in nunc sequentibus dicetur.

Vera Intelligentia & Sapientia est videre & percipere quid verum & bonum, & inde quid falsum & malum, & illa probe distinguere, & hoc ex intuitionem & perceptionem interiore. Apud unumquemvis hominem sunt Interiora & Exteriora, Interiora sunt quæ sunt Interni seu spiritualis hominis, Exteriora autem quæ sunt Externi seu naturalis hominis; sicut Interiora formata sunt, & cum Exterioribus unum faciunt, ita homo videt & percipit. Interiora hominis non formari possunt quam in Cœlo, Exteriora autem formantur in mundo; cum Interiora formata sunt in cœlo, tunc illa, quæ ibi, influunt in Exteriora quæ e mundo, & formant ea ad correspondentiam, hoc est,

est, ut secum unum agant; hoc cum factum est, homo ab interiore videt & percipit. Ut Interiora formentur, unicum medium est, ut homo spectet ad Divinum & ad Cœlum, nam, ut dictum est, Interiora formantur in Cœlo; & tunc spectat homo ad Divinum, cum credit Divinum, & credit quod inde omne verum & bonum, proinde omnis Intelligentia & Sapientia, & tunc credit Divinum, cum vult duci a Divino: ita non aliter aperiuntur Interiora hominis. Homo qui in illa fide est, & in vita secundum fidem, ille in potentia & facultate intelligendi & sapiendi est: sed ut fiat intelligens & sapiens, oportet addiscere multa, non solum quæ Cœli sunt, sed etiam quæ Mundi, quæ Cœli sunt ex Verbo & ab Ecclesia, & quæ Mundi sunt ex Scientiis; quantum homo addiscit & applicat vitæ, tantum fit intelligens & sapiens, nam tantum visus interior qui est ejus intellectus, & affectio interior quæ est ejus voluntatis, perficiuntur. Simples ex hoc genere sunt, quibus Interiora aperta sunt, sed non ita per vera spiritualia, moralia, civilia & naturalia, exulta, hi percipiunt vera cum illa audiunt, sed non vident illa in se; Sapientes autem ex hoc genere sunt, quibus interiora non modo aperta sunt, sed etiam exulta, hi & vident in se vera & percipiunt illa. Ex his patet, quid vera Intelligentia & Sapientia.

352. Spuria Intelligentia & Sapientia est non videre & percipere quid verum & bonum, ac inde falsum & malum ex interiori, sed modo credere id verum & bonum, ac falsum & malum esse, quod ab aliis dicitur, & deinde id confirmare; illi quia non vident verum ex vero, sed ex alio, æque possunt arripere & credere falsum ac verum, & quoque confirmare illud usque ut appareat sicut verum; quicquid enim confirmatur, induit apparentiam veri; & nihil est quod non confirmari potest: horum interiora non aperta sunt, nisi ab infra, sed exteriora quantum se confirmaverunt; quare lux ex qua vident, non est lux cœli, sed est lux mundi, quæ lumen naturale vocatur; in hac enim luce possunt falsa lucere ut vera, imo cum confirmata sunt, possunt splendescere, non autem in luce cœli. Ex hoc Genere minus Intelligentes & Sapientes sunt que se multum confirmaverunt, at magis intelligentes & sapientes qui se parum. Ex his patet, quid spuria Intelligentia & Sapientia. Sed ex hoc genere non sunt illi, qui in pueritia autumaverunt vera esse quæ a magistris audiverunt, si in juventute, quando ex suo intellectu cogitant, non illis inhærent, sed desiderant verum, & ex desiderio inquirunt illud, & cum inveniunt, interius afficiuntur; hi quia afficiuntur vero propter verum, vident verum antequam confirmant (**). Illustretur hoc per exemplum; erat sermo inter spiritus, unde sit quod animalia nascantur in omnem

(**) Quod sapientis sit videre & percipere num sit verum priusquam confirmatur, non autem confirmare quod ab aliis dicitur, n: 1017. 4741. 7012. 7680. 7950. Quod videre & percipere num verum sit antequam confirmatur, solum detur apud illos qui afficiuntur vero propter verum & propter vitam, n: 8521. Quod lux confirmationis sit lux naturalis & non spiritualis, & quod sit lux sensualis, dabilis etiam apud malos, n: 8780. Quod omnia, etiam falsa confirmari possint, ut appareant sicut vera, n: 2482. 2490. 5033. 6865. 8521.

scientiam naturis suis conformem, non autem homo, & dictum est quod causa sit, quia animalia in ordine suæ vitæ sunt, non autem homo, quare is in ordinem inducendus est per cognitiones & scientias; at si homo nasceretur in ordinem suæ vitæ, qui est amare Deum supra omnia, & proximum sicut semet, quod is nasceretur in intelligentiam & sapientiam, & inde quoque in fidem omnis veri, quantum cognitiones accedunt; spiritus boni hoc statim viderunt & perceperunt quod ita esset, & hoc solum ex luce veri; at spiritus qui se confirmaverunt in sola fide, & inde rejecerunt ad latum amorem & charitatem, id non intelligere potuerunt, quia lux falsi confirmati apud illos obscuraverat lucem veri.

353. Falsa Intelligentia & Sapientia est omnis quæ est absque agnitione Divini, qui enim non agnoscunt Divinum, sed pro Divino naturam, illi omnes ex sensuali corporeo cogitant, & sunt mere sensuales, utcunque eruditi & docti in mundo creduntur (yy); sed Eruditio eorum non ascendit ultra talia quæ in mundo coram oculis apparent, quæ memoria tenent, & illa pæne materialiter intuentur, tametsi eædem scientiæ sunt, quæ vere intelligentibus pro formando intellectu inserviunt: per scientias intelliguntur Experimentalia varii generis, Physica, Astronomica, Chymica, Mechanica, Geometrica, Anatomica, Psychologica, Philosophica, Historica Regnorum, tum Orbis literati, Critica, Linguae. Antistites qui negant Divinum, nec illi ultra sensuality quæ sunt Externi hominis elevant cogitationes suas; illa quæ Verbi sunt non aliter spectant quam sicut alii scientias, nec faciunt illa res cogitationis aut alicujus intuitionis a mente rationali illustrata, & hoc ex causa, quia interiora eorum clausa sunt, & simul cum illis exteriora proxima interioribus; quod clausa sint, est quia verterunt se retro a coelo, & retorserunt illa quæ illuc spectare possent, quæ sunt interiora mentis humanæ, ut prius dictum est: inde est, quod non videre possint quid verum & bonum, quoniam hæc illis in caligine sunt, at falsum & malum in luce. At usque sensuales homines ratiocinari possunt, aliqui solertius & acutius quam alii, sed ex fallaciis sensuum confirmatis per eorum scientifica; & quia ita ratiocinari possunt, etiam ipsi se credunt sapientiores aliis (zz).

Ignis

(yy) Quod sensuale sit ultimum vitæ hominis, adhærens & inhærens corporeo ejus, n: 5077. 5767. 9212. 9216. 9331. 9730. Quod is sensualis homo dicatur, qui omnia judicat & concludit ex sensibus corporis, & qui nihil credit, nisi quæ oculis videt & manibus tangit, n: 5094. 7693. Quod talis homo cogitet in extremis, & non interiorius in se, n: 5089. 5094. 6564. 7693. Quod interiora ejus clausa sint, ut nihil veri Divini videat, n: 6564. 6844. 6845. Verbo, quod in crasso lumine naturali sit, & sic quod nihil percipiat quod e luce cœli, n: 6201. 6310. 6564. 6844. 6845. 6598. 6612. 6614. 6622. 6624. Quod ideo interiorius sit contra illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, n: 6201. 6316. 6844. 6845. 6948. 6949. Quod Eruditi, qui se confirmaverunt contra vera Ecclesiæ, sensuales sint, n: 6316. Qualis sensualis homo, describitur, n: 10236.

(zz) Quod sensuales homines ratiocinentur acriter & solerter, quoniam in loquela ex memoria corporea ponunt omnem intelligentiam, n: 195. 196. 5700. 10236. Sed

Ignis qui affectione incendit ratiocinia eorum, est ignis amoris sui & mundi. Hi sunt qui in falsa intelligentia & sapientia sunt, & qui a Domino intelliguntur apud Matthæum, "*Videntes non vident, & audientes non audiunt, nec intelligunt,*" XIII: 13. 14. 15. Et alibi, "*Abcondita sunt Intelligentibus & Sapientibus, & revelata infantibus,*" XI: 25. 26.

354. Datum est loqui cum pluribus Eruditis post excessum eorum e mundo, cum quibusdam qui famigeratissimi fuerunt, & per scripta in Orbe literato celebres; & cum quibusdam qui non ita celebres, sed usque reconditam sapientiam in se habuerunt. Illi, qui corde negaverunt Divinum, ut cunque ore Illud confessi sunt, tam stupidi facti sunt, ut vix aliquid verum civile, minus aliquid spirituale, comprehendere possent: perceptum est, & quoque visum, quod eorum interiora quæ sunt mentis ita occlusa essent, ut apparerent sicut nigra, (talìa in mundo spirituali ad visum sistuntur) & sic quod non possent aliquam lucem cœlestem sustinere, ita nec aliquem influxum e cœlo admittere: nigredo illa, in qua apparuerunt interiora eorum, major & extensior erat apud illos, qui contra Divinum per scientifica eruditionis suæ se confirmaverunt. Tales in altera vita ex jucundo recipiunt omne falsum, quod imbibunt sicut spongia aquam, & repellunt omne verum, sicut elater osseus id quod incidit: dicitur etiam, quod interiora eorum, qui se confirmaverunt contra Divinum & pro natura, officata sint: caput eorum etiam apparet callosum sicut ex ebena, quod pertingit usque in nasum, indicium quod amplius nullius perceptionis sint. Qui tales sunt, in voragines, quæ apparent sicut paludes, immerguntur, ubi a phantasiis, in quas falsa eorum vertuntur, exagitantur: ignis eorum infernalis est cupiditas gloriæ & nōminis, ex qua cupiditate unus invehitur in alterum, & ex infernali ardore cruciat illos ibi qui se non ut Numina colunt, & hoc per vices unus alterum. In talia vertitur omne Eruditum mundi, quod non in se recepit lucem e cœlo per agnitionem Divini.

355. Quod illi tales sint in mundo spirituali, cum illuc veniunt post mortem, solum ex eo concludi potest, quod tunc omnia quæ in Memoria naturali sunt, & immediate conjuncta sensualibus corporis, ut sunt talia scientifica, quæ mox supra recensita sunt, quiescant, & modo rationalia quæ inde sunt, pro cogitatione & pro loquela ibi inserviant: homo enim secum fert omnem memoriam naturalem, sed illa quæ ibi sunt, non sub ejus intuitionem sunt & in cogitationem veniunt sicut dum vixit in mundo, nihil potest inde depromere, & in lucem spiritualement proferre, quia non sunt illius lucis, sed rationalia seu intellectualia quæ homo sibi acquisivit ex scientiis, cum vixit in corpore, quadrant cum luce mundi spiritualis; quapropter quantum rationalis factus est hominis spiritus per cognitiones & scientias in mundo, tantum

ra-

quod ex fallaciis sensuum, n: 5084. 6948. 6949. 7693. Quod sensuales homines astuti & malitiosi sint præ reliquis, n: 7693. 10236. Quod tales ab antiquis dicti fuerint serpentes arboris scientiæ, n: 195. 196. 197. 6398. 6949. 10313.

rationalis est post solutionem a corpore; nam tunc homo spiritus est, & spiritus est qui cogitat in corpore (a).

356. Qui autem per cognitiones & scientias sibi comparaverunt intelligentiam & sapientiam, qui sunt qui omnia applicuerunt usui vitæ, & simul agnoverunt Divinum, amaverunt Verbum, & spiritualementalem vitam, de qua supra n: 319, vixerunt, illis scientiæ inserviverunt pro mediis sapiendi, & quoque corroborandi illa quæ fidei sunt; interiora eorum quæ mentis, percepta sunt & quoque visa sicut transparentia ex luce, in colore candido, flammeo vel cæruleo, in quali sunt adamantes, rubini, sapphiri, qui pellucidi, & hoc secundum confirmationes pro Divino & pro veris Divinis ex scientiis; vera Intelligentia & Sapientia talis apparet, cum sistitur videnda in mundo spirituali; id trahit a luce cœli, quæ est Divinum Verum procedens a Domino, ex quo omnis Intelligentia & Sapientia, videatur supra n: 126 ad 133: plana illius lucis, in quibus variegationes sicut colorum existunt, sunt interiora mentis, & confirmationes veritatum Divinarum per talia quæ in natura sunt, ita quæ in scientiis, produciunt variegationes, illas (b); mens enim interior hominis inquætur in res memoriæ naturalis, & illa quæ ibi confirmant, per ignem amoris cœlestis quasi sublimat, & subducit, ac purificat usque in idéas spirituales; quod ita fiat, homo nescit quamdiu in corpore vivit, quoniam ibi & spiritualiter & naturaliter cogitat, at illa quæ tunc spiritualiter cogitat, non apperipit, sed modo illa, quæ naturaliter; verum cum in mundum spiritualementem venit, tunc non apperipit quæ naturaliter in mundo cogitavit, sed quæ spiritualiter; ita mutatur status: ex his patet, quod homo per cognitiones & scientias spiritualis fiat, & quod illæ sint media sapiendi, sed modo illis qui fide & vita agnoverunt Divinum. Sunt etiam illi in cœlo præ aliis accepti, & ibi inter illos qui in medio sunt, n: 43, quia in luce præ reliquis; hi sunt intelligentes & sapientes in Cœlo, qui splendent sicut splendore expansi, & qui lucent sicut stellæ; simplices autem ibi sunt, qui agnoverunt Divinum, amaverunt Verbum, ac spiritualementem vitam vixerunt, sed interiora sua quæ sunt mentis, non ita per cognitiones & scientias excoluerunt: Mens humana est sicut humus, quæ talis est sicut excolitur.

(a) Quod scientifica sint memoriæ naturalis, quæ est homini in corpore, n: 5212. 9922. Quod homo secum ferat post mortem omnem memoriæ naturalem, n: 2475: ab experientia, n: 2481 ad 2486: sed quod ex illa memoria non aliquid depromere possit sicut in mundo, ob plures causas, n: 2476. 2477. 2479.

(b) Quod colores pulcherrimi appareant in Cœlo, n: 1053. 1624. Quod colores in cœlo sint ex luce ibi, & quod sint ejus modificationes seu variegationes, n: 1042. 1043. 1053. 1624. 3993. 4530. 4922. 4742. Ita quod sint apparentiæ veri ex bono, ac significant talia quæ sunt intelligentiæ & sapientiæ, n: 4530. 4922. 4677. 9466.

Collecta ex ARCANIS COELESTIBUS de Scientiis.

QUOD homo imbuendus sit scientiis & cognitionibus, quoniam per illas discit cogitare, dein intelligere quid verum & bonum, & tandem sapere, n: 129. 1450. 1451. 1453. 1548. 1802. Quod scientifica sint prima, super quibus struitur & fundatur hominis vita, tam civilis & moralis quam spiritualis, & quod discantur propter usum ut finem, n: 1489. 3310. Quod cognitiones aperiant viam ad internum hominem, ac dein jungant illum cum externo secundum usum, n: 1563. 1616. Quod rationale nascatur per scientias & cognitiones, n: 1895. 1900. 3086. Verum non per ipsas cognitiones, sed per affectionem usum ex illis, n: 1895.

Quod sint scientifica quæ admittunt vera Divina, & quæ non admittunt n: 5213. Quod scientifica inania destruenda sint, n: 1489. 1492. 1499. 1580. Quod scientifica inania sint, quæ pro fine habent & confirmant amores sui & mundi, & quæ abstrahunt ab amoribus in Deum & erga proximum, quia talia ocludunt Internum hominem, usque adeo ut homo dein non aliquid e cœlo recipere possit, n: 1563. 1600. Quod scientifica sint media sapiendi, & media insaniendi, & quod per illa Internus homo vel aperiatur vel claudatur, & sic rationale vel excolatur vel destruat, n: 4156. 8628. 9922.

Quod Internus homo aperiatur & successive perficiatur per scientifica, si homo pro fine habet usum bonum, imprimis usum qui spectat vitam æternam, n: 3086. Quod tunc scientificis, quæ sunt in naturali homine, occurrant spiritualia & cœlestia ex spirituali homine, & adoptent convenientia, n: 1495. Quod usus vitæ cœlestis tunc ex scientificis, quæ in naturali homine, per internum hominem a Domino extrahantur, elimentur & eleventur, n: 1895. 1896. 1900. 1901. 1902. 5871. 5874. 5901. Et quod scientifica incongrua & adversantia ad latera rejiciantur & exterminentur, n: 5871. 5886. 5889.

Quod visus Interni hominis non alia evocet ex scientificis Externi hominis, quam quæ sunt amoris ejus, n: 9394. Quod sub visu Interni hominis in medio sint & in claro quæ amoris sunt, ad latera autem & in obscuro quæ non amoris, n: 6068. 6085. Quod scientifica convenientia successive implantentur ejus amoribus, & quasi in his habitent, n: 6325. Quod homo in intelligentiam nasceretur, si in amorem erga proximum, sed quia in amorem sui & mundi, quod nascatur in totalem ignorantiam, n: 6323. 6325. Quod scientia, intelligentia & sapientia sint filii amoris in Deum & amoris erga proximum, n: 1226. 2049. 2116.

Quod aliud sit sapere, aliud intelligere, aliud scire, & aliud facere, sed quod usque apud illos qui in vita spirituali sunt, ordine consequantur, ac in facere seu in factis simul sint, n: 10331. Quod etiam aliud sit scire, aliud agnoscere, & aliud fidem habere, n: 896.

Quod Scientifica quæ sunt Externi seu naturalis hominis, sint in luce mundi, Vera autem quæ facta sunt fidei & amoris, & sic vitam adepta, sint in luce cœli, n: 5212. Quod vera, quæ vitam spiritualem adepta sunt, comprehendantur per ideas naturales, n: 5510. Quod influxus spiritualis sit ab Interno seu spirituali homine in scientifica quæ in Externo seu naturali, n: 1940. 8005. Quod scientifica sint receptacula & quasi vasa veri & boni, quæ Interni hominis, n: 1469. 1496. 3058. 5489. 6004. 6023. 6052. 6071. 6077. 7770. 9922. Quod scientifica sint quasi specula, in quibus vera & bona Interni hominis sicut in imagine apparent, n: 5201. Quod ibi simul ut in suo ultimo sint, n: 5373. 5874. 5886. 5901. 6004. 6023. 6052. 6071.

Quod influxus spiritualis sit & non physicus, hoc est, quod sit influxus ab Interno homine.

homine in Externum, ita in hujus scientifica, non autem ab Externo in Internum, ita ab hujus scientificis in vera fidei, n: 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5478. 6322. 9110. 9111. Quod a veris doctrinæ Ecclesiæ, quæ ex Verbo ducendum sit principium, & illa primum agnoscenda, & quod deinceps consulere liceat scientifica, n: 6047. Ita quod liceat illis qui in affirmativo sunt de veris fidei, per scientifica intellectualiter confirmare illa, non autem illis qui in negativo sunt, n: 2568. 2588. 4760. 6047. Qui non credit vera Divina, nisi persuadeatur ex scientificis, quod nusquam credat, n: 2094. 2832. Quod ex scientificis intrare in vera fidei sit contra ordinem, n: 10236. Quod illi qui id faciunt fiant vesani quoad illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, n: 128. 129. 130. Quod cadant in falsa mali, n: 232. 233. 6047. Et quod in altera vita, cum de spiritualibus cogitant, fiant quasi ebrii, n: 1072. Quales porro sunt, n: 196. Exempla illustrantia, quod spiritualia non capi possint, si per scientifica in illa intratur, n: 233. 2094. 2196. 2203. 2209. Quod multi Eruditi in spiritualibus plus insaniant quam simplices, ex causa quia in negativo sunt, quod per scientifica, quæ jugiter & in copia coram visu eorum sunt, confirmant, n: 4760. 8629.

Quod qui ex scientificis ratiocinantur contra vera fidei, acriter ratiocinentur, quia ex fallaciis sensuum, quæ captant & persuadent, quia ægre discuti queunt, n: 5700. Fallaciæ sensuum quæ & quales, n: 5084. 5094. 6400. 6948. Quod qui nihil veri intelligunt, & quoque qui in malo sunt, ratiocinari queant de veris & bonis fidei, & tamen non intelligere illa, n: 4213. Quod solum confirmare dogma non sit intelligentis, sed videre prius antequam confirmatur, num verum sit vel non, n: 4741. 6047.

Quod scientiæ post mortem nihil faciant, sed quæ homo per scientias hausit intellectu & vita, n: 2480. Quod usque omnia scientifica post mortem maneat, sed quod quiescant, n: 2476 ad 2479. 2481 ad 2486.

Quod eadem scientifica apud malos sint falsa, quia applicantur ad mala, & apud bonos vera quia applicantur ad bonum, n: 6917. Quod vera scientifica apud malos non sint vera, utcumque apparent ut vera dum loquuntur illa, quia intus in illis est malum, n: 10331.

Qualis cupido sciendi spiritibus est, exemplum, n: 1993. Quod apud angelos sit desiderium sciendi & sapiendi immensum, quoniam scientia, intelligentia & sapientia sunt cibus spiritualis, n: 3114. 4459. 4792. 4976. 5147. 5293. 5340. 5342. 5410. 5426. 5576. 5582. 5588. 5656. 6277. 8562. 9003. Quod scientia antiquorum fuerit scientia correspondentiarum & repræsentationum, per quam in cognitionem spirituum se introduxerunt, sed quod illa scientia hodie prorsus oblitterata sit, n: 4844. 4749. 4964. 4965.

Quod vera spiritualia non comprehendere possint, nisi sequentia hæc universalia sciatur, nempe I. Quod omnia in universo se referant ad bonum & verum, & ad conjunctionem utriusque, ut sint aliquid, ita ad amorem & fidem & eorum conjunctionem. II. Quod apud hominem sit Intellectus & Voluntas, & quod Intellectus sit receptaculum veri ac Voluntas boni; & quod omnia ad bina illa apud hominem se referant, & ad conjunctionem illorum, sicut omnia ad verum & bonum, ac eorum conjunctionem. III. Quod Homo Internus sit & Externus, & quod illi inter se distincti sint sicut Cœlum & Mundus, & tamen quod unum debeant facere, ut homo sit vere homo. IV. Quod lux cœli sit in qua Internus homo est, & lux mundi in qua Externus, & quod Lux cœli sit ipsum Divinum Verum ex quo omnis intelligentia. V. Quod inter illa quæ in Interno & quæ in Externo homine sunt sit correspondentia, & quod inde utrobis sub alia specie appareant, usque adeo ut non dignoscantur quam per scientiam correspondentiarum. Nisi hæc & plura alia sciuntur, non possunt ideæ de veris spiritualibus & cœlestibus nisi incongruæ capi & formari, & sic quod scientifica
&c.

& cognitiones quæ naturalis hominis absque universalibus illis parum possint inservire rationali homini ad intellectum & incrementum. Inde patet, quam necessaria sunt scientifica.

De Divitibus & Pauperibus in Cœlo.

357. **S**UNT variæ opiniones de receptione in Cœlum; quidam opinantur, quod Pauperes recipiantur & non Divites; quidam quod æque Divites ac Pauperes; quidam quod Divites non recipi possint, nisi abdicant suas facultates & fiant sicut pauperes; quisque suam opinionem confirmat ex Verbo: sed qui discrimen faciunt inter Divites & Pauperes quoad Cœlum, illi non intelligunt Verbum; Verbum in sinu suo est spirituale, in litera autem naturale, quare qui Verbum modo secundum sensum literalem, & non secundum aliquem spirituales, capiunt, illi errant in multis, imprimis de Divitibus & Pauperibus; ut quod Divitibus tam difficile sit intrare in Cœlum sicut camelo per foramen acus, & quod pauperibus facile quia pauperes sunt, quoniam dicitur, *beati pauperes quia eorum est Regnum celorum*, Luc: vi: 20, 21; sed qui norunt aliquid de sensu spirituali Verbi, aliter cogitant; illi sciunt, quod Cœlum sit pro omnibus, qui vivunt vitam fidei & amoris, sive divites sint sive pauperes: quinam autem per Divites intelliguntur in Verbo, & quinam per Pauperes, in sequentibus dicitur. Ex multa loquela & vitam Angelis pro certo scire datum est, quod Divites tam facile in Cœlum veniant quam Pauperes; & quod homo quia abundat multis non e Cœlo excludatur, & quia in egestate est in Cœlum recipiatur; sunt ibi tam Divites quam Pauperes, & plures divites in maiore gloria & felicitate quam pauperes.

358. In antecessum memorare licet, quod homo possit divitias acquirere, & opes cumulare quantum datur, modo non fiat cum astu & arte mala; quod possit delicate edere & bibere, modo non ponat in eo vitam; possit habitare magnifice secundum conditionem; possit conversari cum aliis sicut alii; lusoria frequentare, confabulari de rebus mundi; & quod non opus habeat, ut incedat devotus, tristi & gemente facie, & capite nutante, sed lætus & hilaris; nec ut det sua pauperibus, nisi quantum ducit illum affectio: verbo potest vivere in externa forma prorsus sicut homo mundi; & quod illa nihil obstat, quin homo in cœlum veniat, modo interius in se de Deo cogitet sicut decet, & cum proximo sincere & iuste agat; homo enim talis est qualis ejus affectio & cogitatio, seu qualis ejus amor & fides; omnia quæ in externis agit, inde suam vitam trahunt, nam agere est velle, & loqui est cogitare, agit enim ex voluntate, & loquitur ex cogitatione; quapropter per id quod in Verbo dicitur, quod homo secundum facta judicabitur, & quod ei secundum opera retribuetur, intelligitur quod secundum ejus cogitationem & affectionem, ex quibus facta, seu quæ in factis, nam facta nullius rei

rei sunt absque illis, ac prorsus talia sunt quales illæ (c). Inde patet, quod Externum hominis nihil faciat, sed Internum ejus ex quo exter- num. Sit illustrationi; qui sincerum agit, & non defraudat alterum, ex sola causa quia timet leges, jacturam famæ & inde honoris aut lucri, & si ille timor non refrænaret, alterum defraudaret quantum posset; ejus cogitatio & voluntas est fraus, & tamen ejus facta in externa forma apparent sincera; is quia insincerus & fraudulentus interius est, infernum in se habet: qui autem sincerum agit, & non defraudat alterum, ex causa quia est contra Deum, & contra proximum, is si posset defraudare alterum usque non vellet, ejus cogitatio & voluntas est conscientia, is coelum in se habet: facta utriusque in externa forma apparent similia, sed in interna sunt prorsus dissimilia.

359. Quoniam homo in externa forma potest vivere sicut alius, potest dilesce- re, epulari, habitare & vestiri splendide secundum conditionem & functionem, jucundis & lætis frui, ac mundanis fungi propter officia & ne- gotia, & propter vitam animi & corporis, modo interius agnoscat Divinum, & benevelit proximo, patet, quod non tam difficile sit, sicut a multis cre- ditur, ingredi viam coeli; sola difficultas est, posse resistere amoris sui & mundi, & inhibere ne prædominentur, nam inde omnia mala (d): quod non tam difficile sit, sicut creditur, intelligitur per hæc Domini verba, "*Discite a Me quod mitis sim, & humilis corde, & invenietis requiem anima- bus vestris: jugum enim meum facile est, & onus meum leve,*" Matth: xi: 29. 30; quod jugum Domini facile sit, & onus leve, est quia quantum homo resistit malis ex amore sui & mundi scaturientibus, tantum ducitur a Domino, & non a semet; & quod Dominus dein illis apud hominem resistat, & illa removeat.

360. Loquutus sum cum aliquibus post mortem, qui dum in mundo vixerunt, abdicaverunt mundum, & se dederunt vitæ pæne solitariae, ut per abstractionem cogitationum a mundanis, vacarent piis meditationibus, cre- dentes

(c) Quod sæpius in Verbo dicatur, quod homo judicabitur, & quod ei retribuetur secundum facta & opera, n: 3934. Quod per facta & opera ibi non intelligantur facta & opera in externa forma, sed in interna, quoniam bona opera in externa forma faciunt etiam mali, sed in externa & simul in interna solum boni, n: 3934. 6073. Quod opera, sicut omnes actus, ex interioribus hominis, quæ sunt ejus cogitationis & voluntatis, suum esse & existere, & suum quale habeant, quoniam inde procedunt, qua- propter qualia sunt interiora, talia sunt opera, n: 3934. 8911. 10331. Ita qualia sunt interiora quoad amorem & fidem, n: 3934. 6073. 10331. 10333. Quod sic opera contineant illa, & sint illa in effectu, n: 10331. Quare judicari & retribui secundum facta & opera, est secundum illa, n: 3147. 3934. 6073. 8911. 10331. 10333. Quod opera quantum spectant se & mundum non sint bona, sed quantum spectant Dominum & proximum, n: 3147.

(d) Quod ex amore sui & mundi omnia mala, n: 1307. 1308. 1321. 1594. 1691. 3413. 7255. 7376. 7480. 7488. 8318. 9335. 9348. 10038. 10742. Quæ sunt con- temptus aliorum, inimicitia, odia, vindicta, sævitia, doli, n: 6667. 7372. 7373. 7374. 9348. 10038. 10742. Quod homo in illos amores nascatur, ita quod in illis sint mala ejus hæreditaria, n: 694. 4317. 5660.

dentes sic ingredi viam cœli; sed illi in altera vita tristi genio sunt, spernunt alios qui non sibi similes sunt, indignantur quod non felicia præ reliquis fortiantur, credentes se meruisse, nec curant alios, & avertunt se ab officiis charitatis, per quæ conjunctio est cum Cœlo; Cœlum præ reliquis cupiunt, sed cum eleuantur ubi angeli sunt, inducunt anxietates, quæ felicia angelorum perturbant; quapropter dissociantur, ac dissociati conferunt se in loca deserta, ubi similem vitam, qualem in mundo, agant. Homo ad cœlum non formari potest, nisi per mundum, ibi sunt ultimi effectus, in quos terminanda est cujusvis affectio, quæ nisi exerit se seu effundit in actus, quod fit in societate plurium, suffocatur illa, tandem adeo, ut homo non spectet amplius proximum, sed semet solum: inde patet, quod vita charitatis erga proximum, quæ est facere justum & rectum in omni opere & in omni functione, ducat ad cœlum, non autem vita pietatis absque illa (e); consequenter quod exercitia charitatis & inde incrementa illius vitæ, tantum dari possint, quantum homo in negotiis est; & tantum non dari, quantum se removet ab illis. De his loquar nunc ab experientia; plures ex illis qui negotiationibus & mercaturis operam in mundo dederunt, & quoque per illas divites facti sunt, in Cœlo sunt; pauciores autem ex illis qui honorati sunt & divites facti per functiones; ex causa quia hi per lucraciones & per honores ob dispensationes justæ & rectæ, tum lucrorum & honorum, sibi datos, inducti sunt semet & mundum amate, & per id cogitationes & affectiones e cœlo remove, & ad se vertere; nam quantum homo semet & mundum amat, & se ac mundum in omnibus spectat, tantum se abalienat a Divino, ac removet a Cœlo.

361. Sors divitum in Cœlo est talis, quod in opulentia sint præ reliquis, quidam illorum in palatiis habitant, ubi intus omnia fulgent sicut ex auro & argento; illis copia est omnium quæ ad usus vitæ; verum prorsus non ponunt cor in illis, sed in ipsis usibus, hos spectant in claro & sicut in luce, aurum autem & argentum in obscuro & sicut in umbra respective: causa est, quia in mundo amaverunt usus, ac aurum & argentum modo sicut media & servitia: ipsi usus ita in cœlo fulgent, bonum usus ut aurum, & verum usus ut argentum (f): quales itaque illis usus fuerunt in mundo, talis est illis

(e) Quod charitas erga proximum sit facere bonum, justum & rectum in omni opere & in omni functione, n: 8120. 8121. 8122. Inde quod charitas erga proximum se extendat ad omnia & singula, quæ homo cogitat, vult & facit, n: 8124. Quod vita pietatis absque vita charitatis ad nihil valeat, sed cum illa conducat ad omnia, n: 8252. 8253.

(f) Quod omne bonum suum jucundum habeat ex usu, & secundum usus, n: 3049. 4984. 7038: & quoque suum quale, inde qualis est usus tale bonum, n: 3049. Quod omnis felicitas & jucunditas vitæ sit ex usibus, n: 997. In genere, quod vita sit vita usuum, n: 1964. Quod vita angelica consistat in bonis amoris & charitatis, ita in usibus præstandis, n: 453. Quod a Domino, & inde ab Angelis, non spectentur nisi fines propter quos, qui sunt usus, apud hominem, n: 1317. 1645. 5844. Quod Regnum

illis opulentia, & talis jucunditas & felicitas. Usus boni sunt, se & suos prospicere necessariis vitæ; abundantiam velle patriæ causa, etiam proximi, cui dives præ paupere multis modis benefacere potest; & quia sic animum potest remove a vita otiosa, quæ vita pernicioſa est, nam in illa homo cogitat male ex malo sibi inſito. Hi usus boni sunt, quantum in se Divinum habent, hoc est, quantum homo ſpectat Divinum & ad Cœlum, & ſuum bonum in illis ponit, & in opibus modo bonum inſerviens.

362. Contraria autem ſors divitum eſt, qui non crediderunt Divinum, & illa quæ Cœli & Eccleſiæ ſunt ab animo rejecerunt, illi in Inferno ſunt, ubi ſordes, miſeriæ, & egeſtas; in talia vertuntur divitiæ quæ amantur pro fine; nec modo divitiæ, ſed etiam ipſi uſus, qui ſunt vel ut vivant genio, & indulgeant voluptatibus, utque abundantius & liberius poſſint animum flagitiis dare, vel ut emineant ſuper alios quos contemnunt: illæ divitiæ, & illi uſus, quia nihil ſpirituale in ſe habent, ſed terreſtre, ſordescunt; ſpirituale enim in divitiis & earum uſibus, eſt ſicut anima in corpore, & ſicut lux cœli in humida humo; & quoque putreſcunt ſicut corpus abſque anima, & ſicut humida humus abſque luce cœli: hi ſunt quibus divitiæ ſeduxerunt, & e cœlo detraxerunt.

363. Unumquemvis hominem manet poſt mortem ejus affectio ſeu amor dominans, ille non extirpatur in æternum, quoniam hominis ſpiritus prorsus eſt ſicut ejus amor, & quod arcanum eſt, cujuſvis ſpiritus & angeli corpus eſt ejus amoris forma externa prorsus correfpondens formæ internæ quæ eſt ejus animi & mentis, inde eſt quod ſpiritus noſcantur quales ſunt ex facie, ex geſtibus, & ex loquela; & quoque noſceretur homo quoad ſpiritum ſuum dum vivit in mundo, ſi non didiciſſet facie, geſtu, & loquela mentiri non ſua: inde conſtare poſteſt, quod homo in æternum maneat, qualis eſt ejus affectio ſeu amor prædominans. Loqui datum eſt cum aliquibus, qui vixerunt ante ſeptendecim ſæcula, quorum vita ex ſcriptis eo tempore nota eſt, & compertum quod adhuc ferat illos amor ſuus qui tunc fuit. Inde quoque conſtare poſteſt, quod amor divitiarum ac uſuum ex divitiis maneat unumquemvis in æternum, & prorsus talis ſit qualis comparatus eſt in mundo; cum ea tamen differentia, quod divitiæ apud illos quibus inſerviverant pro bonis uſibus vertantur in jucunditates ſecundum uſus, & quod divitiæ apud illos quibus inſerviverant pro malis uſibus vertantur in ſordes, quibus etiam tunc delectantur ſimiliter ut in mundo divitiis propter malos uſus: quod tunc delectentur ſordibus, eſt quia ſpurcæ voluptates & flagitia, quæ fuerunt uſus ex illis, & quoque avaritia, quæ eſt amor divitiarum abſque uſu, ſordibus correfpondent; ſordes ſpirituales non aliæ ſunt.

364. Pauperes non in Cœlum propter paupertatem veniunt, ſed propter vitam; unumquemvis vita ejus ſequitur, ſive dives ſit ſive pauper; non eſt pecu-

Regnum Domini ſit Regnum uſuum, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod ſervire Domino ſit uſus præſtare, n: 7038. Quod omnes tales ſint, quales ſunt uſus quos præſtant, n: 4054. 6815: illuſtratum n: 7038.

peculiaris. Misericordia pro uno magis quam pro altero (*g*); recipitur qui bene vixit, & rejicitur qui male. Præterea paupertas æque seducit & abstrahit hominem a cœlo, sicut opulentia; sunt inter illos per plures qui sua sorte non contenti sunt, qui ambiunt multa, & credunt opes benedictiones esse (*b*), quapropter cum illas non recipiunt, irascuntur, & de Providentia Divina male cogitant; invident etiam aliis sua bona; præterea etiam illi æque defraudant alios cum datur occasio, & quoque æque in sordidis voluptatibus vivunt. Aliter vero pauperes, qui sua sorte contenti sunt, in suo opere seduli & diligentes, ac amant laborem præ otio, & sincere & fideliter agunt, & simul tunc Christianam vitam vivunt. Aliquoties loquutus sum cum illis, qui ex rustica gente & ex plebe erant, qui dum vixerunt in mundo, crediderunt in Deum, ac justum & rectum in suis operibus fecerunt; illi quia erant in affectione sciendi verum, quærebant quid Charitas & quid Fides, quia in mundo multa de fide audiverunt, in altera vita autem multa de charitate: quare illis dictum est, quod Charitas sit omnē id quod est vitæ, & Fides omnē id quod est doctrinæ; proinde quod charitas sit velle & facere justum & rectum in omni opere, fides autem cogitare juste & recte; & quod fides & charitas se jungant sicut doctrina & vita secundum illam, seu sicut cogitatio & voluntas; & quod fides fiat charitas, quando id quod homo juste & recte cogitat, etiam velit & faciat, & cum hoc fit, quod non duo sint sed unum: hoc intellexerunt bene, & gavisi sunt, dicentes quod non comprehenderint in mundo quod Credere aliud esset quam Vivere.

365. Ex his constare potest, quod Divites æque ac Pauperes in Cœlum veniant, & tam facile unus quam alter. Quod credatur quod Pauperes facile, ac Divites ægre, est quia Verbum non intellectum est, ubi nominantur divites & pauperes; per Divites ibi intelliguntur in spiritali sensu illi qui abundant cognitionibus boni & veri, ita qui intra Ecclesiam sunt ubi est Verbum; & per Pauperes illi quibus deficiunt cognitiones illæ, & tamen desiderant illas, ita qui extra Ecclesiam sunt ubi non Verbum. Per Divitem qui induebatur purpura & bysso, & projectus est in infernum, intelligitur Gens Judaica, quæ quia habebat Verbum, & inde abundabat cognitionibus boni & veri, dives vocatur, per vestes ex purpura etiam significantur cognitiones boni, & per vestes ex bysso cognitiones veri (*i*); per Pauperem autem qui projectus erat ad vestibulum ejus, & desiderabat saturari micis quæ cæ-

(*g*) Quod Misericordia immediata non detur, sed mediata; hoc est illis qui vivunt secundum præcepta Domini, quos ex Misericordia ducit continue in mundo, ac postea in æternum, n: 8700. 10659.

(*b*) Quod dignitates & opes non sint reales benedictiones, quapropter illæ tam sunt malis quam bonis, n: 8939. 10775. 10776. Quod realis benedictio sit receptio amoris & fidei a Domino, & per id conjunctio, nam inde felicitas æterna, n: 1420. 1422. 2846. 3017. 3408. 3504. 3514. 3530. 3565. 3584. 4216. 4981. 8939. 10495.

(*i*) Quod Vestes significant vera, ita cognitiones, n: 1033. 2576. 5319. 5954. 9212. 9216. 9952. 10536. Quod Purpura significet bonum cœleste, n: 9467. Quod Byssus significet verum ex origine cœlesti, n: 5319. 9469. 9744.

debant ex mensa divitis, & portatus ab Angelis in Cœlum, intelliguntur gentes, quæ non habebant cognitiones boni & veri, & tamen desiderabant illas, Luc: xvi: 19. 31. Per divites qui vocati ad Cœnam magnam, & se excusaverunt, intelligitur etiam Gens Judaica, & per pauperes loco illorum introductos intelliguntur gentes quæ extra Ecclesiam, Luc: xii: 16 and 24. Quinam intelliguntur per Divitem, de quo Dominus dicit, "*Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem in regnum Dei introire,*" Matth: xix: 24. etiam dicitur; per divitem ibi intelliguntur divites in utroque sensu tam naturali quam spiritali; divites in sensu naturali, qui abundant opibus, & ponunt cor in illis; in spiritali autem sensu qui abundant cognitionibus & scientiis, nam hæ sunt divitiæ spirituales, & per illas se ex propria intelligentia volunt introducere in illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, quod quia est contra ordinem Divinum, dicitur quod facilius sit camelo per foramen acus transire; in illo enim sensu per camelum significatur cognitivum & scientificum in genere, & per foramen acus verum spirituale (k): quod per camelum & foramen acus illa intelligantur, non hodie scitur, quia non huc usque aperta fuit scientia, quæ docet quid in sensu spiritali significatur per illa quæ in sensu literalis in Verbo dicta sunt; in singulis enim Verbi spiritalis sensus est, & quoque naturalis, nam Verbum, ut conjunctio esset Cœli cum mundo, seu Angelorum cum hominibus, postquam desit conjunctio immediata, per meras correspondencias naturalium cum spiritalibus conscriptum est: inde patet, quinam per divitem ibi in specie intelliguntur. Quod per Divites in Verbo in sensu spiritali intelligantur qui in cognitionibus veri & boni sunt, & per Divitias ipsæ cognitiones, quæ quoque sunt divitiæ spirituales, ex variis locis ibi constare potest, quæ videantur Esai: Cap: x: 12. 13. 14. Cap: xxx: 6. 7. Cap: xlv. 3. Jerem: Cap: xvii: 3. Cap: xlvii: 7. Cap: l: 36. 37. Cap: li: 13. Dan: Cap: v: 2. 3. 4. Ezech: Cap: xxvi: 7. 12. Cap: xxvii: 1 ad fin. Sachar: Cap: ix: 3. 4. Psalm: xl: 13. Hosch: Cap: xii: 9. Apoc: Cap: iiii: 17. 18. Luc: Cap: xiv: 33: & alibi: & quod per Pauperes in spiritali sensu significantur qui cognitiones boni & veri non habent, & usque desiderant illas, Matth: Cap: xi: 5. Luc: Cap: vi: 20. 21. Cap: xiv: 21. Esai: Cap: xiv:

(k). Quod Camelus in Verbo significet cognitivum & scientificum in genere, n: 3048. 3071. 3143. 3145. Quid acupictum, acupingere, & inde quid acus, n: 9688. Quod ex scientificis intrare in vera fidei sit contra Divinum ordinem, n: 10236. Quod illi qui id faciunt fiant vesani quoad illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, n: 128. 129. 130. 232. 233. 6047. Et quod in altera vita, cum de spiritalibus cogitant, fiant quasi ebrii, n: 1072. Quales porro sunt, n: 196. Exempla illustrantia, quod spiritalia non capi possint, si per illa intratur, n: 233. 2094. 2196. 2203. 2209. Quod e spiritali Vero intrare liceat in scientifica quæ naturalis hominis, non autem vicissim, quia influxus spiritalis in naturale datur, non autem influxus naturalis in spirituale, n: 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5478. 6322. 9110. 9111. Quod primum agnoscenda sint vera Verbi & Ecclesiæ, & dein liceat consulere scientifica, non autem vice versa, n: 6047.

XIV: 30. Cap: XXIX: 19. Cap: XLI: 17. 18. Zephan: Cap: III: 12. 18: Hæc omnia loca videatur explicata secundum spiritualement sensum in ARCANIS COELESTIBUS, n: 10227.

De Conjugiis in Cœlo.

366. **Q**UIA Cœlum est ex Humano Genere, & inde Angeli ibi ex utroque sexu; & quia ex creatione est, quod Mulier sit pro Viro, ac Vir pro Muliere, ita unus alterius; & quia utrique ille amor innatus est, sequitur quod Conjugia in Cœlis sint æque ac in terris; sed Conjugia in Cœlis valde differunt a Conjugiis in terris. Qualia itaque sunt Conjugia in Cœlis, & in quo differunt a Conjugiis in terris, & in quo conveniunt, in nunc sequentibus dicitur.

367. Conjugium in Cœlis est conjunctio duorum in unam Mentem; qualis illa conjunctio est, primum explicabitur: Mens consistit ex binis partibus, quarum una vocatur Intellectus, altera Voluntas; cum duæ illæ partes unum agunt, tunc dicuntur una Mens; Maritus ibi agit illam partem, quæ vocatur Intellectus, & Uxor illam quæ vocatur Voluntas: cum hæc conjunctio, quæ est interiorum, descendit in inferiora quæ sunt corporis eorum, tunc illa percipitur & sentitur ut amor, is amor est amor conjugalialis. Ex quibus patet, quod amor conjugalialis originem ducat a conjunctione duorum in unam mentem; hoc vocatur in Cœlo cohabitatio; & dicitur non duo esse sed unum; quapropter duo conjuges in Cœlo non vocantur duo sed unus Angelus (1).

368. Quod etiam talis conjunctio Mariti & Uxoris in intimis, quæ mentium, sit, venit ex ipsa creatione; Vir enim nascitur ut sit intellectualis, ita ut ex Intellectu cogitet, Mulier autem ut sit voluntaria, ita ut ex voluntate cogitet; quod etiam patet ex cujusvis inclinatione seu connata indole, ut & forma; *ex indole*, quod vir ex ratione agat, mulier autem ex affectione; *ex forma*, quod vir sit facie asperiore & impulchriore, loquela graviore, & corpore duriore, mulier autem facie leviori & pulchriore, loquela teneriore, & corpore molliore: simile discrimen est inter Intellectum & Voluntatem, seu inter Cogitationem & Affectionem; simile etiam inter Verum & Bonum, & simile inter Fidem & Amorem, nam Verum & Fides sunt intellectus, ac Bonum & Amor sunt voluntatis. Inde est, quod in Verbo per Juvenem & Virum in spirituali sensu intelligatur Intellectus veri, ac per Virginem & Mu-

(1) Quod hodie nesciatur, quid & unde amor conjugalialis, n: 2727. Quod amor conjugalialis sit velle quod alter, ita mutuo & vicissim, n: 2731. Quod qui in amore conjugalii sunt, in intimis vitæ cohabitent, n: 2732. Quod sit unio duarum mentium, & sic ut ex amore unum sint, n: 10168. 10169. Nam amor mentium, qui est amor spiritualis, est unio, n: 1594. 2057. 3939. 4018. 5807. 6195. 7081 ad 7086. 7501. 10130.

Mulierem affectio boni; & quoque quod Ecclesia ex affectione boni & veri dicatur Mulier & quoque Virgo, tum quod omnes illi qui in affectione boni sunt, dicantur Virgines, ut Apoc: xiv: 4 (m).

369. Unusquisque tam Vir quam Mulier gaudet intellectu & voluntate, sed usque apud virum prædominatur intellectus, & apud mulierem prædominatur voluntas, & homo est secundum id quod prædominatur; in Conjugiis autem in Cœlis, non est aliquod prædominium; est enim voluntas uxoris etiam mariti, & intellectus mariti etiam uxoris, quoniam unus amat velle & cogitare sicut alter, ita mutuo & vicissim; inde conjunctio eorum in unum. Conjunctio illa est actualis conjunctio, intrat enim voluntas uxoris in intellectum mariti, & intellectus mariti in voluntatem uxoris, & hoc imprimis cum se spectant facie ad faciem; nam ut supra sæpius dictum est, est communicatio cogitationum & affectionum in Cœlis, magis conjugis cum conjuge quia se mutuo amant. Ex his constare potest, qualis est conjunctio mentium, quæ facit conjugium, & producit amorem conjugialem in Cœlis, quod nempe sit, quod unus velit ut sua sint alterius, & sic reciproce.

370. Dictum mihi est ab Angelis, quod quantum duo conjuges in tali conjunctione sunt, tantum in amore conjugiali sint, & simul tantum in intelligentia, sapientia & felicitate, ex causa quia Divinum Verum ac Divinum Bonum, ex quibus omnis intelligentia, sapientia & felicitas, principaliter influit in amorem conjugialem, proinde quod amor conjugialis sit ipsum planum influxus Divini, quia simul est conjugium veri & boni; nam sicut est conjunctio intellectus & voluntatis, ita quoque est conjunctio veri & boni, quoniam Intellectus recipit Divinum Verum, formatur etiam ex veris, & Voluntas recipit Divinum Bonum, & quoque formatur ex bonis; quod enim vult homo hoc ei bonum est, & quod intelligit hoc ei verum est; inde est, quod idem sit, sive dicas conjunctionem intellectus & voluntatis, sive dicas conjunctionem veri & boni. Conjunctio veri & boni facit Angelum, & quoque ejus intelligentiam, sapientiam, & felicitatem, talis enim est Angelus, sicut bonum apud illum conjunctum est vero ac verum bono; seu quod idem, talis est Angelus sicut apud illum amor conjunctus est fidei, ac fides conjuncta amori.

371. Quod Divinum procedens a Domino principaliter influat in amorem conjugialem, est quia Amor conjugialis descendit ex conjunctione boni & veri, nam, ut supra dictum est, sive dicas conjunctionem intellectus & voluntatis, sive conjunctionem boni & veri, idem est: conjunctio boni & veri ducit

(m) Quod Juvenes in Verbo significant Intellectum Veri seu Intelligentem, n: 7668. Quod Viri similiter, n: 158. 265. 749. 915. 1007. 2517. 3134. 3236. 4823. 9007. Quod Mulier affectionem boni & veri, u: 568. 3160. 6014. 7337. 8994: tum Ecclesiam, n: 252. 253. 749. 770: & quoque Uxor, n: 252. 253. 409. 749. 770; cum qua differentia, n: 915. 2517. 3236. 4510. 4822. Quod Maritus & Uxor in supremo sensu dicatur de Domino ac de Ipsi conjunctione cum Cœlo & Ecclesia, n: 7022. Quod Virgo significet affectionem boni, n: 3067. 3110. 3179. 3189. 6731. 6742: & quoque Ecclesiam, n: 2362. 3081. 3963. 4638. 6729. 6775. 6778.

ducit originem ex Divino Amore Domini erga omnes qui in Coelis sunt, & in terris: ex Divino Amore procedit Divinum Bonum, ac Divinum Bonum recipitur ab Angelis & ab Homīnibus in Divinis veris, solum receptaculum boni est verum; quapropter a nullo recipi potest aliquid a Domino & e coelo, qui non in veris est; quantum itaque vera apud hominem conjuncta sunt bono, tantum homo conjunctus est Domino & Coelo: inde nunc est ipsa origo Amoris conjugalīis, quapropter est ille ipsum planum Influxus Divini. Inde est, quod conjunctio boni & veri in coelis dicatur Conjugium coeleste, & quod Coelum in Verbo comparetur Conjugio, & quoque dicatur Conjugium; & quod Dominus dicatur Sponsus & Maritus, ac Coelum cum Ecclesia Sponsa & quoque Uxor (n).

372. Bonum & Verum conjuncta apud Angelum & hominem non sunt duo sed unum, quoniam tunc bonum est veri ac verum boni: hæc conjunctio se habet, sicut cum homo cogitat quod vult ac vult quod cogitat, tunc cogitatio & voluntas unum faciunt, ita unam mentem, cogitatio enim format seu sistit in forma id quod voluntas vult, & voluntas jucundat id; inde quoque est, quod duo conjuges in Coelo non dicantur duo sed unus Angelus. Hoc quoque est quod intelligitur per Domini verba, "*Annon legistis, quod Is qui fecit ab initio masculum & fæminam fecit eos, & dixit, propterea relinquet homo patrem & matrem, & adhærebit uxori suæ, & erunt duo in carnem unam; quare non amplius sunt duo, sed una caro, quod itaque Deus conjunxit, homo ne separet: non omnes capiunt verbum hoc, sed ii quibus datum est,*" Matth: xix: 4. 5. 6. 11. Marc: x: 6. 7. 8. 9. Genes: 11: 24: hic describitur Conjugium coeleste in quo sunt Angeli, & simul conjugium boni & veri; & per quod homo ne separet quod Deus conjunxit, intelligitur, quod bonum non separandum sit a Vero.

373. Ex his nunc vidēri potest, unde est amor vere conjugalīis, quod nempe primum formetur in mentibus eorum qui in conjugio sunt; & quod inde descendat & derivetur in corpus, ac ibi percipiatur ac sentiatur ut amor; quicquid enim in corpore sentitur & percipitur, trahit originem ex spiritali ejus, quoniam ex intellectu & voluntate; intellectus & voluntas faciunt hominem spiritualement: quicquid a spiritali homine in corpus descendit, hoc ibi se sub alia specie sistit, sed usque est simile & unanimum, sicut est

(n) Quod amor vere conjugalīis ducat originem, causam & essentiam ex conjugio boni & veri, ita quod sit ex coelo, n: 2728. 2729. De spiritalibus angelicis qui perceptionem habent, num conjugiale sit, ex idea conjunctionis boni & veri, n: 10756. Quod amor conjugalīis se prorsus similiter habeat, sicut conjunctio boni & veri, de qua, n: 1094. 2173. 2429. 2503. 3101. 3102. 3155. 3179. 3180. 4358. 5407. 5835. 9206. 9495. 9637. Quomodo sit conjunctio boni & veri, & apud quos, n: 3834. 4096. 4097. 4301. 4345. 4353. 4364. 4368. 5365. 7623 ad 7627. 9258. Quod non sciatur quid amor vere conjugalīis nisi ab illis qui in bono & vero sunt a Domino, n: 10171. Quod in Verbo per conjugium significetur conjugium boni & veri, n: 3132. 4434. 4834. Quod in amore vere conjugalīi sit Regnum Domini & Coelum, n: 2737.

est anima & corpus, & sicut est causa & effectus, ut constare potest ex illis, quæ in binis Articulis de Correspondentiis dicta & ostensa sunt.

374. Audi Angelum describentem Amorem vere conjugialem & celestes ejus jucunditates, tali modo; quod sit Divinum Domini in Cœlis, quod est Divinum Bonum & Divinum Verum, unitum in duobus, usque adeo ut non duo sint sed ut unum; dicebat, quod duo conjuges in Cœlo sint ille amor, quia unusquisque est suum bonum & suum verum, tam quoad mentem quam quoad corpus, nam corpus est mentis effigies, quia formatum ad ejus instar; inducebat inde, quod Divinum sit effigiatum in duobus, qui in amore vere conjugiali sunt; & quia Divinum, quod etiam effigiatum sit Cœlum, quia Universum Cœlum est Divinum Bonum & Divinum Verum procedens a Domino, & quod inde sit quod omnia Cœli illi amoris inscripta sint, ac tot beatitudines & jucunditates ut excedant numerum; exprimebat numerum per vocem quæ involvit myriades myriadum: miratus est, quod homo Ecclesiæ nihil de hoc sciat, cum tamen Ecclesia est Cœlum Domini in terris, & Cœlum est Conjugium boni & veri: dicebat quod obstupescat quum cogitat quod intra Ecclesiam plus quam extra illam patrentur, & quoque confirmantur adulteria, quorum tamen jucundum in se non aliud in spiritali sensu & inde in spiritali mundo est quam jucundum amoris falsi conjuncti malo, quod jucundum est jucundum infernale, quia prorsus oppositum jucundo cœli, quod est jucundum amoris veri conjuncti bono.

375. Unusquisque scit, quod bini conjuges qui se amant, interius uniti sint, & quod essentiale Conjugii sit unitio animorum seu mentium; inde quoque sciri potest, quod quales animi seu mentes in se sunt, talis unitio sit, & quoque talis inter illos amor; mens formatur unice ex veris & bonis, nam omnia quæ in universo sunt, se referunt ad bonum & verum, & quoque ad conjunctionem eorum, quare mentium unitio prorsus talis est, qualia sunt vera & bona ex quibus formatæ sunt, consequenter, quod unitio mentium, quæ formatæ sunt ex genuinis veris & bonis, sit perfectissima. Sciendum est, quod non aliquid se mutuo plus amet, quam verum & bonum, quapropter ex illo amore descendit amor vere conjugialis (o): amant quoque se falsum & malum, sed hic amor vertitur dein in infernum.

376. Ex illis quæ de origine amoris conjugialis nunc dicta sunt, concludi potest, quinam in amore conjugiali sunt, & quinam non sunt: quod in Amore conjugiali sint, qui ex Divinis Veris in Divino Bono sunt; & quod Amor conjugialis tantum genuinus sit, quantum vera, quæ conjunguntur bono,

(o) Quod omnia in universo tam Cœlo quam mundo se referant ad bonum & verum, n: 2451. 3166. 4390. 4409. 5232. 7256. 10122. Et ad conjunctionem utriusque, n: 10555. Quod inter bonum & verum sit conjugium, n: 1094. 2173. 2503. Quod bonum amet, & ex amore desideret verum, & conjunctionem ejus secum, & quod inde in perpetuo conatu conjunctionis sint, n: 9206. 9207. 9495. Quod vita veri sit ex bono, n: 1589. 1997. 2579. 4070. 4096. 4097. 4736. 4757. 4884. 5147. 9667. Quod verum sit forma boni, n: 3049. 3180. 4574. 9154. Quod verum ad bonum sit sicut aqua ad panem, n: 4976.

bono, magis genuina sunt: & quia omne bonum, quod conjungitur veris, est a Domino, sequitur quod nemo in amore vere conjugiali possit esse, nisi agnoscat Dominum ac Divinum Ipsius, nam absque agnitione illa Dominus non influere potest, ac conjungi veris quæ apud hominem.

377. Ex his patet, quod in amore conjugiali non sint, qui in falsis sunt, ac prorsus non illi qui in falsis ex malo: apud eos qui in malo sunt & inde in falsis, etiam interiora, quæ mentis, occlusa sunt; quapropter inibi non dari potest aliqua origo amoris conjugialis, sed infra illa in Externo seu Naturali homine separato ab Interno, datur conjunctio falsi & mali, quæ conjunctio vocatur conjugium infernale. Datum est videre quale conjugium est inter illos qui in falsis mali sunt, quod conjugium infernale vocatur; colloquuntur inter se, & quoque ex lascivo conjunguntur, sed interius contra se internecino odio flagrant, quod tantum est ut describi non possit.

378. Amor conjugialis nec datur inter binos qui ex diversa religione sunt, quoniam verum unius non concordat cum bono alterius, ac duo dissimilia & discordantia non unam mentem ex duabus facere possunt, quapropter origo amoris illorum non aliquid ex spiritali trahit; si cohabitant & concordant, est solum ex causis naturalibus (p). Ex hac causa in Coelis sociantur conjugia cum illis qui intra Societatem sunt, quia in simili bono & vero sunt, non autem cum illis qui extra Societatem: quod omnes qui ibi intra Societatem sunt, in simili bono & vero sint, ac differant ab illis qui extra, videatur supra n: 41 seq; Hoc quoque repræsentatum est apud gentem Israeliticam, per quod Conjugia inirentur intra Tribus, & in specie intra Familias, & non extra illas.

379. Amor vere conjugialis nec dabilis est inter unum Maritum & plures uxores; id enim destruit originem ejus spirituales, quæ est ut ex binis formetur una mens, proinde destruit conjunctionem interiorem, quæ est boni & veri, quæ est ex qua ipsa essentia illius amoris; Conjugium cum pluribus quam cum una est sicut Intellectus divisus in plures voluntates; ac sicut homo non uni sed pluribus addicatus Ecclesiis, sic enim distrahitur fides ejus usque ut nulla fiat. Angeli dicunt, quod plures uxores ducere sit prorsus contra Divinum Ordinem; & quod id ex pluribus causis sciant, & quoque ex eo, quod ut primum cogitant de Conjugio cum pluribus, abalienentur ab interna beatitudine & cœlesti felicitate, & quod tunc fiant sicut ebrii, quia disjungitur bonum a suo vero apud illos; & quia interiora quæ mentis eorum ex sola cogitatione cum aliqua intentione in talem statum veniunt, percipiunt clare quod Conjugium cum pluribus quam cum una internum eorum claudat, & faciat ut loco amoris conjugialis se inferat amor lasciviæ, qui amor abducit a Cœlo (q). Dicunt porro quod homo ægre hoc comprehendat, quia pauci sunt

(p) Quod conjugia inter illos qui e diversa religione sunt, sint illicita, ob non conjunctionem similis boni & veri in interioribus, n: 8998.

(q) Quoniam Maritus & Uxor unum erunt, & cohabitabunt in intimo vitæ, & quia

sunt, qui in genuino amore conjugiali sunt, & qui in illo non sunt, prorsus nihil sciunt de interiori jucundo, quod in illo amore est, sed solum de jucundo lascivix, quod jucundum vertitur in injucundum post brevem cohabitationem; at jucundum amoris vere conjugialis non solum perstat ad senectutem in mundo, sed etiam fit jucundum Cœli post obitum, & tunc interiori jucundo impletur, quod perficitur in æternum. Dixerunt etiam, quod beatitudines amoris vere conjugialis possint enumerari ad plura millia, quarum ne quidem una homini nota est; nec intellectu comprehendi potest ab aliquo, qui non in conjugio boni & veri est a Domino.

380. Amor dominii unius super alterum prorsus tollit amorem conjugialem, & ejus cœleste jucundum, nam, ut supra dictum est, amor conjugialis & ejus jucundum consistit in eo, ut unius voluntas sit alterius, & hoc mutuo & vicissim; hoc amor dominii in Conjugio destruit, nam dominans vult uti sua voluntas sola sit in altero, & reciproce alterius in semet nulla, inde non mutuum, proinde nulla communicatio alicujus amoris & ejus jucundum cum altero, & vicissim; quæ tamen communicatio & inde conjunctio est ipsa interior jucunditas, quæ beatitudo vocatur, in conjugio; amor dominii hanc beatitudinem, & cum illa omne cœleste & spirituale illius amoris prorsus exstinguit, usque adeo ut non sciatur quod sit; & si diceretur, pro tam vili haberetur, ut ad solam mentionem beatitudinis inde vel riderent vel irascerentur. Quando unus vult seu amat quod alter, tunc liberum est utrique; nam omne liberum est amoris, at liberum nulli est, ubi dominium, unus est servus, dominans quoque, quia ducitur a cupiditate dominandi ut servus; sed hoc prorsus non comprehendit, qui non scit quid liberum amoris cœlestis; at usque ex illis quæ de amoris conjugialis origine & essentia supra dicta sunt, sciri potest, quod quantum dominium intrat, tantum mentes non conjungantur sed dividantur, dominium subjugat, & mens subjugata vel nullius voluntatis est, vel est voluntatis oppositæ; si nullius voluntatis est quoque nullius amoris, si voluntatis oppositæ est odium loco amoris. Interiora eorum, qui in tali conjugio vivunt, contra se mutuo collidunt & pugnant, sicut solent duo opposita inter se, utcunque exteriora retinentur & sedantur tranquillitatis causa; collisio & pugna interiorum illorum se revelat post eorum mortem, conveniunt ut plurimum, & tunc dimicant inter se sicut hostes, & se mutuo dilaniant; agunt enim tunc secundum statum interiorum suorum;

quia faciunt simul unum Angelum in Cœlo, quod ideo amor vere conjugialis non dabilis sit inter unum maritum & plures uxores, n: 1907. 2740. Quod plures uxores simul ducere sit contra Ordinem Divinum, n: 10835. Quod Conjugium non sit nisi unius mariti & unius uxoris, clare percipitur ab illis qui in Regno Cœlesti Domini sunt, n: 865. 3246. 9902. 10172; causa est, quia Angeli ibi in conjugio boni & veri sunt, n: 3246. Quod permissum fuerit genti Israeliticæ plures uxores ducere, & ad uxores adjungere concubinas, non autem Christianis, causa erat quia Gens illa in externis absque internis erat, Christiani autem possunt esse in internis, ita in conjugio boni & veri, n: 3246. 4837. 8809.

fuorum; pugnas & dilaniationes illorum aliquoties mihi datum est videre, & quorundam plenæ erant vindictis & sævitiis: interiora enim cujusvis in altera vita mittuntur in liberum, nec amplius coercentur ab externis, propter causas in mundo; quisque enim tunc talis est qualis est interius.

381. Datur quoddam instar amoris conjugialis apud quosdam, sed usque non est amor conjugialis, si non in amore boni & veri sunt, est amor apparens sicut conjugialis ex pluribus causis, nempe ut serviantur domi, ut in seculo sint, vel in tranquillitate, vel in otio, vel ut ministrentur, cum non bene valent & senescunt, vel ob curam liberorum quos amant; quibusdam est coactum ex timore pro conjuge, pro fama, pro malis, quibusdam est lascivum quod inducit. Amor conjugialis etiam differt apud conjuges, apud unum potest esse plus ejus aut minus, apud alterum parum aut nihil, & quia differt, uni potest esse Cælum, alteri infernum.

382. Genuinus amor conjugialis est in Cælo intimo, quia Angeli ibi in conjugio boni & veri sunt; & quoque in innocentia; Angeli inferiorum cælorum etiam in amore conjugiali sunt, sed quantum in innocentia, nam amor conjugialis in se spectatus est status innocentia, quapropter inter conjuges, qui in amore conjugiali sunt, jucunda coelestia sunt; coram animis illorum sunt pæne similes innocentia, lusus, sicut inter infantes, nam nihil non jucundat mentes eorum; Cælum enim cum suo gaudio influit in singula vitæ eorum: quapropter Amor conjugialis repræsentatur in Cælo per pulcherrima; vidi illum repræsentatum per Virginem pulchritudinis inexpressibilis cinctam candida nube: dictum est, quod ex amore conjugiali sit omnis pulchritudo Angelis in Cælo: affectiones & cogitationes ex illo repræsentantur per auras adamantinas ex quasi pyropis & rubinis scintillantes, & hoc cum delitiis quæ afficiunt interiora mentium. Verbo in amore conjugiali se repræsentat Cælum, quia Cælum apud Angelos est conjunctio boni & veri, & hæc conjunctio facit amorem conjugialem.

382. Conjugia in Cælis differunt a conjugiiis in terris, in eo, quod conjugia in terris insuper sint propter procreationem sobolis, non autem in cælis; loco illius procreationis est in cælis procreatio boni & veri; quod hæc procreatio loco illius sit, est quia conjugium eorum, est conjugium boni & veri, ut supra ostensum est, & in eo conjugio supra omnia amatur bonum & verum, ac eorum conjunctio, ideo hæc sunt quæ ex conjugiiis in Cælis propagantur: inde est, quod per nativitates & generationes in Verbo significantur nativitates & generationes spirituales, quæ sunt boni & veri, per matrem & patrem verum conjunctum bono quod procreat, per filios & filias vera & bona quæ procreantur, & per generos & nurus conjunctiones horum & sic porro (r). Ex his patet, quod Conjugia in Cælis non sint sicut

(r). Quod Conceptiones, Partus, Nativitates & Generationes significant tales spirituales, quæ sunt boni & veri, seu amoris & fidei, n: 613. 1145. 1755. 2020. 2584. 3860. 3868. 4070. 4668. 6239. 8042. 9325. 10197. Quod inde Generatio & Nativitas

conjugia in terris, in coelis sunt nuptiæ spirituales, quæ non nuptiæ vocandæ sunt, sed conjunctiones mentium ex conjugio boni & veri, in terris autem sunt nuptiæ, quia non solum spiritus sunt, sed etiam carnis: & quia non nuptiæ sunt in Coelis, ideo bini conjuges ibi non dicuntur maritus & uxor, sed conjux alterius ex idea angelica conjunctionis duarum mentium in unam, vocatur voce quæ significat suum mutuum vicissim. Ex his sciri potest, quomodo intelligenda sunt Domini verba de nuptiis, Luc: xxi: 35. 36.

383. Quomodo Conjugia in Coelis sociantur, datum quoque est videre: ubivis in cœlo consociantur similes, ac dissociantur dissimiles, inde unaquævis Societas Cœli ex similibus consistit; similes ad similes feruntur non ex se sed ex Domino; videatur supra n: 41. 43. 44 seq: pariter conjux ad conjugem, quorum mentes coniungi possunt in unam; quapropter ad primum aspectum se intime amant, & vident se conjuges, & ineunt conjugium; inde est, quod omnia Conjugia Cœli sint ex solo Domino: festum etiam celebrant, quod fit in conventu plurium; festivitates differunt in societatibus.

384. Conjugia in terris, quia sunt seminaria Generis humani, & quoque Angelorum cœli, nam ut supra in suo Articulo ostensum est, Cœlum est ex humano genere, tum quia ex spiritali origine sunt, nempe ex conjugio boni & veri, ac Divinum Domini in illum amorem principaliter influit, ideo sanctissima sunt coram Angelis cœli; & vicissim Adulteria, quia sunt contraria amoris conjugiali, spectantur ab illis ut prophana: nam Angeli sicut in Conjugiis spectant conjugium boni & veri, quod est Cœlum, ita in Adulteriis spectant conjugium falsi & mali, quod est Infernum: quapropter dummodo audiunt nominari Adulterium, se avertunt: quæ etiam est causa, quod cum homo Adulterium committit ex jucundo, claudatur ei cœlum; quo clauso non amplius agnoscit Divinum, nec aliquid fideli Ecclesiæ (s). Quod omnes qui in Inferno sunt, sint contra amorem conjugialem, percipere datum est ex sphaera inde exhalata, quæ erat sicut perpetuus conatus dissolvendi & violandi conjugia: ex qua patuit, quod jucundum regnans in Inferno

vitas significant regenerationem & renascentiam per fidem & amorem, n: 5160. 5598. 9042. 9845. Quod Mater significet Ecclesiam quoad verum, ita quoque verum Ecclesiæ; Pater Ecclesiam quoad bonum, ita quoque bonum Ecclesiæ, n: 2691. 2717. 3703. 5580. 8897. Quod Filii significant affectiones veri, ita vera, n: 489. 491. 533. 2623. 3373. 4257. 8649. 9807. Quod Filia affectiones boni, ita bona, n: 489. 490. 491. 2362. 3963. 6729. 6775. 6778. 9055. Quod Gener significet verum associatum affectioni boni, n: 2389. Quod Nurus significet bonum associatum suo vero, n: 4843.

(s) Quod adulteria sint prophana, n: 9961. 10174. Quod Adulteris claudatur Cœlum, n: 275. Quod qui in Adulteriis jucundum perceperunt, in cœlum venire nequeant, n: 539. 2733. 2747. 2748. 2749. 2751. 10175. Quod adulteri sint immiseriordes, & absque religioso, n: 824. 2747. 2748. Quod adulterorum ideæ sint spurcæ, n: 2747. 2748. Quod in altera vita ament sordes, & in talibus infernis sint, n: 2755. 5394. 5722. Quod per Adulteria in Verbo significantur adulterationes boni, & per scortationes perversiones veri, n: 2466. 2729. 3399. 4865. 8904. 10648.

Inferno sit jucundum adulterii, & quod jucundum adulterii sit quoque jucundum destruendi conjunctionem boni & veri, quæ conjunctio facit cœlum: inde sequitur, quod jucundum adulterii sit jucundum infernale prorsus oppositum jucundo conjugii, quod est jucundum cœleste.

385. Erant quidam Spiritus, qui ex usu in vita corporis, me solertia peculiari infestabant, & hoc per influxum molliusculum quasi undantem, qualis solet esse proborum spirituum, sed perceptum quod in illis essent astutiæ & similia, ut captarent & fallerent; tandem loquutus sum cum uno ex illis, qui quod fuerit Dux exercitus, cum vixit in mundo, mihi dictum est; & quia percepi quod in ideis cogitationis ejus esset lascivum, loquutus sum cum illo de Conjugio loquela spirituali cum repræsentativis, quæ plene exprimit sensa, & momento plura; dixit quod in vita corporis Adulteria pro nihilo reputaverit: sed ei dicere datum est, quod Adulteria sint nefanda, tametsi apparent coram illis, qui tales, ex jucundo quod captarunt, & ex persuasionem inde, quod non talia, imo quod licita; quod etiam scire posset ex eo, quod Conjugia sint Seminaria Generis humani, & inde etiam Seminaria Regni cœlestis, & idcirco quod nusquam violenda, sed sancta habenda; tum ex eo, quod scire debet quia in altera vita est, ac in statu perceptionis, quod Amor conjugalitatis a Domino per Cœlum descendat, & quod ab illo amore, ut a parente, derivetur amor mutuus, qui est firmamentum Cœli; & ex eo, quod Adulteri, dum modo approximant ad Societates cœlestes, sentiant graveolentiam suam, & se inde præcipitent versus infernum; ad minimum potuisset scire, quod violare Conjugia sit contra leges Divinas, & contra omnium Regnorum leges civiles, tum contra genuinum lumen rationis, quia contra Ordinem & Divinum & humanum, præter plura: sed respondebat, quod talia non cogitaverit in vita corporis; voluit ratiocinari num ita esset, sed dictum est ei, quod veritas non admittat ratiocinia, patrocinantur enim jucundis, ita malis & falsis, & quod primum cogitare debeat de illis quæ dicta sunt, quia vera; aut etiam ex illo principio, quod notissimum est in mundo, quod nemo alteri facere debeat, quod non velit ut alter faciat sibi; & sic si quis ipsius uxorem, quam amavisset, quod sit in principio omnis conjugii, tali modo decepisset, tunc cum in statu excandescentiæ super id esset, si ex illo statu loqueretur, annon quoque ipse adulteria detestaturus fuisset, & tunc, quia ingenio pollet, se confirmavisset plus quam alii contra illa, usque ut damnavisset illa ad infernum.

386. Ostensum mihi est, quomodo progrediuntur jucunda amoris conjugalitatis ad Cœlum, & jucunda adulterii ad infernum: progressio jucundorum amoris conjugalitatis versus cœlum erat in beatitudines & felicitates continue plures usque ad innumerabiles & ineffabiles, & quo interius in innumerabiliores & ineffabiles, usque ad ipsas cœli intimi seu cœli innocentiae, & hoc per liberrimum; omne enim liberum est ex amore, ita liberrimum ex amore conjugalitatis, qui est ipse amor cœlestis. Progressio autem Adulterii erat versus infernum, & per gradus ad infimum, ubi nihil nisi quam dirum & horrendum: talis fors manet adulteros post vitam eorum in mundo.

mundo. Per Adulteros intelliguntur, qui jucundum in adulteriis, & non jucundum in conjugiiis percipiunt.

De Functionibus Angelorum in Cœlo.

387. **F**unctiones in Cœlis non enumerari, nec describi possunt in specie, sed modo de illis aliquid dici in genere, nam sunt innumeræ, & quoque secundum Societatum officia variæ; unaquævis enim Societas peculiare officium obit; nam sicut Societates distinctæ sunt secundum bona, videatur supra n: 41, ita secundum usus, quoniam bona apud omnes in Cœlis sunt bona in actu, quæ sunt usus: unusquisque ibi usum præstat, nam Regnum Domini est Regnum usuum (1).

388. Sunt in Cœlis sicut in terris plures administrationes, nam sunt Ecclesiastica, sunt Civilia, & sunt Domestica; quod sint Ecclesiastica, constat ex illis quæ supra de Cultu Divino n: 221 ad 227, dicta & ostensa sunt; quod Civilia, ex illis quæ de Regiminibus in Cœlo n: 213 ad 220; & quod Domestica, ex illis quæ de Habitationibus & Mansionibus Angelorum, n: 183 ad 190, & de Conjugiis in Cœlo, n: 366 ad 386: inde patet, quod functiones & administrationes intra quamvis Societatem cœlestem sint plures.

389. Omnia in Cœlis secundum Divinum Ordinem instituta sunt, qui custoditur ubivis per administrationes ab Angelis, a sapientioribus illa quæ communis boni aut usus sunt, a minus sapientibus quæ particularis, & sic porro: subordinata sunt, prorsus sicut in Divino Ordine subordinati sunt usus: inde quoque unicuique functioni adjuncta est dignitas secundum dignitatem usus: at usque Angelus non dignitatem sibi vindicat, sed omnem dat usui, & quia usus est bonum quod præstat, & omne bonum est a Domino, ideo omnem dat Domino: quapropter qui cogitat de honore pro se & inde pro usu, & non pro usu & inde pro se, non potest fungi aliquo officio in Cœlo, quia spectat retro a Domino, se primo loco & usum secundo: cum dicitur usus, intelligitur etiam Dominus, quia, ut mox supra dictum est, usus est bonum, ac bonum est a Domino.

390. Ex his concludi potest, quales sunt subordinationes in Cœlis, quod nempe sicut quisque amat, æstimat & honorat usum, ita quoque amet, æstimet & honoret personam, cui usus ille adjunctus est; & quoque quod persona tantum ametur, æstimetur & honoretur, quantum usum non addicat sibi sed Domino; tantum enim sapiens est, & tantum usus, quos præstat, ex bono

(1) Quod Regnum Domini sit Regnum usuum, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod servire Domino sit usus præstare, n: 7038. Quod omnes in altera vita usus præstare debeant, n: 1103. Quod etiam mali & infernales, sed quomodo, n: 696. Quod omnes tales sint, quales sunt usus quos præstant, n: 4054. 6815: illustratum n: 7038. Quod beatum Angelicum consistat in bonis charitatis, ita in usibus præstandis, n: 454.

bono præstat: amor, æstimatio & honor spiritualis nec aliud est quam amor, æstimatio & honor usus in persona, ac honor personæ ex usu & non usus ex persona: qui etiam homines ex spirituali vero spectat, nec aliter spectat; nam videt unum hominem similem alteri, sive in magna dignitate sive in parva sit, sed differentiam solum in sapientia, & sapientia est amare usum, ita bonum concivis, societatis, Patriæ & Ecclesiæ. In hoc etiam consistit amor in Dominum, quia a Domino est omne bonum quod est bonum usus; & quoque amor erga proximum, quia proximus est bonum quod amandum in concive, societate, Patria & Ecclesia, & quod præstandum illis.

391. Omnes Societates in Coelis distinctæ sunt secundum Usus, quoniam distinctæ sunt secundum Bona, ut supra n: 41 seq: dictum est, & bona sunt bona actu seu bona charitatis, quæ sunt usus: sunt Societates, quarum functiones sunt curam infantum habere; sunt aliæ Societates, quarum functiones sunt illos dum adolescunt instruere & educare: sunt aliæ, quæ pueros & puellas, quæ bonæ indolis ex educatione in mundo sunt, & inde in Cælum veniunt, similiter instruunt & educant: sunt aliæ, quæ simplices bonos ex Christiano orbe docent ac in viam ad Cælum ducunt: sunt aliæ quæ similiter varias gentes: sunt aliæ, quæ novitios spiritus, qui sunt qui recentes e mundo veniunt, tutantur ab infestationibus a malis spiritibus: sunt quoque qui adsunt illis qui in terra inferiore sunt: & quoque sunt qui adsunt illis qui in Infernis, & moderantur ne ultra præscriptos limites se mutuo crucient: sunt etiam qui adsunt illis qui e mortuis exsuscitantur. In genere Angeli cujusvis Societatis mittuntur ad homines, ut eos custodiant, & abducant ab affectionibus & inde cogitationibus malis, ac inspirent affectiones bonas quantum ex libero recipiunt, per quæ etiam regunt hominum facta seu opera, removendo, quantum possibile est, intentiones malas: Angeli, cum apud homines sunt, quasi habitant in eorum affectionibus, & prope hominem quantum is in bono ex veris est, remotius autem quantum inde distat vita (x). Sed omnes hæ functiones Angelorum sunt functiones Domini per

(u) Quod amare proximum non sit amare personam, sed id quod est apud illum ex quo ille, n: 5025. 10336. Qui amant personam, & non quod est apud illum ex quo ille, quod ament æque malum ac bonum, n: 3820: & quod benefaciant æque malis ac bonis, cum tamen benefacere malis sit malefacere bonis, quod non est amare proximum, n: 3820. 6703. 8120. Judex qui punit malos, ut emendentur, & ne contaminentur ac lædantur ab illis boni, proximum amat, n: 3820. 8120. 8121. Quod omnis homo & societas, tum Patria & Ecclesia, ac in universali sensu Regnum Domini, sint Proximus, & quod illis benefacere ex amore boni secundum quale status eorum sit amare proximum; ita bonum illorum, cui consulendum est, est proximus, n: 6818 ad 6824. 8123.

(x) De Angelis apud infantes, & dein apud pueros, & sic successive, n: 2303. Quod homo per Angelos resuscitetur a mortuis, ab experientia, n: 168 ad 189. Quod Angeli mittantur ad illos qui in inferno, ne se invicem ultra modum crucient, n: 967. De Angelorum officiis erga homines qui in alteram vitam veniunt, n: 2131. Quod

per Angelos, nam Angeli illas obeunt non ex se sed ex Domino: inde est quod per Angelos in Verbo in interno ejus sensu, non intelligantur Angeli, sed aliquid Domini; & inde est, quod Angeli in Verbo dicantur dii (γ).

392. Hæ functiones Angelorum sunt functiones illorum communes, sed unicuique est sua sparta in specie; nam unusquisque usus communis componitur ex innumeris qui vocantur usus medii, administri, inservientes; omnes & singuli secundum Divinum Ordinem coordinati & subordinati sunt, & simul sumti faciunt & perficiunt communem usum, qui est Commune bonum.

393. In Ecclesiasticis sunt illi in Cœlo, qui in mundo Verbum amaverunt, & ex desiderio inquisiverunt ibi vera, non propter honorem aut lucrum, sed propter usum vitæ & suæ & aliorum; illi secundum amorem & desiderium usus ibi in illustratione sunt ac in luce sapientiæ, in quam etiam veniunt ex Verbo in Cœlis, quod non naturale est sicut in mundo, sed spirituale, videatur supra n: 259: hi Prædicatorum munere funguntur, ac ibi secundum Ordinem Divinum in superiori loco sunt qui sapientia ex illustratione aliis præstant. In Civilibus sunt illi qui in mundo amaverunt Patriam & ejus commune bonum præ suo, ac justum & rectum fecerunt ex amore justi & recti, quantum hi ex amoris desiderio inquisiverunt leges justas, ac inde intelligentes facti sunt, tantum in facultate sunt administrandi officia in Cœlo, quæ etiam administrant in eo loco aut gradu, in quo est intelligentia eorum, quæ etiam tunc in pari gradu est cum amore usus pro communi bono. Præterea in Cœlo tot officia & tot administrationes sunt, & quoque tot operæ, ut enumerari ob copiam nequeant, in mundo sunt paucae respectivæ: omnes, quotcunque sunt, in jucundo sui operis & laboris sunt ex amore usus, & nemo ex amore sui aut lucri; nec est alicui amor lucri ob vitam, quia omnes necessitates vitæ illis gratis donantur, habitant gratis, vestiuntur gratis, vescuntur gratis: ex quibus patet, quod qui amaverunt se & mundum præ usu, non in Cœlo aliquam sortem habeant: Amor enim suus seu affectio sua manet unumquemvis post vitam in mundo, nec extirpatur in æternum, videatur supra n: 363.

394. Quisque in Cœlo in suo opere est secundum correspondentiam, & correspondentia non est cum opere, sed cum usu cujusvis operis, videatur supra n: 112, & correspondentia est omnium, n: 106: qui in Cœlo in functione aut opere correspondente usui ejus est, is in prorsus simili statu vitæ est in quo fuit in mundo, nam spirituale & naturale unum agunt per correspondentias, cum differentia tamen, quod in interiori jucundo sit, quia

Quod Spiritus & Angeli sint apud omnes homines, & quod homo ducatur per Spiritus & Angelos a Domino, n: 50. 697. 2796. 2887. 2888. 5847 ad 5866. 5976 ad 5993. 6209. Quod Angelis dominium sit super malos spiritus, n: 1755.

(γ) Quod per Angelos in Verbo significetur aliquid Divinum a Domino, n: 1925. 2821. 3039. 4085. 6280. 8192. Quod Angeli in Verbo dicantur dii, ex receptione Divini Veri ac Boni a Domino, n: 4295. 4402. 8301. 8192.

in vita spiritali, quæ vita interior est, & inde receptibilior beatitudinis cœlestis.

De Gaudio & Felicitate Cœlesti.

395. **Q**UID Cœlum & quid Gaudium Cœleste; vix aliquis hodie novit; qui de illo & de hoc cogitaverunt, tam communem & tam crassam ideam de illis conceperunt, ut vix sit aliqua: ex spiritibus, qui e mundo in alteram vitam veniunt, optime scire potui qualem de Cœlo & de gaudio cœlesti habuerunt notionem, nam relictis sibi sicut forent in mundo, cogitant similiter. Causa quod non sciatur quid gaudium cœleste, est quia illi, qui de eo cogitaverunt, ex gaudiis externis, quæ sunt naturalis hominis, judicaverunt; nec sciverunt quid Internus seu spiritalis homo, ita nec quid ejus jucundum & beatum; quare si ab illis, qui in spiritali seu interno jucundo fuerunt, dictum fuisset, quid & quale gaudium cœleste, non comprehendi potuisset, cecidisset enim in ideam ignotam, ita non in perceptionem, quapropter inter illa fuisset, quæ naturalis homo rejecisset. Quisque tamen scire potest, quod homo cum externum seu naturalem hominem relinquit, in internum seu spiritualem veniat, inde sciri potest, quod jucundum cœleste sit jucundum internum & spirituale, non autem externum & naturale; & quia est internum & spirituale, quod sit purius & exquisitius, & quod afficiat interiora hominis, quæ sunt ejus animæ seu spiritus. Quisque ex his solis concludere potest, quod tale ei jucundum sit, quale fuerat jucundum ejus spiritus, & quod jucundum corporis, quod vocatur jucundum carnis, respective non cœleste sit; quod etiam in spiritu hominis est, cum relinquit corpus, hoc remanet post mortem, nam tunc vivit homo spiritus.

396. Omnia jucunda profluunt ex amore, nam quod homo amat hoc jucundum sentit, non aliunde est ulli jucundum; inde sequitur, quod qualis amor tale jucundum: jucunda corporis seu carnis omnia profluunt ex amore sui & ex amore mundi, inde quoque sunt concupiscentiæ & earum voluptates; jucunda autem animæ seu spiritus omnia profluunt ex amore in Dominum & ex amore erga proximum, inde quoque sunt affectiones boni & veri, ac faustitates interiores: hi amores cum suis jucundis influunt a Domino & e Cœlo per viam internam, quæ est a superiori, & afficiunt interiora; illi autem amores cum suis jucundis influunt ex carne & e mundo per viam externam, quæ est ab inferiore, & afficiunt exteriora. Quantum itaque recipiuntur bini illi amores Cœli & afficiunt, tantum aperiuntur interiora, quæ sunt animæ seu spiritus, & spectant a mundo ad Cœlum; quantum autem recipiuntur bini illi amores mundi & afficiunt, tantum aperiuntur exteriora, quæ sunt corporis seu carnis, & spectant a Cœlo ad mundum: sicut influunt amores & recipiuntur, ita simul etiam influunt illorum jucunda, in interiora jucunda.

jucunda cœli, in exteriora jucunda mundi, quoniam, ut dictum est, omne jucundum est amoris.

397. Cœlum in se tale est, ut plenum sit jucundis, usque adeo ut in se spectatum non sit nisi quam beatum & jucundum, quoniam Divinum Bonum procedens ex Divino Amore Domini facit Cœlum in communi & in particulari apud unumquemvis ibi, ac Divinus Amor est velle omnium salutem & omnium felicitatem ab intimis & plene: inde est, quod sive dicas Cœlum sive gaudium cœleste, unum sit.

398. Jucunda Cœli sunt ineffabilia, & quoque sunt innumerabilia, sed ex innumerabilibus nullum potest sciri nec credi ab illo qui in solo jucundo corporis seu carnis est, quoniam, ut supra dictum est, interiora ejus spectant a cœlo ad mundum, ita retro; nam qui totus in jucundo corporis seu carnis est, seu quod idem, in amore sui & mundi, is nihil jucundi sentit nisi quam in honore, lucro, & voluptatibus corporis & sensuum, quæ ita extinguunt & suffocant jucunda interiora, quæ cœli sunt, ut non credantur quod sint; quare valde miraturus esset, si modo diceretur quod dentur jucunda remotis jucundis honoris & lucri, & adhuc magis, si diceretur, quod jucunda cœli loco illorum succedentia sint innumerabilia, ac talia ut jucunda corporis & carnis, quæ præcipue sunt honoris & lucri, cum illis non comparari queant: inde patet causa, cur non scitur quid gaudium cœleste.

399. Quantum jucundum cœli est, solum constare potest ex eo, quod omnibus ibi jucundum sit communicare sua jucunda & beata alteri, & quia omnes tales sunt in Cœlis, patet quam immensum est jucundum cœli; nam ut supra n: 268, ostensum est, in Cœlis est communicatio omnium cum singulis, & singulorum cum omnibus. Talis communicatio profluit ex binis amoribus Cœli, qui, ut dictum est, sunt amor in Dominum & amor erga proximum; hi amores sunt communicativi suorum jucundorum: quod amor in Dominum talis sit; est quia Amor Domini est Amor communicationis omnium sui cum omnibus, nam omnium felicitatem vult; similis amor est in singulis qui amant Ipsum, quia Dominus in illis est, inde est communicatio jucundorum mutua Angelorum inter se; quod amor erga proximum etiam talis sit, videbitur in sequentibus: ex quibus constare potest, quod illi amores sint communicativi suorum jucundorum: aliter amores sui & mundi; amor sui abstrahit & aufert omne jucundum aliis, & in se derivat, nam sibi soli bene vult; & amor mundi vult ut sua sint quæ proximi; quare hi amores sunt destructivi jucundorum apud alios; si sunt communicativi, est propter se & non propter illos, quare respective ad illos, nisi quantum jucunda illorum apud se aut in se sint, non communicativi sed destructivi sunt. Quod amores sui & mundi, cum regnant, tales sint, sæpius per vivam experientiam datum est percipere; quoties Spiritus, qui in illis amoribus fuerunt dum vixerunt homines in mundo, approximarunt, toties jucundum meum recessit & evanuit; & quoque mihi dictum est, quod si tales modo appropinquant versus aliquam societatem cœlestem, prorsus ad gradum præsentiae eorum diminuatur jucundum illorum qui in societate sunt, & quod

mirum, mali illi tunc in suo jucundo sunt: inde patuit, qualis status est spiritus hominis talis in corpore, nam similis est qualis est post separationem a corpore, quod nempe aveat seu concupiscat jucunda seu bona alterius, & quantum obtinet, tantum ei jucundum sit: ex his videri potest quod amores sui & mundi sint destructivi gaudiorum cœli, ita prorsus oppositi cœlestibus amoribus, qui sunt communicativi.

400. At sciendum est, quod jucundum in quo sunt qui in amoribus sui & mundi cum appropinquant ad aliquam societatem cœlestem, sit jucundum concupiscentiæ illorum, ita quoque prorsus oppositum jucundo cœli; in jucundum concupiscentiæ suæ veniunt ex deprivatione & remotione jucundi cœlestis apud illos qui in eo sunt: aliter fit, quando non deprivatio & remotio est, tunc non possunt appropinquare, quia quantum tunc appropinquant, tantum in angores & dolores veniunt; inde est, quod raro ausint prope accedere; hoc quoque per plures experientias datum est scire, ex quibus aliquid etiam velim præferre. Spiritus qui e mundo in alteram vitam veniunt, nihil potius cupiunt quam venire in Cœlum, pæne omnes id expectant, credentes quod Cœlum non sit nisi quam intromitti & recipi; quapropter etiam quia cupiunt, ad aliquam societatem cœli ultimi feruntur; qui in amore sui & mundi sunt, cum ad primum limen illius Cœli veniunt, incipiunt angere ac interius ita cruciari, ut sentiant in se potius infernum quam cœlum, quapropter dejiciunt se præcipites inde, nec quiescunt priusquam in infernis apud suos. Sæpius etiam factum est, quod tales desideraverint nosse quid gaudium cœleste, & cum audiverunt quod in interioribus Angelorum sit, cupiverunt communicationem ejus secum, quare etiam factum est, nam quod spiritus, qui nondum est in cœlo vel in inferno, cupit, hoc etiam ei datur, si conducit; facta communicatione, cæperunt cruciari, in tantum ut nescirent præ dolore quomodo comprimerent corpus; visum est, quod detruderent caput usque ad pedes, seque dejicerent in terram, ac ibi serpentis modo contorquerent se in orbes, & hoc ex interiori cruciatu; talem effectum edidit jucundum cœleste apud illos qui in jucundis ex amore sui & mundi erant; causa est, quia amores illi prorsus oppositi sunt, & cum oppositum in oppositum agit, fit talis dolor; & quia jucundum cœleste intrat per viam internam, ac influit in jucundum contrarium, torquet interiora quæ in jucundo illo sunt, retrorsum, ita in sibi oppositum, inde tales cruciatus. Quod oppositi sint, est, ut supra dictum est, quia amor in Dominum & amor erga proximum, volunt communicare omnia sua aliis, hoc enim eorum jucundum est, & amor sui & mundi volunt auferre aliis sua, & ad se derivare, & quantum hoc possunt tantum in jucundo sunt. Ex his quoque sciri potest, unde est quod Infernum sit separatum a cœlo, omnes enim qui in Inferno sunt, fuerunt, cum vixerunt in mundo, in solis jucundis corporis & carnis ex amore sui & mundi, omnes autem qui in Cœlis, fuerunt, cum vixerunt in mundo, in jucundis animæ & spiritus ex amore in Dominum & ex amore erga proximum; qui amores quia oppositi sunt, ideo etiam Inferni & Cœli prorsus separati sunt, & quidem in tantum,

ut

ut spiritus qui in inferno est ne quidem ausit ejicere inde unum digitum, aut elevare summum capitis, nam quantillum ejicit aut elevat, torquetur & cruciatur : hoc quoque sæpius visum est.

401. Homo qui in amore sui & mundi est, quamdiu in corpore vivit, sentit jucundum ex illis, & quoque in singulis voluptatibus quæ sunt ex illis : homo autem qui in amore in Deum & in amore erga proximum est, quamdiu in corpore vivit, non sentit manifeste jucundum ex illis, & ex affectionibus bonis quæ sunt ex illis, sed modo beatum pæne imperceptibile, quia reconditum est in interioribus ejus, & obvelatum ab exterioribus quæ sunt corporis, & per curas mundi hebetatum : at mutantur prorsus status post mortem ; jucunda amoris sui & mundi vertuntur tunc in dolorifica ac dira, quia in talia quæ vocantur ignis infernalis, & per vices in spurca & sordida immundis illorum voluptatibus correspondentia, quæ tunc illis, quod mirum, jucunda sunt : Sed jucundum obscurum, ac beatum pæne imperceptibile, quod fuerat apud illos in mundo, qui in amore in Deum & in amore erga proximum fuerunt, vertitur tunc in jucundum Cœli, quod omnibus modis perceptibile & sensibile fit ; id enim beatum, quod reconditum latuit in interioribus, cum vixerunt in mundo, revelatur tunc ac emittitur in manifestum sensum, quia in spiritu tunc sunt, & id jucundum eorum spiritus fuit.

402. Omnia jucunda Cœli conjuncta sunt ac insunt usibus, quia usus sunt bona amoris & charitatis, in quibus sunt Angeli ; quapropter talia cuilibet jucunda sunt, quales sunt usus, & quoque in tali gradu, in quali est affectio usus. Quod omnia jucunda cœli sint jucunda usus, constare potest ex comparatione cum quinque corporis sensibus apud hominem ; datum est cuivis sensui jucundum secundum ejus usum, visui suum jucundum, auditui suum, olfactui suum, gustui suum, & tactui suum ; visui jucundum ex pulchritudine & formis, auditui ex harmoniis, olfactui ex odoriferis, gustui ex sapidis ; usus, quos singuli præstant, sciunt, qui expendant, & plenius qui correspondentias norunt ; quod visui tale jucundum sit, est ex usu quem præstat intellectui, qui est visus internus ; quod auditui tale jucundum sit, est ex usu quem præstat & intellectui & voluntati per auscultationem ; quod olfactui tale jucundum sit, est ex usu quem præstat cerebro & quoque pulmōi ; quod gustui tale jucundum sit, est ex usu quem præstat ventriculo & inde universo corpori, nutriendo illud ; jucundum conjugiale, quod est jucundum purius & exquisitius tactus, præstantius est omnibus illis ob usum, qui est procreatio Generis humani, & inde Angelorum cœli. Hæc jucunda illis sensoriis insunt ex influxu Cœli, ubi omne jucundum est usus, & secundum usum.

403. Quidam spiritus ex opinione in mundo capta crediderunt, quod felicitas cœlestis consisteret in vita otiosa, in qua serviantur ab aliis, sed illis dictum est, quod nusquam aliqua felicitas consistat in eo ut quiescant, & inde habeant felicitatem, ita quisque vellet habere felicitatem aliorum pro se, & cum quisque, nullus haberet ; talis vita foret non activa sed otiosa, in qua torpescerent ; cum tamen notum iis esse possit, quod absque vita activa nulla

vitæ felicitas, & quod otium ejus vitæ sit modo recreationis causa, ut alacrior ad activum suæ vitæ redeat: dein multis ostensum est, quod vita Angelica consistat in præstandis bonis charitatis, quæ sunt usus, & quod omnis felicitas Angelis sit in usu, ex usu, & secundum usum. Qui talem ideam habuerunt, quod gaudium cœleste consisteret in eo, ut otiosi viverent, respirantes in otio gaudium æternum, ut pudefierent, datum erat illis percipere, qualis vita talis, & percepta est quod tristissima, & quod pereunte sic omni gaudio, post paucum tempus eam fastidirent & nausearent.

404. Spiritus qui se credebant instructiores aliis, dicebant quod fides illorum fuerit in mundo, quod gaudium cœleste consisteret in eo solum, ut laudarent & celebrarent Deum, & quod ea esset vita activa; sed illis dictum est, quod laudare & celebrare Deum, non sit talis vita activa, & quod Deus nec opus habeat laudibus & celebratione, sed quod velit ut præstent usus, ac ita bona quæ vocantur bona charitatis: at illi non potuerunt habere in bonis charitatis aliquam ideam gaudii cœlestis, sed servitutis; verum quod liberissimum sit, quia ex affectione interiore, & cum ineffabili jucunditate conjunctum, testati sunt Angeli.

405. Pæne omnes qui in alteram vitam veniunt, putant quod Infernum sit simile unicuique, & quod Cœlum sit simile unicuique, cum tamen utrobivis infinitæ varietates & diversitates sunt, & nusquam uni prorsus simile infernum sit, nec usquam uni prorsus simile Cœlum, quod alteri; sicut nusquam datur unus homo, spiritus ac angelus prorsus similis alteri, ne quidem quoad faciem; cum solum cogitarem, quod bini essent prorsus similes aut æquales, horrerunt Angeli, dicentes quod omne unum formetur ex consensu harmonico plurium, & quod tale unum sit, qualis ille consensus est; & quod ita omnis societas Cœli unum faciant, & quod omnes societates cœli unum, & hoc ex solo Domino per amorem (z). Usus in Cœlis similiter in omni varietate & diversitate sunt, & nusquam unius usus prorsus similis ac idem est cum usu alterius, ita nec unius jucunditas cum alterius; & adhuc magis, jucunda cujusvis usus sunt innumerabilia, ac innumerabilia illa similiter varia, sed usque conjuncta in eo ordine ut se mutuo spectent; sicut usus cujusvis Membri, Organi & Visceris in corpore, & adhuc magis sicut cujusvis vasis & fibræ in unoquoque Membro, Organo & Viscere, quæ omnia & singula ita consociata sunt, ut suum bonum spectent in altero, & sic in omnibus, & omnia in singulis; ex hoc universali & singulari aspectu sicut unum agunt.

406. Cum

(z) Quod unum ex variis consistat, & inde formam & quale accipiat, & perfectionem secundum quale harmoniæ & consensus, n: 457. 3241. 8003. Quod infinita varietas sit, & nusquam aliquid idem cum altero, n: 7236. 9002. In cœlis pariter, n: 5744. 4005. 7236. 7833. 7836. 9002. Quod inde omnes societates in cœlis, & unusquisque Angelus in societate a se invicem distincti sunt, quia in vario bono & usu, n: 690. 3241. 3519. 3804. 3986. 4067. 4149. 4263. 7236. 7833. 3986. Quod Divinus Amor Domini disponat omnes in formam cœlestem, & conjungat ut sicut unus homo sint, n: 457. 3986. 5598.

406. Cum spiritibus qui e mundo recentes venerunt, aliquoties loquutus sum de statu vitæ æternæ, quod nempe scire interest, quis Dominus Regni, quale regimen, & quæ regiminis forma; sicut qui in mundo in aliud Regnum veniunt; iis nihil prius est quam scire, quis & qualis Rex, quale regimen, & plura quæ istius Regni sunt; magis in hoc Regno, in quo in æternum victuri sunt; sciant itaque, quod Dominus sit Qui regit Cœlum, & quoque Universum, nam qui regit unum regit alterum, ita quod Regnum, in quo nunc sunt, sit Domini, & quod hujus Regni leges sint veritates æternæ, quæ omnes fundantur in ea Lege, ut ament Dominum supra omnia, & proximum ut semet; imo nunc adhuc magis si velint esse sicut Angeli, quod amare debeant proximum plus quam semet. Cum hæc audiverunt, nihil respondere potuerunt, quia in vita corporis tale quid audiverunt, sed non crediderunt; mirati quod talis amor sit in Cœlo, & quod dabilis ut quisquam amet proximum plusquam semet; sed informati sunt, quod omnia bona immensum crescant in altera vita, & quod talis vita sit in corpore, ut non ultra progredi possint, quam amare proximum ut semet, quia in corporeis; at his remptis tunc amor magis purus fit, & tandem Angelicus, qui est amare proximum plusquam semet, nam in Cœlis jucundum est bonum facere alteri, & non jucundum facere sibi bonum, nisi ut fiat alterius, ita propter alterum; & quod id sit amare proximum plusquam semet. Quod talis amor dabilis sit, dicebatur quod in mundo constare possit ex quorundam amore conjugiali, quod prætulerint mortem quam ut læderetur conjux; ex amore parentum erga liberos, quod mater potius famem patiatur, quam ut videat infantem esurire; ut & ab amicitia sincera, quod pro amicis pericula subeant; & ex amicitia civili & simulata, quæ æmulari vult sinceram, quod potiora offerant illis quibus dicunt bene velle, & quoque quod tale ore ferant tametsi non corde; demum ex natura amoris, quæ talis est, ut gaudium ejus sit inservire aliis, non sui sed ejus causa. Verum hæc non potuerunt capere illi qui se præ aliis amabant, & qui lucri avidi in vita corporis fuerunt, omnium minime avari.

407. Quidam qui in vita corporis potens fuit præ aliis, in altera vita retinuit quod etiam imperare vellet; cui dictum est, quod in alio Regno sit, quod æternum, & quod imperare ejus in terra mortuum sit, & quod nunc non æstimetur quisquam, quam secundum bonum & verum, & secundum Misericordiam Domini, in qua ex vita in mundo sit; tum quod hoc Regnum se habeat sicut in terra, ubi æstimantur propter opes, & propter gratiam apud Principem; opes hic sunt bonum & verum, & gratia apud principem est Misericordia in qua est homo secundum vitam suam in mundo apud Dominum; si aliter velit imperare, rebellis est, nam in Alio Regno est; his auditis pudefactus est.

408. Loquutus sum cum spiritibus, qui putabant Cœlum & Gaudium cœleste in eo consistere ut magni sint; sed dictum est iis, quod in Cœlo maximus sit qui minimus, nam minimus dicitur, qui nihil potest & sapit, ac vult nihil posse & sapere ex se sed ex Domino, talis minimus maximam

felicitatem habet; & quia maximam felicitatem habet, sequitur inde quod sit maximus, nam sic a Domino omnia potest & præ omnibus sapit; & quid est maximus esse nisi quam felicissimus, felicissimum enim esse quærunt potentes per potentiam, & divites per divitias. Porro dictum est, quod non consistat cœlum in eo, ut desideret minimum esse ob finem ut sit maximus, tunc enim spirat & cupit esse maximum, sed est, ut ex corde aliis melius velit quam sibi, & servire aliis eorum felicitatis gratia, ex nullo fine propter se ut remuneretur, sed ex amore.

409. Ipsum Gaudium cœleste, quale est in sua essentia, non describi potest, quia est in intimis vitæ Angelorum, & inde in singulis cogitationis & affectionis eorum, & ex his in singulis loquelæ & in singulis actionis; est sicut interiora essent plane aperta, & resoluta ad recipiendum jucundum & beatum, quod dispergitur in singulas fibras, & sic per totum, unde perceptio & sensatio ejus est talis ut non describi possit; quod enim ab intimis inchoat, hoc influit in singula quæ ex intimis derivata sunt, & se propagant semper cum augmento versus exteriora. Spiritus boni qui nondum in illo jucundo sunt, quia nondum in Cœlum evecti, cum percipiunt illud ex Angelo ex ejus amoris sphaera, implentur tali jucundo, ut veniant quasi in dulce deliquium: hoc aliquoties factum est cum illis, qui desiderabant scire quid gaudium cœleste.

410. Quidam Spiritus etiam desiderabant scire quid gaudium cœleste, ideo concessum est percipere illud ad eum gradum, ut non plus sustinere possent; sed usque non erat gaudium angelicum, vix erat sicut minimum Angelicum, quod appercipere per communicationem datum est, erat tam leve ut fere frigidiusculum, quod tamen vocabant cœlestissimum, quia erat intimum eorum: inde constabat non solum quod gaudiorum cœli gradus sint, sed etiam quod intimum unius vix accedat ad ultimum aut medium alterius; tum quod cum aliquis intimum sui accipit, in gaudio suo cœlesti sit, & quod adhuc interius non sustineat, eique dolorificum evadat.

411. Quidam Spiritus non mali lapsi sunt in quietem, sicut in somnum, & sic quoad interiora quæ mentis eorum, translati sunt in Cœlum; nam spiritus, antequam interiora eorum aperta sunt, transferri possunt in Cœlum, ac erudiri de felicitate illorum qui ibi sunt; vidi eos sic quievisse per semihorium, & dein relapsos in exteriora in quibus prius erant, & quoque tunc in recordationem eorum quæ viderunt, dicebant quod fuerint inter Angelos in Cœlo, & quod ibi viderint & perceperint stupenda, omnia splendentia sicut ex auro, argento, & lapidibus pretiosis, in admirandis formis, quæ variabantur mirabiliter; & quod Angeli non delectati sint ipsis externis, sed illis quæ repræsentabant, quæ erant Divina ineffabilia, & sapientiæ infinitæ; & quod hæc fuerint illis gaudio; præter innumera, quæ linguis humanis ne quidem ad myriadis partem possent exprimi, nec cadere in ideas ubi aliquid materiale.

412. Fere omnes qui in alteram vitam veniunt, ignorant quid beatitudo & felicitas cœlestis, quia quid & quale gaudium internum nesciunt, solum ex lætitiis

lætitiis & gaudiis corporeis & mundanis perceptionem capiunt; quare quod ignorant, nihil esse putant, cum tamen gaudia corporea & mundana sunt nihili respective; ideo probi, qui non sciunt quid gaudium cœleste, ut sciant & cognoscant, feruntur primum ad Paradisiaca, quæ omnem imaginationis ideam excedunt; tunc arbitrati venisse in Paradisum cœlestem, sed docentur quod id non sit felicitas vere cœlestis; quare datur iis cognoscere status interiores gaudii ad intimum eorum perceptibiles; dein auferuntur in statum pacis usque ad intimum eorum, fatentes tunc quod nihil ejus usquam expressibile sit, nec cogitabile: denique in statum innocentiae, etiam usque ad sensum eorum intimum: inde nosse iis datur, quid vere bonum spirituale & cœleste.

413. Sed ut scire possem, quid & quale Cœlum & Cœleste gaudium, sæpe & diu a Domino datum est percipere jucunditates gaudiorum cœlestium, quare, quia ab experientia viva, possum scire, sed nusquam describere: ast ut solum idea eorum habeatur, aliquid dicitur: est Affectio jucunditatum & gaudiorum innumerabilium, quæ commune quoddam simul sistunt, in quo communi, seu in qua communi affectione, sunt innumerabilium affectionum harmoniæ, quæ distincte non perveniunt ad perceptionem, sed obscure, quia communissima perceptio; usque percipere datum est, quod innumerabilia inessent, ita ordinata, ut describi nusquam possint; innumerabilia illa, qualia, ex Cœli ordine fluunt: talis ordo est in affectionis singulis & minimis, quæ modo ut communissimum unum sistuntur & percipiuntur secundum capacitatem ejus qui subjectum: verbo, infinita in ordinatissima forma insunt cuivis communi, & nihil non vivit, & afficit, & quidem omnia ab intimis, nam gaudia cœlestia ab intimis procedunt. Perceptum quoque, quod gaudium & delitium sicut a corde veniret, se diffundens mollissime per omnes fibras intimas, & inde in fibras congregatas, cum tali jucunditatis intimo sensu, ut fibra sit quasi nihil nisi gaudium & delitium, & omne perceptivum & sensitivum inde similiter, vivens ex felicitate; voluptatum corporis gaudium, ad illa gaudia, est sicut crassus & pungens grumus respective ad puram & lenissimam auram. Observatum est, quod cum omne meum jucundum vellem transferre in alterum, influeret continue jucundum loco ejus interius & plenius, quam prius; & quod quantum hoc vellem, tantum influeret; & perceptum est, quod hoc a Domino.

414. Qui in Cœlo sunt, continue ad verum vitæ pergunt; & quo plura millia annorum vivunt, eo ad verum jucundius & felicius, & hoc in æternum, cum incrementis, secundum amoris, charitatis & fidei progressus & gradus. Ex sexu fœminino, quæ seniles ac senio confectæ mortuæ sunt, & in fide in Dominum, charitate erga proximum, & in amore conjugiali felici cum marito vixerunt, post annorum successum, magis & magis in juventutis & adolescentiæ florem veniunt, inque pulchritudinem, quæ excedit omnem pulchritudinis ideam usquam visu perceptibilem; bonitas & charitas est quæ format, & sui simile sistit, & facit ut jucundum & pulchrum charitatis ex singularissimis faciei eluceat, sic ut ipsæ charitatis formæ sint; vifæ

vifæ sunt quibusdam, & obftupuerunt: charitatis forma eft talis, quæ ad vivum confpicitur in Cœlo, quod ipfa charitas fit quæ effigiat & effigiatur, & quidem fic, ut totus Angelus, cum primis facies, fit quali charitas, quæ manifefte & apparet & percipitur; quæ forma, cum fpectatur, eft pulchritudo ineffabilis, afficiens charitate ipfam vitam mentis intimam: verbo, fenefcere in Cœlo eft juvenefcere: qui in amore in Dominum & in charitate erga proximum vixerunt, tales formæ, feu tales pulchritudines, in altera vita fiunt; omnes Angeli tales formæ funt, cum innumerabili varietate; ex his Cœlum.

De Immenfitate Cœli.

415. **Q**UOD Cœlum Domini immenſum fit, conſtare poteſt ex pluribus, quæ in antecedentibus dicta & oſtenſa ſunt, cum primis ex eo, quod Cœlum fit ex Humano genere, videatur ſupra n: 311 ad 317, & non modo ex illo, quod intra Eccleſiam natum eſt, ſed etiam ex illo, quod extra, n: 318 ad 328, ita ex omnibus a primo ortu hujus telluris, qui in bono vixerunt. Quanta multitudo hominum in univerſo hoc terrarum orbe eſt, quiſque qui de Partibus, Regionibus & Regnis hujus Telluris aliquid novit, concludere poteſt; qui calculum init, deprehendet, quod inde ad plura millia hominum quolibet die obeant, ita intra Annum ad aliquot myriades ſeu milliones, & hoc a primis temporibus, a quibus interceſſerunt aliquot millia annorum, qui omnes poſt obitum in alterum mundum, qui vocatur mundus ſpiritualis, venerunt, & jugiter veniunt. Quot autem ex illis Angeli Cœli facti ſunt & fiunt, non dici poteſt; hoc mihi dictum eſt, quod antiquis temporibus permulti, quia tunc homines interius & plus ſpiritualiter cogitaverunt, ac inde in cœleſti affectione fuerunt; at quod ſequentibus ævis non tam multi, quia homo ſucceſſu temporis exterior factus eſt, & plus naturaliter capit cogitare, & inde in terreſtri affectione eſſe. Ex his primum conſtare poteſt, quod Cœlum ex ſolis incolis hujus telluris magnum ſit.

416. Quod Cœlum Domini immenſum fit, conſtare poteſt ex eo ſolo, quod omnes Infantes ſive intra ſive extra Eccleſiam nati ſint, adoptentur a Domino, & fiant Angeli, quorum numerus ad quartam ſeu quintam partem totius Generis humani in tellure exſurgit. Quod unusquiſque Infans, ubicunque natus eſt, ſive intra Eccleſiam ſive extra illam, ſive a parentibus piis ſive ab impiis, cum moritur, recipiatur a Domino, & in Cœlo educetur, & ſecundum Divinum Ordinem doceatur & imbuatur affectionibus boni, & per illas cognitionibus veri, & dein ſicut perficitur intelligentia & ſapientia, introducatur in Cœlum, & fiat Angelus, videatur ſupra n: 329 ad 345; quanta itaque multitudo Angelorum Cœli a prima creatione ad hodiernum tempus ex illis ſolis exſtiterit, concludi poteſt.

417. Quam

417. Quam immensum sit Cœlum Domini, constare etiam potest ex eo quod omnes Planetæ coram oculis in nostro Mundo solari conspici, si Tellures, & præterea quod innumerabiles sint in universo, & omnes plenæ incolis, de quibus in peculiari Opusculo de Telluribus illis actum est, ex quo hæc sequentia velim afferre. “ Quod plures Tellures sint, & super illis
 “ homines, & inde Spiritus & Angeli, notissimum est in altera vita, nam
 “ cuivis ibi, qui ex amore veri & inde usus desiderat, cum spiritibus aliarum Tellurum loqui conceditur, & inde confirmari de pluralitate Mundorum, ac informari quod Genus humanum non solum ex una Tellure
 “ sit, sed ex innumeris. Loquutus sum cum nostræ Telluris Spiritibus aliquoties de ea re, & dictum, quod homo qui intellectu pollet, scire possit
 “ ex multis quæ novit, quod plures Tellures sint, & ibi homines; nam ex
 “ ratione concludi potest, quod tantæ moles, quantæ sunt Planetæ, quorum
 “ aliqui magnitudine excedunt hanc Tellurem, non sint moles vacuæ, & creatæ ut modo ferantur & spatientur circum Solem, ac luceant paucosuo lumine pro una Tellure, sed quod illorum usus insignior, quam talis,
 “ oporteat esse. Qui credit, sicut quisque credere debet, quod Divinum
 “ non creaverit Universum propter alium finem, quam ut Humanum genus
 “ existat, & inde Cœlum, nam Genus humanum est seminarium Cœli, is
 “ non potest non credere, quam quod homines sint, ubicunque aliqua Tellus.
 “ Quod Planetæ, qui coram oculis nostris visibiles sunt, quia intra terminos
 “ Mundi hujus solis, Tellures sint, manifeste sciri potest ex eo, quod corpora terrestris materiæ sint, quia Solis lumen reflectunt, & inspecti per
 “ vitra optica non apparent sicut stellæ rutili ex flamma, sed sicut terræ ex
 “ obscuris variegati; tum ex eo, quod illi, similiter ac nostra Tellus, circum Solem ferantur & progrediantur via Zodiaci, & inde faciant Annos
 “ & Anni tempora, quæ sunt Ver, Æstas, Autumnus & Hyems; similiter
 “ quod circum axem suum, pariter ac nostra Tellus, rotentur, & inde faciant Dies, & diei tempora, nempe Mane, Meridiem, Vesperam & Noctem;
 “ & insuper quod aliqui eorum habeant Lunas, quæ vocantur Satellites, & circum orbem suum statis temporibus vagantur, sicut Luna circum nostrum;
 “ & quod Planeta Saturnus, quia longissime a Sole distat, habeat quoque Cingulum magnum luminosum, quod multam lucem, tametsi reflexam, telluri isti dat. Quis usquam, qui hæc novit, & ex
 “ ratione cogitat, dicere potest, quod hæc inania corpora sint. Insuper cum
 “ Spiritibus loquutus sum, quod ab homine credi queat, quod in universo
 “ sint Tellures plures quam una, ex eo quod Cœlum Astriferum tam immensum sit, ac tot innumerabiles ibi Stellæ, quarum unaquævis in suo
 “ loco seu in suo mundo est Sol, ac instar nostri Solis, in varia magnitudine:
 “ qui rite expendit, is concludit, quod totum illud tam immensum non
 “ possit non esse quam medium ad finem, qui ultimus creationis, qui finis
 “ est Regnum Cœleste, in quo Divinum cum Angelis & hominibus habitare
 “ potest; Universum enim aspectabile, seu Cœlum illustre tot innumeralibus
 “ stellis, quæ sunt totidem Soles, est modo medium ut existant Tellures, &

“ Super illis homines, ex quibus Regnum Cœleste. Ex his rationalis homo non
 “ aliter cogitare potest, quam quod tam immensum Medium ad tantum finem,
 “ non factum sit pro Humano genere ex una Tellure; quid hoc foret pro
 “ Divino, quod Infinitum, cui parum & vix aliquid essent millia, imo my-
 “ riades Tellurum, & omnes plenæ incolis. Sunt Spiritus, quorum unicum
 “ studium est sibi acquirere cognitiones, quia illis solis delectantur, illis
 “ Spiritibus ideo licet circumvagari, & quoque extra hujus Solis mundum
 “ transire in alios, ac sibi cognitiones comparare: hi dixerunt, quod non
 “ solum sint Tellures, super quibus homines, in hoc Solari Mundo, sed
 “ etiam extra eum, in Cœlo Astrifero, immenso numero: hi Spiritus sunt
 “ ex Planeta Mercurii. Calculus initus est, si forent 1000,000 Tellures in
 “ Universo, & in unaquavis Tellure homines numero 300,000,000, seu 300
 “ Milliones, & 200 Generationes intra 6000 Annos, & cuique homini seu
 “ spiritui daretur spatium 3 ulnarum cubicarum, quod numerus tot hominum,
 “ seu spirituum in unam summam collectus non usque impleteret spatium
 “ hujus telluris, ac vix ultra spatium unius satellitis circum Planetas, quod
 “ foret spatium in universo parvitatæ pæne inconspicuæ, nam Satelles coram
 “ nudo oculo ægre apparet: quid hoc pro Creatore Universi, Cui non satis
 “ esset, si totum Universum foret impletum, est enim Infinitus. De his
 “ cum Angelis loquutus sum, qui dixerunt, quod illi similem ideam de
 “ paucitate Generis humani respective ad Infinitatem Creatoris habeant, sed
 “ usque quod illi non ex spatiis, sed ex statibus cogitent, & quod secundum
 “ eorum ideam Tellures numero tot myriadam, quot usquam cogitari possent,
 “ usque prorsus nihil forent ad Dominum.” De Telluribus in Universo, &
 de earum incolis & inde Spiritibus & Angelis, videatur in supradicto Opus-
 culo: illa, quæ ibi sunt, mihi revelata & ostensa sunt, ob finem ut sciatur,
 quod Cœlum Domini immensum sit, & quod totum sit ex Humano Genere,
 tum quod Dominus noster ubivis agnoscatur pro Deo Cœli & Terræ.

418. Quod Cœlum Domini immensum sit, etiam constare potest ex eo,
 quod Cœlum in toto complexu referat Unum Hominem, & quoque Corre-
 spondeat omnibus & singulis apud hominem, & quod illa Correspondentia nus-
 quam impleri possit, quoniam non modo Correspondentia est cum singulis
 Membris, Organis, & Visceribus corporis in Genere, sed etiam in particulari
 & singulari cum omnibus & singulis viscerulis & organulis, quæ intra illa,
 imo cum singulis vasis & fibris; & non modo cum illis, sed etiam cum sub-
 stantiis organicis, quæ interius recipiunt influxum Cœli, unde homini activi-
 tates interiores inservientes ejus animi operationibus; nam quicquid interius in
 homine existit, in formis quæ sunt substantiæ, existit, quod enim non in
 substantiis ut subjectis existit, nihil est: omnium horum Correspondentia est
 cum Cœlo, ut constare potest ex Articulo, ubi de Correspondentia omnium
 Cœli cum omnibus hominis n: 87 ad 102, actum est: hæc Correspondentia
 nusquam impleri potest, quia quo plures consociationes angelicæ sunt quæ uni
 Membro correspondent, eo perfectius fit cœlum; crescit enim omnis perfectio
 in Cœlis secundum pluralitatem: causa quod perfectio in cœlis crescat secun-
 dum

dum pluralitatem, est, quia ibi est unus finis omnium, ac unanimus aspectus omnium ad illum finem; hic finis est Commune bonum, quod cum regnat etiam a communi bono est bonum singulis, & a singulorum bonis est bonum communi; hoc fit quia Dominus omnes in Cœlo ad Se vertit, videatur supra n: 123, & per id facit ut unum sint in Se. Quod plurium unanimitas & concordia, imprimis ex tali origine, & in tali vinculo, perfectionem producat, quisque ex ratione aliquantum illustrata perspicere potest.

419. Datum etiam est videre extensionem Cœli habitati, & quoque non habitati, & vidi quod extensio Cœli non habitati tanta esset, ut non impleri possit in æternum, si vel darentur plures myriades Tellurum, & in qualibet Tellure tanta multitudo hominum, quanta in nostra, de qua re etiam videatur in Opusculo de Telluribus in Universo n: 168.

420. Quod Cœlum non immensum sit, sed parvum, opinantur quidam ex aliquibus locis in Verbo secundum sensum ejus literæ intellectis, ut ex illis ubi dicitur, quod in Cœlum modo pauperes recipiantur; tum quod non nisi quam electi; & quod solum qui intra Ecclesiam, & non qui extra; quod solum illi, pro quibus Dominus intercedit; quod Cœlum occludatur cum impletum est, & quod hoc tempus præfinitum sit: sed illi non sciunt, quod Cœlum nusquam claudatur, & quod non sit aliquod tempus præfinitum, nec multitudo definita; & quod Electi dicantur qui in vita boni & veri sunt (*aa*); & quod Pauperes qui non in cognitionibus boni & veri sunt, & usque desiderant illas, hi quoque ex desiderio illo vocantur esurientes (*bb*). Qui de parvitate Cœli ex non intellectu Verbo opinionem ceperunt, nec sciunt aliter quam quod Cœlum sit in uno loco, ubi Conventus omnium, cum tamen Cœlum ex innumeris Societatibus consistit, videatur supra n: 41 ad 50; & quoque non sciunt aliter, quam quod Cœlum sit unicuique ex immediata Misericordia, & sic quod solum sit intromissio & receptio ex beneplacito; nec intelligunt, quod Dominus ex Misericordia ducat unumquemvis qui recipit Ipsum, & quod is recipiat Ipsum qui vivit secundum leges Ordinis Divini, quæ sunt præcepta amoris & fidei, & quod duci ita a Domino, ab infantia ad ultimum vitæ in mundo, & dein in æternum, sit Misericordia quæ intelligitur: fœciant itaque, quod unusquisque homo nascatur ad Cœlum, & quod recipiatur qui Cœlum recipit in se in mundo, & excludatur qui non recipit.

(*aa*) Electi quod sint qui in vita boni & veri, n: 3755. 3900. Quod non sit electio & receptio in Cœlum ex Misericordia, sicut intelligitur, sed secundum vitam, n: 5057. 5058. Quod Misericordia Domini immediata non detur, sed mediata; hoc est, illis qui vivunt secundum præcepta Ipsius, quos ex Misericordia ducit continue in mundo, & postea in æternum, n: 10659. 8700.

(*bb*) Quod per Pauperes in Verbo intelligantur qui spiritualiter pauperes sunt, qui sunt qui in ignorantia veri, & usque desiderant instrui, n: 9209. 9253. 10227. Quod de illis dicatur esurire & sitire, quod est desiderare cognitiones boni & veri, per quas introductio in Ecclesiam & Cœlum, n: 4958. 10227.

D E

Mundo Spirituum

E T D E

Statu hominis post mortem.

Quid Mundus Spirituum.

421. **M**UNDUS Spirituum non est Cœlum; nec est Infernum, sed est locus seu status medius inter utrumque; illuc enim homo post mortem primum venit, & dein post exactum tempus secundum vitam suam in mundo vel elevatur in Cœlum vel conjicitur in Infernum.

422. Mundus Spirituum est locus medius inter Cœlum & Infernum; quoque est status hominis post mortem medius; quod sit locus medius; patuit mihi ex eo, quod Inferna sint infra, & Cœli supra; & quod sit status medius, ex eo, quod homo, quamdiu ibi est, nondum in Cœlo est, nec in Inferno. Status Cœli apud hominem est Conjunctio boni & veri apud illum, & status Inferni est conjunctio mali & falsi apud illum: quando apud hominem spiritum conjunctum est bonum vero, tunc venit in Cœlum; quia ut dictum est, conjunctio illa est Cœlum apud illum; quando autem apud hominem spiritum conjunctum est malum falso, tunc venit in Infernum, quia Conjunctio illa est Infernum apud illum; hæc Conjunctio fit in Mundo spirituum, quoniam tunc homo in statu medio est. Simile est, si dicas conjunctionem Intellectus & Voluntatis, aut si dicas conjunctionem veri & boni.

423. Primum hic aliquid dicendum est de conjunctione Intellectus & Voluntatis, ac de simili ejus cum conjunctione boni & veri, quoniam illa conjunctio fit in Mundo spirituum. Est homini Intellectus & est Voluntas, Intellectus recipit vera, & formatur ex illis, ac Voluntas recipit bona, & for-

formatur ex illis, quapropter quicquid homo intelligit & inde cogitat, hoc dicit verum, & quicquid homo vult & inde cogitat, hoc dicit bonum: homo potest cogitare ex intellectu, & inde appercipere quod verum sit, & quoque quod bonum; sed usque id non cogitat ex voluntate, nisi velit illud & faciat illud; cum vult illud & ex velle facit illud, tunc est id tam in intellectu quam in voluntate, proinde in homine, nam Intellectus solus non facit hominem, nec voluntas sola, sed intellectus & voluntas simul, quapropter quod est in utroque, hoc in homine est, ac ei appropriatum; quod solum est in intellectu, hoc quidem est apud hominem, sed non in illo, est modo res memoriæ ejus, ac res scientiæ in memoria, de qua potest cogitare cum non in se est, sed extra se cum aliis, ita de qua potest loqui & ratiocinari, & quoque secundum quam simulare affectiones & gestus.

424. Quod homo possit cogitare ex intellectu, & non simul ex voluntate, est provisum ob finem, ut possit reformari, nam homo per vera reformatur, & vera, ut dictum est, sunt intellectus: homo enim nascitur in omne malum quoad voluntatem, inde non alicui bonum vult ex se sed sibi soli, & qui sibi soli bonum vult, delectatur malis quæ sunt aliis, imprimis propter se; vult enim derivare in se omnium aliorum bona, sive sint honores sive opes, & quantum hoc potest, in se lætatur: ut hoc voluntarium emendetur & reformetur, datum est homini, ut possit intelligere vera, & per illa affectiones mali, quæ scaturiunt ex voluntate, domare: inde est, quod homo possit cogitare ex intellectu vera, & quoque loqui illa, & facere illa, sed usque non potest cogitare illa ex voluntate, priusquam talis est, ut ex se, hoc est, ex corde velit illa & faciat illa: quando homo talis est, tunc quæ cogitat ex intellectu sunt fidei ejus, & quæ cogitat ex voluntate sunt amoris ejus, quapropter apud illum tunc se conjungunt fides & amor, sicut intellectus & voluntas.

425. Quantum itaque vera quæ intellectus sunt, conjuncta sunt bonis quæ voluntatis, ita quantum homo vult vera & inde facit illa, tantum homo Cælum in se habet, quia ut supra dictum est, conjunctio boni & veri est Cælum; quantum autem falsa, quæ intellectus sunt, conjuncta sunt malis quæ voluntatis, tantum homo infernum in se habet, quia conjunctio falsi & mali est infernum; at quantum vera quæ intellectus non conjuncta sunt bonis quæ voluntatis, tantum homo in statu medio est: fere unusquisque homo hodie in tali statu est, ut sciat vera, & ex scientia & quoque ex intellectu cogitet illa, & vel faciat multum ex illis, vel parum ex illis, vel nihil ex illis, vel contra illa ex amore mali & inde fide falsi; ideo ut sit ei vel cælum vel infernum, primum post mortem perducitur in Mundum spirituum, ac ibi fit conjunctio boni & veri illis qui elevandi sunt in Cælum, ac conjunctio mali & falsi illis qui conjiciendi sunt in Infernum: nam non licet alicui in Cælo, nec in Inferno, divisam habere mentem, nempe aliud intelligere & aliud velle, sed quod vult hoc intelliget, & quod intelligit hoc volet; quare in Cælo qui vult bonum intelliget verum, ac in Inferno qui vult malum intelliget falsum; ideo apud bonos ibi removentur falsa ac dantur vera bono illorum convenientia & conformia, ac ibi apud malos removentur vera,

vera, ac dantur falsa malo illorum convenientia & conformia. Ex his patet, quid Mundus spirituum.

426. In Mundo spirituum est ingens numerus, quia ibi est primus Conventus omnium, & ibi explorantur omnes, & præparantur: non est fixus terminus durationis illorum ibi; quidam modo intrant illum, & mox vel auferuntur in Cælum, vel dejiciuntur in Infernum; quidam permanent ibi modo ad septimanas; quidam ad plures annos, sed non ultra triginta: durationis varietates existunt ex correspondentia & non correspondentia interiorum & exteriorum apud hominem. Sed quomodo homo in illo Mundo, ab uno statu in alterum perducitur, & præparatur, in sequentibus dicetur.

427. Homines post obitum, ut primum in Mundum spirituum veniunt, a Domino probe distinguuntur, mali statim alligantur Societati infernali, in qua fuerunt in mundo quoad amorem regnantem, ac boni statim alligantur Societati cœlesti, in qua etiam fuerunt in mundo quoad amorem, charitatem & fidem. At tametsi ita distincti sunt, usque in illo Mundo conveniunt, ac inter se loquuntur omnes, quando desiderant, qui amici & noti fuerunt in vita corporis, uxores & mariti imprimis, & quoque fratres & sorores: vidi Patrem loquutum cum sex filiis, & agnovisse illos; ac plures alios cum suis affinibus & amicis; sed quia diversis animis erant ex vita in mundo, post breve tempus disjuncti sunt. At qui e Mundo spirituum in Cælum veniunt, & qui in Infernum, illi se postea non amplius vident, nec se cognoscunt, nisi simili animo ex simili amore sint; causa quod in Mundo spirituum, & non in Cœlo & Inferno, se videant, est quia illi, qui in Mundo spirituum sunt, feruntur in similes status quos in vita corporis habuerunt, ab uno in alterum; at postea omnes rediguntur in statum constantem similem statui amoris sui regnantis, in quo cognoscit unus alterum modo ex similitudine amoris, nam ut supra n: 41 ad 50 ostensum est, similitudo conjungit & dissimilitudo disjungit.

428. Mundus spirituum, sicut est status medius inter Cælum & inter Infernum apud hominem, ita quoque est Locus medius; infra sunt Inferna, & supra sunt Cœli. Omnia Inferna clausa sunt versus illum Mundum, patent modo per foramina & fissuras sicut raptum, perque hiatus in latum, quæ custodita sunt, ne aliquis exeat nisi ex permissione, quod etiam fit, flagitante aliqua necessitate, de qua in sequentibus: Cælum etiam undequaque circumseptum est, nec patet ad aliquam Societatem cœlestem aditus nisi per angustam viam, cujus introitus etiam custoditus est: illi exitus ac hi introitus sunt qui in Verbo vocantur Portæ ac Ostia Inferni & Cœli.

429. Mundus spirituum apparet sicut Vallis inter Montes & Petras, hic & ibi insinuata & elevata. Portæ & Ostia ad Societates cœlestes non apparent, solum illis qui præparati ad Cælum sunt, nec inveniuntur ab aliis; ad quamlibet Societatem e Mundo spirituum unus introitus est, post quem una via, sed quæ in ascensu divaricatur in plures. Portæ & Ostia ad Inferna nec apparent nisi quam illis, qui intraturi sunt, quibus tunc aperiuntur, quibus apertis apparent Antra furva & sicut fuliginosa, tendentia oblique deorsum in pro-

profundum, ubi iterum plura ostia sunt: per Antra illa exhalantur nidores tetri & fætores, quos boni spiritus fugiunt, quia aversationi sunt, at mali spiritus appetunt quia delectationi sunt; sicut enim quisque in mundo delectatus est suo malo, ita post mortem delectatur fætores cui malum ejus correspondet; comparari in hoc possunt avibus & feris rapacibus, ut corvis, lupis, porcis, qui ex percepto nidore ad cadaverosa & stercorea advolant & accurrunt: audivi aliquem alte exclamantem sicut ex intrinseco cruciatu, cum ferit illum halitus effluens e Cœlo; ac tranquillum & lætum, cum feriebat illum halitus effluens ex inferno.

430. Sunt etiam apud unumquemvis hominem binæ portæ, quarum una patet ad Infernum, & aperta est malis & falsis inde, altera porta patet versus Cœlum, & aperta est bonis & veris inde; porta inferni aperta est illis qui sunt in malo & inde falso, & tantum per rimas superne aliquid lucis e cœlo influit, per quem influxum homo potest cogitare, ratiocinari & loqui; porta autem Cœli aperta est illis qui in bono & inde vero sunt: sunt enim binæ viæ quæ ducunt ad mentem hominis rationalem, via superior seu interna per quam intrat bonum & verum a Domino, & via inferior seu externa, per quam malum & falsum subintrant ab inferno; ipsa Mens rationalis est in medio ad quam tendunt viæ; inde quantum lucis e Cœlo admittitur, tantum homo rationalis est, quantum autem non admittitur, tantum non rationalis est, utcunque sibi appareat. Hæc dicta sunt, ut quoque sciatur qualis correspondentia est hominis cum Cœlo & cum Inferno; mens ejus rationalis, dum in formatione est, correspondet Mundo spirituum; quæ supra illam sunt Cœlo, & quæ infra Inferno; illa quæ supra illam sunt aperiuntur & quæ infra illam clauduntur pro influxu mali & falsi apud illos qui præparantur ad Cœlum, at illa quæ infra illam sunt aperiuntur & quæ supra illam clauduntur pro influxu boni & veri apud illos qui præparantur ad infernum; inde hi non aliter spectare possunt quam infra se, hoc est, ad infernum, & illi non aliter quam supra se, hoc est, ad Cœlum: spectare supra se est ad Dominum, quia Ille est Centrum commune, ad quod spectant omnia Cœli, at spectare infra se est retro a Domino ad Centrum oppositum, ad quod spectant & vergunt omnia inferni, videatur supra n: 123. & 124.

431. Illi qui in Mundo spirituum sunt, in præcedentibus intellecti sunt per Spiritus, ubi nominati, at per Angelos illi qui in Cœlo.

Quod Unusquisque Homo fit Spiritus quoad interiora sua.

432. QUI rite expendit, nosse potest, quod Corpus non cogitet, quia est materiale, sed quod Anima quia est spiritualis; Anima hominis, de cujus immortalitate plures scripserunt, est spiritus ejus, hic enim immortalis est quoad omnia sua, hic quoque est qui cogitat in corpore,

corpore, nam spiritualis est, & spirituale recipit spirituale, ac spiritualiter vivit, quod est cogitare & velle; omnis itaque vita rationalis, quæ apparet in corpore, ejus est, & nihil corporis; corpus enim, ut supra dictum, est materiale, ac materiale, quod est proprium corporis, est adjectum & pæne sicut adjunctum spiritui, ob causam, ut spiritus hominis possit agere vitam & agere usus in naturali mundo, cujus omnia sunt materialia ac in se expertia vitæ; & quia materiale non vivit, sed modo spirituale, constare potest, quod quicquid vivit apud hominem, sit ejus spiritus, & quod corpus modo inserviât ei, prorsus sicut instrumentale vi moventi vitæ: dicitur quidem de instrumento, quod agat, moveat, aut feriat, sed credere quod sit instrumenti, & non ejus qui per id agit, movet aut ferit, fallacia est.

433. Quoniam omne quod vivit in corpore, & ex vita agit & sentit, unice est spiritus, & nihil corporis, sequitur quod spiritus sit ipse homo; seu quod simile, quod homo in se spectatus sit spiritus, & quoque in simili forma, nam quicquid vivit & sentit in homine est ejus spiritus, & nihil non in homine a capite ad plantam pedis ejus vivit & sentit, inde est, quod, cum separatur corpus ab ejus spiritu, quod dicitur mori, homo maneat usque homo, & vivat. Audivi e Cœlo, quod quidam qui moriuntur, cum jacent super ferali mensa, antequam resuscitati sunt, in suo frigido corpore etiam cogitent, nec sciant aliter quam quod adhuc vivant, sed cum differentia, quod non possint aliquam particulam materialem, quæ propria corporis est, movere.

434. Homo non potest cogitare & velle, nisi sit subjectum quod substantia ex quo & in quo; quod putatur existere absque subjecto substantiali, hoc nihil est: id sciri potest ex eo, quod homo non videre possit absque organo, quod est subjectum visus ejus, nec audire absque organo quod est subjectum auditus ejus, visus & auditus absque illis nihil sunt, nec dantur; ita quoque cogitatio quæ est visus internus, & apperceptio quæ est auditus internus, nisi hi forent in substantiis & ex illis, quæ sunt formæ organicæ, quæ subjecta, prorsus non existerent: ex quibus constare potest, quod spiritus hominis sit æque in forma, & quod sit in forma humana, & quod æque sensoriis & sensibus gaudeat cum separatus est a corpore sicut cum in illo fuit, & quod omne vitæ oculi, & omne vitæ auri, verbo omne vitæ sensus, quod est homini, non sit corporis ejus, sed spiritus ejus in illis & in singularissimis illorum; inde est, quod spiritus æque ac homines videant, audiant, & sentiant, verum post solutionem a corpore non in naturali mundo sed in spirituali; quod spiritus senserit naturaliter cum fuit in corpore, erat per materiale quod ei adjectum, sed usque tunc simul sensit spiritualiter, cogitando & volendo.

435. Hæc dicta sunt, ob causam, ut rationalis homo evincatur, quod homo in se spectatus sit spiritus, & quod corporeum ei adjectum functionum causa in mundo naturali & materiali non sit homo, sed modo instrumentale ejus spiritus. Verum præstant confirmationes ab experientia, quoniam rationalia a pluribus non capiuntur, & ab illis qui se confirmaverunt in contrario

vertuntur in res dubias per ratiocinia ex fallaciis sensuum. Qui se confirmaverunt in contrario, cogitare solent, quod Bestiæ similiter vivant & sentiant, & sic quod illis quoque spirituale sit, simile quod homini, & tamen illud cum corpore moritur; sed bestiarum spirituale non tale est, quale est spirituale hominis; est enim homini, non bestiis, intimum, in quod Divinum influit, ac elevat ad se, & per id conjungit sibi, inde homo præ bestiis cogitare potest de Deo, ac de Divinis quæ sunt Cœli & Ecclesiæ, & amare Deum ex illis & in illis, & sic Ipsi conjungi, & quod conjungi Divino potest, non dissipari potest; sed quod non conjungi potest Divino, hoc dissipatur: de Intimo quod est homini præ bestiis, supra n: 39 actum est, quod hic iterum memorandum est, quia interest, ut discutiantur fallaciæ inde captæ, ut sit a pluribus qui ob defectum scientiarum, ac intellectum non apertum, de his non rationaliter concludere possunt; hæc ibi verba sunt, "Velim Arcanum quoddam de Angelis trium Cœlorum memorare, quod prius non alicui in mentem venit, quia non intellexit gradus, de quibus n: 38; quod nempe apud unumquemvis Angelum, & quoque apud unumquemvis hominem sit gradus intimus & supremus, seu intimum & supremum quoddam, in quod Divinum Domini primum aut proxime influit, & ex quo disponit reliqua interiora, quæ secundum gradus ordinis apud illos succedunt: hoc intimum seu supremum vocari potest introitus Domini ad Angelum & ad hominem, ac ipsissimum Ipsius domicilium apud illos: per hoc intimum aut supremum homo est homo, & distinguitur a brutis animalibus, nam hæc illud non habent: inde est, quod homo secus ac animalia, possit quoad omnia interiora, quæ sunt mentis & animi ejus, elevari a Domino ad Se, possit credere in Ipsum, affici amore in Ipsum, & sic videre Ipsum, & quod possit recipere intelligentiam & sapientiam, & loqui ex ratione; inde quoque est quod vivat in æternum. Quid autem disponitur & provideretur a Domino in eo intimo, non influit manifeste in perceptionem alicujus Angeli, quia est supra ejus cogitationem, & excedit ejus sapientiam."

436. Quod homo sit spiritus quoad interiora sua, datum est mihi scire per multam experientiam, quam omnem si adducerem, implerent, sicut dicitur, membranas: loquutus sum cum spiritibus ut spiritus, & loquutus sum cum illis ut homo in corpore; & cum loquutus sum cum illis ut spiritus, non sciverunt aliter, quam quod ipse spiritus essem, & quoque in humana forma sicut illi; ita apparuerunt interiora mea coram illis, quoniam cum loquutus sum ut spiritus, materiale meum corpus non apparuit.

437. Quod homo quoad interiora sua sit spiritus, constare potest ex eo, quod postquam separatum est corpus, quod sit cum moritur, usque deinde vivat homo sicut prius: ut confirmarer in eo, datum est loqui cum fere omnibus, quos usquam notos habui in vita corporis eorum, cum quibusdam per horas, cum quibusdam per septimanas & menses, & cum quibusdam per annos, & hoc præcipue ob causam, ut confirmarer, & ut testarer.

438. His adjicere licet, quod unusquisque homo, etiam dum in corpore vivit, quoad spiritum suum sit in societate cum spiritibus, tametsi id nescit, bonus per illos in societate angelica, & malus in societate infernali; & quod in eandem societatem etiam post mortem veniat; hoc sæpius dictum & ostensum est illis, qui post mortem inter spiritus venerunt. Non quidem apparet homo in illa societate, ut spiritus, cum vivit in mundo, ex causa quia tunc naturaliter cogitat; qui autem abstracte a corpore cogitant, quia tunc in spiritu, illi quandoque in sua societate apparent, & cum apparent, dignoscuntur probe a spiritibus qui ibi sunt, vadunt enim meditabundi, obmutescunt, nec spectant ad alios, sunt sicut non videant illos, ac ut primum aliquis spiritus illos alloquitur, evanescunt.

439. Ut illustretur quod homo quoad interiora sua sit spiritus, velim ab experientia referre, quomodo fit cum homo abducitur a corpore, & quomodo cum a spiritu in alium locum auferitur.

440. Quod primum attinet, nempe abduci a corpore, hoc ita se habet; homo perducitur in statum quendam, qui medius est inter somnum & vigiliam, in quo statu cum est, non aliter scire potest quam quod prorsus vigil sit, omnes sensus tam vigiles sunt sicut in summa corporis vigilia, tam visus quam auditus, & quod mirabile, tactus, qui tunc exquisitior est quam usquam dari potest in vigilia corporis: in quo statu etiam visi sunt spiritus & angeli prorsus ad vivum, etiam auditi, & quod mirum, tacti, & tunc fere nihil corporis intererat: hic status est, de quo dicitur, *abduci a corpore, & nescire num in corpore vel extra corpus sit*. In hunc statum modo ter aut quater immissus sum, ut modo scirem qualis est, & simul quod Spiritus & Angeli omni sensu gaudeant, etiam homo quoad spiritum quando abductus est a corpore.

441. Quod alterum attinet, a spiritu in alium locum auferri, ostensum est mihi per vivam experientiam, quid sit, & quomodo fit, sed hoc solum bis & ter; solam experientiam velim afferre: per plateas urbis, & per campestria ambulans, tunc quoque in loquela cum spiritibus, non aliter scivi, quam quod ita vigil essem & videns sicut aliis temporibus, ita ambulans absque errore, & interea in visione eram, videns lucos, fluvios, palatia, domus, homines, & plura; sed postquam ita per horas ambulavi, subito eram in visu corporis, & animadverti quod in alio loco essem, quo obstupefactus valde appercepi quod in tali statu fuero, in quo illi, de quibus dicitur, quod *abducti a spiritu in alium locum*; nam dum perstat, nihil reflectitur super viam, & hoc sive foret plurium milliarium, nec reflectitur super tempus, sive foret plurium horarum aut dierum; nec fatigatio ulla percipitur; tunc quoque ducitur per vias quas ipse ignorat, usque ad locum designatum, absque errore.

442. Sed hi bini status hominis, qui sunt status ejus cum est in interioribus suis, seu quod idem, cum in spiritu, sunt extraordinarii, ostensi mihi solum ob finem, ut scirem quales sunt, quia intra Ecclesiam noti sunt; at loqui

loqui cum spiritibus, & esse eum illis sicut unus eorum, datum est mihi etiam in omni vigilia corporis, & id nunc per multos annos.

443. Quod homo quoad interiora sua sit spiritus, amplius confirmari potest ex illis, quæ supra n: 311 ad 317, dicta & ostensa sunt, ubi actum est de eo, quod Cælum & Infernum sint ex Humano genere.

444. Quod homo sit spiritus quoad interiora sua, intelligitur quoad illa quæ sunt cogitationis & voluntatis ejus, quoniam hæ sunt ipsa interiora, quæ faciunt ut homo sit homo, ac talis homo, qualis quoad illa est.

De hominis Resuscitatione a mortuis, ac Introitu in vitam æternam.

445. QUANDO Corpus non amplius potest obire suas functiones in naturali mundo correspondentes cogitationibus & affectionibus sui spiritus, quæ sunt ei ex spirituali mundo, tunc dicitur homo mori: hoc fit cum Motus respiratorii Pulmonum ac systolici Cordis cessant; sed usque non moritur homo, sed modo separatur a corporeo, quod ei fuit usus in mundo; ipse enim homo vivit: dicitur quod ipse homo vivat, quia homo non est homo ex corpore, sed ex spiritu, quoniam spiritus in homine cogitat, & cogitatio cum affectione facit hominem. Inde patet, quod homo, cum moritur, modo transeat ab uno mundo in alterum: inde est, quod Mors in Verbo in sensu ejus interno significet resurrectionem, & continuationem vitæ (a).

446. Intima communicatio spiritus est cum respiratione & cum motu cordis, cogitatio ejus cum respiratione, & affectio quæ amoris cum corde (b); quapropter cum bini illi motus cessant in corpore, illico separatio est: sunt bini illi motus, nempe respiratorius pulmonum, & systolicus cordis ipsa vincula, quibus ruptis, spiritus sibi relictus est, & corpus, quia tunc absque vita spiritus sui est, frigescit & putrescit. Quod intima communicatio spiritus hominis sit cum respiratione & cum corde, est quia omnes vitales motus inde pendunt, non solum in communi, sed etiam in omni parte (c).

A a 2

447. Spi-

(a) Quod Mors in Verbo significet resurrectionem, quoniam, cum moritur homo, continuatur usque ejus vita, n: 3498. 3505. 4618. 4621. 6036. 6222.

(b) Quod Cor correspondeat voluntati, ita quoque affectioni quæ amoris, & Respirationis pulmonum intellectui, ita cogitationi, n: 3888. Quod Cor in Verbo inde significet voluntatem & amorem, n: 7542. 9050. 10336. Et quod anima significet intellectum, fidem & verum, inde ex anima & ex corde significat quod ex intellectu, fide, vero, & quod ex voluntate, amore, bono, n: 2930. 9050. De correspondentia Cordis & Pulmonum cum Maximo Homine seu Cælo, n: 3883 ad 3896.

(c) Quod pulsus Cordis & respiratio Pulmonum in universo corpore regnent, & ubivis mutuo influant, n: 3887. 3889. 3890.

447. Spiritus hominis post separationem aliquantisper manet in corpore, sed non diutius quam ad cessationem totalem cordis, quod fit cum varietate secundum statum morbi ex quo homo moritur, nam motus cordis apud quosdam perstat diu, & apud quosdam non diu; ut primum hic motus cessat, homo resuscitatur; sed hoc fit a solo Domino: per resurrectionem intelligitureductio spiritus hominis a corpore, & introductio in mundum spiritualem, quod communiter vocatur Resurrectio. Quod non prius separatur spiritus hominis a corpore, quam cum cessavit motus cordis, est causa quia Cor correspondet affectioni quæ amoris, quæ est ipsa vita hominis, ex amore enim est cuius calor vitalis (d): quapropter quamdiu hæc conjunctio perstat, tamdiu correspondentia est, & inde vita spiritus in corpore.

448. Quomodo Resuscitatio fit, non modo mihi dictum est, sed etiam per vivam experientiam ostensum; ipsa experientia mecum facta est, ob causam ut plene scirem, quomodo fit.

449. In statum insensibilitatis quoad corporeos sensus perductus sum, ita pæne in statum morientium, manente tamén interiore vita integra cum cogitatione, ut perciperem & memoria retinerem illa quæ contingerent, & quæ contingunt illis qui e mortuis resuscitantur: percepi quod pæne adempta esset respiratio corporis, remanente respiratione interiore quæ spiritus, conjuncta cum tenui & tacita corporis. Primum tunc data est communicatio quoad pulsus cordis cum Regno cœlesti, quoniam id Regnum correspondet Cordi apud hominem (e); vixi etiam sunt Angeli inde, aliquot e longinquo; & hini prope caput: cui assidebant: inde omnis affectio propria ablata est, sed usque permanebat cogitatio & perceptio; in hoc statu eram per aliquot horas. Spiritus tunc, qui circum me fuerunt, se removebant, autumantes quod mortuus essem; sensitus etiam est odor aromaticus, sicut cadaveris conditi, nam cum Angeli cœlestes adsunt, tunc cadaverosum sentitur ut aromaticum, quem cum spiritus sentiunt, non possunt appropinquare; ita quoque arcentur mali spiritus a spiritu hominis, cum primum introducit in vitam æternam. Angeli, qui assidebant capiti, taciti erant, modo communicantes sua cogitata cum meis, quæ cum recipiuntur, sciunt Angeli quod spiritus hominis in eo statu sit, ut educi e corpore possit. Communicatio cogitationum eorum fiebat per aspectum in faciem meam; sic enim in Cœlo fiunt cogitationum communicationes. Quia mihi relicta est cogitatio & perceptio, ob causam ut scirem & reminiscerer quomodo resuscitatio fit, percipiebam quod Angeli illi primum inquirerent, quæ cogitatio mea esset, num similis illorum qui moriuntur, quæ solet esse de vita æterna, & quod in illa cogitatione vellent tenere mentem meam: dictum est postea, quod hominis spiritus in cogitatione

(d) Quod amor sit esse vitæ hominis, n: 5002. Quod amor sit calor spiritualis, & inde ipsum vitale hominis, n: 1589. 2146. 3338. 4966. 7081 ad 7086. 9954. 10740. Quod affectio sit continuum amoris, n: 3938.

(e) Quod Cor correspondeat Regno Cœlesti Domini, Palmo autem Regno spirituali Ipsius, n: 3635. 3886. 3887.

sua ultima, cum expirat corpus, teneatur eo usque, dum ad cogitationes, quæ sunt ex affectione sua communi seu regnante in mundo, redit. Imprimis datum est percipere, & quoque sentire, quod esset Attractio & sicut Evulsio interiorum quæ mentis meæ, ita spiritus mei a corpore, & dictum quod hoc a Domino; & quod inde Resurrectio.

450. Cum Angeli coelestes apud Resuscitatum sunt, non relinquunt eum, quia unumquemvis amant, sed cum spiritus talis est, ut in Coelestium Angelorum consortio non amplius esse possit, tunc ille ab iis discedere avet; quod cum fit, veniunt Angeli e Regno spirituali Domini, per quos datur ei usura lucis, nam prius nihil vidit, sed solum cogitavit: ostensum quoque est quomodo hoc fit: videbantur Angeli illi quasi evolvere tunicam oculi sinistri versus septum nasi, ut aperiretur oculus, & daretur videre; spiritus non aliter appercipit, quam quod ita fiat, sed est apparentia: cum visum est evoluisse tunicam, apparet quoddam lucidum sed obscurum, quasi dum homo in prima vigilia per palpebras spectat; hoc lucidum obscurum mihi visum est coloris coelestis; sed dein dictum, quod hoc fiat cum varietate: postea sentitur e facie quoddam molliter evolvi, quo facto, inducitur cogitatio spiritualis; evolutio illa e facie etiam est apparentia, nam per id repræsentatur, quod a cogitatione naturali in cogitationem spirituales veniat; cavent angeli summa opera, ne aliqua idea a resuscitato veniat, nisi quæ sapit ex amore: tunc dicunt ei quod sit spiritus. Angeli spirituales, postquam data est lucis usura, novo spiritui omnia officia, quæ usquam desiderare in illo statu potest, præstant, ac instruunt de illis quæ sunt in altera vita, sed quantum capere potest: at si non talis est, ut instrui velit, tunc Resuscitatus cupit ab Angelorum illorum consortio; sed usque Angeli non relinquunt illum, verum is se dissociat ab illis; Angeli enim unumquemvis amant, & nihil prius desiderant, quam officia præstare, instruere, & auferre in Cælum, in eo eorum summa delectatio consistit. Spiritus cum se sic dissociat, excipitur a spiritibus bonis, in quorum consortio cum est, etiam ei omnia officia præstantur: at si vita ejus talis in mundo fuerat, ut in consortio bonorum non esse potuerit, tunc quoque ab illis cupit, & hoc tamdiu & toties, usque dum se associat talibus, qui vitæ ejus in mundo prorsus conveniunt, apud quos vitam suam invenit; & tunc, quod mirum, similem vitam agit, qualem in mundo.

451. Sed hoc exordium vitæ hominis post mortem, non perstat ultra quam per aliquot dies; quomodo autem dein perducitur ab uno statu in alterum, & demum vel in cælum vel in infernum, in sequentibus dicetur; hoc quoque per multam experientiam scire datum est.

452. Loquutus sum cum quibusdam tertio die post obitum eorum, & tunc illa, de quibus supra n: 449. 450. peracta sunt; cum tribus etiam, qui in mundo mihi noti fuerunt, quibus narraui, quod exequiæ nunc parentur ut corpus eorum sepeliatur, dixi ut sepeliantur, quo audito perculsi sunt quodam stupore, dicentes quod vivant, at intumulent id quod inserviverat illis in mundo; postea mirati sunt valde, quod, cum vixerunt in corpore, non crederint talem vitam post mortem, & imprimis quod intra Ecclesiam pæne-

omnes

omnes. Illi qui non crediderunt in mundo aliquam vitam animæ post vitam corporis, cum animadvertunt se vivere, valde pudefiunt: sed illi qui confirmaverunt se in eo, consociantur similibus, & separantur ab illis qui in fide fuerunt; ut plurimum alligantur societati cuidam infernali, quia tales etiam negarunt Divinum, & contemserunt vera Ecclesiæ; quantum enim aliquis se confirmat contra vitam suæ animæ æternam, tantum quoque se confirmat contra illa quæ Coeli & Ecclesiæ sunt.

Quod homo post mortem sit in perfecta forma humana.

453. **Q**UOD forma spiritus hominis sit forma humana, seu quod spiritus sit homo etiam quoad formam, constare potest ex illis, quæ in pluribus Articulis supra ostensa sunt, imprimis in illis ubi ostensum est, quod Unusquisque Angelus sit in perfecta forma humana n: 73 ad 77; & quod unusquisque homo sit spiritus quoad interiora sua, n: 432 ad 444; & quod Angeli in Coelo sint ex Humano genere, n: 311 ad 317. Hoc adhuc clarius ex eo potest perspicui, quod homo sit homo ex suo spiritu, & non ex corpore; & quod corporea forma sit adjecta spiritui secundum ejus formam, & non vicissim; nam spiritus indutus est corpore secundum suam formam; quapropter spiritus hominis agit in singula, imo in singularissima corporis, usque adeo, ut pars quæ non agitur a spiritu, seu in qua non est spiritus agens, non vivat: quod ita sit, quisque potest scire ex eo solo, quod cogitatio & voluntas agat omnia, & singula corporis, ita prorsus ad suum nutum, ut nihil non concurrat, & quod non concurrat non sit pars corporis, ejicitur etiam sicut in qua non vivum; cogitatio & voluntas sunt spiritus hominis, & non corporis. Quod spiritus non appareat homini in forma humana, postquam solutus est a corpore, nec in altero homine, est quia organum visus corporis seu ejus oculus, quantum videt in mundo, est materialis, & materiale non videt nisi quam materiale, at spirituale videt spirituale, quapropter cum materiale oculi obvelatur ac privatur sua cooperatione cum spirituali, tunc apparent spiritus in sua forma, quæ est humana non solum spiritus, qui in mundo spirituali sunt, sed etiam spiritus qui in altero dum adhuc in suo corpore est.

454. Quod forma spiritus sit forma humana, est quia homo quoad spiritum suum creatus est ad formam Coeli, nam omnia Coeli & ejus ordinis in illa quæ sunt mentis hominis collata sunt (f); unde illi facultas
reci-

(f) Quod homo sit, in quem omnia ordinis Divini collata sunt, & quod ex creatione sit Divinus ordo in forma, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod quantum homo vivit secundum Divinum ordinem, tantum in altera vita appareat ut homo perfectus & pulcher, n: 4839. 6605. 6626.

recipiendi intelligentiam & sapientiam : sive dicas facultatem recipiendi intelligentiam & sapientiam, sive dicas facultatem recipiendi cœlum, idem est ; ut constare potest ex illis quæ ostensa sunt de Luce & Calore Cœli, n : 126 ad 140 : de Forma Cœli n : 200. ad 212 : de Sapientia Angelorum n : 265 ad 275 ; & in Articulo, quod Cœlum quoad formam suam in toto & in parte referat hominem, n : 59 ad 77 ; & hoc ex Divino Humano Domini, ex Quo Cœlum & ejus forma, n : 78 ad 86.

455. Hæc quæ nunc dicta sunt, rationalis homo intelligere potest, nam videre potest ex causarum nexu, & ex veris in suo ordine ; sed homo qui non rationalis est, illa non intelligit : quod non intelligat, sunt plures causæ ; præcipua est quod non velit, quia sunt contra ejus falsæ, quæ fecit sua vera ; & qui ideo non vult intelligere, ille occlusit viam cœli ad suum rationale, quod tamen usque aperiri potest, modo voluntas non resistat, videatur supra n : 424 : quod homo possit intelligere vera, & rationalis esse, modo velit, hoc mihi per multam experientiam ostensum est ; sæpius mali spiritus, qui irrationales facti sunt per id quod in mundo negaverint Divinum & vera Ecclesiæ, & se confirmaverint contra illa, vi Divina conversi sunt ad illos qui in luce veri erant, & tunc comprehenderunt omnia sicut Angeli, & facti sunt. quod vera sint, & quoque quod omnia comprehendant ; sed utprimū relapsi sunt in se, & conversi ad amorem qui voluntatis eorum, nihil comprehenderunt, & contraria loquuti sunt : audiavi etiam quosdam infernales dicentes, quod sciant & percipiant quod malum sit quod faciunt, & quod falsum sit quod cogitant, sed quod non resistere possint sui amoris jucundo, ita voluntati, & quod hæc ferat cogitata sua, ut malum videant sicut bonum, ac falsum sicut verum : inde patuit, quod illi qui in falsis sunt ex malo potuerint intelligere, proinde rationales esse, sed quod non voluerint ; & quod non voluerint esset causa, quia amaverunt falsa præ veris, quoniam concordabant cum malis in quibus erant : amare & velle idem est, nam quod homo vult, hoc amat, & quod amat hoc vult. Quoniam talis status est hominum, ut possint intelligere vera modo velint, concessum est mihi spiritualia vera, quæ sunt Ecclesiæ & Cœli, etiam per rationalia confirmare ; ita ob causam, ut falsa, quæ apud plures occluserunt rationale, per rationalia discutiantur, & sic forte aliquantum aperiatur oculus ; nam confirmare vera spiritualia per rationalia omnibus qui in veris sunt concessum est ; quis usquam intellecturus esset Verbum ex sensu ejus literæ, nisi videat vera ibi ex rationali illustrato ; unde alioquin tot hærefes ex eodem Verbo (g).

456. Quod

(g) Quod a veris doctrinæ Ecclesiæ, quæ ex Verbo, ducendum sit principium, & illa primum agnoscenda, & quod dein consulere liceat scientifica, n : 6047. Ita quod liceat illis qui in affirmativo sunt de veris fidei, per scientifica rationaliter confirmare illa, non autem illis qui in negativo sunt, n : 2568. 2588. 4760. 6047. Quod secundum Divinum ordinem sit a veris spiritualibus rationaliter intrare in scientifica, quæ sunt vera naturalia, & non ab his ad illa, quia datur influxus spiritualis in naturalia, non autem influxus naturalis seu phycus in spiritualia, n : 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5478. 6322. 9110. 9111.

456. Quod Spiritus hominis post solutionem a corpore sit homo, & in simili forma, hoc mihi per quotidianam plurium annorum experientiam in testato est, nam illos milles vidi, audiui, & cum illis loquutus sum, etiam de eo, quod homines in mundo non tales esse credant, & quod illi qui credunt, ab Eruditis reputentur ut simplices: spiritus doluerunt corde, quod talis ignorantia adhuc persistet in orbe, & maxime intra Ecclesiam; sed hanc fidem dicebant emanavisse imprimis ab Eruditis, qui ex sensuali corporeo cogitaverunt de Anima, ex quo de illa non aliam ideam ceperunt, quam sicut de Cogitatione sola, quæ cum absque aliquo subiecto in quo & ex quo spectatur, est sicut quoddam volatile puri ætheris, quod moriente corpore non potest non dissipari; sed quia Ecclesia ex Verbo Animæ immortalitatem credit, non potuerunt aliter quam aliquod vitale, quale est cogitationis, ei addicere, sed usque non sensitivum, quale homini, priusquam iterum conjuncta esset corpori; super hac opinione fundatur doctrina de Resurrectione, ac fides quod conjunctio futura sit, quando ultimum Judicium venit; inde est, cum aliquis de anima ex doctrina & simul ex hypothesi, cogitat, quod prorsus non capiat, quod illa sit spiritus, & is in forma humana: accedit, quod vix aliquis hodie sciat, quid spirituale est, & minus quod aliqua forma humana sit illis qui spirituales sunt, quales sunt omnes spiritus & angeli. Inde est, quod fere omnes qui e mundo veniunt, mirentur quam maxime, quod vivant, & quod sint homines: æque ac prius, quod videant, audiant & loquantur, & quod corpus eorum tactu polleat sicut prius, & quod prorsus nihil differat, videatur supra n: 74: sed cum cessant se mirari, dein mirantur quod Ecclesia nihil sciat de tali statu hominum post mortem, ita nec de Cœlo & Inferno, cum tamen omnes quocunque in mundo vixerunt, in altera vita sunt, ac vivunt homines: & quia etiam mirabantur cur hoc non manifestatum fuerit homini per visiones, quia id essentielle fidei Ecclesiæ est, dictum est illis e Cœlo, quod hoc potuisset fieri, nam nihil facilius est, quam Domino beneplacet, sed quod usque non credituri essent, qui se in falsis contra illa confirmaverunt, etiam si ipsi visuri; tum quod periculosum sit aliquid per visiones confirmare apud illos qui in falsis sunt, quia sic primum credituri essent, & postea negaturi, ac ita ipsum illud verum prophanaturi, nam prophanare est credere & postea negare, & qui prophanant vera, illi in omnium infernorum infimum & gravissimum detruduntur (b). Hoc periculum

(b) Quod prophanatio sit commixtio boni & mali, tum veri & falsi apud hominem, n: 6348. Quod prophanare verum & bonum, seu sancta Verbi & Ecclesiæ, non possint alii quam qui primum agnoscunt illa, ac magis si vivunt secundum illa, ac postea recedunt a fide, negant illa, ac vivunt sibi & mundo, n: 593. 1008. 1010. 1059. 3398. 3399. 3898. 4289. 4601. 10284. 10287. Si homo post pœnitentiam cordis ad mala priora relabitur, quod prophanet, & quod tunc status ejus posterior fiat pejor statu ejus priori, n: 8394. Quod illi sancta non prophanare possint, qui non agnoverunt illa, minus qui non sciunt illa, n: 1008. 1010. 1059. 9188. 10284. Quod Gentes, quia extra Ecclesiam, & non habent Verbum, non prophanare possint, n: 1327. 1328.

culum est, quod intelligitur per Domini verba, "*Excæcavit oculos eorum, & obduravit corda eorum, ne videant oculis & intelligent corde, & sese convertant, & sanem illos,*" Joh: xii: 40: & quod qui in falsis sunt, usque non credituri sint, per hæc, "*Dixit Abraham Diviti in inferno, habent Moſen & Prophetas, audiant illos; ille vero dixit, non pater Abraham, sed si quis ex mortuis veniat ad eos, convertentur; Abraham autem dixit ei, si Moſen & Prophetas non audiunt, nec etiam si quis ex mortuis resurrexerit, credent,*" Luc: xvi: 29. 30. 31.

457. Spiritus hominis, cum primum intrat Mundum spirituum, quod fit brevi post resurrectionem ejus, de qua supra, simili facie & simili sono loquelæ est, in quibus fuit in mundo; causa est, quia tunc in statu exteriorum suorum est, nec adhuc interiora ejus reſecta sunt; hic status est primus hominum post obitum: postea autem mutatur facies, & fit prorsus alia, fit similis ejus affectioni seu amor regnanti, in quali fuerunt interiora quæ mentis ejus in mundo, & in quali fuit spiritus ejus in corpore; nam facies spiritus hominis valde differt a facie corporis ejus, facies corporis est a parentibus, at facies spiritus est ex affectione ejus, cujus imago est; in hanc venit spiritus post vitam in corpore, cum exteriora remouentur, ac interiora revelantur; hic status est tertius hominis. Vidi quosdā recentes e mundo, & cognovi illos ex facie & loquela, sed postea cum visi sunt, non cognovi illos; qui in affectionibus bonis fuerunt, in facie pulchra visi sunt; qui autem in affectionibus malis, in facie deformi; spiritus enim hominis in se spectatus non est nisi quam sua affectio, ejus forma externa est facies. Causa etiam, quod mutantur facies, est, quia in altera vita non licet alicui mentiri affectiones, quæ non ejus propriæ sunt, ita non inducere sibi facies amoris suo, in quo sunt, contrarias; omnes quotcunque ibi sunt rediguntur in statum, ut loquantur sicut cogitant, ac ut vultu & gestibus ostendant, sicut volunt; inde nunc est, quod facies omnium fiant affectionum illorum formæ & effigies: ac inde est, quod omnes qui se cognoverunt in mundo, se quoque cognoscant in Mundo spirituum, non autem in Cœlo & in Inferno, ut supra n: 427, dictum est (i).

458. Facies

2051. 2081. Quod ideo Judæis non detecta fuerint interiora vera, nam si detecta & agnita fuissent, prophanaſſent illa, n: 3398. 3489. 6963. Quod fors prophanatorum in altera vita omnium pessima sit, quia bonum & verum, quæ agnoverunt, manent, & quoque malum & falsum; & quia cohærent, fit discerptio vitæ, n: 571. 582. 6348. Quod ideo a Domino maxime provideatur, ne fiat prophanatio, n: 2426. 10384.

(i) Quod facies ad correspondentiam interiorum formata sit, n: 4791 ad 4805. 5695. De Correspondentia faciei & ejus vultuum cum affectionibus mentis, n: 1568. 2988. 2989. 3631. 4796. 4797. 4800. 5165. 5168. 5695. 9306. Quod facies cum interioribus quæ mentis unum faciat apud angelos Cœli, n: 4796. 4797. 4798. 4799. 5695. 8250. Quod ideo facies in Verbo significet interiora quæ mentis sunt, hoc est, quæ affectionis & cogitationis, n: 1999. 2434. 3527. 4066. 4796. 5102. 9306. 9546. Quomodo influxus e cerebris in faciem successu temporis mutatus est, & cum illo ipsæ facies quoad correspondentiam cum interioribus, n: 4326. 8250.

458. Facies hypocritarum serius mutantur quam facies reliquorum, ex causa quia ex consuetudine contraxerunt habitum componendi interiora sua ad imitamen affectionum bonarum, quapropter diu non impulchri apparent; sed quia simulatum apud illos successive exuitur, ac interiora quæ mentis disponuntur ad formam suarum affectionum, fiunt postea deformiores aliis. Hypocritæ sunt, qui loquuti sunt sicut Angeli, sed interius agnoverunt solam naturam, & sic non Divinum, ac inde negaverunt illa quæ Ecclesiæ & Cœli sunt.

459. Sciendum est, quod forma humana cujusvis hominis post mortem eo pulchrior sit, quo interius amaverat Divina Vera, & vixerat secundum illa, nam interiora cujusvis secundum illorum amorem ac vitam & aperiuntur & formantur, quapropter quo interior affectio, eo conformior cœlo, & inde eo formosior facies: inde est, quod Angeli, qui in Cœlo intimo sunt, pulcherrimi sint, quia sunt amoris cœlestis formæ: qui autem exterius amaverunt Divina Vera, & sic exterius vixerunt secundum illa, minus pulchri sunt, nam exteriora modo elucent ex facie illorum, & non amor interior cœlestis per exteriora translucet, proinde non forma Cœli qualis in se est; apparet respectively obscurum quid e facie illorum non vivificatum a translucentia vitæ interioris: verbo, crescit omnis perfectio versus interiora, & decrescit versus exteriora, & sicut perfectio, ita quoque pulchritudo crescit & decrescit. Vidi facies Angelicas tertii Cœli, quæ tales erant, ut nusquam ullus pictor posset omni arte sua aliquid talis lucis dare coloribus, ut æquaret millesimam partem lucis & vitæ, quæ apparuit in facie illorum: sed facies Angelorum ultimi Cœli possunt aliquatenus æquari.

460. Arcanum quoddam nemini adhuc notum velim ultimo dare, quod est, quod omne bonum & verum, quod a Domino procedit, ac facit Cœlum, sit in forma humana, & hoc non solum in toto & maximo, sed etiam in omni parte & in minimis; & quod hæc forma afficiat unumquemvis qui recipit bonum & verum a Domino, ac faciat ut quisque in Cœlo sit in forma humana secundum receptionem: inde est, quod Cœlum sit sibi simile in communi & in particulari, & quod forma humana sit toti, sit cuivis societati, & si cuivis Angelo, ut ostensum est in quatuor Articulis a n: 59 ad 86, quibus hic addendum est, quod sit singulis cogitationis quæ ex amore cœlesti apud Angelos. Sed hoc arcanum cadit ægre in intellectum alicujus hominis, verum clare in intellectum Angelorum, quia in luce Cœli sunt.

Quod

Quod homo post mortem sit in omni sensu, memoria, cogitatione, affectione, in quibus in mundo; & quod nihil relinquat præter terrestre suum corpus.

461. **Q**UOD homo cum e naturali mundo in spiritualement transit, quod fit cum moritur, omnia sua, seu quæ sui hominis sunt, secum ferat, præter terrestre suum corpus, ex multiplici experientia testatum mihi factum est; nam homo cum intrat mundum spiritualement, seu vitam post mortem, in corpore est sicut in mundo, ad apparentiam nullum discrimen, est, quoniam non sentit & videt discrimen; sed corpus ejus spirituale est, & sic a terrestribus separatum seu purificatum, & cum spirituale tangit & videt spirituale, est prorsus sicut cum naturale tangit & videt naturale; inde homo cum spiritus factus est, non aliter scit, quam quod in suo corpore sit in quo fuit in mundo, & inde non scit quod obiverit. Homo spiritus etiam gaudet omni sensu externo & interno, quo gavissus est in mundo, videt sicut prius, audit & loquitur sicut prius, odorat quoque & gustat, ac tactu sentit cum tangitur sicut prius; appetit etiam, desiderat, cupit, cogitat, reflectit, afficitur, amat, vult sicut prius; & qui studiis delectatur legit & scribit sicut prius; verbo, homo cum transit ab una vita in alteram, seu ab uno mundo in alterum, est sicut ab uno loco in alterum, & secum fert omnia, quæ in se ut homo possidet, sic ut non dici possit, quod homo post mortem, quæ solum est corporis terrestris, aliquid sui amiserit: Memoriam etiam naturalem secum fert, nam omnia quæcunque in mundo audivit, vidit, legit, didicit, cogitavit a prima infantia usque ad ultimam vitæ, retinet; sed objecta naturalia quæ insunt memoriæ, quia non reproduci possunt in spiritali mundo, quiescunt, sicut fit apud hominem quum non ex illis cogitat; sed usque reproducentur, quando Domino beneplacet; verum de Memoria hac, & de ejus statu post mortem, in mox sequentibus plura dicentur. Quod talis status hominis post mortem sit, sensualis homo prorsus non credere potest, quia non capit; nam sensualis homo non potest aliter quam naturaliter cogitare, & quoque de spiritalibus; quapropter illa quæ non sentit, hoc est, videt oculis sui corporis, & tangit manibus ejus, dicit non esse, sicut legitur de Thoma Joh: xx: 25. 27. 29: qualis sensualis homo est, videatur supra n: 267, & ibi in notis (b).

462. Sed usque discrimen inter vitam hominis in mundo spiritali ac vitam ejus in mundo naturali, est magnum, tam quoad sensus externos & eorum affectiones, quam quoad sensus internos & eorum affectiones; illi qui in Cœlo sunt, multo exquisitius sentiunt, hoc est, vident & audiunt, & quoque sapientius cogitant, quam cum fuerunt in mundo; vident enim

ex luce Cœli, quæ multis gradibus excedit lucem mundi, videatur supra n : 126 ; audiunt etiam per atmosphæram spiritualement, quæ etiam multis gradibus excedit terrestrem, n : 235 ; differentia sensuum horum externorum est sicut differentia clari respectively ad obscurum nimbi in mundo, ac sicut lucis meridie ad umbram vespere ; Lux enim Cœli quia est Divinum Verum dat visui Angelorum, ut minutissima apperipiant & distinguant ; correspondet etiam visus eorum externus visui interno seu intellectui, nam apud Angelos influit unus visus in alterum, ut unum agant, inde illis tanta acies ; & quoque similiter correspondet auditus perceptioni eorum, quæ est tam intellectus quam voluntatis, inde in sono & vocibus loquentis apperipiunt minutissima affectionis & cogitationis ejus, in sono illa quæ affectionis sunt, & in vocibus illa quæ cogitationis, videatur supra n : 234 ad 245 ; sed reliqui sensus apud Angelos non tam exquisiti sunt, sicut sensus visus & auditus, ex causa quia visus & auditus inserviunt intelligentiæ & sapientiæ eorum, sed non reliqui, qui si in simili gradu exquisiti forent, auferrent lucem & jucundum sapientiæ eorum, ac inferrent jucundum voluntatum quæ variorum appetituum & corporis, quæ tantum obscurant & debilitant intellectum, quantum præpollent ; ut quoque fit apud homines in mundo, qui tantum obesi & stupidi sunt quoad vera spiritualia, quantum indulgent gustui & lenociniis tactilium corporis. Quod etiam interiores sensus angelorum Cœli, qui sunt cogitationis & affectionis eorum, exquisitiores & perfectiores sint, quam fuerunt illis in mundo, constare potest ex illis quæ dicta & ostensa sunt in Articulo de Sapientia Angelorum Cœli n : 265 ad 275. Quod autem discrimen status illorum qui in Inferno sunt respectively ad statum illorum in mundo attinet, est quoque id magnum ; quanta enim perfectio & excellentia sensuum externorum & internorum est apud Angelos qui in Cœlo, tanta imperfectio est apud illos qui in Inferno ; sed de horum statu in sequentibus agendum est.

462. Quod homo e mundo etiam secum habeat omnem suam memoriam, multis ostensum est, de qua plura memoratu digna visa & audita sunt, quorum aliqua velim ordine referre : fuerunt qui negaverunt sua crimina & flagitia, quæ patrauerunt in mundo ; quapropter, ne infontes crederentur, omnia detecta sunt, & ex memoria eorum recensita sunt ordine a prima eorum ætate ad ultimam ; erant præcipue adulteria & scortationes. Fuerunt qui alios artibus malis deceperunt, & qui furati sunt, eorum astus & furta in serie etiam enumerata sunt, quorum plura vix ulli in mundo nota fuerunt, quam ipsis solis ; agnoverunt etiam illa, quia manifestata sicut in luce, cum omni cogitatione, intentione, jucundo, timore, quæ tunc una versabant eorum animos. Fuerunt qui munera acceperunt, & quæstus ex judicio fecerunt, illi ex memoria sua similiter explorati sunt, & ex illa recensita sunt omnia a primo functionis eorum tempore ad ultimum ; singula quoad quantum & quale, cum tempore, statu mentis eorum ac intentione, quæ omnia simul in recordationem eorum immissa, & ad visum ostensa sunt, quæ erant ultra plura centena : hoc factum est cum aliquibus, & quod mirabile, ipsi eorum

libri memoriales, quibus inscripserunt talia, aperti sunt & coram illis lecti a pagina ad paginam. Fuerunt, qui pellexerunt virgines ad stupra, & qui castitatem violarunt, & ad simile iudicium vocati sunt, & ex memoria eorum deprompta & recitata singula; ipsæ facies virginum & mulierum sistebantur quoque sicut præsentēs, cum locis, loquelis, & animis, & hoc tam subito sicut cum quid ad visum sistitur; persistabant manifestationes aliquoties per horas. Fuit, qui vituperare alios pro nihilo reputavit; audiui recensitas in ordine vituperationes, & quoque blasphemationes ejus cum ipsis verbis, de quibus personis, & coram quibus; quæ omnia producebantur & ad vivum sistebantur simul; & tamen singula studio occultata fuerunt ab illo cum vixit in mundo. Erat quidam, qui affinem deprivavit hæreditate sua sub prætextu dolo; is quoque similiter convictus & judicatus est, & quod mirum, epistolæ & schedulæ, quæ inter illos, ad auditum meum lectæ sunt, & dictum quod non vox deesset. Idem quoque, mox ante mortem suam vicinum clandestine necavit veneno; hoc eo modo detectum est; sub pedibus visus est scrobem effodere, ex qua effossa exivit vir sicut e sepulchro, & clamavit ad eum quid fecisti mihi, & tunc revelabantur omnia, quomodo veneficus amice cum eo loquutus est, & porrexit poculum, tum quid prius cogitavit, & quid postea evenit; quibus detectis judicatus est ad infernum. Verbo, omnia mala, facinora, latrocinia, artes, doli, manifestantur cuivis malo spiritui, ac depromuntur ex ipsa eorum memoria, & convincuntur; nec datur negandi locus, quia omnes circumstantiæ simul apparent. Audiui etiam ex memoria alicujus ab Angelis visa & lustrata, quid intra mensem cogitaverat uno die post alterum, & hoc absque fallacia, quæ revocabantur sicut ipse in illis erat istis diebus. Ex his exemplis constare potest, quod homo omnem memoriam secum ferat: & quod nihil tam occultum sit in mundo, quod non sit manifestum post mortem; & hoc in cætu plurium, secundum Domini verba, “*Nihil reconditum est, quod non retegendum, & nihil occultum quod non cognoscendum: propterea quæ in tenebris dixistis, in luce audientur; & quod in aurem loquuti estis, super tectis prædicabitur.*” Luc: XII: 2. 3.

463. Quando réteguntur homini acta sua post mortem, tunc Angeli, quibus datum est munus inquirendi, inspiciunt faciem ejus, & pervagatur inquisitio per universum corpus, incipiendo a digitis unius & alterius manus, & sic pergendo per totum: quia miratus sum, undenam hoc, detectum est; quod nempe sicut singula cogitationis & voluntatis inscripta sunt Cerebro, nam ibi earum principia sunt, ita quoque inscripta sunt universo corpori, quoniam illuc pergunt omnia cogitationis & voluntatis a principiis suis, & ibi terminantur ut in suis ultimis; unde est, quod quæ inscripta sunt memoriæ ex voluntate & inde cogitatione ejus, non modo inscripta sint Cerebro sed etiam toti homini, ac ibi existant in ordine secundum ordinem partium corporis: inde patuit, quod homo talis sit in toto, qualis est in sua voluntate & inde cogitatione, adeo ut malus homo sit suum malum, & bonus suum bonum.

bonum (*k*). Ex his quoque constare potest, quid intelligitur per Librum vitæ hominis, de quo in Verbo, quod nempe sit, quod omnia tam acta quam cogitata toti homini inscripta sint, & quod appareant sicut in libro lecta cum ex memoria evocantur, & sicut in effigie visa, cum spiritus spectatur in luce Cœli. His adjicere velim aliquid memorabile de memoria hominis post mortem remanente, per quod confirmatus sum, quod non modo communia, sed etiam singularissima, quæ memoriam intraverunt, permaneant, nec usquam oblitterentur; visi mihi sunt libri cum scripturis inibi sicut in mundo, & instructus sum, quod sint ex memoria eorum qui scripserunt, & quod ibi non aliqua vox desit, quæ fuit in libro ab eodem scripto in mundo; & quod ita ex memoria alterius depromi possint omnium singularissima, etiam quæ ipse in mundo oblitus est: causa etiam detecta est, quod nempe homini sit memoria externa & interna, externa quæ naturalis ejus hominis, ac interna quæ spiritualis ejus hominis; & quod singula quæ homo cogitavit, voluit, loquutus est, fecit, etiam quæ audivit & vidit, memoriæ internæ seu spirituali ejus inscripta sint (*l*); & quod illa quæ ibi nusquam deleantur, quoniam simul inscripta sunt ipsi spiritui, & ejus corporis membris, ut supra dictum est; & sic quod spiritus secundum cogitata & acta suæ voluntatis formatus sit: scio quod hæc ut paradoxa appareant, & inde vix credantur, sed usque vera sunt. Ne itaque credat homo, quod aliquid sit, quod homo in se cogitavit, & in abscondito fecit, post mortem lateat; sed credat, quod omnia & singula tunc ut in claro die pateant.

464. Tametsi Memoria externa seu naturalis inest homini post mortem, usque tamen mere naturalia, quæ inibi sunt, non reproducentur in altera vita, sed spiritualia quæ naturalibus per correspondentias adjuncta sunt; quæ tamen cum sistuntur ad visum, apparent in forma prorsus simili, ut in naturali mundo; nam omnia quæ in Cœlis apparent, similiter ut in mundo apparent,

(*k*) Quod bonus homo, spiritus & Angelus sit suum bonum & suum verum, hoc est, quod totus sit quale ejus bonum & verum, n: 10298. 10367. Causa est, quia bonum facit voluntatem, & verum intellectum, ac voluntas & intellectus faciunt omne vitæ apud hominem, spiritum, & angelum, n: 3332. 3623. 6065. Simile est, si dicas quod homo, spiritus, & angelus sit suus amor, n: 6872. 10177. 10284.

(*l*) Quod binæ Memoriæ homini sint, exterior & interior, seu naturalis & spiritualis, n: 2469 ad 2494. Quod homo non sciat quod ei Memoria interior sit, n: 2470. 2471. Quantum memoria interior excellet exteriori, n: 2473. Quod quæ in memoria exteriori sunt, in luce mundi sint, quæ autem in interiore, in luce Cœli, n: 5212. Quod ex memoria interiore sit, quod homo intellectualiter & rationaliter possit cogitare & loqui, n: 9394. Quod omnia & singula quæ homo cogitavit, loquutus est, egit, & quæ vidit & audivit, inscripta sint memoriæ interiori, n: 2474. 7398. Quod illa memoria sit Liber vitæ ejus, n: 2474. 9386. 9841. 10505. Quod in memoria interiore sint vera quæ facta sunt fidei, & bona quæ facta amoris, n: 5212. 8067. Quod illa quæ induerunt habitum, & facta sunt vitæ, & per id oblitterata in memoria exteriori, sint in memoria interiore, n: 9394. 9723. 9841. Quod spiritus & Angeli loquantur ex memoria interiore, & quod inde illis Lingua universalis, n: 2472. 2476. 2490. 2493. Quod linguæ in mundo sint memoriæ exterioris, n: 2472. 2476.

apparent, tamen in sua essentia non sunt naturalia, sed spiritualia, prout ostensum videatur in Articulo de Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo, n: 170 ad 176. Sed Memoria externa seu naturalis, quantum ad illa inibi quæ trahunt a materiali, eque tempore & spatio, & a reliquis quæ propria naturæ sunt, non inservit spiritui pro illo usu, in quo inserviverat ei in mundo, quoniam homo in mundo, cum ex sensuali externo, & non simul ex sensuali interno seu intellectuali cogitavit, naturaliter & non spiritualiter cogitavit; at vero in altera vita, dum spiritus est in mundo spirituali, non cogitat naturaliter sed spiritualiter; spiritualiter cogitare est intellectualiter seu rationaliter; inde est, quod memoria externa seu naturalis quoad illa quæ materialia sunt, tunc quiescat; & modo in usum veniant quæ homo per illa in mundo hausit, & rationalia fecit: quod memoria externa quoad illa quæ materialia sunt, quiescat, est causa, quia non reproduci possunt, loquuntur enim spiritus & angeli ex affectionibus & inde cogitationibus quæ mentis eorum sunt, quapropter ea quæ non quadrant cum illis, non eloqui possunt, ut constare potest ex iis, quæ de loquela Angelorum in Cœlo, & de loquela eorum cum homine n: 234 ad 257, dicta sunt: inde est, quod quantum homo per Linguas & per Scientias rationalis factus est in mundo, tantum rationalis sit post mortem, & prorsus non quantum linguas & scientias calluit. Loquutus sum cum pluribus, quos in mundo crediderunt fore eruditos ex eo quod noverint Linguas vetustas, ut Hebraicam, Græcam, & Latinam, & non rationale suum per illa, quæ in illis scripta sunt, excoluerunt, & visi sunt quidam ita simplices sicut illi qui nihil de Linguis illis noverunt, quidam stupidi, sed usque mansit apud illos factus, sicut forent aliis sapientiores. Loquutus sum quibusdam, qui crediderunt in mundo, quod homo tantum sapiat, quantum memoria tenet, & qui etiam multis locupletaverunt memoriam, & ex illa sola pæne loquuti sunt; ita non ex se sed ex aliis, & nihil rationale per res memoriæ perfecerunt; quidam ex illis erant stupidi, quidam fatui, prorsus nihil comprehendentes aliquod verum, num verum sit vel non, & arripientes omnia falsa, quæ pro veris venditantur ab illis qui se eruditos vocant, nihil enim videre possunt ex se, num ita sit vel non ita, proinde nihil rationaliter cum audiant alios. Loquutus etiam sum cum aliquibus, qui in mundo multa scripserunt, & quidem in scientificis omnis generis, & quibus inde fama eruditionis fuerat per multum orbis; aliqui eorum quidem ratiocinari potuerunt de veris, num vera sint vel non vera; aliqui intellexerunt cum conversi sunt ad illos qui in luce veri erant, quod vera essent, sed usque non voluerunt illa intelligere, quapropter negabant illa cum in suis falsis & sic in se erant; aliqui non plus sapuerunt quam vulgus ineruditum; ita unus & alter diversimode, sicut per scientifica, quæ conscripsit & exscripsit, excoluit rationale suum: illi autem qui contra vera Ecclesiæ fuerunt, & cogitaverunt ex scientificis, & se confirmaverunt per ea in falsis, non rationale suum excoluerunt, sed modo facultatem ratiocinandi, quæ facultas in mundo creditur esse rationalitas, sed est facultas separata a rationalitate,

tate, est facultas confirmandi quodcunque lubet, & ex principiis captis & ex fallaciis videre falsa & non vera; tales nusquam redigi possunt ad agnoscendum vera, quoniam ex falsis non videri possunt vera, sed ex veris possunt videri falsa. Rationale hominis est simile horto & floreto, ut & novali, memoria est humus, vera scientifica & cognitiones sunt semina, lux & calor cœli producant, absque illis nulla egerminatio; ita quoque fit nisi Lux Cœli quæ est Divinum Verum, ac Calor Cœli qui est Divinus Amor, admittuntur; ex illis solis est Rationale. Dolent quam maxime Angeli, quod Eruditi quoad multam partem naturæ adscribant omnia, & quod inde occluserint sibi interiora quæ mentis suæ, ut nihil veri ex luce veri, quæ est lux Cœli, videre possint: orbantur ideo in altera vita facultate ratiocinandi, ne disseminent falsa per ratiocinia inter simplices bonos, & seducant; ac mittuntur in loca deserta.

465. Quidam spiritus indignatus, quod non meminisset plurimum quæ in vita corporis novit, dolens ob jucundum quod amisit, quo maxime delectatus fuerat; sed dictum est ei, quod prorsus nihil amiserit, & quod sciat omnia & singula; & quod in illo mundo, ubi nunc est, non liceat ei talia depromere, & quod satis sit, quod nunc possit multo melius & perfectius cogitare & loqui, nec rationale suum immergere, ut prius, densis obscuris, materialibus, & corporeis, quæ nullius usus sunt in Regno in quod nunc venit; & quod nunc habeat quicquid ad usum vitæ æternæ conducat, & quod sic non aliter possit beatus & felix fieri; ita quod ignorantia sit credere, quod in hoc Regno cum remotione & quiescentia materialium in memoria, intelligentia appareat; cum tamen res ita se habet, quod quantum mens abduci potest a sensualibus quæ sunt externi hominis seu corporis, tantum elevetur ad spiritualia & cœlestia.

466. Quales sunt Memoriae, quandoque in altera vita sistitur videndum in formis ibi solum apparentibus, (ad visum ibi plura sistuntur, quæ alioquin apud homines solum cadunt in ideas); Memoria exterior ibi sistitur ad apparentiam instar Calli, interior instar Substantiæ medullosæ, qualis in Cerebro humano; inde quoque scire datur, quales sunt. Qui in vita corporis soli memoriæ studuerunt, & sic Rationale suum non excoluerunt, callositas eorum apparet dura, ac intus sicut ex tendinibus striata. Qui impleverunt Memoriam falsitatibus, apparet capillacea & hirsuta, & hoc ex congerie inordinatarum rerum. Qui memoriæ studuerunt amoris sui & mundi causa, apparet conglutinata ac ossificata. Qui per scientifica, imprimis per Philosophica, in Arcana Divina penetrare voluerunt, nec prius credere quam cum per illa persuaderentur, apud illos apparet Memoria tenebricosa, quæ talis naturæ est, ut radios lucis absorbeat, & in tenebras vertat. Qui dolosi, & hypocritæ fuerunt, apud illos apparet illa dure ossæa sicut ebena, quæ reflectit radios lucis. Qui autem in bono amoris & veris fidei fuerunt, apud eos talis callus non apparet, quia Memoria eorum interior lucis radios transmittit in exteriorem, in cujus objectis seu ideis, sicut in sua basi aut sicut in sua humo, radii

radii terminantur, ac ibi delitiosa receptacula inveniunt; nam memoria exterior est ultimum ordinis, in quo spiritualia & cœlestia molliter terminantur & resident, quando ibi bona & vera.

467. Homines cum vivunt in mundo, qui in amore in Dominum & in charitate erga proximum sunt, apud se & in se habent intelligentiam & sapientiam angelicam, sed reconditam in intimis eorum memoriæ interioris, quæ intelligentia & sapientia eis nusquam apparere potest, priusquam corporea exuunt; tunc Memoria naturalis sopitur, & evigilantur in Memoriam interiorē, & successive dein in ipsam Angelicam.

468. Quomodo Rationale potest excoli, etiam paucis dicitur; genuinum Rationale consistit ex veris, & non ex falsis; quod ex falsis non est Rationale: Vera sunt triplicis generis, sunt Civilia, Moralia, & Spiritualia; Vera civilia se referunt ad illa quæ Judicii sunt, & quæ Regiminis in Regnis, in genere ibi ad Justum & Æquum: Vera moralia se referunt ad illa quæ vitæ cujusvis hominis sunt, respectively ad societates & consortia, in genere ad Sincерum & Rectum, ac in specie ad Virtutes omnis generis: at Vera spiritualia se referunt ad illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, in genere ad bonum quod amoris & verum quod fidei. Sunt tres gradus vitæ apud unumquemvis hominem, videatur supra n: 267; Rationale ad primum gradum aperitur per Vera Civilia; ad secundum gradum per Vera moralia; & ad tertium gradum per Vera spiritualia. At sciendum, quod Rationale ex illis non formetur ac aperiatur per id quod homo sciat illa, sed per id quod homo vivat secundum illa; & per vivere secundum illa intelligitur amare illa ex affectione spirituali, & amare illa ex affectione spirituali est amare justum & æquum quia est justum & æquum, sincerum & rectum quia est sincerum & rectum, ac bonum & verum quia est bonum & verum; at vivere secundum illa & amare illa ex affectione corporea, est amare illa propter se, sui famam, honorem aut lucrum; quapropter quantum homo ex affectione corporea amat illa vera, tantum non rationalis fit, non enim amat illa, sed semet, cui vera serviunt sicut famuli Domino; & cum vera fiunt servitia, tunc non intrant hominem, ac aperiunt aliquem gradum vitæ ejus, ne quidem primum, sed modo resident in memoria, ut scientifica sub forma materiali, ac ibi se conjungunt cum amore sui, qui est amor corporeus. Ex his constare potest, quomodo homo fit rationalis, quod nempe ad tertium gradum per amorem spiritualem boni & veri, quæ sunt Cœli & Ecclesiæ; ad secundum gradum per amorem sinceri & recti; & quod ad primum gradum per amorem justī & æqui; qui bini amores etiam fiunt spirituales ex amore spirituali boni & veri, quia hic influit in illos, & se conjungit eis, & format in iis sicut suas facies.

469. Spiritus & Angeli æque Memoriam habent sicut homines; permanet enim apud illos quicquid audiunt, vident, cogitant, volunt, & faciunt, & quoque per id excolitur continue Rationale eorum, & hoc in æternum; inde est quod Spiritus & Angeli perficiantur intelligentia & sapientia per cognitiones veri & boni æque ac homines. Quod Spiritibus & Angelis memoria

fit, etiam per plurem experientiam mihi scire datum est; vidi enim quod ex illorum memoria evocarentur omnia quæ cogitaverunt & fecerunt, tam in propatulo quam in abscondito, cum fuerunt cum aliis spiritibus; & quoque quod illi, qui in aliquo vero fuerunt ex simplici bono, imbuti sint cognitionibus, & per illas intelligentia, & dein in cœlum evecti sint. Sed sciendum est, quod non ultra imbuantur cognitionibus & per illas intelligentia, quam ad gradum affectionis boni & veri, in qua fuerunt in mundo, non autem ultra eum; cuivis enim spiritui & angelo manet affectio, quanta & qualis ei fuerat in mundo, & hæc postea perficitur per impletionem, quod etiam fit in æternum, nam nihil non impleri potest in æternum, omnis enim res infinite variari potest, ita per varia locupletari, proinde multiplicari & fructificari, non finis est ulli rei bonæ, quia est ab Infinito. Quod spiritus & angeli continue perficiantur intelligentia & sapientia per cognitiones veri & boni, videatur in Articulis, ubi de sapientia Angelorum Cœli n: 265 ad 275; de Gentibus & Populis extra Ecclesiam in Cœlo, n: 318 ad 328; deque Infantibus in Cœlo, n: 329 ad 345, actum est; & hoc quod ad gradum affectionis boni & veri, in qua fuerunt in mundo, & non ultra illum, n: 349.

Quod homo fit post mortem, qualis ejus vita fuit in mundo.

470. **Q**UOD vita unumquemvis sua maneat post mortem, notum est cuivis Christiano ex Verbo, nam ibi multis in locis dicitur, quod homo secundum facta & opera judicabitur, & ei retribuetur; quisque etiam qui ex bono & ex ipso vero cogitat, non videt aliter quam quod qui bene vivit, in Cœlum veniat, & qui male in Infernum; at vero qui in malo est, is non credere vult, quod status ejus post mortem sit secundum vitam ejus in mundo, sed cogitat, quod sit imprimis cum ægrotat, quod Cœlum sit cuivis ex pura Misericordia, utcunque vixerat, & quod sit secundum fidem quam separat a vita.

471. Quod homo secundum facta & opera judicabitur & ei retribuetur, multis in locis in Verbo dicitur, quorum aliqua hic adducere velim, "*Venturus est Filius hominis in gloria Patris sui cum Angelis suis, & tunc reddet unicuique secundum opera sua,*" Matth: xvi: 17. "*Beati mortui, qui in Domino moriuntur; imo dicit spiritus, ut requiescant ex laboribus suis, opera illorum sequuntur illos,*" Apoc: xiv: 11. "*Ego dabo unicuique secundum opera sua,*" Apoc: 11: 23. "*Vidi mortuos parvos & magnos stantes coram Deo, & libri aperti sunt, & judicati sunt mortui juxta ea quæ scripta in libris, secundum opera illorum: dedit mare eos qui in eo mortui sunt, ac mors & infernus dedit illos qui in iis; & judicati sunt quilibet secundum opera illorum,*" Apoc: xx: 13. 15. "*Ecce venio, & merces mea Mecum, ut dem unicuique secundum opera ejus,*"

ejus," Apoc : xxii : 12. " Omnis qui audit mea verba & facit ea, comparabo viro prudenti, at omnis qui audit verba mea & non facit ea, comparatur viro stulto," Matth : vii : 24. 26. " Non omnis dicens Mihi, Domine, Domine, intrabit in Regnum Cælorum, sed faciens voluntatem Patris mei qui est in Cælis : multi dicent Mihi in die illo, Domine, Domine, nonne per Nomen tuum prophetavimus, & per Nomen tuum demonia ejecimus, & in Nomine Tuo virtutes multas fecimus, sed tunc confitebor illis, non novi vos, discedite a Me operarii iniquitatis," Matth : vii : 22. 23. " Tunc incipietis dicere, edimus coram Te & bibimus, in plateis nostris docuisti, sed dicet, dico vobis, non novi vos operarii iniquitatis," Luc : xiii : 25. 26. 27. " Retribuam illis juxta opus illorum, & juxta factum manuum illorum," Jerem : xxv : 14. " Jehovah, cujus oculi aperti sunt super omnes vias hominis, ad dandum cuiusvis secundum vias ejus, & secundum fructum operum ejus," Jerem : xxxii : 19. " Visitabo super vias ejus, & opera ejus retribuam illi," Hosch : iv : 9. " Jehovah juxta vias nostras, & juxta opera nostra facit nobiscum," Sachar : i : 6. Ubi Dominus de Ultimo Judicio prædicit, non nisi quam opera recenset, & quod intrabunt in vitam æternam qui bona opera fecerunt, & in damnationem qui mala opera, Matth : xxv : 32 ad 46; præter in multis aliis locis, ubi agitur de salvatione & de condemnatione hominis. Quod opera & facta sint vita externa hominis, & quod per illa manifestetur vita ejus interna, qualis est, patet.

472. Sed per facta & opera non intelliguntur facta & opera solum qualia sistuntur in externa forma, sed etiam qualia sunt in interna; unusquisque enim novit, quod omne factum & opus procedat ex voluntate & cogitatione hominis, nam nisi inde procederet, foret solum motus, qualis fit ex automatis ac simulachris; quare factum aut opus in se spectatum est solum effectus, qui animam & vitam suam ducit ex voluntate & cogitatione, usque adeo, ut fit voluntas & cogitatio in effectu, proinde quod sit voluntas & cogitatio in externa forma: inde sequitur, quod qualis est voluntas & cogitatio, quæ producunt factum aut opus, tale quoque sit factum & opus; si cogitatio & voluntas bonæ sunt, tunc facta & opera sunt bona, si autem cogitatio & voluntas malæ sunt, tunc facta & opera sunt mala, tametsi in externa forma apparerent similia: possunt mille homines similiter facere, hoc est, simile factum sistere, tam simile, ut quoad externam formam vix discerni queant, & tamen unumquodvis in se spectatum est dissimile, quia ex dissimili voluntate: sit exemplo, sincere & juste agere cum socio; unus potest sincere & juste agere cum illo ob finem, ut appareat quod sincerus & justus sit propter se & sui honorem; alter propter mundum & lucrum; tertius propter retributionem & meritum; quartus propter amicitiam; quintus propter timorem legis, jacturæ famæ & functionis; sextus ut trahat aliquem ad suas partes etiam malas, septimus ut fallat; ita alii aliter; sed omnium horum facta, tametsi bona apparent, nam sincere & juste agere cum socio est bonum, usque mala sunt, quoniam non fiunt propter sincerum & justum, quod amet illa, sed propter se & mundum, quos amat, cui amoris

rum & justum serviunt, sicut famuli domino, quos dominus vilipendit & ablegat, quando sibi non serviunt. Sincere & juste cum socio ad similem apparentiam in externa forma etiam agunt qui ex amore sinceri & justii agunt, quidam eorum ex vero fidei seu obedientia, quia ita præceptum est in Verbo; quidam ex bono fidei seu conscientia, quia ex religioso; quidam ex bono charitatis erga proximum, quia ejus bono consulendum est; quidam ex bono amoris in Dominum, quia bonum faciendum propter bonum, ita quoque sincerum & justum propter sincerum & justum, quæ amant quia sunt a Domino, & quia Divinum procedens a Domino est in illis, & inde illa in ipsa sua essentia spectata sunt Divina: horum facta aut opera sunt interiorius bona, quare etiam sunt exteriorius bona, nam, ut supra dictum est, facta aut opera prorsus talia sunt, qualis est cogitatio & voluntas, ex quibus procedunt, & quod absque his non sint facta & opera, sed solum motus inanimati. Ex his constat, quid per opera & facta in Verbo intelligitur.

473. Quia facta aut opera sunt voluntatis & cogitationis, ideo quoque sunt amoris & fidei, proinde talia sunt qualis est amor & fides; nam sive dicas amorem sive voluntatem hominis, idem est, & sive dicas fidem & cogitationem certam hominis, etiam idem est, nam quod homo amat, hoc quoque vult, & quod homo credit hoc quoque cogitat; si homo amat quod credit, tunc quoque vult id, & quantum potest facit id: unusquisque scire potest, quod amor & fides insint hominis voluntati & cogitationi, & quod non sint extra illas, quoniam voluntas est quæ incenditur amore, & cogitatio est quæ illustratur in rebus fidei, quapropter non nisi quam illi qui sapienter cogitare possunt, illustrantur, ac secundum illustrationem cogitant vera & volunt vera, seu quod idem, credunt vera & amant vera (m).

474. At sciendum est, quod voluntas faciat hominem, ac cogitatio modo quantum procedit ex voluntate, & quod facta aut opera procedant ex utraque; seu, quod idem est, quod amor faciat hominem, ac fides modo quantum procedit ex amore, & quod facta seu opera procedant ex utraque; inde sequitur, quod voluntas aut amor sit ipse homo, nam quæ procedunt, sunt illius a quo procedunt; procedere est produci ac sisti in forma conveniente ut appericiatur & appareat (n). Ex his constare potest, quid fides separata

ab

(m) Quod sicut omnia in universo, quæ secundum ordinem existunt, se referant ad bonum & verum, ita apud hominem ad voluntatem & intellectum, n: 803. 10122. Causa, quia voluntas est recipiens boni, & intellectus recipiens veri, n: 3332. 3623. 5332. 6065. 6125. 7503. 9300. 9930. Eodem recidit, sive dicas verum sive fidem, quia fides est veri ac verum est fidei, ac eodem recidit sive dicas bonum sive amorem, quia amor est boni & bonum est amoris, n: 4353. 4997. 7178. 10122. 10367. Inde sequitur, quod intellectus sit recipiens fidei, & voluntas amoris, n: 7178. 10122. 10367. Et quia intellectus hominis recipere potest fidem in Deum, & voluntas amorem in Deum, quod homo possit fide & amore conjungi Deo, & qui conjungi potest Deo amore & fide, non potest mori in æternum, n: 4525. 6323. 9231.

(n) Quod voluntas hominis sit ipsum esse vitæ illius, quia est receptaculum amoris seu boni, & quod intellectus sit existere vitæ inde, quia est receptaculum fidei seu veri,

ab amore, quod nempe sit nulla fides, sed modo scientia, quæ nullam spiritualementem vitam in se habet; similiter quid factum aut opus absque amore, quod nempe non sit factum seu opus vitæ, sed quod sit factum seu opus mortis, cui apparens vitæ inest ex amore mali & ex fide falsi; hoc apparens vitæ est, quod vocatur mors spiritualis.

475. Ulterius sciendum est, quod in factis seu operibus sistatur totus homo, & quod voluntas & cogitatio ejus, seu amor & fides ejus, quæ sunt interiora hominis, non completa sint, priusquam in factis seu operibus sunt, quæ sunt exteriora hominis; sunt enim hæc ultima in quibus illa terminantur, & absque terminationibus sunt sicut interminata, quæ nondum existunt, ita quæ nondum sunt in homine: cogitare & velle absque facere, cum potest, sunt sicut flammæ inclusum vasi quod exstinguitur; ac sicut semen injectum arenæ, quod non excrecit, sed cum prolifico suo perit; ac cogitare & velle, ac inde facere, est sicut flammæ quod circumcirca dat calorem & lucem; & est sicut semen in humo, quod excrecit in arborem aut florem, & existit; quisque scire potest quod velle & non facere, cum potest, sit non velle, ac amare & non bonum facere cum potest, sit non amare, ita quod modo sit cogitare quod velit & amet, ita quod sit cogitatio separata, quæ evanescit & dissipatur: est amor & voluntas ipsa anima facti seu operis, format suum corpus in sinceris & justis quæ homo facit; spirituale corpus, seu corpus spiritus hominis, non aliunde est, hoc est, non ex aliis formatur quam ex illis quæ homo ex amore seu voluntate facit, videatur supra n: 463; verbo sunt omnia hominis & spiritus ejus in factis seu operibus ejus (o).

476. Ex his nunc constare potest, quid intelligitur per vitam, quæ hominem manet post mortem, quod nempe sit ejus amor & inde fides, non modo
in

n: 3619. 5002. 9282. Ita quod vita voluntatis sit vita principalis hominis, & quod vita intellectus procedat inde, n: 585. 590. 3619. 7342. 8885. 9282. 10076. 10109. 10110. Similiter ut lux ex igne seu flamma, n: 6032. 6314. Inde sequitur quod homo sit homo ex voluntate & inde intellectu, n: 8911. 9069. 9071. 10076. 10109. 10110. Unusquisque etiam homo ab aliis amatur & æstimatur secundum bonum suæ voluntatis & inde intellectus, amatur enim & æstimatur qui vult bene & intelligit bene, ac rejicitur & vilipenditur qui intelligit bene & non vult bene, n: 8911. 10076. Quod homo post mortem etiam maneat sicut ejus voluntas & inde intellectus, n: 9069. 9071. 9386. 10153. Proinde quod homo post mortem maneat sicut ejus amor & inde fides, & quod quæ fidei sunt & non simul amoris, tunc evanescant, quia non sunt in homine, ita non hominis, n: 553. 2364. 10153.

(o) Quod interiora successive influant in exteriora, usque in extremum seu ultimum, & quod ibi existant & subsistant, n: 634. 6239. 6465. 9216. 9217. Quod non modo influant, sed etiam forment in ultimo simultaneum, quo ordine, n: 5897. 6451. 8603. 10099. Quod inde omnia interiora contineantur in nexu, & subsistant, n: 9828. Quod facta seu opera sint ultima, in quibus interiora sunt, n: 10331. Quare retribui & judicari secundum facta & opera, est secundum omnia quæ sunt amoris & fidei, seu voluntatis & cogitationis hominis, quia hæc sunt interiora quæ sunt in illis, n: 3147. 3934. 6073. 8911. 10331. 10333.

in potentia sed etiam in actu, ita quod sint facta seu opera, quia hæc in se continent omnia amoris & fidei hominis.

477. Est amor regnans qui manet hominem post mortem, nec usquam in æternum mutatur, sunt cuivis plures amores, sed usque omnes se referunt ad amorem ejus regnantem, ac unum faciunt cum illo, seu illum simul componunt; omnia voluntatis quæ concordant cum amore regnante vocantur amores, quia amantur; hi amores sunt interiores & exteriores, sunt qui immediate conjuncti & qui mediate, sunt propiores & remotiores, sunt intervinientes vario modo; simul sumti constituunt quasi regnum, ita enim ordinati sunt apud hominem, tametsi homo de ordinatione illorum prorsus nihil scit, sed aliquid manifestatur ei in altera vita, nam secundum ordinationem eorum est ei extensio cogitationis & affectionis ibi, extensio in societates cœlestes si regnans amor consistit ex amoribus Cœli, at in societates infernales si regnans amor consistit ex amoribus inferni. Quod omnis cogitatio & affectio spirituum & angelorum extensionem habeant in societates, videatur supra in Articulo de Sapientia Angelorum Cœli, & in Articulo de Forma Cœli secundum quam consociationes & communicationes ibi.

478. Sed hæc, quæ hætenus dicta sunt, modo afficiunt cogitationem hominis rationalis, ut quoque sistantur ad apperceptionem coram sensibus, velim adducere experientias, per quas eadem illustrentur & confirmentur, PRIMO, quod homo post mortem sit suus amor seu sua voluntas. SECUNDO, quod homo maneat in æternum qualis est quoad suam voluntatem aut amorem regnantem. TERTIO, quod homo in Cœlum veniat, cui amor cœlestis & spiritualis est, ac in Infernum cui amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali. QUARTO, quod fides non maneat hominem, si non ex amore cœlesti sit. QUINTO, quod amor actu sit qui manet, ita quod vita hominis.

479. *Quod homo post mortem sit suus amor, seu sua voluntas*, a multiplici experientia testatum mihi factum est. Universum Cœlum est distinctum in societates secundum differentias boni amoris, & unusquisque spiritus, qui evehitur in Cœlum & fit angelus, fertur ad societatem ubi amor ejus est, & cum illuc venit est sicut apud se, ac sicut domi ubi quasi natus; hoc percipit angelus, ac ibi consociatur sui similibus: cum inde abit, & alio venit, est jugiter aliquis renisus, & est affectio desiderii redeundi ad sui similes, ita ad suum amorem regnantem: ita fiunt consociationes in Cœlo; similiter in inferno, ubi quoque consociati sunt secundum amores cœlestibus contrarios: quod societates sint quæ constituunt Cœlum, & quoque Infernum; & quod omnes illæ distinctæ sint secundum differentias amoris, videatur supra n: 41 ad 50, & n: 200 ad 212. Quod homo post mortem sit suus amor, inde quoque constare potuit, quod tunc removeantur & quasi auferantur ei illa, quæ non unum faciunt cum amore ejus regnante, qui bonus est, ei remonentur & quasi auferuntur omnia discordantia seu dissidentia, & sic immittitur in amorem suum; similiter malus, sed cum differentia quod huic auferantur vera, ac quod bono auferantur falsa, usque tandem ut quisque fiat suus amor; hoc fit

fit cum homo spiritus perducitur in tertium statum, de quo in sequentibus. Cum hoc factum est, tunc faciem suam convertit constanter ad suum amorem, quem continue ante oculos habet, utcunque se circumvertit, videatur supra n: 123. 124. Omnes Spiritus possunt duci, quocunque libet, modo teneantur in suo amore regnante, nec possunt resistere, utcunque sciunt quod ita fiat, ac cogitant quod renisuri sint; pluries tentatum est, num contra illum aliquid agere possent, sed incassum; amor illorum est sicut vinculum aut sicut funis, quo quasi circumligati sunt, per quem trahi possunt, & a quo se exsolvere nequeunt: simile fit cum hominibus in mundo, quos etiam amor suus ducit, & per amorem suum ab aliis ducuntur; plus vero cum fiunt spiritus, quia tunc non licet alium amorem ad apparentiam præferre, ac mentiri non suum. Quod spiritus hominis sit suus amor regnans, manifestatur in omni consortio in altera vita, quantum enim quis agit & loquitur secundum amorem alterius, tantum hic apparet totus, facie plena, hilari, viva; at quantum quis agit & loquitur contra amorem ejus, tantum incipit facies ejus mutari, obscurari, & non apparere, & tandem totus disparatur sicut non ibi fuisset; quod ita fiat, miratus sum sæpius, quia tale quid non existere potest in mundo; sed dictum est, quod simile fiat cum spiritu in homine, qui cum se avertit ab alio, non amplius est in conspectu ejus. Quod spiritus sit suus amor regnans, etiam patuit ex eo, quod unusquisque spiritus arripiat omnia & sibi appropriet quæ conveniunt amori ejus, ac rejiciat omnia & a se abalienet quæ non conveniunt; est cujusvis amor sicut lignum spongiosum ac porosum, quod imbibit tales liquores, qui vegetationi suæ conducunt, ac cæteros repellit; & est sicut animalia omnis generis, quæ escas suas norunt, ac appetunt quæ naturæ suæ concordant, ac averfantur quæ discordant; unusquisque enim amor nutriri vult a suis, amor malus a falsis, & amor bonus a veris: aliquoties videre datum est, quod quidam simplices boni voluerint in veris & bonis instruere malos, sed quod hi ad instructionem longe aufugerint, & cum ad suos venerunt, arripuerint falsa convenientia amori multa voluptate: tum quoque quod spiritus boni inter se loquuti sint de veris, quæ præsentibus boni cum desiderio audiverunt, at quod mali etiam præsentibus ad nihil attenderint, sicut quod non audiverint. Apparent in Mundo spirituum viæ, quædam ducunt ad Cælum, quædam ad Infernum, unaquævis ad aliquam societatem; boni spiritus non alias vias eunt, quam quæ ducunt ad Cælum, & ad societatem quæ in sui amoris bono est, ac vias alio tendentes non vident; at mali spiritus non alias vias eunt, quam quæ ducunt ad Infernum, & ad illam ibi societatem, quæ in sui amoris malo est, vias alio tendentes non vident; & si vident, usque non volunt ire. Tales viæ in Mundo spirituali sunt apparentiæ reales, quæ correspondent veris aut falsis; quapropter viæ in Verbo illa significant (p). Ex his experientiæ documentis confirmata sunt, quæ

(p) Quod via, sēmita, orbita, vicus, platea significant vera, quæ ducunt ad bonum, ut & falsa quæ ducunt ad malum, n: 627. 2333. 10422. Verrere viam, quod sit præparare

quæ prius ex ratione dicta sunt, nempe quod unusquisque homo post mortem sit suus amor, & sua voluntas: voluntas dicitur quia ipsa voluntas cuiusvis est ejus amor.

480. *Quod homo post mortem maneat in æternum qualis est quoad suam voluntatem aut amorem regnantem*, etiam per plurem experientiam confirmatum est: datum est loqui cum aliquibus qui ante duo millia annorum vixerunt, quorum vita in Historicis descripta est, & inde nota, illi comperti sunt, quod sibi adhuc similes essent, & prorsus tales sicut descripti sunt, ita quoad amorem, ex quo & secundum quem vita eorum. Fuerunt alii qui ante septendecim sæcula vixerunt, & quoque ex Historicis noti; & fuerunt qui ante quatuor sæcula, & qui ante tria, & sic porro, cum quibus etiam loqui datum est, & compertum, quod similis affectio adhuc regnaret apud illos; absque differentia alia, quam quod jucunda amoris eorum versa fuerint in talia quæ correspondent. Dictum est ab Angelis, quod vita amoris regnantis nusquam in æternum apud ullum mutetur, quoniam unusquisque est suus amor, quare illum mutare apud spiritum, est eum privare sua vita seu extinguere. Causam etiam dixerunt, quod nempe homo post mortem non amplius per instructionem reformari queat, sicut in mundo, quia ultimum planum, quod consistit ex cognitionibus & affectionibus naturalibus, tunc quiescit, & non potest aperiri, quia non est spirituale, videatur supra n: 464, & quod super illo plano interiora, quæ mentis seu animi sunt, requiescant sicut domus super suo fundamento, & quod inde sit, quod homo in æternum maneat, sicut ejus vita amoris fuerat in mundo: Angeli mirantur valde, quod homo non sciat, quod quisque talis sit qualis ejus amor regnans, & quod multi credant, quod salvari possint ex immediata Misericordia, & ex sola fide, qualescunque quoad vitam sunt, & quod non sciant quod Divina Misericordia sit mediata, & quod sit duci a Domino tam in mundo quam postea in æternum, & quod ducantur ex Misericordia qui non vivunt in malo; nec sciant, quod fides sit affectio veri procedens ex amore cœlesti qui a Domino.

481. *Quod homo in Cælum veniat, cui amor cœlestis & spiritualis est; ac in infernum cui amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali*, constare mihi potuit ex omnibus quos vidi in Cælum sublato, & in infernum coniectos; illis, qui in cœlum sublato sunt, vita fuerat ex amore cœlesti ac spirituali, illis autem, qui in infernum coniecti sunt, vita fuerat ex amore corporeo & mundano: amor cœlestis est amare bonum, sincerum, & justum, quia est bonum, sincerum, & justum, & ex illo amore facere illa, inde illis vita boni, sinceri & justii, quæ est vita cœlestis; qui illa amant propter illa, ac faciunt illa seu vivunt illa, etiam amant Dominum supra omnia, quia ab Ipso sunt, & quoque amant proximum, quia illa sunt proximus qui amandus

parare ut vera recipiantur, n: 3142. Notam facere viam, cum de Domino, quod sit instruere in veris quæ ducunt ad bonum, n: 10564.

dus (q): amor autem corporeus est amare bonum, sincerum & iustum non propter illa, sed propter semet, quia per illa aucupant famam, honores & lucra; illi in bono, sincero & iusto non spectant Dominum & proximum, sed se & mundum, ac iucundum in fraude sentiunt; ac bonum, sincerum, ac iustum ex fraude, est malum, insincrum & iniustum, quæ in illis amant. Quia amores ita determinant vitam cuiusvis, ideo omnes, ut primum post mortem in Mundum spirituum veniunt, explorantur quales sunt, & alligantur illis qui in simili amore sunt; qui in amore cœlesti, illis qui in Cœlo, & qui in amore corporeo illis qui in Inferno: & quoque post exactum statum primum & secundum, separantur ita ut non se amplius videant, nec se cognoscant; fit enim unusquisque suus amor, non modo quoad interiora quæ mentis sunt, sed etiam quoad exteriora quæ faciæ, corporis, & loquelæ sunt, nam quisque fit sui amoris effigies, etiam in externis: qui Amores corporei sunt, illi apparent crassi, obscuri, nigri, & deformes; qui autem Amores cœlestes sunt, apparent vegeti, lucidi, candidi, & pulchri: sunt etiam prorsus dissimiles animis & cogitationibus; qui Amores celestes sunt, etiam sunt intelligentes & sapientes; qui autem Amores corporei sunt, stupidi & quasi fatui sunt. Cum datur inspicere interiora & exteriora cogitationis & affectionis illorum qui in amore cœlesti sunt, apparent interiora instar lucis, quorundam instar lucis flammæ, & exteriora in vario colore pulchro sicut irides; at interiora illorum qui in amore corporeo sunt, apparent sicut nigrum, quia clausa sunt, & quorundam sicut obscurum igneum, qui sunt qui in dolo maligno interius fuerunt; exteriora autem apparent in colore tetro, & ad aspectum tristi; (interiora & exteriora quæ mentis & animi sunt, in mundo spirituali sistuntur videnda, quoties Domino beneplacet?) Qui in amore corporeo sunt, nihil vident in luce cœli, lux cœli illis est caligo, at lux inferni, quæ est sicut lux ex ignitis carbonibus, est illis sicut clara lux; in luce cœli etiam obtenebratur visus eorum interior, usque ut insaniant, quapropter fugiunt illam, & recondunt se in antris & cavernis, profunde secundum

(q) Quod Dominus in supremo sensu sit Proximus, quia Ille super omnia amandus est; sed amare Dominum quod sit amare id quod ab Ipso est, quia in omni quod ab Ipso est Ipse, ita bonum & verum, n: 2425. 3419. 6706. 6711. 6819. 6823. 8123. Quod amare bonum & verum, quæ ab Ipso, sit vivere secundum illa, & quod hoc sit amare Dominum, n: 10143. 10153. 10310. 10336. 10578. 10648. Quod omnis homo, societas, tum patria & ecclesia, ac in universali sensu Regnum Domini, sint Proximus, & quod illis benefacere ex amore boni secundum quale status eorum, sit amare proximum, ita bonum illorum, cui consulendum, est proximus, n: 6818 ad 6824. 8123. Quod etiam bonum morale quod est Sincrum, & bonum civile quod est Iustum, sint Proximus; & quod sincere & iuste agere ex amore sinceri & iusti, sit amare proximum, n: 2915. 4730. 8120. 8121. 8122. 8123. Inde quod Charitas erga proximum se extendat ad omnia vitæ hominis, & facere bonum & iustum, ac agere sincere ex corde, in omni functione & in omni opere, sit amare proximum, n: 2417. 8121. 8124. Quod Doctrina in Antiqua Ecclesia fuerit doctrina charitatis, & quod inde illis sapientia, n: 2417. 2385. 3419. 3420. 4844. 6628.

dum falsa ex malis apud eos: vicissim autem illi, qui in amore cœlesti sunt, quo interius seu superius in lucem Cœli veniunt, eo clarius omnia vident, & quoque pulchriora omnia, ac eo intelligentius & sapientius percipiunt vera. Qui in amore corporeo sunt, nequaquam vivere possunt in calore cœli, nam calor Cœli est cœlestis amor, sed in calore inferni, qui est amor fœviendi in alios qui sibi non favent; contemptus aliorum, inimicitiae, odia, vindictae, sunt illius amoris jucunda, in quibus cum sunt, in sua vita sunt, prorsus non scientes quid sit bonum facere aliis ex ipso bono, & propter ipsum bonum, sed modo bonum ex malo & propter malum. Qui in amore corporeo sunt, nec respirare possunt in cœlo, cum aliquis malus spiritus illuc fertur, trahit animam sicut qui laborat in agone; qui autem in cœlesti amore sunt, eo liberius respirant, & plenius vivunt, quo interius in Cœlo. Ex his constare potest, quod amor cœlestis & spiritualis sit cœlum apud hominem, quia illi amanti omnia Cœli inscripta sunt; & quod amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali sint infernum apud hominem, quia illis amoribus omnia inferni inscripta sunt. Ex his patet, quod in Cœlum veniat, cui amor cœlestis & spiritualis est, ac in infernum cui amor corporeus & mundanus absque cœlesti & spirituali est.

482. *Quod fides non maneat hominem si non ex amore cœlesti sit*, per tam multam experientiam mihi manifestatum est, ut si illa quæ vidi & audiui de ea re, adducerentur, implerent librum: hoc testari possum, quod prorsus nulla fides sit, nec ulla dari possit apud illos qui in amore corporeo ac mundano absque cœlesti & spirituali sunt, & quod modo sit scientia, aut persuasio quod verum sit, quia servit amanti suo; adducti quoque sunt plures ex illis qui autumnaverunt se in fide fuisse, ad illos qui in fide, & tunc data communicatione perceperunt, quod prorsus nulla illis fides sit; confessi etiam sunt postea, quod solum credere verum ac Verbum, non sit fides, sed amare verum ex amore cœlesti, ac id velle & facere ex affectione interiore: ostensum etiam est, quod persuasio illorum, quam dixerunt fidem, esset modo sicut lux hyemis, in qua quia non est calor, in terris omnia constricta gelu torpescunt, & sub nive jacent; quapropter lux fidei persuasivæ apud illos, ut primum stringitur a radiis lucis cœli, non modo exstinguitur, sed etiam fit sicut densa caligo, in qua nemo se videt; & tunc simul interiora ita obtenebrescent, ut prorsus nihil intelligant, ac demum insaniant ex falsis. Quapropter apud tales auferuntur omnia vera, quæ ex Verbo & ex doctrina Ecclesiæ sciverunt, & dixerunt esse suæ fidei, & loco illorum imbuuntur omni falso quod concordat cum malo vitæ eorum; immittuntur enim omnes in amores suos, & cum illis in falsa concordantia; & tunc vera, quia repugnant falsis mali, in quibus sunt, odio habent ac aversantur, & sic rejiciunt. Hoc testari possum ex omni experientia de rebus Cœli & Inferni, quod qui solam fidem ex doctrina falsi sunt, & in malo quoad vitam fuerunt, omnes in inferno sint; vidi conjectos illuc ad plura millia, de quibus in Opusculo de Ultimo Judicio & Babylonia destructa.

483. *Quod amor actu sit qui maneat, ita quod vita hominis, sequitur ut conclusum ex illis quæ ab experientia nunc ostensa sunt, & ex illis quæ de factis & operibus supra dicta; Amor actu est opus & factum.*

484. Sciendum est, quod omnia opera & facta sint vitæ moralis & civilis, & inde quod spectent sincerum & rectum, tum justum & æquum; sincerum & rectum sunt vitæ moralis, ac justum & æquum sunt vitæ civilis; amor ex quo fiunt, est vel cœlestis vel infernalis; opera & facta vitæ moralis & civilis cœlestia sunt, si ex amore cœlesti fiunt, nam quæ ex amore cœlesti fiunt, ex Domino fiunt, & quæ ex Domino fiunt, omnia bona sunt: at facta & opera vitæ moralis & civilis infernalicia sunt, si ex amore infernali fiunt, nam qui ex hoc amore, qui est amor sui & mundi, fiunt, ex ipso homine fiunt, & quæ ex ipso homine fiunt, omnia in se mala sunt; homo enim in se spectatus, seu proprium ejus, non est nisi quam malum (r).

Quod Jucunda vitæ cujusvis post mortem vertantur in correspondentia.

485. **Q**UOD Affectio regnans seu Amor dominans maneat in æternum apud unumquemvis, in præcedente Articulo ostensum est; quod autem jucunda affectionis seu amoris illius vertantur in correspondentia, nunc ostendendum est: per verti in correspondentia, intelligitur in spiritualia quæ correspondent naturalibus: quod vertantur in spiritualia, constare potest ex eo, quod homo, quamdiu in corpore suo terrestri est, in mundo naturali sit, at postquam id corpus relinquit, in mundum spiritualement veniat, ac corpus spirituale induat. Quod Angeli sint in perfecta forma humana, & quæque homines post mortem; & quod corpora eorum, quibus induti, sint spiritualia, videatur supra n: 73 ad 77: & n: 453 ad 460: & quid Correspondentia spiritualium cum naturalibus, n: 87 ad 115.

486. Omnia jucunda, quæ homini, sunt amoris ejus regnantis, nam homo nihil aliud sentit jucundum quam quod amat, ita maxime id quod super

D d 2

omnia

(r) Quod proprium hominis sit se amare præ Deo, & mundum præ Cœlo, ac nihili facere proximum respective ad se, ita quod sit amor sui & mundi, n: 634. 731. 4317. Quod hoc proprium sit, in quod nascitur homo, & quod id sit densum malum, n: 210. 215. 731. 874. 875. 876. 987. 1047. 2307. 2318. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod ex proprio hominis non modo sit omne malum, sed etiam omne falsum, n: 1047. 10283. 10284. 10286. Quod mala, quæ ex proprio hominis, sint contemptus aliorum, inimicitiae, odia, vindictae, sævitiae, doli, n: 6667. 7372. 7373. 7374. 9348. 10038. 10742. Quod quantum proprium hominis regnat, tantum bonum amoris & verum fidei vel rejiciantur, vel suffocentur, vel pervertantur, n: 2041. 7491. 7492. 7643. 8487. 10455. 10743. Quod proprium hominis sit infernum apud illum, n: 694. 8480. Quod bonum, quod homo facit ex proprio, non sit bonum, sed in se malum, n: 8478.

omnia amat; sive dicas amorem regnantem, sive id quod super omnia amat, idem est. Jucunda illa sunt varia, totidem in genere quot sunt amores regnantes, proinde quot homines, spiritus & angeli, nam unius amor regnans non est omnimode similis alterius; inde est, quod nusquam prorsus similis facies uni sit quæ alteri, nam facies est imago cujusvis animi, & in mundo spirituali est imago cujusvis amoris regnantis; jucunda cujusvis in specie etiam sunt infinitæ varietatis, nec datur unum alicujus jucundum omnimode simile aut idem cum altero, tam quæ succedunt unum post alterum, quam quæ simul sunt unum cum altero, unum idem cum altero non datur; sed usque hæc jucunda in specie apud unumquemvis se referunt ad unum ejus amorem, qui est amor regnans, illum enim componunt, & sic unum cum illo faciunt: similiter omnia jucunda in genere se referunt ad unum amorem universaliter regnantem, in Coelo ad Amorem in Dominum, & in Inferno ad amorem sui.

487. Quænam & qualia sunt jucunda spiritualia, in quæ vertuntur jucunda naturalia cujusvis post mortem, non aliunde sciri potest quam ex scientia correspondentiarum; hæc docet in genere, quod non aliquid naturale detur, cui non spirituale correspondet, & quoque docet in specie quodnam & quale id quod correspondet; quapropter qui in illa scientia est, cognoscere potest ac scire statum suum post mortem, modo sciat suum amorem, & qualis ille est in amore universaliter regnante, ad quem omnes amores se referunt, ut mox supra dictum est. Sed amorem suum regnantem scire, impossibile est illis qui in amore sui sunt, quia amant sua, & mala sua vocant bona, ac simul falsa, quæ favent, & per quæ confirmant sua mala, vocant vera; at usque, si volunt, ex aliis, qui sapientes sunt, possunt scire, quoniam illi vident quæ non ipsi; sed hoc nec fit apud illos, qui ita inescati sunt amoris sui, ut respuant omnem doctrinam sapientium. Qui autem in amore cœlesti sunt, ii recipiunt instructionem, ac vident mala sua, in quæ nati, dum in illa feruntur, ex veris, hæc enim manifestant mala: unusquisque enim potest ex vero quod ex bono est, videre malum & ejus falsum, sed nemo potest videre ex malo bonum & verum; causa est, quia falsa mali sunt tenebræ, & quoque correspondent illis; quare illi qui in falsis ex malo sunt, sicut cæci sunt, qui illa, quæ in luce sunt, non vident, & quoque fugiunt illa sicut noctuæ (s): at vera ex bono sunt lux, & quoque correspondent luci, videatur supra n: 126 ad 134; quare illi, qui in veris ex bono sunt, videntes & aperti oculis sunt, ac discernunt illa quæ lucis & umbræ sunt. In his quoque datum est per experientiam confirmari; angeli qui in cœlis sunt, & vident & percipiunt mala & falsa, quæ in se aliquoties exsurgunt, & quoque mala & falsa in quibus sunt spiritus, qui alligati sunt infernis in mundo spirituum, sed

(s) Quod Tenebræ in Verbo ex correspondentia significant falsa, ac densæ tenebræ seu caligo falsa mali, n: 1839. 1860. 7688. 7711. Quod lux cœli sit caligo malis, n: 1861. 6832. 8197. Quod qui in infernis sunt, dicantur esse in tenebris, quia in falsis mali, de quibus, n: 3340. 4418. 4531. Quod Cæci in Verbo significant illos qui in falsis sunt, & non volunt instrui, n: 2383. 6990.

sed ipsi spiritus non possunt videre sua mala & falsa; quid bonum amoris cœlestis, quid conscientia, quid sincerum & justum nisi quod sit propter se, quid sit duci a Domino, non capiunt; dicunt quod non dentur, ita quod nihili sint. Hæc dicta sunt, ob finem, ut homo exploret se, & ex jucundis suis cognoscat amorem suum, & inde, quantum ex scientia correspondentiarum capit, sciat statum suæ vitæ post mortem.

488. Quomodo jucunda vitæ cujusvis post mortem vertuntur in correspondentia, quidem ex scientia correspondentiarum sciri potest, sed quia illa scientia nondum vulgata est, velim illam rem per quædam experientiæ exempla in aliquam lucem mittere. Omnes illi qui in malo sunt, & se confirmaverunt in falsis contra vera Ecclesiæ, imprimis qui rejecerunt Verbum, illi fugiunt lucem Cœli, & in cryptas, quæ in aperturis apparent caliginosæ, ac in foramina petrarum, se proripiunt, ac ibi se recondunt; & hoc quia amaverunt falsa, & exosi sunt vera; correspondent enim tales cryptæ, & quoque foramina petrarum (*t*), tum falsa, tenebris (*s*), ac lux veris; jucundum illorum est ibi habitare, & injucundum in apertis campis. Similiter faciunt, quibus jucundum fuit clandestine insidiari, ac in abscondito machinari dolos; hi quoque in cryptis illis sunt, ac intrant cameras ita obscuras, ut ne quidem unus alterum videat, ac in angulis susurrant in aures; in hoc vertitur jucundum amoris illorum. Qui scientiis studuerunt, absque alio fine quam ut docti audiant, & qui non excoluerunt rationale per illas, & jucundum in rebus memoriæ ex fastu inde traxerunt, illi amant loca arenosa, quæ eligunt præ campestribus & hortulanis; quia arenosa talibus studiis correspondent. Qui in scientia doctrinalium suæ Ecclesiæ & aliarum fuerunt, nec quicquam applicuerunt vitæ, illi petrosa sibi eligunt, & inter congeries saxeas habitant, loca exulta fugiunt, quia aversationi sunt. Qui omnia naturæ addixerunt, & quoque qui omnia prudentiæ propriæ, ac per varias artes se evexerunt ad honores, & lucrati sunt opes, artibus magicis, quæ sunt abusus ordinis Divini, in altera vita student, in quibus jucundissimum vitæ percipiunt. Illi qui vera Divina applicuerunt suis amoribus, & sic illa falsificaverunt, amant urinosa, quia urinosa correspondent jucundis talis amoris (*u*). Illi qui sordide avari fuerunt, habitant in cellis, & amant sordes fuillas, & quoque nidorosa, qualia exhalantur ex indigestis ventriculi. Qui in meris voluptatibus exegerunt vitam, ac delicate vixerunt, ac indulserunt gulæ & ventri, amantes illa ut summum vitæ bonum, illi in altera vita excrementitia & latrinas amant, hæc tunc illis delectationi sunt; ex causa, quia tales voluptates sunt sordes spirituales; loca munda & sordium expertia fugiunt, quia illis injucunda sunt. Illi, qui in adulteriis jucundum ceperunt, in lupinaribus degunt, ubi sordida & squallida omnia; hæc amant, ac castas domos fugiunt;

(*t*) Quod foramen & fissura petræ in Verbo significet obscurum & falsum fidei, n: 10582. Quia Petra significat fidem a Domino, n: 8581. 10580: & lapis verum fidei, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8608. 10376.

(*u*) Quod conspurcationes veri correspondeant urinæ, n: 5390.

fugiunt; ut primum ad has veniunt, in deliquium cadunt; nihil jucundius illis est quam scindere conjugia. Qui vindictæ cupidi fuerunt, & inde attraxerunt naturam sævam & crudelem, cadaverosa amant; & quoque in talibus infernis sunt. Alii aliter.

489. Jucunda autem vitæ illorum, qui in amore cœlesti in mundo vixerunt, vertuntur in correspondentia, qualia sunt in Cœlis, quæ existunt ex Sole Cœli, & ex Luce inde, quæ Lux ad visum sistit talia, quæ intus in se recondunt Divina; illa quæ inde apparent, afficiunt Angelorum interiora quæ mentis eorum sunt, ac simul exteriora quæ corporis eorum; & quia Divina Lux, quæ est Divinum Verum procedens a Domino, influit in mentes eorum, quæ per amorem cœlestem aperta sunt, ideo in externis sistit talia, quæ correspondent jucundis amoris illorum: quod illa, quæ ad visum apparent in Cœlis, respondeant interioribus Angelorum, seu illis quæ sunt fidei & amoris ac inde intelligentiæ sapientiæ illorum; in Articulo; ubi actum est de Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo; n: 170 ad 176; & in Articulo, ubi de Sapientia Angelorum Cœli n: 265 ad 275, ostensum est. Quoniam ab experientiæ exemplis incèptum est confirmare hanc rem, ut illustrentur quæ ex rerum causis prius dicta sunt; velim etiam aliqua de Jucundis cœlestibus, in quæ vertuntur jucunda naturalia apud illos qui in cœlesti amore vivunt in mundo, in medium afferre. Qui Divina Vera ac Verbum amaverunt ex affectione interiore, seu ex affectione ipsius Veri; illi in altera vita habitant in luce; in editis locis, quæ apparent sicut montes, & ibi in luce Cœli continue sunt; non sciunt quid tenebræ quales sunt noctis in mundo; & quoque in temperie verna vivunt; ad aspectum eorum sistuntur quasi agri & messes, & quoque vineæ; in domibus eorum fulgent singula sicut ex lapidibus pretiosis; aspectus eorum per fenestras est sicut per pura chrystalla; hæc jucunda visus eorum sunt, sed eadem hæc interius jucunda sunt ex correspondentiis cum Divinis cœlestibus, nam Vera quæ ex Verbo, quæ amaverunt, correspondent Messibus, Vineis, Lapidibus pretiosis, Fenestris & Chrystallis. (*) Illi qui doctrinalia Ecclesiæ, quæ ex Verbo, statim applicuerunt vitæ, in intimo Cœlo sunt, ac præ cæteris in jucundo sapientiæ; in singulis objectis vident Divina; objecta quidem vident, sed Divina correspondentia influunt statim in mentes eorum, ac illas implent beatitudine, qua omnes eorum sensationes afficiuntur; inde omnia coram oculis illorum quasi ridet, ludunt, & vivunt; de his videatur supra n: 270. Qui scientias amaverunt, & per illas Rationale suum excoluerunt, & inde sibi comparaverunt intelligentiam, & simul agnoverunt Divinum, illorum voluptas scientiarum, & jucundum rationale, vertitur in altera vita in jucundum spirituale, quod

(*) Quod Messis in Verbo significet statum receptionis & incrementi veri ex bono, n: 9291. Quod seges flans significet verum in conceptione, n: 9146. Quod vineæ significant Ecclesiam spirituales, ac vera illius Ecclesiæ, n: 1069. 9139. Quod lapides pretiosi significant vera cœli & ecclesiæ pelluentia ex bono, n: 114. 9863. 9865. 9868. 9873. 9905. Quod fenestra significet intellectuale quod est visus interni, n: 655. 658. 3391.

quod est cognitionum boni & veri; in hortis habitant, ubi apparent floreta & vireta in areas pulchre distincta, & circumcirca ordines ex arboribus cum porticibus & ambulacris; arbores & flores indies variantur; aspectus omnium sistit jucunda mentibus eorum in communi, ac varietates in particulari jugiter innovant illa; & quia correspondent Divinis, ac illi in scientia correspondentiarum sunt, novis semper cognitionibus implentur, & per illas perficitur Rationale eorum spirituale; hæc jucunda illis sunt, quia Horti, Floreta, Vireta, & Arbores correspondent scientiis, cognitionibus, & inde intelligentiæ (y). Qui omnia addixerunt Divino, & naturam respective ut mortuam spectaverunt, modo inservientem spiritualibus, ac semet in eo confirmaverunt, illi in cœlesti luce sunt, ac omnia quæ coram oculis eorum apparent, ab illa luce trahunt quod pelluceant, & in pelluentia illa spectant innumerales variegationes lucis, quas visus eorum internus quasi immediate haurit; inde percipiunt jucunda interiora: illa quæ in domibus eorum apparent, sunt quasi adamantina, in quibus similes variegationes; dictum est, quod parietes domuum eorum sint quasi chrySTALLINI, ita quoque pelluentes, & in illis apparent quasi fluentes formæ rerum cœlestium repræsentativæ, etiam cum perpetua varietate; & hæc, quia talis pelluentia correspondet intellectui illustrato a Domino, remotis umbris ex fide & amore naturalium: talia sunt, & infinita alia, de quibus ab illis qui in Cœlo fuerunt, dicitur, quod viderint quæ nusquam oculus vidit, & ex perceptione Divinorum ex illis secum communicata, quod audiverint, quæ nusquam auris audivit. Qui non clandestine egerunt, sed voluerunt ut omnia quæ cogitant palam essent, quantum vita civilis permisit, illi quia non nisi quam sincerum & justum ex Divino cogitaverunt, in cœlo lucent facie, & in facie ex luce illa apparent singulæ affectiones & cogitationes prout in forma, & quoad loquelam & actiones sunt quasi suarum affectionum effigies; amantur inde præ aliis; cum loquuntur, obscefcit aliquantum facies, sed post loquelam eadem quæ loquuti sunt, apparent simul in facie plene ad visum: omnia etiam quæ circum illos existunt, quia correspondent interioribus eorum, in tali apparentia sunt, ut ab aliis percipiantur clare quid repræsentant & significant: spiritus, quibus jucundum fuit clandestine agere, illos e longinquo fugiunt, & apparent sibi repere ab illis sicut serpentes. Qui adulteria pro nefandis reputaverunt, & in casto amore conjugii vixerunt, illi præ reliquis in ordine & forma cœli sunt, & inde in omni pulchritudine, & continue in juventutis flore; jucunda amoris illorum sunt ineffabilia, & crescunt in æternum; nam in illum amorem omnia jucunda & gaudia cœli influunt, quia ille amor descendit ex conjunctione Domini cum Cœlo & cum Ecclesia, & in genere ex conjunctione boni & veri, quæ conjunctio est ipsum cœlum in communi, & apud unum-

(y) Quod hortus, lucus & paradysus significant intelligentiam, n: 100. 108. 3220. Quod ideo Antiqui cultum sanctum in Lucis habuerint, n: 2722. 4552. Quod flores & floreta significant vera scientifica & cognitiones, n: 9553. Quod herbæ, gramina, & vireta significant vera scientifica, n: 7571. Quod arbores significant perceptiones & cognitiones, n: 103. 2163. 2682. 2722. 2972. 7692.

unumquemvis angelum in particulari, videatur supra n : 366 ad 386 : jucunda eorum externa, talia sunt, ut non describi vocibus humanis possint. Sed hæc pauca sunt, quæ de Correspondentiis jucundorum apud illos qui in Cœlesti amore sunt, dicta sunt.

490. Ex his sciri potest, quod jucunda omnium post mortem vertantur in correspondentia, manente usque ipso amore in æternum, prout amor conjugalis, amor justis, sinceri, boni, & veri, amor scientiarum & cognitionum, amor intelligentiæ & sapientiæ, ac reliqui; illa quæ inde fluunt sicut rivi a suo fonte, sunt jucunda, quæ quoque permanent, sed exaltantur ad superiorem gradum, cum a naturalibus ad spiritualia.

De Primo Statu hominis post mortem.

491. **S**UNT tres status quos homo subit post mortem, antequam vel in Cœlum vel in Infernum venit; Primus status est exteriorum ejus; Secundus status est interiorum ejus; & Tertius status est præparationis ejus: homo hos status subit in Mundo spirituum. Quidam autem sunt, qui hos status non subeunt, sed statim post mortem vel auferuntur in Cœlum, vel conjiciuntur in Infernum: illi, qui statim auferuntur in Cœlum, sunt qui regenerati sunt, & sic ad Cœlum præparati in mundo; qui ita regenerati & præparati sunt, ut modo opus habeant rejicere sordes naturales cum corpore, illi statim ab Angelis in cœlum feruntur; vidi sublato post mortis horam. Qui autem interius malitiosi fuerunt, & exterius ad apparentiam boni, ita qui impleverunt malignitatem suam dolis, ac bonitate usi pro medio doloso, illi statim in infernum conjiciuntur; vidi aliquot tales statim post mortem conjectos in infernum; unum dolosissimum capite deorsum & pedibus sursum: & alios aliter. Sunt quoque qui statim post mortem rejiciuntur in cavernas, & sic separantur ab illis qui in mundo spirituum sunt, ac inde eximuntur & illuc immittuntur per vices; hi sunt qui sub prætextu civili malitiose egerunt cum proximo. Sed hi & illi pauci sunt respectivè ad illos qui in Mundo spirituum tenentur, ac ibi secundum Ordinem Divinum præparantur ad Cœlum, vel ad Infernum.

492. Quod Primum statum attinet, qui est status exteriorum, in illum venit homo statim post mortem; sunt cuivis homini quoad spiritum suum exteriora & interiora; exteriora spiritus sunt, per quæ ille accommodat corpus hominis in mundo, imprimis ejus faciem, loquelam, & gestus, ad consociationem cum aliis; interiora autem spiritus sunt, quæ ejus propriæ voluntatis & inde cogitationis sunt, quæ raro facie, loquela, & gestu manifestantur; assuefcit enim homo ab infantia amicitiam, benevolentiam, & sinceritatem præferre, & suæ propriæ voluntatis cogitata celare; inde ex habitu trahit vitam moralem & civilem in externis, qualiscunque sit in internis: ex illo habitu

existit, quod homo vix sciat sua interiora, & quoque quod non animadvertat ad illa.

493. Primus status hominis post mortem est similis ejus statui in mundo, quia tunc in externis similiter est; simili etiam facie est, simili loquela, & simili animo, ita simili vita morali & civili; inde est, quod is tunc non aliter sciat, quam quod adhuc in mundo sit, si non advertit ad illa quæ ei obvia sunt, & ad illa quæ ei ab Angelis cum exfuscitatus, dicta sunt, quod nunc spiritus sit, n: 450. Ita continuatur una vita in alteram, ac mors modo est transitus.

494. Quia spiritus hominis recens post vitam in mundo talis est, ideo tunc cognoscitur ab amicis, & ab illis quos in mundo notos habuit, id enim spiritus percipiunt non modo a facie & loquela ejus, sed etiam a sphæra vitæ ejus cum approximant; unusquisque in altera vita, dum cogitat de altero, etiam sistit sibi ejus faciem in cogitatione, & simul plura quæ ejus vitæ sunt, & cum hoc facit, alter fit præsens sicut adscitus & vocatus; tale existit in mundo spirituali ex eo, quod communicentur ibi cogitationes, & quod ibi spatia non sint qualia in mundo naturali, videatur supra n: 191 ad 199; inde est, quod omnes, dum primum in alteram vitam veniunt, agnoscantur a suis amicis, cognatis, & aliquo modo notis, & quoque quod loquantur inter se, ac dein consocientur secundum amicitias in mundo: audiivi pluries, quod illi, qui venerunt e mundo, gavisi sint, quod suos amicos iterum videant, & amici vicissim quod ad illos venerint. Hoc commune est, quod conjux conjugem conveniat, & congratulentur se mutuo; commorantur etiam una, sed diutius & brevius secundum cohabitationis jucundum in mundo; at usque, si non amor vere conjugalis eos conjunxerit, qui amor est conjunctio mentium ex amore cœlesti, post aliquantam commorationem separantur. Si autem mentes conjugum dissiderant inter se, ac se interius averstatæ fuerunt, erumpunt in apertas inimicitias, & quandoque inter se dimicant, & tamen usque non separantur, priusquam alterum statum, de quo in mox sequentibus, ineunt.

495. Quia vita recentium spirituum non absimilis est vitæ illorum in naturali mundo, & quia non sciunt aliquid de statu vitæ suæ post mortem, nec aliquid de cœlo & inferno, præter quæ ex sensu literæ Verbi & inde prædicatione didicerunt, ideo postquam mirati sunt quod in corpore sint, & in omni sensu in quo in mundo, & quod similia videant, in desiderium veniunt sciendi quale est Cœlum, & quale infernum, ac ubinam; quare ab amicis instruuntur de statu vitæ æternæ, & quoque circumducuntur ad varia loca, & in varia consortia, & quidam in civitates, & quoque in hortos & paradisos, plerumque ad magnifica, quoniam talia oblectant externa, in quibus sunt: feruntur tunc per vices in suas cogitationes, quas de statu suæ animæ post mortem, deque cœlo & de inferno, in vita corporis habuerunt, & hoc usque ad indignationem, quod illi talia prorsus ignoraverint, & quoque quod Ecclesia ignoret. Pæne omnes cupiunt scire, num in cœlum venturi sint;

plerique credunt quod in cœlum, quia in mundo moralem & civilem vitam egerunt, non cogitantes quod mali ac boni similem vitam agant in externis, similiter aliis bona faciant, ac similiter frequentent templa, & auscultent prædicationes, & orent; prorsus non scientes, quod externi actus & externa cultus nihil faciant, sed interna ex quibus externa procedunt: ex aliquot mille vix unus scit quid interna, & quod in his sit Cœlum & Ecclesia homini; & minus quod externi actus tales sint, quales sunt intentiones & cogitationes, & in his amor & fides, ex quibus sunt: & cum instruuntur, non capiunt quod cogitare & velle aliquid faciant, sed solum loqui & agere: tales sunt plerique, qui hodie ex Orbe Christiano in alteram vitam veniunt.

496. Explorantur usque a bonis spiritibus quales sunt, & hoc variis modis, quoniam in primo hoc statu mali æque vera loquuntur, ac bona agunt, sicut boni; ex causa, de qua supra, quia æque moraliter vixerunt in externa forma, quoniam in regiminibus, & sub legibus, & quoniam per id aucupaverunt famam justī & sinceri, & captaverunt animos, & sic evecti sunt ad honores, & lucrati opes: internoscuntur vero mali spiritus a bonis imprimis per id, quod mali cupide attendant ad illa quæ dicuntur de externis, & parum quæ de internis, quæ sunt vera & bona Ecclesiæ & Cœli; hæc quidem audiunt, sed non cum attentione & gaudio: internoscuntur etiam per id, quod frequenter se convertant ad certas plagas, & cum sibi relictī sunt, quod eant vias quæ illuc tendunt; ex conversione ad plagas, & ex progressionē per vias, noscitur qualis est amor qui ducit.

497. Omnes spiritus qui alluunt e mundo, quidem alligati sunt cuidam societati in cœlo, vel cuidam societati in inferno, sed modo quoad interiora, aut interiora nulli patent quamdiu in exterioribus sunt, nam externa tegunt & abscondunt interna, maxime apud illos qui in interiori malo sunt; sed postea manifeste apparent, cum in secundum statum veniunt; quia tunc aperiantur interiora eorum, ac sopiuntur exteriora.

498. Status hic primus hominis post mortem durat aliquibus per dies, aliquibus per menses, & aliquibus per annum, & raro alicui ultra annum; singulis cum differentia secundum interiorum concordantiam & discordantiam cum exterioribus: apud unumquemvis enim exteriora & interiora unum agent, & correspondebunt, non licet alicui in spiritali mundo aliter cogitare & velle ac aliter loqui & agere, quisque ibi erit suæ affectionis seu sui amoris effigies, ideo qualis est in interioribus talis erit in exterioribus; quare exteriora spiritus primum reteguntur & rediguntur in ordinem, ut serviant pro plano correspondente interioribus.

De Secundo Statu hominis post mortem.

499. **S**ecundus Status hominis post mortem vocatur Status Interiorum, quia tunc immittitur in Interiora quæ Mentis ejus sunt, seu Voluntatis & Cogitationis, ac sopiuntur Exteriora, in quibus fuerat in Primò suo Statu. Quisque qui advertit ad vitam hominis & ejus loquelas & actiones, cognoscere potest, quod apud unumquemvis sint exteriora & interiora, seu exteriores & interiores cogitationes & intentiones, id cognoscere potest ex his; qui in civili vita est, is cogitat de aliis sicut vel ex fama vel ex conversatione de illis audit & appercepit, sed usque non loquitur secundum cogitationem suam cum illis, & tametsi mali sunt, usque tamen civiliter cum illis agit: quod ita sit, apprimis notum est ex simulatoribus & assentatoribus, qui prorsus aliter loquuntur & agunt, quam cogitant & volunt: & ex hypocritis, qui loquuntur de Deo, de Cœlo, de salute animarum, de veris Ecclesiæ, de bonis Patriæ, & de Proximo, sicut ex fide & amore, cum tamen corde aliud credunt, ac se solos amant. Ex his constare potest, quod binæ Cogitationes sint, una exterior & altera interior, & quod ex cogitatione exteriori loquantur, & ex cogitatione interiori aliud sentiant, ac quod binæ illæ cogitationes separatæ sint, nam cavetur ne interior influat in exteriorem, & aliquo modo appareat. Homo ex creatione talis est, ut interior cogitatio unum agat cum exteriori per correspondentiam; & quoque unum agit apud illos qui in bono sunt, nam illi non nisi quam bonum cogitant & bonum loquuntur; at vero apud illos qui in malo sunt, interior cogitatio non unum agit cum exteriori, nam hi malum cogitant & loquuntur bonum; apud hos inversus est ordo, nam bonum apud eos est extra, ac malum intra; inde est quod malum dominetur super bonum, & hoc sibi subiciat sicut servum, ut inserviat sibi pro medio ad obtinendos fines, qui sunt amoris illorum; & quia talis finis inest bono quod loquuntur & quod agunt, patet, quod bonum apud illos non sit bonum, sed infectum malo, utcunque in externa forma apud illos, qui non sciunt interiora, apparet ut bonum: aliter apud illos, qui in bono sunt, apud hos non inversus est ordo, sed bonum ex interiore cogitatione influit in exteriorem, & sic in loquelam & in actus; hic ordo est in quem homo creatus est; sic enim interiora eorum in Cœlo sunt, inque luce ibi, & quia Lux cœli est Divinum Verum procedens a Domino, proinde est Dominus in Cœlo, n: 126 ad 140, ideo illi ducuntur a Domino. Hæc dicta sunt, ut sciatur quod cuivis homini sit cogitatio interior & cogitatio exterior, & quod illæ inter se distinctæ sint. Cum dicitur cogitatio, intelligitur etiam voluntas, nam cogitatio est ex voluntate, nemo enim potest cogitare absque voluntate. Ex his patet, quid Status Exteriorum & Status Interiorum hominis:

500. Cum dicitur Voluntas & Cogitatio, tunc per Voluntatem etiam intelligitur Affectio & Amor, tum omnis jucunditas & voluptas quæ sunt

affectionis & amoris, quia hæc se referunt ad voluntatem ut ad suum subiectum, nam quod homo vult, hoc amat, ac jucundum & volupe sentit, & vicissim, quod homo amat, ac jucundum & volupe sentit, hoc vult: per Cogitationem autem tunc intelligitur etiam omne id per quod confirmat affectionem seu amorem suum, nam cogitatio non aliud est quam voluntatis forma, seu ut appareat in luce quod homo vult; hæc forma sistitur per varias analyses rationales, quæ originem suam ducunt e spiritali mundo, & sunt proprie spiritus hominis.

501. Sciendum est, quod homo prorsus talis sit, qualis est quoad sua interiora, & non qualis est quoad exteriora separata ab interioribus; causa est, quia interiora sunt ejus spiritus, ac vita hominis est vita sui spiritus, inde enim corpus vivit, quapropter etiam qualis homo est quoad sua interiora, talis manet in æternum; exteriora autem, quia pertinent etiam ad corpus, separantur post mortem, & ea quæ ex illis adhærent spiritui, sopiuntur, ac modo inserviunt pro plano interioribus, ut supra, ubi actum est de memoria hominis post mortem remanente, ostensum est. Inde patet, quænam sunt propria hominis, & quænam non sunt propria ejus, quod nempe apud malos omnia illa quæ sunt exterioris cogitationis ex qua loquuntur, & exterioris voluntatis ex qua agunt, non sint eorum propria, sed illa quæ sunt eorum interioris cogitationis & voluntatis.

502. Post Primum statum exactum; qui est Status exteriorum, de quo in præcedente Articulo actum est, homo spiritus immittitur in Statum interiorum suorum, seu in statum interioris voluntatis & inde cogitationis, in quo fuerat in mundo, cum sibi relictus libere & absque fræno cogitavit; in hunc statum illabatur ipso nesciente, similiter ut in mundo, cum retrahit cogitationem proximam loquelæ, seu ex qua loquela, versus interiorem, ac in ea moratur: quare cum homo spiritus in hoc statu est, in seipso est, & in ipsa sua vita, nam libere cogitare ex propria affectione, est ipsa vita hominis, & est ipse.

503. Spiritus in hoc statu cogitat ex ipsa sua voluntate, ita ex ipsa sua affectione, seu ex ipso suo amore, & tunc cogitatio unum facit cum voluntate, ac ita unum, ut vix appareat quod cogitet, sed quod velit: similiter pæne cum loquitur; cum differentia tamen, quod cum aliquo timore, ne cogitata voluntatis nuda exeant, quoniam id etiam voluntatis ejus factum est ex civili vita in mundo.

504. Omnes, quotcunque sunt homines, post mortem in hunc statum immittuntur, quia ille est proprius spiritus eorum; prior status est qualis homo quod spiritum fuit in consortiis, qui status non est proprius ejus: quod hic status, seu status exteriorum, in quo homo primum est post mortem, de quo in præcedente Articulo actum est, non sit proprius ejus, constare potest a pluribus; ut ex eo, quod Spiritus non modo cogitent, sed etiam loquantur ex sua affectione, nam loquela illorum est ex illa, ut constare potest ex iis quæ in Articulo de Loquela Angelorum n: 234 ad 245, dicta & ostensa sunt; similiter etiam homo cogitavit in mundo, cum intra se, nam tunc non cogitavit ex loquela sui corporis, sed modo vidit illa, ac simul plura intra

intra minutum temporis, quam dein potuit per semihorium eloqui; quod status exteriorum non sit proprius hominis seu ejus spiritus, etiam patet ex eo, quod cum in mundo est in consortiis, tunc loquatur secundum leges vitæ moralis & civilis, & quod tunc interior cogitatio regat exteriorem, sicut unus alium, ne procedat ultra limites decori & honesti: patet etiam ex eo, quod, cum homo intra se cogitat, etiam cogitet quomodo loquuturus & acturus est, ut placeat, & capiet amicitiam, benevolentiam ac gratiam, & hoc modis extraneis, ita aliter quam fieret si ex propria voluntate. Ex his patet, quod status interiorum, in quem immittitur spiritus, sit status proprius ejus, ita quoque proprius hominis, cum vixit in mundo.

505. Cum Spiritus in statu interiorum suorum est, tunc patet manifeste qualis homo in se fuit in mundo, agit enim tunc ex proprio suo; qui interius in bono fuit in mundo, is tunc rationaliter & sapienter agit, imo tunc sapientius quam in mundo, quia solutus est a nexu cum corpore, & inde cum terrestribus, quæ obscurarunt & quasi nubem interposuerunt. Qui autem in malo fuit in mundo, is tunc insipide & insane agit, imo insanius quam in mundo, quia in libero est, & non coercetur; cum enim in mundo vixit, sanus fuit in externis, nam per illa finxit hominem rationalem; quare cum externa illi ablata sunt, revelantur insanix ejus. Malus, qui in externis effigiat bonum hominem, comparari potest vasi exterius nitido & polito, ac tecto velamine, intra quod reconditæ sunt omnis generis spurcities; & secundum Domini effatum, "*Similes estis sepulchris dealbatis, quæ foris apparent speciosa, intus vero plena sunt ossibus mortuorum, & omni immunditie*," Matth: xxiii: 27.

506. Omnes qui in bono vixerunt in mundo, & ex conscientia egerunt, qui sunt qui agnoverunt Divinum, & amaverunt Divina Vera, imprimis qui applicuerunt illa vitæ, apparent sibi, cum in statum interiorum suorum mittuntur, sicut qui expergefacti a somno in vigiliam veniunt, & sicut qui ex umbra in lucem; cogitant etiam ex luce cœli sic ex interiore sapientia, & ex bono agunt sic ex interiore affectione; influit etiam cœlum in eorum cogitationes & affectiones cum beato & jucundo interiore, de quo prius non noverunt; nam illi communicationem habent cum angelis cœli; tunc etiam agnoscunt Dominum, & colunt Ipsum ex ipsa vita sua, nam in vita sua propria sunt, quando in statu interiorum suorum, ut mox supra n: 505 dictum est; & quoque agnoscunt & colunt Ipsum ex libero, nam liberum est interioris affectionis; recedunt etiam sic a sancto externo & veniunt in sanctum internum, in quo ipse cultus vere consistit; talis est status illorum, qui secundum præcepta in Verbo Christianam vitam egerunt. At prorsus contrarius est status illorum, qui in mundo in malo vixerunt, & quibus nulla conscientia, & inde negaverunt Divinum, nam omnes qui in malo vivunt, interius in se negant Divinum, utcumque cum in externis sunt putant se non negare sed agnoscere, nam agnoscere Divinum ac male vivere, opposita sunt; qui tales sunt, apparent in altera vita, cum in statum interiorum suorum veniunt, cum audiuntur loqui & spectantur agere, sicut fatui; nam a suis cupid-

cupiditatibus malis erumpunt in nefaria, in contemptus aliorum, in subsannationes & blasphemias, in odia, in vindictas, machinantur dolos, quidam eorum tali astutia & malitia, ut vix credi possit, ut similis fuerit intus in aliquo homine; sunt enim tunc in statu libero agendi secundum voluntatis eorum cogitata, quia separati ab exterioribus, quæ illos in mundo coercuerunt & refrænarunt: verbo sunt rationalitate orbiati, quia rationale in mundo non residerat in interioribus eorum, sed in exterioribus: at usque tunc apparent sibi ipsis sapientes præ aliis. Quia tales sunt, ideo cum in secundo hoc statu sunt, remittuntur per breves vices in statum exteriorum suorum, & tunc in memoriam actorum suorum, cum fuerunt in statu interiorum; quidam tunc pudefiunt, & agnoscunt quod insani fuerint; quidam non pudefiunt; quidam indignantur quod non liceat illis in statu exteriorum suorum continue esse; sed his ostenditur, quales futuri si in hoc statu continue essent, quod nempe similia clandestine molirentur, ac per apparentias boni, sinceri & iusti seducerent simplices corde & fide, & ipsi semet perderent in totum, nam exteriora flagerent tandem simili incendio quo interiora, quod consumeret omnem vitam eorum.

507. Cum spiritus in secundo hoc statu sunt, apparent illi prorsus quales in se fuerunt in mundo, & quoque propalantur quæ in abscondito egerunt & loquuti sunt, nam tunc, quia externa non coercent, loquuntur aperte similia, & quoque conantur agere similia, nec timent famam ut in mundo: feruntur etiam tunc in plures status malorum suorum, ut appareant angelis & bonis spiritibus quales sunt: sic abscondita aperiuntur, & clandestina reteguntur, secundum Domini verba, "*Nil opertum est, quod non retegendum est, & occultum quod non cognoscendum: quæ in tenebris dixistis, in luce audientur, & quod in aures loquuti estis in cubiculis, prædicabitur super testis,*" Luc: XII: 2. 3. Et alibi, "*Dico vobis, quodcumque verbum inutile loquuti fuerint homines, de eo redditurus rationem in die iudicii,*" Matth: XII: 36.

508. Quales sunt mali in hoc statu, non paucis describi potest, nam quisque tunc insanit secundum suas cupiditates, & hæ sunt variæ, quapropter velim modo aliqua specifica adducere, ex quibus concludi potest ad reliqua. Illi, qui se amaverunt super omnia, ac in officiis & functionibus spectaverunt honorem sui, ac usus præstiterunt non propter usus, ac illis delectati sunt, sed propter famam, ut digniores aliis per illos æstimarentur, & sic delectati fama sui honoris, illi cum in secundo hoc statu sunt, præ reliquis stupidi sunt; nam quantum aliquis se amat, tantum removetur a cælo, & quantum a cælo tantum a sapientia. Qui autem in amore sui, & simul astuti fuerunt, & se per artes evexerunt ad honores, illi se consociant cum pessimis, & addiscunt artes magicas, quæ sunt abusus Ordinis Divini, per quas laceffunt ac infestant omnes qui se non honorant, nectunt insidias, foveant odia, flagrant vindictis, & cupiunt sævire in omnes qui se non submittunt, & in omnia illa tantum ruunt quantum illis maligna turba favet, & tandem animo versant quomodo ascendant cælum, ut destruant illud, vel ut colantur ibi pro diis; in tantum vesania illorum effertur. Illi qui tales fuerunt ex religione Pontificia,

ficiā, reliquis infaniores sunt, animo enim gerunt, quod sub potestate illorum sint cœlum & infernum, & quod remittere possint ex lubitu peccata, illi vindicant sibi omne Divinum, & se Christum vocant; persuasio eorum, quod ita sit, talis est, ut, ubi influit, perturbet animos, ac inducat tenebras usque ad dolorem; pæne sibi similes sunt in utroque statu, sed in secundo sunt absque rationalitate; ac de infantiis illorum, ac de sorte illorum post hunc statum, in specie aliqua dicentur in Opusculo de Ultimo Judicio & Babylonia destructa. Qui creationem attribuerunt naturæ, & inde negaverunt corde, tametsi non ore, Divinum, proinde omnia Ecclesiæ & Cœli, illi consociant se cum similibus in hoc statu, & vocant quemcunque Deum, qui præpollet astutia, colunt etiam eum honore Divino; vidi tales in conventu adorantes magum, & consultantes de natura, & se fatue gerentes, sicut forent bestię sub forma humana; inter illos etiam erant qui in mundo in dignitate constituti fuerunt, & quidam qui in mundo crediti docti & sapientes. Alii aliter. Ex his paucis concludi potest, quales sunt quorum interiora quæ mentis clausa sunt versus cœlum, ut sunt apud omnes qui non receperunt aliquem influxum e cœlo per agnitionem Divini, ac per vitam fidei: quisque judicare potest ex se, qualis foret, si talis, si agere ei liceret absque timore legis & vitæ, & absque vinculis externis, quæ sunt timores, ne lædatur quoad famam, ac ne privetur honore, lucro, & voluptatibus inde. Sed usque coercetur insania illorum a Domino, ne ruat ultra limites usus, nam ab unoquoque tali usque fit usus; boni spiritus in illis vident quid malum, & quale id, & qualis homo, si non ducitur a Domino; usus etiam est, quod per illos colligantur mali similes, ac separentur a bonis; tum quod vera & bona, quæ mali in externis prætulerunt ac mentiti sunt, illis auferantur, ac in mala suæ vitæ & in falsa mali inferantur, & sic præparentur ad infernum; nam non prius aliquis in infernum venit, quam cum in malo suo ac in falsis mali est; quoniam non licet alicui ibi divisam mentem habere, nempe aliud cogitare & loqui & aliud velle; quisque malus ibi falsum ibi ex malo cogitabit, & ex falso mali loquetur, utrumque ex voluntate, ita ex suo proprio amore, & ejus jucundo & volupi, quemadmodum in mundo, cum in suo spiritu, hoc est, quemadmodum in se dum ex interiore affectione, cogitavit: causa est, quia voluntas est ipse homo, & non cogitatio nisi quantum a voluntate trahit, ac voluntas est ipsa natura seu indoles hominis, quare in voluntatem suam remitti est in suam naturam seu indolem, & quoque in suam vitam, nam homo per vitam induit naturam; & homo post mortem manet, qualem sibi naturam sibi comparavit per vitam in mundo, quæ apud malos non amplius potest per viam cogitationis seu intellectus veri eniendari & mutari.

509. Mali spiritus, quando in secundo hoc statu sunt, quia ruunt in omnis generis mala, frequenter & graviter solent puniri; pænæ sunt multiplices in mundo spirituum; nec ullus respectus personæ habetur, sive rex sive servus fuerat in mundo; omne malum secum fert pœnam, sunt conjuncta, quare qui in malo est etiam in pœna mali est; sed usque nullus ibi luit pœnam propter mala quæ in mundo egerat, sed propter mala quæ tunc agit; eodem

tamen recidit, & simile est, five dicatur, quod luant pœnas propter mala sua in mundo, five dicatur quod luant pœnas propter mala quæ agunt in altera vita, quoniam unusquisque redit in suam vitam post mortem, & sic in similia mala; nam talis homo est qualis in vita corporis sui fuerat n: 470 ad 484. Quod puniantur, est quia timor pro pœna est unicum medium domandi mala in hoc statu; nihil valet amplius exhortatio, nihil informatio, nec timor legis & famæ, quoniam agit ex natura, quæ non coerceri nec frangi potest quam per pœnas. At boni spiritus nusquam puniuntur, tametsi mala in mundo egerant, nam mala eorum non redeunt, & quoque datur scire, quod mala illorum alius generis aut naturæ fuerint, non enim ex proposito contra verum, & non ex corde malo alio quam quod fuerat illis ex hæreditario a parentibus, in quod, cum in externis separatis ab internis fuerunt, ex cæco jucundo perlati sunt.

510. Quisque ad Societatem suam venit, in qua fuit ejus spiritus in mundo, unusquisque enim homo quoad spiritum suum conjunctus est alicui societati vel infernali vel coelesti, malus societati infernali, bonus societati coelesti; quod quisque ad suam societatem redeat post mortem videatur, n: 438; ad illam perducitur spiritus successive, & tandem intrat illam; malus spiritus, cum in statum interiorum suorum est, vertitur per gradus ad suam societatem, & tandem directe ad illam, antequam finitus est hic status; & cum status finitus est, tunc ipse spiritus malus se conjicit in infernum, ubi sui similes sunt; ipsa conjunctio apparet ad visum sicut qui supinatus cadit capite deorsum & pedibus sursum; causa quod ita appareat, est quia in inverso ordine est, amaverat enim infernalicia ac rejecerat coelestia: quidam mali in secundo hoc statu per vices intrant inferna, & quoque exeunt, sed hi non apparent tunc supinati cadere, sicut cum plene vastati sunt. Ipsa societas, in qua fuerunt quoad spiritum suum in mundo, ostenditur quoque illis cum in statu exteriorum suorum sunt, ut sciant inde quod in Inferno fuerint etiam in vita corporis, sed tamen non in simili statu cum illis qui in ipso Inferno, sed in simili cum statu illorum qui in mundo spirituum sunt; de quorum statu respective ad illorum qui in Inferno sunt, in sequentibus dicitur.

511. Separatio malorum spirituum a bonis spiritibus fit in secundo hoc statu, nam in primo statu simul sunt, quoniam dum spiritus est in exterioribus suis, est sicut fuit in mundo, ita sicut malus cum bono ibi, ac bonus cum malo; aliter cum est in interiora sua illatus, ac relictus suæ naturæ seu voluntati. Separatio bonorum a malis fit variis modis, communiter per circumlationes ad illas societates, cum quibus communicatio fuerat per cogitationes & affectiones bonas in Primo statu; & sic ad illas quas induxerunt credere per externas species, quod non mali essent: ut plurimum circumferri solent per latum orbem, & ubivis ostendi spiritibus bonis, quales sunt in se; ad aspectum eorum tunc boni spiritus se avertunt, & sicut illi se avertunt, ita quoque mali spiritus, qui circumferuntur, avertuntur facie

ab illis, ad plagam, ubi societas eorum infernalis est, in quam venturi. Ut taceam alios separationis modos, qui plures sunt.

De Tertio statu hominis post mortem, qui est status instructionis eorum qui veniunt in Cœlum.

512. **T**ERTIUS status hominis post mortem, seu spiritus ejus, est status instructionis; hic status est illis qui in Cœlum veniunt, & fiunt Angeli; non autem illis qui in infernum veniunt, quoniam hi non instrui possunt, quare horum status secundus est quoque tertius, qui finitur in eo, quod prorsus conversi sint ad suum amorem, ita ad societatem infernalem, quæ in simili amore est; cum hoc factum est, tunc ex amore illo volunt & cogitant; & quia amor ille est infernalis, non volunt nisi quam malum, & non cogitant nisi quam falsum, hæc jucunda eorum sunt, quia sunt amoris eorum; ac inde rejiciunt omne bonum & verum, quæ prius adoptaverunt, quia inserviverant amoris suo pro mediis. At boni perducuntur a statu secundo in tertium, qui status est præparationis illorum ad cœlum per instructionem: nemo enim præparari potest ad cœlum, nisi quam per cognitiones boni & veri, ita nisi quam per instructionem; nam nemo scire potest, quid bonum & verum spirituale, & quid malum & falsum, quæ illis opposita sunt, nisi instruat: quid bonum & verum civile & morale, quæ justum & sincerum vocantur, sciri potest in mundo, quia ibi sunt leges civiles, quæ docent quid justum, & quoque consortia, cum quibus homo discit vivere secundum leges morales, quæ omnes se referunt ad sincerum & rectum: at bonum & verum spirituale, non discuntur e mundo sed e cœlo; sciri quidem possunt ex Verbo, & ex doctrina Ecclesiæ quæ ex Verbo, sed usque non influere possunt in vitam, nisi homo quoad interiora quæ mentis suæ sunt, sit in cœlo; & tunc homo in cœlo est, quando agnoscit Divinum, & simul juste & sincere agit, quoniam ita agendum est quia præceptum est in Verbo, sic juste & sincere vivit propter Divinum, & non propter semet & mundum, ut fines: sed ita agere nemo potest, nisi prius instructus sit, ut quod Deus sit, quod cœlum & infernum sint, quod vita post mortem sit, quod Deus supra omnia amandus sit, & quod proximus sicut ipse, & quod credenda sint, quæ in Verbo, quia Verbum est Divinum; absque cognitione & agnitione horum homo non potest spiritualiter cogitare, & absque cogitatione de illis non vult illa, nam quæ homo non scit, non cogitare potest, & quæ non cogitat non velle potest: cum itaque homo vult illa, tunc influit cœlum, hoc est, per cœlum Dominus in vitam hominis, nam influit in voluntatem, & per illam in cogitationem, ac per utramque in vitam, nam omnis vita hominis est inde: ex his patet, quod bonum & verum spirituale non dis-

cantur e mundo sed e cœlo, & quod nullus præparari possit ad cœlum nisi media instructione. Quantum etiam Dominus influit in vitam alicujus, tantum instruit illum, nam tantum accendit voluntatem amore sciendi vera, & tantum illustrat cogitationem ut sciat illa; & quantum hæc fiunt, tantum aperiuntur interiora hominis, ac illis implantatur cœlum; & adhuc, tantum influit Divinum & cœleste in sincera quæ sunt vitæ moralis, & in justa quæ sunt vitæ civilis apud hominem, ac facit illa spiritualia, quoniam homo tunc facit illa ex Divino, quia propter Divinum: sunt enim sincera & justa, quæ sunt vitæ moralis & civilis, quæ homo ex illa origine facit, ipsi effectus vitæ spiritualis; & effectus omne suum trahit ex sua causa efficiente, nam qualis hæc talis ille.

513. Instructiones fiunt ab Angelis plurium societatum, imprimis ab illis quæ in plaga septentrionali & meridionali sunt, nam illæ societates angelicæ in intelligentia & sapientia ex cognitionibus boni & veri sunt: instructionis loca sunt ad septentrionem, & sunt varia, ordinata & distincta secundum bonorum cœlestium genera & species, ut ibi instruuntur omnes & singuli secundum suam indolem, & receptionis facultatem: loca illa ibi circumcirca ad multam distantiam se extendunt. Ad illa feruntur a Domino boni spiritus post exactum secundum statum eorum in mundo spirituum, qui instruendi sunt; sed usque non omnes; nam qui in mundo instructi sunt, ibi etiam a Domino præparati sunt ad cœlum, ac per aliam viam in cœlum auferuntur; quidam statim post mortem; quidam post brevem cum spiritibus bonis commorationem, ubi crassiora cogitationum & affectionum eorum, quæ traxerunt ex honoribus & divitiis in mundo, remonentur, & sic purificantur: quidam prius vastantur, quod fit in locis sub plantis pedum, quæ Terra inferior vocantur; ubi aliqui dura patiuntur; hi sunt qui se confirmaverunt in falsis, & usque bonam vitam egerunt; nam falsa confirmata dure inhærent, & antequam illa discussa sunt, non videri possunt vera, ita non recipi: sed de Vastationibus, & de modis quomodo fiunt, in ARCANIS COELESTIBUS actum est, ex quibus Collecta videantur hic in notis sub linea (z).

514. Omnes,

(z) Quod vastationes fiant in altera vita, hoc est, quod illi qui e mundo illuc alunt, vastentur, n: 698. 7122. 7474. 9763. Quod probi vastentur quoad falsa, ac mali quoad vera, n: 7474. 7541. 7542. Quod apud probos vastationes fiant, etiam ut exuantur terrestria & mundana, quæ, cum in mundo vixerunt, contraxerunt, n: 7186. 9763. Utque mala & falsa removeantur, & sic detur locus influendi bonis & veris e cœlo a Domino, ac facultas recipiendi illa, n: 7122. 9331. Quod non prius elevari possint in cœlum, quam postquam talia remota sunt, quia obstant & non concordant cum cœlestibus, n: 6928. 7122. 7136. 7541. 7542. 9763. Quod sic quoque præparentur, qui in cœlum elevandi sunt, n: 4728. 7090. Quod periculosum sit in cœlum venire, antequam præparati, n: 537. 538. de statu illustrationis, & de gaudio eorum qui e vastatione veniunt, & elevantur in cœlum, & de receptione illorum ibi, n: 2699. 2701. 2704. Quod Regio, ubi Vastationes illæ fiunt, dicatur terra inferior, n: 4728. 7090. Quod Regio illa sit sub plantis pedum circumcincta infernis, qualis illa, describitur, n: 4940 ad 4951. 7090. ab experientia, n: 699. Quænam inferna sunt,

514. Omnes, qui in locis instructionis sunt, inter se distincte habitant; singuli enim quoad interiora sua alligati sunt societatibus cœli ad quas venturi sunt; quapropter quia Societates cœli ordinatæ sunt secundum formam cœlestem, videatur supra n: 200 ad 212, ita quoque loca ubi instructiones fiunt; quare cum illa loca e Cœlo inspiciuntur, apparet ibi sicut Cœlum in minore forma: se extendunt ibi in longum ab Oriente ad Occidentem, & in latum a meridie ad septentrionem; sed latitudo minor est quam longitudo ad apparentiam. Ordinationes in genere sunt tales; antè sunt illi, qui infantes mortui sunt, & ad ætatem primam adolescentem educati sunt in cœlo, qui post infantiam eorum statum apud educatrices, illuc a Domino feruntur & instruuntur. Post illos sunt loca, ubi instruuntur qui adulti mortui sunt, & qui in mundo in affectione veri ex bono vitæ fuerunt. Post illos autem sunt, qui Mahumedanæ Religioni addicti fuerunt, & in mundo moralem vitam egerunt, ac agnoverunt unum Divinum, & Dominum ut Ipsum Prophetam; qui cum recedunt a Mahumede, quia nihil opis ferre potest, accedunt ad Dominum, & Ipsum colunt, & Divinum Ipsius agnoscunt, & tunc instruuntur in religione Christiana. Post hos magis ad septentrionem sunt loca instructionis variarum Gentium, quæ in mundo bonam vitam religioni suæ conformem vixerunt, & speciem conscientiæ inde traxerunt, ac iustum & rectum egerunt, non ita propter leges regiminis eorum, sed propter leges religionis, quas crediderunt sancte observandas, ac nullo modo factis violandas; omnes hi ad agnoscendum Dominum, quando instructi sunt, perducuntur facile, quia corde gerunt quod Deus non invisibilis sit, sed visibilis sub Humana forma: hi reliquos numero excedunt; illorum optimi sunt ex Africa.

515. Sed omnes non simili modo instruuntur, nec a similibus Societatibus cœli: illi qui ab infantia educati sunt in Cœlo, instruuntur ab Angelis interiorum cœlorum, quoniam non falsa imbiberunt ex falsis religionis, nec vitam suam spiritualem inquinaverunt crassamentis ex honoribus & divitiis in mundo. Qui adulti mortui sunt, plerique instruuntur ab Angelis Ultimi Cœli, quia hi Angeli accommodatiores illis sunt, quam Angeli interiorum cœlorum, nam hi in interiore sapientia sunt, quæ nondum recipitur. Mahumedani

sunt, quæ præ cæteris infestant & vastant, n: 7317. 7502. 7545. Quod qui infestaverunt & vastaverunt probos, postea illos timeant, fugiant, & aversentur, n: 7768. Quod infestationes & vastationes illæ fiant diversimode secundum adhærentiam malorum & falsorum, & quod secundum quale & quantum eorum persistant, n: 1106 ad 1113. Quod quidam libenter velint vastari, n: 1107. Quod quidam vastentur per timores, n: 4942. Quidam per infestationes a suis malis quæ fecerunt in mundo, & a suis falsis quæ cogitaverunt in mundo, unde anxietates & dolores conscientiæ, n: 1106. Quidam per captivitatem spiritualem, quæ est ignorantia & interceptio veri conjuncta cum desiderio sciendi vera, n: 1109. 2694. Quidam per somnum; quidam per statum medium inter vigiliam & somnum, de quo n: 1108. Qui meritum in operibus posuerunt, quod appareant sibi ligna secare, n: 1110. Alii aliter, cum multa varietate, n: 699.

medani vero ab Angelis, qui prius in eadem religione fuerant, & conversi ad Christianam. Gentes quoque a suis Angelis.

516. Omnis instructio ibi fit ex Doctrina quæ ex Verbo, & non ex Verbo absque doctrina: Christiani instruuntur ex Doctrina cœlesti, quæ prorsus concordat cum interno sensu Verbi. Reliqui, ut Mahumedani, & Gentes, ex Doctrinis captui eorum adæquatis, quæ a Doctrina Cœlesti modo differunt in eo, quod spiritualis vita doceatur per moralem, consentaneam bonis dogmatibus religionis eorum, ex qua vitam suam in mundo traxerunt.

517. Instructiones in Cœlis differunt ab instructionibus in terris, quod cognitiones non mandentur memoriæ, sed vitæ; nam memoria spirituum est in vita eorum, recipiunt enim & imbuunt omnia quæ concordant vitæ eorum, & non recipiunt, minus imbuunt quæ non concordant, nam spiritus sunt affectiones, & inde in forma humana simili affectionibus suis. Quia tales sunt, jugiter inspiratur affectio veri propter usus vitæ; providet enim Dominus, ut quisque amet usum qui conveniunt indoli eorum; qui amor etiam exaltatur per spem quod futuri sint angeli: & quia omnes usus cœli se referunt ad usum communem, qui est pro Regno Domini, quod ibi est patria illorum, & quia omnes usus speciales & singulares tantum præstantes sunt, quantum propius & plus spectant illum communem, ideo omnes usus speciales & singulares, qui innumerabiles sunt, boni & cœlestes sunt; quare apud unumquemvis conjungitur affectio veri cum affectione usus, adeo ut unum agant: per id implantatur verum usui, sic ut vera, quæ discunt, sint usus vera: ita instruuntur Angelici spiritus, & præparantur ad Cœlum. Affectio veri convenientis usui insinuat per varia media, quorum pleraque ignota sunt in mundo; imprimis per repræsentativa usuum, quæ in spirituali mundo sistuntur mille modis, & cum talibus delitiis & amœnitatibus, ut penetrent spiritum ab interioribus quæ sunt mentis ejus ad exteriora quæ sunt corporis ejus, & sic afficiunt totum; inde fit spiritus quasi suus usus: quapropter cum in societatem suam venit, in quam per instructionem initiatur, in sua vita est cum in suo usu (aa). Ex his constare potest, quod cognitiones, quæ sunt vera externa, non faciant, ut quis in cœlum veniat, sed ipsa vita, quæ est vita usus, indita per cognitiones.

518. Fuerunt Spiritus, qui ex cogitatione in mundo sibi persuaserunt, quod in cœlum venturi essent, & præ aliis reciperentur, quia docti fuerunt, & sciverunt multa ex Verbo, & ex doctrinis Ecclesiarum, credentes sic quod sapientes essent, & quod intellecti sint per illos, de quibus dicitur, quod *ful-*
gerent

(aa) Quod omne bonum suum jucundum habeat ex usibus, & secundum usum, & quoque suum quale, inde qualis usus tale bonum, n: 3049. 4984. 7038. Quod vita angelica consistat in bonis amoris & charitatis, ita in usibus præstandis, n: 453. Quod a Domino, & inde ab Angelis, non spectentur nisi fines, qui sunt usus, apud hominem, n: 1317. 1645. 5844. Quod Regnum Domini sit Regnum usuum, n: 453. 696. 1103. 3645. 4054. 7038. Quod servire Domino sit usus præstare, n: 7038. Quod homo talis sit, quales sunt usus apud illum, n: 1568. 3570. 4054. 6571. 6934. 6938. 10284.

gerent sicut splendor expansi, & sicut stellæ, apud Daniele Cap: XII: 3: sed explorati sunt, num cognitiones illorum residerent in memoria, vel num in vita: illi qui in affectione veri genuina fuerunt, ita propter usus separatos a corporeis & mundanis, qui in se sunt usus spirituales, postquam instructi sunt, etiam recepti sunt in cœlum, & tunc datum est illis scire, quid splendet in cœlo, quod nempe sit Divinum Verum, quod ibi est Lux cœli, in usu, qui est planum, quod recipit radios illius lucis, & in splendores varios vertit. Illi autem, apud quos cognitiones modo residebant in memoria, & inde comparata est facultas ratiocinandi de veris, ac confirmandi illa quæ receperunt ut principia, quæ tametsi falsa, post confirmationem viderunt sicut vera; illi quia in nulla luce cœli fuerunt, & tamen in fide ex fastu, qui plerumque tali intelligentiæ adhæret, quod doctiores aliis essent, & sic venturi in cœlum, & quod illis Angeli servituri; illi ideo, ut ex sua fatua fide removerentur, sublati sunt ad primum seu ultimum cœlum, ut in societatem quandam angelicam inducerentur, sed cum in introitu erant, ad influxum lucis cœli incipiebant caligare oculis, dein perturbari intellectu, demum trahere animam sicut moribundi; & cum sentirent calorem cœli, qui est amor cœlestis, incipiebant intus cruciari; quapropter inde dejecti sunt; ac dein instructi, quod cognitiones non faciant Angelum, sed ipsa vita, quam adepti per cognitiones; quoniam cognitiones in se spectatæ sunt extra cœlum, sed vita per cognitiones intra cœlum.

519. Postquam Spiritus in locis supradictis per instructiones præparati sunt ad cœlum, quod fit intra breve tempus, ex causa quia in spiritualibus ideis sunt, quæ plura simul comprehendunt, tunc induuntur vestibus angelicis, quæ plerumque candidæ sunt sicut ex bysso, & sic feruntur ad viam, quæ sursum tendit ad cœlum, ac traduntur angelis custodibus ibi, & dein recipiuntur ab aliis Angelis, ac in societates introducuntur, & in plures ibi faustitates: quisque dein in suam societatem a Domino fertur; quod etiam fit per varias vias, quandoque per ambages: vias, per quas ducuntur, nullus Angelus scit, sed solus Dominus: cum ad suam societatem veniunt, tunc aperiuntur interiora eorum, quæ quia conformia sunt interioribus angelorum, qui in illa societate sunt, ideo agnoscuntur illico, & cum gaudio recipiuntur.

520. His velim adjicere aliquid memorabile de viis, quæ ex illis locis ducunt ad cœlum, & per quas introducuntur novitii Angeli: sunt octo Viæ, binæ ab unoquoque loco instructionis, una ascendit versus Orientem, altera ad Occidentem: qui in Regnum cœleste Domini veniunt, introducuntur per viam orientalem; qui autem ad Regnum spirituale, introducuntur per viam occidentalem. Quatuor Viæ, quæ ducunt ad Regnum cœleste Domini, apparent ornatae oleis & arboribus fructiferis varii generis; quæ autem ducunt ad Regnum spirituale Domini, apparent ornatae vineis & laureis: hoc ex correspondentia, quia vineæ & laurus correspondent affectioni veri & ejus usibus, ac oleæ & fructus correspondent affectioni boni & ejus usibus.

Quod.

Quod nemo ex immediata Misericordia in cœlum veniat.

521. **Q**UI non instructi sunt de Cœlo, & de via ad Cœlum, tum de vita Cœli apud hominem, opinantur quod recipi in cœlum sit solum ex Misericordia, quæ illis qui in fide sunt, & pro quibus Dominus intercedit, ita quod solum sit admissio ex gratia; consequenter quod omnes quotcunque sunt homines salvari possint ex beneplacito; imo quidam opinantur, quod etiam omnes in inferno. Sed illi non sciunt aliquid de homine, quod prorsus talis sit qualis ejus vita, & ejus vita qualis ejus amor, non modo quoad interiora quæ sunt voluntatis & intellectus ejus, sed etiam quoad exteriora quæ sunt corporis ejus, & quod corporea forma, sit modo forma externa, in qua interiora se sistunt in effectum, & inde quod totus homo sit suus amor: videatur supra n: 363; nec sciunt, quod corpus non vivat ex se, sed ex suo spiritu, & quod spiritus hominis sit ipsa ejus affectio, & quod spirituale ejus corpus non aliud sit quam hominis affectio in forma humana, in quali etiam apparet post mortem, videatur supra n: 453 ad 460. Hæc, quamdiu ignota sunt, homo induci potest credere, quod salvatio non sit nisi quam Beneplacencia Divina, quæ Misericordia & Gratia vocatur.

522. Sed quid Divina Misericordia primum dicetur: Divina Misericordia est pura Misericordia erga omne Genus humanum ad salvandum illud, & quoque est continua apud unumquemvis hominem, & nusquam ab aliquo recedit, quapropter quisquis salvari potest, salvatur: sed nemo salvari potest nisi quam per Divina media, quæ media revelata sunt a Domino in Verbo; Divina Media sunt quæ vocantur Divina Vera; hæc docent quomodo homo victurus est, ut salvari possit; Dominus per illa ducit hominem ad Cœlum, & per illa indit ei vitam cœli; hoc facit Dominus apud omnes; sed vitam cœli nulli indere potest, nisi qui abstinet a malo, nam malum obstat; quantum itaque homo abstinet a malo, tantum illum ducit Dominus per Divina sua media ex pura Misericordia, & hoc ab Infantia ad finem vitæ ejus in mundo, & postea in æternum: hæc est Divina Misericordia quæ intelligitur: inde patet, quod Misericordia Domini sit pura Misericordia, sed non Immediata, hoc est, ut salventur omnes ex beneplacito, utcunque vixerant.

523. Dominus nusquam aliquid facit contra Ordinem, quia Ipse est Ordo, Divinum Verum procedens a Domino est quod facit Ordinem, ac Divina vera sunt leges Ordinis, secundum has ducit Dominus hominem; quare salvare hominem ex immediata Misericordia est contra Divinum Ordinem, & quod est contra Divinum Ordinem, est contra Divinum. Divinus Ordo est Cœlum apud hominem, illum perverterat homo apud se per vitam contra leges ordinis, quæ sunt Divina vera; in illum ordinem reducitur homo ex pura Misericordia a Domino, per leges ordinis, & quantum reducitur, tantum cœlum

cœlam in se recipit; & qui cœlum in se recipit, is in Cœlum venit. Inde iterum patet, quod Divina Misericordia Domini sit pura Misericordia, sed non Immediata (*bb*).

524. Si homines potuissent salvari ex immediata Misericordia, salvarentur omnes, etiam qui in Inferno sunt, imo nec foret Infernum, quia Dominus est Ipsa Misericordia, Ipse Amor, & Ipsum Bonum; quapropter contra Divinum Ipsius est dicere, quod omnes immediate possit salvare, & non salvat: notum ex Verbo est, quod Dominus omnium salutem, & nullius damnationem, velit.

525. Plerique, qui ex Christiano Orbe in alteram vitam veniunt, secum illam fidem ferunt, quod salvandi sint ex immediata Misericordia, nam illam implorant; at cum explorati sunt, compertum est, quod crediderint, quod venire in Cœlum sit solum admitti, & quod qui intromittuntur, in gaudio cœlesti sint, prorsus nescientes quid Cœlum, & quid gaudium cœleste; quapropter illis dictum est, quod a Domino nemini cœlum negetur, & quod intromitti queant si desiderant, & quoque ibi morari; illi, qui hoc desiderabant, etiam admissi sunt, sed cum in primo limine erant, ex afflatu caloris cœlestis, qui est amor in quo sunt angeli, & ex influxu lucis cœlestis, quæ est Divinum Verum, correpti sunt angore cordis tali, ut in se cruciatum infernalem loco gaudii cœlestis apperceperint, ex quo percussi, præcipientes se inde conjecerunt; ita per vivam experientiam instructi sunt, quod non alicui dari possit Cœlum ex immediata Misericordia.

526. Loquutus sum quandoque de hac re cum Angelis, & dixi, quod plerique

(*bb*) Quod Divinum Verum procedens a Domino, sit ex quo Ordo, & quod Divinum Bonum sit essenziale ordinis, n: 1728. 2258. 8700. 8988. Quod inde Dominus sit Ordo, n: 1919. 2011. 5110. 5703. 10336. 10619. Quod Divina vera sint leges ordinis, n: 2247. 7995. Quod universum Cœlum a Domino dispositum sit secundum Divinum suum ordinem, n: 3038. 7211. 9128. 9338. 10125. 10151. 10157. Quod inde forma Cœli sit forma secundum Ordinem Divinum, n: 4040 ad 4043. 6607. 9877. Quod quantum homo secundum ordinem vivit, ita quantum in bono secundum vera Divina, tantum cœlum in se recipiat, n: 4839. Quod homo sit in quem omnia Divini Ordinis collata sunt, & quod ex creatione sit Divinus ordo in forma, quia est recipiens ejus, n: 4219. 4220. 4223. 4523. 4524. 5114. 5368. 6013. 6057. 6605. 6626. 9706. 10156. 10472. Quod homo non nascatur in bonum & verum, sed in malum & falsum, ita non in Divinum ordinem, sed in contrarium ordinem, & quod inde sit, quod in meram ignorantiam, & quod ideo necessario a novo debeat nasci, hoc est, regenerari, quod sit per Divina vera a Domino, ut in ordinem reducat, n: 1047. 2307. 2308. 3518. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod Dominus, cum hominem a novo format, hoc est, regenerat, omnia apud illum disponat secundum ordinem, quod est in formam cœli, n: 5700. 6690. 9931. 10303. Quod mala & falsa sint contra ordinem, & quod usque illi, qui in illis sunt, a Domino regantur non secundum ordinem, sed ex ordine, n: 4839. 7877. 10778. Quod impossibile sit, quod homo, qui in malo vivit, possit salvari ex sola Misericordia, quia hoc est contra Divinum Ordinem, n: 8700.

que in mundo, qui in malo vivunt, & cum aliis de Cœlo & de vita æterna loquuntur, non aliter dicant, quam quod venire in cœlum, sit modo admitti ex sola Misericordia; & quod imprimis illi id credant, qui fidem faciunt unicum salutis medium, nam illi ex principio religionis suæ non spectant ad vitam, & ad amoris facta quæ faciunt vitam, ita nec ad alia media, per quæ Dominus indit homini cœlum, & facit ut receptibilis sit gaudii cœlestis; & quia sic omne mediatum actuale rejiciunt, ex necessitate principii statuunt, quod homo in cœlum veniat ex sola Misericordia, ad quam Deum Patrem credunt per intercessionem Filii commoveri: ad hæc Angeli dixerunt, quod sciant quod tale dogma sequatur ex necessitate a capto principio de sola fide, & quia id dogma est caput reliquorum, in quod, quia non est verum, non aliqua lux e cœlo influere potest, quod inde sit ignorantia, in qua Ecclesia hodie est, de Domino, de Cœlo, de Vita post mortem, de gaudio cœlesti, de essentia amoris & charitatis, & in genere de bono, & de ejus conjunctione cum vero, proinde de vita hominis, unde est, & qualis est, quæ tamen nusquam alicui est ex cogitatione, sed ex voluntate & inde factis, & quod tantum ex cogitatione, quantum cogitatio trahit ex voluntate, ita non ex fide nisi quantum fides trahit ex amore: dolent Angeli, quod iidem non sciant, quod sola fides apud aliquem non dabilis sit, quoniam fides absque origine sua, quæ est amor, est modo scientia, & apud quosdam persuasivum quid quod mentitur fidem, videatur supra n: 482, quod persuasivum non est in vita hominis, sed extra illam, nam separatur ab homine, si non cohæret cum amore. Porro dixerunt, quod qui in tali principio sunt de essentiali medio salutis apud hominem, non aliter possint quam credere immediatam Misericordiam, quia percipiunt ex naturali lumine, & quoque ex visuâli experientia, quod fides separata non faciat vitam hominis, quoniam similiter cogitare & sibi persuadere possunt illi qui malam vitam agunt: inde est, quod credatur, quod mali æque salvari possint ac boni, modo in mortis hora ex fiducia loquantur de Intercessione & de Misericordia per illam. Fatebantur Angeli, quod adhuc neminem viderint receptum in Cœlum, qui male vixerat, ex immediata Misericordia, utcunque ex fiducia seu confidentia, quæ per fidem in eminente sensu intelligitur, loquutus fuerat in mundo. Ad interrogationem de Abrahamo, Isaco, Jacobo, & Davide, deque Apostolis, annon illi recepti fuerint in cœlum ex immediata Misericordia, responderunt, quod nullus eorum; & quod unusquisque secundum vitam suam in Mundo; & quod sciant ubinam sunt; & quod ibi non plus in æstimatione sint, quam alii: quod memorati sint in Verbo cum honore, dixerunt causam esse, quia per illos in sensu interno intelligitur Dominus; per Abrahamum, Isacum, & Jacobum Dominus quoad Divinum ac Divinum Humanum; per Davidem Dominus quoad Divinum Regium; & per Apostolos Dominus quoad Divina Vera; & quod prorsus non appericiant aliquid de illis cum legitur Verbum ab homine, quoniam Nomina illorum non intrant cœlum; sed pro illis percipiant Dominum, ut mox dictum est; & quod ideo in Verbo, quod in Cœlo

Cœlo est, de quo supra n : 259, nullibi memorati sint, quoniam id Verbum est sensus internus Verbi quod in mundo est (cc).

527. Quod impossibile sit indere vitam cœli eis, qui vita oppositum vitæ cœli in mundo egerunt, testari possum ex multa experientia; fuerunt enim qui crediderunt, quod facile recepturi essent vera Divina post mortem, cum audiunt illa ab Angelis, & quod credituri, & inde quod aliter victuri, & sic quod possent in cœlum recipi: sed hoc tentatum est cum permultis, verum modo ab illis qui in simili fide fuerunt, quibus id permissum est ob causam ut scirent, quod pœnitentia post mortem non detur: quidam ex illis, cum quibus tentatum est, intellexerunt vera, & visi sunt recipere illa, sed illico, ut ad vitam amoris sui conversi sunt, rejecerunt illa, imo contra illa loquuti sunt: quidam statim rejecerunt, nolentes audire illa: quidam voluerunt, ut vita amoris, quam contraxerunt e mundo, illis auferretur, & loco ejus infunderetur vita angelica, seu vita cœli; hoc quoque cum illis ex permissione factum est, sed cum vita amoris illorum ablata est, jacebant sicut mortui, non amplius compotes sui. Ex his, & aliis experientiæ modis, simplices boni instructi sunt, quod vita alicujus post mortem nequaquam mutari possit, & quod vita mala in bonam, seu infernalis in angelicam, nullatenus transcribi possit; quoniam unusquisque spiritus a capite ad calcem est qualis ejus amor, proinde qualis ejus vita, & quod hanc transmutare in oppositam, sit prorsus spiritum destruere: Angeli fatentur, quod facilius sit noctuam in columbam vertere, & hubonem in avem paradisiacam, quam infernalem spiritum in Angelum cœli. Quod homo talis maneat post mortem, qualis ejus vita fuerat in mundo, videatur supra in suo Articulo n : 470 ad 484. Ex his nunc constare potest, quod nemo in Cœlum recipi queat ex immediata Misericordia.

(cc) Quod per Abrahamum, Isacum, & Jacobum, in sensu Verbi interno intelligatur Dominus quoad Ipsum Divinum & Divinum Humanum, n : 1893. 4615. 6098. 6185. 6276. 6804. 6847. Quod Abraham nesciatur in Cœlo, n : 1834. 1876. 3229. Quod per Davidem intelligatur Dominus quoad Divinum Regium, n : 1888. 9954. Quod duodecim Apostoli repræsentaverint Dominum quoad omnia Ecclesiæ, ita quæ sunt fidei & amoris, n : 2129. 3354. 3488. 3858. 6397. Quod Petrus repræsentaverit Dominum quoad fidem, Jacobus quoad charitatem, & Johannes quoad opera charitatis, n : 3750. 10087. Quod duodecim Apostoli sessuri sint super 12 thronis, & judicaturi 12.tribus Israelis, significet, quod Dominus judicaturus sit secundum vera & bona fidei & amoris, n : 2129. 6397. Quod nomina personarum & locorum in Verbo non intrent cœlum, sed vertantur in res & status; & quod nec in cœlo nomina enūtiari possint, n : 1876. 5225. 6516. 10216. 10282. 10432. Quod etiam Angeli cogitent, abstracte a personis, n : 8343. 8945. 9007.

Quod non tam difficile sit agere vitam quæ ducit ad Cœlum, sicut creditur.

528. **Q**UIDAM credunt, quod agere vitam quæ ducit ad Cœlum, quæ vita spiritualis vocatur, difficile sit, ex causa quia audiverant, quod homo abdicaturus sit mundum, & se deprivaturus concupiscentiis, quæ dicuntur corporis & carnis, & quod victurus spiritualis; quæ non aliter capiunt, quam quod rejeſturi ſint mundana, quæ ſunt præcipue divitiæ & honores, ituri continue in pia meditatione de Deo, de ſalute, & de vita æterna, ac vitam acturi in precibus, in lectione Verbi ac piorum librorum; hæc putant eſſe abdicare mundum, ac vivere ſpiritu & non carne: ſed quod res prorsus ſe aliter habeat, a multa experientia, & ex colloquutione cum Angelis, ſcire datum eſt; imo quod qui abdicant mundum & vivunt ſpiritu eo modo, comparent ſibi vitam tristem, quæ non receptibilis eſt gaudii cœleſtis, nam unumquemvis ſua vita manet; ſed ut homo vitam cœli recipiat, quod omnino victurus ſit in mundo, ac in officiis & negotiis ibi, & quod tunc per vitam moralem & civilem recipiat ſpiritua-lem, & quod non aliter vita ſpiritualis apud hominem poſſit formari, ſeu ſpiritus ejus præparari ad cœlum; nam vivere internam vitam & non ſimul externam, eſt ſicut habitare in domo, cui non eſt fundamentum, quæ ſucceſſive vel ſubſidit, vel rimas ducit & hiat, vel nutat uſque dum dilabitur.

529. Si vita hominis per intuitionem rationalem ſpectatur, & exploratur, comperitur quod ſit triplex, nempe vita ſpiritualis, vita moralis, ac vita civilis, & quod illæ vitæ ſint diſtinctæ; nam ſunt homines qui vivunt vitam civilem, & non tamen moralem & ſpiritualem; & ſunt qui vivunt moralem & uſque non ſpiritualem; & ſunt qui vivunt tam vitam civilem, quam moralem, & ſimul ſpiritualem; hi ſunt qui vitam cœli agunt, illi autem qui vitam mundi ſeparatam a vita cœli. Ex his primum conſtare poſteſt, quod vita ſpiritualis non ſit ſeparata a vita naturali ſeu a vita mundi, ſed quod illa ſit conjuncta cum hac ſicut anima cum ſuo corpore, & ſi ſepararetur quod foret ſicut habitatio in domo cui non fundamentum, ut ſupra dictum eſt. Vita enim moralis & civilis eſt activum vitæ ſpiritualis; nam vitæ ſpiritualis eſt velle bene, & vitæ moralis & civilis eſt agere bene, ſi hoc ſeparatur ab illò, conſiſtit vita ſpiritualis ſolum in cogitatione & loquela, ac recedit voluntas, quia ei non fulcrum; & tamen voluntas eſt ipſum ſpirituale hominis.

530. Quod non tam difficile ſit agere vitam quæ ducit ad cœlum, ſicut creditur, ex his nunc ſequentibus videri poſteſt. Quis non civilem & moralem vitam poſteſt agere, nam quiſque ab infantia initiatur in illam, & ex vita in mundo ſcit illam; quiſque etiam agit illam, æque malus ac bonus, nam quis non ſincerus vult dici, & quis non juſtus; pæne omnes ſinceritatem & juſtitiam exercent in externis, uſque adeo, ut appareant, ſicut corde & ſinceri & juſti ſint, aut ſicut ex ipſa ſinceritate & juſtitia agant: ſimiliter debet ſpiri-
tualis.

tualis homo vivere, quod potest tam facile quam naturalis homo, sed cum sola differentia, quod spiritualis homo credat Divinum, & quod sincere & iuste agat non propterea solum quia est secundum leges civiles & morales, sed etiam quia est secundum leges Divinas; nam is quia de Divinis cogitat cum agit, communicat cum angelis cœli, & quantum id facit, conjungitur illis, & sic aperitur internus ejus homo, qui in se spectatus est spiritualis homo; cum homo talis est, tunc adoptatur & ducitur a Domino, ipso nesciente, & tunc sincerum & iustum, quæ sunt moralis & civilis vitæ, quod agit, ex spirituali origine agit; & agere sincerum & iustum ex spirituali origine, est id agere ex ipso sincero & iusto, seu id agere ex corde. Justitia & sinceritas ejus in externa forma apparet prorsus similis justitiæ & sinceritati apud naturales homines, imò apud malos & infernales, sed in interna forma sunt prorsus dissimiles; mali enim iuste & sincere solum agunt propter se & mundum, quapropter si non timerent leges & pœnas, tum jacturam famæ, honoris, lucri & vitæ, prorsus insincere & injuste agerent, quoniam non timent Deum, ac aliquam legem Divinam, ita non est aliquod internum vinculum quod detinet, quapropter tunc quantum possent, alios defraudarent, diriperent & spoliarent, & hoc ex jucundo; quod intus tales sunt, apparet imprimis ex similibus in altera vita, ubi cuivis auferuntur externa, & aperiuntur interna, in quibus denique in æternum vivunt, videatur supra n: 499 ad 511, qui quia tunc agunt absque vinculis externis, quæ sunt, ut supra dictum est, timores pro lege, proque jactura famæ, honoris, lucri & vitæ, insane agunt, & ad sinceritatem & justitiam rident. Illi autem, qui propter leges Divinas sincere & iuste egerunt, ablatis externis, & relictis internis, sapienter agunt, quia conjuncti sunt cum Angelis cœli, a quibus communicatur illis sapientia. Ex his nunc primum constare potest, quod homo spiritualis prorsus similiter possit agere, sicut homo naturalis quoad civilem & moralem vitam, modo quoad internum hominem, seu quoad voluntatem & cogitationem conjunctus sit Divino, videatur supra n: 358. 359. 360.

531. Leges vitæ spiritualis, leges vitæ civilis, & leges vitæ moralis traduntur etiam in decem præceptis Decalogi; in Primis tribus leges vitæ spiritualis, in Quatuor sequentibus leges vitæ civilis, & in Tribus ultimis leges vitæ moralis: mere naturalis homo in externa forma secundum eadem Præcepta similiter vivit prout spiritualis homo, nam similiter colit Divinum, intrat templum, audit prædicationes, componit faciem ad devotionem; non occidit, non adulteria committit, non furatur, non falsum testimonium profert, non socios defraudat suis bonis; sed hæc solum facit propter se & propter mundum ut appareat; at idem in interna forma prorsus contrarius est quam sicut apparet in externa, quia negat corde Divinum, is in cultu agit hypocritam, cum sibi relictus cogitat, ridet sancta Ecclesiæ, credens quod illa modo pro vinculo serviant simplici turbæ; inde est, quod prorsus conjunctus sit a cœlo, quapropter ille, quia non spiritualis est, nec est moralis homo, nec civilis homo; nam tamen non occidit, usque odio habet quemcunque qui se opponit, & vindicta ex odio flagrat, quapropter nisi arcerent

illum leges civiles, ac vincula externa, quæ sunt timores, occideret, hoc quia cupit, sequitur quod continue occidat: quamvis non adulteria committit, usque tamen quia licita credit, perpetuo adulter est, nam quantum potest, & quoties licet, committit: idem tametsi non furatur, usque tamen quia aliorum bona cupit, ac fraudes & malas artes non contra jurisprudentiam æstimat, animo furem continuo agit: similiter quoad præcepta vitæ moralis, quæ sunt non proferre falsum testimonium, & concupiscere bona aliorum; talis est omnis homo qui negat Divinum, & cui non ex religione aliqua conscientia est: quod tales sint, apparet manifeste ex similibus in altera vita, quum ablati externis in interna sua immittuntur, tunc quia separati sunt a coelo, unum agunt cum inferno, quare illis, qui ibi sunt, confociantur. Aliter qui corde agnoverunt Divinum, & in actis vitæ suæ spectaverunt ad leges Divinas, & secundum tria prima præcepta decalogi æque ac secundum reliqua egerunt, illi cum in interna sua ablati externis immittuntur, sapientiores sunt quam in mundo; dum in interna sua veniunt, est sicut ab umbra in lucem, ab ignorantia in sapientiam, & a tristi vita in beatam, quoniam in Divino sunt, ita in coelo. Hæc dicta sunt, ut sciatur, qualis unus est & qualis alter, tametsi ambo similem vitam externam egerunt.

532. Quisque scire potest, quod cogitationes ferantur & tendant secundum intentiones, seu illuc quo homo intendit; est enim cogitatio visus hominis internus, qui se similiter habet sicut visus externus, quod eo vertatur & ibi moretur quo flectitur & intenditur: si itaque visus internus seu cogitatio vertitur ad mundum, & ibi moratur, sequitur quod cogitatio fiat mundana; si vertitur ad se & sui honorem, quod fiat corporea; si autem ad cælum, quod fiat cœlestis; proinde si ad cælum, quod elevetur; si ad semet, quod retrahatur a coelo, & immergatur corporeo; & si ad mundum, quod etiam deflectatur a coelo, & diffundatur ad illa quæ ante oculos sunt. Amor hominis est qui facit intentionem, & qui determinat visum internum hominis seu cogitationem ad sua objecta; ita amor sui ad se & sua, amor mundi ad mundana, & amor cœli ad cœlestia: ex quibus sciri potest, in quali statu sunt interiora hominis: quæ mentis ejus sunt, dum cognoscitur ejus amor, quod nempe qui cælum amat, ejus interiora elevata sint versus cælum, ac superius aperta; qui mundum & qui semet amat, quod ejus interiora superius sint clausa, ac exterius aperta: inde concludi potest, quod si superiora quæ mentis sunt superius clausa sint, homo non amplius videre possit objecta quæ Cœli & Ecclesiæ sunt, & quod ea sint apud illum in caligine, & quæ in caligine sunt vel negantur vel non intelliguntur; inde est, quod illi qui amant se & mundum super omnia, quia apud illos superiora mentis clausa sunt, corde negent Divina vera, & si aliquid de illis ex memoria loquuntur, usque non intelligant; spectant etiam illa non aliter quam spectant mundana & corporea; & quia tales sunt, non aliud versare possunt animo, quam quæ intrant per sensus corporis, quibus etiam solum delectantur; inter quæ etiam sunt multa quæ quoque spurca, obscæna, prophana, & facinorosa sunt, quæ nec abduci possunt, quia apud illos non influxus

influxus datur e cœlo in mentes eorum, quoniam hæc superius sunt clausa, ut dictum est. Intentio hominis, ex qua determinatur visus internus seu cogitatio ejus, est ejus voluntas, nam quod homo vult, hoc intendit, & quod intendit hoc cogitat; quapropter si intendit cœlum, illuc determinatur cogitatio ejus, & cum illa tota mens ejus, quæ sic in cœlo est, inde dein spectat illa, quæ mundi sunt, infra se, sicut qui e tecto domus; inde est, quod homo, cui aperta sunt interiora quæ mentis ejus sunt, possit videre mala & falsa quæ apud illum, nam hæc infra mentem spiritualem sunt; & vicissim, quod homo, cui non interiora aperta sunt, non videre sua mala & falsa possit, quia in illis est, & non supra illa: ex his concludi potest, unde est sapientia homini, & unde ei insania, tum qualis homo futurus post mortem, ubi relinquitur velle & cogitare, tum agere & loqui secundum interiora sua. Hæc quoque dicta sunt, ut sciatur qualis homo interius est, utcunque apparet alteri similis exterius.

533. Quod non tam difficile sit agere vitam cœli sicut creditur, patet nunc ex eo, quod solum opus habeat, cum aliquid obvenit quod scit infincerum & injustum esse, ad quod animus ejus fertur, ut cogitet quod non faciendum sit quia est contra præcepta Divina; si homo assuescit ita cogitare, & ex assuetudine trahit aliquem habitum, tunc paullatim, conjungitur cœlo; & quantum conjungitur cœlo, tantum aperiuntur superiora quæ mentis ejus sunt, & quantum illa aperiuntur, tantum videt quid infincerum & injustum, & quantum hæc videt tantum discuti possunt, nam malum aliquod non potest discuti quam postquam videtur: hic status est, in quem homo ex libero intrare potest, nam quis non ex libero ita cogitare potest: at cum initiatus est, tunc Dominus operatur omnia bona apud illum, & facit ut non modo videat mala, sed etiam ut nolit illa, & denique ut aversetur illa: hoc intelligitur per Domini verba, "*Jugum meum facile est, & onus meum leve*," Matth: xi: 30. Sed sciendum est, quod difficultas ita cogitandi, & quoque resistendi malis crescat, quantum homo ex voluntate facit mala; tantum enim is assuescit illis, usque ut tandem non videat illa, & dein ut amet illa, & ex jucundo amoris excuset illa, & per omnis generis fallacias confirmet, & dicat licita & bona: sed hoc fit apud illos, qui in adolescente ætate ruunt in mala sicut absque fræno, & simul tunc ex corde Divina rejiciunt.

534. Repræsentata mihi quondam est via quæ ducit ad cœlum, & quæ ducit ad infernum; erat via lata tendens sinistrorsum seu versus septentrionem; apparebant multi Spiritus qui illam ibant; sed ad distantiam visus est Lapis satis magnus, ubi via lata terminabatur; ex illo Lapide dein binæ viæ abibant, una ad sinistrum, & una ex opposito ad dextrum; via quæ tendebat ad sinistrum erat angusta seu stricta, ducens per occidentem ad meridiem, & sic in lucem cœli; via quæ tendebat ad dextrum erat lata & spatiosa, ducens oblique deorsum versus infernum. Omnes primum visi sunt eandem viam ire, usque ad Lapidem magnum in bivio, sed cum illuc venerunt, separati sunt, boni deflecebant ad sinistrum, & intrabant viam strictam
quæ

quæ ducebat ad cœlum; at mali non videbant Lapidem in bivio, & cadebant super illum, ac læsi sunt, & cum surrexerint percurrerant viam latam ad dextrum, quæ tendebat ad infernum. Postea explicatum est mihi, quid omnia illa significabant; quod nempe per viam primam, quæ lata, quam multi tam boni quam mali simul ibant, & colloquebantur inter se sicut amici, quia nullum discrimen inter illos apparebat ad visum, repræsentati sint qui in externis sincere & iuste similiter vivunt, & qui non dignoscuntur ad visum: per Lapidem bivii seu Anguli, in quem ceciderunt mali, & a quo dein percurrerant viam ducentem ad infernum, repræsentatum est Divinum Verum, quod negatur ab illis qui spectant ad infernum, in supremo sensu per eundem Lapidem significabatur Divinum Humanum Domini: qui autem agnoscebant Divinum Verum, & simul Divinum Domini, illi ferebantur per viam quæ ducebat ad cœlum. Ex his iterum patuit, quod mali æque ac boni eandem vitam agant in externis, seu eandem viam eant, ita tam facile unus quam alter, & tamen quod illi qui agnoscunt Divinum ex corde, imprimis intra Ecclesiam, qui agnoscunt Divinum Domini, ducantur ad cœlum; & qui non agnoscunt, ferantur ad infernum. Hominis cogitationes quæ procedunt ex intentione seu voluntate, repræsentantur in altera vita per vias; sistuntur etiam viæ ad apparentiam ibi prorsus secundum cogitationes intentionis, & quoque unusque secundum cogitationes suas quæ procedunt ex intentione ambulat; inde est, quod spiritus quales sunt, & eorum cogitationes, noscantur ex viis suis: ex illis quoque patuit, quid intelligitur per Domini verba, "*Intrate per portam angustam; lata enim est porta & spatiosa via quæ ducit ad exitum, & multi sunt ii qui ambulant per eam; stricta est via & angusta porta, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt qui inveniunt illam,*" Matth: vii: 13. 14; quod stricta sit via quæ ducit ad vitam, non est quia est difficilis, sed quia pauci sunt qui inveniunt illam, prout dicitur. Ex Lapide illo viso in angulo, ubi via lata & communis terminabatur, & a quo binæ viæ in oppositas plagas tendere visæ sunt, patuit quid significatur per hæc Domini verba, "*Annon legistis quod scriptum est; Lapis, quem reproba-verunt ædificantes, is factus est in caput Anguli; quisquis ceciderit super illum Lapidem confringetur,*" Luc: xx: 17. 18; Lapis significat Divinum Verum, & Lapis Israelis Dominum quoad Divinum Humanum; ædificantes sunt, qui ab Ecclesia; caput anguli est ubi bivium; cadere & confringi est negare & perire (dd).

535. Loqui datum est cum aliquibus in altera vita, qui se removerunt a mundi negotiis ut pie & sancte viverent, & quoque cum aliquibus qui se affixerunt variis modis, quia crediderunt, quod id esset abdicare mundum, ac domare concupiscentias carnis; sed plerique ex illis, quia inde contraxerunt vitam tristem, ac se removerunt a vita charitatis, quæ vita non potest quam in

(dd) Quod Lapis significet verum, n: 114. 643. 1298. 3720. 6426. 8609. 10376. Quod ideo Lex inscripta fuerit tabulis quæ ex lapide, n: 10376. Lapis Israelis quod sit Dominus quoad Divinum Verum, & quoad Divinum Humanum, n: 6426.

in mundo agi, non possunt consociari Angelis, quia vita angelorum est læta ex beatitudine, & consistit in bonis præstandis, quæ sunt opera charitatis: & præterea illi qui vitam abstractam a mundanis egerunt, flagrant merito, & inde continue cupiunt cœlum, & cogitant de gaudio cœlesti ut mercede, prorsus non scientes quid gaudium cœleste; & quum inter Angelos, & in eorum gaudium mittuntur, quod est absque merito, & consistit in exercitiis & manifestis officiis, ac in beatitudine ex bono quod per illa præstant, mirantur sicut qui vident aliena a fide; & quia non receptibiles sunt illius gaudii, discedunt, & consociantur suis, qui in simili vita fuerunt in mundo. Illi autem, qui in externis sancte vixerunt, continue in Templis, & in precibus ibi, & qui affixerunt animas suas, & simul jugiter cogitaverunt de se, quod præ aliis sic æstimandi & honorandi, & tandem pro Sanctis habendi post mortem, illi in altera vita non in cœlo sunt, quia talia fecerunt propter se; & quia conspurcaverunt Divina vera amore sui, cui immerferunt illa, quidam ex illis tam insani sunt, ut se cogitent deos esse; quapropter inter tales in inferno sunt; quidam astuti & dolosi sunt, ac in dolosorum infernis, qui sunt qui talia per artes & astutias fecerunt in externa forma, per quas induxerunt vulgus credere in illis sanctitatem Divinam esse. Tales sunt plures ex Sanctis in Pontificia religione; cum quibusdam etiam datum est loqui, & tunc vita eorum manifeste descripta est, qualis fuerat in mundo, & qualis postea. Hæc dicta sunt ut sciatur, quod vita quæ ducit ad cœlum, non sit vita abstracta a mundo, sed in mundo; & quod vita pietatis absque vita charitatis, quæ solum datur in mundo, non ducat ad cœlum, sed quod vita charitatis, quæ vita est sincere & juste agere in omni functione, in omni negotio, & in omni opere, ex interiori, ita ex cœlesti origine, quæ origo illi vitæ inest cum homo sincere & juste agit quia est secundum leges Divinas: hæc vita non difficilis est, sed vita pietatis abstractæ a vita charitatis est difficilis, quæ tamen vita tantum abducit a cœlo, quantum creditur ducere ad cœlum (ee).

(ee) Quod vita pietatis absque vita charitatis ad nihil valeat, sed cum hac conducat ad omnia, n: 8252. 8253. Quod Charitas erga proximum sit facere bonum, justum, & rectum in omni opere & in omni functione, n: 8120. 8121. 8122. Quod Charitas erga proximum se extendat ad omnia & singula quæ homo cogitat, vult, & facit, n: 8124. Quod vita charitatis sit vita secundum præcepta Domini, n: 3249. Quod vivere secundum præcepta Domini, sit amare Dominum, n: 10143. 10153. 10310. 10578. 10648. Quod genuina charitas non sit meritoria, quia est ex affectione interiore, & inde jucundo, n: 2340. 2373. 2400. 3887. 6388 ad 6393. Quod homo talis maneat post mortem, qualis ejus vita charitatis fuit in mundo, n: 8256. Quod beatitudo cœlestis influat a Domino in charitatis vitam, n: 2363. Quod nemo in cœlum admittatur per solum cogitare, sed simul per velle & facere bonum, n: 2401. 3459. Nisi facere bonum sit conjunctum cum velle bonum & cum cogitare bonum, non est salvatio, nec conjunctio hominis interni cum externo, n: 3987.

D E

I N F E R N O.

Quod Dominus regat Inferna.

536. **S**UPRA, ubi de Cœlo actum est, ubi vis ostensum est, quod Dominus sit Deus Cœli, in specie n : 2 ad 6, ita quod omne regimen cœlorum sit Domini ; & quia talis est respectus cœli ad infernum, ac inferni ad cœlum, sicut inter duo opposita, quæ contra se mutuo agunt, ex quorum actione & reactione resultat æquilibrium, in quo subsistant omnia, quare, ut omnia & singula in æquilibrio teneantur, necessum est ut qui regit unum etiam regat alterum ; nam nisi idem Dominus coerceret insultus ab infernis, & compesceret insanias ibi, periret æquilibrium, & cum æquilibrio totum.

537. Sed hic primum aliquid de æquilibrio dicetur ; notum est, quod cum duo contra se mutuo agunt, & cum unus tantum reagit ac resistit quantum alter agit & impellit, utrique nulla vis sit, quia similis potentia utrinque est, & quod tunc uterque possit a tertio agi ad libitum ; nam quando nulla vis duobus est ex æquali oppositione, vis tertii agit omne, & tam facile sicut nulla oppositio foret. Tale æquilibrium est inter Infernum & Cœlum ; ast non est æquilibrium sicut inter duo, qui pugnant corpore, quorum unius vis æquivalet vi alterius, sed est Æquilibrium spirituale, nempe falsi contra verum, & mali contra bonum ; ex Inferno continue spirat falsum ex malo, & ex Cœlo continue verum ex bono ; hoc æquilibrium spirituale est, quod facit ut homo sit in libero cogitandi & volendi ; nam quicquid homo cogitat & vult, se refert vel ad malum & inde falsum, vel ad bonum & inde verum, proinde cum in illo æquilibrium est, in libero est vel admittendi aut recipiendi malum & inde falsum ex inferno, vel admittendi aut recipiendi bonum & inde verum ex cœlo ; in hoc æquilibrio tenetur unusquisque homo ex Domino, quia regit utrumque tam cœlum quam infernum. Cur autem homo per æquilibrium in hoc libero tenetur, & non ex Divina potentia ei auferatur malum

malum & falsum; ac infertur bonum & verum, in sequentibus in suo Articulo dicitur.

538. Datum est aliquoties percipere sphaeram falsi ex malo effluentem ex inferno, erat illa sicut perpetuus conatus destruendi omne bonum & verum, conjunctus iræ & quasi furori quod non possent; imprimis conatus annihilandi & destruendi Divinum Domini, & hoc quia ab Ipso omne bonum & verum. Ex Cœlo autem percepta est sphaera veri ex bono, per quam refrænatus est furor conatus ascendentis ex inferno; unde æquilibrium: hæc sphaera a Cœlo percepta erat a Solo Domino, tametsi apparuit ex Angelis in Cœlo; quod a Solo Domino & non ab Angelis, erat quia unusquisque Angelus in Cœlo agnoscit quod nihil boni & veri sit a semet, sed quod omne a Domino.

539. Omnis potentia in spiritali mundo est veri ex bono, & prorsus nulla potentia est falsi ex malo; quod omnis potentia sit veri ex bono, est quia Ipsum Divinum in Cœlo est Divinum Bonum & Divinum Verum, ac Divino est omnis potentia: quod prorsus nulla potentia sit falsi ex malo, est quia omnis est veri ex bono, & in falso ex malo est nihil veri ex bono: inde est quod omnis potentia sit in Cœlo, ac nulla in Inferno; unusquisque enim in Cœlo in veris ex bono est, & unusquisque in Inferno in falsis ex malo est: nam non prius aliquis in Cœlum admittitur quam cum in veris ex bono est; nec prius aliquis in Infernum deicitur, quam cum in falsis ex malo est; quod ita sit, videatur in Articulis, ubi actum est de primo, secundo & tertio statu hominis post mortem, n: 491 ad 520: & quod omnis potentia sit veri ex bono, in Articulo de Potentia Angelorum cœli, n: 228 ad 233.

540. Hoc nunc est æquilibrium inter Cœlum & Infernum; illi qui in Mundo spirituum sunt, in illo æquilibrio sunt, nam Mundus spirituum, est medius inter Cœlum & Infernum; & inde quoque omnes homines in mundo in simili æquilibrio tenentur, nam homines in mundo reguntur a Domino per spiritus qui in mundo spirituum sunt, de qua re infra in suo Articulo agendum est. Tale æquilibrium non dari potest, nisi Dominus regat utrumque tam Cœlum quam Infernum, ac utrinque moderetur; alioquin falsa ex malo superabundarent, & afficerent simplices bonos qui in ultimis cœli sunt, qui facilius perverti quam ipsi Angeli possunt, & sic periret æquilibrium, & cum æquilibrio liberum apud homines.

541. Infernum similiter in Societates distinctum est prout Cœlum, & quoque in tot Societates in quot Cœlum; nam unaquævis Societas in cœlo sibi oppositam habet Societatem in inferno, & hoc propter æquilibrium. Sed societates in Inferno distinctæ sunt secundum mala & inde falsa, quia societates in Cœlo sunt distinctæ secundum bona & inde vera: quod unicuique bono sit oppositum malum, & unicuique vero sit oppositum falsum, sciri potest ex eo, quod non sit aliquid absque relatione ad suum oppositum, & quod ex opposito noscatur quale est, & in quo gradu, & quod inde sit omnis perceptio & sensatio. Quare Dominus jugiter providet, ut omnis Societas

cœli suum oppositum habeat in Societate inferni, & quod inter illas æquilibrium sit.

542. Quia Infernum in tot societates distinctum est, in quot Cœlum, ideo quoque totidem inferna sunt quot societates cœli, nam unaquævis societas cœli est in minore forma cœlum, videatur supra n : 51 ad 58, ita unaquævis societas inferni est in minore forma infernum. Quia in genere tres Cœli sunt, ideo quoque in genere tria Inferna sunt; infimum quod oppositum est intimo seu tertio Cœlo, medium quod oppositum est medio seu secundo Cœlo, ac superius quod oppositum est ultimo seu primo Cœlo.

543. Quomodo autem Inferna reguntur a Domino, etiam paucis dicetur: reguntur Inferna in communi per affluxum communem Divini. Boni ac Divini Veri ex Cœlis, per quem communis conatus effluens ex infernis refrænatur & coercetur; & quoque per affluxum specialem e quolibet cœlo, & ex qualibet societate cœli. Reguntur inferna in particulari per Angelos, quibus datur inspicere in inferna, & compescere insanias & turbas ibi; quandoque etiam mittuntur illuc angeli, ac præsentés moderantur illas. In genere autem omnes qui in Infernis sunt, reguntur per timores, quidam per implantatos & adhuc infitos e mundo, sed quia hi timores non sufficiunt, & quoque paullatim recedunt, reguntur per timores pœnarum, per quos imprimis deterrentur a malis faciendis; pœnæ ibi sunt multiplices, leniores & graviores secundum mala: ut plurimum præficiuntur aliis maligniores, qui calliditate & artibus prævalent, & reliquos per pœnas & inde terrores in obsequio & servitute tenere possunt; hi præfecti non ultra limites sibi præscriptos transire audent. Sciendum est, quod unicum medium coercendi violentias & furores illorum, qui in infernis sunt, sit timor pœnæ, non datur aliud medium.

544. Creditum est huc usque in mundo, quod aliquis Diabolus sit qui infernis præest, & quod is creatus sit lucis Angelus, sed postquam rebellis factus est, in infernum cum sua turba dejectus sit: quod ita creditum fuerit, est quia in Verbo nominatur Diabolus & Satanas, & quoque Lucifer, ac Verbum ibi intellectum est secundum sensum literæ, cum tamen per Diabolum & Satanam ibi intelligitur Infernum, per Diabolum id Infernum quod a tergo est, & ubi pessimi, qui vocantur mali genii; & per Satanam id Infernum quod antè est, ubi non tam maligni, & vocantur mali spiritus; & per Luciferum intelliguntur illi qui e Babele seu Babylonia sunt, qui sunt qui dominia sua extendunt usque in Cœlum. Quod non aliquis Diabolus sit, cui subjecta sunt inferna, patet quoque ex eo, quod omnes qui in Infernis sunt, sicut omnes qui in Cœlis, ex Humano Genere sint, videatur n : 311 ad 317, & quod ibi myriades myriadam a principio creationis ad hoc tempus sint, & quod quisque ex illis sit talis diabolus qualis in mundo fuerat contra Divinum; videatur de his supra n : 311. 312.

Quod

Quod Dominus neminem in Infernum dejiciat, sed quod ipse spiritus semet.

545. **A**PUD quosdam invaluit opinio, quod Deus avertat faciem ab homine, rejiciat illum a Se, & conjiciat in infernum, & quod irascatur contra illum propter malum; & apud quosdam adhuc ultra, quod Deus puniat hominem, & faciat ei malum; in hac opinione confirmant se ex sensu literæ Verbi, ubi similia dicuntur, non scientes, quod sensus spiritualis Verbi, qui explicat sensum literæ, prorsus alius sit; & quod inde genuina Doctrina Ecclesiæ, quæ ex sensu spirituali Verbi est, aliud doceat; quod nempe Deus nusquam avertat faciem ab homine, & rejiciat illum a Se, quod non conjiciat aliquem in Infernum, & irascatur (ee). Hoc etiam quisque, cujus mens in illustratione est, cum legit Verbum, percipit solum ex eo, quia Deus est Ipsum Bonum, Ipse Amor, & Ipsa Misericordia; & quod Ipsum bonum non possit alicui malum facere, ac Ipse Amor & Ipsa Misericordia non possit rejicere hominem a Se, quia est contra ipsam essentiam Misericordiæ & Amoris, ita contra Ipsum Divinum; quapropter illi qui ex mente illustrata cogitant, dum legunt Verbum, clare percipiunt, quod Deus nusquam se avertat ab homine, & quia se non avertit ab illo, quod ex Bono, Amore & Misericordia cum illo agat, hoc est, quod bonum ejus velit, quod amet illum, & quod misereatur ejus. Inde etiam vident, quod sensus literæ Verbi, in quo talia dicuntur, sensum spirituale in se recondat; secundum quem explicanda sunt illa, quæ in sensu literæ accommodate ad captum hominis, & secundum ejus primas & communes ideas, dicta sunt.

546. Qui in illustratione sunt, ulterius vident, quod Bonum & Malum sint duo opposita, & quod ita opposita sint, sicut Cælum & Infernum, & quod omne Bonum sit e Cælo, & omne Malum ab Inferno; & quia Divinum Domini facit Cælum, n: 7 ad 12, quod a Domino non nisi quam bonum insuat apud hominem, & quod ab Inferno non nisi quam malum; & quod sic Dominus hominem continue abducat a malo, & ducat ad bonum, & quod Infernum hominem continue inducat in malum: nisi homo inter utrumque esset, non foret ei aliqua cogitatio, nec aliqua voluntas, minus ei aliquod liberum, & aliqua electio; omnia enim hæc sunt homini ex æqui-

(ee) Quod ira & exandescencia in Verbo tribuatur Domino, sed quod sit apud hominem, & quod ita dicatur, quia ita apparet coram homine, cum punitur & damnatur, n: 798. 6997. 8284. 8483. 8875. 9306. 10431. Quod etiam malum tribuatur Domino, cum tamen a Domino nihil nisi quam bonum, n: 2447. 6073. 6992. 6997. 7533. 7632. 7677. 7926. 8227. 8228. 8632. 9306. Cur ita in Verbo dicitur, n: 6073. 6992. 6997. 7643. 7632. 7679. 7710. 7926. 8282. 9009. 9128. Quod Dominus sit pura Misericordia & Clementia, n: 6997. 8875.

æquilibrium inter bonum & malum : quapropter si Dominus averteret Se, & homo soli malo relictus foret, non amplius homo esset. Ex his patet, quod Dominus cum bono influat apud omnem hominem, æque apud malum ac apud bonum, sed cum differentia, quod hominem malum continue abducat a malo, & quod hominem bonum continue ducat ad bonum; & quod causa talis differentię sit apud hominem, quia est recipiens.

547. Ex his constare potest, quod homo malum faciat ex Inferno, & quod bonum faciat ex Domino; sed quia homo credit, quod quicquid facit ex se faciat, quod ideo malum, quod facit, ei adhæreat sicut suum; inde est, quod homo sit in causa sui mali, ac nullatenus Dominus: malum apud hominem est infernum apud eum, nam sive dicas malum sive infernum, idem est: nunc quia homo est in causa sui mali, ideo etiam ille semet inducit in infernum, & non Dominus, & tantum abest quod Dominus inducat hominem in infernum; ut liberet hominem ab inferno, quantum homo non vult & amat in suo malo esse; omne voluntatis & amoris hominis manet apud illum post mortem, n: 470 ad 484; qui malum vult & amat in mundo, is idem malum vult & amat in altera vita, ab eo tunc non amplius se abduci patitur; inde est, quod homo qui in malo est, alligatus sit inferno, & quoque actualiter quoad spiritum suum ibi sit, ac post mortem nihil plus cupiat, quam ibi esse ubi suum malum: quapropter homo post mortem semetipsum conjicit in infernum, & non Dominus.

548. Quomodo hoc fit, etiam dicitur; quando homo alteram vitam intrat, primum excipitur ab Angelis, qui ei omnia officia præstant, & quoque cum illo loquuntur de Domino, de Cœlo, de vita angelica, atque instruunt illum in veris & bonis: at si homo, tunc spiritus, talis est, ut similia in mundo quidem noverit, sed corde negaverit, aut spreverit, tunc post aliquam colloquutionem ab illis cupit, & quoque discessum querit; quod cum apperipiunt Angeli, relinquunt illum; is post aliqua consortia cum aliis, tandem associatur illis qui in simili malo secum sunt, videatur supra n: 445 ad 452; quod cum fit, avertit se a Domino, ac vertit faciem ad infernum, cui conjunctus fuerat in mundo, ubi illi qui in simili amore mali sunt. Ex his patet, quod Dominus abducat omnem spiritum ad se per Angelos, & quoque per influxum e Cœlo, sed quod spiritus qui in malo sunt, prorsus renitantur, & quasi divellant se a Domino, & trahantur a suo malo sicut a fune, ita ab inferno, & quia trahuntur, & ex amore mali volunt sequi, constat quod se ex libero in infernum conjiciant. Quod ita sit, non credi potest in mundo, ex idea inferni; imo nec apparet in altera vita, aliter coram oculis illorum qui extra infernum sunt, non autem apud illos qui se illuc conjiciunt; intrant enim sua sponte, & illi qui ex ardente amore mali intrant, apparent sicut conjiciantur supinati capite deorsum & pedibus sursum; ex hac apparentia est, quod videatur sicut ex vi Divina in infernum deiciantur; de hac re videantur plura infra n: 574. Ex his nunc videri potest, quod Dominus non aliquem in infernum deiciat, sed quisque semet,

non

non modo cum in mundo vivit, sed etiam post mortem cum inter spiritus venit.

549. Quod Dominus non possit ex Divina sua Essentia, quæ est Bonum, Amor, & Misericordia, agere similiter cum omni homine, est causa, quia mala & inde falsa obstant, ac Divinum Ipsius influxum non modo hebetant sed etiam rejiciunt: sunt mala & inde falsa sicut nigræ nubes, quæ se inter solem & oculum hominis interponunt, & auferunt lucis apicum & serenum, permanente usque sole in continuo conatu dissipandi obstantes nubes, nam a tergo est & operatur, & quoque aliquid umbrosæ lucis in oculum hominis per varios transitus circumcirca interea immittit: in Mundo spirituali simile est; Sol ibi est Dominus ac Divinus Amor, n: 116 ad 140; Lux ibi est Divinum Verum, n: 126 ad 140; Nubes nigræ ibi sunt falsa ex malo; Oculus ibi est Intellectus; quantum aliquis ibi in falsis ex malo est, tantum est circum illum talis nubes, nigra, & condensata secundum gradum mali: ex qua comparatione videri potest, quod præsentia Domini perpetua sit apud unumquemvis, sed quod diversimode recipiatur.

550. Spiritus mali in mundo spirituum valde puniuntur, ut per pænas deterreantur a malis faciendis; hoc quoque apparet sicut a Domino; at usque nihil pænæ ibi est a Domino, sed ab ipso malo; nam malum cum sua pæna ita conjunctum est, ut separari nequeant; infernalis enim turba nihil plus cupit & amat, quam malum agere, imprimis pænas infligere & cruciari, & quoque malum faciunt & pænas infligunt cuivis qui non tutatur a Domino; quapropter cum malum sit ex malo corde, tunc quia id a se rejicit omnem tutelam a Domino, irruunt in illum, qui tale malum facit, infernales spiritus, & puniunt. Hoc illustrari aliquatenus potest ex malis & eorum pænis in mundo, ubi etiam conjuncta sunt; leges enim ibi præscribunt pænam cuivis malo, quapropter qui in malum etiam in pænam mali ruit; differentia solum est, quod malum in mundo possit abscondi, non autem in altera vita. Ex his constare potest, quod Dominus nulli malum faciat; & quod hoc quoque simile sit sicut in mundo, quod non Rex, nec Judex, nec Lex sint in causa quod puniatur reus, quia non sunt in causa mali apud malefactorem.

Quod omnes qui in Infernis sunt, in malis & inde falsis ex amoribus sui & mundi sint.

551. OMNES qui in Infernis sunt, in malis & inde falsis sunt, ac nullus ibi qui in malis & simul in veris: plerique mali in mundo sciunt vera spiritualia, quæ sunt vera Ecclesiæ, didicerunt enim illa ab infantia, & dein ex prædicatione & ex lectione Verbi, ac postea loquuti sunt ex illis; quidam

quidam etiam induxerunt alios credere, quod Christiani corde essent, quia sciverunt ex veris cum simulata affectione loqui, & quoque sincere agere sicut ex spiritali fide; sed ii ex illis qui in se cogitaverunt contra illa, & abstinerunt a malis faciendis secundum cogitata sua solum modo propter leges civiles, & propter famam, honores, & lucra, omnes corde mali sunt, & modo quoad corpus & non quoad spiritum in veris & bonis sunt; quapropter cum in altera vita eis auferuntur externa, ac revelantur interna, quæ spiritus illorum fuerunt, sunt prorsus in malis & falsis, & non in aliquibus veris & bonis; & patet, quod vera & bona modo resederint in memoria eorum, non aliter ac scientifica, & quod inde deprompserint illa, cum loquuti sunt, & simulaverunt bona sicut ex spiritali amore & fide. Cum tales immittuntur in sua interna, consequenter in sua mala, tunc non amplius loqui possunt vera, sed modo falsa, quoniam loquuntur ex malis, nam loqui ex malis vera est impossibile, quoniam tunc spiritus non est nisi quam suum malum, & falsum procedit ex malo. Unusquisque spiritus malus in hunc statum redigitur, antequam conjicitur in infernum, videatur supra n : 499 ad 512; hoc dicitur vastari quoad vera & bona (ff); & vastatio non est nisi quam immissio in interna, ita in proprium spiritus, seu in ipsum spiritum; de his quoque videatur supra n : 425.

552. Cum talis est homo post mortem, tunc non amplius est homo spiritus, qualis est in Primo suo statu, de quo supra n : 491 ad 498, sed est vere spiritus; nam vere spiritus est in facie & corpore correspondente suis internis, quæ sunt animi ejus, ita in forma externa quæ est typus seu effigies ejus internorum; talis est spiritus post exactum primum & secundum statum, de quibus supra; quare tunc, cum spectatur oculis, statim cognoscitur, qualis est, non modo ex facie sed etiam ex corpore, ac præterea ex loquela & ex gestibus; & quia tunc in se est, non potest alibi esse, quam ubi similes: est enim communicatio affectionum & inde cogitationum omnimoda in Mundo spiritali, quapropter spiritus fertur ad similes sui, quasi ex se, quia ex sua affectione & ejus jucundo, imo etiam se illuc convertit, nam sic spirat suam vitam, seu trahit libere suam animam, non autem cum convertit se alio: sciendum est, quod communicatio cum aliis in mundo spiritali fiat secundum conversionem faciei, & quod ante faciem cujusvis sint jugiter illi, qui in simili secum amore sunt, & hoc in omni conversione corporis, videatur supra n : 151. Inde est, quod omnes spiritus infernales se convertant retro a Domino ad Caliginosum.

(ff) Quod mali, antequam dejiciuntur in infernum devassentur quoad vera & bona, & quod illis ademptis ferantur ex se in infernum, n : 6977. 7039. 7795. 8210. 8232. 9330. Quod Dominus non devasset illos, sed quod illi seipsos, n : 7642. 7926. Quod omne malum in se habeat falsum, quapropter qui in malo sunt, etiam in falso sunt, tametsi quidam id nesciunt, n : 7577. 8094. Quod qui in malo sunt, non possint nisi quam falsum, dum ex se, cogitare, n : 7437. Quod omnes, qui in Inferno sunt, loquantur falsa ex malo, n : 1695. 7351. 7352. 7357. 7392. 7698.

sum & Tenebrosum; quæ ibi sunt loco solis & loco lunæ mundi, sed quod omnes Angeli cœli se convertant ad Dominum ut Solem Cœli ac ut Lunam Cœli, videatur supra n : 123. 143. 144. 151. Ex his nunc constare potest, quod omnes, qui in Infernis sunt, in malis & inde falsi sint; & quoque quod conversi sint ad suos amores.

553. Omnes spiritus in Infernis, inspecti in aliqua luce cœli, apparent in forma sui mali, est enim quisque effigies sui mali, nam apud unumquemvis interiora & exteriora unum agunt, ac interiora se sistunt videnda in exterioribus, quæ sunt facies, corpus, loquela, & gestus; ita ad conspectum agniti sunt quales sunt: in genere sunt formæ contemptus aliorum, minarum contra illos qui se non venerantur; sunt formæ odiorum varii generis; sunt formæ vindictarum etiam varii generis; sævitæ & crudelitates ex interioribus per illas transparent; at cum alii illos laudant, venerantur, & colunt, contrahitur facies eorum, & apparet sicut lætum ex jucundo; omnes formæ illæ, quales apparent, non paucis describi potest, non enim una est similis alteri; modo inter illos, qui in simili malo sunt, & inde in simili societate infernali, est similitudo communis, ex qua sicut ex plano derivationis apparent facies singulorum ibi in quadam similitudine: in genere sunt facies eorum diræ, & expertes vitæ sicut cadaverum, quorundam sunt nigræ, quorundam instar facularum igneæ, quorundam ex pustulis, varicis & ulceribus enormes; apud plures non apparent facies, sed loco illius hirsutum quid, aut osseum, apud quosdam modo exstant dentes; corpora eorum etiam monstrosa sunt; & loquela eorum sicut ex ira, aut ex odio, aut ex vindicta, nam quisque loquitur ex suo falso & sonat ex suo malo; verbo sunt omnes sui inferni imagines: Ipsum Infernum in communi in qua forma est, non datum est videre, dictum modo est, quod sicut universum cœlum in uno complexu referat unum Hominem, n : 59 ad 67, ita universum Infernum in uno complexu referat unum Diabolum, & quoque quod sibi possit in unius Diaboli effigie, videatur supra n : 544; sed in quali forma sunt Inferna in specie, seu infernales societates, sæpius videre datum est, nam ad aperturas illorum, quæ vocantur portæ Inferni, ut plurimum apparet Monstrum, quod in communi repræsentat formam illorum qui inibi sunt; sævitæ eorum, qui ibi sunt, etiam simul tunc repræsentantur per dira & atrocia, quæ memorare supersededetur. At sciendum est, quod Spiritus infernales appareant tales in luce Cœli, sed inter se sicut homines, hoc ex Misericordia Domini, ne inter se etiam sæditates sint, sicut apparent coram Angelis; sed apparentia illa est fallacia, nam ut primum aliquid lucis e cœlo immittitur, humanæ illorum formæ vertuntur in monstrosas, quales in se sunt, de quibus supra, nam in luce cœli apparet omne sicut in se est: inde quoque est, quod Lucem cœli fugiant, & in suum lumen se dejiciant, quod lumen est sicut lumen ex ignitis carbonibus, & alicubi sicut ex sulphure ardente; sed etiam hoc lumen vertitur in meram caliginem, cum illuc e Cœlo aliquid

lucis

lucis influit: inde est, quod Inferna dicantur in caligine & tenebris esse; & quod caligo & tenebræ significant falsa ex malo, qualia sunt in inferno.

554. Ex inspectis illis formis monstrosis spirituum in Infernis, quæ, ut dictum est, omnes sunt formæ contemptus aliorum, ac minarum contra illos qui se non honorant & venerantur; tum formæ odiorum & vindictarum contra illos qui sibi non favent, patuit, quod omnes in genere essent formæ Amoris sui & Amoris mundi; & quod mala, quorum speciales formæ sunt, ex illis binis Amoribus suas origines ducant: dictum quoque mihi est e Coelo, & quoque per multam experientiam testatum factum est, quod bini illi Amores, nempe Amor sui & Amor mundi, regnent in Infernis, & quoque faciant Inferna; ac quod Amor in Dominum & Amor erga proximum regnent in Coelis, & quoque faciant Coelos: tum quod illi bini Amores, qui sunt Amores Inferni, ac illi bini Amores, qui sunt Amores Coeli, sint sibi e diametro oppositi.

555. Primum miratus sum, unde hoc, quod Amor sui & Amor mundi tam diabolici sint, & quod ii qui in illis sunt, talia monstra ad aspectum sint, quoniam in mundo parum reflectitur super amorem sui, sed super elationem animi in externis, quæ superbia vocatur, quæ quia apparet ad visum, solum amor sui esse creditur; & præterea amor sui, qui non se ita effert, in mundo creditur esse ignis vitæ, ex quo homo excitatur ad ambiendas functiones, & ad præstandum usus, in quibus nisi homo honorem & gloriam videat, animus ejus torpescit; dicunt, quis aliquid dignum, utile, & memorabile fecit, nisi ut ab aliis, aut in aliorum animis, celebretur & honoretur, & unde hoc nisi ex igne amoris pro gloria & honore, consequenter pro se: inde est, quod non sciatur in mundo, quod amor sui in se spectatus sit amor qui regnat in inferno, & faciat infernum apud hominem. Quia ita se res habet, velim primum describere, quid amor sui, & dein quod ab illo amore omnia mala & inde falsa scaturiant.

556. Amor sui est sibi soli bene velle, & non aliis nisi propter se, ne quidem Ecclesiæ, Patriæ, aut alicui Societati humanæ, ut & illis benefacere solum propter sui famam, honorem & gloriam, quæ nisi videat in usibus quos illis præstat, dicit corde suo, quid refert, cur hoc, & quid inde mihi, & sic omittit: unde patet, quod qui in amore sui est, non amet Ecclesiam, nec Patriam, nec Societatem, nec aliquem usum, sed se solum: jucundum ejus est modo jucundum amoris sui, & quia jucundum, quod provenit ex amore, facit vitam hominis, ideo ejus vita est vita sui, ac vita sui est vita ex proprio hominis, & proprium hominis in se spectatum non est nisi quam malum. Qui amat se, is etiam amat suos, qui sunt in specie liberi & nepotes ejus, & in genere omnes qui unum cum illo faciunt, quos suos vocat; hos & illos amare est quoque se amare, nam illos spectat quasi in se, & se in illis; inter illos, quos

quos suos vocat, sunt quoque omnes qui cum laudant, honorant, & colunt.

557. Ex comparatione cum amore cœlesti constare potest qualis est amor sui; amor cœlestis est amare usus propter usus, seu bona propter bona, quæ homo præstat Ecclesiæ, Patriæ, Societati humanæ & concivi, hoc enim est amare Deum & amare proximum, quia omnes usus & omnia bona sunt a Deo, & quoque sunt proximus qui amandus: at qui amat illa propter se, is non amat illa aliter quam famulitia, quia serviunt sibi; inde sequitur, quod qui in amore sui est, velit ut Ecclesia, Patria, Societates humanæ, & concives serviant sibi, & non is illis, ponit se supra illos, & illos infra se: inde est, quod quantum aliquis in amore sui est, tantum removeat se a Cœlo, quia ab Amore cœlesti.

558. Porro, quantum aliquis in amore cœlesti est, qui est amare usus & bona, & affici jucundo cordis cum illa præstat propter Ecclesiam, Patriam, Societatem humanam & Concivem, tantum ducatur a Domino, quia ille Amor est in quo Ipse, & qui ab Ipso: at quantum aliquis in amore sui est, qui amor est usus & bona præstare propter se, tantum ducitur a semet, & quantum aliquis ducitur a semet, tantum non ducitur a Domino; inde quoque sequitur, quod quantum quis se amat, tantum se removeat a Divino, ita quoque a Cœlo. Duci a semet, est a Proprio suo, ac Proprium hominis non est nisi quam malum; est enim ejus malum hæreditarium, quod est se amare præ Deo, ac mundum præ Cœlo (gg). Homo toties immittitur in suum Proprium, ita in sua mala hæreditaria, quoties se spectat in bonis quæ facit, nam spectat a bonis ad se, & non a se ad bona, quare in bonis sistit imaginem sui, & non aliquam imaginem Divini: quod ita sit, etiam per experientiam confirmatus sum; sunt mali spiritus, quorum habitationes sunt in Plaga media inter Septentrionem & Occidentem sub coelis, qui callent artem immittendi probos spiritus in proprium illorum, & sic in mala varii generis, quod faciunt per id, quod immittant illos in cogitationes de se, vel aperte per laudes & honores, vel clam per determinationes affectionum illorum ad se, & quantum hoc efficiunt, tantum avertunt facies proborum spirituum a Cœlo, & tantum

(gg) Quod hominis proprium, quod trahit hæreditario a parentibus, non sit nisi quam densum malum, n: 210. 215. 731. 876. 987. 1047. 2307. 2318. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod hominis proprium sit amare se præ Deo, & mundum præ Cœlo, & nihili facere proximum respective ad se, nisi modo propter se, ita semet, sic quod sit amor sui & mundi, n: 694. 731. 4317. 5660. Quod ex amore sui & mundi, dum prædominantur, omnia mala, n: 1307. 1308. 1321. 1594. 1691. 3413. 7255. 7376. 7480. 7488. 8318. 9335. 9348. 10038. 10742. Quæ sunt contemptus aliorum, inimicitia, odium, vindicta, superbia, dolus, n: 6667. 7372. 7374. 9348. 10038. 10742. Et quod ex his malis omne falsum scaturiat, n: 1047. 10283. 10284. 10286.

tantum quoque intellectum eorum obscurant, & evocant mala ex proprio illorum.

558. Quod Amor sui sit oppositus Amori erga proximum, videri potest ex origine & essentia utriusque; Amor proximi apud illos, qui in Amore sui est, inchoat a se, dicit enim, quod quisque sibi sit proximus, & ab illo sicut a centro procedit ad omnes qui secum unum faciunt, cum diminutione secundum gradus conjunctionis per amorem secum, & qui extra illam consociationem sunt, reputantur pro nihilo, & qui contra illos & illorum mala, pro hostibus, qualescunque sint, sive sapientes, sive probi, sinceri aut iusti. At Amor spiritualis erga proximum inchoat a Domino, & ab Ipso ut a centro procedit ad omnes qui Ipse conjuncti sunt per amorem & fidem, ac procedit secundum quale amoris & fidei apud illos (*bb*). Inde patet, quod amor proximi inchoans ab homine sit oppositus amori erga proximum qui inchoat a Domino, & quod ille procedat a malo, quia a proprio hominis, at hic a bono, quia a Domino; Qui est Ipsum Bonum: patet etiam, quod amor proximi, qui ab homine & ejus proprio procedit, sit corporeus, at amor erga proximum qui a Domino procedit, sit coelestis. Verbo, Amor sui facit apud hominem, in quo est, caput; & Amor coelestis facit apud illum pedes, cui insistit, & si non servit sibi, quem pedibus proculcat; inde est, quod qui in infernum dejiciuntur, appareant dejici supinati capite deorsum ad infernum, & pedibus sursum ad Coelum, videatur supra n: 548.

559. Amor sui, etiam talis est, ut quantum illi laxantur fræna, hoc est, removentur vincula externa, quæ sunt timores pro lege & ejus pænis, proque jactura famæ, honoris, lucri, functionis & vitæ, tantum ruat, usque tandem ut non modo imperare velit super universum terrarum orbem, sed etiam super totum Coelum, ac super Ipsum Divinum, nusquam est ei aliquis terminus seu finis; hoc latet reconditum in unoquoque qui in amore sui

3

sui

(*bb*). Qui non sciunt, quid sit amare proximum, putant quod unusquisque homo sit proximus, & quod benefaciendum sit cuivis, qui opus indiget, n: 6704. Et quoque credunt, quod quisque sibi sit proximus, & sic quod amor erga proximum incipiat a se, n: 6933. Qui se supra omnia amant, ita illi, apud quos amor sui regnat, etiam amorem erga proximum a se incipiunt, n: 8120. Sed quomodo quisque sibi proximus est, explicatur, n: 6933 ad 6938. At qui Christiani sunt, & Deum supra omnia amant, amorem erga proximum incipient a Domino, quia Ille supra omnia amandus est, n: 6706. 6711. 6819. 6824. Quod discrimina proximi totidem sint, quot discrimina boni a Domino, & quod faciendum sit bonum cum discrimine erga quemcunque secundum quale status ejus, & quod hoc sit prudentiæ Christianæ, n: 6707. 6709. 6710. 6818. Quod discrimina illa innumera sint; & quod ideo Antiqui, qui noverunt quid proximus, redegerint exercitia charitatis in classes, & insigniverint illas suis nominibus, & quod inde sciverint in quo respectu unus & alter esset proximus, & quomodo benefaciendum cuivis prudenter, n: 2417. 6629. 6705. 7259 ad 7262. Quod Doctrina in Antiquis Ecclesiis fuerit Doctrina charitatis erga proximum, & quod inde illis sapientia, n: 2417. 2385. 3419. 3420. 4844. 6628.

sui est, tametsi non patet coram mundo, ubi eum dicta vincula retinent. Quod ita sit, nemo non videt apud Potentes & Reges, quibus non talia fræna & vincula sunt, qui ruunt, & subjugant Provincias & Regna; quantum illis succedit, & adspirant ad potentiam & gloriam ultra limites: quod ita sit, adhuc manifestius patet ab Hodierna Babylonia, quæ dominatum extendit in Cœlum, & omnem Potentiam Divinam Domini in se transtulit, & continue cupit ultra. Quod tales sint prorsus contra Divinum & contra Cœlum, & pro Inferno, cum post mortem in alteram vitam veniunt, videatur in Opusculo de Ultimo Iudicio, & de Babylonia destructa.

560. Siste tibi aliquam societatem ex talibus, quorum omnes se solum amant, & non alios nisi quantum secum unum faciunt, & videbis quod amor illorum non alius sit, quam sicut amor prædonum inter se, qui quantum conjunctim agunt, se osculantur & amicos vocant, at quantum non conjunctim agunt, & quantum dominatum eorum rejiciunt, irruunt & trucidant: si explorantur interiora, seu animi eorum, apparebit, quod pleni sint hostili odio, unus contra alterum, & quod ad omne justum & fincerum corde rideant, & quoque ad Divinum, quod sicut nihili rejiciunt: hoc constare adhuc melius potest ex societatibus eorum in Infernis, de quibus infra.

561. Interiora, quæ sunt cogitationum & affectionum eorum qui se supra omnia amant, versa sunt ad se & ad mundum, ita aversa a Domino & a Cœlo; inde est, quod obseffa sint omnis generis malis, & quod Divinum non influere possit; quia illico ut influit, immergitur cogitationibus de se, & conspurcatur, & quoque infunditur malis quæ sunt ex proprio illorum: inde est, quod omnes illi in altera vita retro a Domino spectent, & ad caliginosum quod ibi loco solis mundi est, & quod e diametro oppositum est Soli Cœli qui est Dominus, videatur supra n: 123: caligo etiam significat malum, & sol mundi amorem sui (ii).

562. Mala quæ illis sunt qui in amore sui, sunt in genere, Contemptus aliorum, Invidia, Inimicitia contra omnes qui sibi non favent, hostilitas inde, odia varii generis, vindictæ, astus, doli, immisericordia, ac crudelitas; & quoad religiosa, est non modo contemptus Divini, ac Divinorum quæ sunt vera & bona Ecclesiæ, sed etiam ira contra illa, quæ quoque vertitur in odium cum homo sit spiritus, ac tunc non modo non sustinet audire illa, sed etiam flagrat odio contra omnes qui Divinum agnoscunt & colunt. Loquutus sum cum quodam, qui in mundo potens fuerat, & semet in superiori gradu amaverat, is solum cum audivit nominari Divinum, ac imprimis cum audivit nominari Dominum, tanto percitus est odio ex ira, ut flagraret necem

(ii) Quod sol mundi significet amorem sui, n: 2441. In quo sensu per adorare solem significatur adorare illa quæ contraria sunt amorì coelesti, & Domino, n: 2441. 10584. In calefens sol quod sit crescens concupiscentia mali, n: 8487.

necem ejus; is quoque, cum remittebantur fræna ejus amoris, cupivit ipse diabolus esse, ut ex amore sui continue posset infestare cœlum: hoc etiam cupiunt plures, qui ex Pontificia religione sunt, quum in altera vita accipiunt, quod Domino omnis potestas sit, ac nulla illis.

563. Apparebant aliqui spiritus mihi in occidentali plaga versus meridionalem, qui dicebant se in magna dignitate constitutos fuisse in mundo, & quod mererentur præferri aliis ac illis imperare; illi explorati ab angelis quales intus essent, & comperti quod in muniis suis in mundo non spectaverint ad usus, sed ad semet, & sic quod se usibus prætulerint; verum quia ambiebant & impense flagitabant præfici aliis, etiam datum est interesse illis, qui consultabant de rebus dignioris negotii, sed perceptum est, quod nihil ad negotia, de quibus agebatur, possent attendere, & non videre res intus in se, & quod loquuti sint non ex usu rei, sed ex proprio, & quoque quod vellent agere ex beneplacito secundum favorem, quapropter ex functione illa emissi sunt, ac relictī ut alibi sibi munia quærerent; pergebant itaque ulterius in plagam occidentalem, ubi hic & ibi recepti sunt, sed ubivis illis dictum est, quod non cogitent nisi quam de se, & non de aliqua re nisi ex se, ita quod stupidi essent, & modo sicut sensuales corporei spiritus; quapropter relegati ubicunque venerunt: post aliquod tempus visi sunt, quod ad incitas redacti sint, & quærerent stipem. Inde quoque patuit, quod qui in amore sui sunt, utcunque ex igne sui amoris sicut sapienter videantur loqui in mundo, usque id sit solum ex memoria & non ex aliqua luce rationali; quare in altera vita, cum res memoriæ naturalis non repro- duci amplius permittitur, sunt aliis stupidiore, & hoc ex causa, quia separati a Divino.

564. Sunt duo dominii genera, unum est amoris erga proximum, & alterum est amoris sui; hæc duo dominia sunt sibi in sua essentia prorsus opposita: qui dominatur ex amore erga proximum, is vult omnibus bonum, & nihil plus amat quam usus, ita servire aliis, (per servire aliis intelligitur aliis bonum velle & usus præstare, sive sit Ecclesiæ, sive Patriæ, sive Societati, sive concivi) hoc ejus amor est, & hoc jucundum cordis ejus: is quoque quantum evahitur ad dignitates supra alios, tantum lætatur, verum non propter dignitates, sed propter usus, quos tunc in pluri copia & majori gradu præstare potest; tale dominium est in Cœlis: at, qui dominatur ex amore sui, is vult nulli bonum, sed sibi soli; usus, quos præstat, sunt propter sui honorem & gloriam, qui ei sunt soli usus: servire aliis est ei propter finem ut serviatur, honoretur, ac dominetur; ambit dignitates non propter bona, quæ præstanda Patriæ & Ecclesiæ, sed ut in eminentia & gloria sit, & inde in sui cordis jucundo. Amor dominii manet etiam unumquemvis post vitam in mundo; sed qui dominati sunt ex amore erga proximum, illis conceditur etiam dominatio in cœlis, verum tunc illi non dominantur, sed usus quos amant, & cum usus, dominatur Dominus: at qui in mundo dominati sunt ex amore sui, illi post vitam in mundo sunt

in Inferno, & ibi vilia maucipia: vidi potentes, qui in mundo ex amore sui dominati sunt, rejectos inter vilissimos, & quosdam inter illos qui in latrinis ibi.

565. Quod autem Amorem mundi attinet, is amor non in tali gradu est oppositus amoris coelesti, quoniam non tanta mala in illo recondita sunt. Amor mundi est velle aliorum opes ad se derivare quacunque arte, ac in divitiis cor ponere, ac pati ut mundus retrahat & abducatur illum ab amore spirituali, qui est amor erga proximum, ita a Coelo & a Divino. Sed Amor hic est multiplex; est amor opum ut evehantur ad honores, quos solum amant; est amor honorum & dignitatum ut lucrentur opes; est amor opum propter varios usus quibus delectantur in mundo; est amor opum propter solas opes, talis amor est avaris; & sic porro: finis propter quem opes, vocatur usus, ac finis est, seu usus, a quo amor suum quale habet; nam talis est amor, qualis est finis propter quem, reliqua enim ei serviunt ut media.

Quid Ignis infernalis, & quid Stridor dentium.

566. **Q**UID Ignis æternus, ac Stridor dentium, qui in Verbo dicuntur de illis qui in Inferno sunt, vix ulli adhuc notum est, ex causa, quia de illis quæ in Verbo sunt, materialiter cogitaverunt, non scientes ejus sensum spiritualem, quapropter per Ignem intellexerunt quidam ignem materiale, quidam in genere cruciatum, quidam conscientia morsum, quidam modo ita dictum ad incutiendum terrorem pro malis: ac per stridorem dentium intellexerunt quidam talem stridorem, quidam modo horrorem, qualis est cum talis collisio dentium auditur. Sed qui spiritualem sensum Verbi novit, is scire potest quid Ignis æternus, & quid Stridor dentium, nam cuivis voci, & cuivis vocum sensui in Verbo spiritualis sensus inest, quoniam Verbum in suo sinu est spirituale, ac spirituale coram homine non potest aliter quam naturaliter exprimi, quia homo in naturali mundo est, & ex illis, quæ ibi, cogitat. Quid itaque Ignis æternus, & Stridor dentium, in quos homines mali quoad suos spiritus post mortem veniunt, seu quos eorum spiritus, qui tunc in spirituali mundo sunt, patiuntur, in nunc sequentibus dicetur.

567. Sunt binæ origines Caloris, una ex Sole Coeli, qui est Dominus, & altera ex Sole mundi; Calor qui ex Sole Coeli seu Domino, est Calor spiritualis, qui in sua essentia est amor, videatur supra n: 126 ad 140; Calor vero ex Sole mundi, est Calor naturalis, qui in sua essentia non est amor, sed inservit calori spirituali seu amoris pro receptaculo: quod amor, in sua essentia sit calor, constare potest ex incallescencia animi & inde corporis ex amore, & secundum ejus gradum & ejus quale, & hoc apud hominem

æque

æque hyeme ac æstâte, tum quoque ex incalescentia sanguinis; quod calor naturalis, qui ex sole mundi existit, inserviat calori spirituali pro receptaculo, constat ex calore corporis qui ex calore ejus spiritus exsuscitatur; & ei succenturiat; imprimis ex calore verno & æstivo apud omnis generis animalia, quæ tunc in amores suos quotannis redeunt; non quod calor ille id faciat, sed quia ille disponit corpora eorum ad recipiendum calorem, qui e mundo spirituali etiam apud illos influit; nam mundus spiritualis influit in naturalem, sicut causa in effectum; qui credit, quod calor naturalis producat amores illorum, multum fallitur, nam influxus est mundi spiritualis in mundum naturalem; & non mundi naturalis in spirituale, & omnis amor, quia est ipsius vitæ, est spiritualis; tum qui credit, quod aliquid existat in mundo naturali absque influxu mundi spiritualis, etiam fallitur, nam naturale non existit & subsistit nisi quam ex spirituali; & quoque subiecta Regni vegetabilis ex influxu inde ducunt suas germinationes, calor naturalis, qui est tempore veris & æstatis, disponit modo semina in naturales suas formas, expandendo & aperiendo, ut influxus e spirituali mundo ibi agat causam. Hæc allata sunt, ut sciatur quod bini calores sint, nempe spiritualis & naturalis, & quod calor spiritualis sit ex Sole Cœli, & calor naturalis ex Sole mundi, ac quod influxus & dein cooperatio sistant effectus, qui apparent coram oculis in mundo (kk).

568. Calor spiritualis apud hominem est Calor vitæ ejus, quia, ut supra dictum est, in sua essentia est amor; hic Calor est qui intelligitur per Ignem in Verbo; Amor in Dominum, & Amor erga proximum per Ignem cœlestem; ac Amor sui & Amor mundi per Ignem infernalem.

569. Ignis seu Amor infernalis ex simili origine existit, ex qua Ignis seu Amor cœlestis, nempe ex Sole Cœli seu Domino; sed fit infernalis ab illis qui recipiunt; nam omnis influxus e spirituali mundo variatur secundum receptionem, seu secundum formas in quas influit; non aliter ac sicut Calor & Lux e Sole mundi, calor inde influens in Arboreta & Floreta producit vegetationem, & quoque educit odores gratos & suaves; at idem Calor, influens in excrementitia & cadaverosa producit putredines, ac educit nidores graveolentes & putores; pariter Lux ex eodem Sole in uno subiecto producit colores pulchros & amænos, in altero impulchros & inamænos: similiter Calor & Lux ex Sole Cœli, qui est Amor; cum calor seu amor inde influit in bona, ut apud homines & spiritus bonos ac apud angelos, fructificat illorum bona, at cum apud malos, contrarium effectum edit, mala enim vel suffocant illum vel perversunt illum; pariter Lux cœli, dum influit in vera boni, dat intelligentiam & sapientiam, eum autem influit

(kk) Quod influxus sit mundi spiritualis in mundum naturalem, n: 6053 ad 6058. 6189 ad 6215. 6307 ad 6327. 6466 ad 6495. 6598. ad 6626. Quod etiam influxus sit in vitas animalium, n: 5850. Et quoque in subiecta Regni vegetabilis, n: 3648. Quod influxus ille sit continuus conatus agendi secundum Divinum ordinem, n: 6211 f.

in falsa mali, vertitur ibi in infanias & varii generis phantasias. Ita ubivis secundum receptionem.

570. Ignis infernalis, quia est amor sui & mundi, ita est omnis cupiditas quæ illorum amorum, quoniam Cupiditas est Amor in suo continuo, nam quod homo amat hoc continue cupit, & quoque est jucunditas, nam quod homo amat seu cupit, cum id obtinet, jucundum percipit, non aliunde est homini jucundum cordis; est itaque Ignis infernalis cupiditas & jucunditas, quæ ex binis illis amoribus, ut a suis originibus scaturiunt: Mala illa sunt, Contemptus aliorum, Inimicitia & Hostilitas contra illos qui sibi non favent, est Invidia, Odium, & Vindicta, & ex his Sævitia & Cruelitas; & quoad Divinum, est negatio, & inde contemptus, irrisio & blasphematio sanctorum, quæ sunt Ecclesiæ, quæ post mortem, cum homo fit spiritus, vertuntur in iram & odium contra illa, videatur supra n: 562. Et quia mala illa continuo spirant destructionem & occisionem illorum quos pro inimicis habent, & in quos odio & vindicta flagrant, quapropter jucundum vitæ eorum est velle destruere & occidere, & quantum non hoc possunt, velle damnum inferre, nocere, & sævire. Hæc sunt quæ intelliguntur per Ignem in Verbo, ubi de malis & de infernis agitur, ex quo aliqua loca ad confirmationem velim afferre: “Unusquisque hypocrita & malitiosus, & omne os loquens stultitiam, quia flagrat sicut ignis malitia, senticetum & vepretum comedit, & incendit implexa sylva, & elevant se elatione fumi, & factus est populus cibus ignis, vir fratri suo non parcent,” Esai: ix: 17. 18. “Dabo prodigia in Cælo & in terra, sanguinem, & ignem, & columnas fumi, sol verteretur in tenebras,” Joel: iii: 3. 4. “Erit terra in picem ardentem, nocte & die non exstinguetur, in æternum ascendet fumus ejus,” Esai: xxxiv: 9. 10. “Ecce diens veniens ardens sicut furnus, & erunt omnes superbi, & omnis faciens malitiam stipula, & inflammabit eos dies veniens,” Malach: iii: 19. “Babylon facta est habitaculum dæmonum, clamabant videntes fumum combustionis ejus, fumus ascendit in sæcula sæculorum,” Apoc: xviii: 2. 18. Cap: xix: 2. “Aperuit puteum abyssi, unde ascendit fumus e puteo, sicut fumus fornacis magnæ, & obscuratus est sol, & aer e fumo putei,” Apoc: ix: 2. “Ex ore equorum exivit ignis, fumus, & sulphur; ab his occisi sunt tertia pars hominum ab igne, & a fumo, & a sulphure,” Apoc: xi: 17. 18. “Qui adorat bestiam, bibet ex vino iræ Dei mixto mero in calice iræ Ipsius, & cruciabitur igne & sulphure,” Apoc: xiv: 9. 10. “Quartus Angelus effudit phialam suam in solem, & datum est illi æstu adurere homines per ignem, itaque æstuaverunt homines æstu magno,” Apoc: xvi: 9. “Conjecti sunt in stagnum ardens igne & sulphure,” Apoc: xix: 20. Cap: xx: 14. 15. Cap: xxi: 8. “Omnis arbor non faciens fructum bonum excindetur, & in ignem conjicietur,” Matth: iii: 10. Luc: iii: 9. “Mittet Filius hominis Angelos suos, qui colligent e Regno Ipsius omnia offendicula, & eos qui faciunt iniquitatem, & mittent eos in Caminum ignis,” Matth: xiii: 41. 42. 50. “Rex dicet iis qui e sinistris, discedite a Me maledicti in Ignem æternum paratum diabolis & angelis ejus, Matth: xxv: 4. “Et mit-

tentur

tentur in Ignem æternum, in gehennam ignis, ubi vermis eorum non morietur, & Ignis non exstinguetur," Matth: xviii: 8. 9. Marc: ix: 43 ad 49. "Dives in inferno dixit ad Abrahamum, quod cruciaretur in flamma," Luc: xvi: 24. in his & in pluribus aliis locis per Ignem intelligitur cupiditas quæ amoris sui & mundi, & per fumum inde intelligitur falsum ex malo.

571. Quia Cupiditas faciendi mala, quæ sunt ex amore sui & mundi, intelligitur per Ignem infernalem, & quia talis cupiditas est omnium in Infernis, videatur præcedens Articulus, ideo quoque cum Inferna aperiuntur, apparet sicut Igneum cum Fumo, quale solet esse in Incendiis, Igneum densum ex Infernis ubi Amor sui regnat, ac Flammeum ex Infernis ubi Amor mundi. Cum autem clausa sunt, non apparet id igneum, sed loco ejus sicut obscurum quid condensatum a fumo; æstuat usque igneum illud intus, quod etiam apperceptum est ex calore inde exhalato, qui calor est sicut ex combustis post incendium, alicubi sicut ex fornace incalisciente, & alibi sicut ex calido balnei; quod calidum cum influit apud hominem, excitat apud illum cupiditates, & apud malos odia & vindictas, & apud ægrotos insanias. Talis ignis aut talis calor est illis qui in supradictis amoribus sunt, quoniam alligati sunt quoad spiritus suos illis infernis, etiam cum vivunt in corpore. Sed sciendum est, quod illi, qui in Infernis sunt, non in Igne sint, sed quod Ignis sit apparentia; non enim aliquam ustionem ibi sentiunt, sed modo calorem qualem prius in mundo; quod Ignis appareat, est ex correspondentia; nam amor correspondet igni, & omnia quæ in Mundo spirituali apparent, secundum correspondentias apparent.

572. Tenendum est, quod Ignis ille seu Calor infernalis vertatur in intensum frigus, cum influit Calor e Coelo, & tunc horrescunt illi, qui ibi, sicut qui correpti sunt a febris gelida, & quoque intus cruciantur; & hoc ex causa, quia prorsus sunt contra Divinum, & Calor Coeli, qui est Amor Divinus, exstinguit calorem inferni, qui est amor sui, & cum illo ignem vitæ eorum, unde tale frigus, & inde horror, & quoque cruciatus; fit quoque ibi tunc Caligo; & inde infatuatio, & caligatio. Sed hoc raro fit, solum cum insultus, dum ibi ultra modum crescunt, sedandi sunt.

573. Quia per Ignem infernalem intelligitur omnis cupiditas malum faciendi profluens ex amore sui, inde etiam per eundem ignem intelligitur cruciatus qualis est in infernis; nam cupiditas ex illo amore est cupiditas nocendi aliis, qui se non honorant, venerantur & colunt, & quantum iræ inde capiunt, & ex ira quantum odii & vindictæ, tanta cupiditas est sæviendi in illos; & cum talis cupiditas inest unicuique in societate, ubi non vincula externa coercent, quæ sunt timores pro lege, proque jactura famæ, honoris, lucri, & vitæ, tunc quisque ex suo malo ruit in alterum, & quantum valet etiam subjugat, ac subiecit reliquos suo dominio, & in illos qui se non submittunt, ex jucundo sævit: hoc jucundum prorsus conjunctum est cum jucundo imperandi, usque adeo ut in simili gradu sint, quoniam jucundum nocendi inest inimiciæ, invidiæ, odio & vindictæ, quæ sunt mala illius amoris, ut supra dictum est. Omnia Inferna tales Societates sunt,

sunt, quare ibi quisque corde gerit odium contra alterum, ac ex odio erumpit in sæva, quantum valet. Hæ sævitiae & inde cruciatus intelliguntur etiam per Ignem infernalem, nam sunt effectus cupiditatum.

574. Supra n. 548 ostensum est, quod spiritus malus se sponte conjiat in Infernum, quare etiam paucis dicitur, unde hoc fit, cum tamen in Inferno tales cruciatus sunt. Ex quolibet Inferno exhalatur sphæra cupiditatum, in quibus sunt illi qui ibi; hæc sphæra cum percipitur ab illo qui in simili cupiditate est, afficitur corde, & impletur jucundo; nam cupiditas & ejus jucunditas unum faciunt; quod enim aliquis cupit, hoc ei jucundum est; inde est, quod spiritus se illuc convertat, & illuc ex jucundo cordis cupiat; nondum enim scit quod tales ibi cruciatus sint, & qui scit usque illuc cupit; nemo enim in mundo spirituali resistere potest cupiditati suæ, quia cupiditas est ejus amoris, & amor est ejus voluntatis, & voluntas est ejus naturæ, & quisque ibi ex natura agit. Cum itaque spiritus sua sponte aut ex suo libero alluit ad suum infernum, ac intrat, tunc primum excipitur amice, credens sic quod inter amicos venerit, sed hoc perstat modo per aliquot horas; interea exploratur quali astutia est, & inde quali valore; quo explorato incipiunt illum infestare, & hoc variis modis, ac successive acrius & vehementius, quod fit per introductionem interius & profundius in Infernum, nam quo interiorius & profundius ibi, eo maligniores spiritus sunt: post infestationes incipiunt sævire in illum per pænas, & hoc usque dum redactus est in servum. Sed quia ibi continue rebelles motus existunt, quoniam quisque ibi vult maximus est, & contra alios odio flagrat, inde novi insultus; sic una scena mutatur in alteram, quare illi qui servi facti sunt eximuntur, ut præstent opem novo cuidam diabolo ad subjugandum alios, tunc illi qui se non submittunt, & ad nutum serviunt, iterum variis modis cruciantur, & sic continue. Tales cruciatus sunt cruciatus inferni, qui Ignis infernalis vocantur.

575. Stridor autem dentium est continua disceptatio & pugna falsorum inter se, proinde illorum qui in falsis sunt, conjuncta quoque cum contemptu aliorum, inimicitia, irrisione, subsannatione, blasphematione, quæ quoque erumpunt in dilanationes varii generis; quisque enim pro suo falso pugnat, & dicit verum. Hæ disceptationes & pugnæ extra illa inferna audiuntur sicut stridores dentium; & quoque in stridores dentium vertuntur cum vera e coelo illuc influunt. In iis Infernis sunt omnes illi, qui agnoverunt naturam & negaverunt Divinum, in profundioribus ibi qui se in eo confirmaverunt: illi quia nihil lucis e coelo possunt recipere, & inde nihil videre intus in se, ideo plerique sensuales corporei sunt, qui sunt qui nihil credunt, quam quod oculis vident & manibus tangunt; inde omnes fallaciæ sensuum illis sunt vera, ex quibus etiam disceptant: ex eo est, quod disceptationes illorum audiantur sicut stridores dentium, nam omnia falsa in mundo spirituali strident, & dentes correspondent ultimis in natura, & quoque ultimis apud hominem, quæ sunt sensuality corporea (11). Quod in Infernis sit stridor dentium videatur

Matth :

(11) De Correspondentia dentium, n. 5565 ad 5568. Quod illi correspondeant dentibus qui mere sensuales sunt, & vix aliquid lucis spiritualis habent, n. 5565. Quod

Matth: viii: 12. Cap: xiii: 42. 50. Cap: xxii: 13. Cap: xxiv: 51.
Cap: xxv: 30. Luc: xiii: 28.

De Malitia & Artibus nefandis Spirituum infernalium.

576. **Q**UALIS excellentia Spirituum est præ hominibus, quisque qui interiorius cogitat, & aliquid de Operatione suæ mentis novit, videre & comprehendere potest: homo enim mente sua plura intra minutum potest versare, evolvere, & concludere, quam potest intra semihorium eloqui & scriptura exprimere; inde patet, quantum excellet homo, quando in suo spiritu est, proinde quantum cum fit spiritus, nam spiritus est qui cogitat, & corpus est per quod spiritus exprimit sua cogitata loquendo aut scribendo. Inde est, quod homo, qui fit Angelus post mortem, in intelligentia & sapientia fit ineffabili respectively ad intelligentiam & sapientiam ejus cum vixit in mundo; spiritus enim ejus, cum vixit in mundo, vinctus fuit corpori, & per illud fuit in naturali mundo; quapropter quod tunc spiritualiter cogitavit, influxit in ideas naturales, quæ respectively communes, crassæ & obscuræ sunt, ac innumera, quæ spiritualis cogitationis sunt, non recipiunt, & quoque involvunt densis quæ sunt ex curis in mundo: aliter cum spiritus solutus est a corpore, ac in suum spiritualem statum venit, quod fit, cum ex naturali mundo in spiritualem, qui ei proprius est, transit; quod tunc status ejus quoad cogitationes & affectiones immensum excellat, præ statu ejus priori, ex nunc dictis patet; unde est, quod Angeli cogitent ineffabilia & inexpressibilia; proinde talia, quæ non intrare possunt in cogitationes naturales hominis; cum tamen unusquisque Angelus natus est homo, & vixerat homo, ac tunc sibi non plus sapere quam similis alius homo visus est.

577. In illo gradu, in quo est sapientia & intelligentia apud Angelos, in eo etiam est malitia & astutia apud spiritus infernales; similis enim res est; quoniam spiritus hominis, cum solutus est a corpore, in suo bono aut in suo malo est, spiritus angelicus in suo bono, ac spiritus infernalis in suo malo; nam unusquisque spiritus est suum bonum vel suum malum, quia est suus amor, prout sæpius prius dictum & ostensum est; quapropter sicut spiritus angelicus ex suo bono cogitat, vult, loquitur & agit, ita spiritus infernalis ex suo malo; & ex ipso malo cogitare, velle, loqui, & agere, est ex cunctis quæ in malo sunt; aliter cum in corpore vixit, tunc malum spiritus hominis fuit in vinculis, quæ unicuique homini sunt ex lege, ex lucro, ex honore, ex fama, & ex timoribus jacturæ eorum, quapropter malum spiritus ejus tunc non potuit erumpere, ac se manifestare quale in se esset; præterea etiam tunc malum spiritus hominis circumvelatum & obvolutum jacuit externa probitate, sinceritate,

Deus in Verbo significet sensuale quod ultimum vitæ hominis, n: 9052. 9062. Quod fridor dentium in altera vita sit ex illis, qui credunt naturam esse omne, ac Divinum nihil, n: 5568.

ritate, iustitia, & affectione veri & boni, quas homo talis ore prætulit & simulavit propter mundum, sub quibus ita reconditum & in obscuro latuit, ut vix ipse sciverit, quod in spiritu suo tanta malitia & astutia sit, ita quod in se talis diabolus sit, qualis sit post mortem, cum ejus spiritus venit in se, ac in suam naturam: tunc malitia talis se manifestat, ut excedat omnem fidem; sunt millia, quæ ex ipso malo tunc erumpunt; inter quæ etiam talia sunt, quæ non vocibus alicujus linguæ exprimi possunt; qualia sunt, datum est mihi per plures experientias scire, & quoque appercipere; quia mihi datum est a Domino in spirituali mundo quoad spiritum esse, & simul in naturali mundo quoad corpus: hoc testari possum, quod malitia eorum tanta sit, ut vix unum ex millibus possit describi: & quoque nisi Dominus tutetur hominem, quod non possit usquam eximi inferno, nam apud unumquemvis hominem tam spiritus ab inferno sunt, quam angeli e coelo, videatur supra n: 292. 293; & Dominus non tutari potest hominem, nisi homo agnoscat Divinum, & nisi vivat vitam fidei & charitatis, alioquin enim avertit se a Domino, ac convertit se ad infernales spiritus, & sic imbuitur quoad spiritum suum simili malitia; homo usque a Domino continue abducitur a malis, quæ ex consociatione cum illis spiritibus sibi applicat & quasi attrahit, si non per vincula interna quæ sunt conscientiæ, quæ non recipit si negat Divinum, usque tamen per vincula externa, quæ sunt, ut supra dictum est, timores pro lege & ejus pænis, proque jactura lucri, & privatione honoris & famæ; homo talis quidem abduci potest a malis per jucunda sui amoris, & per timorem jacturæ & privationis eorum; sed non potest adduci in bona spiritualia, nam quantum in hæc adducitur, tantum apud se versat astutias & dolos, simulando & mentiendo bona, sincera, & justa, sine persuadendi & sic fallendi, hæc astutia se addit malo ejus spiritus, ac format illud, & facit ut sit malum, quale est in sua natura.

578. Omnium pessimi sunt, qui in malis ex amore sui fuerunt, & qui simul intus in se ex dolo egerunt, quoniam dolus intrat penitus cogitationes & intentiones, ac inficit illas veneno, & sic destruit omnem vitam hominis spirituales: plerique illorum sunt in Infernis a tergo, & vocantur Genii, ac ibi eorum jucundum est se inconspicuos reddere, ac circum alios sicut larvæ volitare, ac inferre mala in abscondito, quæ circumspargunt sicut viperæ venena: illi præ cæteris dire cruciantur. At qui non dolosi, & astutiis malignis inescati fuerunt, & tamen in malis ex amore sui, etiam in Infernis a tergo sunt, sed non in tam profundis. Illi autem qui in malis ex amore mundi fuerunt, sunt in Infernis antrorsum, & vocantur Spiritus; hi non talia mala sunt, hoc est, non talia odia & vindictæ, sicut qui in malis ex amore sui, proinde nec illis talis malitia & astutia; quare etiam eorum Inferna sunt mitiora.

579. Datum est per experientiam nosse quali malitia sunt illi qui Genii vocantur; Genii non operantur ac influunt in cogitationes, sed in affectiones; has appercipiunt, & odorant sicut canes in sylvis feras; affectiones bonas, ubi illas appercipiunt, momento vertunt in malas, ducendo & flectendo illas mirabiliter per jucunda alterius, & hoc tam clandestine, ac tali arte maligna, ut

alter nihil de eo resciat, cavendo solerter ne aliquid intret cogitationem, quoniam sic manifestantur: apud hominem assident sub occipitio. Hi in mundo fuerunt illi homines, qui dolose captaverunt aliorum animos ducendo illos & persuadendo per jucunda affectionum seu cupiditatum eorum. Sed illi a Domino arcentur ab omni homine, de quo aliqua spes reformationis est, tales enim sunt, ut non modo possint conscientias destruere, sed etiam apud hominem excitare ejus mala hæreditaria, quæ alioquin recondita jacent; quare ne homo in ea inducatur, providetur a Domino, ut hæc Inferna prorsus oclusa sint; & cum aliquis homo post mortem, qui talis genius est, in alteram vitam venit, is actutum in eorum infernum conjicitur: illi etiam, cum inspicuntur quoad dolos & astutias, apparent sicut viperæ.

580. Qualis malitia est Spiritibus infernalibus, constare potest ex Artibus eorum nefandis; quæ totidem sunt, ut impleretur liber illis enumerandis, ac plures libri illis describendis; sunt illæ artes pæne omnes ignotæ in mundo: UNUM GENUS se refert ad abusus correspondentiarum: ALTERUM, ad abusus ultimorum ordinis Divini: TERTIUM, ad communicationem & influxum cogitationum & affectionum, per conversiones, per inspectiones, & per spiritus alios extra se, & per emissos a se. QUARTUM, ad operationes per phantasias. QUINTUM, ad ejectiones extra se, ac inde præsentias alibi, quam ubi corpore sunt. SEXTUM, ad simulationes, persuasiones, & mendacia. In has Artes venit spiritus hominis mali, cum solutus est a suo corpore, a se, insunt enim naturæ mali ejus, in qua tunc est. Per has Artes cruciant se mutuo in Infernis: verum, quia omnes illæ Artes, præter illas quæ fiunt per simulationes, persuasiones, & mendacia, ignotæ sunt in mundo, non velim in specie illas hic describere, tam quia non comprehenduntur, quam quia nefandæ sunt.

581. Quod Cruciatu in Infernis permittantur a Domino, est causa, quia mala non aliter coerceri & domari possunt; unicum medium illa coercendi & domandi; ac infernalem turbam in vinculis tenendi, est timor pænæ; non datur aliud medium; nam absque timore pænæ & cruciatu rueret malum in furores, ac dispergeretur totum, sicut Regnum in terris, ubi non lex & non pæna.

De Apparentia, Situ & Pluralitate Infernorum.

582. **I**N Mundo spirituali, seu in Mundo ubi sunt Spiritus & Angeli, similia apparent quæ in Mundo naturali, seu ubi homines sunt, adeo similia, ut quoad externam faciem nulla sit differentia; apparent ibi Planities, & apparent Montes, Colles & Petræ, ac inter illa Valles, insuper etiam Aquæ, & plura alia quæ super Tellure; sed usque illa omnia ex spirituali origine sunt; quapropter apparent coram oculis spirituum & angelorum, & non coram oculis hominum, quia homines in naturali mundo sunt; ac Spirituales vident.

vident illa quæ ex origine spirituali sunt, & Naturales illa quæ ex origine naturali: quapropter homo oculis suis nequaquam potest videre illa quæ in Mundo spirituali sunt, nisi detur illi in spiritu esse, & nisi quam post mortem cum fit spiritus; vicissim etiam Angelus & Spiritus prorsus non aliquid in naturali Mundo possunt videre, si non sint apud hominem cui datum est loqui cum illis; oculi enim hominis accommodati sunt receptioni lucis mundi naturalis, & oculi angelorum & spirituum accommodati sunt receptioni lucis mundi spiritualis, & tamen utrisque sunt oculi ad aspectum prorsus similes. Quod Mundus spiritualis sit talis, homo naturalis non potest comprehendere, ac minime homo sensualis, qui est qui nihil credit, nisi quam quæ corporis sui oculis videt, & ejus manibus tangit, proinde quæ per visum & tactum hausit, & ex illis cogitat, cui ideo cogitatio materialis est, & non spiritualis. Quia talis similitudo est Mundi spiritualis & Mundi naturalis, ideo homo post mortem vix aliter scit, quam quod in Mundo sit ubi natus est, & e quo exivit; ob quam causam etiam vocant mortem modo translationem ab uno mundo in similem alium. Quod talis similitudo utriusque Mundi sit, videatur supra ubi de Repræsentativis & Apparentiis in Cœlo n: 170 ad 176, actum est.

583. In locis editioribus ibi sunt Cœli; in humilibus ibi est Mundus spirituum; sub his & sub illis sunt Inferna. Cœli non apparent spiritibus qui in Mundo spirituum sunt, nisi cum interior visus eorum aperitur; aliquoties tamen apparent sicut nimbi, aut sicut candidæ nubes; causa est, quia Angeli cœli in statu interiori sunt quoad intelligentiam & sapientiam, ita supra visum illorum qui in Mundo spirituum. Spiritus autem, qui in planitiibus & vallibus sunt, se mutuo vident; verum cum ibi separati sunt, quod fit cum intromissi in interiora sua, tunc mali spiritus non vident bonos, boni autem videre possunt malos; sed avertunt se ab illis, ac spiritus qui se avertunt, inconspicui sunt. Inferna autem non apparent, quoniam clausa sunt; solum introitus, qui portæ vocantur, cum aperiuntur pro intromittendis similibus aliis. Omnes portæ ad inferna patent e mundo spirituum, & nullæ e cœlo.

584. Sunt Inferna ubivis, tam sub montibus, collibus & petris, quam sub planitiibus & vallibus: aperturæ seu portæ ad inferna, quæ sunt sub montibus, collibus, & petris, apparent ad conspectum sicut foramina & sicut fissuræ rupium, quædam protensæ in latum & amplæ, quædam arctæ & strictæ, pleræque scabræ; omnes, cum inspiciuntur, apparent opacæ & furvæ; sed infernales spiritus, qui inibi, in tali luminoso sunt, quale est ex ignitis carbonibus; isti lumini recipiendo accommodati sunt oculi illorum; & hoc ex causa, quia, dum vixerunt in mundo, in caligine fuerunt quoad Divina vera, negando illa, & quasi in lumine quoad falsa, affirmando ea, unde visus oculorum illorum ita formatus est; inde quoque est, quod lux cœli illis caligo sit, quare cum exeunt suis antris, nihil vident: ex quibus clarissime patuit, quod homo tantum in lucem Cœli veniat, quantum agnoscit Divinum, & confirmat apud se illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt; & quod tantum in caliginem inferni

infernī veniat, quantum negat Divinū, & confirmat apud se ea quæ sunt contra illa quæ Cœli & Ecclesiæ sunt.

585. Aperturæ seu portæ ad Inferna, quæ sub planitiis & vallibus, ad aspectum apparent diversimode, quædam similes illis quæ sub montibus, collibus & petris, quædam sicut antra & cavernæ, quædam sicut hiatus magni & voragines, quædam sicut paludes, & quædam sicut stagna aquarum; omnes sunt coopertæ, nec patent nisi cum mali spiritus e mundo spirituum illuc injiciuntur; cumque patent, exhalatur inde vel sicut ignis cum fumo, qualis apparet in aere ex incendiis, vel sicut flamma absque fumo; vel sicut fuligo qualis ex incenso camino, vel sicut nimbus ac nubes densa; auditum est, quod infernales spiritus illa non videant, nec sentiant, quia cum in illis sunt, sicut in sua atmosphæra sunt, & sic in suæ vitæ jucundo, & hoc ex causa, quia correspondent malis & falsis in quibus sunt, nempe ignis odio & vindictæ, fumus & fuligo falsis ex illis, flamma malis amoris sui, ac nimbus & densa nubes falsis inde.

586. Datum etiam est inspicere in Inferna, ac videre qualia sunt intus, nam cum Domino beneplacet, potest spiritus & angelus, qui supra est, visu penetrare in ima, ac lustrare qualia sunt, non obstantibus operturis; ita quoque mihi datum est in illa introspicere: quædam Inferna apparuerunt ad aspectum sicut Cavernæ & Antra in rupibus tendentia introrsum, ac inde quoque in profundum oblique vel diametraliter. Quædam Inferna apparuerunt ad aspectum similia lustris & speluncis, quales sunt feris in sylvis: quædam similia lacunatis cavernis & cryptis quales sunt in fodinis, cum antris versus inferiora; pleaque Inferna sunt triplicata, superiora intus apparent caliginosa, quia ibi in falsis mali sunt, inferiora autem apparent ignita, quia ibi in ipsis malis sunt; caligo enim correspondet falsis mali, ac ignis ipsis malis; nam in profundioribus Infernis sunt, qui interius ex malo egerunt, in minus profundis autem sunt qui exterius, quod est ex falsis mali. In quibusdam Infernis apparent sicut rudera domuum ac urbium post incendia, in quibus infernales spiritus habitant, & se recondunt. In mitioribus Infernis apparent sicut rudes casæ, alicubi contiguæ in speciem urbis, cum vicis & plateis; intus in domibus ibi sunt spiritus infernales, ubi continuæ rixæ, inimicitæ, verberationes, & dilaniationes; in plateis & vicis sunt latrocinia & prædationes. In quibusdam Infernis sunt mera lupinaria, quæ tetra visu sunt, impleta omnis generis fœdibus & excrementis. Sunt etiam Sylvæ opacæ, in quibus infernales spiritus sicut feræ vagantur, ac ibi quoque sunt antra subterranea, in quæ fugiunt qui insectantur ab aliis. Sunt quoque Deserta, ubi nihil nisi quam sterile & arenosum, & alicubi scabræ rupes in quibus cavernæ, alicubi etiam casæ; in deserta hæc loca ejiciuntur ex Infernis qui extrema passi sunt, maxime illi qui in mundo moliendis & machinandis artibus & dolis astutiores reliquis fuerunt; ultimum eorum est talis vita.

587. Quod Situm Infernorum in specie attinet, nemo scire potest, ne quidem Angeli in Cœlo, sed Solus Dominus; ast Situs eorum in communi notus

notus est ex Plagis in quibus sunt: sunt enim Inferna sicut Coeli distincta quoad Plagas, ac Plagæ in mundo spirituali sunt determinatæ secundum amores, nam omnes Plagæ in Coelo incipiunt a Domino ut Sole, Qui est Oriens; & quia Inferna sunt opposita Coelis, eorum Plagæ incipiunt ex opposito, ita ab Occidente, de his videatur in Articulo de quatuor Plagis in coelo n: 141 ad 153: inde est quod Inferna in Plaga Occidentali sint omnium pessima & maxime horrenda, & eo pejora & horribiliora quo remotiora ab Oriente, ita per gradus successive: sunt in illis Infernis ii qui in mundo in amore sui fuerunt, ac inde in contemptu aliorum, inque inimicitia contra illos qui sibi non faverunt, tum in odio & vindicta contra illos qui se non venerati sunt & coluerunt; in remotissimis ibi sunt, qui ex Religioso Catholico, ut vocatur, fuerunt, & voluerunt ibi coli ut dii, & inde odio & vindicta flagrarunt contra omnes qui illorum potestatem super animas hominum & super Coelum, non agnoverunt; illi simili animo, hoc est, simili odio & vindicta sunt contra illos qui se opponunt, sicut fuerunt in mundo; jucundissimum eorum est sævire; sed hoc vertitur in altera vita in ipsos; nam in Infernis eorum, quibus plaga occidentalis repleta est, furit unus in alterum, qui sibi Divinam potestatem derogat; sed de his plura dicentur in Opusculo de Ultimo Judicio & de Babylonia destructa. Verum quomodo Inferna in illa plaga ordinata sunt, non sciri potest, solum quod atrocissima illius generis sunt ad latera versus Plagam septentrionalem, minus atrocia versus Plagam meridionalem; ita infernorum atrocitas decrescit a Plaga septentrionali ad meridionalem, & quoque per gradus versus Orientem: ad Orientem ibi sunt qui fastuosi fuerunt, & non crediderunt Divinum, sed usque non fuerunt in tali odio & vindicta, neque in dolo, sicut illi qui ibi profundius in Plaga occidentali sunt. In Plaga Orientali hodie nulla sunt Inferna; quæ ibi fuerunt, translata sunt in Plagam occidentalem antierius. Inferna in Plaga septentrionali & meridionali sunt plura; in illis sunt, qui, dum vixerunt, in amore mundi fuerunt, & inde in varii generis malis, quæ sunt inimicitia, hostilitas, furta, latrocinia, astus, avaritia, immisericordia; pessima illius generis Inferna sunt in Septentrionali plaga, mitiora in Meridionali; diritas eorum crescit, sicut propinquiora sunt ad Plagam occidentalem, & quoque sicut remotiora sunt a Plaga meridionali, ac decrescit versus Plagam orientalem, & quoque versus meridionalem. Post Inferna, quæ sunt in Plaga occidentali, sunt Sylvæ opacæ, in quibus maligni spiritus sicut feræ vagantur; similiter post Inferna in Plaga septentrionali. Post Inferna autem in Plaga meridionali sunt Deserta, de quibus mox supra actum est. Hæc de Situ Infernorum.

588. Quod Pluralitatem Infernorum attinet, sunt Inferna tot numero quot sunt Societates Angelicæ in Coelis, quoniam cuius Societati cœlesti ex opposito correspondet Societas infernalis; quod Societates cœlestes innumeræ sint, & omnes discriminatæ secundum bona amoris, charitatis & fidei, videatur in Articulo de Societatibus ex quibus cœli consistunt, n: 41 ad 50; & in Articulo de Immensitate cœli n: 415 ad 420; similiter itaque Socie-

tates infernales, quæ discriminatæ sunt secundum mala bonis opposita. Unumquodvis Malum est infinitæ varietatis, sicut unumquodvis Bonum; quod ita sit, non capiunt illi qui modo simplicem ideam de unoquoque Malo habent, sicut de Contemptu, de Inimicitia, de Odio, de Vindicta, de Dolo, & de Similibus aliis, sed sciant quod unumquodvis ex illis contineat tot differentias specificas, & tot differentias iterum specificas seu particulares, ut non sufficiat volumen illis enumerandis; Inferna sunt secundum differentias cujusvis Mali ita ordinate distincta, ut nihil ordinatius & distinctius: inde constare potest, quod sint innumerabilia, unum prope alterum, & unum remote ab altero, secundum differentias malorum in genere, in specie, & in particulari. Sunt quoque Inferna sub Infernis; sunt communicationes quorundam per transitus, & sunt communicationes plurium per exhalationes, & hoc prorsus secundum affinitates unius generis & unius speciei mali cum aliis. Inferna quanto numero sunt, datum mihi est scire ex eo, quod Inferna sint sub omni Monte, Colle & Petra, & quoque sub omni Planitie & Valle, & quod sub illis se extendant in longum, latum, & profundum; verbo totum cœlum, ac totus Mundus spirituum, sunt quasi excavati, & sub illis continuum Infernum. Hæc de Pluralitate Infernorum.

De Æquilibrio inter Cœlum & Infernum.

589. **O**Mnium æquilibrium erit, ut aliquid existat; absque æquilibrio non est actio & reactio, nam æquilibrium est inter binas vires, quarum una agit & altera reagit, quies ex simili agentia & reagentia vocatur Æquilibrium. In Mundo naturali est Æquilibrium in omnibus & singulis; in genere in ipsis Atmosphæris, in quibus inferiora reagent & resistunt, quantum superiora agunt & incumbunt: in Mundo naturali est etiam æquilibrium inter calorem & frigus, inter lucem & umbram, & inter siccum & humidum, media temperatura est æquilibrium: est quoque æquilibrium in omnibus subjectis Regnorum Mundi, quæ sunt tria, nempe Minerale, Vegetabile, & Animale; nam absque æquilibrio in illis nihil existit & subsistit; est ubivis sicut conatus ab una parte agens & ab altera reagens. Omnis existentia seu omnis effectus fit in æquilibrio, sed fit per id quod una vis agat & altera patiat se agi, seu quod una vis agendo influat, & altera recipiat & convenienter cedat. In Mundo naturali id quod agit & quod reagit vocatur vis & quoque conatus; sed in Mundo spirituali id quod agit & quod reagit, vocatur Vita & Voluntas; vita ibi est vis viva, & voluntas est conatus vivus, & ipsum æquilibrium vocatur Liberum: existit itaque & subsistit Æquilibrium spirituale seu Liberum, inter bonum ab una parte agens, & malum ab altera parte reagens, vel inter malum ab una parte agens & bonum ab altera parte reagens; æquilibrium inter bonum agens & malum reagens est apud bonos, at æquilibrium inter malum agens & bonum reagens est

est apud malos : quod æquilibrium spirituale sit inter bonum & malum, est quia omne vitæ hominis se refert ad bonum & ad malum, ac voluntas est receptaculum : est quoque æquilibrium inter verum & falsum ; sed hoc dependet ab æquilibrio inter bonum & malum : æquilibrium inter verum & falsum est sicut inter lucem & umbram, quæ tantum operantur in subiecta Regni vegetabilis, quantum in luce & umbra est calor & frigus ; quod lux & umbra ex se nihil operentur, sed quod calor per illas, constare potest ex simili luce & umbra tempore hyemis & tempore veris. Comparatio veri & falsi cum luce & umbra est ex correspondentia, nam verum correspondet luci, falsum umbræ, & calor bono amoris, & quoque Lux spiritualis est Verum, Umbra spiritualis est falsum, ac Calor spiritualis est bonum amoris ; de qua re videatur in Articulo, ubi de Luce & Calore in Cœlo n : 126 ad 140 actum est.

590. Est perpetuum æquilibrium inter Cœlum & Infernum ; ex Inferno continue exspirat & ascendit conatus faciendi malum, & ex Cœlo continue exspirat & descendit conatus faciendi bonum ; in illo æquilibrio est Mundus spirituum, qui quod sit medius inter Cœlum & inter Infernum, videatur supra n : 421 ad 431. Quod Mundus spirituum in eo Æquilibrio sit, est quia omnis homo post mortem primum intrat Mundum spirituum, & ibi tenetur in simili statu in quo fuit in Mundo, quod fieri nequiret nisi ibi summum æquilibrium esset ; per id enim explorantur omnes quales sunt, relictæ enim ibi sunt suo libero, in quali fuerunt in mundo : Æquilibrium spirituale est Liberum apud hominem & spiritum, ut mox supra n : 589 dictum est. Quale cuiusvis liberum est, cognoscitur ibi ab Angelis in Cœlo per communicationem affectionum & cogitationum inde ; & id apparet ad visum coram spiritibus angelicis per vias quas vadunt ; qui boni spiritus sunt, illi eunt vias quæ tendunt ad cœlum, at mali spiritus eunt vias quæ tendunt ad infernum : viæ actualiter apparent in illo mundo ; quæ etiam est causa, quod Via in Verbo significant vera quæ ducunt ad bonum, & in opposito sensu falsa quæ ducunt ad malum : & inde quoque est, quod ire, ambulare, & proficisci in Verbo significant progressionem vitæ (*mm*) : tales vias mihi sæpe videre datum est, & quoque itiones & ambulationes spirituum super illis libere secundum affectiones & inde cogitationes.

591. Quod Malum continue expiret & ascendat ex Inferno, & Bonum continue expiret & descendat ex Cœlo, est quia spiritualis sphaera circumdat unumquemvis, & illa sphaera effluit & exundat ex vita affectionum & inde cogitationum (*nn*) ; & quia talis vitæ sphaera effluit ex unoquoque, inde quoque effluit

(*mm*) Quod proficisci in Verbo significet progressum vitæ, similiter ire, n : 3335. 4375. 4554. 4585. 4882. 5493. 5606. 5996. 5181. 8345. 8397. 8417. 8420. 8557. Ire & ambulare cum Domino, quod sit recipere vitam spirituales, & vivere cum Ipso, n : 10567. Ambulare quod sit vivere, n : 519. 1794. 8417. 8420.

(*nn*) Quod Sphaera spiritualis, quæ est sphaera vitæ, effluit & exundet ex unoquoque homine, spiritu & angelo, & circumstipet illos, n : 4464. 5179. 7454. 8630. Quod effluit

effluit ex unaquavis Societate cœlesti, & ex unaquavis Societate infernali, consequenter ex omnibus simul, hoc est, ex toto Cœlo & ex toto Inferno: quod Bonum effluat ex Cœlo, est quia omnes ibi in bono sunt, & quod Malum ex Inferno est quia omnes ibi malo sunt: Bonum quod e Cœlo, est omne a Domino, nam Angeli qui in Cœlis sunt, detinentur omnes a suo proprio, ac tenentur in Proprio Domini, quod est Ipsum Bonum; at spiritus qui in Infernis sunt, omnes in suo proprio sunt, ac proprium cuiusvis non est nisi quam malum, & quia non nisi quam malum, est infernum (oo). Ex his constare potest, quod æquilibrium in quo tenentur Angeli in Cœlis, & spiritus in infernis, non sit sicut æquilibrium in mundo spirituum; æquilibrium Angelorum in cœlis est quantum in bono voluerunt esse, seu quantum in bono vixerunt in mundo, ita quoque quantum aversati sunt malum; æquilibrium autem spirituum in Inferno, est quantum in malo voluerunt esse, seu quantum in malo vixerunt in mundo, ita quoque quantum corde & spiritu contra bonum fuerunt.

592. Nisi Dominus regeret tam Cœlos quam Inferna, non foret aliquod æquilibrium, & si non æquilibrium, non foret Cœlum & Infernum; omnia enim & singula in universo, hoc est, tam in Mundo naturali quam in Mundo spirituali consistunt ex æquilibrio; quod ita sit, omnis rationalis homo potest percipere; da modo superpondium ab una parte, & nihil resistentiæ ab altera, annon periret utrumque: ita foret in spirituali Mundo, si non reageret bonum contra malum, ac insurrectionem ejus jugiter coecerneret; nisi hoc unice Divinum faceret, periret & Cœlum & Infernum, & cum his totum Genus humanum: nisi hoc unice Divinum faceret, dicitur, quia Proprium cuiusvis tam Angeli, quam Spiritus, & Hominis non est nisi quam malum, videatur supra n: 591, quare nusquam aliqui Angeli & Spiritus resistere possunt malis continue exhalatis ab Infernis, quoniam ex proprio tendunt omnes ad infernum. Ex his patet, quod nisi Solus Dominus regeret tam Cœlos quam Inferna, nusquam foret alicui salus. Præterea omnia Inferna unum agunt, nam mala in Infernis connexa sunt, sicut bona in Cœlis, ac resistere omnibus Infernis, quæ innumera sunt, & quæ simul agunt contra Cœlum, & contra omnes qui ibi sunt, non potest nisi solum Divinum, quod unice procedit ex Domino.

593. Æquilibrium inter Cœlos & Inferna diminuitur & accrescit secundum numerum illorum qui intrant Cœlum ac intrant Infernum, quod fit quotidie ad plura

effluat ex vita affectionum & cogitationum eorum, n: 2489. 4464. 6206 f. Quod noscantur spiritus, quales sunt, ad distantiam ex eorum sphaëris, n: 1048. 1053. 1316. 1504. Quod sphaëræ ex malis contrariæ sunt sphaëris ex bonis, n: 1695. 10187. 10312. Quod sphaëræ illæ se longe extendant in societates angelicas, secundum quale & quantum boni, n: 6598 ad 6613. 8063. 8794. 8797. Et in societates infernales secundum quale & quantum mali, n: 8794. 8797.

(oo) Quod Proprium hominis non sit nisi quam malum, n: 210. 215. 731. 874. 875. 876. 987. 1047. 2307. 2318. 3518. 3701. 3812. 8480. 8550. 10283. 10284. 10286. 10731. Quod proprium hominis sit infernum apud illum, n: 694. 8480.

plura millia, hoc scire & percipere, & hoc ad trutinam moderari & æquare, non potest ullus Angelus, sed Solus Dominus, nam Divinum procedens a Domino omnipræsens est, ac ubivis videt ubinam aliquid nutat; Angelus modo videt quod prope se est, & ne quidem percipit in se quid sit in sua societate.

594. Quomodo omnia ordinata sunt in Cœlis & in Infernis, ut omnes, & singuli, qui ibi, in suo æquilibrio sint, constare aliquatenus potest ex illis quæ supra de Cœlis & de Infernis dicta & ostensa sunt, quod nempe omnes Societates cœli ordinatissime distinctæ sint secundum bona, & illorum genera & species; & omnes Societates Inferni secundum mala, & eorum genera & species; & quod sub unaquavis Societate Cœli sit Societas Inferni ex opposito correspondens, ex qua correspondentia opposita resultat æquilibrium; quare jugiter a Domino providetur, ne infernalis societas sub societate cœlesti prævaleat; & quantum incipit prævalere, per varia media compescitur & ad justam rationem æquilibrii redigitur; hæc media sunt plura, ex quibus solum aliqua memoranda sunt; quædam Media se referunt ad præsentiam fortiorem Domini; quædam ad communicationem & conjunctionem unius societatis aut plurium cum aliis ætiori; quædam ad ejectionem spirituum infernalium superfluentium in deserta; quædam ad translationem aliquorum ab uno Inferno in aliud; quædam ad ordinationem eorum qui in Infernis sunt, quod etiam fit variis modis; quædam ad absconsionem quorundam infernorum sub operturis densioribus & crassioribus; tum ad demissionem in profundiora; præter alia; etiam in cœlis qui super illa. Hæc dicta sunt, ut aliquo modo percipiatur, quod Dominus Solus provideat, ut ubivis æquilibrium inter bonum & malum sit, ita inter Cœlum & Infernum; nam super æquilibrium tali fundatur salus omnium in cœlis, & omnium in terris.

595. Sciendum est, quod Inferna continue aggrediantur Cœlum, & conentur destruere illud, & quod Dominus continue tutetur cœlos, detinendo illos, qui ibi sunt, a malis quæ sunt ex proprio illorum, ac tenendo in bono quod ab Ipso: datum est sæpius percipere sphaeram effluentem ex Infernis, quæ tota fuit sphaera conatum destruendi Divinum Domini, & sic Cœlum: percepta etiam aliquoties sunt ebullitiones aliquorum infernorum, quæ fuerunt conatus emergendi & destruendi: vicissim autem Cœli nusquam aggrediuntur Inferna, nam sphaera Divina procedens a Domino, est perpetuus conatus salvandi omnes; & quia non salvari possunt qui in Infernis, quoniam omnes, qui ibi, sunt in malo & contra Divinum Domini, ideo quantum possibile est, in infernis domantur insultus, & arcentur sævitæ ne erumpant contra se invicem ibi ultra modum; quod etiam fit per innumera potentie Divinæ media.

596. Sunt duo Regna, in quæ Cœli distincti sunt, nempe Regnum Cœleste & Regnum spirituale, de quibus videatur supra n: 20 ad 28; similiter sunt duo Regna in quæ Inferna distincta sunt, unum horum Regnorum est oppositum Regno Cœlesti, & alterum est oppositum Regno spirituali: illud quod oppositum est Regno cœlesti est in Plaga occidentali, & illi, qui ibi sunt, vocantur Genii; id autem quod oppositum est Regno spirituali est in

Plaga septentrionali & meridionali, & illi, qui ibi sunt, vocantur Spiritus. Omnes qui in Regno cœlesti sunt, in amore in Dominum sunt, & omnes qui in Infernis illi Regno oppositis sunt, in amore sui sunt; at omnes qui in Regno spiritali sunt, in amore erga proximum sunt, at omnes qui in Infernis illi Regno oppositis sunt, in amore mundi sunt; inde patuit, quod Amor in Dominum & Amor sui sint oppositi; similiter Amor erga proximum & Amor mundi. Providetur jugiter a Domino, ut non aliquid effluat ex Infernis oppositis Regno cœlesti Domini versus illos qui in Regno spiritali sunt, nam si hoc fieret, periret Regnum spirituale, causa videatur supra n: 578. 579. Hæc duo communia Æquilibria sunt, quæ a Domino jugiter facta conservantur.

Quod homo in Libero sit per Æquilibrium inter Cœlum & Infernum.

597. **S**UPRA actum est de Æquilibrio inter Cœlum & Infernum, & ostensum quod Æquilibrium illud sit Æquilibrium inter Bonum quod e Cœlo, & Malum quod ex Inferno, ita quod sit Æquilibrium spirituale, quod in sua essentia est Liberum. Quod Æquilibrium spirituale in sua essentia sit Liberum, est quia est inter bonum & malum, ac inter verum & falsum, & hæc sunt spiritualia; quapropter posse velle bonum aut malum, & cogitare verum aut falsum, ac eligere unum præ altero, est Liberum, de quo hic agitur. Hoc Liberum datur unicuivis homini a Domino, nec usquam aufertur; est quidem ex sua origine non hominis sed Domini, quia est a Domino, at usque cum vita donatur homini sicut suum; & hoc ex causa, ut homo possit reformari & salvari, nam absque Libero nulla reformatio & salvatio. Quisque ex intuitione aliqua rationali videre potest, quod in hominis libero sit cogitare male vel bene, sincere vel insincere, juste vel injuste; & quoque quod possit loqui & agere bene, sincere & juste, sed non male, insincere & injuste propter leges spirituales, morales & civiles, per quas externum ejus tenetur in vinculis. Ex his patet, quod spiritus hominis, qui est qui cogitat & vult sit in libero, non ita externum hominis, quod loquitur & agit, nisi hoc sit secundum supradictas leges.

598. Quod homo non possit reformari nisi ei sit liberum, est quia nascitur in omnis generis mala, quæ tamen removenda sunt, ut salvari possit; nec removeri possunt, nisi videat illa in se, & agnoscat illa, & dein nolit illa, & tandem aversetur illa, tunc primum remonentur: hoc non fieri potest, nisi homo tam in bono quam in malo sit, ex bono enim potest videre mala, sed non a malo bona; bona spiritualia quæ homo cogitare potest, discit ab infantia ex lectione Verbi, & ex prædicatione; ac bona moralia & civilia ex vita in mundo; hoc primum est, cur homo in libero esse debet. Alterum est, quod nihil approprietur homini, nisi quod sit ex affectione quæ amoris; reliqua

reliqua quidem intrare possunt, sed non ultra quam in cogitationem, & non in voluntatem, & quod non intrat usque in voluntatem hominis, non fit ejus, nam cogitatio trahit suum ex memoria, sed voluntas ex ipsa vita: nihil usquam liberum est, quod non est ex voluntate, seu quod idem, ex affectione quæ amoris; quicquid enim homo vult seu amat, hoc libere facit; inde est, quod liberum hominis & affectio quæ est amoris seu voluntatis ejus unum sint; ideo itaque homini liberum, ut possit affici vero & bono, seu amare illa, & sic fieri sicut ejus propria: verbo, quicquid non intrat in libero apud hominem, non manet, quia non est amoris seu voluntatis ejus, & quæ non sunt amoris seu voluntatis hominis, non sunt ejus spiritus; Esse enim spiritus hominis est amor seu voluntas; dicitur amor seu voluntas, quoniam quod homo amat hoc vult. Hæc nunc est causa, quod homo non possit reformari nisi in libero. Sed plura de Libero hominis videantur in ARCANIS COELESTIBUS in locis citatis infra.

599. Ut homo in libero sit, ex causa ut reformetur, ideo conjungitur ille quoad spiritum suum cum Cælo & cum Inferno: sunt enim apud unumquemvis hominem spiritus ex Inferno, & Angeli e Cælo; per spiritus ex inferno est homo in suo malo, per angelos autem e cælo est homo in bono a Domino; ita in Æquilibrio spiritali, hoc est, in Libero. Quod cuivis homini sint adjuncti angeli e cælo, & spiritus ex inferno, videatur in Articulo de conjunctione Cœli cum Humano genere n: 291 ad 302.

600. Sciendum est, quod conjunctio hominis cum Cælo & cum Inferno, non sit immediate cum illis, sed mediate per spiritus qui in Mundo spirituum sunt; hi spiritus sunt apud hominem, at nulli ex ipso Inferno & ex ipso Cælo; per spiritus malos in Mundo spirituum conjungitur homo cum inferno, & per spiritus bonos qui ibi sunt, cum Cælo: quia ita se res habet, ideo Mundus spirituum est medius inter Cælum & Infernum, & ibi est ipsum Æquilibrio. Quod Mundus spirituum sit Medius inter Cælum & Infernum, videatur in Articulo de Mundo spirituum, n: 421 ad 431; & quod ibi sit ipsum æquilibrio inter Cælum & Infernum, in Articulo mox præcedente n: 589 ad 596. Ex his nunc patet, unde homini est Liberum.

601. Aliquid adhuc dicetur de Spiritibus homini adjunctis: integra Societas potest communicationem habere cum alia Societate, & quoque cum uno alio, ubicunque est, per Spiritum a se emissum; hic spiritus vocatur Subjectum plurium: similiter se habet cum conjunctione hominis cum societatibus in Cælo, & cum Societatibus in Inferno, per spiritus homini adjunctos e Mundo spirituum. De his quoque videatur in ARCANIS COELESTIBUS in locis citatis ad finem.

602. Ultimo memorandum est de Infito, quod est ex influxu Cœli apud hominem, de vita ejus post mortem: fuerunt quidam ex simplici plebe, qui in bono fidei in Mundo vixerunt; illi in statum similem, in quo fuerunt in mundo, redacti sunt, hoc fieri cum unoquoque potest cum Dominus concedit, & tunc ostensum est qualem ideam de statu hominis post mortem habuerunt: dixerunt quod aliqui Intelligentes in mundo interrogaverint illos

quid

quid cogitant de anima sua post vitam in mundo, dixerunt quod non sciant quid anima; interrogaverunt porro quid credunt de statu suo post mortem, dixerunt quod credant se victuros spiritus; tunc interrogaverunt qualem fidem habent de spiritu, dixerunt quod sit homo; interrogabant unde hoc sciunt, dicebant quod id sciant quia ita est: Intelligentes illi mirati sunt, quod talis fides esset simplicibus, & quod non sibi. Inde patuit, quod apud unumquemvis hominem, qui in conjunctione est cum Cœlo, sit Infitum de vita sua post mortem: hoc Infitum non aliunde est quam ex influxu e Cœlo, hoc est, per Cœlum a Domino, mediis Spiritibus, qui e mundo spirituum homini adjuncti sunt, & quod sit illis, apud quos Liberum cogitandi non extinctum est per principia capta & variis confirmata de Anima hominis, quam vel dicunt esse puram cogitationem, vel aliquod principium animatum, cujus sedem in corpore inquirunt; cum tamen Anima non est nisi quam vita hominis, at Spiritus est ipse homo, ac Corpus terrestre quod circumfert in mundo, est modo administrum, per quod Spiritus, qui est ipse homo, convenienter agit in Mundo naturali.

603. Hæc quæ in hoc Opere de Cœlo, Mundo Spirituum, & Inferno, dicta sunt, obscura erunt illis, qui non in jucundo sciendi vera spiritualia sunt, sed clara illis qui in jucundo, maxime illis qui in affectione veri propter verum sunt, hoc est, qui amant verum quia est verum; quicquid enim amatur hoc intrat cum luce in mentis ideam, imprimis cum amatur verum, quia omne verum in luce est.

Collecta ex ARCANIS COELESTIBUS de Libero hominis, de Influxu, & de Spiritibus per quos communicationes fiunt.

DE LIBERO. Quod omne liberum sit amoris seu affectionis, quoniam quod homo amat, hoc libere facit, n : 2870. 3158. 8907. 8990. 9585. 9591. Quia Liberum est Amoris, quod sit vita cujusvis, n : 2873. Quod nihil appareat ut proprium, nisi quod ex Libero, n : 2880. Quod sit Liberum cœleste & Liberum infernale, n : 2870. 2873. 2874. 9589. 9590.

Quod Liberum Cœleste sit amoris cœlestis, seu amoris boni & veri, n : 1947. 2870. 2872. Et quia amor boni & veri est a Domino, quod ipsum Liberum sit duci a Domino, n : 892. 905. 2872. 2886. 2890. 2891. 2892. 9096. 9586. 9587. 9589. 9590. 9591. Quod homo in Liberum cœleste introducatur a Domino per regenerationem, n : 2874. 2875. 2882. 2892. Quod Liberum homini esse debeat, ut possit regenerari, n : 1937. 1947. 2876. 2881. 3145. 3146. 3158. 4031. 8700. Quod alioquin amor boni & veri non implantari possit homini, ac ei appropriari apparenter ut suum, n : 2877. 2879. 2880. 2888. Quod nihil conjungatur homini, quod sit in coacto, n : 8700. 2875. Si homo ex coacto reformari posset, quod omnes salvarentur, n : 2881. Quod coactum in reformatione sit damnosum, n : 4031. Quod omnis cultus ex libero sit cultus, non autem qui ex coacto, n : 1947. 2880. 7349. 10097. Quod pœnitentia fieri debeat in statu libero, & quod quæ sit in statu coacto non valeat, n : 8392. Status coacti, quinam, n : 8392.

Quod

Quod datum sit homini ex libero rationis agere, ut ei provideatur bonum, & quod ideo homo sit in libero cogitandi & volendi etiam malum, & quoque faciendi quantum non leges vetant, n: 10777. Quod homo teneatur a Domino inter Cœlum & Infernum, & sic in æquilibrio, ut sit in libero propter reformationem, n: 5982. 6477. 8209. 8907. Quod id maneat quod infeminatur in libero, non autem quod in coacto, n: 9588. Quod ideo nusquam alicui auferatur liberum, n: 2876. 2881. Quod nullus a Domino cogatur, n: 1937. 1947.

Quod se cogere sit ex libero, non autem cogi, n: 1937. 1947. Quod homo se cogere debeat ad resistendum malo, n: 1937. 1947. 7914. Et quoque ad faciendum bonum sicut a se, sed usque agnoscere quod sit a Domino, n: 2883. 2891. 2892. 7914. Quod homini fortius liberum sit in pugnis tentationum, in quibus vincit, quoniam tunc se homo interius cogit ad resistendum, tametsi aliter apparet, n: 1937. 1947. 2881.

Quod Liberum infernale sit duci ab amoribus sui & mundi, & eorum concupiscentiis, n: 2870. 2873. Quod illi qui in inferno sunt, non sciant aliud liberum, n: 2871. Quod Liberum Cœleste tantum distet a Libero infernali, quantum cœlum ab inferno, n: 2873. 2874. Quod Liberum infernale, quod est duci ab amoribus sui & mundi, non sit liberum, sed servum, n: 2884. 2890. Quoniam servum est duci ab inferno, n: 9586. 9589. 9590. 9591.

DE INFLUXU. Quod omnia influant quæ homo cogitat & quæ vult, ab experientia, n: 904. 2886. 2888. 4151. 4319. 4320. 5846. 5848. 6189. 6191. 6194. 6197. 6198. 6199. 6213. 7147. 10219. Quod homo possit intueri res, cogitare, & analytice concludere, sit ex influxu, n: 1288. 4319. 4320. Quod homo non vivere uno momento possit, si ei auferatur influxus e mundo spirituali, experientia, n: 2887. 5849. 5854. 6321. Quod vita quæ influit a Domino, varietur secundum statum hominis, & secundum receptionem, n: 2069. 5986. 6472. 7343. Quod apud malos bonum quod influit a Domino vertatur in malum, ac verum in falsum, ab experientia, n: 3643. 4632. Quod tantum recipiatur bonum & verum, quod continue influit a Domino, quantum non obstat malum & falsum, n: 2411. 3142. 3147. 5828.

Quod omne bonum influat a Domino, ac omne malum ab Inferno, n: 904. 4151. Quod homo credat hodie, omnia in se esse, & ex se esse, cum tamen influunt, & hoc sciat ex doctrinali Ecclesiæ, quod docet quod omne bonum sit a Deo, & omne malum ex diabolo, n: 4249. 6193. 6206. At si homo crederet secundum doctrinale, tunc malum non sibi appropriaret, nec bonum faceret suum, n: 6206. 6324. 6325. Quam felix status hominis foret, si crederet quod omne bonum influat a Domino, & omne malum ab inferno, n: 6325. Qui negant Cœlum, aut nihil de illo sciunt, quod nesciant quod aliquis influxus inde sit, n: 4322. 5649. 6193. 6479. Quid Influxus, illustratum per comparationes, n: 6428. 6480. 9407.

Quod omne vitæ a Primo fonte vitæ influat, quia inde est, & quod continue influat, ita a Domino, n: 3001. 3318. 3237. 3338. 3344. 3484. 3619. 3741. 3742. 3743. 4318. 4319. 4320. 4417. 4524. 4882. 5847. 5986. 6325. 6468. 6469. 6470. 6479. 9276. 10196. Quod Influxus spiritualis sit, & non physicus, ita quod Influxus sit e spirituali Mundo in naturalem, & non e naturali in spirituales, n: 3219. 5119. 5259. 5427. 5428. 5477. 6322. 9110. 9111. Quod influxus sit per Internum hominem in Externum, seu per spiritum in corpus, & non vicissim, quia spiritus hominis est in spirituali mundo, & corpus in naturali, n: 1702. 1707. 1940. 1954. 5119. 5259. 5779. 6322. 9380. Quod Internus homo in mundo spirituali sit, & Externus in mundo naturali, n: 978. 1015. 3628. 4459. 4523. 4524. 6057. 6309. 9701 ad 9709. 10156. 10472. Quod appareat sicut influxus sit ab Externis apud hominem in Internam, sed quod sit fallacia, n: 3721. Quod apud hominem influxus sit in ejus rationalia, & per hæc in scientifica, & non vicissim, n: 1495. 1707. 1940. Ordo influxus qualis, n: 775.

n: 775. 880. 1096. 1495. 7270. Quod Influxus sit immediatus a Domino, & quoque mediatus per mundum spiritualem seu Coelum, n: 6063. 6307. 6472. 9682. 9683. Quod Influxus Domini sit in bonum apud hominem, & per bonum in verum, non autem vicissim, n: 5483. 5649. 6027. 8685. 8701. 10153. Quod bonum det facultatem recipiendi influxum a Domino, non autem verum absque bono, n: 8321. Quod nihil noceat quod influit in cogitationem, sed quod in voluntatem, quoniam hoc appropriatur homini, n: 6308.

Quod Influxus communis sit, n: 5850. Quod ille sit continuus conatus agendi secundum ordinem, n: 6211. Quod ille influxus sit in vitas animalium, n: 5850. Et quoque in subjecta Regni vegetabilis, n: 3648. Quod etiam secundum influxum communem cadat cogitatio in loquelam, & voluntas in actiones & gestus apud hominem, n: 5862. 5990. 6192. 6211.

DE SUBJECTIS. - Quod spiritus a societatibus spirituum emissi ad alias societates, tum ad aliquos spiritus, dicantur subjecta, n: 4403. 5856. Quod communicationes in altera vita fiant per tales emissarios spiritus, n: 4403. 5856. 5983. Quod spiritus, qui emissus infervit pro subiecto, non cogitet ex se, sed ex illis a quibus emissus, n: 5985. 5986. 5987. Plura de illis spiritibus, n: 5988. 5989.

F I N I S.

E R R A T A Typographica.

Pag. 8. lin. 33, 34, *Cæ-um*, lege *Cælum*. P. 11. l. 11, *sint*, lege *sunt*. P. 15. l. 40, *quod cæli*, & *quot*, lege *quot cæli*, & *quod*. P. 33. l. 4, *aliter*, lege *non aliter*. l. 9, *extenso*, lege *extenso*. l. 23, *incomprehensibi*, lege *incomprehensibili*. P. 35. l. 12, *cedat*, lege *cadat*. l. 13, *qua*, lege *quo*. l. 36, 3035, lege 4738. P. 36. l. 28 & 29, *adblandiunt*, lege *adblandiuntur*. P. 38. l. 10, *dua*, lege *duo*. P. 51. l. 11, *quæ*, lege *quæ in*. P. 91. l. 9, *quodi illa*, lege *quod illa*. P. 93. l. 6, *desinente*, lege *desinens*. P. 94. l. 16, *arctæ*, lege *arcte*. P. 96. l. 14, *est*, lege *sunt*. P. 99. l. 7, *predicationes*, lege *prædicationes*. P. 101. l. 26, *ex sponte*, lege & *sponte*. l. 27, & *affectione*, lege *ex affectione*. P. 102. l. 31, *intelligentiam*, lege *in intelligentiam*. P. 106. l. 35, *e*, lege *est*. P. 112. l. 37, *status*, lege *statu*. P. 123. l. 2, *fundamentum*, lege *fundamenta*. P. 131. l. 33, *quidem*, lege *quidam*. P. 142. l. 31, *luxapud*, lege *lux apud*. P. 144. l. 30, *que*, lege *qui*. P. 146. l. 4, *absconditæ*, lege *abscondita*. P. 152. l. 21, *sint*, lege *sunt*. P. 156. l. 2, *videatur*, lege *videantur*. P. 177. l. 2, *fin*, lege *sint*. P. 196. l. 16, *voluntatum*, lege *voluptatum*. P. 200. l. 24, *appareat*, lege *pereat*. P. 203. l. 35, *queant*, lege *queat*. P. 214. l. 14, *intelligentiæ sapientiæ*, lege *intelligentiæ & sapientiæ*. P. 233. l. 3, *vita oppositum*, lege *vitam oppositam*. P. 237. l. 1. *hæc superius sunt clausa*, lege *hæc superius sunt clausæ*. P. 244. l. 32, *abducat*, lege *adlucet*. P. 258. l. 39, *Deus*, lege *Dens. cepta*, lege *cepta*.

